

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

**ІЗ СЛОВНИКОВОЇ СПАДЩИНИ
Вип. 5**

Академик П. А. ТУТКОВСЬКИЙ

СЛОВНИК ГЕОЛОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Відтворення видання 1923 року

КИЇВ–2008

УДК [37+159.9+371.1] (38)
ББК 74 я21+33я21+74.204я21
С 48

Затверджено до друку вченою радою Інституту
енциклопедичних досліджень НАН України.
Протокол № 9 від 25 вересня 2008 р.

Інститут енциклопедичних досліджень НАН України започаткував книжкову серію «Із словникової спадщини», покликану здійснити перевидання українських термінологічних словників, створених на початку 20 століття, що нині стали раритетними, а в радянські часи були заборонені й вилучені з ужитку. Оскільки ці словники й донині зберігають наукове та практичне значення, вони сприятимуть виробленню розумних компромісів між прихильниками різних українських термінологічних систем. Це є надзвичайно актуальним в умовах становлення термінологічної системи української мови, очищення її від русизмів, штамів, нехарактерних для її природи форм та зворотів.

Нині читачеві пропонується 5-й випуск серії – «Словник геологічної термінології» акад. П. А. Тутковського.

Видання здійснено у рамках підготовки Енциклопедії Сучасної України

ISBN 978-966-02-5067-3 (серія)
ISBN 978-966-02-5092-5

© Інститут енциклопедичних досліджень
НАН України, 2008
© Ідея та назва серії «Із словникової спад-
щини» І. М. Дзюба, М. Г. Железняк

Матеріяли до української природничої термінології та номенклатури
Materialien zur ukrainischen naturwissenschaftlichen Terminologie und Nomenklatur

Том II

II-er Band

Академик П. А. ТУТКОВСЬКИЙ

СЛОВНИК ГЕОЛОГИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

(ПРОЄКТ)

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ
КИЇВ—1923

Від Природничого Відділу.

Термінологічна Комісія Природничої Секції Українського Наукового Товариства встигла випустити тільки два відбитки з I-го тому «Матеріялів до української природничої термінології та номенклатури» – «Словник української фізичної термінології» (1918 р.) та «Словник української ентомологічної номенклатури» (1919–1920 р.). Несприятливі умови друку, що настали незабаром, довгий час не дали змоги продовжити розпочату роботу; I-го тому «Матеріялів» не було закінчено і навіть оддрукована його частина (19 аркушів) загинула в друкарні.

З червня 1921 року, як об'єдналося Українське Наукове Товариство з Українською Академією Наук, термінологічні установи Українського Наукового Т-ва та Української Академії Наук злилися, і було засновано при Академії Наук Інститут Наукової Мови, що до його Природничого Відділу й перейшла робота згаданої Термінологічної Комісії.

Нині, за допомогою Державного Видавництва України, Природничий Відділ має змогу поновити видання словників української природничої термінології та номенклатури, що потреба в них так гостро відчувається в розвитку науки та освіти на Україні.

Випускаючи в світ словника геологічної термінології і інші, як окремі томи «Матеріялів до української природничої термінології та номенклатури», Природничий Відділ разом з тим продовжує свою основну роботу збирання термінологічних матеріалів як з літературних джерел, так особливо з джерел народніх. Зібраний новий матеріал поповнить ті прогалини, що є у виготовлених словниках, і увійде в наступні видання матеріалів. Цю роботу Відділ зможе виконати тільки при колективній допомозі зацікавлених установ і осіб, а тому Відділ прохає надсилати йому (на адресу – Всеукраїнська Академія Наук, Інститут Наукової Мови, Природничий Відділ, бульвар Тараса Шевченка 14, кімната 35) вже зібраний термінологічний матеріал, а також допомогти Відділові в збиранні нових матеріалів. До записування термінів виготовлено спеціальні картки, які можна діставати у Відділі, так само, як і відповідні інструкції.

Голова Відділу професор *О. Яната*.

Секретар *Х. Полонський*.

Від Геологічної Секції.

Геологічна Секція Природничого Відділу Інституту Наукової Мови при Всеукраїнській Академії Наук у складі голови – академіка П.А. Тутковського, секретаря – Х.М. Полонського, члена секції – В.В. Різниченка та спеціаліста-філолога Інституту – О.Б. Курило зредагувала розділ перший (російсько-український словник термінів геологічних та споріднених) таким способом: а) ухвалені терміни, як найпридатніші, надруковано курсивом; б) з кількох термінів ухвалено і надруковано курсивом термін основний і де-які синоніми, що віддають різні відтінки основного поняття; інші синоніми не відзначено; в) не відзначено (надруковано звичайним шрифтом) терміни, що їх Секція не ухвалила, а також вузькі провінціалізми і слова, що не віддають спеціально геологічні та споріднені поняття; г) терміни, що їх Секція додала, поставлено у дужках; д) слова, що належать до обсягу ботаніки, зоології, математики, метеорології та хемії, виправлено здебільшого за матеріалами, що є у відповідних Секціях Відділу.

Складати цього словника автор розпочав і закінчив ще за старого російського правопису, і Секція його не зміняла, щоб не затримувати друк словника.

Другого розділу цього твору Секція не редагувала і цей розділ друкується в редакції автора.

Вживане в першому розділі скорочення *зб* означає збірне значіння.

Голова Секції академик *П. Тутковський*.

Секретар *Х. Полонський*.

Матеріали до української термінології мінералогічної та геологічної.

Академика і Професора П.А. Тутковського.

Визнаючи величезну могутність Слова, як знаряддя людської мислі, ми відчуваємо певну потребу в розробленій українській природничій термінології. Унаслідок сумних історичних обставин на Україні в останні століття, наукові українські терміни могли виробитися майже лише в обсязі наук гуманітарних; природничі науки, що їх розвиток почався наприкінці XVIII-го століття, залишилися у нас без добре розробленої національної наукової термінології. Тому й досі ми знаходимо в українській науковій і популярній природничій літературі багато термінів невдалих, невлучних, дуже негарних. Де-які автори поводяться дуже просто: беруть російські слова, трохи перекидають або змінюють їх (цілком довільно) і видають за українські терміни; пишуть наприклад: «бурова скважина», «валуновий», «валун», «вспучивання», «викочувати», «удільна вага», «давління», «ізраццовий», «кремнезем», «льос», «льосоподібний», «нальот», «нарушення», «натючний», «обкачений», «орошення», «підчинений», «прослой», «содержування», «зродство», «с'ємка», «тяжесть», «удобрення», «умірений», «упругість» і інші. Є навіть автори, що систематично і вперто вживають таких обурливих (з погляду зневаги до української мови) виразів, як наприклад, переклад російського терміну «місторожденіє» разючим словом «місто-находження» замість вжити гарного сутоукраїнського терміну «родовище» (наче місце є місто і усі родовища мінералів або руд знаходяться лише в містах!). (Див. Вісти Прир. Секції Укр. Тов. 1919 р., т. I, ч. 2, ст. 40, 41, 42-двічі, 43-двічі; там же ч. 2, ст. 81 – «відклади» замість «поклади» і «деревинний» замість гарного слова, що є навіть у словнику Дубровського – «деревний», «шпаристий» замість «поруватий», «грубизни» замість «грубості» і т. и.).

Таке сумне становище примушує прискорити вироблення доладної української природничої термінології; певність цієї потреби стала вже трюїзмом.

Яким же шляхом маємо виробляти українську природничу термінологію?

Часто доводиться чути таку думку від де-яких вчених: українська природнича термінологія не існує; тому треба кувати нові терміни; це повинні робити ті самі вчені, що розроблюють ту чи іншу галузь наукову.

З такою думкою неможливо згодитися. Слова не повинні куватися штучно. Мова взагалі є живий організм, що живе своїм життям і не є штучним витвором; усі штучні мови (ріжні воляпоки та есперанто) були завжди мертворожденими і нежиттєздатними. Кування нових слів не може бути доручено вченим природникам, які не мають досить філологічного досвіду. Природничу термінологію в дійсності існує в народі. Неможливо і г н о р у в а т и і з а н е д б а т и с л о в н и х с к а р б і в, що безперечно існують в народній мові; в ній є дуже гарні і яскраві вирази; треба лише завдати собі труда – ознайомитися з тими скарбами, пильно розшукати і науково-критично вивчити їх.

Завдання полегшується тим, що на щастя частину цієї праці вже виконали українські вчені у Львові та в нас, на колишній російській Україні. І. Верхратський зібрав і видав (в роках 1869 – 1909) сім списків народньої природописної номенклатури і термінології (див. в реєстрі використаної мною літератури №№ 2 – 5 і 7 – 8); С. Рудницький упорядкував та видав дві значні розвідки з географічної термінології (там же, №№ 41 – 42); праці обох названих галицьких вчених яскраво показали багатство народніх та наукових українських термінів в обсязі природознавства. Трохи народніх термінів з геології та географії випадково зібрали на Харківщині, на Полтавщині, на Катеринославщині та на Поліссі де-які давніші вчені дослідувачі (№№ 18, 19, 33, 76); мені також довелося зібрати на моїх екскурсіях по Україні, на жаль не багато, термінів, здебільшого, досі не надрукованих (див. в реєстрі літератури № 50).

Ознайомившись з такими джерелами і ґрунтовно використавши вищезгадані праці Верхратського та Рудницького, я почав збирати з літератури, яка була мені приступна, дальші матеріали з термінології мінералогічної, геологічної та географічної (ширу подяку за ласкаве

постачання мені багатьох літературних джерел я повинен висловити тут Термінологічній Комісії Природничої Секції Українського Наукового Товариства, в особі шановного голови її О. Янати). Я використав для цієї мети дотепер 77 джерел таких шістьох категорій:

а) Спеціальні словники з різних галузей вищезгаданих наук та допоміжних паростів природознавства (№№ 9, 11, 35, 45, 46, 47, 77).

б) Загальні великі словники української мови (№№ 17, 19 і 49).

в) Менші словники української мови (№№ 73, 74, 75, що використані лише почасти).

г) Низка наукових розправ, друкованих у Львові (№№ 40, 43, 64) і на колишній російській Україні (№№ 10, 20, 24 – 31, 38 – 39, 50 – 57, 60 – 62).

г) Низка різних підручників (№№ 13, 22, 23, 32, 34, 44, 48, 58, 59, 68).

д) Нарешті, низка популярних книжок, що автори їх також пеклувалися збиранням добрих термінів (№№ 12, 14 – 16, 21, 36, 37, 65 – 72).

З усіх цих джерел я пильно виписав терміни на окремі карточки, яких зібралось по-над 35000. Залишивши надалі опрацювання суто-географічної термінології, я зважився (щоб не затримувати праці) обмежитися поки-що зібраними матеріалами, щоб скласти тимчасовий попередній реєстр найпотрібніших термінів в обсязі мінералогії, петрографії, геології, геоморфології, палеонтології та ґрунтознавства. Упорядковував я цей матеріал таким способом:

1) карточки було розкладено попереду за українською абеткою і переписано до першого реєстру (див. розділ II); усі терміни подаються тут із точнісеньким захованням правопису авторів, з російським перекладом і з покликанням на джерела та на їх сторінки, що дає читачеві можливість перевірити матеріал і дає також навчальну картину різноманітності правопису і змагань різних авторів розшукати потрібні терміни;

2) потім ті самі карточки було впорядковано за російською абеткою і переписано до другого реєстру (російсько-українського, – див. розділ I); тут проти кожного російського терміну зібрано відповідні українські синоніми, що дають часто чимало відтінків значіння терміну, виразно підкреслюючи багатство української мови; терміни переписано до цього реєстру вже з виправленим сучасним українським правописом.

Ці два реєстри я вважаю лише за п е р ш о б у складання пекуче-потрібної нам термінології, але спробою потрібною і здатною, щоб користуватися нею при складанні книжок або розправ, – здатною, також, щоб усунути згадані вище негарні і цілком хибні, неукраїнські терміни, що засмічують нашу наукову мову.

1 травня 1919 р. Київ.

Автор.

Спис використаних джерел.

1. Б о р и с я к ъ, Н. Сборник матеріаловъ, относящихся до геології южной Россіи. Кн. I. – Харьков, 1867 р., 8°, IV+330 стор., з таблицями.
2. В е р х р а т с ь к и й, Иван. Початки до уложення номенклатури і термінології природописної народної. Ч. II. – У Львові. 1869 р., 8°, 40 стор.
3. В е р х р а т с ь к и й, Иван. Те саме. Ч. III – 1869 р., 23 стор.
4. В е р х р а т с ь к и й, Иван. Те саме. Ч. IV – 1872 р., 23 стор.
5. В е р х р а т с ь к и й, Иван. Те саме. Ч. V – 1872 р., 40 стор.
6. В е р х р а т с ь к и й, Иван. Ботаніка на низші класи шкіл середніх. – Львів. 1905 р., 8°, 238 стор.
7. В е р х р а т с ь к и й, Иван. Виразня мінеральогічна. – Збірник Матем.-Природописн.-Лікарськ. Секції Наук. Товар. ім. Шевченка у Львові 1909 р., т. XIII, ст. 1 – 64, 8°.
8. В е р х р а т с ь к и й, Иван. Нові знадоби до номенклатури і термінології природописної народної. – Там же 1903 р., т. XII, ст. 1 – 84, 8°.
9. В і к у л, М. Російсько-український словник термінів фізики і хімії. Гадяч, 1918 р., 16°, 41 стор.
10. В о в к, Хв. Палеолітичні знаходки в с. Мізині на Чернігівщині. – Записки Укр. Наук. Товар. у Києві 1909 р., кн. IV, стор. 90 – 99, з рисунками.

11. Географічна термінологія, зложена Природничою Комісією Українського Товариства Шкільної Освіти у Києві. – Київ, 1917 р., 16°, 12 стор.
12. Г е р и н о в и ч, В. Трясення землі. – Львів, 1909 р., 16°, 24 стор.
13. Г і р н я к, Ю. Начерк мінералогії і хемії для середніх шкіл. – У Львові, 1912 р., 8°, 123 стор.
14. Г р і н ч е н к о, Б. Про пустині. Вид. 2 з 10 малюнками. – Черкаси, 1917 р., 16°, 56 стор.
15. Г р і н ч е н к о, Б. Серед крижаного моря. 5 вид. з малюнками. – Київ, 1918 р., 8°, 91 стор.
16. З а г і р н я, М. У сніговому краї. 3 вид. з малюнками. – Київ, 1918 р., 8°, 91 стор.
17. Г р і н ч е н к о, Б. Словник української мови. Вид. редакції «Київської Старини». – Томи I – IV. – Київ, 1907 р., 8°.
18. Г у р о в ь, А. Геологическое описание Полтавской губернии. Отчетъ Полтавскому губернскому земству. – Харків, 1888 р., 8°, VII+1010 стор., з картами та таблицями.
19. Г у р т, А. (У м а н е ц ь, М. і Сп.) Словарь русско-галицкій. Т. I, XII+3189 стор. – Т. II, 2855 стор. – Т. III, 2865 стор. – Т. IV, 2384 стор. – Відень, 1896 – 1898 рр., 8°.
20. Д з і н к е в и ч, Б. Продукція хліба на Україні. Ч.I. – Київ, 1918 р., 8°, 32 стор.
21. Д о р о ш е н к о, Д. Як відкрито Новий Світ. – Спб., 1906 р., 16°, 55 стор., з рис.
22. Д о р о ш к е в и ч, Б. Початкова Хімія. Для селян, позашкільної освіти та нижчих с.-г. шкіл. – Київ, 1918 р., 8°, IV+54 стор., з 30 малюнками.
23. К а л и т о в с ь к и й, О. Географія для середніх шкіл. Видання 2. – У Львові, 1912 року, 8°, IV+304 стор., з 93 ілюстраціями в тексті.
24. К о ш е л ь, З. Українська глиняна промисловість та можливість фабрикації алюмінія з Українських каолінів. – Збірник Прир.-Техн. Секції Україн. Наук. Тов. в Києві, 1912 р., кн. II, стор. 85 – 108, 8°.
25. К о ш е л ь, З. Про волинські каоліни. – Там же, 1915 р., кн. 3, стор. 48 – 51.
26. К р а с і в с ь к и й, Л. Геологія в Міністерстві Земельних Справ і меліораційні роботи на Україні. – Київ, 1918 р., 8°, 15 стор.
27. К р а с і в с ь к и й, Л. Про заклади манганової і залізної руди в Гайсинському повіті на Поділлі. – Вісти Прир. Секції Укр. Наук. Тов. у Києві. Київ, 1918 р., Ч. I, стор. 27 – 28, 8°.
28. К р а с і в с ь к и й, Л. До мінералогії Поділля і Бессарабії. – Там же, стор. 29.
29. К р а с і в с ь к и й, Л. До геології Брацлавщини. – Там же, стор. 29 – 30.
30. К р а с і в с ь к и й, Л. Геологія в державному будівництві. – Там же, стор. 8 – 12.
31. Л и с і н, Б. С. Глини та глиняна промисловість на Україні. – Київ, 1918 р., 16°, 159 стор.
32. М е л ь н и к, Н. Мінералогія і геологія. – Львів, 1911 р., 8°, 151 стор., з мапою.
33. Н о в и ц ь к и й, Я. П. Народная память объ урочищахъ и историческихъ лицахъ Запорожья. – Александровськ, 1909 р., 8°, 54 стор.
34. Т и с а р е в с ь к и й, С. Методика природознавства. – Лубні, 1918 р., 8°, XIV+128 стор.
35. Проект геометричної термінології. Ухвалено математичною Комісією Товариства Шкільної Освіти та термінологічною Комісією Наукового Товариства. – Київ, 1917 р., 16°, 15 стор.
36. Р а к о в с ь к и й, Ів. Вік нашої землі. – У Львові, 1901 р., 16°, 20 стор.
37. Р а к о в с ь к и й, Ів. Про землю, сонце і звізди. (Популярна астрономія). У Львові, 1909 р., 8°, 103 стор., з малюнками.
38. Р і з н и ч е н к о, В. Рубіжні форми лісу на висотах південного Алтая. – Збірник Прир.-Техн. Секції Укр. Наук. Тов. у Києві, 1912 р., кн. 2, стор. 13 – 22, з табл.
39. Р і з н и ч е н к о, В. Південний Алтай, його давні і сьогочасні льодовики. (Нарис з додатком 2 карт – геологічної та тектонічної і 5 фот.). – Там же, 1915 р., кн. 3, стор. 52 – 76.
40. Р у д н и ц ь к и й, С. Фізична географія при кінці XIX ст. (Наукова хроніка на 1889, 1899 і 1900 р.). – Збірник Мат.-Прир.-Лік. Секції Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, 1903 р., Т. IX, стор. 1 – 116, 8°.
41. Р у д н и ц ь к и й, С. Начерк географічної термінології. – Там же, 1908 р., Т. XII, стор. 1 – 151.

42. Рудницький, С. Причинки до географічної термінології. – Там же, 1913 р., Т. XV, вип. 2, стор. 1 – 16.
43. Рудницький, С. Знадоби до морфології подільського сточища Дністра. – Там же, 1913 р., Т. XVI, стор. 1 – 310.
44. Русова, С. Початкова географія. Київ, 1918 р., 8°, 117 стор., з малюнками.
45. Словарь техничних виразів. – Збірник Прир.-Технич. Секції Укр. Наук. Тов. у Києві, 1911 р., кн. I, стор. 165 – 168.
46. Те саме. – Там же, 1912 р., кн. 3, стор. 155 – 156.
47. Те саме. – Там же, 1915 р., кн. 3, стор. 223 – 226.
48. Терниченко, А. Курс хліборобства. Ч. I. Грунтознавство. – Київ, 1918 р., 8°, 109 стор.
49. Тимченко, Е. Русско-Малоросійській словарь. Т. I. – Київ, 1897 р., 8°, IV+307+V стор. – Т. II, Київ, 1898 р., 8°, 267+III стор.
50. Тутковський, П. Українські легенди про озеро Свитязь. – «Київ. Старина». 1901 р., т. LXII, стор. 148 – 150.
51. Тутковський, П. Завдання і діяльність Природо-Історичного Відділу Міністерства Земельних Справ. – Вістник Мін. Зем. Спр., 1918 р., ч. 2, стор. 23 – 25, 4°.
52. Тутковський, П. Вивчення української природи. Там же, ч. 3, стор. 38 – 39, 4°.
53. Тутковський, П. Український янтар (бурштин). – Київ, 1918 р., 16°, 14 стор.
54. Тутковський, П. Підземні води України. – Київ, 1918 р., 16°, 32 стор.
55. Тутковський, П. Про білий вугілля на Україні. – Вісти Прир. Секції Укр. Наук. Тов. у Києві, 1918 р., ч. I, 8°, стор. 14 – 15.
56. Тутковський, П. Про земну кору. – Київ, 1919 р., 8°, стор. 16.
57. Феценко-Чопівський, І. Географічні та економічні відомости про Україну. – Календар громадянина-кооператора на 1919 р. Київ, стор. 36 – 47.
58. Фрас, Е. Нарис геології. Переклад І. Кривецького. – Львів 1906 р., 16°, 105 стор.
59. Хомик, А. Коротка географія України. – Ч. I (фізична). – Київ, 1918 р., 8°, 32 стор.
60. Чірвінський, В. Фосфорити України. – Київ, 1918 р., 16°, 48 стор.
61. Чопівський, І. Графіт на Україні. – Київ, 1918 р., 16°, 16 стор.
62. Чопівський, І. Економічні нариси. Природні багатства та велика промисловість України. Київ, 1918 р., 16°, 95 стор.
63. Шіндлер, Ф. Фізика для вищих початкових шкіл. Переклад А. Сабат. Опрацював і зредагував Т. Губенко. – Київ – Відень, 1918 р., 8°, 93 стор., з 105 малюнками.
64. Шухевич, В. Гуцульщина. Матер'яли до Українсько-руської Етнології. Вид. Етногр. Ком. Наук. Тов. імені Шевченка у Львові, Т. II, 1899 р. № 8, 2 – 144 стор., 8°, з малюнками.
65. Щербина, М. Земля, рослини і тварі. – Київ, 1909 р., 8°, 29 стор.
66. Гамалія. Земля і люде в Росії. Ч. I.
67. Гамалія. Те саме. Ч. II.
68. Гамалія. Те саме. Ч. III.
69. Гамалія. Те саме. Ч. IV.
70. Гамалія. Те саме. Ч. V.
71. Гамалія. Те саме. Ч. VI.
72. Про Канаду. Яка це земля і як у ній живуть люде. Київ, 1908 р., 16°, 48 стор., з мал.
73. Дубровський, В. Словник московсько-український. – Київ, 1918 р., 8°, II+542 стор.
74. Дубровський, В. Словник українсько-московський. Вид. 4. – Без визначення року. Київ, 8°, II+361 стор.
75. Терпило, П. і П. Словник російсько-український. Вид. 4. – Київ, 1918 р., 8°, 251 стор.
76. Танфильєв, Г. Геоботанический очеркъ Полѣсья.
77. Дубняк, К. Російсько-український словничок термінів природознавства і географії. – Кобеляки, 1917 р., 16°, 40 стор.

Розділ І

А

Аберрація – *Аберація*, одхилення, розсі-
вання.

Абиссальный – (*Абісальний*), абісний, гли-
бинний.

Абразіонный – *Абразійний*.

Абразія – *Абразія*, стирання, стертя.

Абрисъ – *Обрис*, нарис.

Абсолютный – *Абсолютний*, беззглядний.

Абсцисса – *Абсциса*, відрізка.

Авгитъ – *Авгіт*.

Авгитофиръ – *Авгітофір*.

Автогенный – *Автогенний*.

Агатъ – *Агат*.

Аггрегатъ – *Агрегат*, скупня.

Азбестъ – (*Азбест*), азвест, асвест.

Азимутъ – *Азимут*.

Азойскій – *Азойський*, азойчний.

Азотистоводородный – (*Азотистоводне-
вий*), азотноводневий.

Азотистый – *Азотистий*, (*азотак*).

Азотная кислота – (*Азотова кислота*),
кріпка водка.

Азотный – *Азотовий*, азотний, душцевий.

Азотъ – *Азот*, душець.

Айсбергъ – (*Айсберг*), льодова гора, кри-
жина.

Аккумуляция – (*Акумуляція*), скупчення.

Аксиома – (*Аксиома*), твердження.

Актинолитъ – *Актиноліт*, лучевик, лучак.

Акула – *Пажор*, сквала.

Акулы (*Oxurhina Mantelli*) **зубы** – *Чортові
клюви*.

Алебастровый – *Алябастровий*, лебастро-
вий, любайстровий.

Алебастръ – *Алябастр*, *алябастер*, леба-
стер, лебайстер, любайстер, лабайстер,
алявастер, алявастр, шалобастер.

Аллингитъ – *Алінгіт*.

Аллотропическій – *Алотропичний*, алотро-
повий.

Аллотриоморфный – *Алотріоморфний*.

Аллювиальный – *Алювіяльний*, наплавний,
вплавлений.

Аллювий – *Алювій*, намул, наплав, мула-
вина, шутер, рінище; аллювиальное діа-
томое отложение – *кремнистковий намул*;
конусъ аллювия – *дескційний стіжок*
(*Dejektionskegel*).

Алмазный – *Діамантовий*.

Алмазь – *Діамант*, діамант, алмаз.

Альгонкинскій – *Альгонкійський*, альгонкі-
янський.

Альпійскій – *Альпейський*.

Алый – *Кармазиновий*.

Алюминитъ – *Алюмініт*.

Алюминіевый – *Глинцевий*, *алюміновий*,
глинцьовий.

Алюминій – *Глинець*, (*алюміній*), *глин*,
алюмін.

Амальгама – *Амальгама*, амальгам.

Аметистъ – *Аметист*, ометист.

Амміакъ – *Амоніак*, смородець, амоніак.

Аммонитъ – *Амоніт*.

Аморфность – *Аморфність*, безподобія.

Аморфный – *Аморфний*, безподобний.

Амфиболитъ – *Амфіболіт*.

Амфиболъ – *Амфібол*.

Амфитеатръ – *Амфітеатр*.

Анализировать – *Аналізувати*, розбирати,
розкладати.

Анализъ – *Аналіз*, розбір, розклад, аналіза.

Анаметитъ – *Анаметит*.

Ангидридъ – (*Ангідрид*, *безводник*).

Ангидрид кремневый – (*Ангідрид сіліція*,
безводник крему), двоокис кремінця, кре-
мінний двоокис.

Ангидритъ – *Ангідрит*, кишковець.

Андалузитъ – *Андалюзит*.

Андезитъ – *Андезит*.

Анортитъ – *Анортит*.

Антиклиналь – *Антикліналь*, сідло, анти-
кліналя.

Антиклинальный – *Антиклінальний*, сід-
ловий.

Антимонитъ – *Антимоніт*.

Антициклонъ – *Антиціклон*, антицікльона.

Антрацитъ – *Антрацит*, антракіт.

Антропозойскій – (*Антропозойний*), ан-
тропозойський, антропозойчний.

Апатитъ – *Апатит*, злудень.

Апельсинно-желтый – *Помаранчевий*.

Аплитъ – *Апліт*.

Аппаратъ – (*Апарат*), пристрій.

Аптъ – *Апт*, аптісн.

Арагонитъ – *Арагоніт*, жерелинець, дже-
релинець, залізоцвітник, залізоцвітник.

Аргентитъ – *Аргентит*.

Аргонъ – *Аргон*.

Аркозь – (*Аркоз*), аркоза.

Арктический – *Арктичний*.

Артезианскій – *Артезійський*, артезіанський,
артуанський.

Архейскій – *Архейський*, архаїчний.

Археозойскій – *Археозойський*.

Архипелагъ – *Архіпелаг*.
Асептический – *Асептичний*.
Асептичность – *Асептичність*.
Асидеритъ – *Асидерит*.
Асимметрический – *Асиметричний*.
Асимметрия – *Асиметрія*, нерівномірність.
Аспидный сланецъ – (*Писарський лупак*), рильцевий лупак.
Астеризмъ – (*Астеризм*), зіздування.
Асфальтовый – (*Асфальтовий*), бітумічний.
Асфальтъ – (*Асфальт*), земна смола.
Атмосфера – *Атмосфера*, повітря.
Атмосферный – (*Атмосферний*), атмосферичний.
Атомность – (*Атомовість*), вартісність.
Атомный вѣсъ – (*Атомова вага*), атомний тягар, сполуковий тягар.
Атоловый – (*Атоловий*), атольний.
Атолль – *Атол*.
Аэролитъ – *Аероліт*.

Б

Базанитъ – *Базаніт*.
Базисъ – (*Базис*), основа, підстава, перво-підстава, підвалина.
Базисъ эрозіи – (*Базис ерозійний*), ерозійна основа.
Базопинакоидъ – (*Базопінакоїд*), основний двостінник, основа.
Балка – *Балка*, вибалок, балище, бакая.
Банка – *Слой (?)*.
Бараній лобъ – *Баранячий лоб*, кругляк; ландшафт бараньих лбовъ – круглякова країна.
Баритъ – (*Барит*), тяжень.
Барій – *Барій*.
Барометрический максимумъ – (*Барометричний максимум*), звишка.
Барометрический минимумъ – (*Барометричний мінімум*), знижка.
Барранкосъ – (*Баранкос*), баранко.
Барханъ – *Бархан*, кучугура.
Баръ подводный – *Лава*.
Барьерный рифъ – *Валовий риф*, бар'єрний риф, стріховий риф, шапковий риф, поперечна лава.
Бассейнъ – *Басейн*, водозбір, басен, водойма.
Бассейнъ (рѣки) – *Сточище*, стоковище, водосток, область.
Батолитъ – *Батоліт*.
Башня – (*Башта*), вежа.
Безводный – *Безводий*, безвідний, безводний.
Безводье – *Безвіддя*, безвідь.
Безвыходное ущелье – *Гузир*.

Безвѣтріе – *Безвітря*, затишша, тиша.
Безграничный – *Безкрай*, безмежний, безкрайний, безконечний, нескінчений.
Бездна – *Бездоня*, бердо, зверть, нурта, прірва, прість, пучина, степа, хлань.
Бездождіе – *Бездошість*.
Бездонный – *Бездоній*, бездонний.
Беззубка – *Скойка*, жаб'ячка, черпуха.
Безконечный – *См. безграничный*.
Безлѣсная гора – *Кичеря*.
Безоблачный – *Безхмарний*, безхмарий.
Безопасный – *Безпечний*.
Безостановочный – *Неспинний*, неспиняльний.
Безотносительный – *Беззглядний*.
Безплодіе – *Неплідність*, яловість, неродючість.
Бесплодная почва – *Неродючий ґрунт*, неплідний ґрунт, голобиря, мертвляк, ялова почва.
Бесплодный – *Неплідний*, безплідний, неродючий, яловий.
Безпозвоночный – *Безхребтовий*, безкряжний.
Безпредѣльный – *См. безграничный*.
Безпрестанный – *Ненастанний*.
Безпросвѣтнѣй – *Безпросвітній*, (*непроглядний*).
Безсточный – (*Безстоковий*), безвідпливний, безвідпливовий, замкнений.
Безхвостая ящерица – (*Безхвоста ящірка*).
Безцвѣтнѣй – *Безбарвний*, безкрасий, некрасистий, безбарвий.
Безымянная рѣчка – *Самотека (?)*.
Беккеритъ – *Бекеріт*.
Белемнитъ – *Белемніт*, чортів палець, громова стрілка.
Белодонъ – *Белодон*.
Белонитъ – *Белоніт*.
Бентонъ – *Бентос*.
Береговая линія – (*Берегова лінія*), бережинá.
Береговая мель – (*Узбережна мілина*), розсип (?).
Береговая полоса – *Бережинá*.
Береговой – *Бережний*, береговий, літоральний, бережинний, надбережний, побережний.
Береговой обрывъ – *Берегова круча*, фалеза.
Берегъ – *Беріг*, бік, край.
Берегъ нависшій, крутой – (*Беріг-на-висень*), нависень, крутобережжа, прикрий беріг.
Берегъ обнаженный – (*Оголений беріг*), лисак.

Берегъ обрывистый – (*Стрімкий беріг*), рипа, звисник.

Берегъ отвѣсный – Пристін.

Берегъ безъ пляжа – Безпосереднє побережжа.

Берилль – *Беріл*.

Бертолетова соль – *Бертолетова сіль*.

Бивень – *Сікач*, клик, икла.

Бирюза – *Туркус*, туркеза.

Бить ключемъ – Буртіти.

Бифуркація – *Біфуркація*, розтока, вислоя.

Биотитовый – *Біотитовий*.

Биотитъ – *Біотит*.

Біэлиды – *Біеліди*.

Благонадежный – *Надійний* (про родовище), благонадійний, певний.

Благородный – Благородний, шляхотний, шляхетний.

Благородный опаль – Сияк.

Блескъ (сіяніє) – *Блиск*, блеск, посвіт, бляск, лиск.

Блескъ (минер.) – *Блиск*, блест, блесть, яска.

Блескъ желѣзный – (*Залізний блиск*), залізний блест.

Блескъ свинцовый – *Олив'яний блиск*.

Блеснуть – Блиснути.

Блестка (слюды). – (*Блищинка*), блящинка (лосняка), блища.

Блестѣть – *Блищати*, блескотіти, блискотіти.

Блестящий – *Блискучий*, блискотливий, лоснячий, вилискуватий, еклятантний.

Блещущий – (*Блискотливий*), миготливий.

Блинообразная лава – *Палянична лава*.

Блокъ – *Блок*, валок.

Блужданіе – *Блукання*.

Блуждающий огонекъ – *Блимавка*, блудило, блудний огник.

Бобовая руда – Боб'як.

Бобовый – (*Бобовий*), боб'яковий.

Богатая ключами мѣстность – Криничовина.

Богатство водою – Водовміст (?).

Богатый родниками – *Джерелястий*, криничуватий.

Боковая поверхность – Бічниця.

Боковая скала – Прискалка, прискалок, привал.

Боковая стѣна – Обочень, побочина, стіна.

Боковая часть – Прибік.

Боковое давленіе – Боковий натиск.

Боковой – *Бічний*, боковий, побічний, збочевий.

Боковой откосъ – Прибіч, покот.

Бокъ лежачій – *Лежень*.

Болидь – *Болід*.

Болотистое мѣсто – Багновиця, багва, млака, плав'я, дихавиця, дряговина, мокляк.

Болотистый – (*Болотистий*), болотній, болотяний, багnistий, багнавий, млаковатий, мочаруватий, підмоклий, калюжний, болотий.

Болотная руда – (*Болотяна руда*), мочаринець, рудянка, багонний залізняк.

Болотная почва – (*Болотяний ґрунт*), рудавина.

Болотная растительность – (*Болотяна рослинність*), баговиння (?).

Болотная трава – (*Болотяне зілля*), болотнівка.

Болотный – *Болотяний*, болотний, багнаний, багонний, багновий, мочарний.

Болотный газъ – Багнаний газ, (болотяний газ).

Болотный супесокъ – Сіроземля.

Болото – *Болото*, болотня, багно, багнаина, багновиця, багнище, багновище, багначка, багірина, мочара, мочар, мочєра, млаковина, мокляк, мокравіна, мороква, перемулина, драгно, дреговина, дряговина, охаба, повхта, похта, балта, синявка.

Болото высохшее – *Болотище*, болотина.

Болото глубокое – Баюра.

Болото лѣсное – (*Лісове болото*), мразниця, гниловід.

Болото незамерзающее – Гниловоди, опар, опарь, вікновина.

Болото ржавое – Руда, рудка, рудявина, іржавець, ржія.

Болото топкое – Стрегавиця. (См. топь).

Болото окраинное, край болота – *Приболоток*.

Болотце – Болітце, болотечко.

Большой – Слабий.

Большая льдина – Креля.

Большой кругъ (на шарф) – Головний круг.

Бомба (вулк). – *Бомба* (вулканична), брус вулканичний.

Борный – *Борний*.

Борозда – *Борозна*, борозда, скорода, долець.

Бороздовый – *Борозний*.

Борьба – Боротьба, боротьба, бороття.

Братъ перевѣсъ – Горувати.

Брахидома – (*Брахідома*), дашник перекутні короткої.

Брахипинаконидъ – (*Брахіпінакоїд*), наконечник перекутні короткої.

Брахипирамида – (*Брахіпіраміда*), остріця перекутні короткої.

Брахіопода – (*Брахіопода*), коротконіг.

Брекчія – *Окришник*, (брекчія), гранчак.

Брекчія тренія – (*Брекчія тертя*), розтертий окришник.
Бродить – (*Ферментувати*), мусувати, шумувати.
Бродь – *Брід*, пробій.
Броженіє – (*Ферментація*), мусування, шумування.
Бромистый – *Бромистий*, (*бромак*).
Бромь – *Бром*.
Броненосець – *Панцерник*.
Бронза – *Брондза*, бронз, спиж.
Бронзовый – (*Брондзовий*), мосяжний, спижевий.
Брюхоногое – *П'явушник*.
Бугристый – *Горбкуватий*, горбастий, пагірковий.
Бугорь – *Горб*, шпиль, могила.
Бугорокь – *Горбок*, горбик, пагорок, шпильок.
Бугровый – *Горбовий*, шпильовий.
Буеракь – *Байрак*.
Бумага пропускная – *Бібула*.
Бура – *Боракс*, *блідень*.
Буравить – *Свердли*ти, буртити, сверлити.
Буравь – *Свердло*, свердел, сверло, свідер, штирь.
Буреніє – *Свердління*, свердлування, верчення, вертіння, сверління.
Бурлящий – (*Клектливий*), мусуючий (?).
Буроватый – *Буравий*, брунявий.
Буровая скважина – *Свердловина*, дучка, сверлена дуча, сверлена яма, сверлений отвір, свідровий отвір, верчена діра; бурова скважина, дюрова криниця.
Буровая скважина на соленую воду – *Солище*.
Буровой – (*Свердловий*), свердлений, свердлований.
Бурожелтый – (*Бурожовтий*), рудожовтий.
Бурокоричневый – (*Буробрунявий*), рудобрунявий.
Буроугольный – *Буровугільний*.
Бурь – *См. буравь*.
Бурый – *Бурий*, брунатний, барнавий, барнастий.
Бурый желѣзнякъ – *Бурий залізняк*, бурий желізовець, мочаринець.
Бурый уголь – *Бурий вугіль*, (*зб. буре вугілля*), брунатний вугіль.
Бурѣть – *Буріти*, *буравіти*.
Буря пыльная – (*Пилова буря*), курява.
Бутылочный – *Пляшковий*.
Бухта – *Заточина*, затока, струга.
Бушевать – *Бушувати*.
Быющий – *Б'ючий*.

Быющий ключь – *Водотриск*, виприск, чуркало.
Быющий минеральный ключь – *Буркут*.
Быкъ (овцебыкъ) мускусный – *Пижмо-вель*.
Быстрая вода – *Швидковіддя*.
Быстрина – *Бистриня*, бистрина, бистря, бистринь, стрижень, струмовина, прудковід, шипіт, борзина, бавкун, бийстрик, швидковіддя.
Быстро течь – *Бистрити*.
Быстрый потокь – *Бистриця*, бистрень.
Быть постепеннымь – *Степенюватися* (?).
Бѣдственный – *Нужденний*, упадовий.
Бѣлая глина – (*Біла глина*), побіл, білиця.
Бѣлая свинцовая руда – (*Біла олив'яна руда*), білий олив'янець.
Бѣлесоватый – *Білястий*.
Бѣлила – *Біль*, *білило*, побіл.
Бѣловатая неплодородная почва – *Смереківка*.
Бѣловатый – *Білявий*.
Бѣлый – *Білий*.
Бѣлѣть – *Біліти*, білішати, ясніти.

В

Вади – *Ваді*.
Вакка сѣрая – *Сіра вака*, сіровик.
Валомь окруженный – *Обвалований*.
Валообразный – (*Валуватий*), валовий.
Валовой – *Гуртовий*.
Валунный – (*Наметневий*), наметняковий, кругляковатий, валуновий, валунний.
Валунь – *Наметень*, наметняк, зашибанець, лоб'як, скочениця, наметаний кряж, ератичний брус, брус, рінець, ринь, ріняк, китіль, кругляк, оточень, оток, отока, валун; валуновъ скопленіє – *лобище*, *гребіт*.
Валунь со шрамами – (*Порисований наметень*), порисований лоб'як, пошрамлений лоб'як.
Валунь пирамидальный – (*Пірамідальний наметень*), граняк, гранчасть ринь.
Валь – *Вал*.
Варка – *Варня*, варіння, варка.
Ватерпась – (*Ватерпас*), поземниця, грунтовага, шмига.
Вверху – *Угорі*.
Въ видѣ кармановъ – *Кишенювано*.
Вглубь дѣйствующій – *Вглибний*.
Векторь (радіусь) – (*Вектор*), рухомий луч.
Великанъ – *Велетень*, великан.
Величественность – *Величність*, маєстатичність.
Величественный – *Величний*, (*величавий*).

Величина – *Величина*, вартість, великість, величинь.

Вениса – (*Вениса*), гранат.

Верста – Верста.

Вертикальная отделимость лесса – (*Прямовисна відокремність лесса*), прямовисна лупність лесса.

Вертикально – (*Прямовисно*), на сторч.

Вертикально поставленные пласты – (*Руба поставлені верстви*), руба поставлені шари.

Вертикальный – *Прямовисний*, прямовий, простовісний, простопадний, сторчовий, стрімкий.

Верхнее основание – Верхняк.

Верхнемѣловой – (*Горішньокрейдовий*), горішньокрейдяний, верхньокрейдовий.

Верхнетретичный – *Горішньотретинний*, верхнетретичний.

Верхний – *Горішній*, гірний, горовий.

Верхний слой – Верхняк.

Верховой – *Верховий*, висотинний.

Верховье – *Верхів'я*, верховина, вершок, верх, вершина, криничина, джерело, джерельний потік.

Верхушка – *Вершок*, верховина, шпиль, щовб, щовба, грана, щолопок, цюприк.

Вершина – *Верх* (гори), *вершок* (кута), *верхнина*, голиця, головатень, грунище, грунь, злобок, кичеря, кичірка, маковиця, прочіл, прочолок, шпиль, шпиця, верховина, вершина, кругляк, магура, півкругляк, стіг, стріличка, шпилень, шпин, клива, верхів'я, щитище, щовб, вершава.

Вершина выпуклая – Пучнявий щовб.

Вершина острая – *Шпиль*, остриця, острощовб, остринь.

Вершина залива – (*Головище затоки*), головище заливу.

Вершинка – *Вершок*, *шпильок*.

Вершинный – *Верховий*, *вершковий*, верховинний, верховинський, височинний.

Вещества расплавленные – *Топленина*.

Вещество – *Матерія*, *субстанція*, річ, річовина.

Взаимодѣйствие – (*Взаємодіяння*), взаємочинність, взаємодійство.

Взаимодѣйствовать – *Взаємодіяти*.

Взбалтывание – Побовтання, збовчування.

Взвозъ – Узвіз.

Взвѣшивание – *Важіння*, важення.

Взгорье – *Узгір'я*, згір'я, пагорок, згірок.

Вздывать – Здимати, надимати (напучувати).

Вздываться – Здиматися, надиматися, пирожитися, (напучуватися).

Вздутье – Висклепнення, видвигнення, набренілість, порожище, вздуття (напучнілість).

Вздутый – *Напучнілий*.

Взморье – *Узмор'я*, возмор'я, примор'я.

Взмучивание – *Закаламучення*.

Взрывъ – *Вибух*, експлозія.

Видимый – Видимий, видний.

Видоизмѣнение – *Відміна*, одміна, відродозміна.

Видъ – *Вигляд*, вид, гляд, подоба, кшталт, стать, повид, здіб, визір, позір.

Видъ (сортъ) – *Гатунок*, рід, порода, відрід, відмінок.

Винтообразный – Гвинтуватий, шрубуватий.

Винтъ – Шруба, гвинт.

Висячая долина – (*Висла долина*), валеза.

Висячий ледникъ – *Звислий льодовик*.

Висящий – *Вислий*, висячий, звислий, висючий.

Включать – *Залучати*, влучати.

Включающий – Влучаючий.

Включение – *Вприск*, вклад, вкрапління.

Включение жидкое – *Вприск плинний*.

Включение стекла – (*Вприск скляний*), вприск склистий.

Вкрапление – *Вросток*, вкрапління.

Вкрапленный – *Вприснений*, вприслий.

Вкусъ – *Смак*, скус.

Влажная селитровая почва – Салітрянка.

Влажно – *Вохко*.

Влажность – *Вохкість*, вогкість, волога, вільга, вільгість.

Влажность горная – *Гірська вохкість*.

Влажность карьерная – (*Кар'єрова вохкість*), питома вохкість.

Влажность относительная – *Відносна вохкість*.

Влажный – *Вохкий*, вогкий, вільготний.

Влажный зной – Припарок, (вохка спека).

Влажнымъ дѣлаться (отсырѣвать) – *Вохкнути*, відволожуватися, відвологнути, вільгнути.

Вліяніе – *Вплив*, ділання.

Вліять – *Впливати*, ділати.

Вмѣстилище – *Вмістище*, укладовище.

Вмѣстимость – *Місткість*, вміст, зміст.

Внезапный – *Наглий*, *раптовий*, нагальний.

Внизу – *Сподом*, *долом*, *долі*, *насподі*.

Внизу залегаютъ – *Долувати*.

Внизъ – *Додолу*, *долів*, *наспід*.

Внутренний – *Внутрішній*, осередній, нутрішній, (середовий).

Внутренний уголь – *Куток*, (кут).

Внутренность – *Середина*, внутрь, нутро.

Внѣшній – *Зовнішній*, внішній, околишній.

Вогнутость – *Угну́тість*, угин, вигнення.
Вогнутый – *Угну́тий, вгну́тий*, вглиблений, впуклений.
Вода быстрая – См. быстрая вода.
Вода грунтовая – *Грунто́ва вода*, заскірна, зашкірна, жильна, жилова, підкірна, підшкірна вода.
Вода дождевая – *До́щівка*.
Вода желѣзистая – Руда вода, смужавина.
Вода жесткая – *Тверда́ вода*, жорстка, терпка вода.
Вода кислая минеральная – Щава.
Вода ключевая – *Джерельна́ вода*, кринишна вода.
Вода конституционная – *Конституційна́ вода*.
Вода кристаллизационная – (*Кри́сталізаційна́ вода*), кристалійна вода.
Вода минеральная – Теплі води.
Вода мягкая – М'яка вода, (м'яка вода).
Вода незамерзающая – Тепличина.
Вода подпочвенная – (*Підгрунто́ва вода*), підшкурна, зашкурна вода.
Вода проточная – Текуча вода, самотока, (біжуча вода).
Вода прѣсная – (*Солодка́ вода*), бережна вода.
Вода стоячая – *Стояча́ вода, водостій, нетеча*, нетіч, охабисько, мочило, калабана; см. лужа.
Вода тепловатая – *Липе́ло*.
Вода чистая – Чистовід.
Водка царская – Царська вода.
Водность (рѣки) – Водовміст.
Водный – *Водний*, воднистий, водяний.
Водный бассейн – (*Водозбі́р*), водойма.
Водоворот – *Вир*, коловерт, водоворот, коловертень, крутіж, крутило, крутінь, крутня, нурт, чорторий, шум, кручія, обміть, вернивода, говбур, заворот.
Водоемкость – (*Водовмі́стість*), водовтягання, водовбіраємість, водонасищеність.
Водоём – *Водозбі́р*, водоем; см. бассейн.
Водоиона – *Водорій*, виполоч, єзвіро.
Водоносный – *Водовмі́сний*, водоносний, воднистий.
Водопад – *Водоспа́д*, водопад, ускок, каскада, катаракт, падичій, перебі́й, пробі́й, гоц, гук; образователь водопада – водопадотворець.
Водопровод – *Водопрові́д*, водотока.
Водораздѣль – *Вододі́л*, межирічча, водорозділ, водомежа, діл, стоковище, розточа, стрілиця, переділля.
Водораздѣльный – *Вододі́льний*.
Водород – *Водень*.

Водород хлористый – *Хлороводе́нь*.
Водоросль – *Водорос́ть*, порост, перворост, глі́ня, глі́на.
Водоснабжение – *Водопоста́чання*.
Водосток – *Водозбі́г*, водостеч.
Водяная жила – Жила, (водяна жила).
Водянистый – *Водни́стий*, водянистий, водявий.
Водяной – *Водяний*.
Водянопрозрачный – (*Водянопрозо́рий*), водяясний.
Возвратный – *Поворо́тний*, зворотний.
Возвратъ – *Поворо́т*, наворот, зворот, повертання.
Возвышение – *Підви́щення*, взвищення, вивиснення, взнесення, взнесіння, видви́гнення, підвищення, піднесення, підняття, здвигнення, здви́ження.
Возвышение дна подводное песчаное – Піскова лава.
Возвышенное открытое мѣсто – Белебень.
Возвышенность – *Горбо́вина*, височина, високість, винесення, взнесення, вивиснення, винеслість, видви́гнення, величність, го́рище, згі́р'я, узгі́р'я, жбі́р.
Возвышенный – *Винесли́й*, високий, пови́шений, приви́шений, підви́шений, знесли́й.
Возгонка – *Переста́лення*.
Воздухъ – *Пові́тря*, воздух, обі́тря.
Воздушный – (*Пові́тряний*), воздуховий, воздушний, пові́тровий, обі́тровий.
Воздѣйствіе – Відді́лання.
Воздѣлывать – Управляти.
Возрѣніе – *Погля́д*, здання.
Возмутить – Перека́ламутити.
Возникать – *Виника́ти, повста́вати*, заходити.
Возобновлять – *Відновля́ти*.
Возражение – *Заперечення*, закид.
Возрастать – *Зроста́ти*, уростати, більшати.
Возрасть – Ві́к, доба, лі́тність.
Возстановитель (хим.) – (*Відновник*), відбудівник, відбудовальник.
Возстановительный (хим.) – (*Відновни́й*), відновлюючий.
Возстановить – (*Відновити*), зреконтрувати, відбудувати.
Волна – *Хви́ля*, фі́ля, габа, бовван, бурун.
Волнистый – *Хви́лястий*, хвили́стий, хвилюватий, фі́лястий, валоватий.
Волнообразный – *Хвилюва́тий*, хви́лястий, хви́льовий.
Волокнистый – *Волокнута́тий*, волокни́стий.
Волосной – Волосни́й, (капі́лярний).
Волосность – Волосі́сть, волосні́сть, (капі́лярність).

Волосообразный – *Волосуватий*.
Вонючий известняк – *Воняк*.
Вопрос – *Питання*, квестія.
Воронка – *Лійка*.
Воронка водоворота – *Вікнина*.
Воронкообразный – *Лійкуватий*, лійкастий.
Ворота – *Ворота*, брама.
Воскъ земляной – *Кіндибал*.
Воспламеняемый – *Запальний*, займистий, палкий, палахливий.
Восточный вѣтеръ – *Востоковецъ*.
Восходитъ – *Сходити*, *підступати*, зіходити.
Восходящий – (*Підступний*), підступаючий; восходячий.
Восхождение – *Підступання*; схід, вихід.
Впадать – *Впадати*, *впливати*, упадати, вливатися, кидатися, утікати, падати.
Впадение – *Впад*, влив.
Впадина – *Улоговина*, *влоговина*, *западина*, *улога*, *западенъ*, *вглибина*, *вглиблення*, *заглиблення*, *заглибина*, *лощина*, *пад*, *падъ*, *запад*, *опадка*, *впадина*, *ночва*, *корито*, *лотка*, *палуба*, *порожнина*, *панва*, *варюга*, *зашкалубина*, *штола*, *дебря*.
Впадина вывѣтриванія – *Казан* *вивітрєння*.
Впадина зіюющая – *Розвертепа*.
Впадина котлообразная – *Глек*.
Впадина озерная – *Озеровина*.
Впадина тектоническая – *Залом*.
Впадина эрозіонная – *Вигриз*.
Впадинное отложение – *Заглибинне відлюження*.
Впалый – *Запалий*, *западистий*.
Впасть – *Впасти*, *кинутися*.
Вписанный (геом.) – *Вписаний*.
Вписанный уголь – (*Вписаний кут*), *обводный кут*.
Впитываться, впитаться – *Вбиратися*, *усякати*, *усякнути*, *втягатися*, *всякати*, *всисатися*, *всмоктуватися*.
Въ противоположность (чему) – *В* *протиставленню* (до чого).
Вращательный – *Оборотовий*, *обертовий*, *обертальний*.
Вращаться – *Обертатися*, *кружлятися*.
Вращение – *Обертання*, *кружання*, *круження*.
Временный – *Тимчасовий*, *часовий*.
Вросшій – *Врослий*.
Врѣзанный – *Вкарбований*.
Врѣзь – *Вріз*, *вруб*, *підрив*, (карб).
Врѣзь прибойный – (*Прибійний підрив*), *погійний підрив*.
Всасывать – *Вбирати*, *всисати*, *втягати*, *засмокчувати*, *усмокчувати*.
Всасываться – *См.* *впитываться*.

Всасывающий – *Вбираючий*, *всисаючий*, *всисальний*, (*всисний*).
Вселенная – *Всесвіт*, *цілосвіт*.
Всемирный – *Всесвітній*, *усесвітній*.
Всесторонний – *Всебічний*.
Вскапывать – *Скопувати*.
Вскарабкаться – *Видертись*, *видряпатися*.
Вскипаніе – (*Буріння*), *кипіння*.
Вскипать – *Буритися*, *скипати*.
Вскрывать – *Відкривати*.
Вскрытый – *Одчинений*, *відчинений*, (*відкритий*).
Вспалывать – *Злазити*, *п'ястися*, *визазити*.
Вспаханный – *Зораний*.
Вспученный – (*Набубнявілий*), *взгінний*.
Вспучиваніе – (*Набубнявлення*), *упушіння*, *вспучення*, *вспучування*.
Вспучивать – (*Набубнявіти*), *надимати*, *надути*, *упушити*.
Вспыхнуть – *Спалахнути*, *запалахкотіти*, *зайнятися*.
Встрѣчать – *Стрівати*, *здибати*, *подибувати*.
Встрѣчаться – *Здибуватися*, (*траплятися*), *стріватися*, *лучатися*.
Встряхиваніе – *Потрус*, *заколючення*, *трусіння*.
Встряхнуть – *Потрусити*, *заколотити*, *підтрусити*.
Всхолмить – *Погорбувати*, *схвильювати*.
Втекать – *Вливатися*, *впливати*, *утікати*.
Втиснутый – *Втручений*.
Вторгаться – *Втискатися*, *вдиратися*, *впиратися*, *втручатися*.
Вторженіе – *Вдирання*, (*втискання*), *втручення*, *влім*.
Вторичная эра – (*Вторинна ера*), *другосвітна доба*.
Вторичное залеганіе – (*Вторинне уложення*), *другорядне зложище*.
Вторичный – *Вторинний*, *другорядний*, *повторний*, *постумний*.
Второстепенный – *Другорядний*, *підрядний*, *підлеглий*, *побічний*.
Вулканизмъ – *Вулканізм*.
Вулканическая бомба – (*Вулканична бомба*), *вулканичний брус*.
Вулканический – *Вулканичний*.
Вулканический песокъ – (*Вулканичний пісок*), *вулканична жорства*.
Вулканъ – *Вулкан*, *багать-гора*, *горіла гора*, *горіла могила*.
Входящий уголь – *Впадний кут*.
Выбивать по спайности – *Вилупати*.
Выбираніе – *Випорядження*.
Выбрасываніе – *Викид*, *виміт*.

Выбуренный – *Висвердлений*.
Выводить заключение – Виносити, заключати, (робити висновок).
Выводь – *Висновок*, заключення.
Вывѣвать – Вивівати, (видимати).
Вывѣтриваніе – *Звітріння*, вітріння, вивітрювання, вивітрєння, обвітрєння.
Вывѣтриванія впадина – См. впадина вывѣтриванія.
Вывѣтриванія карманъ – Пічурка вивітрєння, (кишеня звітрювання).
Вывѣтриваться – (*Звітрюватися*), *вивітрювати*, вивітріти, вітріти, вивітрюватися.
Вывѣтрѣлый – *Звітрілий*, вивітрілий.
Вывѣять – *Вивіяти*.
Выгибъ – Коліно, закрут, луковина.
Выглаживаніе – Вирівнання, уставання.
Выглядывать – *Визирати*, виринати, виступати, виторочуватися.
Выгорать – *Випалюватися*, (*вигорати*), вигоріти.
Выгранить – *Вигранити*, вишліхувати.
Выдаваться – *Виставати*, виріжняться.
Выдалбливаніе – (*Видовбування*), видовбання, вижолоблення, жолоблення.
Выдалбливать – *Видовбувати*, вижолобляти.
Выдвигаться – *Висуватися*.
Выдвинутый – *Висунений*, видвигнений.
Выдолбить – Вижолобити, (видовбити).
Выдуваніе – *Видування*, видмухання.
Выдувать – (*Видувати*), видмухати.
Выдѣленіе – *Виділення*, вилучення, (*вив'язування*), виділ, виділювання, визаряння.
Выдѣленный – *Виділений*, (вилучений, *вив'язаний*).
Выдѣляться (хим.) – *Вив'язуватися*, *виділятися*, відокремлюватися.
Выемка – *Видолоба*, *викрій*, викоп, вріз, пага, цілка.
Выемчатый – Жолобуватий.
Выжечься – Випалитися.
Выжженный – *Випалений*.
Выжиганіе – *Випалєння*, палєння.
Вызванный – *Спричинений*.
Вызвать – *Спричинити*, споводувати.
Выискиваніе – (*Вишукування*), вишукування.
Выкатываніе – Викачання.
Выкачивать – Викочувати, випомповувати.
Выклиниваніе – *Виклинування*, *виклиновування*.
Выклиниваться – *Виклиновуватися*.
Вымерший – *Вимерлий*.
Выметать – *Вимітати*.
Вымираніе – *Вимирання*.

Вымирать – *Вимирати*, переводитися.
Вымирающая порода – Переводня.
Вымоина – *Водорий*, рівчак, ковдобина.
Вымощенный – Вимощений, (вибуркований).
Вымытый – (*Вимитий*), виплавлений.
Вынужденный – Примусовий.
Выпариваніе – *Випаровування*.
Выпахиваніе – *Жолоблення*, виорання.
Выпахивать – *Виорювати*, (*жолобити*).
Выплавка – *Витопка*, *гамарування*.
Выплавлять – *Витоплювати*, *гамарувати*.
Выполненіе – Виповнення.
Выпуклая вершина – См. вершина выпуклая.
Выпуклина – *Опуклість*, горбовина, опук, опука.
Выпуклый – *Опуклий*, выпуклий, викулєний, викаблучений, вигнутий, пукатий, пукластий, горбуватий.
Выпучиваться – *Випинатися*, видиматися.
Выработаться – Виобразуватися.
Выработка – Вироблення, виріб, виобразування, спорудження.
Выработка рельефа – *Вирізьблення*.
Выравниваніе – *Вирівнювання*, вирівнання.
Выравнивающий – Вирівнюючий.
Выраженіе – *Вираз*, *вислів*.
Выровненный – *Вирівнений*.
Выродокъ – Вирід, (виродок).
Вырождаться – Марніти, вироджуватися.
Вырываются – Добуватися, видиратися.
Высокая гора – Магура.
Высокогорный – Високогірський.
Высота – *Височина*, високість, височінь, вищєння, висиня, вишиня, висота.
Высохшее болото – См. болото высохшее.
Высохший – Просохлий.
Выстукать – Обпукати.
Выступаніе – Виступання, виступ.
Выступать – *Виступати*, виринати, винурятися, висуватися.
Выступъ – *Виступ*, вишибок, вихідня, причілок, прискалка, прискалок, привал.
Высыхать – *Висихати*, дрягнути.
Вытаивать – Танути (?).
Вытащить – *Витягти*, видобути.
Вытекать – *Витікати*, *випливати*, *вливатися*.
Вытравлять – *Виїдати*, вигризати, травити.
Вытѣсненіе – Витиснення.
Вытѣснять, -нить – *Випирати*, *виперти*, *вируговувати*.
Выходитъ – Добуватися (хим.), випадати.
Выходитъ наружу – Винурятися.
Выходь – *Вихід*, вихідня, виступ.

Выходь ключей – *Криничище*, криничисько, головниця.

Выцвѣтаніе – Відбарвлення, вицвіт, відцвіт, (вицвітання).

Выцвѣтатъ – Перебарвлюватися, (вицвітати).

Выцвѣтъ – *Вицвіт*, цвіт.

Вычеркиваніе – *Викреслення*, устанання.

Вычисленіе – *Обчислення*, обчислювання.

Вычислятъ – *Обчисляти*, *вираховувати*.

Вычитаніе – *Віднімання*, відліч.

Выщелачиваніе – *Визолування*, *вилуговання*, *виполіскування*.

Выщелачиватъ – *Визолувати*, (*вилуговати*), *виполіскувати*, *вилужувати*, *сполокати*.

Выщербить – *Пощербити*.

Вѣрообразная осыпь – Сиповий вахляр.

Вѣрообразно-столбчатый – Розбіжно-прутчастий.

Вѣрообразный – *Віялуватий*, *вахляревий*, *вахляристий*, *віеристий*.

Вѣковой – *Віковий*, *секулярний*.

Вѣкъ (геол.) – *Вік*, доба.

Вѣрный – *Правдивий*, *певний*, *вірний*.

Вѣроятность – *Імовірність*.

Вѣсить – *Важити*.

Вѣсовой – *Ваговий*.

Вѣсъ – *Вага*, тягар.

Вѣсъ атомный – См. атомный вѣсъ.

Вѣсъ удѣльный – (*Питома вага*), *питомий тягар*, *питома вагота*, *фахова вага*, *фаховий тягар*, *удільна вага*.

Вѣсы – *Вагівниця*, *терези*, *важниця*.

Вѣтъ – *Галузь*, (*гілка*), *гілька*, *рам'я* (мн. рамена).

Вѣтеръ восточный – См. восточный вѣтеръ.

Вѣтряный – *Вітровий*, (*вітряний*).

Вѣчнозеленый – *Всезелений*, *засдно зелений*.

Вяжущій – (*Терпкий*), *стягаючий*.

Вязкій – *Чіпкий*, *вязкий*, *зв'язкий*, *беркий*, *беручкий*, *глейкий*, *липкуватий*.

Вязкость – (*Чіпкість*), *вязкість*, *зв'язкість*.

Г

Габбро – *Габро*.

Газовый – *Газовий*.

Газообразный – *Газуватий*, *газовий*, *пруживоплинний*.

Газъ – *Газ*, *гас*.

Газъ болотный – См. болотный газъ.

Галенитъ – *Галеніт*.

Галечникъ – *Ріняк*, *рінь*, *рінак*, *рінище*, *за-*

ріння, *зарінок*, *лобище*, *шутрище*, *груз*, *громош*, *громуш*.

Галечникъ ледниковый – (*Льодовиковий ріняк*), *шутрище*, *громош*, *громуш*.

Галечное скопленіе – *Рінище*, *заріння*, *зарінка*, *зарінок*, *груз*, *шутрище*, *зарінча*, *лобище*, *рікомет*, *рікометиця*, *рікометнище*.

Галечный – (*Ріняковий*), *ріняний*, *рінявий*, *рінястий*, *рінистий*, *рінуватий*.

Галмей – *Гальман*.

Галоидная соль – *Солинець*.

Галоидъ – *Галоїд*, *солинець*.

Галька – *Рінь* (ж. р.), *оточень*, *ріна*, *рінячина*, *ріняк*, *рінець*, *оточак*, *крем'яха*, *галька*, *галочка*.

Галька крупная (съ голову челоуѣка) – *Лобак*, *лоб*, *лоб'як*.

Галька мелкая – *Ситець*, *градівка*.

Галька рѣчная – *Рінь*.

Гальку нанести – *Приріинити*.

Гаммада – *Гамада*.

Ганоидный – *Осклівець*.

Ганоидъ – (*Ганоїд*), *осклівець*.

Геданитъ – *Геданіт*.

Гейзеръ – *Гейзер*, *гейзір*.

Гексагональный – (*Гексагональний*), *однотриосний*, *шестистінний*.

Гексакстетраэдръ – (*Гексакістетраедр*), *шестичотиростінник*.

Гелій – (*Гелій*), *гель*.

Геллефлинта – *Гелефлінта*.

Гематитъ – *Гематит*, *залізовець*, *кровель*.

Гемипирамида – (*Геміпіраміда*), *півостриця*.

Геміэдрическая форма – (*Геміедрична форма*), *півстінник*, *полустінник*.

Геміэдрический – (*Геміедричний*), *півстінний*, *полустінний*, *половинний*.

Геогнозія – *Геогнозія*.

Геоидъ – *Геоїд*.

Геологія – *Геологія*.

Геотектоника – *Геотектоніка*.

Геотермическій градіентъ – (*Геотермичний градіент*), *геотермичний степінь*.

Герметическій – (*Герметичний*), *щільний*.

Герцинскій – *Герцінський*.

Гибель – *Загибання*, *згуба*.

Гибкій – *Гнучкий*, *гинкий*, *вигинистий*, *хвисткий*, *гматний*.

Гигроскопическій – *Гігроскопичний*, *водовтягальний*.

Гидратъ – (*Гідрат*), *водокис*.

Гидрогель – (*Гідрогель*), *гідрожель*.

Гидрографія – *Гідрографія*.

Гидрозоль – *Гідрозоль*.

Гидроидный полип – (*Гідроїдний поліп*), гідрополіп.

Гидрологія – *Гідрологія*.

Гидростатический – *Гідростатичний*.

Гидросфера – *Гідросфера*.

Гипербола – *Гіпербола*.

Гиперстен – *Гіперстен*.

Гипокристаллический – (*Гіпокристалічний*), частнокристалльный.

Гипотенуза – (*Гіпотенуза*), протипрямка, протилежник.

Гипуритовый – (*Гіпуритовий*), гіпуритный, гипориний.

Гипсометрия – *Гіпсометрія*.

Гипс – *Гіпс*, любастер.

Гирло – *Гирло*.

Гиалит – *Гіяліт*, скляний опал.

Гиацинтово-красный – Якінтовий, іякінтовий.

Гиацинт – Якінт, яцинт.

Глава (книги) – *Розділ*, уступ.

Главконитовый – (*Главконітовий*), главконітний.

Главконит – *Главконіт*.

Главный – *Головний*, пенний.

Гладкая скала – *Тесівниця*.

Гладкий – *Гладкий*.

Глазомѣрь – *Змір*.

Глауберова соль – (*Главберова сіль*), главберська сіль.

Глессит – *Глессит*.

Глетчерный – (*Льодовиковий*), ледівцевий.

Глетчер – *Льодовик*, ледовець, льодовець, желедница, крижана річка.

Глина – *Глина*, глінка, глина, іл, мрамурок.

Глина бѣлая – См. бѣлая глина.

Глина гончарная – (*Ганчарська глина*), *ганчарка*, ліп.

Глина желтая на каолинѣ (Полошки, Глухов. у.) – *Наглинок*.

Глина синеватая, песчаная на синей глине (Кієвъ) – *Наглинок*.

Глина желѣзистая – *Барма*.

Глина жирная, бѣлая, мергельная – *Маслянка*.

Глина клейкая влажная – *Глей*.

Глина комковатая – *Шурувалки*.

Глина моренная – (*Моренова глина*), моренний глей.

Глина песчаная – *Подсівка*.

Глина печная – *Печівка*.

Глина синяя (для выдѣлки мисокъ) – *Мисчівка*.

Глина синяя – *Сивуха*.

Глина сланцеватая – (*Лупакова глина*), лупаковий ілак.

Глина сукновальная – *Фолюшна глінка*.

Глина фарфоровая – (*Порцелянова глина*), мула.

Глина фаянсовая – (*Фаянсова глина*), мула.

Глина черная вязкая – *Повськуха*.

Глина черная жирная – *Чорнуха*.

Глина черная – *Глива*.

Глинистая земля, почва – *Глинястий ґрунт*, глейовина, глеюватий ґрунт.

Глины частица – *Глинина*, (*глининка*).

Глинистосланцевый – *Глинкуватолупаковий*.

Глинистый – *Глинястий*, глинкуватий, глинистый, глиняковий, іловий, ілястий, глеюватий.

Глинисто-известковый – (*Глинясто-вапнястий*), ілісто-вапнястий.

Глинистый древний – *Праггліняковий*.

Глинистый сланец – (*Глинястий лупак*), іловий лупак, ілолупак, глинястий лупець, гліняк, ілак.

Глинище – *Глинище*, глинисько, глинаря.

Глинобитный – *Валькований*, саманний.

Глиновидный – *Глинкуватий*.

Глинозем – *Глинозем*.

Глиной облѣпить – *Обвалькувати*.

Глинт – *Глінт*.

Глиняный – *Глиняний*.

Глобигериновый иль – *Глобігеріновий намул*.

Глобулит – *Глобуліт*.

Глобус – *Глоб*.

Глубина – *Глибина*, глибочінь, глибокість, глибень, глибін, глибина, заглибина, глибочиня, глиб, прість, тоня, тань.

Глубинный – *Глибинний*, глибоморський.

Глубокая яма – *Варюга*, бакай.

Глубокий – *Глибокий*, глибоченний, глибочезний.

Глубоко – *Глибоко*.

Глубокое болото – См. болото глубокое.

Глубокое тихое мѣсто рѣки – *Ковбир*.

Глушь – *Глуш* (ж. р.), глушня.

Глыба – *Скиба*, брила, груда, брус, злім, лоб'як, корч, була, колода, пень, цовта, зарва.

Глыба каменная – *Болдига*.

Глыба ледяная – *Крига*.

Глыба покровная – (*Накривна скиба*), накрив.

Глыбовый – (*Скибовий*), брилястий, буластий.

Глыбообразный – (*Скибуватий*), брилуватий, лавистий.

Гляціальный – *Гляціальний*, ледняковий.

Гнейсовый – *Гнейсовий*, гнайсовий.

Гнейсь – *Гнейс*, гнайс.

Гнилой – Гнилий.

Гнилостный – Гниттєвий.

Гниение – Гниття, трупішіння, спорохня-
віння.

Гниющий – Гнилий.

Гніздо (мин.) – Гніздо, кубло, панва.

Годный – Придатний, зугарний.

Голая гора – Лисаня.

Голова пласта – Лоб верстви.

Головоногое – Головоніг, кефалопод, цефа-
лопод.

Голокristаллический – (Суцільно-криста-
лічний), суцільно-кристальний.

Голосмянный – (Голонасінний, беззав'яз-
ковий), нагонасінний, шишковий.

Голодрический – (Голоедричний), повно-
стітний, сновний.

Голубоватый – Блакитнявий.

Голубой – Блакитний, синявий, голубий.

Гольт – Гольт.

Гольш – (Рінь), голищ.

Гомогенный – Гомогенний.

Гомосейста – Гомосейста.

Гондванский – Гондванський.

Гоніометр – Кутомір, (гоніометр).

Гончарная глина – См. глина гончарная.

Гончарный – Ганчарський.

Гора – Гора, горище, горюка, жбір.

Гора высокая – См. высокая гора.

Гора голая – См. голая гора.

Гора древняя – Прагора.

Гора каменная – Скеліще.

Гора ледяная – (Айсберг), ледова гора, кри-
жина.

Гора огнедышащая – См. огнедышащая
гора.

Гора столовая – Столова гора, столище,
стесана гора.

**Гора, только на вершинѣ покрытая снѣ-
гомъ** – Китиця.

Горизонтально – (Поземо), поземно.

Горизонтально наслоенный – (Поземо
верстований), плосковерстований.

Горизонтальный – Поземий, поземний,
пологий.

Горизонтъ – Обрій, крайнебо.

Гористый – Горяний, горовитий.

Горка – Гірка.

Горная влажность – См. влажность горная.

Горная группа – (Гірська група), гніздо
гір, гніздо.

Горная долина – Проліг.

Горная дуга – Каблук.

Горная порода – Гірська порода, горотвір,
скалина, скельна порода, скала, нерість,
горяна порода.

Горная порода кlastическая – (Кlastич-
на гірська порода), окрушинець.

Горная порода свѣжая – Щира скала.

Горная порода сложная – Сумішна скала.

Горная пробка – Гірський корок.

Горная страна – (Гірська країна), горіше,
горище, горovina, верховина, нагір'я,
згір'я.

Горная цѣпь – Гірське пасмо, ланцюг гір,
пасмуга.

Горное масло – (Гірська олія), земна мазь,
скельний олій.

Горное пастбище – Полонина.

Горнолуговой – Полонинний.

Горный – Гірський; (гірничий), горовий,
гірний, нагірний, горяний, верховинський.

Горный выступ – Причілок.

Горный ключ – Ринівка, риньовка.

Горный компас – (Гірничий компас), гір-
няцький компас.

Горный луг – Полонина.

Горный массив – (Гірський масив), гір-
ський толуб, толуб.

Горный обрыв – Прислон.

Горный отрог – Гірський причілок, рам'я.

Горный переваль – (Гірський перехід),
провал, перевал, перехід.

Горный поток – Мура.

Горный проход – Проліг, вивіз, тіснина,
узвіз, пересув, пропуск, просмик, провал,
прислін, трущоба.

Горный склон – (Гірський схил), підгірок.

Горный узел – Гірський вузол.

Горный хрусталь – (Гірський кришталь),
гірський кристаль, гірний кришталь, гір-
ський хрусталь.

Горообразующий – Горотвірний, горотвор-
ний, гороутворюючий.

Гороховый камень – Гороховик, пізоліт, го-
рошинець.

Горсть – Горст, гніздище, гніздо, скидний
виступ.

Горшечный – Горшковий.

Горшечный камень – Горшківець, горшко-
вина, здінь, кріш.

Горькая соль – Гірка сіль.

Горькій – Гіркий.

Горы – Гір'я.

Горы кристаллическія – Ядрені гори.

Горы развѣтвленныя – Граткові гори.

Горы скалистыя – Кряжові гори.

Горѣлый – Горілий, палений.

Горѣніе – Горіння, палення, спалення.

Горюче – Палко.

Горючесть – (Горючість), пальність, палах-
ливість, запальність.

Горючий – (*Горючий*), палкий, пальний, запальний, огнепальный, палахливий.
Грабень – (*Грабен*), западина, провалля, ров, ровистий запад.
Гравій – *Нарінок*, груз, жорства, шутрище, каменець, шутер, хрящ, труш, ситець, рина, ринь, ріняк, рінь, гравій.
Градiєнтъ – *Градiєнт*.
Градiєнтъ геотермическій – См. геотермическій градiєнтъ.
Градусъ – *Ступінь*, степінь.
Градусъ широты – (*Ступінь широти*), ширинний степінь.
Гранатный – *Гранатовий*.
Гранатъ – *Гранат*.
Грандіозный – Грандіозний.
Граненый – *Гранчастий*, вугластий, угластий, рубчастий, шліхований.
Гранититъ – *Гранітит*.
Гранитный – *Гранітовий*, гранітний.
Гранитъ – *Граніт*, жулавець, дикий камінь, дикар.
Гранитъ письменный – *Письмо́вецъ*, писаний граніт.
Гранитъ – (*Гранувати*), шліхувати.
Граница – *Межа*, границя, рубіж.
Граница вѣчнаго снѣга – *Снігова межа*.
Граничить – *Межувати*, граничити, припирати.
Гранка – *Шліхування*.
Гранофиръ – *Гранофір*.
Гранулитъ – *Грануліт*.
Грань – (*Грань*), граня, стіна, пруг, кло, руб, карб.
Граптолитъ – *Граптоліт*.
Графитъ – *Графіт*, писень.
Графическій – *Графічний*, рисовий.
Гребень (горы) – *Гребінь*, щитище, щит, поміст, вершок, шпиль, кло.
Гребля – *Гребля*; см. плотина.
Гремучій – *Гремкий*, гремлячий, грімучий, громучий.
Гроздьевидный – *Гронуватий*, грознуватий, грознистий.
Громъ – *Грім*, перун, гуркіт.
Гроссуляръ – (*Гросуляр*), веprinник.
Грохоть – *Гуркіт*, грюкотнява, торохнява.
Грубозернистый – (*Грубозернястий*), грубозернистий.
Грубый песокъ – Щирець.
Груда – *Купа*, стос.
Грузъ – *Вантага*, тяж, ладун, тяжар.
Грунтовая вода – См. вода грунтова.
Группа – *Група*, громада, скупня, купа, гурт.
Группа горная – См. горная группа.
Групповой – (*Груповий*), громадний.

Грушевидный – *Грушуватий*, грушуватий.
Грызунъ – *Гризун*, гризач.
Гряда – *Пасмо*, гряда, ляха, бурта, стяга.
Гряда подводная – Лава, коса, лавиця.
Грязевой – Болотяний, муловий.
Грязевой вулканъ – *Сопуха*, болотяний вулкан, сопка.
Грязно – Багнисто.
Грязный – Болотяний, брудний.
Грязь – Грязь, болото, шлям, пукал, бруд, грязота.
Губа – *Сага*, затока.
Губка – (*Губка*), губчак, дірчавка, вамбак.
Губчатый – *Губкуватий*, губчастий, вамбакуватий.
Гумусовый – (*Гумусовий*), порховинний.
Гумусъ – *Гумус*, порохнячка, порховина, порохнавка.
Гуронскій – *Гуронський*.
Густая нефть – Ропа, киндибал.
Густѣть – *Густіяти*, *тужавити*, гуснути.

Д

Давить – *Тиснути*, гнітити, тяжити.
Давление – *Тиснення*, тиск, нагніт, натиск, навага, гніт, давлення, давління.
Давление боковое – См. боковое давление.
Давление газовое – Розпряжність (?).
Дайкъ – *Дайк*, стіна.
Дальность – *Далекість*.
Датскій ярусъ – (*Данський поверх*), данський позем, данієн.
Дацитъ – *Дацит*.
Двинуться – Сунутися.
Двигаться – Посуватися, порушатися, рухатися.
Двойниковая плоскость – (*Двоякова площина*), близняча площа.
Двойниковый – (*Двояковий*), близнячий.
Двойникъ – *Двояк*, близнюк, близняк, зросляк, двійник.
Двойникъ проростанія – (*Проросток двояковий*), проросток, перехрестник.
Двойникъ сростанія – (*Двояковий зросляк*), зросляк.
Двойное преломление – (*Подвійне заломлення*), дволомність, задвійне ломання лучів.
Двойной – *Подвійний*, задвійний, двійний.
Дворъ – Двір.
Двояковыпуклое стекло – *Сочка*.
Двояковыпуклый – *Двобічно-опуклий*, двоїсто-горбуватий.
Двоякодышащій – *Дводишний*.
Двугранный – *Двостінний*.

Двудольный – Двопрозябцевий.
 Двукрайникъ – Двограняк.
 Двуокись – Двоокис.
 Двуслюдиственный – Дволосняковий.
 Двустворчатая раковина – Чортові ладощки.
 Двустворчатый – Двійчатий.
 Двусторонний – Двобічний, двобокий.
 Двѣнадцатиугольникъ – (Дванадцятикутник), дванадцятистінник.
 Дебитъ – Дебіт.
 Дебри – Нетрі, дебри.
 Дебри лѣсныя – Нетрі, тенетрі, потемєя, пуща.
 Дебри скалистые – Татри.
 Дево́нский – Девонський.
 Дево́нь – Девон.
 Деградация – Деградація.
 Дельта – Дельта.
 Дельтовый – (Дельтовий), устерічний.
 Дельтоидный – (Дельтоїдний), ускісно-ромбний.
 Дельтоидный икоситетраэдръ – (Дельтоїдний ікосітетраедр), дельтоїдний двадцятьчотиростінник.
 Делювиальный – (Делювіальний), делювійний.
 Делювий – Делювій.
 Дендритъ – (Дендріт), деревастка.
 Денудационный – Денудаційний.
 Денудация – Денудація, зношення.
 Депрессия – Депресія.
 Деревянистый – Деревистий, деревний, деревчатий.
 Деревянный – Деревляний, дерев'яний.
 Держать взаперти – В'язнити.
 Дерьнъ – Дернина, муріг, мурава, травник, ряж, моріг, дерба.
 Десквамация – Десквамация, лущення.
 Деструкция – Деструкція.
 Деутеропризма – (Деутеропрізма), второграняк.
 Дефицитъ – Недоїмка.
 Дизъюнктивный – Диз'юнктивний.
 Дикій камень (гранитъ) – Дикар.
 Дикій потокъ – Дебрянець, дебрінець.
 Дикія вершины горъ – Недеї.
 Диллювиальный – Диллювіальний, диллювійний.
 Диллювий – Диллювій, диллювіум.
 Динамический – Динамічний.
 Динамометаморфизмъ – (Динамометаморфізм), динамометаморфоза.
 Динозавръ – Динозавр.
 Директрисса (геом.) – (Директриса), провідна лінія.

Дислокационный – Дислокаційний.
 Дислокация – Дислокація, зрішення, розставка.
 Дислоцированный – Дислокований, дислоцирований.
 Дисперсия – Дисперсія, розщиплення.
 Дихроизмъ – (Дихроїзм), двобарвність.
 Дицератовый – (Дицерасовий), дицерасний.
 Диабазъ – Діабаз, зеленець.
 Диагенезисъ – (Діагенезис), діягенеза.
 Диагональ – (Діагоналя), косина, перекутня.
 Диагональная слоистость – Ускісне, перехресне, (скісне) версткування.
 Диагонально-слоеватый – Ускісно, (скісно) верстований, косошарівний.
 Диагональный – Ускісний, діагональний, (скісний), укісний.
 Диалитический – Діалітичний, розкладний.
 Диаллагъ – Діялаг.
 Диаметръ – Діаметр, прогін, поперечник, проліт, промір.
 Диасъ – Діас.
 Диатомея – (Двійчатка, діатомея), кремністка, кремністка.
 Диоптръ – Прозір, діоптер.
 Диоритъ – Диоріт.
 Длина – Довжина, довгота, довгість; длины равной – рівнодовгий.
 Длиннохвостый – Довгохвостий, довгохвостний.
 Добавление – Додаток.
 Добавочный – Додатковий, примішковий.
 Добираться – Діставатися, добуватися.
 Добраться – Дістатися, відостатися.
 Добывание – Здобування, здобич.
 Добыть – Дістати, видобути.
 Добывающий – Добуваючий.
 Догадка – Здогад, догад, домисел.
 Догадываться – Здогадуватися, домислятися.
 Догтеръ – Догер.
 Додекаэдръ пентагональный – (Пентагональний додекаедр), дванадцятистінник п'ятикутний.
 Додекаэдръ ромбический – (Ромбичний додекаедр), дванадцятистінник ромбний.
 Додекаэдръ тригональный – (Тригональний додекаедр), тричотиростінник.
 Дожливый – Дощовитий.
 Дождь каменный – (Кам'яний дощ), камінний дощ.
 Доисторический – Передісторичний.
 Доисторический человекъ – (Пралюдина), прачоловік.
 Доказательство – Довід, доказ.
 Доказать – Довести.

Доказувать – *Доводити*.

Долгота – (*Довгота*) (геогр.), довгість, довжина.

Долерить – *Долерит*.

Долетѣть (о вѣтрѣ) – Довіяти.

Доливаніе – Доливання.

Долина – *Долина*, діл, розділ, роздолля, межгір'я, низкоділ, поділ, под, низина, яруга; кінець долини – одвершок; расширеніе долинь – розпростори долин; разчлененіе долинами – роздолиненія.

Долина боковая – Судолинка.

Долина всячая – См. всячая долина.

Долина глубокая – Жоліб, жолоб, западня.

Долина горная – См. горная долина.

Долина лѣсистая – *Байрак*.

Долина поперечная – Передолина, перенизина, розтічка.

Долина рѣчная – Порічча, порічина.

Долина старая – Долинище.

Долина старческая – Долиниця.

Долина эрозіонная – Вислоя.

Долинка – Продолинка, жолобина.

Долинный – *Долиновий*, долинный.

Доломитъ – *Доломіт*.

Дома – *Дашиник*, (*дома*), кришец.

Донный – *Денний*, подонний, донний, спідний.

Дополненіе – Доповнення.

Дополнительный цвѣтъ – (*Додаткова барва*), доповняюча барва.

Допустить – Прийняти, припустити.

Дорожка – (*Доріжка*), стежка.

Доставка – Постачання, доставка, доставлювання, достачання, постягання, довіз.

Доставлять – Постачати, спроваджувати, достачати.

Достаточный – *Достатний*, вистарчаючий.

Достигать – *Сягати*, *осягати*, виносити.

Достигнуть (о вѣтрѣ) – Довіяти.

Достовѣрный – Достовірний, правдивий.

Доступность (горъ) – *Приступність*, перехідність.

Доступъ – *Приступ*.

До-юрскій – (*Перед'юрський*), перед'юрайський.

Драгоценный – *Дорогоцінний*, шляхотний, благородний, коштовний.

Драгоценный камень – *Самоцвіт*, крушець.

Древесина – *Деревина*, деревина.

Древесная растительность – (*Деревиста, деревна рослинність*), деревина.

Древесный – *Деревний*.

Древне-кристаллический – (*Давнекриссталічний*), старокриссталічний.

Древний – Прастарий, подавній.

Древний глинистый – См. глинистый древний.

Древний материкъ – Старосуша.

Древний сланецъ – *Пралупак*.

Древнѣйшій – Найвчасніший (?).

Древняя гора – См. гора древняя.

Древоидный – *Деревуватий*, деревистий, деревчастий.

Древооточецъ – *Шашель*.

Дренажъ – (*Дренаж*), відводнення, дренавання.

Дренирующий – Дренуючий.

Дресва – *Жорства*, шутер, рина.

Дрифтъ – *Дріфт*.

Дробить – *Дрібнити*, кришити.

Дрогнуть – Зрушитися.

Дрожаніе – *Тремтіння*, дрогання.

Друза – (*Друза*), щіточка, громадка, скупня, скупень, грузло.

Друмлиный – *Друмліновий*.

Друмлинъ – *Друмлін*.

Дубленіе – Чиньба.

Дуга – *Дуга*, лук, каблук.

Дуга горная – См. горная дуга.

Дугообразно – *Дугувато*, лукувато.

Дугообразный – *Дугуватий*, дужний, лукуватий, луковий, каблучкуватий, ободистий.

Дутикъ – *Дудик*.

Дымовая труба – Бовдур, (димарь).

Дымчатый – *Димний*.

Дымчатый кварцъ – *Димовик*.

Дыра – *Діра*, проміжка, прогалина, отвір.

Дырчатый – *Дірчастий*, діркуватий.

Дѣвствѣнный – *Незайманий*, цілинний, непорушений, непочатий.

Дѣйствительный – *Дійсний*, справдішний, істий, справжній.

Дѣйствіе – (*Діяння*), ділання, чинність.

Дѣйствовать – *Діяти*, ділати.

Дѣйствующій – *Дісвий*, дійний, чинний.

Дѣлать влажнымъ – *Відволочувати*.

Дѣлать нагляднымъ – *Унаочнювати*, унагляднювати.

Дѣлаться влажнымъ – См. влажнымъ дѣлаться.

Дѣлаться постепеннымъ – Степенюватися.

Дѣлаться соленымъ – *Солоніти*; (дѣлаться соленѣ – *солонішати*).

Дѣлимость – *Подільність*, дільність.

Дѣлить пополамъ – *Половинити*, половити.

Дѣтель – *Чинник*; діяч.

Дѣтельность – *Діяльність*, чинність; ділання.

Дюна – *Надма*, (дюна), надув, видма кучугура.

Дюна подвижная – *Мандрівна надма*.

Дюнний – *Надмовий*.

Е

Единица – *Одиниця*.

Единственный – (*Єдиний*), одинокий.

Еж – *Їжак*, їж.

Еж морской – *Їжинець*.

Емкость – *Місткість*.

Ерик (проток) – *Єрик*.

Ж

Жабры – (*Зябри*), зяви.

Жадеть – *Ядеїт*, (жадеїт).

Жара – *Спека*, жарота, жара, горячо, сквар.

Жарко – *Палко*.

Жвачное – *Віджувач*, пережувач, жувач, (ремегавець).

Желтая глина на каолинѣ – *См.* глина желтая на каолинѣ.

Желтая мѣдь – (*Жовта мідь*), мосяж.

Желтизна – *Жовтизна*.

Желтоватый – *Жовтявий*, жовтастий.

Желѣзистая вода – *См.* вода желѣзистая.

Желѣзистая глина – *См.* глина желѣзистая.

Желѣзисто-охристый – (*Залізувано-вохряний*), залізаисто-охристый.

Желѣзистый – *Залізуватий*, залізистий, желізистий.

Желѣзная копъ – *Рудня*.

Желѣзная руда – (*Залізна руда*), залізняк, залізовина, карінь, карниста руда, балаш.

Желѣзный – *Залізний*, залізяний, желізняий.

Желѣзный блескъ – *См.* блескъ желѣзный.

Желѣзный колчеданъ – *Іскриш заліза*.

Желѣзный метеоритъ – *Залізний, метеорит*, залізистий метеорит.

Желѣзный рудникъ – *Рудня*, рудокопи.

Желѣзный шпатъ – (*Залізний скалинець*), залізний скалець, залізняк, желізняк, желізень, желізнець, сферосидерит, залізнець, залізень.

Желѣзнякъ – *Залізняк*, желізовець.

Желѣзнякъ бурый – *См.* бурый желѣзнякъ.

Желѣзнякъ магнитный – *Магнетний залізняк*, желізняк.

Желѣзо – *Залізо*, зелізо, желізо.

Желѣзодѣлательный заводъ – *Рудня (?)*.

Жемчужница – *Скойка*, ракушка.

Жеода – (*Жеода*), геода.

Жерло – *Глот*, паща, зів.

Жерло сопки – *Сопух*.

Жерло источника – *Криничовина*, джерело.

Жерновъ – (*Жорно*), жорен, млинський камінь, млинське каміння.

Жесткая вода – *См.* вода жесткая.

Жесткій – *Жорсткий*, жилавий, шкарубкий, терпкий.

Жесткость – *Жорсткість*, (терпкість).

Жечь – *Палити*.

Жженный – *Палений*.

Живописный – *Мальовничий*, живописный.

Животное – *Животина*, тварина, звіря, твар, живина.

Животное позвоночное – (*Хребетна тварина*), хребетник.

Животное сумчатое – (*Торбун*), торбач.

Животный – (*Животинний*, тваринний), звіринний, звірячий.

Животный мірь – (*Животинний*, тваринний світ), звіринність.

Жидкій – *Плинний*, течний, рідкий.

Жидкое включеніе – *См.* включеніе жидкое.

Жидкость – *Плин*, теча, теч, рідина.

Жизнь – *Життя*.

Жила (мин. или водяная) – *Жила*, жилка, жилочка.

Жила рудная – (*Рудяна жила*), хідня, хід рудний, ходня.

Жилковатый – *Жилкуватий*, жилкастий, жилчастий, волокнуватий.

Жильная залежь – (*Жилове зложище*), покладний хід.

Жильная горная порода – (*Жилова гірська порода*), хідна скала.

Жильный – (*Жиловий*), жильний.

Жильный штокъ – (*Жиловий шток*), хідний пенъ.

Жирная глина – *См.* глина жирная.

Жирная почва – *Орядивина*.

Жирный – *Масний*; тучний, товстий, товставий, жирний.

Жиръ – *Товиц*, сить, тук.

Жолобообразный – *Жолобуватий*, улогвистий.

Жолобъ – (*Жолоб*), жолобина, жолобиця, риса, лоток, стіч.

Жолобъ размыванія – *Виждолоблення*.

Жорства – *Жорства*, ситець, шутер, румошина.

Журчаніе – *Дзюркотання*, дзюрчання.

Журчать – *Дзюркотати*, дзюрчати, дзюркотіти, джурчати, журчати.

3

Заастривать – *Загострювати.*

Забережье – *Забережжя*, тогобічча.

Заболачиваніе – *Болотніння*, заболочування.

Заболачиваться – *Болотніти*, багніти.

Заболоченный – *Зболотнілий*, заболочений.

Забора – *Забора*, гард, брояка.

Забурлить – *Забурхати*, забушувати, зачекотіти.

Зависимость – *Залежність*, залежимість.

Зависимый – *Залежний*, залежимий.

Завитокъ – *Закрут*, звій, виток.

Заводъ желѣзодѣлательный – См. желѣзодѣлательный заводъ.

Заводъ кирпичный – *Цегельня*.

Заводъ металлоплавильный – *Гамарня*.

Заводъ селитряный – *Майдан (?)*.

Заводъ – *Сага*, затока, залив.

Заворотъ – *Закрут*, виток.

Загадочный – *Загадковий*, загадочний.

Загаръ – *Засмалення*, смага, смадь, смаглий.

Загаръ пустынный – *Пустельне засмалення*, (*засмалення пустині*).

Загораться – *Запалюватися*, займатися, загорятися.

Загорье – *Загір'я*.

Заграждение – *Затама*, заборище, тама.

Загрязнение – *Занечищення*, забруднення.

Загрязненный – *Занечищений*, (забруднений).

Загрязнять – *Занечищати*, (забруднювати).

Задача – *Завдання*, задача.

Задерненный – (*Задернований*), урослий, врослий.

Задняя (тыловая) область – *Задіще*, за-тилля.

Задымиться – *Закуритися*.

Зажечь – *Запалити*.

Зажигательное стекло – *Зажигальце*.

Зазубриваніе – *Вищерблення*.

Зазубрина – *Щербина*, вищерб, щерба, щербок, прочерть, проваль, провалля, провалина.

Закалить – *Загартувати*.

Закаменѣть – *Скам'яніти*, (*закам'яніти*).

Закись – (*Недокис*), закис.

Заключать (содержать въ себѣ) – *Містити*, обіймати, заключати.

Заключать (выводить заключение) – (*Робити висновок*), виносити, заключати, висновувати.

Заключение – *Висновок*, заключення.

Законъ – *Закін*, закон, правильність.

Закрѣпление – *Закріплення*.

Залеганіе – *Уложення*, зложище, лежба, залягання, залеж, залеглість.

Залеганіе вторичное – См. вторичное залеганіе.

Залеганіе первоначальное – (*Первинне уложення*), перворядне зложище.

Залеганіе переметное – *Перехватне уложення*.

Залеганіе пересѣкающее – (*Перехресне уложення*), перешибне уложення.

Залеганіе плащеобразное – (*Плащувате уложення*), плащева лежба.

Залеганія условія – *Умови уложення*, умови залежів.

Залегать – *Залягати*, полягати, (укладатися).

Залегать внизу – См. внизу залегать.

Залегаящий – (*Уложенний*), залеглий.

Залежь – *Зложище*, поклад, зложжа, кладня, завала, пень, облога, заклад, глина, брила, лежба, заляг, заліж.

Залежь глины – *Зложище глини*, глинище.

Залежь жильная – См. жильная залежь.

Залечь – *Залягти*, (уложитися, укластися).

Заливать – *Заливати*, затоплювати.

Заливная низменность – *Прогній (?)*.

Заливной – *Повінний*, заливний.

Заливь – *Затока*, залив, заводъ, сага, заворот, струга, рам'я; вершина залива – головище.

Заливь морской – (*Морська затока*), лукомор'я.

Заливь прибойный – (*Погійна затока*, *прибійна затока*), погійний залив.

Заливь рѣчной – *Сага*, закосок.

Залить – *Залягти*, *залити*, затопити.

Зальбанда – *Зальбанд*.

Замедленіе – (*Забара*), припізнення, загайка.

Замерзаніе – *Замерзання*, мерзнення.

Замерзанія точка – См. точка замерзанія.

Замерзать – *Замерзати*.

Замерзший – (*Замерзлий*), замерзший, мерзлий.

Замкнутый – *Замкнений*, запертий, затворений.

Замораживание – *Замороження*.

Замѣтно – *Помітно*.

Замѣчаніе – *Помічання*, постерігання; (увага).

Замѣчательный – (*Знаменитий*, *вартій уваги*), визначний, замітний.

Замѣчать – *Замічати*, (завважати).

Замѣщать – *Заступати*.

Замѣщеніе (хим.) – (*Заступлення*), витиснення.

Зандръ – *Зандр*.

Занести иломъ – *Замулити*, змулити, приму-

лити, примулювати, позамулювати, намулювати, замулювати, намулювати, намуляти.
Занозистый – *Зачіпливий, залупчастий.*
Заносить иломь – *Замулювати, намулювати, намуляти.*
Заноситься (быть занесенным) **иломь** – *Замулюватися, мулитися, запливати, замулитися, позамулюватися.*
Занось – *Замет, завал.*
Заность песчаный – (*Піскова заспа*), заспа.
Заострить – *Загострити.*
Запавший – (*Запалый*), западный.
Западный – *Західний, западный.*
Запась – (*Запас*), припас.
Запахь – *Дух, (запах); пахощі, воня, пахнота.*
Запаянный – *Заоплелый, (залютованный).*
Запоздание – *Припізнення.*
Запруда – (*Загата*), гребля, гребла, запорище, запора, гать, запір, тама, спертя, заїз.
Запрудить – *Загатити, затамувати.*
Запрудный – (*Загатний*), греблевый, гатный, запоровый, запірний.
Запруженный льдомь – *Ледовозапірний.*
Запруженный щебнемь – *Сипогреблевый.*
Запруживание – (*Загачування*), загачення, перегачення, видсипання.
Запруживать – (*Загачувати*), *гатити, тамувати.*
Запутанный – (*Заплутаний*), помотаний, замотаний.
Запылать – *Запалати, запалахкотіти.*
Запыливание – (*Запорошчування*), запыления.
Запылить – (*Запороштити*), запылито, позапылювати.
Зарѣчный – *Зарічний, забережний.*
Зарѣчье – *Заріччя.*
Засасывать – *Засмоктувати, втягати.*
Засорение – *Засмічення.*
Засоренный аллювиємь – *Замулений.*
Заструги – *Заспи.*
Застывать – *Застигати, холонуті.*
Застывший – *Застиглий, захололий.*
Засуха – *Посуха, засуха, сухмень, просуш, суша.*
Засыпать – *Засипати, закидати.*
Засыпаться – *Засунутися.*
Затвердѣвание – (*Тверднення, тужавіння*), закріплення.
Затвердѣвать – *Тверднути, (тужавіти).*
Затвердѣлый – (*Затвердлий, затужавілий*), зануцкуватий.
Затвердѣние – (*Затверднення, затужавлення*), затверділість.
Затвердѣть – *Затверднути, стужавіти, затвердіти, оцупіти, забучавіти.*
Затопить – *Затопити.*

Затопление – *Затоплення.*
Затопленный – *Затоплений, занурений.*
Затоплять – *Затоплювати, затопляти.*
Затухать – (*Загасати*), затухати.
Затухнуть – *Загаснути, затухнути.*
Захватъ – *Захоплення, полонення.*
Захваченный – *Захопленный, полонений.*
Защитная корка пустыни – (*Захисна кора пустыні*), охоронна кора.
Защитный – *Захисний, охоронний.*
Звено – *Ланка, звено.*
Звонкий – *Дзвінкий, звінкий, гучний.*
Звукъ – (*Звук*), згук, голос.
Звѣзда – *Зоря, зірда, зіра, зірка.*
Звѣзда падающая – (*Падуца зоря*), падуца зірда, літавець, мигунець, спадаюча зірда, трут.
Звѣздчатый – *Зірчастий.*
Зеленая земля – *Зеленка.*
Зеленоватый – *Зеленкуватий.*
Зеленокаменная порода – *Зеленець.*
Зеленокаменный – *Зеленцевий.*
Землетрясение – *Землетрус, запотряс, трус, трус землі, трясення землі, землетрясення.*
Землистый – *Землястий, землястий, земнистий, земляний, порхкий.*
Земля – *Земля, грунт.*
Земля глинистая – *См. глинистая земля.*
Земля зеленая – *См. зеленая земля.*
Земля квасцовая – *Галунка.*
Земля неудобная – *Невжиток, нездатна земля.*
Земля пахатная – *Рілля.*
Земля песчаная – *Пісковатиця.*
Земля сѣрая – *Сірозем.*
Земляной – *Земляний.*
Земная кора – *Земна кора, земська кора.*
Земноводное – *Земноводник.*
Земной – *Земний, земський, поземельний, земляний.*
Зернистость – (*Зернястість*), зернастість, ядерність.
Зернистый – *Зернястий, зернистий, ядерний, крупнистий, ядраний, крупчастий, горошкуватий.*
Зернышко – *Зеренце.*
Зигзагообразный – (*Зигзагуватий*), кривулястий, клесовий.
Зигзагъ – (*Зигзаг*), кривуля, зикзак, злом.
Зіяющая впадина – *См. впадина зіяющая.*
Зіяющий – *Зіхаючий.*
Змѣвикъ – *Зміювик, серпентин, гадинець.*
Знакъ – (*Знак*), ознака.
Знаменитый – *Знакомитий, славнозвісний, славетний.*

Значительный – *Значний*, спорий.
Зной – *Спека*, спекота, жаро, жарота, сквар.
Зной влажный – См. влажный зной.
Зола – *Попіл*, зола, луг.
Золотистый – *Золотастий*, *золотистий*.
Золото – *Золото*, злото.
Золотой – *Золотий*, злотистий.
Золотоносная розсыпь – (*Золотнисте розсипище*), золота руда, золотий пісок.
Золотоносный – (*Золотнистий*), золотоносный.
Зона – *Зона*, пояс, полоса.
Зональный – *Зональний*, (*зоновий*), поло-
 совий.
Зондирование – *Зондування*.
Зооморфоза – *Звірокамень*.
Зубастый – *Зубатий*, озублений.
Зубчатый – *Зубчастий*, пилистий, дерегу-
 ватий.
Зубы акулы (*Oxyrrhina Mantelli*) – См. акулы
 зубы.
Зыбкий – *Трясовинний*, грузький, хисткий,
 сипкий.
Зыбунь – *Трясовина*, трясавица, затряс,
 дрягва.
Зыбь – *Брижжа* (g.p.), жмурки.

И

Игла (морского ежа) – *Колючка*.
Иглокожее – *Іглюскірець*.
Игольчатый – *Голчастий*, іглястий, ігол-
 частий.
Игра свѣта – *Гра світла*, світлування.
Игра цвѣтовъ – *Гра барв*, миготання барв,
 гра красок.
Избирательный – *Виборчий*, добірний.
Избытокъ – *Зайвиша*, (*лишок*), надмір, над-
 вишка.
Избѣжать – *Уникнути*, оминуть.
Извергать – *Викидати*.
Извержение – *Вибух*, викидання, скидання,
 ерупція, виміт, експлозія.
Изверженный – *Вибуховий*, еруптивний,
 изверженный.
Известковая копь – (*Вапнякова копальня*),
 вапнярка, вапнище.
Известковая печь – *Вапнярка*, вапельня.
Известковый – *Вапняний*, вап'яний, вапня-
 стий, вапновий, вапнистий.
Известковый шпатель – (*Вапняний скалинець*),
 вапняний скалець, вапнянець, кальцит.
Известкообжигательная печь – *Вапнярка*,
 вапельня.
Известняковый – *Вапняковий*.
Известнякъ – *Вапняк*, вапняр.

Известнякъ раковинный – (*Черепашко-
 вий вапняк*), скальчак, черепащатий вап-
 няний камень.
Известь – *Вапно*, вапна.
Известь съ пескомъ – *Чамур*.
Известь ѣдка – (*Ідке вапно*), палене вапно.
Известью пропитываться – *Вапніти*.
Извиваться – *Витися*, звиватися, повивати-
 ся, повитися.
Извилина – *Закрут*, загиб, заворот, закруч-
 ка, коліно, каблук, викрутенъ.
Извилистый – *Викрутастий*, закручений,
 звивастий, колінуватий, колінкуватий, за-
 ломистий, вильний, покручений, повикру-
 чуваний; см. излучистый, изогнутый.
Извиѣ – *Зовні*, иззовні.
Изворотъ – *Викрут*, закрут, залім, залом,
 заворотень.
Изгибъ – *Вигин*, зігнуття, коліно, вигнення,
 луковина, звивання, загиб, загин, нагиб,
 серпентина, скрут; см. извилина, изво-
 ротъ, колѣно.
Издѣліе – *Виріб*.
Излишекъ – *Лишок*, надмір, надвишка,
Изломный – (*Зломовий*), лімний.
Изломъ – *Злом*, злім, лім, пролім, пролом,
 розлом, перелом, залім, скид, облім.
Изломная котловина – *Виломана* загли-
 бина.
Изломная плоскость – (*Зломова площина*),
 зломина, проломаина.
Изломная трещина – (*Зломова розколина*),
 лім.
Излучение – *Промінювання*.
Излучина – *Луковина*, вигина, закрут; см.
 извилина, изворотъ, изгибъ, колѣно.
Излучистый – *Заломистий*, лучковий; см.
 извилистый.
Измалывание – *Змелювання*, молоння.
Измельчавшая порода – *Переводня*.
Измельчить – *Здрібнити*, покрити, по-
 дробити.
Измѣнение – *Зміна*, зворот.
Измѣчивость – *Мінливість*, змінчивість.
Измѣчивый – *Мінливий*, змінливий, змін-
 чивий.
Измѣрение – *Вимір*; *обмір*, *мірвання*, *помір*,
 змір.
Измѣримый – (*Змірений*, *вимірний*), змір-
 ний.
Измѣрять – *Міряти*, зміряти.
Изнашивание – *Зужиття*.
Изобата – *Изобата*.
Изображать – *Змальовувати*, *зображати*.
Изображение – *Змалювання*, *образ*, *зобра-
 ження*, *представлення*.

Изогипса – *Izogipsa*, кота, верствиця.
Изогнутый – *Вигнутий*, повигинаний, по-
 викручуваний, зогнутый.
Изогона – *Изогона*.
Изоклиальный – *Ізоклінальний*.
Изоляция – *(Ізоляція)*, відособнення.
Изомерный – *Ізомерний*.
Изосейста – *Ізосейста*.
Изоастазия – *Ізоастазія*.
Израцовый – *Кахляний, кахльовий*, ізраз-
 цовий.
Изрытый – *(Поритий)*, понористый.
Изрѣзанный – *(Порізаний, покрайний)*, ви-
 різблений.
Исслѣдование – *Дослідження, розвідка,*
дослід, вислід, розслід; глибокомѣрное –
зондування.
Исслѣдованность – *Дослідженість*.
Исслѣдовать – *Дослідити, розслідити, про-*
слідити.
Изохнутъ – *Зсохнути, зсохти*.
Изушать – *Висушувати*.
Изсыхать – *Зсыхати*.
Изякать – *(Виснажуватися)*, витрачува-
 тися, збавлятися.
Изумрудный – *Смарагдовий, шмарагдовий*.
Изумрудъ – *Смарагд, шмарагд, ісмарагд*.
Изыскание – *Розвідка, вишукування, вишуки*.
Икоситетраэдръ дельтоидный – *См. дель-*
тоидный икоситетраэдръ.
Икряной – *Ікряний, ікровцеватий*.
Икряной камень – *(Ікрянець)*, ікровець,
 ікринець.
Илистый – *Мулкий, мулистий, муловий,*
мулевий, мулкуватий, глейкий, глейовий,
глейоватий, гливкий, багнистий.
Илистый осадокъ – *Мулавина*.
Иловатый – *См. илистый*.
Иломъ занести – *См. занести иломъ*.
Иломъ заноситься – *См. заноситься иломъ*.
Иль – *Мул, намул, намула, мулавина, іл, за-*
мулок, замулинець, глей, твань, тванюка,
пукал, шлям, кал, міль, наволока, приму-
лина, намула, підмила, збрідь, муст.
Иль глобигериновый – *См. глобигерино-*
вый иль.
Ингрессионный – *Інгресійний*.
Индексъ – *Індекс, указник, вказівка*.
Индивидуумъ – *(Індивідуум)*, особень.
Инерция – *Інерція, безвладність*.
Иноцерамъ – *Іноцерам*.
Инсоляция – *Інсоляція, опромінення, навіт-*
лення.
Интенсивность – *(Інтенсивність)*, интен-
 зія, натуга.
Интерглияцальный – *Інтерглияцальний*.

Интересъ – *(Інтерес)*, зацікавлення.
Интрузивный – *(Інтрузивний)*, вломовий,
 втручений.
Инtruзия – *Інтрузія, втручення*.
Инъекция – *Ін'єкція*.
Иризирование – *(Ірізування)*, дугування.
Иррадиация – *Ірадіяція*.
Иррациональный – *(Іраціональний)*, неви-
 мірний.
Ископаемое – *Копалина, викоп, копальне*.
Ископаемое руководящее – *(Провідна ко-*
палина), провідний викоп.
Ископаемый – *Копальний, викопний, фо-*
сильный.
Искривленный – *Покривлений*.
Искусственный – *Штучний*.
Искусства плавильное – *Гамарство*.
Испарение – *Парування, випарування; випар,*
визів, спаріння.
Испарять – *Парувати, спаряти, визівати*.
Испаряться – *Випаровуватися, парувати,*
випарюватися, випаруватися, братися па-
рою.
Испелить – *(Спопелити)*, спопеліти.
Иполинский – *(Велетенський), велетенний,*
великанський.
Иполиновый котель – *(Велетенський ка-*
зан), котел велетнів, горшок велетнів.
Использовать – *Зужити*.
Испорченный – *Попсований, гнилий*.
Истечение – *Виплив*.
Истлѣвание – *Зотління, спорохнявіння*.
Истлѣвший – *Зотлілий*.
Истлѣть – *Зотліти*.
Истокъ – *Витік, джерело, криничиско, же-*
рело, криничище, головниця, головиця, по-
чаток, відплив, виток, вплив.
Истолковать – *Витовмачити, витолкувати*.
Источникъ – *Джерело, жерело, криниця,*
живець, жила, дзюр, криничина; см. ключъ,
родникъ.
Источникъ кислый – *Щав, буркут, боркут*.
Источникъ углекислый – *Джерело щави*.
Источникъ щелочный – *Щав, шев*.
Истощать – *(Виснажувати)*, вичерпувати.
Истошающий – *(Що виснажує), істочаю-*
чий.
Истощенный – *Виснажений, істочений*.
Исходная форма – *Вихідна форма, основна*
форма.
Исходный – *Вихідний, основний*.
Исходные пункты – *(Вихідні пункти)*, за-
 чіпні точки.
Исцарапанность – *Пошрамлення; (пошрам-*
леність; порисованість).
Исцарапанный – *См. исчерченный*.

Исцарапать – *Подряпати.*

Исчезающе – *Зникущо, зникучо.*

Исчезновение – *(Зникання),* зникнення, заникання.

Исчерпывающий – *Вичерпуючий, (вичерпний).*

Исчерченный – *Порисований, пружкований, пругастий, начертаний.*

Исчерчивать – *Порисовувати.*

Итог – *(Підсумок),* сума, загал.

Ихтиозавр – *Іхтіозавр.*

I

Иодистое соединение – *(Йодид, йодак),* іодид.

Иодистый – *Йодистий, іодистий.*

Иодъ – *Йод, іод.*

K

Кажущийся – *Позірний, сновидний, маревний.*

Каинитъ – *Каїніт.*

Кали – *Калі.*

Калий – *Калій, потас, вапнець.*

Калийный – *Калійний, потасовий, вапнецевий.*

Кальдера – *Кальдера.*

Кальцитъ – *Кальцит, вапнянець, вапняний скалець, звесть.*

Кальцитъ медового цвѣта – *Медовець.*

Кальций – *Кальцій, вапень, вапнець, вапняк, вап.*

Кальций сѣрнистый – *(Сірчак вапня), сірчак вапу.*

Кальций фосфорнокислый – *(Вапневий фосфоран),* ваповий фосфоран.

Каменистая подпочва – *Мертвиця, неробучка.*

Каменистая почва – *(Каменястий грунт),* ріниста земля.

Каменистая пустыня – *(Каменяста пустыня, камениста пустеля),* скельна пустиня.

Каменистое пространство – *Каменище.*

Каменистый – *Каменистий, скельний, камінистий, камінястий, кам'янистий.*

Каменная глыба – *См. глыба каменная.*

Каменная плита – *Пола.*

Каменная скала – *Аршиця, грунище.*

Каменная соль – *Кам'яна сіль, камінна сіль, кам'янка, льодова сіль, ледянка, глодянка, крухова сіль, шибцева сіль, шпак, смулець.*

Каменная соль трескучая – *Тріскучка.*

Каменная стѣна – *(Мур),* ушовб, склезь.

Каменное ядро – *(Кам'яне ядро),* камінне ядро.

Каменноугольная смола – *Мазь.*

Каменноугольный – *Кам'яновугільний, камінновугляний, вугляний, угляний, вуглевий, углевий, карбонський.*

Каменный – *Кам'яний, камінний, каменний.*

Каменный уголь – *Кам'яний вугіль, (зб. кам'яне вугілля),* камінний вугіль, кам'яний уголь, земляний вугіль, земляне вуголля.

Каменный уголь коптящий – *Курний вугіль.*

Каменные горы – *Скелище.*

Каменоломня – *Каменярня, каменоломня, каменолім, каменарня, кам'янище, виломка, гірниця.*

Камень – *Камінь, камень, камінюка, білоріз.*

Камень гороховый – *См. гороховый камень.*

Камень горшечный – *См. горшечный камень.*

Камень дикий (гранитъ) – *См. дикий камень.*

Камень драгоценный – *См. драгоценный камень.*

Камень жерновой – *(Жорновий камінь),* млинський камінь, млинське каміння.

Камень оловянный – *Циняк, циновий камінь, каситеріт.*

Камень подводный – *Бовван, скік.*

Камень самоцветный – *Самоцвіт.*

Камень синий – *Синій камінь, синяк.*

Камень смоляной – *(Смоляний камінь),* смолич, обсидіян.

Камень четырехугольный – *Картинуватий камінь.*

Кемѣнь – *Кам'яніти.*

Камера – *Комірка, (камера),* коморка.

Камера темная – *Темниця.*

Камешекъ – *Камінчик, камінець, камінючка.*

Камешки рѣчные – *Зарінок, ринь.*

Камнеточецъ – *Скалоточний м'якун.*

Камни – *Каміння, камінючка, шкєпиття.*

Камни крупные – *Брилів'я, штолля.*

Камни подводные – *Клипні.*

Каналь – *(Канал),* рів.

Каналь эрупціонный – *(Ерупційний канал),* комін.

Каньонъ – *Каніон, кеньон, кеніон, яр, звір.*

Каолинъ – *Каолін, порцеляниця, порцелянка, мула.*

Каолинизированіе – *Каолінізування.*

Каолинизированный – *Каолінізований.*

Капельниковый – *Капельниковий, каплинцевий.*

Капельникъ – *Капельник, джерелинець, жерелинець.*

Капельножидкій – *(Краплисто-плинний, краплистий),* каплисто-плинний.

Капиллярность – (*Капілярність*), скраплі-
вість.

Капиллярный – (*Капілярний*), скрапливый.

Каплеобразный – (*Краплястий*), каплястий.

Капля – *Крапля*, капля, капка.

Каракатица – (*Каракатиця*), чернилиця,
мутняк.

Карбонат – *Карбонат*, вуглян, углян.

Карбон – *Карбон*.

Карбункул – *Іскрик*, (*карбункул*).

Карманообразно – *Кишенювато*.

Карман **вывѣтриванія** – См. *вывѣтри-
ванія карманъ*.

Карналлит – *Карналіт*.

Карниз – *Карніз*.

Карrierная влажность – См. *влажность
карrierная*.

Карrier – *Кар'ер*, копня.

Каррь – *Кар*, кара, котел.

Карстовая область – (*Карстова країна*),
карстовина, красовина.

Карстовый – *Карстовий*, красовий.

Карстовый провал – *Доліна*.

Карта – *Мапа*, карта.

Касаніе – *Дотик*; *стик*.

Касательная – *Дотична*.

Касательный – *Дотичний*; *стичний*.

Касаться – *Дотикатися*; *стикатися*, тор-
катися.

Касающийся (чего-либо) – *Дотичний*.

Касситерит – *Циняк*, *каситерит*, циновий
камінь.

Катастрофа – (*Катастрофа*), заколот.

Катастрофический – (*Катастрофичний*),
катастрофальный.

Катеть – (*Катет*), прямка, прилежник.

Катить – (*Котити*), точити.

Каучук – *Кавчук*.

Качественный – (*Якісний*), яковий, власти-
вечный, прикметный, властивый.

Качество – *Якість*, властивість, прикмета,
ціха.

Каштановый – *Барнястий*, каштановый.

Квадерный – (*Квадерный*), тесовый.

Квадрант – *Квадрант*, четвертьколо.

Квадратный – *Квадратовый*, квадратный,
крижевий, однодвуосный.

Квадратный тетраэдр – (*Квадратовий
тетраэдр*), клиняк.

Квадрат – *Квадрат*.

Кварцевый – *Кварцовый*, кремінковий,
кремнічний.

Кварцит – *Кварцит*.

Кварц – *Кварц*, кремінка, кремінця, кре-
мінь.

Квасцовый камень – *Галуняк*, галунова скала.

Квасцы – *Галун*.

Кейпер – *Кейпер*, кайпер, кайпр.

Келья – *Клавза*.

Кембрий – (*Кембрий*), кембрий, камбр.

Кембрийский – (*Кембрийський*), кембрий-
ський.

Кенозойский – *Кенозойський*, кенозоїчний.

Кератофир – *Кератофір*.

Керсантит – *Керсантит*.

Киноварь – *Цинобра*, киновар.

Кипучесть – *Кип'ячість*.

Кипучий – *Кип'ячий*, кипучий.

Кипѣніе – *Кипіння*.

Кипѣть – *Кипіти*, клекотати, булькати, буль-
котати, мусувати, клоктіти.

Кипящий – *Кип'ячий*.

Кирпичный завод – См. *заводъ кирпичный*.

Кирпич – *Цегла*.

Кислая минеральная вода – См. *вода ми-
неральная кислая*.

Кисловатый – *Кислявий*.

Кислородный – (*Кисневий*), кисенный.

Кислород – *Кисень*, кислорід.

Кислота – (*Кислота*), квас, кислощ, кис-
лощі, кислість.

Кислота кремневая – (*Кремове кислота*),
кремінний квас, кремінний двоокис, дво-
окис кремінця.

Кислота синильная – *Синій квас*, (*синя
кислота*).

Кислота соляная – (*Соляна кислота*), сіль-
ний квас.

Кислота сѣрная – (*Сірчана кислота*), сір-
чаний квас, вітроголь.

Кислотный – (*Кислотный*), квасовый, кис-
лощный.

Кислотоупорный – (*Кислотовідпорний*),
квасотривалий.

Кислоты – (*Кислоти*), кислощі.

Кислый – (*Кислий*), квасний.

Кислый источник – См. *источникъ кис-
лый*.

Клапан – *Хліпавка*.

Классификация – *Класифікація*, поділ.

Классифицировать – (*Класифікувати*), кля-
сувати.

Кластическая горная порода – См. *горная
порода кластическая*.

Кластический – *Кластичний*.

Клейкая глина – См. *глина клейкая*.

Клейкий – (*Клейкий*), глейкий.

Клещи – (*Кліщі*), кліщики.

Кливаж – *Кліваж*, поперечна лупність.

Клинкер – *Звончак*.

Клинодіагональ – (*Клінодіагоналя*), скісна
перекутня.

Клинометръ – *Клінометр*.

Клинъ – *Клин*.

Клокотать – *Клекотіти*, булькотіти.

Клочки чернозема между солонцами – Хомики.

Клочковатый снѣгъ – Пластовик, пласто-
вель.

Клыкъ – (*Икло*), *кло*; *сікач* (у слонів).

Клѣточный – *Клітинний*, клітчастий, клі-
тинистий.

Клювь – *Дзьоб*, клюв.

Ключевое мѣсто – Криничисько, криниче-
ще, криничовина, жереловище, джерело-
вище.

Ключевой – *Джерельний*, *джереляний*, дже-
релястий, кринишний.

Ключъ – *Джерело*, жерело, криниця, живець,
водоплив, водотеча, дзюр, головниця.

Ключомъ бить – См. бить ключомъ.

Ключъ бьющій – См. бьющій ключъ.

Ключъ горный – См. горный ключъ.

Ключъ кислый – Щав, буркут.

Ключъ провальный – Вікно.

Ключъ соляной – Солянка, солонка.

Ключъ теплый – Теплиця, тепличина.

Ковкій – *Ковніий*, клепний, крайкий.

Ковкость – *Ковність*, ковкість.

Кожица – Скірка, лушпина.

Колебание – *Коливання*, колихання, хитан-
ня, вагання, колибання, осциляція, дро-
гання, захитання.

Колебательный – *Колівальний*, хитливий,
хиткий, похитний.

Колебаться – (*Коліватися*), хитатися, хвіа-
тися, вагуватися.

Коллективный – (*Колективний*), гуртовий,
збірний.

Коллекция – (*Колекція*), збірка.

Количественный – *Кількісний*, скільковий.

Количество – *Кількість*.

Коллоидальный – *Колоїдальний*.

Колодезь – *Криниця*, колодязь, керниця,
студня.

Колоннада – (*Колоната*), *стовпіння*, колюм-
нада.

Колчеданъ – *Іскриш*, іскринець, колчадан,
ситець.

Колчеданъ желѣзный – См. желѣзный
колчеданъ.

Кольцевой – *Перстeneвий*, обручковий,
кільчатий.

Кольцеобразный – *Перснюватий*, *каблуч-
куватий*.

Кольцо – *Перстень*, каблучка.

Кольцо метеоритовъ – *Перстень метео-
ритів*.

Колѣно – *Коліно*, заворотень, викрут; см.
извилина, изворотъ, изгибъ, излучина.

Колѣнчатый – *Колінкуватий*, коліновий,
колінчастий.

Комбинация – (*Комбінація*), сполука; зло-
жений, сполучений вид.

Комета – *Комета*, комет, віха, мітла.

Комковатая глина – См. глина комковатая.

Комковатый – *Грудкуватий*, грудуватий,
брилчастий, груддястий, плузюватий, жмач-
куватий.

Комокъ – *Грудка*, вузлик, стропа.

Компасъ – *Компас*.

Компасъ горный – См. горный компасъ.

Комплексъ – *Комплекс*.

Комъ – *Груда*, кімса, скиба.

Конгломератовый – (*Конгломератовий*),
зліпнякуватий.

Конгломератъ – *Конгломерат*, зліпняк,
зліпленець, зліпак, зліпище.

Конденсация – *Конденсація*, конденсація,
згущення.

Конѣцъ долины – Одвершок.

Конечная морена – *Кінцева морена*, на-
чільна, наконечна, чільна морена.

Конечный – *Кінцевий*, чільний, наконечний.

Коническій – *Стіжсковий*, коничний, стож-
ковий.

Конкреция – *Конкреція*, жужелиця, брыз-
качка.

Консеквентный – (*Консеквентний*), прям-
ний.

Конституционная вода – См. вода консти-
туційна.

Контактный – *Контактовий*.

Контактный метаморфизмъ – (*Контак-
товий метаморфізм*), метаморфоза кон-
тактова, метаморфоза зіткнення.

Континентальный – *Континентальний*,
суходільний.

Континентъ – *Континент*, суходіл.

Контуръ – *Контур*, зарис, обвід.

Конусообразный – *Стіжскуватий*, конусу-
ватий, конусовий, конусний,
стожкуватий.

Конусъ – *Стіжок*, конус, стіг, кружіль, сто-
жок.

Конусъ осыпанія – Сиповий вахляр.

Концевой – (*Кінцевий*), наконечний; см. ко-
нечный.

Концентрический – *Концентричний*, спів-
осередній, одноосередочний.

Координата – (*Координата*), *сурядна*, знач-
ник.

Координация – (*Координація*, *сурядність*),
співрядність.

Копанная яма – *Копанка*.
Копролитъ – *Копроліт*.
Коптящій – Копотячий (?).
Копь – *Копальня*, копня, рудокопня, рудокопи, рудокопальня, рудня, розробка, (гірня).
Копь желѣзная – См. желѣзная копь.
Копь известковая – См. известковая копь.
Копь каменноугольная – Вугальня.
Копь мѣла – Крейдянка.
Копь песчаная – Піщарня.
Копь руды – Рудня.
Копь соляная – Солонця, жупа.
Копытный – *Копитовий*, копитный.
Кора – *Кора*, скорлупа, скорупа, шкарупа, шкорупа, шкаралупа, шкаралуща.
Кора земная – См. земная кора.
Кора ледяная – Заледа, шерех.
Коралловый – *Коралевий*, коральовий.
Коралловый рифъ – (*Коралевий ріф*), ріф, коралева лавиця.
Коралль – *Корал*.
Коралль шестилучевой – Шестикорал.
Кордіеритъ – *Кордіеріт*.
Коренная порода – *Материк*.
Коренной – *Первісний*; (*материковий*), перворядный, пенный, автогенный, грунтівний, засадничий, корінний.
Коричневый – *Брунатний*, барнястий, цинамоцвітний, червіньковий.
Корка – *Скоринка*, *корка*, скірка.
Корка защитная – (*Захисна корка*), охоронна кора.
Коркообразный – *Коруватий*, поволочистый.
Короткохвостый – *Куцохвостий*, (*короткохвостий*), короткохвостный.
Корою покрыться – (*Зашкоруніти*), зашкорунитися, заскориніти.
Коррозія – *Корозія*, згризання.
Корундъ – *Корунд*.
Корытообразный – (*Коритуватий*), нецковатый, коричуватый.
Коса – *Коса*, стрілка.
Космическій – *Космичний*.
Косо – *Скісно*, *укісно*.
Косогоръ – Косогір, скосогир, убіч, (узвіз).
Косой – *Скісний*, *ускісний*, *косий*.
Косоугольный – (*Скіснокутний*), скосокутний, кривокутний.
Косоугольникъ – (*Скіснокутник*), кривокутник.
Костистый – Кістний, кістносkeletalный, окостуватый.
Кость – *Кістка*, маслак.
Костяной – *Кістяний*, костяний, кістковий.
Котель – *Казан*, кітел, котел, глек.

Котель исполиновый – См. исполиновый котель.
Котловина – (*Влоговина*), *уловина*, улога, кітловина, ковбана, макотерть, макітра, макорт, видолинок, низина, см. впадина, ложбина.
Котловина изломная – См. изломная котловина.
Котловинный – (*Вловинний*, *уловинний*), кітлуватий, кітловинний, заглибинний, кітловий.
Котлообразный – *Казануватий*, кітломанітний.
Коэффициентъ – (*Коефіцієнт*), сочинник.
Крабъ – *Краб*.
Краевой уголъ (крест.) – (*Рубовий кут*), розхильність грани.
Край (граница) – *Край*, *рубіж*, беріг, рубець, чоло (льодовика), закрайок, рубеж.
Край (область) – *Країна*, край.
Край (ребро крест.) – (*Руб*), грань, аршиця.
Край берега – Бережина.
Край болота – *Пріболоток*.
Крайний – *Крайній*, *скрайній*.
Крайность – Крайність, екстрем, (скрута, надмірність).
Кранъ – (*Кран*), закруток.
Крапчастый – *Крапчастий*, краповый, краплистый.
Краска – *Фарба*.
Красная крымская соль – Краснозірка.
Красная мѣдь – *Червона мідь*, томбак.
Красная охра – (*Червона вохра*), червонія, червонячка, черлениця.
Красноватый – *Червонявий*, *червонуватий*, (*червонястий*), червонавий.
Красноземъ (*terra rossa*) – *Червонізем*.
Красный – *Червоний*, *шкарлатний*, *червений*.
Красный лежень – *Червоний лежень*.
Красный мѣль – Любрика.
Красота – *Краса*, принада.
Кратеръ – *Кратер*, сопух, глот, джерело, яндола.
Кратеръ поднятія – Здвижений кратер.
Крахмалъ – *Крахмаль*, мука, мучка.
Кремень – *Кремінь*, крем'ях, кресень.
Кремешекъ – *Кремінець*, кремінчик, кремнина, креймах.
Кремневая кислота – См. кислота кремневая.
Кремневый – *Кремовий*, кремінний, крем'яний.
Кремнеземъ – *Крем'янка*, кремінка, креміниця, кремнина, кремінічна земля, кремнезем.

Кремнистый – *Креміястий*, кременистый, креміністий, кремняковий, кремінічний, крем'яновий, крем'яний, крем'янистий, крем'януватий, кремнистый, кремінуватий.

Кремнистый сланецъ – (*Креміястий лупак*), кремінний лупак, кремениця.

Кремній – *Крем*, кремінець, кремній.

Креодонтъ – *Креодонт*, мясоїд.

Кривая – (*Крива*), кривина.

Кривизна – *Кривина*, косиня.

Кривой – *Кривий*, лукуватий.

Криноида – *Кріноїда*; криноиды – лелійци.

Криноидный – *Кріноїдовий*.

Криптодепрессия – *Кріптодепресія*.

Криптоморфный – (*Кріптоморфний*), гушавий.

Кристаллизаціонная вода – См. вода кристаллизаціонная.

Кристаллизация – *Кристалізація*, кришталювання.

Кристаллизоваться – *Кристалізувати* (напр. сіль кристалізує), кришталюватися, стрілкуватися (про воду).

Кристаллитъ – *Кристаліт*.

Кристаллическая порода – (*Кристалічна порода*), кристалъна скала.

Кристаллическій древній – См. древній кристаллическій.

Кристаллическій – *Кристалічний*, кристальний, кришталічний, кришталевий, скристалізований, кристалографічний.

Кристаллическій сланецъ – (*Кристалічний лупак*), кристалъний лупак.

Кристаллическія горы – См. горы кристаллическія.

Кристаллографическій – *Кристаллографічний*.

Кристалль – *Кристалъ*, кришталъ, криштал, кришталіна.

Кристалль льда – Скалка.

Кровельный сланецъ – *Даховий лупак*.

Кровянокрасный – *Кров'яночервоний*.

Крокодилъ – *Крокодилъ*.

Кротовина – *Кротовина*, кертовина, кертичина.

Крошить – *Кришити*.

Крошиться – *Кришитися*, крушатися, крушити.

Кроющий – *Накривний*.

Круглый – *Круглий*, округлий, круглявий, круглястий.

Круговой – *Коловий*, кругловий.

Круговоротъ – *Кругобіг*, колооборот, круженія, коловорот, круговорот.

Кругъ – *Круг*, коло, цикль, очерт, кружало.

Кругъ большой – См. большой кругъ.

Крупинка – *Дрібок*.

Крупинчатый – *Дрібковий*, (*дрібчастий*), дрібчатий, дробуватий, крупкий, крупнистий, крупчастий, горошкуватий, ядряний, ядерний.

Крупная галька – См. галька крупная.

Крупнозернистый – *Грубозернястий*, брилчастий, ядряний, ядерний.

Крупные камни – См. камни крупные.

Крупный – (*Буйний*, *чималий*), великий, чільний, дужий.

Крупный песокъ – Ширецъ, ринь, ріняк, груз, ситець.

Крупный песчаникъ (не битый) – Небіль.

Крутая скала – Летъ, степа.

Крутизна – Круча, стромовина, крутизна, стром, строма, струмина, стрем'я, струманистість, струмистість; бердо, облаз, шкарпа, бескеда, стермо, бескед.

Круто – *Круто*, стрімко, згірно.

Крутобережный – *Крутобережний*, крутоберегий, бережистий, принічкуватий.

Крутобокій – *Крутобокый*, убічнийстий.

Крутогорный – *Крутогорий*.

Крутой – *Стрімкий*, *крутий*, спадиственный, пропастиственный.

Крутой берегъ – *Крутобережжа*, навишень, прикрій беріг.

Крутой горный обрывъ – Бескедина.

Крутосклонный – *Стрімкоспадиственный*.

Круча – *Круча*.

Крылатый – *Криластий*.

Крыло – *Крило*, складки.

Крымская соль – *Кримка*, білозірка, бузун, опук.

Крышеобразный – *Дахуватий*.

Кръпкій – *Міцний*, цупкий, кріпкий.

Кръпление – Скріплення.

Кръпость – *Міцність*, ядерність, міць, кріпота.

Крючковатый – (*Гачкуватий*), гачистий.

Кряжъ – Кряж, стяга, пасмо, стрілиця,

Кубикъ – *Кубик*.

Кубическій – *Кубичний*, кубовий, кубний.

Кубъ – *Куб*, шостистінник.

Кульминаціонный – *Кульмінаційний*.

Кульмъ – *Кульм*.

Куполообразный – (*Банюватий*), копулистий, копуластий.

Куполь – *Баня*, копула.

Купоросъ – Вітріоль, сірчан.

Купоросъ мѣдный – *Синій камінь*.

Купритъ – *Купріт*, мідянець.

Кусокъ – *Кусень*, *шматок*, кімса.

Кусокъ кремня – Кременина.

Кусочекъ – (*Шматочок*), дрібок, грудочка.
Кустарникъ – *Чагарник*, чагарь.
Кустистый арагонитъ – Желізоцвітник.
Кустообразный – *Куцуватий*, корчикуватий.
Куча – *Купа*, валява, кучугура, звал, строп, бурт.
Куча щебня – Стропа.
Кучевой – Клубистий (про хмари).

Л

Лабіальний – *Лабіальний*.
Лабораторія – *Лабораторія*.
Лабрадоритъ – *Лабрадорит*, лабрадор.
Лабрадоръ – *Лабрадор*.
Лава – *Лава*, гамула.
Лава блинообразная – См. блинообразная лава.
Лавина – *Лавина*, сніговина, ледозвал, сніговий сув.
Лавовый – *Лавовий*.
Лаврентьевскій – *Лаврентійський*.
Лагуна – *Лагуна*.
Лагуновый – *Лагуновий*.
Лакколитъ – *Лаколіт*.
Лакмусъ – *Лакмус*.
Лакъ – *Покіст*, покост, лак.
Ландшафтъ – *Краєвид*, країна, крайобраз, крайовість.
Ландшафтъ бараньихъ лбовъ – Круглякова країна.
Ландшафтъ моренный – (*Мореновий краєвид*), країна подонної морени.
Лапилли – *Лопілі*, вулканична жорства.
Ластъ – *Плавець*.
Латеритъ – *Латерит*.
Латунножелтый – (*Мосяжножовтий*), мосяжний.
Легенда (карты) – *Легенда*, пояснення.
Легкій – *Легкий*.
Легкій малоурожайний черноземъ – Порохниця.
Легкое – (*Легеня*), легке.
Легко-воспламеняемый – *Займистий*, палкий, пальний, запальний.
Легкоплавкій – (*Легкотопний*), легкотопкий, топнистий.
Леденѣтъ – *Леденіти*, крижніти.
Ледниковая мельница – (*Льодовиковий млин*), ледняковий млинець.
Ледниковая эпоха – (*Льодовикова епоха*), ледова доба, ледова епоха.
Ледниковое отложение – Ератик.
Ледниковый – *Льодовиковий*, ледняковий, ледовий, ледівцевий, ледниковий, льодниковий.

Ледниковый галечникъ – См. галечникъ ледниковый.
Ледниковый покровъ – (*Льодовикова поволока*), ледовище, кривля леднякова, ледова поволока, крайнне ледовище.
Ледниковый столъ – (*Льодовиковий стіл*), ледняковий стіл.
Ледникъ – *Льодовик*, ледівець, ледовець, льодовець, ледняк, ледовище, льодник, льодовище, ледовиця, желедниця, крижана річка.
Ледникъ погибшій (мѣсто бывшего ледника) – *Льодовище*, ледовина.
Ледникъ висячій – См. висячій ледникъ.
Ледовитый – *Крижаний*.
Ледоходъ – Шерешення, (кригоплав).
Ледъ – *Лід* (*льоду*), *крига*.
Ледъ рѣчной – Стріж, сріж.
Ледъ изъ слежавшагося снѣга – Натоптень.
Ледъ со снѣгомъ – Шерешень, шерех, шершінь.
Ледъ тающій – Розплага.
Ледъ тонкій – *Прилідок*.
Ледяная глыба – См. глыба ледяная.
Ледяная гора – См. гора ледяная.
Ледяная сосулька – *Бурулька*.
Ледяное поле – (*Льодове поле*), ледовище, ледище.
Ледяной – *Льодовий*, *крижаний*, ледовий, ледяний.
Лежачая складка – *Лежача фалда*.
Лежачій бокъ – См. бокъ лежачій.
Лежень красный – См. красный лежень.
Лезвее – *Лезо*, брить.
Лейцититъ – (*Лейцитит*), левцитит.
Лейцитовый – (*Лейцитовий*), левцитовий.
Лейцитифиръ – (*Лейцитифір*), левцитифір.
Лейцитъ – (*Лейцит*), левцит.
Леммингъ – *Лемінг*.
Лента – (*Стъожка*, *стрічка*), стяжка, лента, смужка.
Ленточность – *Смужкатість*, пасмугуватість.
Леониды – *Леоніди*.
Лессъ – *Лес*, жовта глина, мамутова глина, льос, опока, суглинок.
Лессъ наземный – (*Лес суходольний*), лес сухоземний.
Лессъ песчаный – Підсівка.
Лессовидный – (*Лесуватий*), льосоподібний.
Лессовой – *Лесовий*, льосовий.
Летающій – Крилатий.
Летучій – *Летючий*, летучий, літучий.
Летучій песокъ – *Летючий пісок*, пливун.

Ливень – *Злива*, сплав.
Ливневый – *Зливний*.
Лигнить – *Лігніт*.
Лидить – *Лідит*.
Лилія – (*Лілея*), лелія.
Лиманная соль – Озерниця.
Лиманный – *Лимановий*, лиманний.
Лимань – *Лиман*; часть лимана – лиманник.
Лимбургит – *Лімбургіт*.
Лимнологический – *Лімнологичний*.
Лимнология – *Лімнологія*.
Лимонит – *Лімоніт*.
Лимонит охристый – Жовтільниця.
Лимонит почковидный – Бура лисоголовка.
Лимонножелтый – (*Цитриновожовтий*), цитриновий.
Линейно (по прямой линии) – Прямцем.
Линейный – *Лінійний*.
Линза – Сочка.
Линия – *Лінія*.
Линия береговая – См. береговая линия.
Линия касательная – *Дотична лінія*.
Линия образующая – *Твірна лінія*, творча лінія.
Линия падения – (*Спадова лінія*, *лінія спаду*), упадова лінія, водопадна лінія, лінія опадання.
Линия прибоа – Погійна лінія.
Линия руководящая – Провідна лінія.
Линия снеговая – (*Снігова лінія*), снігова межа.
Линия средняя – (*Медіана*), середуща, середняк.
Липаритовый обидиан – (*Ліпарітовий обидіан*), ліпарітовий смолич.
Липарит – *Ліпаріт*.
Липкий – (*Липкий*), липучий, беручкий, беркий, липкуватий.
Листенный – *Листяний*, листвяний, листовий.
Листоватый – *Листковий*, листкуватий, листуватий.
Листообразный – (*Листуватий*), бляшкуватий.
Литографский – (*Літографський*), літографний.
Литоидит – *Літоїдит*.
Литологический – *Літологичний*.
Литология – *Літологія*.
Литосфера – *Літосфера*.
Литотамниевый – *Літотамнієвий*.
Литофиза – *Літофіза*.
Лишай – *Обрісник*.
Лишенный основания – Безосновний; (безпідставний).

Лишенный раковины – Безскорупний, (безскорупий).
Лишенный травы – (*Безтравий*), безтравний.
Лишний – (*Зайвий*), злишний.
Ліась – *Ліяс*.
Лобь бараний – См. бараний лобь.
Ложбина – (*Жолобина*), ложбина, влогovina, котловина, лощина, пад, падь, звір, вибалок.
Ложбина стока – Стіч.
Ложе – Ложбище, підложжа.
Ложе ручья – Поточина.
Ложе рѣки – *Корито*, стрижень, ложище.
Ложе рѣки покинутое – *Річище*, річисько, охаба.
Ломанный – *Ламаний*.
Ломать – *Ломити*, (*ламати*).
Ломаться – *Ламатися*.
Ломка – *Ламання*.
Ломкий – *Ламкий*, крушний, ломистий.
Ломкий сланец – Мелайник.
Лопать – *Тріскатися*, пукати, лопати.
Лопнуть – (*Тріснути*), ляснути.
Лошадиная сила – Кінська сила, кінська міць, коняча сила.
Лощина – *Перебалочок*, виярок; см. ложбина.
Луговая руда – Лаз.
Луговой – *Лучний*, луговой.
Луг – *Лука*, луг.
Луг пойменный – (*Заливна лука*), бережина, оболонь, оболоня.
Луг горный – См. горный лугь.
Лужа – *Калюжа*, калабана, багонка, виполоч, бакай, калябура, синявка, охаб, охаба.
Лупа – *Люпа*.
Лучиспускание – *Промінювання*, визаряння.
Лучиспускание свѣтовое – Світотеча.
Лучиспускания способность – (*Проміністість*), лучистість.
Лучеобразно – (*Промінювато*), проміністо.
Лучеобразный – (*Промінюватий*), проміністий, парусуватий.
Лучепреломление – (*Проміноломність*), промінь заломлення, промінезлом.
Лучепреломление двойное – (*Проміноломність промінів*), дволомність, задвійне ломання лучів.
Лучистый – *Проміністий*, промінястий, лучистий, променистий, промінний.
Лучь – *Промінь*, луч, пас, парус.
Лучь морской звѣзды – Рам'я.
Льдина – *Крига*, *крижина*, крижинка.
Льдина большая – См. большая льдина.

Льдомъ запруженный – См. запруженный льдомъ.

Лѣвобережье – *Лівобережжя*.

Лѣссистая долина – См. долина лѣссистая.

Лѣсистый – *Лісистий*.

Лѣсныя дебри – См. дебри лѣсныя.

Ляписъ – (*Ляпис*), пекельний камінь.

М

Мааръ – *Маар*, мар.

Маары – *Маари*.

Магма – *Магма*.

Магнезіальний – (*Магnezійний*), магно-вий.

Магнезія – *Магnezія*.

Магнетитъ – *Магнетит*.

Магнетизмъ – *Магнетизм*.

Магнититъ – *Магнетувати*, магнесувати.

Магнитный – *Магнетний*, магнесовий, маг-нітний.

Магнитный желѣзнякъ – См. желѣзнякъ магнитный.

Магнитъ – *Магнет*, магнес, магніт, тягу-нець, морське залізо.

Магніевый – (*Магнійний*), магновий.

Магній – *Магній*, магн, магнець, магнезія.

Маделенскій – Магдаленський.

Макродома – (*Макродома*), дашник пере-кутні довгої.

Макропинакоидъ – (*Макропінакоїд*), на-конечник перекутні довгої.

Макропирамида – (*Макропірамида*), оstriца перекутні довгої.

Максимумъ барометрической – См. баро-метрической максимумъ.

Малахитъ – *Малахіт*.

Малиновокрасный – *Кармазиновий*.

Малоурожайный черноземъ – См. легкій малоурожайный черноземъ.

Мальмъ – *Мальм*.

Мамонтовый – *Мамутовий*, мамутячий.

Мамонтъ – *Мамут*, мамонт.

Марганецъ – *Манган*, марганецъ.

Марганцовый – *Мангановий*.

Маркаситъ – *Марказит*.

Масло – (*Олія*), олій.

Масло горное – См. горное масло.

Масса основная – *Основна маса*.

Массивность – *Масивність*, ядреність.

Массивный – (*Масивний*, *тілистий*), масо-вий, великий, важкий, одноцільний.

Массивъ – *Масив*.

Массивъ горный – См. горный массивъ.

Массовый – *Масовий*.

Масштабъ – *Маштаб*, мірило, поділка.

Материковый – (*Суходільний*), сухоземний, сухопутний, міжземний, межиземний.

Материковый ледникъ – (*Суходільний льодовик*, *льодовикова поволока*), льодо-вище, крайне льодовище, льодова пово-лока, леднякова кривля.

Материкъ – *Суходіл*, суша, материк, сухо-ділля.

Материкъ почвы – *Сталина*, цілина, грунт.

Материнскій – *Матерній*, матірній, мате-ринський.

Материаль – *Матеріал*, знадіб, причинок.

Материаль строительный – (*Будівельний матеріал*), будівельник.

Материаль сырой – (*Сировина*), сирівець.

Матовый – *Матовий*, тьм'яний, млий.

Маточный растворъ – *Материця*, ропа, подонка.

Маятникъ – *Маятник*, колибень, звиса, вагадло.

Медіана – (*Медіана*), середуща.

Медленный – *Повільний*, звільний, забарний.

Медуза – *Медуза*, водяне серце.

Межа – *Межа*, грань, край, обміжок.

Межгорный – *Межгірський*, межгірний.

Межгорье – (*Межгір'я*), межгір'я.

Междурѣчье – *Межиріччя*.

Межень – *Маловіддя*.

Межледниковая эпоха – (*Межильодовикова эпоха*), міжледник.

Межледниковый – (*Межильодовиковий*), міжледняковий, інтергляціальний.

Мезозойскій – *Мезозойський*, мезозойчний.

Мелафиръ – *Меляфір*.

Мелилитъ – *Меліліт*.

Мелкая галька – См. галька мелкая.

Мелкій – *Дрібний*, дрібонький.

Мелкій (неглубокий) – *Плиткий*, мілкий.

Мелко – *Плитко*, *мілко*; (*дрібно*).

Мелковатый – *Помілкй*.

Мелководный – *Мілкий*, (*мілководий*), плит-кий, мілководний.

Мелководье – *Мілковіддя*, мілководдя.

Мелкое тихое мѣсто рѣки – *Плесо*.

Мелкозернистый – *Дрібнозернястий*, дріб-ний.

Мелкота – *Дрібнота*, дрібність.

Мель – *Мілина*, переміль, відміль, мілоч, міль, обміль, коса, лава, лавиця, мілковина.

Мель береговая – См. береговая мель.

Мель рѣчная – Жбир.

Мельница ледниковая – См. ледниковая мельница.

Мельчестановиться – *Мілішати*.

Мельчить – *Кришити*, *дробити*, (*дрібнити*).

Мелѣтъ – *Міліти*.

Менилитовый – *Менілітовий*.
Менилитъ – *Меніліт*.
Мергелистый – *Мергелястий*, опочистий.
Мергель – *Мергель*, рухляк, маргель, опока.
Мергельная жирная глина – См. глина жирная, бѣлая, мергельная.
Мергельная кенкреція – Брязкачка.
Мергельная почва – Румошина.
Мергельный – (*Мергелевий*), мергельный, марглевый, мергельовый, рухляковий.
Мерзлая почва, мерзлота – Замерозъ.
Мерзлый – *Мерзлий*, намерзлый.
Меридианъ – *Мерідіан*, південник, полуденник.
Меркурій – Ртуть, живе срібло, меркурія.
Мерцаіе – *Миготіння*, блимання, мигтіння, посвіт.
Мерцать – *Миготіти*, мигтіти, миготати.
Мерцающій – *Мигтячий*.
Металлическій – *Метальовий*, металевий, металічний, металистый, металъный.
Металлоидъ – *Металоїд*.
Металлообрабатывающій – Моталооброблюющій.
Металлоплавильный – *Гамарський*.
Металлоплавильный заводъ – См. заводъ металлоплавильный.
Металлургическій – *Металургичный*.
Металъ – *Метал*, металъ, круш.
Метаморфизмъ – *Метаморфізм*, метаморфоза.
Метаморфизмъ контактный – См. контактный метаморфизмъ.
Метаморфическій – *Метаморфний*, метаморфичный.
Метаморфоза – (*Метаморфоза*), переобраз.
Метеоритъ – *Метеорит*, літавець, метеор.
Метеоритъ желѣзный – См. желѣзный метеоритъ.
Методъ – (*Метод*), метода.
Механическій – Механичний.
Микроклинь – *Мікроклін*.
Микролитъ – *Мікроліт*.
Микроморфный – (*Мікроморфний*), дрібнистый.
Микроскопъ – *Мікроскоп*, дрібновид, дрібногляд.
Микрофельзитъ – *Мікрофельзит*.
Миндалевидный – (*Мигдалуватий*), мікдалцевий.
Минерализація – *Мінералізація*.
Минерализованный – *Змінералізований*.
Минераль – *Мінерал*, минераль, копалина, нерость, крушець, камінь.
Минераль фитогенный – (*Мінерал фітогеновий*), філіт.

Минеральная вода кислая – См. вода кислая минеральная.
Минеральный – *Мінеральний*.
Минеральный быющій ключъ (кислый) – См. быющій минеральный ключъ.
Минеральный цѣлебный источникъ – Баня.
Минеральная вода – См. вода минеральная.
Минетта – *Мінета*.
Минимумъ барометрическій – См. барометрическій минимумъ.
Миоценовый – *Міоценовий*, міоценьский.
Миоцень – *Міоцен*, міокен.
Міровой – *Всесвітній*, *світовий*, *усесвітній*.
Міръ животный – См. животный міръ.
Млекопитающее – *Ссавецъ*.
Мнимый – (*Уявний*), мнимый.
Многогранникъ – *Многостінник*, многостін.
Многогранный – *Многостінний*, гранчастый, грянчастый, гранистый, угластый.
Многогранный уголъ – (*Многостінний кут*), многостінний ріг, ріг.
Многокамерный – (*Многокомірковий*), комірковий.
Многолѣтний – *Многорічний*, (*довгорічний*).
Многосторонний – *Многобічний*.
Многоугольникъ – *Многокутник*.
Многоугольный – *Многокутний*, ріжкатий.
Многоцвѣтность – *Многобарвність*.
Моделировка – (*Моделювання*), різьба.
Мокрое мѣсто – *Мокрина*, мороква.
Мокрый – *Мокрий*, підмоклий.
Мокрый солончакъ – Солотвина.
Молясса – *Моляса*, бриляк.
Молекула – *Молекула*, часточка, частка.
Моллюскъ – *М'якун*.
Моллюскъ сверлящій – Скалоточна скалька.
Молнія – *Блискавка*.
Молотокъ – *Молоток*, клевецъ.
Молотый – Мелений.
Моментальный – (*Миттьовий*), ментовый.
Моментъ – *Мить*, (*момент*), мент.
Моногенный – (*Моногеновий*), моногенный.
Моноклиальный – *Моноклінальний*.
Моноклиноэдрическій – (*Монокліноедричний*), скісноромбный, односкісний.
Монтировка – (*Монтування*), приладження.
Морена – *Морена*.
Морена конечная – См. конечная морена.
Морена основная – (*Основна морена*), морена грунтова, спідня морена.
Морена продольная – (*Поздовжна морена*), подовжна морена.
Морена фронтальная – *Чільна морена*, начільна, кінцева, наконечна морена.

Моренный – (*Мореновий*), моренний.
Моренный ландшафт – См. ландшафт моренный.
Моретрясение – *Морський трус*, (*моретрус*).
Морскія теченія – (*Морські течії*), струї морські.
Морское побережье – *Примор'я*, *помор'я*, (*узмор'я*), *возмор'я*.
Морской – *Морський*.
Морской залив – См. залив морской.
Морфология – *Морфологія*, видівня.
Морщина – *Зморшка*, (*брижа*), згортка, долець.
Мостъ – *Міст*.
Мофетта – *Мофета*.
Мощение – (*Мощення*), вимошування, буркування.
Мощность – *Могутність*, *грубість*, товщина, товща, *мощність*, *міцність*.
Мощный – *Могутний*; *грубий*.
Мраморный – *Марморовий*, марморяний, мармуровий.
Мраморъ – *Мармор*, мармур, мрамор.
Мульда – (*Мульда*), корито, лоть, лотка.
Мусковитъ – *Московіт*, мусковіт.
Мускусный овцебыкъ – *Пижмовецъ*.
Мутиться – *Каламутитися*, мутніти.
Мутность – (*Каламутність*, *мутність*), каламут.
Мутный – *Каламутний*, *мутний*, баламутный.
Мутный ручей – *Мутник*.
Мутнѣть – *Каламутитися*, *мутніти*; становиться мутнѣ – *мутніяти*.
Муть – *Каламутъ*, (*мутъ*), мут.
Мшанка – *Моховатка*.
Мылообразный – (*Миловатий*), мидлястий.
Мысь – *Ріг*, наріжник, кінчик суші, причілок.
Мышление – *Думання*, (*мислення*), умислення.
Мышьяковистый – *Арсенистый*.
Мышьяковый – *Арсеновий*.
Мышьякъ – *Арсен*, аршеник.
Мѣдная руда – (*Мідяна руда*), мідний крух.
Мѣдный – *Мідяний*, *мідний*.
Мѣдный купоросъ – См. купоросъ мѣдный.
Мѣдная красная руда (купритъ) – *Мідянець*.
Мѣдь – *Мідь*, мід.
Мѣдь желтая – См. желтая мѣдь.
Мѣдь красная – См. красная мѣдь.
Мѣловая почва – *Білиця*, *румошина*.
Мѣловой – *Крейдяний*, *крейдовий*, *кретацейський*.

Мѣль – *Крейда*, вапнюк, опока.
Мѣль красный – См. красный мѣль.
Мѣль пишущій – *Писарська крейда*.
Мѣнять цвѣтъ – *Перебарвлюватися*, (*зміняти барву*).
Мѣрять – *Міряти*, *зміряти*, *поміряти*.
Мѣстность – (*Місцевість*), околиця.
Мѣсто ключевое – См. ключевое мѣсто.
Мѣстность холмистая – *Холмовина*, *кучугури*, *горби*.
Мѣстный – *Місцевий*, *локальний*.
Мѣсто бывшего болота – См. болото высохшее.
Мѣсто бывшего ледника – См. ледникъ погибшій.
Мѣсто бывшего острова – *Островище*.
Мѣсто высокое, открытое – См. возвышенное открытое мѣсто.
Мѣсто выхода источниковъ – *Ложбище*.
Мѣсто между бродами – *Межибрід*.
Мѣсто ключевое – См. ключевое мѣсто.
Мѣсто кремнистое – *Кремнина*.
Мѣсто мокрое – См. мокрое мѣсто.
Мѣсто незамерзающее на болотѣ – *Опар*, *мороква*, *вікно*, *прогній*, *відпар*, *гниловоди*.
Мѣсто ниже брода – *Збріддя*.
Мѣсто низкое – *Під*, *поділ*, *поліг*, *припадъ*.
Мѣсто пограничное – *Узграницча*.
Мѣсто топкое – (*Грузявина*), *грузавина*, *трясовина*, *калабатина*, *трясавина*, *трістя*.
Мѣстонахождение – *Находище*, *місценаходження*, *місцезнаходження*, *місцеперебування*, *містонаходження*.
Мѣсторождение – *Родовище*, *поклад*, *міцеродження*, *місценародження*, *місцевість*, *місцезародок*.
Мѣсторождение нефти – *Ропище*.
Мѣткій – (*Влучний*), *міткий*.
Мѣандръ – *Меандр*, *закрут*, *серпентина*.
Мѣандровый прорывъ – *Меандровий пролім*.
Мягкая вода – См. вода мягкая.
Мягкій – *М'який*, *м'який*, *лагідний*, *пухкий*, *мнякий*.
Мясокрасный – (*М'ясочервоний*), *м'ясночервоний*.
Мять – (*М'яти*), *угнітати*.

Н

Набережная – (*Набережжа*), *побережжа*.
Набережный – (*Набережний*), *побережний*.
Наблюдательный – (*Спостережливий*, *поміткий*), *помічательний*.
Наблюдение – *Спостереження*, *помічання*.
Нависшій береговой обрывъ – *Нависень*.

Наводненіє – (*Повідь, повинь*), повід, водо-
пілля, навіднення.

Наводниться – *Залитися*.

Наводнять – (*Заливати*), затопляти.

Навозь – (*Гній*), навіз.

Навѣваніє – (*Навіювання*), навій, навівання;
надув, наметення.

Навѣвать – *Навіювати*; *надувати*, *навівати*.

Навѣтранный – *Навітряний*, підвітряний.

Навѣянный – *Навіяний*, насиповий.

Навѣянный осадокъ – *Намет*.

Навѣять – *Навіяти*.

Нагельфлю – (*Нагельфлю*), бриляк, моляса.

Наглядно объясняютъ – *Унагляднювати*.

Наглядный – (*Наочний*), наглядний.

Нагляднымъ дѣлать – *См. дѣлать нагляд-*
нымъ.

Нагорный – *Згірний, нагірний*, горовий, го-
ряний.

Нагорье – *Згір'я, нагір'я*, горовина, верхо-
вина.

Нагромождать – (*Нагромаджувати*), *гро-*
мадити, накопичувати.

Нагромождение – *Нагромадження*, *звал*,
аккумуляція, *накопичення*, *навершення*.

Нагромождение гальки – *Зарінок*.

Нагромождение золотое – *Намет*.

Нагрузка – (*Навантажування*), обтяження,
вантага.

Нагрѣваніє – *Нагрівання*, *огрівання*, *огріття*.

Нагрѣвать – *Нагрівати*, *гріти*, *огрівати*.

Нагрѣтъ – *Нагріти*, *огріти*.

Надвиганіє – *Насування*, *насунення*, *насув*,
насовування, *підсунення*, *надвигання*.

Надвигать – *Насувати*, *насовати*.

Надвинуть – *Насунути*, *понасувати*.

Надежный – *Надійний* (про родовище),
певний.

Наземный – *Надземний*.

Надледниковый – *Надльодовиковий*.

Надломный – *Вломовий*.

Надломъ – *Влім*.

Надрѣзываніє – *Надрізання*, *надточення*.

Наждакъ – *Шміргель*, *шмергель*, *наждак*.

Наземный – (*Суходільний*), *сухоземний*.

Наземный лесъ – *См. лесъ наземный*.

Накаливать – (*Розпикати*), *жарити*, *пра-*
жити.

Накипь – (*Накип*), *джерелинець*, *жерели-*
нець.

Наклоненіє – (*Нахилення*), *нахиляння*, *на-*
клонення.

Наклонно – *Похило*, *нахило*, *скісно*, *нахи-*
лено.

Наклонный – *Похилий*, *похилистий*, *спа-*
дистий, *спохилий*, *скісний*, *скосистий*,

схильний, *схилистий*, *спусковатий*, *нахи-*
лий, *нахильний*, *згористий*.

Наклонъ – *Похил*, *нахил*, *ніхилення*, *схил*,
схилок, *похилість*, *похилення*, *похилина*,
спадистість, *згір'я*, *стрип*, *наклін*, *на-*
клон.

Наклоняться – *Похилятися*, (*нахилятися*).

Наконечникъ – *Накінечник*.

Накопление – (*Скупчення*), *накопичення*,
зложище.

Накоплять – (*Скупчувати*), *накопичувати*.

Накрестъ – *Навхрест*.

Налегать – *Налягати*.

Налегающий – (*Наляжний*), *налягаючий*.

Налес – *Цвіт*, *поволока*, *налет*, *нальот*.

Налечь – (*Налягти*), *злягти*.

Наложенный – (*Накладений*), *наложений*.

Намагничивать – (*Магнетувати*), *магне-*
сувати, *магнітувати*.

Намести – *Намести*; *понамітати*, *навіяти*.

Наметать – *Намітати*, *назмітати*, *навівати*.

Намывать – *Намулювати*, *намивати*, *нано-*
сити.

Намывной – (*Напливний*), *наплавний*, *на-*
миваний, *намивний*.

Намытъ – *Намулити*.

Нанести гальку – *См. гальку нанести*.

Наносить – *Наносити*.

Наносной – *Напливний*; *нанесений*, *наплав-*
ний, *наплинний*, *намульний*, *намиваний*.

Нанось – *Намул*, (*наплив*; *навал*); *наплав-*
на, *наплинок*, *намив*, *насип*, *плав*, *шутро-*
висько, *нанос*.

Нанось рѣчной – *Жбир*.

На ощупъ – (*На дотик*), в *діткненню*.

Напирать – (*Натискати*, *напирати*), *перти*.

Напластованіє – (*Наверствування*, *верст-*
вування), *уверствування*, *уверствлення*,
наверствлення, *напластовання*, *уложення*,
зложище, *шарування*.

Напластованіє смѣшанное – *Перехресне*
верствування, *ускісне верствування*.

Напластованный – (*Наверствованный*), *роз-*
пластований.

Напластовать – (*Наверствувати*), *напла-*
стовувати, *напластувати*.

На поверхности – (*На поверхні*), *наверха*.

Наполнить – (*Наповнити*), *сповнити*, *за-*
повнити.

Напоръ – (*Натиск*), *напір*, *пертя*, *натуга*,
напор.

Направляющий – *Напрямний*; (*провідний*).

Напряжение – *Напруження*, *напруга*, *на-*
пняття.

Напряжение (газовое) – *Пружість*, *роз-*
пряжність.

Напряженность – *Натужність, натуга*.
Напрямикъ – *Навпростець*, прямцем.
Наросшій – *Нарослий*.
Наружный – (*Зовнішній*), поверховный, зверхній, позверховный.
Наружу выходить – См. выходить наружу.
Нарушать – *Порушати*, розгрунчити.
Нарушение – *Порушення*, заколот, заворушення, нарушення.
Нарушенный – *Порушений*, вирушений.
Насаженный – *Насаджений*, насадовый, наложеный.
Насаживание – *Насадження*, наставання.
Наслоение – (*Наверствування*), уверствления, уверствування, услоения, наверствления, наверстувания, напластования.
Наслоенный горизонтально – См. горизонтально наслоенный.
Настоящий – (*Справжній*), справдішний, істий, сутий.
Наступание – *Наступ*, поступ, напір.
Наступление – *Настання*, (*наступання*).
Насыпать – *Насипати*.
Насыпной – *Насиповий*, насипаний, до-сипный.
Насыпь – *Насип*, висип, преспа, лавиця, записоч, наспа, виспа.
Насытить – *Наситити*.
Насыщать – *Насичати*.
Насыщение – (*Насичення*), насит, засичення.
Насыщенный – *Насичений*.
Насѣкомое – *Комаха*.
Насѣкомоядный – *Комахоїдний*.
Натека – *Окапник*, сопляк.
Натека соляной – (*Соляний окапник*), окапи.
Натечный – (*Окапниковий*), натечный, со-плякуватый, сопляковий, натѣочный.
Натечный арагонитъ – Джерелинець, же-релинець.
Натирание – (*Натирання*), потирання.
Натріевый – (*Натрійний*), содовый.
Натрій – *Натрій*, сод, солецъ, натр, натрон.
Натрій сѣрноокислый – (*Сірчан натрія*), сірчан натра.
Натяжение – *Натяг*, напняття, натяжения.
Наутилиды – *Навтиліди*.
Наутилусовый – Корабликуватый.
Наутилусъ – Кораблик.
Начало вѣковъ – Первовік.
Начало оврага – Вершина.
Начальный – *Початковий*.
Начертить – *Накреслити*, нарисувати.
Начерченный – (*Накреслений*), зачеркнений.
Начитанность – Очитаність, очитання.
Находка – *Знахідка*, нахідка.
Нахождение – *Находження*.

Нашатырный – (*Сальм'яковий*), нашатир-ный.
Нашатырь – (*Сальм'як*), салом'як.
Небосводъ – *Небосхил*, небозвід, небосклін.
Небосклонъ – См. небосводъ.
Невидимый – *Невидимий*, невидный.
Невѣрный – Невірний, хибный.
Негорючий – *Неспалимый*, (*негорючий, не-палкий*).
Недокись – (*Недóкис*), недоквас.
Недостатокъ – *Недостача*; брак, недоїмка.
Недостатокъ воды – Безвіддя.
Недѣлимое – Особень.
Незамерзающая вода – См. вода незамерзающая.
Незамерзающее мѣсто на болотѣ – См. мѣсто незамерзающее на болотѣ.
Незамѣтный – *Непомітний*, незрячий, не-завважний.
Незаполненность – *Несповнення*, (*неспов-неність*).
Незаятнанный – Несплямлений.
Незыблемый – *Непохитный*, непорухный.
Неизгладимый – Невитравный.
Неизмѣримый – (*Невимірний, незмірений*), незмірный, неомірний.
Неизсякаемый – (*Невиснажний*).
Неисчерпаемый – *Невичерпаний, невичерпный, невичерпливый*.
Неисчерпаемость – *Невичерпаність, (невичерпність)*.
Нейтрализация – *Нейтралізація*, неутра-лізація, знеутралізування.
Нейтральный – (*Нейтральний*), неутраль-ный, неутральный.
Некрасивый – *Негарний*, незугарный.
Нектонъ – *Нектон*.
Немыслимый – *Немислімий*.
Необозримый – (*Неозорий*), безкрай, не-озорный, неосяжний.
Неогеновый – *Неогеновий*.
Неогень – *Неоген*.
Неозойскій – *Неозойський*.
Неокатанный – *Незаокруглений*.
Неокомъ – *Неоком*.
Неокрашенный – (*Непофарбований*), не-закрашенный.
Неопредѣленный – *Неозначений*.
Неопровержимый – *Незаперечный*.
Неосвѣдомленный – Необізнаний, (непо-інформований).
Неосновательный – *Безпідставний*, без-основный.
Неплавкій – *Нетопкий*.
Неплодородная бѣловатая почва – См. бѣловатая неплодородная почва.

Неплородная песчаная почва – Спур-
дзянка.

Неплородный – (*Неродючий*), неплодови-
тий, пісний, худий, голодний, ледий, злий.

Неповоротливость – Неповоротність.

Нестойкий – (*Нетривкий*), податливий.

Неподвижно – (*Нерухомо*), неповоротно,
неподвижно.

Неподвижный – *Нерухомий*, непорушний,
сталый.

Непрерывный – (*Безпереривний*), *безупин-
ний*, непроривний; ненастанний, разураз-
ний, разпоразний.

Непроглядный – *Безпросвітний*, (*непро-
глядний*), безпросвітний.

Непрозрачный – *Непрозорий*.

Непроницаемость – *Непроникливість*.

Непроницаемый – *Непроникливий*, непро-
пускальний, неперепустний.

Непроходимый – *Непрохідний*, непроника-
вий.

Непрочность – (*Нетривкість*), нетривалість.

Непрочный – (*Нетривкий*), нетривалий.

Неравенство – *Нерівність*.

Неравностойкий – *Ріжновідпорний*.

Неравносторонний – *Нерівнобічний*, різно-
бічний.

Нерастворимость – (*Нерозчинність*), не-
розчиняльність, нерозпускальність.

Нерастворимый – (*Нерозчинний*), нероз-
пускальний, нерозчиняльний, нерозпус-
касний.

Неровность – Нерівність.

Неровный – *Нерівний*, понористий, хробу-
ватий.

Несгораемый – *Неспалимий*.

Несимметрический – (*Несиметричний*),
несомірний.

Неслоистый – (*Неверстуватий*), неувер-
стований.

Несовершенство – (*Недосконалість*), не-
совершеність.

Несогласие напластования – *Незгідність*.

Несогласное напластование – (*Незгідне
наверствування*), незгідне уложення, не-
згідне уверствлення.

Несогласный – *Незгідний*, незгодний.

Несоизмеримый – *Неспільномірний*.

Нестойкость – *Нетривкість*, податливість.

Нетронутая подпочва – Щирець.

Нетронутая почва – Цілина.

Неудобная земля – См. земля неудобная.

Неудобный – (*Недогідний*); нездатний, не-
вдобний.

Неузнаваемость – (*Невпізнаність*), непіз-
нання.

Неустойчивость – *Несталість*, нестійність.
Неустойчивый – *Несталий*, хиткий, хиб-
кий.

Нефелин – *Нефелін*.

Нефрит – *Нефрит*, топоровець.

Нефть – *Нафта*, нахта, нехта, олій скель-
ний, олій скальний, текучка, кип'ячка, ро-
па, китиця.

Нефть густая, темная – См. густая нефть.

Нефтяное мѣсторождение – См. мѣсторож-
деніе нефти.

Нефтяной – *Нафтовий*, нефтяний, нахто-
вий, нехтяний.

Нефтяной колодезь – Нехтянка.

Нечетный – *Непаристий*.

Нечистый – (*Нечистий*), занечищений, ба-
ламутний.

Нивелирование – (*Нівелювання*), нівеляція.

Нивелированный – *Знівельований*, ви-
рівняний.

Нивелирующий – Нівелюючий.

Нижнетретичный – (*Долішньотретинний*),
долішньотретичний, нижнетретичний.

Нижнее основание – Спідняк.

Нижний – *Долішній*, спідній.

Нижняя часть – Спід.

Низина – *Низовина*, низота, низина, низь-
коділ, низень, роздол, плоскінь, площа,
площинь.

Низинный – *Низовинний*, низинний.

Низкое мѣсто – См. мѣсто низкое.

Низменность – *Поділ, низовина, низькоділ*,
пониззя, діл, подділля, пад, под, подина,
низ, низина, припадь.

Низменность заливная – См. заливная
низменность.

Низменность песчаная – Піскуваха.

Низменность степная – Пологи.

Низменность широкая – Роздолля.

Низменный – (*Низовинний, низькодільний*),
низький, дільний, доличастий, долича-
тий, долинкуватий, долинистий, припад-
ливий, припадистий.

Низовой – *Низовий*.

Низовье – *Низ*, низов'я, пониззя.

Ниспровергать – Бурити.

Нисходящий – (*Зіступний*), зступний, зісту-
паючий.

Ниша – *Ніша*, вглиблення, комора, низок,
нора.

Ниша вывѣтривания – Пічурка вивітру-
вання, (пічурка звітрєння).

Ниша прибойная – *Погійна нора*, (*прибій-
на нора*).

Ниша золотая – (*Еолове піддашша*), пічур-
ка, піддашша.

Новообразование – *Новотвір*, новоутвір.
Поздреватый – *Ніздрюватий*, діркуватий, підіркуватий, макухуватий.
Поздреватымъ сдѣлаться – Дірчавіти, подірчавіти.
Ноніусъ – (*Ноніус*), ноній.
Нора – (*Нора*), язвина, печера.
Норить – *Норит*.
Нормаль – *Нормаля*.
Носорогъ – *Носоріг*.
Нуклеусъ – *Нуклеус*.
Нулевая точка – *Нулева точка*, зерова точка.
Нуллипоровый – *Нуліпоровий*.
Нуль – *Нуль*.
Нуммулитовый – *Нумулітовий*.
Нѣдра – *Надра*, нетри, недра, нідра.
Нѣжный – *Ніжний*.

О

Оазисъ – *Оаз*, оаза, оазіс.
Обваливание – *Завалювання*.
Обваливаться – *Завалюватися*, обвалюватися, западатися.
Обвалиться – *Завалитися*, обвалитися, запастися, обсунутися, обсипатися.
Обваловый – (*Заваловий*), обваловий.
Обваль – (*Завал*), сув, обвал, обвалювання, провалля, заваль, зав'язь.
Обводнение – *Уводнення*, наводнення, наводнювання, заводнення, обводнення.
Обволакивание – *Наскоруплення*, (обволікання).
Обволакивать – *Поволікати*, обволікати, заволікати.
Обволакиваться – *Поволікатися*.
Обволочь – *Обволокти*.
Обвѣвать – *Обвівати*, обдувати.
Обвѣваться – *Обвіватися*.
Обвѣять – *Обвіяти*, обдути.
Обезьяна – *Мавпа*.
Обезьяна человекообразная – (*Мавполюд*, *пріма*), чоловіко-мавпа.
Обжечь – (*Випалити*), опалити.
Обжигание – *Випалення*, *випал*, палення, опалення, випраження.
Обжигать – *Випаляти*, опаляти, палити.
Обзорный – *Оглядовий*.
Обиліе – *Ряснота*, обильність.
Область – *Країна*, *край*, *обсяг*, терен, наповерхність, область.
Область источниковъ – *Криничище*, джереловище, криничисько.
Область карстовая – См. карстовая область.
Область передняя – *Передище*.

Область сладчатая – *Фалдовина*.
Область сотрясения – (*Обсяг труса*), трус-на область.
Область стока – *Сточище*, стоковище.
Облачность – *Захмарення*.
Облачный – *Хмарний*, облакуватий.
Облегчать – (*Полегишувати*), улегшати.
Облегчение – (*Полегишення*), улегшення.
Облекать – *Поволікати*.
Обликъ – *Вигляд*.
Обложить – *Обволокти*, [(заволокти (хмарами); обкласти)].
Обломать – *Обломити*.
Обломиться – *Обломитися*.
Обломки камней – *Шкепиття*.
Обломки скаль – *Скалля*.
Обломокъ – *Уломок*, *зломок*, *окрух*, *вломок*, *відломок*, *відлом*, *одломок*, *уламок*, *злім*, *виломок*, *окришник*, *окришина*, *окрушинка*, *скалка*, *обрив*, *вибій*.
Обломочная горная порода – См. горная порода кластическая.
Обломочный – *Окруховий*, *зломковий*, *зломовий*, *зломний*, *пліністий*.
Облѣпить глиной – См. глиной облѣпить.
Обманка – *Світня*, *свитня*, *луда*, *оманка*.
Обманка роговая – *Рогова світня*.
Обмельтъ – *Поміліти*, *обміліти*, *помільшати*.
Обмѣнное разложение – (*Вимінний розклад*), *вимінне розкладання*.
Обмѣнь – *Виміна*.
Обнажать – *Відслонювати*, *відслоняти*, *відкривати*, *обголювати*, *оголювати*.
Обнажаться – *Відслонюватися*, *визирати*, *винуратися*.
Обнажение – *Відслонення*, *відкривка*, *вихід*, *вихідня*, *виступ*, *обголення*, *оголення*, *обнаження*.
Обнаженный – *Відслонений*, *відкритий*, *оголений*, *обнажений*.
Обнаженный берегъ – См. берегъ оголенный.
Обнажиться – *Відслонитися*, *обголитися*, *обголітися*.
Обнаруживать – (*Виявляти*), *зраджувати*.
Обновленный – *Відновлений*.
Обобщение – *Узагальнення*.
Обогашать – *Збагачувати*.
Обогащение – *Збагачення*.
Обогнуть – *Обігнути*.
Обожженный – *Випалений*, *палений*, *обгорілий*.
Обозначать – *Зазначати*, (*позначати*).
Обозначение – (*Зазначення*; *позначення*), *означення*, *зарисованєся*, *визнака*.

Обозначенный – (Зазначений; позначений), зачеркнений.

Оболочка – (Оболона), оболочка, оболочка.

Оборотъ – Обіг, коловорот, колооборот, зворот, закрут, звій.

Обосновать – Угрунтувати.

Обособленный – Відокремлений, відособлений.

Обособлять – Відокремлювати.

Обработанный – (Оброблений; опрацьований); справлений.

Обработка – Оброблення; (опрацювання); обробка, обробіток.

Обработка почвы – Управа ріллі.

Образование – Витворення, утворення, ви-образування, творба, повстання.

Образование (продукт процесса) – Витвір, утвір.

Образование пенеплена – Пенепленізація.

Образование складок – Фалдування, сфалдування, пофалдування, скадкування, зрішення.

Образование эоловое – (Еоловий витвір), еольська творба.

Образованный – (Утворений), виобразованный.

Образователь водопада – Водопадотворець.

Образоваться – (Утворитися), виобразуватися.

Образцовый – Взірцевий, (зразковий).

Образъ – Вигляд, визір, подоба, повид, здіб, кшталт.

Обратимый – (Оборотный), зворотний.

Обратитъ въ порошокъ – Спорошкувати.

Обратно – Відворотно.

Обратный – Відворотний, всп'ятний, взадний, обернений, звертальний.

Обращение – Відворот, відвернення.

Обращенный къ солнцу – (Досоняшний), досонечный.

Обрушивать – Завалювати.

Обрушиваться – Завалюватися, обурюватися, обрушуватися.

Обрушиться – Завалитися, обуритися.

Обрывать – Уриватися, зриватися, обриватися.

Обрывисто – (Урвисто), крутобережисто.

Обрывистый – Урвистий, крутобокий, крутоберегий, крутий, крутоярый.

Обрывистый берегъ – См. берегъ обрывистый.

Обрывистый склонъ – Круча, крутовина.

Обрыводѣлатель – Стромотворець.

Обрывъ – Круча, урвище, стромовина, крутизна, стрім, стромина, стрем'я, урвисько, уров, одскалина, бескед, бескеда, безкеда,

бескедина, бескет, бескеття, сув, облаз, зарва, затока, одвал, обрыв, кугава, мигла, дерва.

Обрывъ горный – См. горный обрывъ.

Обрывъ нависшій – Нависень, звисник.

Обрывъ, подрытый водою – Глижа.

Обсеквентный – (Обсеквентный), проти-прямный.

Обсидіановый – Смоличевий, (обсидіановий).

Обсидіанъ – Смолич, обсидіан.

Обсидіанъ липаритовый – См. липаритовый обсидіанъ.

Обслѣдование – (Дослід, дослідження), спрецизування.

Обслѣдованный – (Досліджений), освітлений.

Обслѣдовать – (Досліджувати), спрецизувати.

Обстоятельство – Обставина.

Обтачивать – Обточувати.

Обточить – Обточити.

Обугленный – Звуглений.

Обугливание – (Звуглювання, вугління), звуглення.

Обугливаться – Звуглюватися, вугліти, обвуглюватися.

Обуглиться – Звугліти.

Обусловить – Спричинити.

Обусловленный – Спричинений.

Обусловливать – Спричиняти, споводувати, условлювати, обусловлювати.

Обхватъ – Обвід.

Обходитъ вокругъ – Окружати.

Обширность – Обширність, (обширість).

Обширный – Відлеглий, об'ємистий, (обширий).

Общій итогъ – (Загальний підсумок), загал, сума.

Объективъ – Об'єктив.

Объемлемый – (Обведений), обнятий.

Объемлющій – (Об'ємний, обвідний), обіймающий.

Объемный – (Об'ємовий), обсяговий, обсяжний.

Объемъ – Об'єм, обсяг, обмір, обшир, об'єм.

Объяснять наглядно – См. наглядно объяснять.

Овальный – Овальний.

Оврагъ – Яр, яруга, провалля, узвіз, вертеп, вертепа, звір, розвір, язвина, пережат, охабище, засува, зомкля, дебра, дебриця, дебер, бакая.

Овраги, овражистое мѣсто – Бескеття.

Оврагъ кустистый – Вершідь.

Оврагъ лѣсистый – Байрак.

Оврагъ лѣсистый небольшой – Байрачок.
Оврагъ небольшой – (*Ярок*), приярок, переярок, виарок, виарочок, вибалок, видолинок.
Оврагъ непроходимый – Бескеда, бескед.
Оврагъ обрывистый – Перевалля.
Оврагъ поперечный – *Переярок*.
Оврагъ степной – Балка, балище, вибалок.
Овражекъ – *Ярок*, перебалочок.
Овражистый – (*Яруватий*), крутоярий, яркуватий, ярний.
Овцебыкъ мускусный – См. мускусный овцебыкъ.
Огибать – *Обгинати*.
Огневой – *Вогневий*, вогняний.
Огнедышащая гора – *Вогнепальна гора*, огнепальна, огнева, вогнева, огнедишуча, вогнедишуча, огнежерла, вогнежерла, огнедихата, вогнедихата гора.
Огненножидкий – *Вогнистоплинний*, огнистоплинний, огненоплинний, огняноплинний, вогняноплинний, огненорідкий.
Огненный – *Вогняний*, *вогневий*, огняний, огнистый, вогнистый.
Огнеупорность – (*Вогнетривкість*, *вогневідпорність*), огнетривкість, огнетривалість, вогнетривкість, вогнетривалість.
Огнеупорный – (*Вогнетривкий*, *вогневідпорний*), огнетривалий, вогнетривалий.
Огонекъ блуждающий – См. блуждающий огонекъ.
Огранивать – (*Ограновувати*), шліхувати.
Огранить – (*Огранити*), ошліхувати.
Ограниченія элементъ (крист.) – *Обмежник*.
Ограниченный – *Обмежений*, ограниченный.
Ограничивать – *Обмежовувати*, обмежувати.
Ограничить – *Обмежити*.
Огранка – *Гранення*, огранка, шліхування.
Огромный – (*Величезний*), велетенський, великанський.
Одерниться – *Задернитися*.
Одиночный – Самітний.
Одичаніе – (*Здичавіння*), здичіння.
Одновозрастность – *Рівновіковість*.
Одновозрастный – *Рівновіковий*.
Однодольный – *Однопрозябцевий*.
Одноклиномѣрный – (*Моноклінічний*), скісноромбний.
Одноклѣточный – *Одноклітинний*.
Одноплечный – *Однораменний*.
Однопроходныя – Стекуни.
Однородный – *Одностайний*, *одноцільний*, однородный, гомогенный, моногенный.
Одностворчатый – Одинарный.

Одноцѣтный – (*Однobarвий*), одноколько-ровий, одномасный.
Одноэквивалентный – *Одновартісний*.
Оживленіе – (*Відживлення*), оживлення, віджиття.
Ожившій – (*Віджилий*), відживший.
Озерная впадина – См. впадина озерная.
Озерная соль – Озерница, озірка.
Озерный – (*Озеровий*), озерный, озірний, лиманный, лимановый.
Озеро – *Озеро*, плесо, бакаль.
Озеро высохшее – (*Озеровище*), озерявина.
Озеро ключевое – *Джерельне озеро*, жерельне озеро.
Озеро плавневое – Западне озеро.
Озерцо – *Озерце*, ковдоба, калабана.
Озерцо круглое – Вікно.
Озерцо соленое – Мочар, бакай.
Озокеритъ – *Озокерит*, земний віск.
Озь – *Оз*, озер.
Озы – *Ози*, озари.
Окаймленіе – (*Облямування*), обрамлення, окаймлення.
Окаймлять – *Облямовувати*, обрамлювати.
Окаймляться – *Облямовуватися*.
Окалина – Жужелица.
Окаменѣвать – (*Кам'яніти*), каменіти.
Окаменѣлость – *Скам'янілість*, скаменілість, окаменизна, окаменілість, нерість.
Окаменѣлость руководящая – *Провідна скам'янілість*, провідний викоп.
Окаменѣлый – *Скам'янілий*, закаменілий.
Окаменѣть – *Скам'яніти*, закаменіти, закам'яніти, покам'яніти, окам'яніти.
Окатанный – *Заокруглений*, обточенный, викачаний, обкачаний.
Окатать – *Округлити*, обточити.
Окатываніе – (*Заокруглення*), обточення, викачання.
Окатывать – (*Заокруглювати*), обточувати, округляти.
Океанический – *Океаничний*.
Окисель – Оквас, окисел.
Окисленіе – *Окиснення*, окисання, оквасання, окислення.
Окислитель – (*Окисник*), оквасальник, окисляльник.
Окислять – *Окиснювати*, окисляти.
Окись – *Окис* (м. р.), окись, окислість.
Окно (чистое мѣсто на озерѣ, болотѣ) – *Вікно*, віковина.
Окончаніе – *Закінчення*, кінчина, скінчення.
Окончательно – (*Остаточно*), нарешті, в-останнє.
Окраина – *Окраїна*, закрайок, окравок.
Окраинный – *Окрайний*, бережний.

Окраска – (*Забарвлення*), закрашка.
Окрашенный – *Забарвлений*, закрашений.
Окрашивание – (*Пофарбування*), закрашення.
Окрашивать в багровый цвет – *Багрити*, багриніти.
Окремёный – *Скремнілий*, окремнілий, окремнёваний.
Окрестность – *Околиця*, окружения.
Окрестный – *Околициний*, околичный, окрестный, доокружный, окільний.
Окристаллизоваться – (*Скристалізуватися*), окришталюватися.
Окристаллизованный – *Скристалізований*, скришталізований.
Округление – *Заокруглення*, (*закруглення*).
Округленный – *Заокруглений*, *закруглений*, круглястый, округлавый, округластый.
Округлить – (*Заокруглити*), *викруглити*, *позакруглювати*.
Округлять – (*Заокруглювати*), *викругляти*.
Округляться – *Кругліти*, *закруглятися*, *закруглюватися*, (*заокруглюватися*).
Окружающий – (*Що оточує*), доокружный, окільний; см. окрестный.
Окружность – *Коло*, обвід, кружінъ, кружало, окружність.
Октант – *Октант*.
Октаэдр – (*Октаедр*), осьмистінник, восьмистінник.
Окуляр – *Окуляр*.
Окупаться – *Виплачуватися*.
Окутанный – (*Огорнений*), обкутанный.
Окутывать – (*Огортати*), обкутывать, *закутувати*.
Оледенёный – *Зледенілий*, *зледоватілий*, *зледенілий*, *закрижнілий*.
Оледенение – *Зледеніння*, *зледіння*, *оледоватіння*, *окрижаність*, *окриження*.
Оледенеть – *Зледеніти*, *окрижніти*, *обледеніти*.
Олень северный – *Північний олень*, рен.
Оливин – *Олівін*.
Олигоклаз – *Олігоклаз*, олігоклас.
Олигоценовый – (*Олігоценовий*), олігоценовський.
Олигоцен – *Олігоцен*, олігокен.
Олово – *Цина*, олово, оливо, ціна.
Оловянносерый – (*Циновосірий*), олив'яносірий.
Оловянный – *Циновий*, олов'яний, цинований, ціновий, цінований.
Оловянный камень – См. камень оловянный.
Омолаживание – (*Відмолодження*), відмолоніння.
Омолженный – *Відмолоджений*, відмолонілий, відновлений, новооживлений.

Омут – *Вир*, круча, омут.
Оолитовый – *Оолітовий*.
Опалывать – (*Осовуватися*), сповзати.
Опаловый – *Опалевий*.
Опаль – *Опал*.
Опаль благородный – См. благородный опаль.
Оперенный – *Опірений*.
Опилки – *Тирса*, (*трина*); залізни – (*циндра*).
Опирающийся – *Опертий*.
Описанный – *Описаний*.
Описательный – *Описовий*.
Оползание – (*Осування*), обсування.
Оползать – (*Осуватися*), обсуватися.
Оползающий – *Обсувистий*.
Оползень – *Зсув*, (*осув*), сув, усув, сповз, повзало, обсуення, завезлисько, засова, зав'язь, зсов, оповзень, грунтоусування.
Оползневый – (*Зсувний*, *осувний*), усувний.
Оползти – (*Осунутися*), обсунутися, усунутися.
Опора – *Опора*, (*підпора*), опертя.
Опоры точка – (*Точка опори*, *підпори*), точка опертя.
Опораживание – (*Спорожнювання*), ви-порядження.
Определение – *Визначення*, *означення*, *спрецизування*, *знака*, *означування*, *ознака*, *зарисування*.
Определение горизонтов (геол.) – *Горизонтація*.
Определенно – (*Певно*), визначно.
Определенный – *Означений*; *визначений*; (*певний*).
Опредлитель – *Визначити*, *означити*, *спрецизувати*.
Опрѣснять – *Висолоджувати*.
Опускание – (*Знижування*), *опадання*, *западання*, *обниження*, *запад*, *опускання*.
Опускаться – (*Знижуватися*), *западати*, *западатися*, *зступати*, *зіступати*, *опускаться*.
Опуститься – (*Знизитися*), *опуститися*.
Опустившийся – (*Знижений*), *запалий*, *западовий*, *западінний*, *западений*.
Опустошение – *Спустошення*.
Опытный – *Досвідний*; (*досвідчений*).
Опыт – *Спроба*; *досвід*.
Органический – *Органічний*.
Орган – *Орган*, *знаряд*, *снаряд*.
Орошение – *Зрошення*, *зрошання*, *орошення*; см. обводнение.
Орошенный – *Зрошений*, *обіллятий*.
Ортогональ – (*Ортодіагональ*), *перекутня поема*.
Ортоклазовый – *Ортоклазовий*.

Ортоклазь – *Ортоклаз*, ортокляс.
Ортоцератитовый – (*Ортоцератитовий*), паличкуватий.
Ортоцератитъ – (*Ортоцератит*), прямо-ріжок.
Ортиштейнъ – *Рудяк*, (*ортиштейн*), зліпинець.
Орудіє – *Знаряддя*, знаряд, начиння.
Оружіє – (*Зброя*), оружжа.
Осадокъ (атмосф.) – *Опад*, опадок.
Осадокъ – (хим., мех.) – *Осад*, насад, осадок.
Осадочный – *Осадочий*, седиментарний, на-муловий.
Осаждение – *Осаджування*, опадання, осад-жання, осаджування.
Освѣженный – *Відсвіжений*.
Освѣщеніє – *Освітлення*, озарення.
Осетръ – (*Осятер*), осетер.
Осколокъ – *Скалка*, відщепок, оскомелок, оскілок, пліна; см. обломокъ.
Ослабѣвать – (*Слабнути*), марніти.
Ослѣпительный – *Сліпучий*, осліпляючий.
Осмотръ – (*Огляд*), розглядини.
Основаніє – *Основа*; *підстава*, засада.
Основанный – *Опертий*.
Основательно – *Грунтовно*, основно.
Основательность – *Грунтовність*, основ-ність.
Основная морена – См. морена основная.
Основная форма – *Здіб*.
Основной – *Основний*, засадний, засновний.
Особъ – *Особень*, (*особина*).
Особый – (*Особливий*), окремішний.
Осовываться – (*Осуватися*), обсуватися.
Оставленный – *Полишений*.
Остальной – (*Решта*), осталий.
Останецъ – (*Свідок*), відшибок, земний стовп.
Остатки (палеонт.) – *Останки*, послідки, резидуа.
Остатокъ – *Рештка*, (*лишка*), полишка.
Остаточный – (*Лишковий*), останковий, рештковий.
Остеклованіє – *Оскління*.
Остовный – (*Снасный*), кадовбовий.
Остовъ – (*Снасть*), кадовб.
Острая вершина – См. вершина острая.
Остріє – *Вістря*, брить, клин.
Остріє для прокалыванія – *Протичка*.
Островерхій – *Гостроверхий*, (*шпилястий*).
Островность – *Островистість*, островність.
Острововъ цѣпь – (*Ланцюг островів*), лан-ка островна.
Островокъ – *Острівець*, заспа.
Островъ – *Острів*, остров, висип.
Островъ причлененный – *Прилучений* *острів*.

Островъ рѣчной – *Жбир*.
Остроконечный – *Кінчастий*, (*гостро-кінчастий*), кінчатий, шпилястий.
Острореберный – (*Гострорубий*), остро-бережний, гостробережний, острогран-ний, острокінчастий, скалкуватий, гостро-кінчастий.
Остроугольный – *Гострокутний*.
Остудить – *Остудити*, охолодити.
Остуживать – *Охолоджувати*, (*остуджу-вати*).
Остываніє – *Остигання*, (*холонення*), остудження, остуда.
Остывать – *Остигати*, *холонути*, застига-ти, зимніти, остуджуватися.
Остывший – *Остиглий*, (*загололий*), застиг-лий, вистиглий.
Остыть – *Охолонути*, (*остигнути*).
Осунуться – (*Осунутися*), обсунутися.
Осушеніє – *Осушення*, відводнення.
Осушенный – (*Осушений*), обсушений, про-сушений.
Ось – *Вісь*, *ось*, перекутня.
Ось вращенія – (*Оборотова вісь*), оборо-това ось.
Ось симметріи – (*Вісь симетрії*), симе-тральна вісь.
Осыпавшийся – *Обсипаний* (?).
Осыпаніє – (*Осипання*), обсипання.
Осыпаться – (*Осипатися*), обсипатися, за-суватися.
Осыпь – (*Осип*, *осипище*), завалля, завала, труш.
Осыпь вѣрообразная – См. вѣрообраз-ная осыпь.
Осѣдать – *Осідати*, зступатися.
Осѣсть – *Осісти*, зступитися.
Осязаніє – *Дотик*, доторкання.
Отапливать – (*Опалювати*), опаляти, то-пити.
Отбивной бугорокъ – *Відбивна гулька*.
Отблескъ – (*Відблиск*), відбляск, миготіння, мигтіння, посвіт.
Отбросъ – *Покидь*, одкидьки.
Отваль – *Відвал*, одвал.
Отвердѣваніє – *Тверднення*, закріпнення, ціпнення, заціп, затвердіння.
Отвердѣвать – *Тверднути*, твердішати, твер-діти, ціпеніти, стинатися.
Отвердѣлый – (*Затвердлий*, *твердлий*), стверділий, сціпенілий.
Отвердѣть – *Затверднути*, (*тверднути*), ствердіти, затвердіти, отвердіти, сціпеніти, стужавіти, окупіти, забучавіти.
Отверстіє – *Отвір*, (*відтулина*), діра, роз-зявина.

Отверстіє въ скалѣ (вслѣдствіє вивѣтри-
ванія) – Вікно.
Отверстіє шахтовое – Вікно.
Отводъ – (Одведенія), відпровадження.
Отвѣсно – (Прямовисно), навсторч, насторч,
сторч.
Отвѣсный – Прямовисний, сторчовий, од-
вісний.
Отвѣсный берегъ – См. берегъ отвѣсный.
Отвѣсь – Стрімниця, прям, олив'янка.
Отвѣтвленіє – Відгалуження, відгілення.
Отдаленный – Віддальний.
Отдѣленный – Відділений, (відокремлений).
Отдѣльность – Окремість; окремина, від-
окремлення, (наслідок окремоти).
Отдѣльность вертикальная (лесса) – См.
вертикальная отдѣльность лесса.
Отдѣльность столбчатая – (Стовпчаста
окремість), відокремлювання у стовпи,
стовпове відокремлення.
Отдѣльность шаровая – (Куляста окре-
мість), кулясте відокремлення.
Отдѣльный – (Окремий), поодинокий,
окремішний, сукромий.
Отдѣльный кристалль – Окремішник.
Отдѣляться – Відокремлюватися.
Откапывать – Відкопувати.
Отклоненіє – Відхил, відхилення, одхилення,
відклін, відклон, збочення, відступ, відкло-
нення, звихнення, деклінація, сковернення.
Отклоняться – Відхилятися, відклонюва-
тися, викручуватися, скручуватися.
Отколотъ – (Відколоти), витичити.
Откопать – Відкопати.
Откосъ – Узбіч, узгір'я, укос, косогір.
Откосъ боковой – См. боковой откосъ.
Открывать – Відкривати, відслонювати.
Открытіє – Винахід, (відкриття).
Открытый – Одвертий, відчинений, одчи-
нений.
Отливъ (морск.) – Відплив.
Отливъ (цвѣтовъ) – Мінба, мінення.
Отличать – (Відріжняти), виріжнювати.
Отличаться – (Відріжняться; визначати-
ся), виріжняться.
Отлогий – Положистий, пологий, згористий,
пологий, припадистий, потяглий, улогий,
походистий, простяжний, лагідний, спа-
дистий, зпадистий, розлогий, протягну-
тий, протяглий, припадистий, нахилий,
нахильний, нахилистий, похилий, похи-
листий, спохилий, схильний, схилистий,
згористий, скосистий, укосистий, скочи-
стий, набокуватий, сходистий, покотистий,
покочастий, розкотистий, положовастий,
полонистий.

Отлого – (Положисто), похило.
Отлогость – (Положистість), згористість,
згір'я, спадистість.
Отложение – Поклад; (відкладання), осад,
осаджування, відложення, утвір, витвір,
уліг, відклад, заклад, покладовиння.
Отложение во впадинѣ – См. впадинное
отложение.
Отложение ледниковое – См. ледниковое
отложение.
Отложения третичныя – (Третинні покла-
ди), третьюряд.
Отложенный – (Відкладовий), насадовий.
Отложить – (Відкласти), відложити.
Отмель – (Обмілина), відміль, обміль, лава,
лавиця, мілина, мілочь, міль, переміль,
коса.
Отмель береговая – См. береговая мель.
Отмереть – (Відмерти), замиришавіти (?).
Отмерший – (Відмерлий), замиришавілий (?).
Отмученный – (Відмулений), одмучений.
Отмучиваніє – (Відмулювання), сортування.
Отмѣриваніє – (Відміряння), відмірення.
Отмѣтить – (Відзначити, зазначити), ви-
значити.
Отмѣчать – (Відзначати), зазначати.
Относительная влажность – См. влаж-
ность относительная.
Относительно – (Відносно, проти), згля-
дом (чого).
Относительный – (Відносний), зглядний.
Отношеніє – (Відношення), відносіна.
Оттождествлять – (Ототожнювати), іден-
тифікувати.
Отпечатокъ – Відтиск, відбиток, одбиток,
відслід, витиск.
Отполировать – Виполірувати.
Отпрепарированный – Випрепарований.
Отпрыскъ – (Парость, паросток), від-
приск; см. отрогъ.
Отражательный – (Відбивний), рефлексійний.
Отраженіє – Відбиття; відбивання, рефlek-
ція, відсвіт.
Отраженный – Відбитий.
Отрицательный – Від'ємний, (негативний).
Отрогъ (горы) – Віднога, однога, відножина,
рам'я, вітка, відприск, причілок.
Отрогъ (оврага) – Приярок, переярок, ви-
балок, видолинок.
Отрываніє – (Відривання), відорвання.
Отрывной – Відривний.
Отрывочный – (Уривчастий), доривочний.
Отрѣзать – Відтяти, (відрізати); отрѣзы-
вать – відтинати, (відрізувати).
Отрѣзокъ – Відрізок, одрізок, відтинок,
одинок.

Отсвѣчивать – (*Відсвічувати*), миготіти, мигтіти, миготати.
Отсвѣчивающий – (*Відсвітний*), мигтячий.
Отслаивание – (*Відлупування*, відколювання, відприскування).
Отслаивание пластинчатое – (*Відлупування пластівчасте*), відлупування пластинами, відокремлювання пластинками.
Отстаиваться – (*Устоюватися*), одстоюватися.
Отступление – (*Уступання*, відступання, уступлення, п'ячення, відступний рух, відступ).
Отступать – (*Уступати*), п'ятитися, подаватися взад.
Отступление – (*Відступ*); см. отступление.
Отсырѣвать – (*Вохкнути*, відвологнути, відволожуватися), вільгнути.
Отсырѣлый – (*Відвохлий*, відвологлий).
Отсѣивание – (*Одсіювання*).
Оттаивать – (*Відтавати*), відмерзати, одмерзати, одмерзти.
Отталина – (*Проталина*, таловина), опар.
Оттискъ – (*Відтиск*, витиск, відслід, відбиток; см. отпечатокъ).
Отторженецъ – (*Відшибок*), обрив.
Оттѣнокъ – (*Відтінок*), притінок.
Отхлынуть – (*Відлинути*, відринути), відхлынути, одхлынути.
Отчленение – (*Відчленення*; відчленування).
Отшлифованный – (*Відшлифований*), оглаженный.
Отшлифовать – (*Вишлифувати*), вишлихувати.
Отшлифовывание – (*Шлифування*), шліхування, огранка, гранення.
Отшнурованный – (*Відшнурований*), відділений.
Отщепление – (*Відлущування*, відприскування, лущення, відколювання, відлупування).
Отщепленный – (*Відлущений*), відприснений.
Отягчение – (*Обтяження*).
Оформиться – (*Сформуватися*), виобразуватися.
Охватывать – (*Охоплювати*), обхвачувати.
Охладить – (*Остудити*, охолодити).
Охладиться – (*Охолонути*, остигнути), визимніти.
Охлаждѣвший – (*Охололий*, простиглий), остиглий.
Охлаждать – (*Охолоджувати*, остуджувати).
Охлаждаться – (*Холонутися*, остуджуватися, остигати, охолоджуватися), зимніти, застигати.

Охлаждающий – (*Холодячий*).
Охлаждение – (*Охолодження*, остудження, прохолода, озяблення, остуда).
Охра – (*Вохра*), охра.
Охра красная – См. красная охра.
Охристый лимонитъ – См. лимонитъ охристый.
Охристый песокъ – Черен.
Оцѣнка – (*Оцінка*, цінування).
Очагъ – (*Вогнище*, огнище, горн, горнило, горнище, ватра).
Очертаніе – (*Обрис*, зарис, очерк, зачерк, начерк).
Очерченный – (*Окреслений*, зарисований).
Очерчивать – (*Окреслювати*, зарисовувати), обчеркувати.
Очищение – (*Очищення*), випорядження.
Очищенный – (*Очищений*), випрятаний.
Очутиться – (*Опинитися*).
Ошибка – (*Помилка*); погрѣшность – похибка.
Ошлифовать – (*Вишлифувати*, ошлифувати), ошлихувати, вишлихувати.

П

Падать – (*Падати*), опадати, упадати.
Падающая звѣзда – См. звѣзда падающая.
Падение – (*Падання*; спад, запад, впадання, упад, опад, опадання, падіння).
Падения линия – См. линия падения.
Падь – (*Западина*), падина.
Палевый – (*Половий*).
Палеогеновый – (*Палеогеновий*).
Палеогенъ – (*Палеоген*).
Палеозойскій – (*Палеозойський*, палеозойчний).
Палеолитическій – (*Палеолітичний*).
Палеоморфологическій – (*Палеоморфологичний*).
Палеоморфология – (*Палеоморфологія*).
Палеонтология – (*Палеонтологія*).
Палеоцень – (*Палеоцен*).
Палкообразный – (*Паличкуватий*).
Палуба – Чердак, (чардак).
Панцырный – (*Панцеровий*), панцирный.
Пантеллеритъ – (*Пантелерит*).
Папоротникъ – (*Папороть*).
Парабола – (*Парабола*).
Парагонитъ – (*Парагонит*).
Паразитный – (*Паразитний*; чужоїдний), галапасний.
Паразитный кратеръ – (*Паразитний кратер*), галапасний кратер.
Параллелепипедальный – (*Рівнобіжностінний*, параллелепипедальний).

Параллелепіпедь – *Рівнобіжностінник*, (*параллеліпед*), рівнолежностін.

Параллелизація – (*Паралелізація*), порівняння.

Параллелограмм – (*Паралелограм*), рівнобіжник.

Параллель (геогр.) – *Рівнолежник*.

Параллельно – *Рівнобіжно*, *паралельно*, *рівнолежно*.

Параллельно-столбчатый – (*Рівнобіжно-стовбчастий*), столбчатий, рівнобіжно-прутчастий.

Параллельность – (*Рівнобіжність*), паралелізм.

Параллельный – *Рівнобіжний*, *паралельний*, *рівнодальний*, *рівнолежний*.

Параметр – (*Параметр*), змінник, відмірник.

Параморфоза – *Параморфоза*, переобрання.

Парнокопытный – (*Паристокопитовий*), паристокопитний.

Парообразный – *Паруватий*.

Парообразование – *Парування*, (*пароутворення*).

Парь – *Пара*, опар.

Пастбище горное – См. горное пастбище.

Патина – *Патина*.

Паукообразное – (*Павукувате*), пауковець, павуковець.

Паукообразный – (*Павукуватий*), павучастий.

Пахатная почва – *Рілля*, *порохнавка*, *порохнячка*, *порохник*, *порохвина*, *живець*.

Пахотный – *Орний*, *рільний*, *управний*.

Пахнуть – (*Пахнути*, *тхнути*), задихати.

Пашня – (*Нива*), *ріль*, *рілля*.

Паяльная трубка – (*Лютівка*), *лютувальна дудка*, *дувка*, *паялка*, *паяльна трубка*.

Пегматит – *Пегматит*.

Пелагический – *Пелагичний*.

Пелить – *Пеліт*, *іловець*, *глиняк*.

Пемза – *Пемза*, *пумекс*.

Пенемень – *Майжерівня*, (*пенемень*), *пенемена*.

Пенитентес – (*Пенітентес*), *покутничий сніг*.

Пентагональный додекаэдр – См. додекаэдр пентагональный.

Пепель – *Попіл*, *зола*.

Пепельный – *Попелистий*; (*попелястий*), *попельний*.

Пепельнозёрный – (*Попелястосірий*), *попелястий*.

Первичный – (*Первинний*), *первісний*, *первитний*, *первичний*.

Первобытный – *Первісний*, *первостайний*.
Первобытный человек – См. доисторический человек.

Первозданный – (*Первотворний*), *первостворений*, *первозданий*.

Первоначальный – *Первовічний*, (*первісний*), *перворядний*, *початковий*.

Перебрось – (*Перекид*), *перескок*, *перевал*, *перевалення*.

Перебыть – *Петривати*, (*перебути*).

Переваль горный – См. горный переваль.

Переваривать – *Петравлювати*.

Перегибь – (*Перегин*), *закрут*, *залім*, *перегинання*.

Переговой – *Перегній*, *гумус*, *порохнячка*, *порохнавка*, *порохвина*.

Перегонка – (*Дестиліяція*, *перегін*), *передестилювання*.

Перегородка – (*Перегородка*), *крома*.

Перегрѣтый – (*Перегрітий*), *пережарений*.

Передача – *Передавання*, (*передання*).

Передвигаться – (*Пересуватися*), *переноситися*.

Передвижение – *Пересування*, *пересув*, *пересунення*.

Передвинуться – (*Пересунутися*), *сунутися*.

Передняя область – См. область передняя.

Передовой – *Начільний*.

Пережить – (*Пережити*), *петривати*.

Перекачивать – (*Перекочувати*), *точити*.

Перекись – (*Надокис*), *перекис*.

Перекресть – *Перехрестя*.

Перекрещивать – *Перехрещувати*.

Переламываться – (*Переломлюватися*), *ламатися*.

Переливной – *Переливний*.

Переломь – (*Злом*), *залім*, *перелом*.

Переменяемость – *Поперемінність*.

Переменяющийся – (*Поперемінний*), *інтермітивний*.

Переменное залегание – См. залегание переменное.

Переменный – *Перехватний*, *перекидний*, *наверхній*.

Переменная – *Зміна*, *переміна*.

Переменная величина – (*Змінна величина*), *змінна*.

Переменный – *Змінний*.

Переменявание – (*Перемішування*), *мішання*.

Переменяться – *Пересуватися*, *посуватися*.

Перемящение – *Пересування*, *пересунення*, *переташення*, *переміщення*, *пересув*.

Перенось – *Переніс*, *перенесення*, *переносення*.

Переотложение – (*Перевідкладання*), *перевалення*, *переложення*.

Переотложенный – (*Перевідкладений*), перелавлений.
Переохладение – *Переохолодження*, (*перестудження*), перестуда.
Перепалзывать – (*Переповзати*), перелазити.
Перепиливать – *Перепиляти*, (*перепилювати*).
Переплавление – *Перетоплювання*.
Перепластование – (*Переверстывания*), перелавления, попеременно верстования, попеременность.
Перепластованный (съ чѣмъ) – (*Переверстованный*), перегородженный (чим), попеределюванный (чим).
Переползать – (*Переповзати*), перелазити, вилазити.
Переполнять – *Переповняти*, (*переповнювати*).
Переработка – (*Перероблювання*), перерібка.
Перерывъ – *Перерва*, перерывания, урвания, люка.
Перерѣзывать – *Перерізувати*, перетинати.
Переслаивание – *Попеременно верстывания*, (*переверстывания*), попеременность.
Переслаивающийся (съ чѣмъ) – (*Переверстованный* (чим), перегородженный (чим), попеределюванный (чим)).
Пересыпь – *Пересип*, лавица.
Пересыщение – *Пересит*, (*пересичення*), пересичення.
Пересыщенный – *Пересиченный*.
Пересѣкать – (*Пересікати*), перешибати, перетинати, перерізувати.
Пересѣкать подъ прямымъ угломъ – Перехрещивати.
Пересѣкающее залегание – См. залегание пересѣкающее.
Пересѣкающийся – (*Перехресный*), пересічний.
Пересѣчение – (*Перехрещення*), перетин, пересіч, переріз, перешиб.
Пересѣченный – (*Перетятий*, *перехрещенный*, *пересічений*), порізаний, попроломлюваний, поперегинаний.
Перетаскивание – (*Перетягання*), перетаскивания, волок.
Перетлѣвать – *Перетлівати*, перетрухати.
Перетлѣвший – *Перетлілий*, перетрухлый.
Переуглубление – *Переглиблення*.
Переуглубленный – (*Переглибленный*), переуглублений.
Перехватывание – *Перехоплювання*, полонения.
Переходной – *Переходовый*, переходный.

Переходъ – *Перехід*.
Перешеекъ – *Шийка*, перекоп, перешийка, меживіддя, межимор'я, ушийок, шия.
Перигляциальный – *Прильодовиковый*.
Перидотить – *Перідотит*.
Перисто – *Пір'ясто*.
Перистый – *Пір'ястий*.
Периферический – *Періферичний*, крайний, периферный, окольный.
Периферия – *Періферія*.
Периодъ – *Період*, періода, член.
Периодъ третичный – (*Період третинный*), третьоряд, третья доба.
Перламутровый – (*Перламутровый*), перловый.
Перлитъ – *Перліт*, перлинець.
Перманентность – (*Перманентність*), постоянность.
Пермская система – (*Пермська система*), перм.
Пермский – *Пермський*.
Перпендикулярный – (*Нормальный; перпендикулярный*); *сторочовый*, простовісний, простопадный, прямовый.
Перпендикуляръ – (*Нормалъ; сторч; перпендикуляр*), простопад.
Персиковокрасный – (*Брусковинево-червоний*), бросковий.
Песокъ – *Пісок*, пщина, пісковище, щирецъ, ринь, жорства.
Песокъ вулканический – См. вулканический песокъ.
Песокъ глубокий – *Пішуга*, пісчуга.
Песокъ летучий – См. летучий песокъ.
Песокъ охристый – См. охристый песокъ.
Песочный – *Пісковый*, пісошний, пісочный.
Пестрый – *Рябий, перістий*, пестрый.
Песчаная неплодородная почва – См. неплодородная песчаная почва.
Песчаная площадь – *Пісковица*, пісковиче, пісчуга, пішуга, піщина, піщина.
Песчаная почва – *Піскуватиця*, пісковая, пісковатица, пісковина, піскун, спурдзянка, піщанецъ, супісок.
Песчаная степь – *Пісчуга*, піскуха.
Песчаниковый – (*Пісковиковый*), пісківцевый.
Песчаникъ – *Пісковик*, пісковецъ, пісківецъ, піщаник.
Песчанистый – *Піскуватий*, пісчастый.
Песчано-глинистый – (*Піскувато-глинистый*), пісчано-глинистый.
Песчаное мѣсто – *Піскуха*.
Песчаный заносъ – См. заносъ песчаный.
Песчаный – *Піскуватий*, пісочаний, піщаний, пісковый, пісчаний, пісчастый, пісчастый.

Песчаный лессь – См. лессь песчаный.
Песчинка – *Пісчинка*, піщина.
Петрографія – *Петрографія*, скалознавство.
Пещера – *Печера*, печеря, нора, вертеп, про-
 нора, скота, льох, грота.
Пещеристый – (*Печеркуватий*), комірку-
 ватий.
Пещерный – *Печерний*, печерний.
Пизолитъ – *Пізоліт*, гороховик, горошинець.
Пикритъ – *Пікріт*.
Пила – *Пилка*.
Пильчатый – (*Пилкуватий*), пилистий.
Пинакоидъ – *Пінакоїд*, наконечник, дво-
 стінник.
Пирамида – *Піраміда*, оstriця, пирамида.
Пирамида 1-го рода – Первопіраміда, пер-
 воостриця.
Пирамида 2-го рода – Второпіраміда, вто-
 роостриця.
Пирамидальный валунъ – См. валунъ пи-
 рамидальный.
Пираргиритъ – *Піраргіріт*.
Пиритъ – *Піріт*, кресень, іскриш заліза, за-
 лізний блиск.
Пироксень – *Піроксен*.
Пиролюзитъ – *Піролюзит*, мурак, бравн-
 штейн, бравнштайн.
Пиросфера – *Піросфера*.
Писать способность (минер.) – Писаристість.
Письменный гранитъ – См. гранитъ пись-
 менный.
Питаніе – *Живлення*, поживок.
Питать – *Живити*, засилювати, споживля-
 ти, годувати.
Питьевой – (*Питний*), питимий.
Пища – *Пожива*, (їжа).
Плаваніе – *Плавба*, (плавання).
Плавень – *Топник*.
Плавиковый шпатъ – (*Плавневий скали-*
нець), плавень.
Плавиться – *Топитися*, (розтоплятися).
Плавкій – (*Топкий*), розтопистий.
Плавкость – (*Топкість*), топність, розто-
 пистість.
Плавленіе – *Топлення*, сплавлення, топління.
Плагіоклазъ – *Плагіоклаз*, плагіоклас.
Пламенный – (*Полум'яний*), полум'ястий,
 полумистий.
Пламя – *Полум'я*.
Планиметръ – *Планіметр*.
Планктонъ – *Планктон*.
Пластика – *Пластика*, різьба, горорізьба.
Пластинка – (*Платівка*), бляшка, плиточ-
 ка, пластинка.
Пластинчатое отслаиваніе – См. отслаи-
 ваніе пластинчатое.

Пластинчатость – (*Платівчастість*), пласт-
 куватість.
Пластинчатый – (*Платівчастий*), таблич-
 куватий, табличковий, листуватий, лист-
 ковий, пласткуватий.
Пластическій – *Пластичний*; см. пластич-
 ный.
Пластичность – *Пластичність*.
Пластичный – (*Пластичний*), гнетимий,
 угнітний.
Пластоватость – (*Верстуватість*), пласт-
 куватість, версткування, листкуватість,
 лупність, листуватість.
Пластовой – *Верстовий*, верстований,
 шаровий, скибчатий.
Пластовой сдвигъ – (*Верстовий пересув*),
 листовий пересув.
Пласть – *Верства*, шар, скиба, ряд, поклад,
 пластів'я, штих, платок, плат, пласт, (вер-
 ствовиця, слій, верг).
Пласты, поставленные вертикально –
 См. вертикально поставленные пласты.
Платина – *Платина*.
Плато – *Плато*, високорівня, площа.
Плащеобразное залеганіе – См. залеганіе
 плащеобразное.
Плащеобразный – *Плащуватий*.
Плезіозавръ – *Плезіозавр*.
Плейстосейста – (*Плейстосейста*), плісто-
 сейста.
Плейстоцень – (*Плейстоцен*), плістоцен.
Пленеръ – *Пленер*.
Пленка – (*Плівка*), платочок.
Плеохроизмъ – (*Плеохроїзм*), многобарвність.
Плесо – *Плесо*.
Плеченогое – *Раменоніг*.
Плита – *Плита*, тафля, тахля.
Плита каменная – См. каменная плита.
Плитняковый – *Плитняковий*.
Плитнякъ – *Плитняк*.
Плитнообразный – (*Плитуватий*), плитовий,
 плитний.
Плиты – *Плиття*.
Плюецень – *Плюоцен*, пліокен.
Плодородіе – *Родючість*, урожайність.
Плодородный – *Родючий*, урожайний, жиз-
 ний, плідний, тучний, родючий, ядерний,
 ситий, засібний.
Плодородный солонецъ – *Окост*.
Плоскій – *Плескатий*, *пласкій*, пліскува-
 тий, плюскуватий, плюский, улогий, пле-
 скуватий, плоский.
Плоскоглыбовый – *Плоскоскибовий*.
Плоскогорный – (*Високорівневий*), плоско-
 згірний.
Плоскогорье – *Високорівня*, високорівень,

високоверхня, плоскозгір'я, плоскозгірний простір, узгір'я, височина, полонина.
Плоскодонная долина – Долиниця.
Плоскостный – *Плоцевий*.
Плоскость – *Площина*, площа, площовина, площавина, плащина, плосінь, верхня, стіна, стінка, плоскість.
Плоскость двойниковая – См. двойниковая плоскость.
Плоскость излома – См. изломная плоскость.
Плоскость сдвига – (*Площина пересуву*), зсувка, здавка.
Плоскость спайности – Пролупа.
Плоскость сrostанія – (*Площина зростання*), стична площа, стіна зложення.
Плотина – *Гребля*, гать, гребла, запора, запорище, запір, тама, спертя, заїз.
Плотинный – (*Гребляний*), гатний, греблевий, запоровий, запірний.
Плотность – (*Щільність*); густість, густота, ядерність, дебелина.
Плотный – *Густий*; *щільний*, збитий, ополістий, окладкуватий, плотний.
Плотоядное – *М'ясоїд*.
Плохой (о почвѣ) – Злий.
Площадка – *Площинка*, фацета.
Площадь – *Площа*, площина, поверхня, на-поверхня, обсяг.
Плывунъ (песокъ) – *Пливун*, дристуха.
Плывучій – *Пливуций*.
Плѣненіе – *Полонення*.
Плювиальный – *Плювйальний*.
Пляжъ – (*Пляж*), припай.
Пляжа лишенный берегъ – См. берегъ безъ пляжа.
Побережный – *Узбережний*, прибережний, береговий.
Побережье – *Побережжа*, *прибережжа*, *узбережжа*, *побережина*, *бережина*, *береговина*, *узберіжжа*, *надбережжа*, *беріг*.
Побережье морское – См. морское побережье.
Побережье рѣки – *Порічча*; *узрічча*.
Побочный – (*Бічний*), побічний.
Побѣжалость – (*Набіглость*), набігання, снідь.
Побѣжалый – *Набіглий*.
Побѣжалый въ видѣ павлиньяго хвоста – *Павлячкувато набіглий*.
Поваренная соль – *Кухонна сіль*, *куховарська сіль*, *цілиця*.
Поведеніе – (*Поводження*), заховання.
Поверхностный – *Поверховий*, *поверхневий*, *поверховний*, *поверхній*, *верхневий*, *позверховний*, *зверхній*, *верхній*.

Поверхность – *Поверхня*, *поверх*, *верхня*, *вершня*, *верх*, *зверхність*, *рівня*.
Поверхность боковая – См. боковая поверхность.
Поверху – *Горою*.
Поворотный – *Зворотний*.
Поворотъ – *Поворот*, *зворот*, *закрут*, *залім*, *залом*, *поворіт*; см. *заворотъ*, *изгибъ*.
Повтореніе – *Повторювання*.
Повторный – *Повторний*.
Повышеніе – *Піднесення*; *підвищення*, *ви-вищення*, *горбок*.
Повѣрочный – (*Перевірний*), *перевірочний*.
Погаснуть – (*Згаснути*), *загаснути*, *гаснути*.
Поглотительный – *Поглинальний*.
Поглощать – *Поглинати*, *втягати*, *похолонути*.
Пограничное мѣсто – См. мѣсто пограничное.
Пограничный – *Рубіжний*.
Погруженіе – *Занурення*.
Погруженный – *Занурений*.
Подавляющій – [(*Гнітючий*); *преважающий* (*більшість*)], *подавляющий*.
Податливость – (*Угнітність*); *податливість*, (*уступливість*, *схильчивість*).
Податливый – (*Угнітний*, *уступливий*, *схильчивий*), *податливий*, *податний*.
Подвергаться – [(*Підлягати*, *підпадати* (*під що*))], *улягати*.
Подвигаться – (*Посуватися*), *поступати*.
Подвижное равновѣсіе – *Рухлива рівновага*.
Подвижной – *Рухливий*; *рухомий*.
Подводная гряда – См. гряда подводная.
Подводные камни – См. камни подводные.
Подводный – *Підводний*.
Подводный баръ – См. баръ подводный.
Подводный камень – См. камень подводный.
Подвѣтряный – *Підвітряний*.
Подгорный – *Підгірний*.
Подгорье – *Підгір'я*, *підгірок*, *підгорочка*.
Поддонная морена – (*Денна морена*), *грунтова морена*.
Поддонный – (*Денний*), *подонний*.
Подземный – *Підземний*, *попідземний*, *підземельний*.
Подзолистый – (*Попільняковий*), *підзолистий*.
Подзолъ – (*Попільняк*), *підзол*, *підзоль*, *леланя*, *лелавка*, *луг*, *зола*, *смереківка*, *подсол*.
Подковообразный – *Підковуватий*.
Подледниковый – (*Підльодовиковий*), *підледняковий*, *підльодовий*, *підльодний*.
Подморскій – *Підморський*.

Подмываніє – (Підмивання), підрив, підполоч, помило, помия.

Подмывать – Підмивати, підмюлювати, сукотати.

Подниматься – (Підноситися), виставати.

Поднимающийся – (Підступний), підступаючий.

Подножіє – Підніжжа, підніжок, лежень, обнога, обніг, обніж, обніжжа, обніжок.

Поднятіє – Піднесення, видвиження, двигнення, взнесення, двиг, підношення, піддвигнення, підвищення, підведення.

Поднятый – (Піднятий, піднесений), двигнений.

Подобіє (геом.) – Подібність.

Подобный (геом.) – Подібний.

Подобный цветний капуста – Цвітухуватий.

Подорвать – Підірвати.

Подошва горы – Підніжжа, низ гори, підгір'я, п'ята, подошва, стопа, спід, обніжжа, обнога, обніг, обніж, обніже, обніжок; см. подножіє.

Подошва холма – Підхолм'я.

Подпочва – Підгрунтя, підгрунт, підложжа, підниз, подошва, цілива, цілик, живець, живетень, підсподок, підпочва.

Подпочва каменистая – См. каменистая подпочва.

Подпочва нетронутая – См. нетронутая подпочва.

Подпочвенная вода – См. вода подпочвенная.

Подпочвенный – Підгрунтовий.

Подразжательный – Наслідовний.

Подраздѣленіє – (Підрозділ), поділ, підподіл.

Подрывать – Підривати.

Подрытіє – Підриття, підрив.

Подрытый – Підритий.

Подрытый водою обрывъ – См. обрывъ, подрытый водою.

Подстилаящий – (Підлежний), лежневий, підстилаючий.

Подстилка – Підложжа, підложе.

Подтропическій – Субтропичний.

Подчиненный – (Підпорядкований), підлеглий, підрядний, другорядний, підчинений.

Подчинять – Підпорядковувати.

Подъемъ – (Підняття, під'єм), узвіз, під'йом.

Подъярьусъ – Підповерх.

Позвонки спинные – (Спинні хребти), похребтина.

Позвонки шейные – (Шийні хребти), в'язи.

Позвонокъ – Хреб, в'язок.

Позвоночникъ – Хребет, зворотник, похребтина.

Позвоночное животное – Хребетник, хребовець.

Позвоночный столбъ – См. позвоночникъ.

Позвоночный – Хребовий.

Пойма – Заплава, заплавина, оболонь, оболоня, болоння, полог, бережина, пійма.

Пойменный – Заплавинний, (заплавний), пойманний, болонний.

Показаться наружу – См. наружу выходит.

Покастистый – См. отлогий, пологий, покатый.

Покато – Похило, нахило, нахилено, скісно, згористо, спохово.

Покатость – (Похилість), узбіч, згір'я, згористість, спадистість, скосогір, спохів, возлобок, стермо, відкіт.

Покатый – См. отлогий.

Покинутое ложе рѣки – См. ложе рѣки покинутое.

Покинутый – (Покинений), закинутий.

Покой – (Спокій), супочинок.

Покойное состояніє – (Стан спокою), постій.

Покоиться – Спочивати.

Покровная глыба – См. глыба покровная.

Покровный – Накривний, (поволочний), покровний, кривлевий.

Покровъ – Поволока, кривля, покришка, покровець, покрив, покрива, покривало, повала, покова, накрив, крига, покров.

Покровъ растительный – (Рослинне вкриття), ростинна кривля.

Покровъ эффузивный – (Ефузивна поволока), вилита плита.

Покрывать – Вкривати, поволікати, обволікати.

Покрываются съ поверхности – Поволікатися.

Покрытіє шрамами – Пошрамлення.

Покрытосѣмянный – Критонасінний, (зав'язковий, окритонасінний).

Покрыть – Вкрити, обволікти.

Покрыть собою – Залягти (що).

Покрыться корою – См. корою покрыться.

Покрытый – Вкритий, покровенний.

Покрытый пятнами – Плямистий, плямлений, плямовитий, плямуватий.

Покрытый шрамами – (Пошрамлений), порисований.

Поле ледяное – См. ледяное поле.

Поле снѣжное – Сніговище.

Поле фирновое – (Фірнове поле), сніговисько.

Полевой – Польовий, польевий.

Полевой шпатъ – (Польовий скалинець), скалинець, скалець, польевий скалець, полевик, фельдшпат, польовий шпат, польевий шпат.

Полезный – *Корисний*, пожиточний.
Полигенный – *Полігенний*.
Полип – *Поліп*.
Полип гидроидный – См. гидроидный полип.
Полировать – *Полірувати*.
Полировка – *Полірування*, поліровка, огладка.
Полисинтетический – (*Полісинтетичний*), многократный.
Полідрический – (*Полідричний*), многостінний, гранчастый, грячатый, гранистый, вугластый, угластый.
Полногранник – *Повностінник*.
Полногранный – *Повностінний*, цілостінний, суцільно-кристальний.
Полный – *Цілковитий*, повний.
Половодье – *Повінь*, повідь, половіддя, половідь, повіддя, повновіддя, розлива, залива, плав, паводь, поливода.
Половодный – *Повінний*.
Пологий – См. отлогий.
Положение – *Положення*, (*становище*, *стан*), лежба, постава, уставлення.
Положительный – (*Позитивний*), додатний.
Полоса – *Смуга*, стяга, засяг, пасмо, борозна, полоса.
Полоса береговая – См. береговая полоса.
Полосатость – (*Смугна́стість*), смужка́тість, пасмугуватість.
Полосатый – *Смугна́стий*, пасемистый, пасистый, пасматый, басаматый.
Полость – (*Порожнява*), *порожняина*, полость.
Полуверстный – (*Півверстовий*), півверстовый.
Полукристаллический – (*Півкристаличний*), півкристальний.
Полукруг – (*Півкруг*), каблук.
Полулунный – (*Молодикуватий*), півмісяцюватий.
Полуметаллический – (*Півметалевий*), півметалльный, навіпїлметалевий.
Полуокружность – *Півколо*.
Полуостров – *Півострів*.
Полупрозрачный – *Півпрозорий*, *напівпрозорий*, (полупрозорый).
Полутень – *Півтінь*, сутінок, сутінь, притінок.
Получаться – *Одержуватися*, *получатися*.
Полушаріе – *Півкуля*.
Полие (карст.) – *Полье*, поліе.
Полый – (*Порожнявий*, *порожनावий*), дудчастый, дутчастый.
Полюс – *Бігун*, полюс.
Полярный – *Бігуновий*, *полярний*.
Поморщиться – (*Поморщитися*), похропавіти.

Помочь – (*Допомогти*), запобічи.
Помутнение – *Змутніння*.
Помѣсь – (*Гибрид*, *мішанець*), мішанина.
Понижать – (*Знижувати*), обнижати, западати.
Понижаться – (*Знижуватися*), обнижати-ся, опадати, обнижуватися.
Понижение – (*Зниження*), *пониження*, обниження, приниження.
Понизить – (*Знизити*), обнизити, понизити.
Понимание – *Розуміння*, *понімання*, *тмя*.
Понтийский – (*Понтичний*), *понтійський*.
Понятие – *Поняття*, *тмя*.
Попадать – *Діставатися*; (*потрапляти*; *влучати*).
Попасть – *Дістатися*; (*влучити*; *потрапити*).
Поперемѣнный – (*Навперемінний*), попере-мінний.
Поперечная долина – См. долина поперечная.
Поперечник – *Прогін*, промір, поперечник.
Поперечный – *Поперечний*.
Пополамъ дѣлится – См. дѣлится пополамъ.
Пополамъ раздѣление – *Переполовинення*.
Пора – (*Пѣра*), шпара.
Пораженный – (*Вражений*), поцілений.
Пористость – *Поруватість*, порозність, щілинність.
Пористый – *Поруватий*, подіркуватий, діркастий, макухуватий, порозний, ситовий.
Порогодѣлатель – *Пороготворець*.
Порогъ – *Поріг*, порожище, забора, перебій, гук, шипіт, гард, брояка.
Порода – *Порода*.
Порода горная – См. горная порода.
Порода горная жильная – См. жильная горная порода.
Порода зеленокаменная – См. зеленокаменная порода.
Порода коренная – См. коренная порода.
Порода свѣжая – См. горная порода свѣжая.
Порода сложная горная – См. горная порода сложная.
Порода хвойная – (*Шпилькова порода*), чатина.
Породообразующий – (*Породостворюючий*), скалотвірний.
Порошкообразный – (*Порошкуватий*), спорошкований.
Порошокъ – *Порошок*, *порох*.
Порфиритъ – *Порфірит*.
Порфиръ – *Порфір*, багринець.
Порфиръ ромбический – *Ромбовий порфір*.
Порывистый – *Рвачкий*, *поривчий*.

Порѣчіе – *Порічка*, порічина.

Поршень – *Толок*.

Послѣдовательный – (*Послідовний*), роз-
витковий.

Послѣдствіе – (*Наслідок*), вислід.

Послѣдниковый – (*Польодовиковий*),
поледовый, післяльодовенний, післяльодо-
виковий.

Послѣссовый – *Полесовий*.

Послѣтретичный – *Потретинний*, після-
третичний, післятретний.

Послѣтретичный періодъ – (*Потретинний*
період), потретинна доба, післятретья доба.

Поставленный на голову – *Поставлений*
руба.

Постановка – Постава, установлення.

Постепенно – (*Ступнево*), поступовно, по-
степенно.

Постепенный – (*Поступовий*), повільний,
розвитковий.

Постепеннымъ дѣлаться – См. дѣлаться
постепеннымъ.

Постичь – *Збáгнути*, зглибити, зрозуміти.

Постоянная – *Стала*.

Постоянная солнечная – *Стала соняшина*.

Постоянный – *Сталий*.

Постоянство – *Сталість*, постійність.

Поступательный – *Поступовий*.

Посуда – *Пóсуд*.

Посѣвная почва – *Рілля*.

Посѣвъ – (*Сівба, засів*), посів.

Потамологическій – *Потамологичний*.

Потамология – *Потамологія*.

Поташь – *Поташ*.

Потемнѣть – (*Потъмаритися*), затемрітися.

Потеря – *Втрата*.

Потокъ – *Потік, струміль*, поток, стру-
мень, струмок, бистрень, бистриця, струя,
водотеча, течія, течій, бурчак.

Потокъ горный – См. горный потокъ.

Потокъ дикий – См. дикий потокъ.

Потолокъ – *Стеля*, настіл.

Потопить – *Затопити*, затоплювати.

Поточный – *Потоковий*.

Потребление – (*Споживання*), споживок.

Потрескавшийся – (*Порепаний*), полупаний.

Потухать – (*Загасати, гаснути*), затухати.

Потухнуть – *Згаснути*, вигаснути, затухнути.

Потухшій – *Згаслий, вигорілий, вигаслий*,
погаслий, потухлий.

Поцарапанный – (*Подряпаний*), порисо-
ваний.

Поцарапать – (*Подряпати*), порисувати, за-
рисувати.

Почва – *Грунт*, почва, підложжа, земля,
оземля, порохнячка.

Почва безплодная – См. безплодная почва.

Почва болотная – См. болотная почва.

Почва изъ-подъ буковаго лѣса – *Буківка*.

Почва глинистая – См. глинистая почва.

Почва желтая, хорошая – *Вільхованя*.

Почва жирная – См. жирная почва.

Почва каменистая – См. каменистая почва.

Почва квасцовая – *Галунка*.

Почва мѣловая – См. мѣловая почва.

Почва нетронутая – См. нетронутая почва.

Почва неудобная – *Невжиток, нездатна*
земля.

Почва пахатная – См. пахатная почва.

Почва песчаная – См. песчаная почва.

Почва рыхлая – *Духовина*.

Почва сухая – *Сухменя*.

Почва сірая – *Сірозем, сіречка*.

Почва черноземная – *Чорноземля, чорно-*
зем.

Почвенный – *Грунтовий*, почвенний.

Почвенная вода – *Грунтова вода*, підшкір-
на вода, підскірна вода, зашкірна вода,
заскірна вода, тальна вода, жилова вода.

Почвоо́дѣніе – *Грунтознавство*.

Почвообразующій – (*Грунтотворний*),
грунтоутворюючий.

Почковатый – *Ниркуватий*, почковидний,
почкуватий

Почковидный лимонить – См. лимонить
почковидный.

Поясокъ – *Поясок*.

Поясъ – *Пас, пояс*, полоса, смуга.

Правило – (*Правило*), правильність, засада,
регула.

Правильный – *Правильний*, рівноосний
(крист.).

Правящий – *Міродайний*.

Превратиться – (*Перетворитися*), перемі-
нятися.

Превращаться – (*Перетворюватися*), пере-
мінятися, обертатися.

Превращение – *Перетворення*, переобраз,
переміна, преображення, переісточення,
перелицювання.

Превращение въ капли – *Крапління*.

Превышать – (*Перевищувати*), переносити.

Превышение – *Перевищення*, перевершення.

Предвидѣть – (*Предбачати*), передвиджу-
вати.

Предгорный – *Передгірний*.

Предгорье – *Передгір'я, пригір'я, підгір'я*.

Предледниковый – *Передльодовиковий*,
передгляціальний.

Предложение – (*Внесок*), *пропозиція*, пред-
ложення.

Предокъ – (*Предок*), прародич.

Предохранительный – *Запобіжний*, захоронний.
Предсказание – (*Віщування*), предсказанья.
Предсказать – (*Віщувати*), предсказати.
Представитель – (*Представник*), заступник, представитель.
Представленный – (*Репрезентований, представлений*), заступлений.
Представлять – *Представляти, репрезентувати*, заступати.
Предшествование – (*Попередність*), *упередність*.
Предѣл – *Границя*, край, межа, ліміт.
Предѣльный – *Граничний*.
Прекращение – (*Припинення*), перервання, урвання.
Преломление – *Заломлення, заломання, переломання, залом, перелом, розлом, рефракція*.
Преломлять – *Заломлювати*, заломати.
Преломляться – (*Заломлюватися*), ламатися.
Преобладать – *Переважати*, горувати.
Преобразование – (*Перетворення*), перетвір, переобразування, преображення.
Преодолевать – (*Перемагати*), *поборювати*.
Преодоление – (*Перемога*), *поборення*.
Препятствие – *Перешкода*, заколот.
Прерывной – (*Переривний*), інтермітентный.
Пресмыкающееся – (*Плазун*), гад.
Приблизительный – *Приближенный*.
Прибой – *Погій, прибій*, *грайморе*, *ревіт*, *відбій*.
Прибой рѣчной – *Бавкун*.
Прибойная линия – *См. линия прибоя*.
Прибойная ниша – *См. ниша прибойная*.
Прибойный врѣзь – *См. врѣзь прибойный*.
Прибойный залив – *См. залив прибойный*.
Прибойный рукав (*въ устьѣ*) – (*Прибій-на гирлова віднога*), *погійне горло*.
Приборъ – *Пристрій; приладдя* (зб.), *прилад*, *приряд*.
Прибрежный – *Прибережний*, *бережний*, *надбережний*, *береговий*, *літоральний*.
Прибрежье – *Узбережжя, побережжя, (прибережжя)*; *береговина*.
Приведение склона къ отлогому виду – (*Злагіднення схилу*), *злагіднення збока*.
Приверженецъ – (*Прихильник*), *приклонник*.
Привлекательность – (*Принадність, привабливість*), *принада*.
Пригодный – (*Придатний*), *пригожий*, *принагідний*, *пригідний*.
Пригорокъ – *Пагорок*, *полугір'я*, *сугорб*, *узгір'я*.
Пригорѣлый – (*Пригорілий*), *згорілий*.

Приготовление – (*Лагодження, приготування*), *прилагодження*.
Призма – *Прізма*, *граняк*.
Призма 1-го рода – *Первограняк*.
Призма 2-го рода – *Второграняк*.
Признакъ – *Ознака*, *прикмета*, *знак*, *відзнак*, *познак*, *знам'я*, *ціха*.
Призрачный – (*Ілюзійний*), *маревний*.
Прикасаться – (*Доторкатися, дотикатися*), *припирати*.
Прикладной – *Застосований, прикладний*.
Прилежающий – *Прилежний*.
Приледниковый – *Прильодовиковий*.
Приливъ – *Приплив*, *прилив*, *водопілля*.
Примать – (*Пріма*; *мавполюд*), *чоловікомавпа*.
Приморскій – (*Надморський*), *поморський*.
Примѣнение – *Пристосування, приклад, примінення*.
Примѣсь – *Примішка, домішка, доміш, додаток*.
Принимать во внимание – (*Брати на увагу*), *уважляти*, *уважляти*, *уважляти*.
Приносить – *Приносити*, *спроводжувати*.
Принудительный – *Примусовий*.
Принять – *Прийняти*.
Приплюснутый – *Плескатий, плескуватий, (приплюснений), плісковатий, плюсковатий, плюсклий*.
Приподнять – *Піднести*.
Приподнятый – (*Піднесений*), *видвигнений*, *піддвигнений*, *двигнений*, *внесений*, *вивершений*.
Приростъ – *Приріст*.
Прирученный – (*Свійський*), *свійський*.
Прирѣчный – (*Надрічний; надрічковий*), *прирічний*.
Прислоненный – *Притулений; (прихилений)*.
Приспособить – *Пристосувати*, *примінити*.
Приспособление – (*Пристосування*), *приноровлення*, *примінення*.
Приставание – *Приставання*, *прилягання*.
Присущій – (*Властивий*), *прикметний*.
Притокъ – *Доплив*, *приплив*, *притока*, *приток*, *вітка*, *гілка*, *прирічка*.
Притупление – *Притуплення*.
Притупленный – (*Притуплений*), *стятий*, *натятий*.
Притуплять – (*Притупляти*), *стинати*.
Притяжение – *Притягання*.
Приходиться – *Припадати* (на що).
Причислять – *Зараховувати, залічувати, зачислявати*.
Причленение – *Прилучення*.
Причлененный – *Прилученний*.

Причлененный остров – См. остров причлененный.

Пришелец – *Заходець, (заходень).*

Прииск – *Копня, копальня, рудокопня, рудокопи, рудокопальня.*

Прииск золотой – *(Золота копня), проми-вальня.*

Приостренный – *Склинений; (підгострений).*

Приуроченный – *(Припалий), пристосова-ний, причислений.*

Приурочиваться – Припадати.

Пробирка – Пробівка.

Пробка – *Корок.*

Пробка горная – См. горная пробка.

Проблемма – *(Проблема), проблем.*

Пробраться – Перетиснутися.

Пробуровать – *Просвердлити, просверли-ти, пробуртїти.*

Пробуравливать – *Просвердлювати, про-вірчувати.*

Пробѣль – *(Промежина, прогалина), про-міжка, люка, розгрань.*

Проваливание – *Завалення, (западання), за-падення.*

Проваливаться – *Западатися, провалюва-тися.*

Провалившийся – *Запалий, западений.*

Провалина – *(Западина), яма.*

Провалиться – *Запастися, пурнути.*

Проваль – *Провалля, запад, провалина, за-вал, завала, звалище, вертеп, ковбаня, понор, прїрва, хлань, завезисько, завезлисько.*

Провальный – *Западовий, западинний, вер-тепний, провальний.*

Провальный ключ – См. ключ проваль-ный.

Проводимость – *(Провідність), проведен-ня.*

Проводить черту – *(Проводити рису), ри-сувати.*

Проводник – *Провідник (физ.).*

Проволокообразный – *Дротуватий.*

Провѣрять – *Перевіряти, провірювати.*

Прогиб – *Угнуття, вгнуття.*

Проглядывать – *Прозирати.*

Продвигаться – *(Просунутися), перетис-нутися.*

Продолговатый – *(Довгастиий).*

Продолжение – *Продовження.*

Продолжительность – *Тривання, (довгість).*

Продолжительный – *Довготривалий.*

Продольный – *(Поздовжний), подовжний, подовжній, поздовжній.*

Продукт – *(Продукт), витвір, вислід.*

Продушина во льду – Опар.

Прозрачность – *Прозорість.*

Прозрачный – *Прозорий, прозористий, прозорний, крізький.*

Произведение – (ариѣм.) – Добуток.

Произведенный – *(Утворений), спричине-ний.*

Произвести – *(Утворити), спричинити.*

Производительность – *(Продуктивність), продукція.*

Производится – *Учинятися, (утворюва-тися, витворюватися), діятися, прово-дитися.*

Производный – *Похідний, походний.*

Произвольный – *Довільний.*

Проистекать – *Випливати, витікати, вили-ватися.*

Происходить – *(Походити), відграватися.*

Происхождение – *Походження, повстання, накорінок.*

Происшедший отъ скольжения – Сховз-ний, сковзний.

Прокаливание – *Розжарення, (розпалення).*

Противной – *Зливний.*

Пролить – *Протока, пролив, шийка, вузина.*

Проломный – *(Проломовий), вломовий.*

Пролом – *(Пролім), влім.*

Промежуток – *(Перемежок), промежка, промежность.*

Промежуточная полоса – *Промежина.*

Промежуточный – *Проміжний.*

Промойна – *Водорий, промивина, водомий, виполоч, рівчак, пронизана, скалубина, рипа, прїрва.*

Промыть – *(Промити), вижолобити.*

Проникать – *(Проходити, вбиратися), втис-катися.*

Проницаемость – *Пропускальність, про-никальність, пропустність.*

Проницаемый – *Пропускальний, проник-ливий, пропускаючий.*

Пропасть – *Прїрва, провалля, вертепа, зів, безодня, скалубина, кугава, пропасть.*

Пропилить – *Пропіліт.*

Пропитанный – *Просяклий.*

Пропитывать – *Просякати.*

Пропитывается известью – См. известью пропитываться.

Пропласток – *(Проверсток), перелавлен-ня, пропласток, верстовица, верстовка.*

Пропорциональный – *(Пропорційний), по-мірний.*

Прорваться – *(Продертися, прорватися), передертися, перетиснутися.*

Проростания двойник – См. двойник проростания.

Прорубь – *(Полонка, ополонка), вікнина.*

Прорывать – *(Проривати), проломувати.*

Прорываться – (*Прориватися*), передиратися, перетискатися.

Прорывъ – (*Прорив*), прірва, пролім.

Прорывъ мзандровый – См. мзандровый прорывъ.

Прорѣзанный – (*Прорізаний*), розтятий, порізаний, поперетинаний, попроломлюваний, пересаженный.

Прорѣзывать – (*Прорізувати*), перерізувати, перетинати, перешибати.

Просачивание – *Просочування*, пересякання.

Просачиваться – *Просочуватися*, пересякати, просякати, всякати, просмоктуватися.

Просачивающийся – Всякающий.

Просверлить – *Просвердити*, повертіти.

Просвѣчивать – (*Просвічувати*), просвітляти, виторочуватися.

Просвѣчивающий – *Просвітчастий*, просвітлястий, просвітчатий.

Прослойка – (*Проверсток*), верстовка, верстовица, прослой.

Прослѣженный – *Простежений*, прослѣдженный.

Прослѣживание – (*Простеження*), прослѣдження.

Простирание – *Протягання*, тяг, напрям, простірання, простеления.

Простираться – *Протягатися*, розтягатися.

Простой – (*Простий*), поединчий.

Просторный – *Розлогий*, (*просторий*).

Пространственный – *Просторовый*.

Пространство – *Простір*, простор, просторинь, просторонь, просторонище, обшир, обшар, обсяг, розлог, наповерхність.

Пространство каменистое – См. каменистое пространство.

Простѣйшее – (*Найпростіше*), первозвир, первозвирятко, празвирятко.

Просушиваться – (*Просушуватися*), пересушуватися.

Просыхать – *Просихати*, дрягнути.

Проталина – (*Таловина*), тал, полеза.

Протекать – *Протікати*, перетікати.

Протеробазъ – *Протеробаз*, протеробас.

Противодѣйствовать – (*Протидіяти*), протиділати.

Противоположный – (*Протилежный*), противный.

Противорѣчіе – *Суперечність*.

Противостояние – (*Протистояння*), противлежность.

Противулежащий – *Протилежный*.

Протогиновый – *Протогіновий*.

Протокъ – *Перетік*, перетічка, плесо, бакай.

Протокъ рѣчной – ерик.

Протопинакондъ – (*Протопінакоїд*), поэмий наконечник.

Протопризма – (*Протопрізма*), первограняк.

Проточная вода – См. вода проточная.

Проточный – *Текучий*, ринучий, біжучий, бігучий, поточный, проточный, протікающий.

Протяжение – *Протяг*, розтяглість, простяжність.

Протяженность – (*Просторовість*), просторість.

Профиль – *Профіль*, перекрій, проріз.

Пройодимость – (*Прохідність*), перехідність.

Проходъ горный – См. горный проходъ.

Прочность – (*Тривкість*), витривалість.

Прочный – (*Тривкий*), довготривалий, міцный.

Прошедшее – (*Минуле*), минушина.

Проекція – (*Проекція*), мет.

Проявлять – (*Виявляти*), зраджувати.

Проявляться – (*Виявлятися*), проявлюватися.

Прудовой – *Ставовий*.

Прудъ – *Став*, *ставок*.

Прѣсная вода – См. вода прѣсная.

Прѣсный – *Солодкий* (вода), прісний, безрежний.

Прямой – *Прямий*, простий.

Прямолинейный – *Прямолінійний*, простолінійний.

Прямолинейно – *Прямцем*.

Прямоугольникъ – *Прямокутник*, простокутник.

Прямоугольный – *Прямокутний*.

Прямоугольный параллелепипедъ – Брус.

Прямоугольный треугольникъ – (*Прямокутний трикутник*), кутесик.

Псаммитъ – *Псаміт*, пісчак.

Псевдоморфоза – *Підмінка*, *псевдоморфоза*.

Псефитъ – *Псефіт*, бриляк.

Птероподовый – *Птероподовий*.

Пузырь – (*Пухир*), банька, бульбашка.

Пульсация – (*Пульсація*), дрогання.

Пунктирный – (*Крапкований*), точкований.

Пункты исходные – См. исходные пункты.

Пурпурный цвѣтъ придавать – *Багрити*, багрініти.

Пустота – *Порожнеча*, порожнява, проміжка, палуба, пустота.

Пустынно-степной – (*Пустинностеповий*, *пустельностеповий*), степовопустинный.

Пустынность – *Пустинність*, (*пустельність*).

Пустынный – *Пустинний*, *пустельный*, посушный.

Пустыня – *Пустиня*, *пустеля*, пустара, пуца, клавза.

Пустыня каменистая – См. каменистая пустыня.
Пустыня щебневая – Ситцева пустыня.
Пустырь – (*Пустир, пуста*), пустара.
Путеводный – *Провідний*.
Пучина – (*Вир*), прірва, нурта.
Пушта – Пуста.
Пуща – *Пуца*, нетря.
Пьедесталь – (*П'єдестал*, підстава), підвалина, цокіл.
Пьезометрический – *П'єзометричний*.
Пылевидный – (*Пилуватий, пороховатий*), пылястий, порохлавый, порохнявый.
Пылинка – *Порошина, (порошинка)*, пилина, пилужина, пилочок, пилка, пилочка.
Пылить – *Пилити, пороштити, курити*, вихорити.
Пыль – *Пил, порох, кураява*, пиль, пилюга, пилюра, курево, кура, копїт.
Пыльный – *Пиловий, (порошиний; курний)*; пылястий.
Пѣна – (*Шум, піна*).
Пѣнистый – *Пінистий, (пінявий)*.
Пѣнка морская – (*Морська піниця*), піниця.
Пѣшеходная тропинка – Перть.
Пятиугольный – *П'ятикутний*.
Пятиться – *П'ятитися, (назад посуватися)*.
Пятнистый – См. покрытый пятнами.
Пятнышко – (*Плямочка*), крапочка.

Р

Равнина – *Рівнина*, рівня, рівнява, ровень, ровінь, плащина, плосінь, площовина, площина.
Равнина высокая – Високорівня.
Равнина горная – Полонина.
Равнина заливная – Заплавина, болоня.
Равнобедренный – *Рівнораменний*.
Равновѣсіе – *Рівновага*.
Равнодѣйствующий – (*Рівночинний*), вислідний.
Равномѣрный – *Рівномірний*.
Равноосный – (*Рівноосевий*), рівноосний.
Равноплечный – *Рівнораменний*, рівноплечий.
Равносторонний – *Рівнобічний, рівнобокий*.
Радіально-лучистый – (*Радіально-промінястий*), радіально-лучистий.
Радіальный – (*Радіальний*), промінястий, променястий.
Радіантъ – *Радіант*.
Радіолярія – *Промінниця, (радіолярія)*.
Радіусъ – (*Радіус*), луч.
Радіусъ векторъ – См. векторъ (радіусъ).

Радужный – *Веселковий*, дуговой, дугуватий.
Разбалтываться – Розбовтуватися.
Разбросанный – *Розкинений, (розкиданий)*.
Развалина – *Руйновище, руїна*, румовисько, звалище.
Развалинный, съ рисункомъ въ родѣ развалинь (минер.) – Розвалинувато-писаний.
Разведение, воздѣлываніе (растений) – *Плекання*.
Разведенный растворъ – *Розріджений розчин; (розводнений розчин)*; розбавлений розчин.
Развернутый – *Розвинений; (розгорнений)*.
Развливаться – *Розвилюватися*.
Развилина – (*Розвилка, розсоха*), розвилення.
Развиться – *Розвинутися*.
Развѣваніе – *Розвіювання*, розвівання, розмаювання, дефляція.
Развѣвать – *Розвіювати*, розмаювати, роздмухувати.
Развѣдка – *Розвідка*, довідка.
Развѣдочный – *Розвідковий, розвідочний*.
Развѣиваться – *Розвіюватися*, розмаюватися.
Развѣтвление – *Розтік, розгалуження, відгилення*.
Развѣтвленный – *Розгалужений*.
Развѣтвленные горы – См. горы развѣтвленные.
Развѣтвляться – *Розгалужуватися*, розтікатися.
Разгадать – (*Відгадати*), розв'язати.
Разгрузка – *Розвантаження*, виладовання, облегчення.
Раздавленный – *Роздушений, выдавленный*.
Раздавливаніе – *Роздушування*, раздавлення.
Раздвоятся – (*Роздвоюватися*), розвилюватися.
Раздробить – (*Роздрібнити, роздробити*), розкришити.
Раздробленіе – *Роздрібнення, роздроблення, розторощення, розбиття*.
Раздробленность трещинами – Щелистість.
Раздробленный – (*Роздрібнений, роздроблений*), розкрушений.
Раздроблять – (*Роздрібняти, роздробляти*), розкрушувати, торошити.
Раздѣлаться – Вив'язатися.
Раздѣленіе – *Поділ, підподіл, розмеження*.
Раздѣленіе пополамъ – См. пополамъ раздѣленіе.
Раздѣленный на толщи – Полавлений.
Разлагать – *Розкладати*.
Разлагаться – *Розкладатися*.
Разламываться – *Ламатися, (розламуватися)*.

Разливный – *Повінний*.

Разливъ – *Повінь, повідь*, повновіддя, повіддя, розлив, розлива, половіддя, половідь, паводь, плав, водопілля, залива, поливода, пійма.

Различіе – *Ріжниця*, відміна.

Разложение – *Розклад, розпад*, розкладання, розщеплення.

Разломъ – (*Розлім*), облім, облом.

Размельчать – *Дробити, кришити*.

Размокать – *Розмокати*.

Размываніе – *Розмивання*, розмиття, вижолблення.

Размывать – *Розмивати*, розполіскувати, вимивати, ломити, сукотати.

Размывъ – (*Розмив*), водорій.

Размытый – (*Розмитий*), сполоканий, повиполокуваний.

Размытъ – *Розмити*, порозмивати.

Размѣръ – *Розмір*, вимір.

Размѣщеніе – *Розміщення*.

Размягчить – *Пом'якшити*, пом'якчити.

Разновидность – *Одміна, ріжностать*, відміна.

Разнообразіе – *Ріжноманітність*, ріжнообразність.

Разнообразный – *Ріжноманітний, ріжнотайний*.

Разнородность – *Ріжнорідність*.

Разноосный – (*Ріжноосевий*), ріжноосний.

Разноцвѣтный – *Ріжнобарвний*.

Разорванный – *Пошматований, (розірваний)*.

Разрабатывать – *Розробляти*.

Разработка – *Розробка*, розроблення, розроба.

Разрозненный – *Порізнений*.

Разрушать – *Руйнувати*, розкришувати, бурити, нищити.

Разрушеніе – (*Руйнування*), зруйнування, розторощення, розрух.

Разрушительный – (*Руйницький*), руйнуючий, нищительний, проломовий, деструкційний.

Разрыть – (*Розрити*), порозривати.

Разрыхленіе – (*Розпушення*), розпахання.

Разрыхленный – (*Розпушений*), спухковатий.

Разрѣженіе – *Розрідження*.

Разрѣженный – *Розріджений*.

Разрѣзанный – *Розтятий, (розрізаний)*, порізаний, пересаджений.

Разрѣзанный сбросами – *Пересаджений ломами*.

Разрѣзъ – *Перекрій, (перетин, пересіч)*, різ, проріз, переріз, розріз, профіль.

Разрѣзывать – *Перетинати, (розрізувати)*, пересаджувати.

Разрѣшеніе – *Розв'язання* (питання, завдання).

Разсмотрѣніе – (*Розгляд*), розглядини.

Разсоль – (*Ропа*), солянка, золя, сировиця, сукровиця.

Разстояніе – *Віддалення, відстань, відлеглість*, одлеглість, далечінь, далечина, просторінь, протяг, відступ, промежність, віддаль.

Разстояніе фокусное – (*Фокальне віддалення*), зажестінь.

Разсыпчатость – (*Розсипчастість*), крихкість.

Разсыпчатый – (*Розсипчастий*), розтерливий, крихкий, розсипчатий.

Разсѣиваніе – *Розсівання*, розсіяння.

Разсѣлина – *Розколина, розпадина*, розпалина, розпарина, щелина, шкалубина, шкалеба, шкалбовина, розсілина, бороло.

Разѣденный – (*Роз'їдений*), погризенний.

Разѣдать – (*Роз'їдати*), нагризати.

Районъ – *Округа, (район)*.

Раковина – *Черепашка, мушля, скойка, шка-ралупа, черепок, шкаралупа, скалька*.

Раковина беззубки – *Ящик жаб'ячий*.

Раковина плеченогаго – *Чортові уточки*.

Раковина спиральная – *Слимак*.

Раковина улитки – (*Равликова черепашка, слимакова черепашка*), ракушка, слимака хижка, хижка, ящик слимаковий.

Раковинки въ лесѣ – *Жабрини*.

Раковинный – (*Черепашковий*), мушлевий, мушльовий, скальковий, скорупний.

Раковистый – (*Черепашковатий*), мушлюватий, мушлевий, скальчастий, скоруповий, скарупчастий, шкаралупистий.

Ракообразное – (*Ракувате*), шкаралупник, скаралупник.

Ракообразныя – *Крустацеї*.

Ракушка – (*Черепащечка*), черепашка.

Рапакиви – *Рапаківі*.

Раскаленность – *Розжарення, (розпечення, розпалення)*.

Раскаленный – *Розжарений, розпечений, (розпалений)*, жаровий.

Раскалывать – *Розпаляти, розпикати, розжарювати*.

Раскалывать – *Розколювати, розщепувати*.

Раскалывать по спайности – *Лупати*.

Раскалаться – *Розжарюватися, розпалюватися, розпикатися*.

Раскапывать – *Розкопувати, розривати*.

Раскислять – *Відокиснювати*.

Расколина – *Розколина, розкіл*; см. *разсѣлина*.

Раскопать – *Розкопати*, розрити, порозкопувати, порозривати.
Раскопка – *Розкопи*, (розкопування).
Распадаться – *Розпадатися*, розвалюватися.
Распадение – *Розпадання*, розпад.
Расплавить – *Розтопити*, стопити.
Расплавиться – (*Розтопитися*), стопитися.
Расплавление – *Розтоплення*, стоплення, топлення.
Расплавленный – (*Розтопленный*), стоплений.
Расплавленные вещества – См. вещества расплавленные.
Расплавлять – *Розтоплювати*.
Расплавляться – *Розтоплюватися*.
Расплавчатость – *Розпливність*.
Расплющивание – (*Розплескування*), викачання.
Расплющить – *Розплескати*.
Расползаться – *Розповзатися*, (*розлазитися*).
Расположение – (*Розполог*), уклад, розположення, уложення, впорядкування.
Расположенный – (*Розташований*; *положений*), уложенный.
Распределение – (*Розподіл*), розділ, розміщення.
Распространение – *Розповсюдження*, (*поширення*), розповсюд, розпросторення, розширення, ширіння, ширення, розходження.
Распространенный – (*Поширенный*), *розповсюджений*, розширений, розповсюднений.
Распускание – *Розпуст*.
Раставание – *Розтавання*, стоплення.
Растаявший – (*Розталий*), стоплений.
Растаять – *Розтанути*, розтаяти, потанути, стопитися, потаяти.
Растворение – *Розчинення*, розчинювання, розчиняння, розпускання, розтворювання, розпущення.
Растворенный – (*Розчиненный*), розпущенный, розтворенный.
Растворимость – *Розчинність*, розпускальність.
Растворимый – *Розчинный*, розпустливый, розпустный, розпускаемый, розпускальный, розпущальный.
Растворитель – *Розчинник*, розчиняльник.
Раствориться – (*Розчиниться*), розтанути.
Растворь – *Розчин*.
Растворь маточный – См. маточный растворь.
Растворь разведенный – См. разведенный растворь.
Растворь соляной – Солянка, золя, скровиця.

Растворять – *Розчиняти*, розпускати.
Растворяться – *Розчинятися*, розпускатися, танути, розтворюватися.
Растекание – (*Розтікання*), розтока.
Растекаться – *Розтікатися*, розливатися.
Растение – *Рослина*, ростина.
Растение тайнобрачное – (*Безквіткова рослина*), скритоцвіт.
Растечься – *Розтектися*, *порозтікатися*, розлитися, порозливатися.
Растирающий – *Розтиральний*.
Растительность – *Рослинність*, ростинність, рістя, рость.
Растительность болотная – См. болотная растительность.
Растительность древесная – См. древесная растительность.
Растительный – *Рослинный*, ростинный.
Растительный покров – См. покров растительный.
Растрескавшийся – *Потрісканий*, полупаний.
Растрескиваться – *Тріскати*; *лопати*, *пукати*.
Растяжение – *Розтягнення*, розтяг, розтяження.
Растяжимость – *Розтяжність*.
Растяжимый – *Розтяжний*, розтягливый.
Растянность – (*Розтягненість*), розтяглість, звиреність.
Растянутый – (*Розтягнений*), розсуненный, розшибенный.
Расходящийся – *Розбіжний*.
Расхождение – (*Росходження*; *розбіжність*); розхил.
Расцветъ – *Розцвіт*, (*розквіт*).
Расчленение – *Розчленування*, розчленення.
Расчленение долинами – *Роздолинення*.
Расчлененный – *Розчленований*, розчлененный, членистый, вирізблений.
Расширение – *Розширення*, розшир, розширність, розпруження, розпросторення.
Расширения долинъ – *Розпростори долин*.
Расширяемость – (*Розширність*; *розширливість*); розпружність.
Расширять – *Поширювати*, (*розширювати*).
Расщелина – *Розколина*, *щілина*, роззявина, роззяпина, розколюка, розколятина, щелина, шпара.
Расщепление – *Розщеплення*, розщіплення.
Раффинировка – (*Рафінування*); рафіновка.
Рациональный (матем.) – (*Раціональний*), вимірний.
Реакция (хим.) – *Реакція*, відділання, дійство.
Ребристый – (*Рубристый*), пругастый.
Ребро – *Пруг*, *руб*, *ребро*, *грань*, *грana*, *край*, *обруб*, *ріг*, *кло*, *аршиця*, *гранка*.

Регулировать – (*Регулювати*), управиляти.
Редуцированный – (*Редукований*), зредукований.
Результатъ – *Наслідок, вислід, (результат)*, послѣдок, skutok.
Результирующий – (*Вислѣдний*); слѣдний, прямний.
Реликтовый – *Реліктовий*, злишковий.
Рельефъ – *Рельеф*, поземелля, поземля, рѣзба, горорѣзба, вирѣзблення, вигляд.
Рельсы – *Рейки*.
Реставрированный – (*Реставрований*), відтворений.
Реть – *Рет*.
Ретушированный – *Ретушований*.
Рефракція – (*Рефракція*), переломання.
Ржавленіе – *Ржавління*.
Ржавое болото (съ лимонитомъ) – См. болото ржавое.
Ржавчина – *Ржа, іржа*, джигра.
Ржавѣть – *Іржавіти, (ржавити)*.
Рифовый – *Ріфовий*, рафовий, рафуватий.
Рифообразующий – (*Ріфотворний*), рафотворний.
Рифъ – *Ріф*, рафа, лава, рипа, рахва, слудва.
Рифъ барьерный – См. барьерный рифъ.
Рифъ коралловый – См. коралловый рифъ.
Ріасовый – *Ріасовий*.
Ріась – *Ріас*.
Ріолитъ – *Ріоліт*.
Ровность – *Рівність*.
Ровный – *Рівний*, планний, улогий.
Ровъ – *Рів*.
Роговиковый – (*Роговиковий*), рогівцевий, роговинний.
Роговикъ – *Роговик*.
Роговообманковый сланецъ – (*Рогово-світневий лупак*), амфіболевий лупак.
Родниковый – *Джереляний*, криничаний, криничний, джерельний, джерелястий.
Родниковое мѣсто – См. ключевое мѣсто.
Родниковое болото – Багрина.
Родникъ – *Джерело*, криниця, керниця, жерело, колодязь, живець, водоплив, водотеча, дзюр, головница, родник.
Родникъ незамерзающий на болотѣ – Опар.
Родниками богатый – (*Джерелястий*), криничуватий.
Родъ – *Рід*, порода.
Рой – *Рій*.
Розовый – *Рожевий*.
Розсыпь – *Розситище*, розсипини, розсип, румовище, скельне румовище, румушина, цекіт.
Розсыпь золотоносная – См. золотоносная розсыпь.

Ромбическій (крист.) – (*Ромбовий*), ромбный, просторомбный.
Ромбическій додекаэдръ – См. додекаэдръ ромбическій.
Ромбическій порфиръ – См. порфиръ ромбическій.
Ромбоидальный – *Ромбоїдовий*.
Ромбоэдръ – (*Ромбоедр*), ромбостінник.
Ромбъ – *Ромб*.
Ртуть – *Живе срібло*, ртуть, меркурія.
Ртутный – (*Живосрібловий*), ртутний.
Рубежный – *Рубіжний*.
Рубежь – *Рубіж*, рубецъ.
Рубинъ – *Рубін*.
Руда – *Руда*, крушець, круш, крух.
Руда бобовая – См. бобовая руда.
Руда болотная – См. болотная руда.
Руда бѣлая свинцовая – См. бѣлая свинцовая руда.
Руда желѣзная – См. желѣзная руда.
Руда луговая – См. луговая руда.
Рудная жила – См. жила рудная.
Рудникъ – *Копальня, рудня*, рудокопня, рудокопальня, рудокопи, копня, рудник.
Рудничный – (*Копальнѣвий; рудневий*), рудницький.
Рудный – (*Рудяний*), рудний.
Рудокопъ – *Рудник*.
Руина – *Руїна, руйновище*, звалище, румовисько.
Рукавъ – *Віднога*.
Руководящая линія – См. линія руководящая.
Руководящая окаменѣлость – См. окаменѣлость руководящая.
Руководящий – *Провідний*.
Русло – *Корито*, ложе, ложбище, стрижень, русло, річище, потока, поточина, водоток, водотока, жерло, вузьмина.
Рутиль – *Рутіл*.
Рухляковая глина – Маслянка.
Рухляковая конкреція – Брязкачка.
Рухляковая почва – Румошина.
Рухляковый – *Рухляковий*, маргелевий.
Рухлякъ – *Рухляк*, мергель, маргель, опока.
Ручеекъ – *Струмочок*, струмок, поточина, протічок.
Ручей – (*Струмѣк*), струга, стружок, бистрень, поток, поточина, бистрець, брідок, брідожок, бурчак, потік, потічок, струмь, струмень, ручай, течій, струг.
Ручка – *Ручка*.
Ручьевой – (*Струмковий*), струменевий, струменистый.
Рыбоящеръ – (*Рибоящур*), рибний смок.
Рыжій – *Рудий*.

Рытвина – *Вирва*, рівчак, водорий, ритва, водомий, баюра, чорторий, ковбана, рипа, промивина.
Рыть – (*Ріти*), бурити.
Рыхлый – *Пухкий*, крихкий, сукромий, рихлий, спухкуватий.
Рыхлый щебенъ – Сукромий груз.
Рыхлымъ сдѣлаться – *Спхніти*.
Рычагъ – *Підойма*, (важніця), ворушило.
Рѣдкій – *Рідкий*; *обрідний*.
Рѣзець – *Різець*.
Рѣка – *Ріка*, річка.
Рѣчка – (*Річечка*), річка.
Рѣчная бухта – (*Річна заточина*), заточина.
Рѣчная галька – См. галька рѣчная.
Рѣчная долина – См. долина рѣчная.
Рѣчная старица – *Охаба*, річище.
Рѣчной – *Річний*, *річковий*.
Рѣчной бассейнъ – См. бассейнъ рѣки.
Рѣчное ложе – См. ложе рѣки.
Рѣчное ложе покинутое – См. ложе рѣки покинутое.
Рѣчной заливъ – См. заливъ рѣчной.
Рѣчной истокъ – (*Річковий витік*), головоця.
Рѣчной ледъ – См. ледъ рѣчной.
Рѣчной островъ – См. островъ рѣчной.
Рѣчной протокъ – См. протокъ рѣчной.
Рѣчной рукавъ – (*Річкова, річна віднога*), віднога, зарічок, річак, рамено, гирло, протечина, рукав.
Рѣшеніе – *Розв'язання* (питання), розв'язок.
Рѣшетчатый – *Гратчастий*, гратковий.
Рябь – *Брижжжі*, жмурки, зморшки, борозда хвилі.
Рядъ – *Ряд*, лава, засяг.

С

Сажа – (*Саж*а), саджа.
Сажевый – (*Сажовий*), саджовий.
Сайга – *Сайгак*, сугак.
Сальза – (*Сальза*), сопка, болотяний вулкан, сопуха, горіла могила.
Самобытный – *Самобутний*.
Самовозгораніе – *Самозапалення*.
Самовозгорающийся – *Самозапальний*.
Самоизливающийся – *Самовиливний*, самовиливающийся.
Самопишущий – *Самописний*, самопишущий.
Самородный – *Родимий*, саморідний.
Самородокъ – *Родимецъ*, кусень, саморідок.
Самосвѣтящийся – (*Самосвѣтний*), самосвіт.
Самотокомъ – *Самотоком*.
Самоцвѣтный – *Самоцвѣтний*, (*самоцвѣтний*).
Самоцвѣтный камень – См. камень самоцвѣтний.

Санидинъ – *Санідін*.
Сапонитовый – *Сапонітовий*.
Сапфиръ – *Шафір*.
Сардоникъ – *Сардонік*.
Сарматскій – *Сармацький*.
Сарматъ – *Сармат*.
Сборный – *Збірний*.
Сборъ – *Збір*.
Сбросовая страна – (*Скидова країна*), скибовина.
Сбросовый – (*Скидовий*), лімний, скидний, проломний.
Сбросъ – *Скид*, лім, облім, скок, скиб.
Свайный – *Пальовий*.
Сварочный – *Зваркий*.
Сверканіе – *Блискання*, миготіння, мигтіння.
Сверкать – *Блискати*, миготати, миготіти, мигтіти, блискотіти, блискотіти, виблискувати.
Сверкающий – *Блискотливий*, мигтячий, миготливий, блискучий.
Сверкнуть – *Блиснути*.
Сверленіе – *Свердління*, свердлення.
Сверлить – *Свердлити*, бурити.
Сверло – *Свердло*, провертач.
Сверлящий скалы – *Скалоточный*.
Сверлящий скалы моллюскъ – См. моллюскъ сверлящий.
Свернутый – *Звинений*, скручений.
Свидѣтель – *Свідок*, відшибок, земний стовп.
Свинецъ – *Оливо*, свинець.
Свинцовый – *Олив'яний*, оловяний, оловистий, оливяний.
Свинцовый блескъ – См. блескъ свинцовый.
Сводка – (*Звід*), звіра, зводка.
Сводный – (*Зведеный*), звірний, зводний, сводний.
Сводъ – *Склепіння*, склеп, склеплення, звід, переки.
Своеобразный – (*Своєрідний*), саморідний, окремішний.
Свойственный – (*Властивий*), прикметний, здібний.
Свойство – (*Властивість*), здібність, вдача, свійство.
Свѣжая горная порода – См. горная порода свѣжая.
Свѣжій – *Свіжий*, ядрений, ядерний.
Свѣивать – (*Звіювати*), звівати, здувати.
Свѣтило – *Світло*.
Свѣтитъ – (*Світіти*), блимати, блищати.
Свѣтлобурый – (*Яснобурый*), яснокаштановатий.
Свѣтлѣть – (*Ясніти*), блищати.
Свѣтовое лучеиспускание – См. лучеиспускание свѣтовое.

Свѣтовой – *Світляний*.
Свѣтъ – *Світло*.
Свѣта игра – См. игра свѣта.
Свѣченіе – (*Світіння*), свѣчення.
Свѣять – *Звіяти, позвіювати*.
Связность – (*Звязкість*), сполучність.
Связь – *Звязок, звязь*.
Сгораемость – *Пальність*.
Сгораемый – *Пальный, запальный, займистый, палкий*.
Сгорание – *Спалення, палення, згорання, горіння*.
Сгорать – *Спалюватися, згорати*.
Сгибъ – (*Згин*), зігнуття, складка.
Сгромождать – *Згромаджувати*.
Сгромождение – (*Згромадження*), навал.
Сгружать – (*Вивантажувати*), виладовувати.
Сгружение – (*Вивантаження*), виладування.
Сгущаться – *Гуснути, сгусати, тужавити, стинатися*.
Сгущаться въ капли – (*Крапліти, скраплюватися*), скроплюватися.
Сгущение въ капли – *Крапління, скрапління*.
Сдавливание – (*Стискання*), стиснення, здавлення.
Сдвигание – (*Пересування*); зрушення.
Сдвигать – (*Зрушати, пересувати*), зрушувати, зісувати, зсувати, зсовувати.
Сдвигаться – (*Зрушатися*), зрушуватися; (*пересуватися*), зсуватися, зсовуватися.
Сдвигъ – *Пересув, зісув, насув*.
Сдвига плоскость – См. плоскость сдвига.
Сдвига пластовой – См. пластовой сдвигъ.
Сдвинуть – (*Пересунути*); зрушити, зсунути.
Сдвинутся – (*Пересунутися*); зрушитися, зсунутися, видвигнутися, зступитися.
Сдвинутый – (*Пересунений*); зрушений, вирушений, зсунутый, видвигнутый.
Сдерживание – (*Стримування*), здержання.
Сдувать – *Здувати, здмухувати, поздмухувати*.
Сдѣлать влажнымъ – *Відволжити, відволжувати*.
Сдѣлать нагляднымъ – См. нагляднымъ сдѣлать.
Сегментъ – (*Сегмент*), круговой відрізок.
Сейсмическій – *Сейсмичний*.
Сейсмологическій – *Сейсмологичний, труссознавчий*.
Сейсмология – *Сейсмологія, труссознавство*.
Сейсмометръ – *Сейсмометр, трусомір*.
Секреція – *Секреція, виділина*.
Секторъ – (*Сектор*), круговой вирізок.
Селитра – *Салітра, селітра, салетра*.
Селитренный – *Салітровий*.

Селитренный заводъ – См. заводъ селитренный.
Селитренные ямы – Бурти.
Сеноманскій – *Сеноманський*.
Сеноманъ – *Сеноман, ценоман, кеноман*.
Сенонскій – *Сенонський*.
Сенонъ – *Сенон*.
Сепія – (*Сепія*), мутняк, чернилиця.
Сердоликъ – *Кривавник, каріоль*.
Серебристый – *Сріблястий, срібlistий*.
Серебро – *Срібло, сребро, сребло, серебро*.
Серебряный – *Срібний, срібняний, серебряний*.
Сережчатый – *Базьковий; (базькуватий)*.
Сериръ – *Серір*.
Серицитъ – *Серіцит*.
Серія – *Серія, огниво*.
Серпентинизация – *Серпентинізація*.
Серпентинъ – *Серпентин, зміювик, гадинець*.
Серповидный – *Серпуватий*.
Серпулевый – *Серпулевий*.
Сжатіе – *Корчення*.
Сжигание – *Спалення*.
Сжижение – (*Скрапління*), скроплення.
Сжимаемость – *Стискальність*.
Сжимание – (*Стискання*), корчення.
Сидеритъ – *Сидеріт, крицяк*.
Сила лошадиная – См. лошадиная сила.
Силикатъ – *Креман, силікат, кремніак, кремніник*.
Силурійскій – *Силурський*.
Силуръ – *Силур*.
Сильвинъ – *Сильвін*.
Симметрический – *Симетричний, симетрійний, сумірний*.
Симметрия – *Симетрія*.
Симметрии ось – См. ось симметрии.
Синеватая песчаная глина на синей – См. глина синеватая песчаная на синей глині.
Синеватый – *Синявий, синюватий*.
Синевато-сѣрый – *Синявосивий, (синяво-сірий)*.
Синильная кислота – См. кислота синильная.
Синій – *Синій, качористий*.
Синій камень – См. камень синій.
Синклиналь – *Синкліналя, синкліналь*.
Система – *Система, систем, уклад (крист)*.
Сито – *Сито*.
Сіенитъ – *Сіеніт*.
Сіяніе – (*Сяйво*), сяєво, блиск, посвіт.
Скала – *Скеля, скала, скалиця, тесівниця, щовба, рапа, репа, грунище, аршиця, степенник, жбир, штола, пола*.
Скала боковая – См. боковая скала.
Скала крутая – См. крутая скала.

Скаленоэдрь – (*Скаленоедр*), косогранник, ріжногранник.
Скалистий – (*Скелястий*), скельний, скальний, скелістий.
Скалистые горы – См. горы скалистые.
Скалистые дебри – См. дебри скалистые.
Скальный – *Скельний*, скелевий.
Скалы – (*Скелі*), скалля.
Скатиственный – Згористий; см. отлогий, покатый, пологий.
Скатъ – (*Схил*), *спадистість*, схилок, покiт, похилість, узбіч, убіч, згір'я, спуск; см. покатоість.
Скатываться – *Скочуватися*, котитися, зкотуватися.
Скважина – *Щілина*, *шпара*, скалубина, шиба, отвір, закал, скважина.
Скважина буровая – См. буровая скважина.
Скважина буровая на соленую воду – См. буровая скважина на соленую воду.
Скважистость, скважность – (*Щілистість, шпаруватість*), діркуватість, діркатість, дірчастість, поруватість, порозніість, щілинність.
Скважистый – (*Щілистий, шпаруватий*), діркуватий, дірчастий, діркатий, дірчастий, подіркуватий, ситовий, поруватий, порозний, макуховатий.
Скелеть – *Кістяк*, (*скелет, снасть*).
Складка – *Фалда, згортка*, фалд (м. р.), загинка, зморшка, збірка, ріса, ряса, різка, складка, (бганка).
Складка лежащая – См. лежащая складка.
Складокъ образование – См. образование складокъ.
Складчатая область – См. область складчатая.
Складчатый – *Фалдовый, пофалдовый, фалдистий*, складчастий, складчатый.
Склонение (магнитное) – (*Відхилення*), де-клінація, відклонення.
Склоновый – *Схиловий*, збочевий, склінний, склоновый.
Склонъ – *Схил, узгір'я*, нахил, похил, збіч, узбічча, згір'я, пагір'я, спад, склін, склон, обіч, укос, обоч, обоча, обочок, крутовина, стрім, бокач, облаз, падь, стріп.
Склонъ горный – См. горный склонъ.
Склоняться – (*Схиливатися*), похилиятися.
Скольжение – *Сковзання, сховзання*.
Скомкаться – (*Зібгатися*), побгатися.
Скопление – (*Скупчення*), купа, скупня, згорнення, зборище, збірнице, здвиг.
Скопление валуновъ – Лобище.
Скопление галечное – См. галечное скопление.

Скопление ила – *Замулок*.
Скопление раковинъ – Шкаралупня.
Скопление щебня – Заваль, завалля.
Скорлуповатый – *Шкаралупчастий*, шка-ралупний.
Скорость – *Швидкість*, прудкість, скорість.
Скорый – *Швидкий*, скорий.
Скрапление – См. сгущение въ капли.
Скрапляться – См. сгущаться въ капли.
Скребокъ – *Скребачка*.
Скрученность – (*Скрученість*), скручення.
Скрытокристаллический – *Скритнокри-сталичний*, гушавий.
Скрытый – (*Скритий*), утаєний.
Скрѣпление – (*Скріплення*), кріплення.
Скульптура – (*Різьб'ярство, скульптура*), різьба, вирізьблення, горорізьба.
Скульптурный – (*Різьб'ярський*), різьбле-ний.
Скученный – (*Скупчений*), скуплений.
Сланецъ – *Лупак*, лупецъ, лупок, сланецъ.
Сланецъ аспидный – См. аспидный сланецъ.
Сланецъ глинистый – См. глинистый сла-нецъ.
Сланецъ ломкий – См. ломкий сланецъ.
Сланецъ слюдяной – *Лосняковий лупак*.
Сланецъ точильный – *Брусковий лупак*.
Сланцеватая глина – См. глина сланце-ватая.
Сланцеватость – (*Лупакуватість*), лупність.
Сланцеватость поперечная – Поперечна лупність.
Сланцеватый – (*Лупакуватий*), лупако-вий, лупцевий, лупцеватий, сланцевий.
Слегшийся – (*Злѣглий*), зляганий.
Слипание – *Зліплення, зліплювання*.
Слитокъ – *Зливок*, виливок.
Сліяние – (*Сполучення*), збіг, зливання, сплив, сутіч, зливище, зливов, злука, змішання.
Словатость – См. пластоватость.
Словатость діагональная – См. діаго-нальная слоистость.
Словатый – (*Верстуватий*), листкуватий, листуватий.
Сложеніе (аріо.) – *Додавання*.
Сложение – (*Склад*), складня, зложня, злож-ність.
Сложиться складками – (*Пофалдуватися*), побгатися.
Сложная горная порода – См. горная по-рода сложная.
Сложный – *Складний*, зложений, скомбіно-ваний.
Слой – См. пласть.
Слоисто-ступенчатый – (*Верстувато-схід-частий*), верстово-степенний.

Слоистость – (*Верстуватість*), версткування.

Слоистость диагональная – См. диагональная слоистость.

Слоистый – (*Верстуватий*), верстований, уверстований, верстовый, пластовый, плитовый, шаровый, лусткий, шарівний.

Сломать – (*Зламати, зломити*), обломить.

Сломаться – (*Зламатися, зломитися*), обломиться.

Сломка – *Зламання, злом*.

Случай – (*Випадок*), нагода.

Случайно – *Випадково, (випадком)*, припадково, случайно.

Случайность – *Випадковість, припадковість*.

Случайный – *Випадковий, припадковий, случайный*.

Случаться – *Траплятися, лучатися, припадати*.

Слѣдовать – (*Випливати, виникати; наступати*), слідувати.

Слѣдствие – *Наслідок, висновок, послідок*.

Слѣдъ – *Слід, відслід*.

Слѣпой – *Сліпий*.

Слѣпокъ – (*Виліпок*), відлив.

Слюда – *Лосняк, лишик, лищак, луца, блисняк, блесняк, земляне сердце, кам'яне сердце, руське сердце, слюда*.

Слюдяной – *Лосняковий, лищаковий, блищаковий*.

Слюдяной сланецъ – См. сланецъ слюдяной.

Смежный – *Сумежный, суміжний*.

Смерзание – (*Змерзания*), регеляція.

Смерчъ – *Воздушна труба (?)*, (смерч).

Смола – *Смола, живица*.

Смола каменноугольная – См. каменноугольная смола.

Смолистый – (*Смолястий*), живичный, бітумичный.

Со смолистымъ запахомъ – *Бітумично-вонючий*.

Смоляной камень – См. камень смоляной.

Сморщивание – *Морщення*.

Смоченный – (*Змочений*), звохчений.

Смочить – (*Змочити*), звохчити.

Смывание – (*Змивання*), сполокування, змуплення.

Смывать – *Змивати, сполокувати, зносити, сполікувати*.

Смывъ – (*Змиття; змив*), змивання, сплавлення.

Смытый – (*Змитий*), знесений.

Смытъ – *Змити*.

Смѣривать – *Зміряти, поміряти*.

Смѣрить – (*Змірити*), позмірювати.

Смѣсь – *Сумішка, суміш, мішанина, наміш, скупність, змісь*.

Смѣшанное напластование – См. напластование смѣшанное.

Смѣшанный – (*Змішаний*), перемішаний.

Смѣшивание – (*Змішування*), мішання, змішання.

Смягчение склона – (*Злагіднення схилу*), злагіднення склоны, збоча.

Смягченный – (*Злагіднений; зм'якшений*), лагоджений.

Смятие – (*Зібгання*), заворушення.

Снабдить (чѣмъ) – *Наділити* (чим), огмотрити (в що).

Снабженный – *Осмотрений, заосмотрений*.

Снаружи – (*Зовні*), іззовні.

Снесение – (*Знесення*), зношення.

Снимать – (*Знімати, здійсмати*), витичити.

Снимокъ – *Знімок*.

Снопообразный – (*Снопуватий*), снопистий.

Сносъ – (*Знесення*), зношення, уношення, абляція.

Снѣговая линия – См. линия снѣговая.

Снѣговой – *Сніговий*.

Снѣговой ледъ – *Натоптень, шерешень, шерех, шершін*.

Снѣгъ – *Сніг*.

Снѣгъ клочковатый – См. клочковатый снѣгъ.

Снѣжная вершина – *Китиця*.

Снѣжное поле – См. поле снѣжное.

Снятый – *Знятий*.

Собираться въ складки – *Фалдуватися*.

Собрание – *Збірка*.

Собственный – (*Власний*), питомый.

Совершенный – *Досконалий, совершений*.

Совершенство – *Досконалість*.

Совмѣстимый – (*Пристайный*), сполучный.

Совмѣститься (геом.) – (*Пристати*), накриться.

Совмѣщение (геом.) – (*Приставання*), пристайність.

Совпадение – *Збіг*.

Совпадать (съ чѣмъ) – (*Збігатися*), припадати (до чого).

Современный – *Сучасний, сьогочасний*.

Согласный – (*Згідний*), рівний.

Согнутый – (*Зігнутий*), повигинаний, ободистий.

Согрѣвать – *Огрівати, нагрівати, гріти*.

Согрѣтъ – *Нагріти, огріти, зігріти*.

Сода – *Сода*.

Содалитъ – *Содалит*.

Содержание – *Зміст*.

Содержание (%-ное) – *Вміст, зміст, ємність, содерування*.

Содержаніє соли – Засолення.
Содержать – *Містити*, заключати.
Содержимое – *Вміст*.
Содроганіє – (*Здрогання*), тремтіння, дрогання, дрожання.
Содѣйствіє – (*Допомога*), співділання.
Соединеніє – *Сполука*; *сполучення*, злучення, злука, з'єднання.
Соединеніє іодистое – См. іодистое соединеніє.
Соединеніє хлористое – (*Хлорид*), *хлорак*.
Соединенный – *Сполучений*; (*злучений*); *получений*.
Соединиться – *Сполучитися*; (*злучитися*); *получитися*.
Соединять – (*Сполучати*); *злучати*.
Соединяться – *Сполучатися*; (*злучатися*).
Сожженный – (*Спалений*), *палений*.
Сожиганіє – *Спалення*, *палення*.
Сожигать – *Палити*; (*спалювати*).
Созвѣздіє – (*Сузір'я*), *констеляція*.
Созмѣримый – *Спільномірний*.
Сойти (за кого, що) – *Уходити* (за кого, що).
Сокращеніє – (*Скорочення*), *корчення*.
Сокращаться – (*Скорочуватися*), *стягаться*.
Солеварня – *Солярня*, *жупа*, *солеварня*.
Соленость – *Солоність*, *засолення*.
Соленый – *Солоний*; *сілкий*, *сільний*.
Соленымъ дѣлаться – См. дѣлаться соленымъ.
Солигерь – *Великий брильянт*.
Солнечная сторона – *Осоння*, *осонь*.
Солнечный – *Соняшний*, *сонічний*.
Соломенножелтый – (*Соломисто-жовтий*), *соломистий*.
Солоноватоводный – (*Солонкувато-водный*), *півсолоний*, *устерічний*.
Солоноватый – (*Солонкуватий*), *солоненький*.
Солончак – *Солонець*, *солонище*, *заружа*, *солончак*.
Солончакъ мокрый – См. мокрый солончакъ.
Солончакъ плодородный – См. плодородный солонецъ.
Солончаковые клочки чернозема – См. клочки чернозема между солонцами.
Соль – *Сіль*.
Соль бертолетовая – См. бертолетовая соль.
Соль каменная – См. каменная соль.
Соль бахмутская – *Бахмутка*.
Соль горькая – См. горькая соль.
Соль крымская – См. крымская соль.
Соль крымская красная – См. красная крымская соль.

Соль изъ раствора – *Варенуха*, *варінка*, *топкова сіль*.
Сольфатара – *Сольфатара*.
Соляная кислота – См. кислота соляная.
Соляная копь – См. копь соляная.
Соляной – *Соляний*, *сільний*, *солоний*, *солистий*, *солевий*, *сольовий*.
Соляной ключъ – См. ключъ соляной.
Соляной натекъ – См. натекъ соляной.
Сообщающіеся сосуды – (*Сполучене начиння*), *сполучені цівки*.
Сообщающійся – *Сполучений*.
Сообщество – (*Суспільство*), *співгромада*.
Соотвѣтственный уголь – (*Відповідний кут*), *односторонній кут*.
Соотвѣтствующій – (*Відповідний*), *одвітний*, *дотичний*.
Соотношеніє – (*Взаємини*, *взаємний стосунк*), *сувідносини*, *сувзаємини*.
Сопоставить – *Зіставляти*, *заналогізувати*.
Сопоставленіє – *Зіставлення*.
Сопредѣльный – *Суміжний*, (*сумежний*), *межуючий*.
Соприкасаться – *Стикатися*, *припирати*.
Соприкосновеніє – (*Стикання*; *стик*), *зіткнення*.
Сопровождать – (*Супроводити*), *супроводжати*.
Сопротивленіє – *Опір*.
Сопротивляемость – *Відпорність* (на що).
Сопротивляться – (*Опиратися*; *супротивитися*; *опір ставити*).
Сорокавосьмигранникъ – *Сорокосмистінник*.
Сортировка – *Сортування*.
Сортъ – (*Сорт*), *гатунок*.
Составленіє – (*Складання*), *спорудження*.
Составленный – (*Складений*), *утворений*.
Составлять – (*Складати*; *становити*); *вносити*.
Составная часть – *Складовина*, *складник*, *складень*, *зложня*, *сумішна частина*.
Составной – *Складовий*, *сумішний*, *зложений*, *суставний*.
Составъ – *Склад*.
Составъ химическій – *Хемичний склад*, *зміст*.
Состояніє – *Стан*.
Состояніє физическое – (*Фізичний стан*), *стан скупности*.
Сосудистый – *Судинний*.
Сосудъ – *Посудина*, (*начиння*), *посуд*.
Сосулька – *Сопляк*, *сопля*, *сусілка*.
Сосулька ледяная – См. ледяная сосулька.
Сотня – (*Сотня*), *сотка*.
Сотрясать – *Стрясати*.

Сотрясеніє – *Струс, трус*; стрясення, потрясення; см. содроганіє.
Сотрясенія область – См. область сотрясенія.
Сотрясти – *Стрясти*.
Сохраненіє – *Заховання, (збереження)*.
Сочетаніє – *(Сполучення)*, спілкування, сполука.
Сочиться – *Цідитися, слезитися*.
Спай – *(Стик)*, спій.
Спайность – *Лупність, спайність*.
Спайности плоскость – См. плоскость спайности.
Спайный – *Лупний*.
Спалзываніє – *(Сповзанія)*, обсування, зісунення.
Спалзывать – *Сповзати, обсуватися, зісуватися*.
Спаржевозеленый – *(Шпарагово-зелений)*, шпараговий.
Спаянный – *(Злютований)*, споений.
Спеканіє – *Спінання, запінання*.
Спектр – *Спектер, дуговина*.
Спирально – *(Спірально)*, слимакувато.
Спиральный – *(Спіральний)*.
Спичка – *Сірник*.
Сплавить – *Стопити*.
Сплавиться – *Стопитися*.
Сплав – *Стоп, стопленина, аліяж, сплав*.
Сплачивать – *Збивати, засмокувати*.
Сплоченный – *Збитий*.
Сплошной – *Суцільний, позплічний, збитий*.
Сплошь – *(Поспіль)*, суплаш, суспіль.
Сплюсненность – *(Сплюсненість)*, сплюснення.
Сплющивать – *Сплющувати, плющити, сплескати*.
Сплющить – *Сплюснути, сплющити, приплющити*.
Спокойное состояние – *Постій*.
Спокойствие – *(Спокій)*, супокій.
Сползаніє – *(Сповзанія)*, обсування, зісунення.
Сползти – *(Сповзти)*, обсунутися, усунутися.
Споровое растеніє – *(Спорова або розроднева рослина)*, сем'яничка.
Способность свариваться – *Зваркість*.
Способность лучеиспускания – См. лучеиспускания способность.
Способность теплопроизводительная – *(Теплотворна здатність)*, теплотворна здібність.
Способный – *Здатний; здібний, зугарний*.
Спрямять – *Випростовувати*.
Спуск – *(Узвіз)*, схилок, зволок, крутовина.
Спуск воды – *Відпrowадження води*.

Сравненіє – *Порівняння*.
Сравнивать – *Порівнювати, аналогізувати*.
Среда – *Середовище*.
Средиземный – *Середземний*.
Средиземноморский – *Середземноморський*.
Срединный – *Посерединний*.
Среднезернистый – *Середньозернястий*.
Средний – *Середній, пересічний, середущий*.
Средняя линия – См. линия средняя.
Сродство (хим.) – *Споріднення, свояцтво, зродство*.
Сростанія двойникъ – См. двойникъ сростанія.
Сростанія плоскость – См. плоскость сростанія.
Сростковатый – *(Зросткуватий)*, буластий, бульвистий.
Сростокъ – *(Зросток)*, була, зрісток, буля.
Сросшийся – *Зрослий*.
Срѣзанный – *Стятий, (зрізаний)*.
Срѣзь – *Зрізок*.
Срѣзывать – *Стинати, (зрізувати)*.
Ставролитъ – *Ставроліт*.
Стадія – *Стадія*.
Сталагмитъ – *Сталагміт*.
Сталактитовый – *Сталактитовий*.
Сталактитъ – *Сталактит, окапник, капельник, сопляк*.
Сталь – *Криця*.
Стантієніть – *Стантієніт*.
Старая долина – См. долина старая.
Старинный – *Старовинний, старинний*.
Старица – См. рѣчная старица.
Старческая долина – См. долина старческая.
Старческий – *Старечий*.
Стаціонарная фаза – *(Стаціонарна фаза)*, постій.
Стегоцефаль – *Стегоцефал, стегокефал*.
Стекло – *Скло, шкло, скливо*.
Стекло двояковыпуклое – См. двояковыпуклое стекло.
Стекловатое включеніє – См. включеніє стекла.
Стекловатый – *Склизтий, склуватий*.
Стекловидный – *(Склуватий)*, стеклистий, склизтий.
Стекланный – *Скляний, шкляний*.
Стемпѣть – *Затемрітися, (потемніти)*.
Степень – *Ступінь, ступень, степінь (м. р.)*.
Степная низменность – См. низменность степная.
Степной – *Степовий*.
Степь – *Степ*.
Степь песчаная – См. песчаная степь.
Стеченіє – *Збіг, сплив, стікання, сутіч, сутіч, зливов*.

Стираніє – *Стирання*.
Стихийный – Живловий.
Стихия – *Живло*.
Стойкий – *Тривкий*, стійкий, відпорний
Стойкость – *Тривкість*, стійкість, відпорність (на що).
Стоймя – (*Навстоячки*), насторч, навсторч, стойма.
Стокъ – *Стік*, відплив, спад, спадання, стіч, протік, сток.
Стока область – См. область стока.
Столбчатый – (*Стовпчастий*), стовпцевий, стовпцеватий, прутчастий.
Столбчатый вѣрообразный – См. вѣрообразно-столбчатый.
Столовая гора – См. гора столовая.
Столь ледниковый – См. ледниковый стольт.
Сторона – *Бік*, убіч.
Сторона угла – *Рамѣно кута*, (*бік кута*).
Сторонникъ – (*Прибичник*), приклонник.
Стояніє – (*Стояння*), постій.
Стояніє воды – *Водостій*, водостан.
Стоянка – (*Стóянка*); становище.
Стоячая вода – См. вода стоячая.
Стоячий – *Стоячий*.
Страна – *Країна*, край, сторона, терен.
Страна горная – См. горная страна.
Странствующий – *Мандрівний*, вандрівний.
Стратовулканъ – *Стратовулкан*.
Стремительно текущий – *Бистроводный*.
Стремиться – [(*Пориватися*, *рватися* (про воду, лаву))], простувати, прямувати.
Стремленіє – (*Поривання*), змагання, пертя.
Стремнина – *Стромовина*, круча, крутовина, крутизна, стромина, стром, строма, стрем'я, стрім, уров, урвище, урвисько, обміть, облаз, бескет, бескеття, бескедина, бескеда, одскалина, відскалина.
Стремнистый – (*Стрімкий*), крутий, урвистий.
Строеніє – *Будова*, склад, складня, виобразування.
Строительный – *Будівельний*, будівляний.
Строительный материалъ – См. материалъ строительный.
Струиться – *Точитися*, дзюркотіти, дзюрритися.
Струйчатый – (*Струмнястий*), хвилястий.
Структура – (*Структура*, *будова*), будівля, зложність, складня, зложня.
Струя – *Стру́мь*, нурт, плавень, пруд, гін, цівка, струмень, струмок, струя.
Студенистый – *Драглистий*, драглий.
Стужа – *Студінь*, (*холоднеча*), студень.
Ступенчатая страна – Пороговина.
Ступенчатый – (*Східчастий*), ступенний,

ступенний, щеблевий, щеблеватий, щеблястий, сходовий.
Ступени – *Східці*.
Ступень – (*Ступінь*), схід, спади́на, степень (м. р.), степінь.
Стѣна боковая – См. боковая стѣна.
Стѣна каменная – См. каменная стѣна.
Субгляціальный – (*Підльодовиковий*, *субгляціяльний*), підледняковий.
Субтропический – *Субтропичний*, підтропичний.
Суглинокъ – *Суглинок*, руль.
Сугробъ – (*Замет*), намет.
Сукновальная глина – См. глина сукновальная.
Сукцинитъ – *Сукциніт*.
Сулема – (*Сублімат*), сулема.
Сульфатъ – (*Сульфат*), сірчан, сіркан, вітріоль.
Сульфидъ – (*Сульфід*), сірчак, сірчень.
Сумма – *Сума*, загал.
Сумчатое животное – См. животное сумчатое.
Сумчатый – (*Торбинкуватий*), торбинчатий.
Супесокъ – *Супісок*, сіроземля; см. супесь.
Супесчаный – (*Супісковий*), супіскуватий.
Супесь – *Пісковина*, піщаниця.
Сурикъ – *Манія*.
Сурьма – (*Антимон*), сурмик.
Сурьмянистый – (*Антимонистий*), сурмистий.
Сурьмяной – (*Антимоновий*), сурмиковий.
Суть – *Суть*.
Суховѣй – (*Суховій*), суховія, суховійниця.
Суходоль – *Суходіл*.
Сухопутный – *Суходільний*, сухоземний, поземельний, сухопутній.
Сухость – *Сухість*.
Суша – *Суходіл*, суша, сухопутть, суходілля, сухоземля, сухозем, сухопуття.
Сушь – *Суша*.
Существо – (*Істота*), єство, живина.
Сущность – *Суть*.
Сфалеритъ – *Сфалеріт*.
Сфеноидъ – *Клиняк*, (*сфеноід*).
Сферический – *Сферичний*, кулястий, опуклий, банькатий.
Сферолитъ – *Сфероліт*.
Сферосидеритъ – (*Сферосидеріт*), залізний скалець, желізень, желізнець, желізняка, залізняк.
Сформированный – (*Сформований*), оформований.
Сходный – (*Подібний*), зближений.
Сходящийся – *Збіжний*.
Сцементированный – (*Сцементований*), зліплений.

Сцѣпленіє – *Спійність*, скупність, спійня.
Счертитъ – *Зрисувати*, списати.
Съезживаться – (*Скорчитися*, *стулится*), стягаться.
Съемка – *Здіймання*, знимка, вимір, зняття, с'ємка.
Сыпучее тѣло – *Сипецъ*.
Сыпучесть – *Сипкість*.
Сыпучій – *Сипкий*, сівкий.
Сыпучій черноземъ – Порохница.
Сыречь – (*Сирецъ*), сирівець.
Сыро – *Вохко*.
Сыроватый – *Вохкуватий*, посирий, сируватий.
Сырое мѣсто – Мокровина, (вохковина).
Сырой – *Вохкий*, мокрий, підмокий, мрячній, вільготний.
Сырой матеріаль – См. матеріаль сырой.
Сырость – *Вохкість*, волога, сиравість, сирість, вільгість.
Сѣдловина – (*Сідловина*), сідло, влоговина.
Сѣкущій – *Січний*.
Сѣра – *Сірка*, сіра.
Сѣрная кислота – См. кислота сѣрная.
Сѣрнистый – (*Сірчак*), *сірчастий*, сірчатий, сірковистий, сірковий, сіркуватий.
Сѣрнистый кальцій – См. кальцій сѣрнистый.
Сѣрнистый углеродъ – (*Сірчак вугля*, *сірчак вуглеца*), двосірчак вугля.
Сѣрноватистый – *Сірчастий*.
Сѣрножелтый – *Сірчаножовтий*.
Сѣрный – *Сірчаний*, *сірковий*, (*сірчан*).
Сѣрный колчеданъ – См. колчеданъ желѣзный.
Сѣроватый – *Сіруватий*, (*сіравий*).
Сѣроводородный – *Сірководневий*.
Сѣроводородъ – *Сірководень*.
Сѣрый – *Сірий*, шарий.
Сѣть – *Сіть*, сітка.
Сѣченіє – *Перетин*, *пересіч*, *перекрій*, *переріз*, *розріз*, *різ*, *проріз*, *профіль*.

Т

Тальковый – *Лояковий*.
Талькъ – *Лояк*, *талък*.
Талый – *Талий*, відлеглий.
Тангенціальный – (*Тангенціальний*), стичний.
Тарелкообразный – *Мискуватий*.
Тафони – (*Тафоні*), вивітріла діра.
Тающій – *Танучий*, таючий.
Тающій ледъ – См. ледъ тающій.
Таяніє – *Топлення*, (*танення*), сплавління, розтоп, таяння.

Таять – *Топитися*, *танути*, розтавати, таяти, кіпніти.
Твердость – *Твердота*, *твердість*.
Твердый – *Твердий*, тугий, ціпкий, жилавий, кріпкий, міцний.
Твердѣть – *Тверднути*.
Творческий – *Творчий*.
Тектоника – *Тектоніка*.
Тектоническая впадина – См. впадина тектоническая.
Тектоническій – *Тектоничний*.
Текущій – *Текучий*, *біжучий*, *бігучий*, *проточний*, *пливучий*, *живий*.
Темная камера – См. камера темная.
Темная нефть – См. нефть густая, темная.
Темнобагровый – (*Темночервоний*), *темнобрунатний*.
Темножелтый – *Темножовтий*.
Темнокрасный – *Темночервоний*, *бурячковий*, *багровий*, *багрий*.
Темнорозовый – *Темнорозевий*, *темноружевиий*.
Темнорыжеватый – (*Темнорудявий*), *темноруденький*.
Темнорыжий – *Темнорудий*.
Темносѣрый – *Темносірий*, *сірячковий*, *шпакуватий*.
Темный – (*Темний*), *тьмавий*.
Тентакулитъ – *Тентакуліт*.
Тепловатая вода – См. вода тепловатая.
Тепловатый – *Літеплий*, (*потеплий*).
Теплоемкость – (*Теплоємність*), *поємність* *тепла*, *вмістимість* *тепла*, *тепломісткість*.
Теплоиспускание – *Теплотеча*, (*теплове промінювання*).
Теплопроводность – (*Теплопровідність*), *перетепльність*, *перетеплення*, *провід* *тепла*, *проводство* *тепла*.
Теплопрозрачность – *Теплопрозорість*, *тепложорість*.
Теплопроизводительная способность – См. способность теплопроизводительная.
Теплота – *Теплота*, *теплó*, *теплість*, *гаряч* (*ж. р.*).
Теплый ключъ – См. ключъ теплый.
Терма – (*Терма*), *теплина*; см. *теплый* *ключъ*.
Терминанта – (*Термінанта*), *наконечница*.
Термометръ – *Тепломір*, (*термометр*).
Терпкій – *Терпкий*.
Терраса – *Тераса*.
Терраса подводная – *Лава*.
Тетартопирамида – (*Тетартопіраміда*), *чвертьостриця*.
Тетартоэдрический – (*Тетартоедричний*), *чвертковий*.

Тетрагональний – (*Тетрагональний*), кватратний.

Тетраксигексаэдр – (*Тетраксигексаэдр*), чотиришестистінник.

Тетраэдрит – *Тетраэдрит*.

Тетраэдр – (*Тетраэдр*), чотиростінник.

Тефрит – *Тефрит*.

Течение – *Течія*, течва, біг, струя, струмина, плинь, відплив, плив, теча, водотеча, потік, уплив, пруд.

Течение быстрое – *Бистрина*, бистрина, бийстрик.

Течь – *Текти*, точитися, бігти, дзюркотати, цебеніти, ринути, литися.

Течь быстро – См. быстро течь.

Тина – *Твань*, мул, намул, грузь.

Тиною заносится – Заноситися мулом.

Тинистый – (*Тванюватий*), мулкий, грузький, багновий, багнистий.

Типично – *Типово*.

Тлѣние – *Тління*, зотління, спорохнявіння.

Тожественный – *Тотожній*.

Токъ – (*Тік*), струміль, течія.

Толстокожий – *Грубошкірий*.

Толстый – *Грубий*, ополлистий.

Толтра – *Товтра*.

Толчковый – *Товчковий*.

Толчокъ – *Товчок*.

Толща – *Товща*, скиба, лавиця, лава.

Толщина – *Грубість*, товща, товщина, дебелина.

Тоналитъ – *Тоналіт*.

Тонкій ледь – См. ледь тонкій.

Тонкозернистый – *Дрібнозернистий*.

Тонкоизмельченный – Тонко-дрібний.

Тонкослонистый – (*Тонко-верстуватий*), тонковерстований, тонкоплитчастий, тонкослоїстий, тонкошаристий.

Топазъ – *Топаз*.

Топить – *Топити*; (*палити*).

Топкій – *Грузький*, драглинастий.

Топко – (*Грузько*), багнисто.

Топливо – *Паливо*, огріва.

Топь – *Драговина*, *трясовина*, драгвина, драглина, драгва, двигява, прогноїна, мороква, дріжова грузь, дрягва, млак, млака, моква, млаковина, трістя, мочар, мочарі, багно, мразниця, затряс, грузявина, трясавиця, гружавина, багно, плав, багнина, багнука, багновиці, калабатина, цмоковина, розкаль, топун, топило, топелище, топелисько, трістя, стригавка, здвиг, здвиговина, заструга, грузота, трясовина; см. зыбунъ.

Торфъ – *Торф*, болотнина, раковина, ропша, торс.

Торфяникъ – *Торфовище*, торфище, поплава, ринда, торф'яник.

Торфяной – *Торфовий*, торхвяний.

Торчать – Стирчати, стреміти.

Точечный – *Точкований*, (*крапкований*).

Точка – *Точка*, (*крапка*).

Точка замерзания – См. замерзанія точка.

Точка нулевая – См. нулевая точка.

Тошій (о почвѣ) – *Пісний*, худий, ледий, голодний.

Трава болотная – См. болотная трава.

Травертинъ – *Травертин*.

Травянистый – *Травистий*.

Трансгрессивное залегание – См. залеганіе трансгрессивное.

Трансгрессивный – *Трансгресійний*, *перехватний*, *наверхній*.

Трансгрессия – *Трансгресія*.

Транспортиръ – (*Транспортир*), кутомір.

Трапеція – *Трапез*, трапеза.

Трапециодальный – *Трапезоїдний*.

Трассъ – *Трас*.

Трахитъ – *Трахит*, шорохан.

Трение – *Тертя*.

Трения брекчия – См. брекчія тренія.

Трепель – *Трипля*, замулинець, полірник, мілчак.

Трескаться – *Тріскати*, пукати, лопати.

Трескучая каменная соль – См. каменная соль трескучая.

Трескъ – *Тріск*.

Треснуть – (*Тріснути*), ляснути.

Третичный – (*Третинний*), третичний, третишний, третьорядний.

Треугольникъ – *Трикутник*, косинець.

Треугольный – *Трикутний*.

Трехгранный – *Тригранястий*, трибоковий, трьохбоковий.

Трехкрайникъ – *Триграняк*, (трирубчак), тригранчак.

Трехсторонний – *Трибічний*.

Трещина – *Щілина*, *розколина*, розколюка, шпара, шпарина, тріщина, щелина, скалубина, шкалубина, розколятина, роззявина, розсілина, закал, закала, шкалеба, шкалбовина, розпадина, розпалина, щеля, зашкалубина, розколюватина, скалуба, скалубина, розпуклина, розщип, клива, дучей, дучейка, прогалина, пролім, дуча, дучка, дроска.

Трещинный – (*Щілинний*), щілиновий.

Трещиноватость – *Щелистість*, тріскуватість.

Трещиноватый – *Щілинистий*, щелинистий, шадровий.

Тригональный додекаэдръ – См. додекаэдр тригональний.

Тридимить – *Тридиміт*.

Триклинноэдрический – (*Трикліноєдричний*), трискісний.

Трилобитъ – *Трилобіт*.

Трихитъ – *Тріхіт*.

Трихроизмъ – (*Трихроїзм*), трибарвність.

Тріаксиксоэдръ – (*Тріакісоктаєдр*), три-осьмистінник.

Тріасовый – *Тріясовий*, тріяський.

Тріась – *Тріяс*.

Трогъ – (*Льодовикове корито*), корито.

Тройникъ – *Трояк*.

Тропикъ – *Зворотник*, (*тропік*).

Тропинка – *Стежка*, плай, бер, перть.

Тропическій – *Тропичний*, тропікальний.

Троттуаръ – *Хідник*.

Труба дымовая – См. дымовая труба.

Трубка – (*Трубка*, *дудка*), рурка.

Трубка паяльная – См. паяльная трубка.

Трупъ – *Труп*.

Трясение – *Трус*.

Трясина – См. зыбунъ, топь.

Трясинный – *Трасовинний*.

Тугоплавкость – *Тяжкотопкість*, густоплавкість.

Туманность – *Туманність*, мраковина, мрачність.

Тундра – *Тундра*, північна мочара.

Тупореберный – (*Тупорубовий*), тупограний, тупокінчастий.

Тупоугольный – *Тупокутний*.

Турмалиновый – *Турмаліновий*.

Турмалинь – *Турмалін*.

Туронъ – *Турон*.

Туръ – (*Тур*), буй-тур.

Туфъ – *Туф*, джерелинець.

Тучный (о почвѣ) – (*Тучний*), жизний.

Тыловая область – *Задіще*, *затилля*.

Тѣло – *Тіло*.

Тѣневой – *Тіньовий*, відсонічний, відсоняшний.

Тѣнь – *Тінь*.

Тѣснина – *Тіснина*, звір, суточки.

Тяга – (*Тяг*), протяг, продув.

Тяготѣніе – *Тяжіння*, гравітація, ваготіння, тяготіння.

Тягучесть – (*Тяглистість*), *тягучість*, розтяжність.

Тягучій – *Тяглистий*, *тягучий*, (*тягучкий*), розтягливий, розтяжний, тяжкий.

Тяжелый – *Важкий*, *тяжкий*.

Тяжесть – *Тягар*, тяжина, вага, вагота, тягость, тягота, тяжа, тяжар, тяжесть.

Тяжести центръ – (*Осередок тягару*), осередок тяготи, точка тягару.

У

Убывание – *Убування*.

Убѣждение – (*Переконання*), висказ.

Уваль – (*Протяглий горб*), увал.

Увеличение – *Побільшення*, (*збільшення*).

Увлажняютъ – *Звохчувати*.

Увлажненный – *Звохчений*.

Увлажнить – *Звохчити*.

Угасаніе – *Погасання*, (*загасання*), ізгасання, угасання.

Угасать – (*Загасати*), *погасати*, гаснути, угасати.

Угасающий – *Вигасаючий*.

Угаснуть – *Згаснути*, (*погаснути*), вигаснути.

Угасшій – *Згаслий*, вигаслий, вигорілий, погаслий.

Углеводородъ – *Вуглеводень*, углеводень.

Углекислая соль – *Вуглян*, *карбонат*, углян.

Углекислота – (*Вуглева кислота*), вугляний квас, вуглеквас, вуглекислощ.

Углекислый – *Вугляновий*, вуглеквасний, вуглекислий.

Углекислый газъ – *Вуглевий двоокис*.

Углекислый источникъ – См. источник углекислый.

Угленосный – (*Вуглевмісний*), вугленосний.

Углеродъ – *Вуглець*, *вугіль*, углець, угіль.

Угловатый – *Вугластий*, (*ріжкатий*), гранчастий, клиноватий, угластий, конатий, кутуватий.

Углоумѣръ – *Кутомір*.

Углубить – *Вижолобити*, *виямчити*.

Углубление – *Вглиблення*, *заглиблення*, *поглиблення*, *виглиблення*, *заглиб*, *заглибина*, *поглиблювання*, *влогovina*, *уловovina*, *влукa*, *западень*, *опадка*, *улога*, *здолинок*, *видолинок*, *ви-долина*, *ковдобина*.

Углубленный – *Вглиблений*, *вижолоблений*.

Углублять – *Углибляти*, *поглиблювати*, *підглибляти*.

Уголь – *Кут*; (*ріг*), кін.

Уголь внутренний – См. внутренний уголь.

Уголь вписанный – См. вписанный уголь.

Уголь входящий – См. входящий уголь.

Уголь краевой – См. краевой уголь.

Уголь многогранный – См. многогранный уголь.

Уголь – *Вугіль*, *вугілля*, угілля, углець, угіль.

Уголь бурый – См. бурый уголь.

Уголь каменный – См. каменный уголь.

Угольный – *Вугляний*, *вуглевий*, *углевий*.

Удаление – *Усування*, (*усунення*).

Ударный – (*Вдарний*), ударовий.

Ударъ – *Вдар*, ударення, удар.
Удержаться – (*Утриматися*), остоятися.
Удержаться наравнѣ (съ кѣмъ) – Додержати кроку (кому).
Удобный – (*Догідний; зручний*); принагідний.
Удобосгораемый – *Пальний*, палкий, займистий, запальний.
Удобреніе – *Угноєння*, гноїння, навоження, погній, вигнойка, підправка, удобрення.
Удобрительный – (*Угнійний*), гнійний.
Удобрять – *Угноювати, тучити*, вигноювати.
Удоставиться – *Пересвідчитися*.
Удушливый – *Задушливий*, душливий.
Удѣльный вѣсь – См. вѣсь удѣльный.
Узель – *Вузол*, переузя.
Узель горный – См. горный узель.
Узкая долина – Тісна, жоліб, жолоб; см. ущелье, тѣсна.
Узловатый – *Вузуватий*.
Указатель – (*Вказівник; показчик*); указник, вказівка, індекс.
Уклонение – (*Ухиляння*), ухилювання.
Уклонъ – *Похил*, нахил, схил, спад, спід.
Украшенный – *Прикрашений*, оздоблений.
Улетучивание – Улітання.
Улетучиваться – Летивіти, улітати.
Улитка – *Слимак*, (равлик).
Улитковая раковина – См. раковина улитки.
Уменьшать – *Зменшати*.
Уменьшаться – *Зменшатися*, (маліти).
Уменьшение – *Зменшення*, (маління), меншання, уйма, менчання.
Умѣньшенный – (*Зменшений*), зредукований.
Умѣренно – (*Помірно*), мірно.
Умѣренный – *Помірний*; уміркований, умірений.
Унаваживание – (*Угноювання, вигноювання*), навоження.
Унавоженный – (*Угноєний, вигноєний*), згноєний.
Уничтожать – *Нищити*, руйнувати.
Уничтожение – *Нищення, знищення*, зруйнування, випрятання.
Уничтоженный – *Знищений*, випрятаний.
Уплотнение – *Згушення, ущільнення*.
Уплотняется – (*Згущується*), ущільнятися, тужавити, затужавити.
Уплощаются – *Сплющуватися*.
Уплотнение – *Сплющення*.
Уплывать – Упливати.
Упрекъ – *Закід*, (докір).
Упрощение – (*Спрощення*), упрощення.
Упругий – *Пружистий*, пружинуватий, пруживий.
Упругость – *Пружистість*, пруживість, еластичність, пружість, пружність, пружни-

уватість, розпряжність, пружинна вдача, упругість.
Уравнение – *Рівняння*.
Уравнивание – *Зрівняння*.
Уравновѣситъ – *Зрівноважити*.
Урегулировать – (*Урегулювати*), упорядкувати.
Урегулирование – *Урегулювання*.
Уровень (приборъ) – *Поземниця*, ґрунтава, середвага.
Уровень – *Рівень*, дзеркало.
Уровень (геол.) – *Позем*.
Урожай – *Врожай*, дорід.
Урожайный – *Врожайний*, уродливий.
Усиливать – (*Зміцняти*), скріпляти.
Ускорение – *Прискорення*.
Ускорять – *Прискоряти*.
Условіе – *Умова*, умовина, услів'я, обставина.
Условія залеганія – См. залеганія умовія.
Усохлый – *Всохлий*.
Усохнутъ – *Усохнути*, усхнути.
Успѣшный – Поступний, трайливий, успішний.
Установка – *Уставлення*.
Установление горизонтовъ (геол.) – Згорізонтування.
Установленный – (*Встановлений*), установленний.
Устойчивость – *Стійкість*, витривалість.
Устойчивый – *Стійкий*, непохитний.
Устранение – *Усування*, (усунення).
Устранить – *Усунути*.
Устранять – (*Усувати*).
Устрица – *Вустриця*, остриця, острига, устриця.
Устричная раковина – (*Вустрична черепашка, мушля*), черепашка.
Устричный – (*Вустричний*), остричний, устрицевий, вустрицевий.
Устройство – *Устрій, впорядкування, уклад, уложення*.
Уступъ – *Приступок*, ступінь, прискалка, прискалок, лава, уступ.
Устье – *Гирло*, устя, горло, горловище, гірло, уход.
Устьевой – *Гирловий*, устевий.
Усыхание – *Висихання*.
Усыхать – *Всихати*, усихати, дрягнути.
Уѣивать – *Засівати*.
Уѣченное геометрическое тѣло – Пень.
Уѣченный – *Стятий*.
Уѣянный – (*Засіяний*), усіяний.
Утверждение – (*Твердження*), висказ.
Утесистый – (*Стрімчастий*), урвистий, крутий, скальний.
Утесъ – *Стрімчак*, урвище, круча, щовб,

шпиця, скеля, стромовина, шпиль, дебра, рипа, утес.

Утолщаться – *Грубшати*.

Ухабистый – *Вибоїстий*, бакаїстий.

Ухабь – *Вибій*, вибой, вибоїна, вертьог, ба-
доня.

Участіе – (*Участь*), уділ.

Участокъ – (*Обруб, діляниця*), уділ, частка.

Учитывать – (*Брати під увагу*), узглядняти, узглядняти, узгляднювати.

Ущелье – *Вертепа, яруга*, межигір'я, узвіз, провалля, вищерб, кугава, бороло, стичок, зомкля, язвина, ущелина, ущілля, дебра.

Ущелье безъ выхода – См. безвыходное ущелье.

Ф

Фаза – *Фаза*.

Факторъ – *Чинник, (фактор)*.

Фаланга (кость) – (*Фаланга*), маслак.

Фарфоровая глина – См. глина фарфоровая.

Фарфоровый – *Порцеляновий*.

Фарфоръ – *Порцеляна*.

Фасетка – *Фацета*.

Фасеточный – (*Фацетовий*), сітчатий.

Фауна – *Фавна*, фауна, звіринність.

Фація – *Фація*, відміна, фацією (ж. р.).

Фашина – (*Фашина*), кашиця.

Фаянсовая глина – См. глина фаянсовая.

Фельзитовый – *Фельзитовий*.

Фенологический – *Фенологичний*.

Фенология – *Фенологія*.

Фень – *Фен*, вітер гальний, полонинний вітер.

Фиговый – *Фіговий*.

Физическое состояние – См. состояние физическое.

Филлитъ – *Філіт*, пралупак.

Философъ – *Філософ*.

Фильтр – (*Фильтер, цідило*), цідильце.

Фирновое поле – См. поле фирновое.

Фирнь – *Фірн*, ожеледдя.

Фитогенный минераль – См. минераль фитогенный.

Фитоморфоза – (*Фітоморфоза*), ростино-камінь.

Фиолетовый – *Фіялковий, (хвіялковий)*, фіолетовий, фіолетний.

Фиордовый – *Фіордовий*.

Фиордъ – *Фіорд*, фйорд.

Флексура – *Флексура*, згиб.

Флишевый – *Флішевий*.

Флора – *Флора*.

Флювиогляциальный – *Флювіогляціальний*, річноледовий.

Флюидальный – *Флюїдальний*.

Флюоритъ – *Флюорит*, плавень.

Фокусное разстояние – См. разстояние фокусное.

Фокусъ – *Вогнище, фокус*, огнище.

Фонолитъ – *Фоноліт*.

Фонтанъ – *Водограй*, фонтан, фонтал, водопрыск, водомет.

Фораминифера – (*Форамініфера*), дірчатця, дірчатка, отвірниця.

Форелленштейнъ – *Пструговик, (фореленштейн)*.

Форма (крист.) – *Форма*, вид, подоба, статья, кшталт.

Форма залегания – (*Форма уложення*), лежба.

Форма исходная – См. исходная форма.

Формация – *Формація*, утвір.

Формула – *Взір, (формула)*.

Фосфоресценция – (*Фосфоресценція*), світличкування.

Фосфоритъ – *Фосфорит*.

Фосфорнокислый кальций – См. кальций фосфорнокислый.

Фосфоръ – *Фосфор*.

Фосфатъ – (*Фосфат*), фосфоран.

Фронтальная морена – См. морена фронтальная.

Фронтальный – *Чільний*, начільний.

Фукоидъ – (*Фукоід*), глін.

Фумарола – *Фумарола*.

Фундаментъ – (*Фундамент*), підстава, основа, підоснова, підбудовання.

Функция – *Функція*.

Футъ – (*Фут*), стопа.

Х

Халцедоновый – *Халцедоновий*, халькедон-новий.

Халцедонъ – *Халцедон*, халькедон.

Халькопиритъ – *Халькопіріт*.

Хвойная порода – См. порода хвойная.

Хвойный – *Шпильковий*, глицяний, глицевий, чатинний, четинний, ігльстий, хвойний.

Хвостъ кометы – Мітла.

Хвощъ – *Хвоц*.

Хвоя – *Глиця*, чатина, чатиня, хвоя.

Химический – *Хемичний*.

Химический составъ – См. составъ химический.

Химия – *Хемія*.

Хищный – (*Хижний; хижак*), м'ясоїд.

Хлоридъ – *Хлорід*, (хлорак).

Хлористый – *Хлорістий*, хлоричний.

Хлоритовый – *Хлорітовий*, хлорітний.

Хлоритъ – *Хлорит*.

Хлорноватистый – (*Підхлористий*), хлоруватистый.
Хлорноватый – (*Хлоровий*), хлоруватый.
Хлорный – (*Надхлоровий*), хлоровый, хлорный.
Хлороводородь – См. водородь хлористый.
Хлорь – *Хлор*.
Холмистая мѣстность – См. мѣстность холмистая.
Холмистый – *Горбистий*, горбкуватый, горбастый, горбуватый, горбовый, нагористый, погористый, погорбленнй, погірчастый, валуватый, шпильастый, холмистый.
Холмикъ – *Горбок*, згірок, згір'я, холмечь, хомець, за́копанець.
Холмь – *Горб*, сугорб, пригорок, белебень, бугор, холм, хом, ховп, шпиль, шпильок, пагорок, заспа, кряж, кучугура, бурта.
Холма подошва – См. подошва холма.
Холодильникъ – *Холодник*.
Холодноватый – (*Пóхолодний*), ядерный.
Холодный – (*Холодный*), студений, зимний.
Холодь – (*Холод*), студінь, студень, стужа.
Хондрить – *Хондрит*.
Хорда – *Тягива*, (*хорда*).
Хребеть – *Пасмо*, ланц, хребет, грунь, хревт.
Хребтовый – *Пасмовий*, ланцовый.
Хромъ – *Хром*.
Хрупкій – *Хрикий*, кришкий, крухий, лупливый, порскливый, порский, розпорский.
Хрупкость – *Крихкість*.
Хрусталь – *Кришталь*, кристаль.
Хрусталь горный – См. горный хрусталь.
Хрустальный – *Кришталевий*, криштальный.
Хрящевой – (*Хрящовий*, *хрястковий*), хрястный, хрясноскелетный.
Хрящъ – (*Хрястка*), *хряц*.

Ц

Царская водка – См. водка царская.
Цвѣтной – (*Барвний*), барвистый, красистый.
Цвѣтовъ игра – См. игра цвѣтовъ.
Цвѣтъ – *Барва*, колір, краска, кольор.
Цвѣтъ дополнительный – См. дополнительный цвѣтъ.
Цементъ – (*Цемент*), зліпиво, ліпиво, заправка.
Центральный – *Центральний*, (*осередковий*), осередний, осередний, середоточный.
Центрирование – *Центрування*.
Центробѣжный – (*Відосередковий*), відосередний, відосередний, відбіжный, центробіжный.
Центростремительный – *Доосередковий*, доосередний, доосередний, центротяжный.

Центрь – *Осередок*, *центр*, центро, центер.
Центрь тяжести – См. тяжести центрь.
Цеолитъ – *Цеолит*, зеоліт.
Церезинъ – (*Церезин*), церезина, керезина.
Цехштейнъ – (*Цехштейн*), цехштайн.
Цикадовый – (*Цикадовый*), ператный.
Цикль – *Цикл*.
Цилиндрический – *Вальцюватий*, (*цилиндричний*), облуватый, облий.
Цилиндръ – *Валець*, *циліндер*, цилиндр, валок.
Цинковый – *Цинковий*, циновый.
Цинкъ – *Цинк*, цинок, цінок, цінъ, шпіяльтер.
Цирковый – *Цирковий*.
Цирконъ – *Циркон*.
Циркъ – *Цирк*.
Циркуляция – *Циркуляція*, *кругобіг*, струя.
Цоколь – *Цоکیل*, (*цоколь*), підвалина.
Цѣлебный ключъ – См. минеральный цѣлебный источникъ.
Цѣлина – *Цілина*.
Цѣльный – (*Цільний*), одностайный, одноцільный, безлімный.
Цѣнность – *Цінність*, *вартість*.
Цѣпкій – (*Чіпкій*), беручкий, беркий, липкуватый.
Цѣпь – *Ланцюг*, ланцюх, ланц, ретязь.
Цѣпь горная – См. горная цѣпь.
Цѣпь острововъ – См. острововъ цѣпь.

Ч

Частица – *Частинка*, часточка, частка, дробина, молекула.
Частица глины – См. глины частица.
Частичный – *Частковий*, *частинний*.
Частоколь – *Частокіл*.
Часть – (*Частина*), часть, партія.
Часть боковая – См. боковая часть.
Часть лимана – *Лиманник*.
Часть составная – См. составная часть.
Чашеобразный – (*Келехуватий*), чашевый.
Человѣкообразная обезьяна – См. обезьяна человекообразная.
Человѣкъ первобытный – См. доисторический человеѣкъ.
Челюсть – (*Щелепа*), челюсть, щока.
Червь – *Хробак*, хроб.
Чередование – *Чергування*, попеременность.
Черепаша – *Черепаша*.
Черепъ – *Череп*, чашка.
Черная глина – См. глина черная.
Черноземный – (*Чорноземельний*), черноземный.
Черноземъ – См. почва черноземная.
Черноземъ сыпучій – См. сыпучій черноземъ.

Черта – *Риса*, лінія, пасок, пруг, пруга, пружка.

Черту проводить – См. проводить черту.

Чертеж – *Рисунок*, рис.

Чертить – *Рисувати*, (*креслити*), зачеркувати.

Черчение – *Рисування*, (*креслення*), чертання.

Чеснок – *Часник*, чісник.

Четвертичний – (*Четвертинний*), четвертичний, четверичний, четвертішний, четвертішний.

Четкообразный – (*Чоткуватий*), чотковий.

Четный – *Паристий*, (*парний*).

Четырехугольник – *Чотирокутник*, четверокутник.

Четырехугольный – *Чотирокутний*, картинуватий.

Четырехгранный – *Чотирогранястий*, (*чотиристінний*), штирогранястий.

Четырехсторонний – *Чотиробічний*, чотирьохбічний.

Чечевица – *Сочка*, (*сочевия*).

Чечевицеобразный – *Сочкуватий*.

Чешуйка – *Лусочка*, платівка.

Чешуйчатый – *Лускатий*, лусковий, лускуватий, лусочковатий, лупний.

Чешуя – *Луска*.

Чистая вода – См. вода чистая.

Чистое мѣсто на болотѣ – См. окно (чистое мѣсто на озерѣ, болотѣ).

Членистоногое – (*Колінчастоніг*), членоног.

Чугунъ – *Чавун*.

Чужеродный – (*Чужорідний*), алотигенний.

Ш

Шарикъ – (*Кулька*), галка, галочка.

Шаровидный – *Кулястий*, кулистий, круглястий.

Шарообразность – (*Кулястість*), округлість.

Шарріажъ – (*Шаріяж*), насув, насунення, пересування.

Шаръ – *Куля*, гльоб, буля, кружалок, шар.

Шаткій – *Хиткий*, хитливий, хибкий, несталый, коливальний.

Шахта – *Шахта*, закіп, шиб, дуча, шахт.

Шахтовое отверстие – См. отверстие шахтовое.

Шахтовый – (*Шахтовий*), шахтний.

Шелестъ – (*Шелестіння*), шарудіння.

Шелковистый – *Шовковистий*.

Шелковый – *Шовковий*.

Шероховатость – *Шершавість*, *шерстікість*, *шерехатість*, *хропуватість*.

Шероховатый – *Шершавий*, *шерсткий*, *шкарбукый*, *хробуватий*, *деркий*, *рапавий*, *серсткий*, *коропавий*.

Шестигранникъ – *Шостистінник*, шостін.

Шестигранный – (*Шостистінний*), шостиньоватий.

Шестилучевой – *Шостираменний*.

Шестисторонний – *Шостибічний*.

Шестиугольникъ – *Шостикутник*.

Шестиугольный – *Шостикутний*.

Шипъ – *Колючка*.

Ширина – (*Ширина*), широкість, широчінь.

Широкая низменность – См. низменность широкая.

Широкій – (*Широкий*), розлогий, ополістий.

Широта (геогр.) – *Широта*, ширина.

Широты градусъ – См. градусъ широты.

Широтный – (*Широтовий*), ширинний.

Шиферъ – (*Лупак*), лупець.

Шиферъ ломкій – *Мелайник*.

Шишковатый – (*Гулястий*), бульвистий.

Шишкообразный – (*Шишкуватий*), чоповатий, чопуватий.

Шлаковидный – *Жужлюватий*.

Шлаковый – *Жужлевий*, *жужлястий*.

Шлакъ – *Жужелиця*, *жужель*, *троска*, *гаріло*, *шлак*.

Шлирь – *Шлір*.

Шлифованный – (*Шліфований*), шліхований, вигладжений, вишліхтований.

Шлифовать – (*Шліфувати*), шліхувати, вишліхувати, шлюфовати.

Шлифовка – (*Шліфування*), шліхування, виглад, вигладження, гранення, огранка.

Шлифовка золотая – (*Еолове шліфування*), вітровий шлюф.

Шлифъ – *Шліф*, шлюф, виглад.

Шоссе – *Шоса*, шосе, соша.

Шоссейный – *Шосовий*, сошовий.

Шоссирование – (*Шосування*), макардмізування.

Шпатовый – (*Скалинцевий*), скальцевий.

Шпатель – *Скалинець*, *скалец*, *шпат*.

Шпатель желѣзный – См. желѣзный шпатель.

Шпатель известковый – См. известковый шпатель.

Шпатель полевой – См. полевой шпатель.

Шпейсово-желтый – *Спижєвий*.

Шпинель – (*Шпінель*), спінель.

Шрамъ – *Шрам*, дроска.

Шрамами покрытие – См. покрытие шрамами.

Шрамами покрытый – См. покрытый шрамами.

Штанга – (*Штанга*), лата.

Штокъ – (*Шток*), пень, поклад, глиба, брила.

Штокъ жильный – См. жильный штокъ.

Штольня – *Штольня*, штола.

Штриховка – *Штрихування*, пружкатість.

Штрихъ – (*Штрих, риса*), пружок.

Шурфъ – *Шурф*.

Шхера – *Шхера*, шери.

Щ

Щебень – *Жорства, груз*, рум, руміш, румошина, румушина, румовище, сип, сипень, цекіт, труш, грехіт, хрящ, скалля, штолля, розсип, розвал, завалля, заваль, бут, щебінь; см. розсыпъ.

Щебень рыхлый – См. рыхлый щебень.

Щебнемъ запруженный – См. запруженный щебнемъ.

Щебневой – (*Грузовий, жорствóвий*), сиповий.

Щелокъ – *Луг*; см. щелочь.

Щелочный – *Лугуватий, лужний*.

Щелочность – *Лугуватість*.

Щелочные источники – См. источники щелочные.

Щелочь – (*Основа*); луг, зола, щолоч, щолок, луговина.

Щелочь ѣдка – *Гострий луг*.

Щель – *Щілина*, щеля, дучка.

Ъ

ѣдка известь – См. известь ѣдка.

ѣдкій – *Гострий, їдкий*, колючий.

Э

Эволюционный – (*Еволюційний*), розвитковий.

Эворзія – *Еворзія*.

Эвстатический – *Евстатичний*.

Экваторъ – *Рівник, (экватор)*.

Эквивалентность – *Вартісність, (эквивалентність, рівнозначність)*.

Эквивалентный – (*Рівнозначний*), рівнорядный, рівноважный.

Экзарационный – *Екзараційний*.

Экзогенный – *Ексогенний, экзогеничный, зовнішній*.

Эклогитъ – *Еклогіт*.

Экскурсировать – (*Екскурсувати*), екскурсіонувати.

Экскурсія – *Екскурсія*.

Экспериментъ – *Досвід, (експерімент)*.

Экспозиция – *Експозиція, виставлення*.

Эксцентриситетъ – (*Ексцентриситет*), відосередність.

Эксцентрический – *Ексцентричний, різноосередочный*.

Эксцентричность – (*Ексцентричність*), відосередність.

Электрический – *Електричний, (громовинный)*.

Электричество – *Електрика, громовина, електричність*.

Электропроводность – *Електропровідність*.

Элементъ – *Первень, элемент, первісток*.

Элементъ ограниченія (крист.) – См. ограниченія элементъ.

Элеолитовый – *Елеолітовий*.

Эллипсъ – *Еліпс*.

Элювиальный – *Елювіяльний*.

Элювий – *Вимул, елювий*, виміл, виполочина, виполоч.

Эмаль – (*Емаль*), поливо, склиця, емаля.

Эманация – *Еманация*.

Эмульсія – *Емульзія, емульзія*.

Эндогенный – (*Ендогенний*), эндогеничный.

Энергія – *Енергія*.

Эозойский – *Еозойський*.

Эоловая ниша – См. ниша эоловая.

Эоловая шлифовка – См. шлифовка эоловая.

Эоловое нагромождение – См. нагромождение эоловое.

Эоловое образование – См. образование эоловое.

Эоловый – (*Еоловий*), еолічний, еольний, еолітний, вітряний, воздушный.

Еоценовый – (*Еоценовий*), еоценський.

Еоцень – *Еоцен, еокен*.

Эпигенетический – *Епігенетичний, наложенный*.

Эпидотъ – *Епідот*.

Эпизодъ – *Епізод*.

Эпицентръ – *Епіцентр, епіцентр*.

Эпоха – *Епоха*.

Эпоха ледниковая – См. ледниковая эпоха.

Эпоха межледниковая – См. межледниковая эпоха.

Эра – *Ера*, вік, доба.

Эра вторичная – См. вторичная эра.

Эрвиллиевый – (*Ервілійний*), ервілієвий.

Эродирующий – *Жолоблячий*.

Эрозіонная впадина – См. впадина эрозіонная.

Эрозіонная долина – См. долина эрозіонная.

Эрозіонный – *Ерозійний*.

Эрозіонный базисъ – См. базисъ эрозии.

Эрозія – *Ерозія, жолоблення*.

Эрратический – *Ератичний*.

Эрупціонный каналъ – См. каналъ эрупціонный.

Эскизь – (*Нарис*), шкіц.

Эстуарій – *Естуар, естуарія*.

Этажъ – (*Поверх*), позем.

Эффузивный покровъ – См. покровъ эффузивный.

Эффузивный – (*Еффузивный*), вилятий, вилитий, литий, виливний.

Ю

Юра – *Юра* (м. р.).

Юрскій – *Юрський*, юрайський.

Я

Явление – *Явище*, з’явище, поява, прояв, проява.

Ядовитый – (*Отрутный*), трійливий.

Ядро – *Ядро*, черен.

Ядро каменное – См. каменное ядро.

Ядро раковины – Осередок.

Ядь – (*Отрута*), отруй.

Языкъ – *Язык*.

Яма – *Яма*, жолобина, скалубина, варюга, ковбота, ковбур, льох.

Яма глубокая – См. глубокая яма.

Яма зіяющая – Розвертепа.

Яма копанная – См. копанная яма.

Яма провальная – Ковбаня.

Яма соленая – Жупище.

Ямы селитренные – См. селитренные ямы.

Янтарный – *Буриштиновий*.

Янтарь – *Буриштин*, янтар, горілий камінь.

Ярко – *Яскраво*, ярко.

Ярусъ(геол.) – *Поверх*, позем, поклад.

Яхонтовый – *Рубіновий*.

Яхонтъ – *Рубін*, яхонт.

Яченстый – *Коміркуватий*.

Яшма – *Яспис*, лисковець, яшма.

Яшмовый – *Ясписовий*.

Ящерица – (*Ящірка*), іриця.

Ящеръ – (*Ящір*), смок, іруха, лусковець.

Ящикъ – (*Скринька*), ящик.

Розділ II

А

- Аберация** – Абerrация. 9 (3).
Абісальний – Абиссальный. Г. С.
Абиссний – Абиссальный. 41 (42).
Абляція – Сносъ, смывъ. 41 (41).
Абразія – Абразія. 23 (76).
Абразійний – Абразіонный. 43 (239); 42 (4).
Авгіт, авгіт – Авгитъ. 32 (60); 41 (45).
Авгітофир – Авгитофиръ. 41 (45).
Автігенний – Автогенный, коренной. 41 (46).
Аероліт – Аэролитъ. 41 (4).
Азбест – Азбестъ. Г. С.
Азвест – Азбестъ. 32 (61).
Азімут – Азимуть. 41 (5).
Азойський – Азойскій. 41 (46).
Азойчний – Азойскій. 41 (46).
Азот – Азотъ. 11 (3); 22 (11); 49 (2); 63 (42).
Азотова кислота – Азотная кислота. Г. С.
Азотистий – Азотистый. 9 (3); 49 (2).
Азотистоводневий – Азотистоводородный. Г. С.
Азотний – Азотный. 9 (3); 22 (21).
Азотноводневий – Азотистоводородный. 9 (3).
Азотовий – Азотный. 49 (2).
Акумуляція – Нагромождение. 23 (114).
Айсберг – Айсбергъ. Г. С.
Айсберг – Гора ледяная. Г. С.
Актіноліт – Актинолитъ. 41 (112).
Аксіома – Аксиома. Г. С.
Акумуляція – Акумуляція. Г. С.
Аліяж – Сплавъ. 32 (22).
Аллінгіт – Аллингитъ. 53 (5).
Аллотропичний – Аллотропическій. 41 (1).
Алмаз – Алмазь. 61 (1).
Алун – Квасцы. 13 (52).
Альгонкійський – Альгонкинский. 41 (42).
Альгонкінський – Альгонкинский. 32 (134).
Альлотроповий – Аллотропическій. 13 (59).
Альотігенний – Чужеродный. 41 (42).
Альотріоморфний – Аллотріоморфный. 41 (42).
Альпейський – Альпійскій. 32 (140); 58 (61).
Алюміній – Алюминій. 22 (21).
Алювій – Аллювій. 32 (132).
Алювіум – Аллювій. 64 (13).
Алюмин – Алюминій. 9 (3).
Алюминовий – Алюминіевый. 9 (3).
Алюмін – Алюминій. 62 (88).
Алюміній – Алюминій. Г. С.
Алюмініт – Алюминитъ. 31 (13).
Алябастер – Алебастръ. 43 (44); 63 (47).
Алябастр – Алебастръ. 13 (74).
Алявастер – Алебастръ. 41 (42).
Алявастр – Алебастръ. 32 (43).
Амальгам – Амальгама. 32 (22).
Амальгама – Амальгама. 49 (1.3).
Амоніт – Аммонитъ. 32 (132); 43 (119); 58 (90).
Амоніак – Амміакъ. 49 (1.3); 63 (43).
Амоняк – Амміакъ. 9 (3); 32 (8).
Аморфний – Аморфный. 62 (49).
Амфібол – Амфиболъ. 29 (30).
Амфіболевий лупак – Роговообманковый сланецъ. 58 (46).
Амфіболіт – Амфиболитъ. 41 (43); 43 (24).
Амфіболь – Амфиболъ. 41 (42).
Амфітеатер – Амфитеатръ. 42 (4).
Аналіз – Анализъ. 49 (1.3).
Анамезіт – Анамезитъ. 41 (43).
Ангідрид – Ангидридъ. Г. С.
Ангідрид сіліція – Ангидридъ кремневый. Г. С.
Ангідріт – Ангидритъ. 41 (43).
Андалюзіт – Андалузитъ. 41 (43).
Андезіт – Андезитъ. 41 (43).
Аноріт – Аноритъ. 41 (43).
Антікліналь – Антиклиналь. 23 (19).
Антимон – Сурьма. Г. С.
Антимоніт – Антимонитъ. 32 (28).
Антимонистий – Сурьмянистый. Г. С.
Антимоновий – Сурьмяной. Г. С.
Антіклінальний – Антиклинальный. 41 (43).
Антікліналя – Антиклиналь. 41 (43); 43 (237).
Антициклон – Антициклонъ. 41 (43).
Антрацит – Антрацитъ. 13 (22); 32 (66).
Антраціт – Антрацитъ. 31 (94); 41 (43); 57 (44).
Антропозойний – Антропозойскій. Г. С.
Антропозойський – Антропозойскій. 41 (43).
Антропозойчний – Антропозойскій. 41 (43).
Апарат – Аппаратъ. Г. С.
Апатіт – Апатитъ. 41 (43).
Апліт – Аплитъ. 41 (43).
Аптієн – Аптъ. 41 (43); 58 (99).
Арагоніт – Арагонитъ. 41 (44).
Аргентит – Аргентитъ. 63 (52).
Аргентіт – Аргентитъ. 32 (28).
Аргон – Аргонъ. 41 (44).
Аркоза – Аркозь. 41 (44); 43 (24).
Аркоз – Аркозь. Г. С.
Арктичний – Арктический. 40 (100).
Арсен – Мышьякъ. 9 (18).
Арсенистий – Мышьяковистый. 9 (18).

Арсеновий – Мышьяковый. 9 (18).
Артезийский – Артезианский. 23 (65); 26 (12); 32 (113); 58 (40).
Артезийський – Артезианський. 41 (44).
Артезианский – Артезианский. 44 (27).
Артезианський – Артезианський. 11 (3); 51 (25); 54 (13).
Артуанський – Артезианський. 26 (13).
Архайчний – Архейский. 64 (9).
Архейский – Архейский. 32 (132).
Архейський – Архейский. 41 (44).
Археозойський – Археозойский. 41 (44).
Архипеляг – Архипелагъ. 41 (44).
Аршеник – Мышьякъ. 49 (1.212).
Аршиця – Ребро, край. 41 (49); каменная скала. 41 (62).
Асвест – Азбестъ. 13 (100).
Асептичний – Асептический. 54 (21).
Асептичність – Асептичность. 54 (23).
Асиметричний – Асимметрический. 7 (3).
Асиметрия – Асимметрия. 40 (102).
Асидерит – Асидеритъ. 41 (5).
Асиметрія – Асимметрия. 41 (44).
Астеризм – Астеризмъ. Г. С.
Асфальт – Асфальтъ. Г. С.
Асфальтовый – Асфальтовый. Г. С.
Атмосфера – Атмосфера. 11 (3).
Атмосферичний – Атмосферный. 13 (16).
Атмосферний – Атмосферный. Г. С.
Атол – Атолль. 11 (3); 51 (24).
Атоловий – Атолловый. Г. С.
Атоль – Атолль. 23 (21); 32 (121); 41 (44).
Атольный – Атолловый. 41 (44).
Атомов вага – Атомный вѣсъ. Г. С.
Атомовість – Атомность. Г. С.
Ахат – Агатъ. 32 (35).

Б

Бавкун – Рѣчной прибор, быстрина. 8 (79).
Багать-гора – Вулканъ (грязевой). 49 (1.43).
Багва – Болотистая низменность, топь. 17 (1.17).
Багнина – Болотина, топь. 19 (1.39; IV. 118).
Багнистий – Болотистый, топкій, тинистый, илистый. 6 (117); 17 (1.18); 19 (1.39; IV. 112); 49 (1.21).
Багнисто – Болотисто, топко, грязно. 17 (1.18).
Багнище – Болото, болотистое мѣсто. 17 (1.18); 19 (40); 40 (94); 59 (31).
Багніти – Дѣлаться болотистымъ, тинистымъ, топкимъ, заболачиваться. 17 (1.18).
Багно – Болото, топь, глубокая грязь. 17 (1.18); 19 (1.40; IV. 118); 23 (42); 40 (94); 49 (1.21); 54 (28); 58 (11); 59 (31).

Багновий – Болотистый. 19 (1.112; IV. 40); 49 (1.21).
Багновицѣ – Топь. 19 (1.118).
Багновиця – Болотистое мѣсто. 49 (21).
Багновище – Болото. 6 (162).
Багнюка – Топь. 19 (1.118).
Багнявий – Болотистый. 19 (IV.39).
Багняний газ – Болотный газъ. 63 (45).
Багнячка – Болото. 5 (28).
Баговине – Болотная растительность. 23 (26).
Багонка – Луга. 17 (1.19).
Багонний – Болотный. 41 (50); 43 (33).
Багонний зелѣзняк – Болотная руда. 13 (35).
Багровий – Темнокрасный. 17 (1.18).
Багрий – Темнокрасный. 17 (1.18).
Багина – Болото, богатое родниками мѣсто. 17 (1.18).
Багринець – Порфиръ, порфиритъ. 41 (98).
Багриніти – Окрашиваться въ багровый, пурпурный цвѣтъ, багровѣть. 17 (1.18).
Багрити – Окрашивать въ багровый цвѣтъ. 17 (1.18).
Бадоня – Впадина, яма. 41 (82).
Базаніт – Базанитъ. 41 (47).
Базис – Базисъ. Г. С.
Базис ерозійний – Базисъ ерозіи. Г. С.
Базопінакоїд – Базопинакоидъ. Г. С.
Базьковий – Сережчатый. 32 (148).
Базькуватий – Сережчатый. Г. С.
Байрак – Лѣсистый оврагъ. 4 (17); 11 (8); 19 (51.226).
Байрачок – Лѣсистый овражекъ. 19 (226).
Бакай – Луга. 11 (11); глубокая яма въ рѣкѣ или прудѣ. 17 (1.22); протокъ. 19 (1.212).
Бакаї – Соленыя озера Кобелякского уѣзда. 48 (95).
Бакаїстий – Богатый ямами, ухабистый. 17 (1.22).
Бакаль – Озеро. 17 (1.22).
Бакая – Балка, оврагъ. 8 (61).
Баламутний – Мутный, нечистый. 17 (1.24).
Балаш – Желѣзная руда (глинистая). 19 (1.217).
Балище – Степной оврагъ, узкій и длинный. 17 (1.25).
Балка – Балка, степной оврагъ. 8 (61); 11 (8); 17 (1.25); 32 (101).
Балта – Болото. 23 (32).
Банька – Пузырь. 13 (55).
Банькатий – Сферический. 19 (1.97).
Банюватий – Куполообразный. Г. С.
Баня – Куполь. 17 (1.27); 39 (57); 49 (1.184); солеварня; минеральный цѣлебный источникъ. 17 (1.27).
Баранячий лоб – Бараний лобъ. 59 (60); 41 (102).

- Барва** – Цвѣтъ. 31 (11).
Барвистый – Цвѣтной. 7 (60); 31 (17).
Барвний – Цвѣтной. Г. С.
Барій – Барій. 41 (47).
Барієрний – Барьерный (рифъ). 41 (47).
Барма – Желѣзистая глина. 9 (8).
Барнавий – Бурый. 9 (4); 17 (1.31).
Барнястий – Бурый, коричневый, каштановый. 17 (31).
Барранко – Барранкосъ. 41 (46).
Барранкос – Барранкосъ. Г. С.
Баріт – Барить. Г. С.
Барометричний мінімум – Барометрический минимумъ. Г. С.
Барометричний максимум – Барометрический максимумъ. Г. С.
Бархан – Барханъ. 23 (74); 40 (81); 41 (46); 51 (24).
Басаматий – Полосатый. 4 (17).
Басейн – Бассейнъ. 19 (1.16).
Басен – Бассейнъ. 23 (42); 32 (87).
Батоліт – Батолить. 41 (47).
Бахмутка – Каменная соль. 8 (62).
Башта – Башня. Г. С.
Баюра – Рытвина, глубокое болото. 11 (11); 19 (282); 41 (120); 47 (223).
Бганка – Складка. Г. С.
Безводник – Ангидридъ. Г. С.
Безводник крему – Ангидридъ кремневый. Г. С.
Безбарвний – Безцвѣтный. 7 (61); 32 (18).
Безвіддя – Безводье. 17 (1.38); 19 (1.18); 49 (1.9).
Безвідний – Безводный. 17 (1.38).
Безвідпливний – Безсточный. 32 (142); 41 (66).
Безвідпливовий – Безсточный. 23 (36); 40 (82).
Безвідь – Безводье. 14 (6).
Безвладність – Инерція. 63 (64).
Безводий – Безводный. 19 (1.18); 49 (1.9).
Безводний – Безводный. 32 (43).
Бездонний – Бездонный. 54 (1).
Бездошість – Бездождіе. 41 (100).
Беззав'язковий – Голосѣмянный. Г. С.
Беззглядний – Безотнositельный, абсолютный. 40 (68); 41 (52).
Безквіткова рослина – Растеніе тайнобрачное. Г. С.
Безкеда – Обрывъ. 19 (1.220).
Безконечний – Безконечный. 36 (8).
Безкрай – Безпредѣльный, безграничный. 17 (1.41); необозримый. 19 (1.187).
Безкрайний – Безконечный. 35 (8).
Безкрасий – Безцвѣтный. 7 (60).
Безкряжний – Безпозвоночный. 49 (1. 12).
Безлімний – Неломкій, цѣльный. 41 (50).
Безмежний – Безграничный, безпредѣльный. 17 (1.42).
Безодній – Бездонный. 49 (1.10).
Безодня – Бездна, пропасть. 41 (50); 49 (1.10. 11.104); 59 (31).
Безосновний – Неосновательный. 43 (291).
Безпереривний – Непрерывный. Г. С.
Безпечний – Безопасный. 54 (21).
Безпідставний – Лишенный основанія. Г. С.
Безплідний – Безплодный. 19 (1.23).
Безподибиця – Аморфность. 7 (55).
Безподобний – Аморфный, безформенный. 7 (3); 32 (3); 43 (102).
Безпосереднє побережжє – Берегъ безъ пляжа. 41 (85).
Безпросвітний, безпросвітний – Безпросвѣтный, непроглядный. 17 (1.44).
Безскорупий – Лишенный раковины. Г. С.
Безскорупний – Лишенный раковины. 58 (85).
Безстоковий – Безсточный. Г. С.
Безтравий – Лишенный травы. Г. С.
Безтравний – Лишенный травы. 17 (1.46).
Безхвоста ящірка – Безхвостая ящерица. Г. С.
Безхмарний – Безоблачный. 17 (1.47).
Безхребовий – Безпозвоночный. 32 (132).
Беккеріт – Беккерить. 53 (5).
Белебень – Открытый холмъ. 17 (1.49); 41 (76).
Белсмніт – Белемнитъ. 32 (132) 58; (90).
Бельодонт – Белодонъ. 58 (101).
Бельоніт – Белонить. 41 (47).
Бентос – Бентонъ. 41 (47).
Бер – Тропинка. 41 (112).
Бердо – Бездна, крутизна. 14 (40.111).
Берег – Берегъ. 17 (1.50); побережье. 19 (1.47); край. 32 (33).
Берегова лінія – Береговая линия. Г. С.
Береговий – Береговой, прибрежный, побережный. 17 (1.51); 19 (1.28.47); 49 (1.16).
Береговина – Прибрежье, побережье. 19 (1.159); 41 (69); 49 (11.81).
Бережина – Побережье, прибрежье, лугъ, берегъ, береговая полоса, край берега, береговая линия. 17 (1.51); 19 (1.28.79.235); 41 (46); 42 (5); 49 (1.16); 59 (31).
Бережинний – Береговой. 41 (112).
Бережистий – Крутоберегий. 17 (1.51); 19 (1.53).
Бережна вода – Прѣсная вода. 49 (1.39).
Бережний – Береговой, прибрежный, окраинный; прѣсный. 17 (1.51); 32 (95); 40 (100); 41 (100.112); 49 (11.112).
Бериль – Бериллій. 32 (64).

Бериль – Берилль. 32 (65).
Беріг – Берегъ. 11 (3); 49 (1.16).
Беріг-нависень – Берегъ нависшій, крутой. Г. С.
Беркий – Вязкій, липкій, цѣпкій. 17 (1.33).
Бертолетова сіль – Бертолетова соль. 22 (5).
Беручкий – Вязкій, липкій, цѣпкій. 17 (1.33).
Бескед, бескеда – Крутизна, обрывъ, непроходимый оврагъ. 17 (1.53).
Бескедина – Крутой обрывъ. 17 (1.53).
Бескет, бескеття – Обрывъ, оврагъ. 17 (1.63); 19 (1.220).
Бийстрик – Быстрина рѣки. 17 (1.55).
Бистрень, бистрець – Потокъ, быстрый ручей. 17 (1.57); 41 (46).
Быстрина, бистринь, бистриня – Быстрина. 17 (1.57); 19 (1.56); 49 (1.25); 59 (31).
Бистрити – Быстро течь. 17 (1.57).
Бистриця – Быстрый потокъ. 17 (1.57).
Бистроводний – Быстроводный. 17 (1.57).
Бистря – Быстрина. 19 (1.56); 41 (113).
Бібула – Пропускная бумага. 32 (4).
Біг – Теченіє. 19 (1.111); 59 (32).
Бігти – Течь. 19 (1.111).
Бігун – Полось. 19 (1.98).
Бігуновий – Полярный. 19 (1.99); 35 (9); 41 (73).
Бігучий – Текучий, проточный. 19 (1.108.213).
Бієлиди – Біэлиды. 41 (7).
Біжуча вода – Вода проточная. Г. С.
Біжучий – Текучий. 19 (1.108).
Бік – Сторона (геом.), берегъ. 35 (4); 49 (1.16).
Бік кута – Сторона угла. Г. С.
Біла глина – Бѣлая глина. Г. С.
Біла олив'яна руда – Бѣлая свинцовая руда. Г. С.
Білий – Бѣлый. 49 (1.27).
Біліця – Бѣлая глина. 8 (62); мѣловая почва. 41 (84).
Біліт – Бѣлѣть. 49 (1.27).
Білішати – Бѣлѣть. 49 (1.27).
Білозірка – Соль крымская. 17 (1.66).
Білоріз – Камень въ морѣ. 17 (1.66).
Біль – Бѣлила. 63 (51).
Білявий, білястий – Бѣловатый, бѣлесоватый. 49 (1.26.27).
Біотіт – Біотитъ. 31 (63); 41 (48).
Біотітовий – Біотитовый. 29 (30).
Бітумічний – Асфальтовый, смолистый. 23 (42); 58 (100).
Бітумічно-вонячий – Со смолистымъ запахомъ. 43 (45).
Біфуркація, біфуркація – Бифуркація. 23 (257); 41 (48).
Бічний – Боковой. 7 (4); 11 (7); 23 (19); 32 (109); 49 (1.20).

Бічний – Побочный. Г. С.
Бічниця – Боковая поверхность. 35 (10).
Благонадійний – Благонадежный. 61 (1).
Благородний – Благородный, драгоценный. 41 (55).
Блакитнавий – Голубоватый. 49 (1.80).
Блакитний – Голубой. 9 (8); 15 (29); 49 (1.80).
Блеск – Блескъ. 7 (60); 32 (14); 41 (105).
Блескотіти – Блестѣть, сверкать. 17 (1.73).
Блест – Блескъ. 32 (27).
Блестняк – Слюда. 19 (1.44).
Блесть – Блескъ (минер.). 63 (50).
Близнюк, близняк – Двойникъ. 7 (54); 13 (74); 32 (16).
Близняча площа – Двойниковая плоскость. 7 (54).
Близнячий – Двойниковый. 32 (16).
Блимавка – Блуждающий огонекъ. 41 (78).
Блимати – Слабо свѣтитъ. 19 (1.14).
Блиск – Блескъ (минер.). 9 (4); 61 (1).
Блискавка – Молнія. 41 (49).
Блискання – Сверканіє. 17 (1.76).
Блискати – Сверкать. 17 (1.74).
Блискотіти – Блестѣть, сверкать. 17 (1.75).
Блискотливий, блискучий – Блестящий, сверкающий. 7 (60); 9 (4); 10 (94); 17 (1.75); 32 (62); 53 (3).
Блискотливий – Блещущий. Г. С.
Блиснути – Сверкнуть, блеснуть. 17 (1.75).
Блисняк – Слюда. 19 (1.44).
Блищаківий – Слюдяной. 64 (9).
Блищати – Ярко свѣтитъ; свѣтлѣть. 19 (1.14.15).
Блищинка – Блестка. Г. С.
Блідень – Бура. 49 (1.25).
Блудило, блудний огник – Блуждающий огонекъ. 41 (78).
Блуканє – Блужданіє. 43 (296).
Блок – Блокъ. 63 (61).
Бляск – Блескъ, сіяніє. 17 (1.77).
Бляшка – Пластика. 32 (22).
Бляшковатий – Листообразный. 7 (55).
Блящинка – Блестка (слюды). 43 (12).
Бобовий – Бобовый. Г. С.
Бобяк – Бобовая руда. 58 (8).
Бобяковий – Бобовый. 58 (97).
Бовван – Подводный камень; волна. 40 (91); 41 (101); 42 (5).
Бовдур – Дымовая труба, чурбанъ. 23 (98).
Бовдуроватий – Трубообразный. 58 (82).
Бокач – Склонъ. 47 (41).
Боковий – Боковой. 40 (97).
Боковий натиск – Боковое давленіє. 39 (54).
Болдига – Каменная глыба. 17 (1.84).
Болід – Болидь. 41 (7).

- Болонс** – Пойма, прирѣчная низменность. 41 (44); 42 (14).
- Болонний** – Пойменный. 41 (44).
- Болоня** – Равнина. 19 (1.230).
- Болотий** – Болотистый. 17 (1.84).
- Болотина** – Высохшее болото. 17 (1.84).
- Болотистий** – Болотистый. Г. С.
- Болотище** – Высохшее болото. 17 (1.84).
- Болотний** – Болотный, болотистый. 17 (1.84).
- Болотнина** – Торфь. 9 (36); 17 (1.84).
- Болотнівка** – Болотная трава. 17 (1.84).
- Болотній** – Болотистый. 49 (1.21).
- Болотніти** – Заболачиваться. 49 (1.21).
- Болотня** – Болото. 23 (184).
- Болотняний** – Болотный. 17 (1.84).
- Болото** – Болото. 11 (3); 17 (1.84); 19 (1.40); 23 (26); 32 (87); 40 (94); 49 (1.21).
- Болотяний** – Болотный, болотистый, грязный. 17 (1.85); 19 (1.40); 41 (105); 49 (1.21); 61 (2).
- Болотяна рослинність** – Болотная растительность. Г. С.
- Болотяна руда** – Болотная руда. Г. С.
- Болотяне зілля** – Болотная трава. Г. С.
- Болотяний вулкан** – Грязевой вулкань, сопка, сальза. 32 (87); 41 (105).
- Болотяний газ** – Болотный газь. Г. С.
- Болотяний ґрунт** – Болотная почва. Г. С.
- Бомба** (вулк.) – Бомба (вулк.). 41 (50).
- Боракс** – Бура. 41 (50).
- Борба** – Борьба. 12 (7).
- Борва** – Буря. 41 (114).
- Борзина** – Быстрина. 41(113).
- Боркут** – Кислый источникъ. 32 (86).
- Борний** – Борный. 9 (4).
- Борозда** – Борозда. 32 (97); 41 (66).
- Борозда хвилі** – Рябь (отпечатоць). 41 (125).
- Борозна** – Борозда, полоса. 32 (28.128); 39 (60); 48 (37); 49 (1.22).
- Борозний** – Бороздовый. 41 (66).
- Бороло** – Разсѣлина въ скаль. 17 (1.88).
- Бравнштайн** – Пиролюзить. 32 (37).
- Бравнштейн** – Пиролюзить. 63 (46).
- Брама** – Ворота. 32 (108).
- Брати на увагу** – Принимать во вниманіе. Г. С.
- Брати під увагу** – Учитывать. Г. С.
- Братися парою** – Испаряться. 66 (1.4).
- Брахідома** – Брахидома. Г. С.
- Брахіопода** – Брахиопода. Г. С.
- Брахіпінакоїд** – Брахипинакоидъ. Г. С.
- Брахіпіраміда** – Брахипирамида. Г. С.
- Брекчія** – Брекчія. Г. С.
- Брекчія тертя** – Брекчія тренія. Г. С.
- Брижа** – Морщина. Г. С.
- Брижжи, брижжі** – Рябь, зыбь. 19 (1.283); 49 (11.148).
- Брила** – Глыба. 11 (5); 47 (223); 49 (1.77); 59 (31).
- Брила** – Залежь. 31 (64).
- Брилівс** – Крупные камни. 17 (1.99).
- Брилкастий** – Комковатый, крупнозернистый. 17 (1.99).
- Бриляк** – Моласса, нагельфлю, псефитъ. 41 (93.98).
- Брилянт великий** – Солитерь. 19 (1.60).
- Брилястий** – Глыбовый. 32 (24).
- Брить** – Лезвее, остріе. 41 (75).
- Брід** – Бродь. 41 (66).
- Брідок, брідочок** – Ручей, ручеекъ. 19 (1.281).
- Бром** – Бромь. 41 (50).
- Бромак** – Бромистый. Г. С.
- Бромистий** – Бромистый. 54 (13).
- Брондза** – Бронза. 9 (4).
- Брондзовий** – Бронзовый. Г. С.
- Бронз** – Бронза. 32 (30).
- Бросквовий** – Персиково-красный. 7 (61).
- Брояка** – Забора. 44 (41).
- Брунатний** – Бурый, коричневый. 13 (22); 32 (24.38).
- Брунатний уголь** – Бурый уголь 64 (13).
- Брунявий** – Буроватый. 43 (47).
- Брус** – Прямоугольный параллелепипедъ 35 (10); глыба. 32 (124); 41 (49); валунъ. 43 (23).
- Брус вулканічний** – Вулканическая бомба. 41 (49).
- Брусквиново-червоний** – Персиково-красный. Г. С.
- Брусковий лупак** – Точильный сланецъ. 41 (126).
- Брязкачка** – Мергельная конкреція. (С. Збранки).
- Бугор** – Холмъ. 41 (76).
- Будівельний матеріял** – Матеріаль строительный. Г. С.
- Будівля** – Структура. 48 (17); 61 (1).
- Будівляний** – Строительный. 31 (27).
- Будова** – Строеіе. 23 (28).
- Будова** – Структура. Г. С.
- Будовельник** – Строительный матеріаль. 23 (92).
- Бузун** – Каменная соль нечистая. 17 (1.107).
- Буйний** – Крупный. Г. С.
- Буй-тур** – Туръ. 58 (96).
- Буківка** – Почва буковая (изъ-подъ буковаго лѣса). 8 (80).
- Була** – Глыба, сrostокъ. 32 (51); 43 (45).
- Буластий** – Глыбовый, сrostковатый. 43 (47).
- Бульбашка** – Пузырекъ. 22 (20).

Бульвистий – Шишковатый, сrostковатый. 7 (56); 43 (220).

Булькати, булькотати – Кипѣть. 19 (1.14).

Булькотѣти – Клокотать. 19 (1.19).

Буля – Шаръ, сrostокъ, конкреція. 32 (145).

Буравити – Бурѣть. 32 (37).

Бура лисоголовка – Почковидный лимонить. 32 (38).

Буравий – Буроватый. 17 (1.111).

Буре вугілля – Бурый уголь. Г. С.

Бурій – Бурый. 49 (1.25).

Бурій вугіль – Бурый уголь. 31 (11); 62 (49).

Бурій желѣзовець – Бурый желѣзнякъ. 32 (38).

Бурій залѣзняк – Бурый желѣзнякъ. 28 (29).

Бурити – Разрушать, ниспровергать; сильно лить, литься; рыть. 17 (1.112).

Буритися – Вскипать. 32 (51).

Буріння – Вскипаніє. Г. С.

Буріти – Бурѣть. 49 (1.25).

Буркут – Углекислый минеральный источникъ. 11 (6); 17 (1.112); 41(82).

Буркутський – Источниковый. 17 (1. 113).

Буробрунявий – Бурокоричневый. Г. С.

Бурова скважина – Буровая скважина. 51 (24).

Буровугільний – Буроугольный. 53 (3).

Бурожавий – Бурожелтый. Г. С.

Бурта – Гряда, холмъ. 14 (6).

Бурти – Селитрянные ямы. 19 (1.21).

Буртити – Сверлить, буравить. 17 (1. 114).

Буртіти – Бить ключемъ. 41 (113).

Бурулька – Сосулька. 19 (1.66.69); 54 (17).

Бурчак – Потокъ, ручей шумный. 19 (134.281).

Бурштин – Янтарь. 9 (41); 13 (123); 17 (1.115); 19 (226); 49 (11.258); 53 (3).

Бурштиновий – Янтарный. 17 (1.115).

Бурячковий – Темнокрасный. 19 (108).

Бут – Щебень. 41 (107).

Бушувати – Бушевать. 32 (82).

Бьющий – Бьющій. 54 (31).

В

Вага – Вѣсъ, тяжесть. 9 (7); 19 (132); 63 (5).

Ваганє – Колебаніє. 58 (33).

Вагівниця – Вѣсы. 9 (7).

Ваговий – Вѣсовой. 9 (3).

Вагота – Тяжесть, вѣсъ. 19 (132).

Вагота пилома – Удѣльный вѣсъ. 7 (59).

Ваготіння – Тяготѣніє. 19 (131); 65 (9).

Вагуватися – Колебаться. 43 (276).

Ваді – Вади, уади. 41 (123).

Важити – Вѣсить. 9 (7).

Важіння – Вѣвшиваніє. 9 (5).

Важкий – Тяжелый, массивный. 19 (92. 131).

Важниця – Вѣсы. 9 (7); рычагъ. Г. С.

Вал – Валь. 11 (4); 49 (28).

Валеза, валєза – Висячая долина. 42 (15).

Валець – Цилиндръ. 9 (39); 19 (190); 49 (11.243).

Валоватий – Волнистый, холмистый. 2 (38).

Валовий – Барьерный. 32 (121); валообразный. 43 (153).

Валок – Цилиндръ. 35 (10); блокъ. 63 (61).

Валуватий – Валообразный. Г. С.

Валун – Валунъ. 39 (60); 41 (69); 44 (32); 51 (24); 53 (13).

Валунний – Валунный. 41 (69).

Валуновий – Валунный. 39 (60).

Валькований – Глинобитный. 9 (8).

Вальцюватий – Цилиндрический. 9 (39); 19 (190); 49 (11.243).

Валява – Куча, скопленіє. 41 (106).

Вандрівний – Странствующій. 32 (117).

Вантага – Грузъ, нагрузка. 9 (9).

Вап – Кальцій. 41 (51); 58 (10).

Вапельня – Известковая печь. 49 (11.18).

Вапенцевий – Калійный. 9 (13).

Вапень – Кальцій. 9 (14); 49 (1.161); 54 (12); 63 (47).

Вапна – Известь. 9 (12); 11 (6); 17(1. 125); 19 (294); 22 (6); 31 (19); 34 (78); 48 (16).

Вапневий фосфоран – Кальцій фосфорнокислый. Г. С.

Вапнець – Калій. 9 (13); кальцій. 49 (1.161).

Вапник – Кальцій. 19 (5).

Вапнистий – Известковый. 9 (12); 17 (1.125); 19 (294); 41 (79); 43 (249); 49 (1.150).

Вапнище – Известковая копь. 17 (1.125).

Вапніти – Пропитываться известью. 32 (118).

Вапно – Известь. 6 (39); 9 (12); 17 (1. 125); 49 (1.150); 63 (47).

Вапновий – Известковый. 22 (6).

Вапнюк – Мѣль. 9 (19).

Вапняк – Известнякъ. 9 (12); 11 (6); 17 (1.125); 23 (17); 28 (29); 31 (73); 49 (150); 54 (3); 63 (8); 39 (56); 41 (79); 47 (223).

Вапнякова копальня – Известковая копь. Г. С.

Вапняковий – Известковый. 40 (106).

Вапнянець – Известковый шпатель. 9 (12); 41 (79).

Вапняний – Известковый. 6 (4); 9 (12); 17 (1.125); 19 (294); 41 (79); 49. (150); 58 (10); 62 (68).

Вапняний скалець – Известковый шпатель. 58 (10).

Вапняний скалинець – Известковый шпатель. Г. С.

Вапняр – Известнякъ. 19 (294).

Вапнярка – Известковая копь. 9 (15); 49 (1.150.174); известковая яма. 49 (1.150); известковая печь. 49 (11.18); известко-обжигательная печь. 63 (47).
Вапнястий – Известковый. 6 (58); 19 (294); 23 (20); 54 (13).
Ваповий фосфоран – Фосфорнокислый кальций. 43 (98).
Вапняний – Известковый. 63 (47).
Варенуха, варінка – Соль (изъ раствора). 32 (41).
Варка – Варка. 31 (99).
Вартісність – Эквивалентность, атомность. 13 (63).
Вартість – Ценность, величина. 31 (17); 41 (3).
Вартий уваги – Замѣчательный. Г. С.
Варюга – Впадина, глубокая яма. 8 (63).
Ватерпас – Ватерпасъ. Г. С.
Ватра – Очагъ. 41 (60).
Вахляревий – Вѣрообразный. 58 (36).
Вахляристий – Вѣрообразный. 41 (60).
Вбирати – Впитывать, всасывать. 49 (1.48.51).
Вбиратися – Проникать. Г. С.
Вглибина – Впадина. 23 (44).
Вглубленє – Углубленіе, впадина, ниша. 23 (16.19); 42 (11.14).
Вглублений – Вогнутый, углубленный. 40 (89); 41 (56).
Вглубний – Углубляющій, эродирующій. 41 (118).
Вгнутий – Вогнутый. 23 (19); 35 (3); 54 (3).
Вгнуто – Прогибъ. 45 (165).
Вдар – Ударъ. 49 (11.222).
Вдарний – Ударный. Г. С.
Вдача – Свойство, характерная особенность. 61 (1).
Вдиранє – Вторженіе. 58 (67).
Вдиратись – Вторгаться. 49 (54).
В діткненню – На ошупь. 13 (11); 32 (63).
Вежа – Башня. 32 (106).
Вектор – Векторъ (радіусъ). Г. С.
Велетенський – Исполинскій. Г. С.
Велетенський казан – Исполиновый котель. Г. С.
Великан – Великанъ. 58 (51).
Великанський – Исполинскій, огромный. 23 (290); 32 (83.132).
Великий – Великій, массивный. 19 (92).
Велитенний – Исполинскій. 40 (106).
Величавий – Величественный. Г. С.
Величезний – Огромный. Г. С.
Величина – Величина. 41 (64).
Величний – Величественный. 49 (1.31).
Величність – Величественность, возвышенность. 19 (88); 49 (1.31).
Веніса – Вениса. Г. С.

Вепринник – Гроссулярь. 13 (102).
Верг – Слой. 9 (32); пласть. Г. С.
Вернивода – Водоворотъ. 49 (1.40).
Верства – Слой, пласть; верста. 9(32); 17 (1.138); 19 (40); 23 (8); 32 (130); 37 (58); 49 (11.20.170); 54 (18); 64 (4).
Верствиця – Изогипса. 42 (12).
Верстованє – Слоистость, пластоватость. 43 (24); 58 (6).
Верстованє перехресне – Диагональная слоеватость, смешанное напластованіе. 41 (84).
Верстований – Слоистый, пластовой. 49 (11.170); 58 (15.46).
Верстовий – Слоистый, пластовой. 41 (104); 42 (7).
Верстовий пересув – Пластовой сдвигъ. Г. С.
Верстово-ступенний – Слоисто-ступенчатый. 41 (104).
Верстовиця – Пласть. Г. С.
Верствування – Напластованіе. Г. С.
Верствуватий – Слоистый, слоеватый. Г. С.
Верствувано-східчастий – Слоисто-ступенчатый. Г. С.
Верствуватість – Слоистость, пластоватость. Г. С.
Верстовиця – Тонкій слой, прослойка. 43 (19).
Верстовка – Прослойка. 43 (30).
Вертеп – Пещера. 17 (1.138); проваль. 23 (59); 32 (44); 41 (54); 43 (101); оврагъ. 41 (105).
Вертепа – Пропасть, оврагъ, ущелье. 17 (1.139).
Вертепний – Овражный, провальный. 17 (1.139); 41 (54).
Вертіне – Буреніе. 23 (20).
Вертьог – Ухабъ, яма выдуванія въ пескѣ. 17 (1.139).
Верх – Поверхность, вершина, верховье. 19 (50); 23 (36); 41 (45); 44 (30); 49 (1.32).
Верхивя – Верховье. 59 (16).
Верхивє – Верховье. 23 (80); 43 (23); 41 (99).
Верхівья – Верховье. 44 (41); 49 (1.32).
Верхів'я – Верховье. 34 (33).
Верхневий – Поверхностный. 41 (63).
Верхнетретичний – Верхнетретичный. 54 (31).
Верхнина – Вершина. 41 (70).
Верхній – Поверхностный. 19 (50).
Верхньокейдовий – Верхнемѣловой. 60 (9).
Верхня – Поверхность, плоскость. 32 (48); 41 (12.63); 49 (11.26).
Верхняк – Верхній слой. 19 (40); верхнее основаніе. 35 (6).
Верховий – Вершинный. 41 (70).
Верховина – Верхушка, вершина. 11 (4);

17 (1.140); 39 (57); 49 (1.32); 59 (31); на-
горье, горная страна. 23 (29); 41 (47.67);
верховье. 19 (71); 38 (13); 39 (52); 61 (10).
Верховинний – Вершинный. 17 (1.140); 38
(17).
Верховинський – Вершинный, горный. 23
(23.38).
Верчена діра – Буровая скважина. 58 (4).
Верчене – Бурение. 40 (59); 43 (239); 58 (58).
Вершава – Вершина. 41 (70).
Вершина – Верховье. 17 (1.141); 19 (71); 41
(70).
Вершідь – Овраг кустистый. 8 (63).
Вершковий – Вершинный. 32 (52).
Вершня – Поверхность. 17 (1.141).
Вершок – Вершина. 23 (38); 32 (77); 35 (4);
37 (6); 40 (68); 41 (47); 64 (2); вершинка.
10 (96); верховье. 49 (1.32).
Взданий – Обратный. 42 (16).
Взаємини – Соотношение. Г. С.
Взаємний стосунок – Соотношение. Г. С.
Взаємодійство – Взаимодѣйствие. Г. С.
Взаємодіяння – Взаимодѣйствие. Г. С.
Взаємодіяти – Взаимодѣйствовать. 9 (5).
Взаємочинність – Взаимодѣйствие. 9 (5).
Взвишенє – Возвышение. 41 (59).
Взгінний – Вспученый. 41 (45).
Вздутє – Вздутіе. 41 (44).
Взір – Форма. 13 (62); 32 (68); 35 (8).
Взірцевий – Образцовый. 41 (11).
Взнесенє – Поднятіе, возвышение. 41 (22.59).
Взнесіннє – Возвышение, возвышенность.
41 (59); 43 (16).
Вибалок – Ложбина, отрогъ оврага, балка.
11 (7); 17 (1.144); 19 (226); 47 (223).
Вибій – Ухабъ. 19 (168); обломокъ. 58 (83).
Вблискувати, виблискуватися – Сверкать,
свѣтитъ. 17 (1.146).
Вибой – Ухабъ. 19 (168).
Вибой – Ухабы. 2 (38).
Вибойна – Ухабъ. 11 (11); 19 (168); 46 (223).
Вибойстий – Ухабистый. 2 (38).
Виборчий – Избирательный. 9 (12).
Вибуркований – Вымощенный. Г. С.
Вибух – Взрывъ, извержение. 9 (5); 17 (1.147);
23 (20); 40 (68); 41 (59); 49 (1.150); 59 (31).
Вибуховий – Изверженный. 32 (25); 58 (6).
Вивантаження – Сгружение. Г. С.
Вивантажувати – Сгружать. Г. С.
Вивершений – Приподнятый. 23 (137).
Вивисшенє – Возвышение, возвышенность,
повышение, высота. 12 (10); 23 (16.183);
32 (95); (59); 58 (34).
Вивівати – Вывѣвать. 17 (149).
Вивіз – Горный проходъ. 41 (57).
Вивірення – Вывѣтриваніе. 49 (1.57).

Вивітріла діра – Тафони. 41 (115).
Вивітрілий – Вывѣтрѣлый. 27 (28).
Вивітрування – Вывѣтриваніе. 27 (27).
Вивітрювання – Вывѣтриваніе. 31 (9).
Вивітрювання – Вывѣтриваніе. 39 (56); 46
(155).
Вивітрювання – Вывѣтриваніе. 48 (9).
Вивітрюватися – Вывѣтриваться. (1.149);
49 (1.57).
Вивіяти – Вивѣять. 17 (1.149).
Вив'язаний – Выдѣленный. Г. С.
Вивязатися, вивязуватися – Выдѣляться,
раздѣливаться. 13 (54). 58 (3).
Вив'язування – Выдѣленіе. Г. С.
Вигасаючий – Угасающий. 41 (60).
Вигаслий – Потухшій. 40 (105).
Вигаснути – Угаснуть, потухнуть. 12 (24);
17 (1.151).
Вигин – Изгибъ. 41 (50).
Вигина – Излучина. 49 (1.152).
Вигинистий – Гибкій. 2 (38).
Вигинчастий – Гибкій. 2 (38).
Виглад – Шлифъ, шлифовка. 41 (71); 43 (19);
58 (29).
Вигладженє – Шлифовка. 41 (46).
Вигладжений – Шлифованный. 32 (109).
Виглублення – Углубленіе. 19 (138).
Виглубління – Углубленіе. 10 (92).
Вигляд – Видъ, обликъ, образъ, рельефъ.
13 (2); 23 (38); 32 (70); 41 (69); 58 (79).
Вигненє – Вогнутость, изгибъ. 40 (104); 43
(243); 58 (36).
Вигносний – Унавоженный. Г. С.
Вигнойка – Удобрение. 9 (37).
Вигноювання – Унаваживаніе. Г. С.
Вигноювати – Удобрять. 19 (140).
Вигнутий – Выпуклый, изогнутый. 41 (19);
64 (2).
Вигорати – Выгорать. 31 (25).
Вигорилий – Потухшій. 32 (82).
Вигорілий – Потухшій. 23 (20).
Вигорувати – Выгорать. 31 (5).
Вигранити – Ограничить. 19 (116).
Вигриз – Эрозіонная впадина. 7 (57).
Вид – Форма (крест.), видъ. 7 (4); 41 (69).
Вид зложений, сполучений – Комбинація
(крест.). 7 (4).
Видавлений – Раздавленный. 41 (45).
Видвигненє – Возвышенность, возвышение,
поднятіе, вздутіе (сводообр.). 13 (1); 23 (82);
41 (86); 42 (4); 43 (15); 58 (79); 64 (13).
Видвигнений – Выдвинутый, приподнятый.
32 (94).
Видвигнутися – Сдвинуться. 12 (16).
Видертись – Вскрабаться. 49 (1.52).
Видимати – Вывѣвать. Г. С.

Видиматися – Выпучиваться. 19 (127).
Видимий – Видимый. 43 (99).
Видівня – Морфологія. 7 (3).
Виділ – Выдѣленіе. 61 (6).
Виділенє – Выдѣленіе. 41 (46).
Виділений – Выдѣленный. 43 (102).
Виділення – Выдѣленіе. 49 (1.58); 53 (8).
Виділина – Секреція. 41 (109).
Виділюванє – Выдѣленіе. 43 (105).
Виділятися – Выдѣляться. 61 (3).
Видістатись – Добраться, дойти. 43 (290).
Видма – Дюна, голый песокъ. 17 (1.157); 40 (81); 41 (54); 49 (1.112).
Видмухання – Выдуваніе. 49 (1.58).
Видмухати – Выдувать. 49 (1.58).
Видовбити – Выдолбить. Г. С.
Видовбування – Выдалбливаніе. Г. С.
Видобути – Добыть, вытащить. 50 (150).
Видовбанє – Выдалбливаніе. 41 (46); 42 (5).
Видовбувати – Выдалбливать. 49 (1.58).
Видолина – Углубленіе. 46 (223).
Видолинок – Отрогъ оврага, ложбина, котловина, углубленіе. 17 (1.158); 19 (41.138).
Видолоба – Выемка. 41 (104).
Видуваннє – Выдуваніе. 39 (59).
Видувати – Выдувать. Г. С.
Вижолобати – Выдолбить, промыть. 58 (41).
Вижолобити – Углубить. 19 (138).
Вижолобленє – Выдалбливаніе, размываніе, жолобъ размыва. 23 (22); 41 (100).
Вижолоблений – Углубленный эрозіей, размытый. 43 (266).
Вижолобляти – Выдалбливать. 32 (96).
Визаряє – Выдѣленіе. 23 (17); лучеиспусканіе. 41 (46).
Визимніти – Охладиться, остыть. 12 (8).
Визирати – Выглядывать, обнажаться. 43 (246).
Визів – Испареніе. 9 (13).
Визівати – Испарять. 9 (13).
Визір – Внѣшній видъ. 7 (62).
Визнака – Обозначеніе, опредѣленіе. 9 (21.22).
Визначатися – Отличаться. Г. С.
Визначення – Опредѣленіе. 9 (22); 53 (13).
Визначний – Замѣчательный, выдающийся. 40 (70).
Визначно – Опредѣленно. 42 (5).
Визолєнє – Выщелачиваніе. 41 (45).
Визолити – Выщелочить. 49 (1.69).
Викаблучений – Выпуклый. 32 (99).
Викачанє – Выкатываніе, окатываніе, расплющиваніе. 41 (46).
Викачаний – Окатанный. 60 (9).
Викидання – Изверженіе. 19 (294).
Викидати – Извергать. 49 (1.150).

Викід – Выбрасываніе, изверженіе. 41 (46).
Виклинованє – Выклиниваніе. 41 (45).
Виклиновуванє – Выклиниваніе. 43 (276).
Виклиновуватися – Выклиниваться. 43 (30).
Викоп – Ископаемое. 58 (45).
Викопаний – Ископаемый. 58 (86).
Викочувати – Выкатывать. 31 (31).
Викрій – Выемка. 49 (1.58).
Викруглити – Округлить. 19 (237).
Викружляти – Округлять. 19 (237).
Викрут – Изворотъ. 49 (1.150).
Викрутастий – Извилистый. 23 (71).
Викрутенє – Извилина. 17 (1.165).
Викручуватися – Отклоняться. 64 (1).
Викүлений – Выпуклый. 2 (38).
Виладовувати – Сгужать. 49 (11.158).
Виладування – Сгуженіе. 49 (11.158).
Вилазити – Переползати. 49 (11.13).
Виливатися – Выливаться, вытекать, простекать. 19 (133.199).
Виливний – Эффузионный. 41 (55).
Виливок – Слитокъ. 19 (39).
Вилиснуватий – Блестящий. 23 (227).
Вилиті плити – Эффузивные покровы. 23 (20).
Вилитий – Эффузивный. 41 (120).
Виліпок – Слѣпокъ. Г. С.
Виломана заглибина – Котловина излома. 41 (44).
Виломка – Каменоломня. 31 (71).
Виломок – Обломокъ. 19 (211).
Вилугованє – Выщелачиваніе. 41 (45).
Вилуговувати – Выщелачивать. Г. С.
Видужувати – Выщелачивать. 49 (1.69).
Вилупати – Выбивать по спайности. 32 (46).
Вилучений – Выдѣленный. Г. С.
Вилучення – Выдѣленіе. 49 (1.58).
Вильний – Извилистый. 17 (1.169).
Вилятий – Эффузивный. 23 (98).
Вимерлий – Вымершій. 58 (88).
Вимерший – Вымершій. 54 (17).
Вимивати – Размывать. 64 (8).
Вимиранє – Вымираніе. 58 (50); 41 (130).
Вимирати – Вымирать. 58 (44).
Вимитий – Вымытый. Г. С.
Виміл – Элювий. 41 (46).
Виміна – Обмѣнъ. 41 (14).
Вимінне розкладання – Обмѣнное разложение. Г. С.
Вимінний розклад – Обмѣнное разложение.
Вимір – Измѣреніе. 35 (3); 49 (1.152); размѣръ. 49 (11.126); сѣмка. 51 (24).
Вимірати – Вымирать. 49 (1.62).
Вимірний – Измѣримый. Г. С.
Вимірний – Рациональный. 35 (7).
Виміт – Выметаніе, выбрасываніе. 41 (46).

- Вимітати** – Выметать. 49 (1.62).
Вимощений – Вымощенный. 43 (251).
Вимощування – Мошчение. 31 (5).
Вимул – Элювий. 41 (46).
Винахід – Открытие. 52 (38).
Винесенє – Возвышенность. 23 (158).
Винесений – Приподнятый. 40 (102).
Винеслий – Возвышенный. 49 (1.41).
Винеслість – Возвышенность. 49 (1.41).
Виникати – Возникать. 49 (1.42).
Виникати – Слѣдовать. Г. С.
Виносити – Достигать. 23 (27.282).
Винурятися – Выступать, показываться. 17 (1.174).
Виобразованє – Образование, строение. 7 (54); 41 (69); 42 (4); 58(23).
Виобразування – Образование, выработка. 40. (106).
Виобразуваний – Образованный 43 (44).
Виобразуватися – Выработаться, оформиться. 43 (271).
Виоранє – Выпахивание. 41 (46).
Виорювати – Выпахивать. 49 (1.63).
Випадком – Случайно. Г. С.
Випадок – Случай. Г. С.
Випал – Обжигание. 9 (21); 31 (9).
Випалений – Выжженный, обожженный. 19 (118); 31 (28); 32 (63).
Випалення – Обжигание. 9 (21).
Випалити – Обжечь. Г. С.
Випалитися – Выжечься. 19 (118).
Випар – Испарение. 9 (13); 32 (21); 49 (1.157).
Випаритися – Испариться. 19 (312).
Випаровування – Выпаривание. 9 (7).
Випаровуватися – Испаряться. 19(312); 54 (4).
Випарування – Испарение. 19 (312).
Випаруватися – Испаряться. 19 (312); 32 (113).
Випарюватися – Испаряться. 19 (312).
Випинатися – Выпучиваться. 19 (127).
Випирати – Вытѣснять. 13 (66).
Виперти – Вытѣснить. 23 (102).
Виплавлений – Вымытый. 43 (251).
Виплачуватися – Окупаться. 58 (71).
Виплив – Истечение, излияние, истокъ. 9 (13); 17 (1.177); 41 (45).
Випливати – Вытекать. 64 (2).
Випливати – Слѣдовать. Г. С.
Виповненє – Выполнение. 7 (56).
Виполікувати – Растворять, выщелачивать. 32 (44).
Виполірувати – Отполировать. 49 (1.296).
Виполіскування – Выщелачивание. 48 (36).
Виполоч – Промоина, водомоина, лужа, элювий. 7 (57); 17 (1.178); 19 (203); 41 (45).
Виполочина – Элювий. 41 (46).
Випорядженє – Выбирание, унесение, опораживание, очищение. 41 (46).
Випраженє – Обжигание. 13 (74).
Випрепарований – Отпрепарированный. 41 (54).
Виприск – Бьющий ключъ. 41 (105).
Випростовувати – Спрямять. 49 (11.188).
Випрятанє – Уничтожение, унесение. 43 (46); 43 (90).
Випрятаний – Очищенный, уничтоженный. 41 (46).
Випуклий – Выпуклый. 40 (89); 41 (19).
Вир – Водоворотъ, омутъ. 11 (4); 17 (1.180); 41 (89); 42 (6); 49 (1.40); 59 (31).
Вирва – Рытвина. 47 (223).
Виринати – Выглядывать, выступать. 42 (4).
Вирівнуючий – Выравнивающий, нивелирующий. 41 (46).
Вирівняний – Выровненный, нивелированный. 41 (45).
Виріжнювати – Отличать. 43 (103).
Виріжнятися – Выдаваться, отличаться. 64 (4).
Виріб – Издѣлие, выработка. 10 (94); 48 (8).
Вирівнанє – Выравнивание. 42 (5).
Вирівнуванє – Выравнивание. 23 (20).
Вирізьбленє – Выработка рельефа, скульптура. 32 (147).
Вирізьблений – Изрѣзанный, расчлененный. 23 (68).
Вирод – Выродокъ. 58 (74).
Виродок – Выродокъ. Г. С.
Вирушений – Сдвинутый, нарушенный. 48 (20).
Висвердлений – Выбуренный. 54 (31).
Висиня – Высота. 19 (130).
Висип – Насыпь, островъ. 19 (170.252).
Висихання – Усыхание. 49 (1.154).
Висказ – Утверждение, убѣждение. 12 (4).
Висклепенє – Вздутіе (сводообр.). 42 (4).
Висла долина – Висячая долина. Г. С.
Вислід – Послѣдствие, результатъ, продуктъ, изслѣдование. 23 (171); 32 (7); 41 (123); 43 (299); 58 (3).
Вислідний – Результирующий. Г. С.
Вислідний – Равнодѣйствующий. 49 (11.118).
Вислов – Выражение. 32 (70).
Виснажувати – Истощать. Г. С.
Виснажуватися – Изсякать. Г. С.
Вислоя – Эрозіонная долина. 4 (18); 8 (63); 41 (115).
Висновок – Выводъ, слѣдствие. 35 (3).
Високість – Возвышенность, высота. 11 (4); 14 (4); 19 (130); 38 (16); 39 (60).
Високоверхня – Плоскогорье. 41 (75).

- Високогірський** – Высокогорный. 41 (75); 42 (9).
- Високорівень** – Плоскогорье. 11 (9); 39 (53); 47 (223).
- Високорівневий** – Плоскогорный. Г. С.
- Високорівня** – Плоскогорье, плато. 23 (145); 32 (100); 37 (38); 40 (44); 41 (75); 59 (31).
- Висолоджувати** – Опрѣснять. 23 (218).
- Висота** – Высота. 38 (15); 64 (1).
- Висотинний** – Верховой, верхній. 23 (232).
- Височина** – Высота. 19 (130); 38 (14); возвышенность. 23 (28); 41 (75). 59 (31); плоскогорье. 23 (29).
- Височинний** – Вершинный. 43 (107).
- Височінь** – Высота. 19 (130).
- Виставати** – Подниматься, выдаваться. 64 (8).
- Виставлене** – Экспозиція. 41 (60).
- Вистарчаючий** – Достаточный. 43 (279).
- Вистиглий** – Остывший. 32 (72).
- Виступ** – Выходъ, обнаженіе, выступъ. 10 (91); 29 (29); 41 (48).
- Виступ скидний** – Горсть. 39 (55).
- Виступуванє** – Выступаніе. 43 (87.264).
- Висуватися** – Выдвигаться. 58 (75).
- Висунений** – Выдвинутый. 43 (249).
- Висушувати** – Изсушать. 49 (1.154).
- Висячий** – Висящий. 42 (9).
- Витвір** – Образование, отложение, продуктъ. 10 (93); 32 (63); 39 (56); 47 (223).
- Витворення** – Образование. 49 (1.267).
- Витворюватися** – Производиться. Г. С.
- Витиск** – Оттискъ, отпечатокъ. 19 (276).
- Витисненє** – Вытѣсненіе, замѣщеніе. 7 (56).
- Витися** – Извиваться. 19 (294).
- Витичити** – Откалывать, снимать, отмѣчать. 41 (3).
- Витік** – Истокъ. 41 (45).
- Витікати** – Вытекать, проистекать. 19 (199).
- Виток** – Истокъ. 41 (45); заворотъ, завитокъ. 41 (127).
- Витолкувати** – Истолковать. 43 (264).
- Витопка** – Выплавка. 32 (28).
- Витоплювати** – Выплавлять. 49 (1.63); 32 (2).
- Виторочуватися** – Выглядывать, просвѣчивать. 43 (246).
- Витревалість** – Устойчивость, прочность. 12 (7).
- Витягти** – Вытащить. 50 (150).
- Вихід** – Выходъ, обнаженіе, выступъ. 39 (55); 41 (45); 54 (23); 61 (12); восхождение. 41 (45).
- Вихідна форма** – Исходная форма. 42 (4).
- Вихідний** – Исходный. 9 (13).
- Вихідні пункти** – Исходные пункты. Г. С.
- Вихідня** – Выходъ, выступъ, обнаженіе. 41 (45); 42 (4); 43 (14.100).
- Вихорити** – Пылить. 19 (225).
- Вицвіт** – Выцвѣтъ. 7 (55); 43 (44).
- Вицьвіт** – Выцвѣтъ. 13 (76); 32 (41).
- Вицвітання** – Выцвѣтаніе. Г. С.
- Вицвітати** – Выцвѣтять. Г. С.
- Вичерпний** – Исчерпывающий. Г. С.
- Вичерпувати** – Вычерпывать, истощать. 6 (167).
- Вичерпуючий** – Исчерпывающий. 51 (24).
- Вишибок** – Выступъ. 41 (123).
- Вишиня** – Высота. 19 (130).
- Вишліфувати** – Отшлифовать, ошлифовать. Г. С.
- Вишліховати, вишліхувати** – Выгранить, отшлифовать. 19 (116.279).
- Вишукання** – Изысканіе, выискиваніе. 49 (1.154).
- Вишуки** – Изысканія. 49 (1.154).
- Вишукування** – Выискиваніе. Г. С.
- Вищерб** – Зазубрина, ущелье. 23 (256); 41 (103).
- Вищербленє** – Зазубриваніе. 41 (46).
- Виявляти** – Обнаруживать, проявлять. Г. С.
- Виявлятися** – Проявляться. Г. С.
- Виямчити** – Углубить. 19 (138).
- Виярок** – Лющина, мелкій оврагъ. 17 (1.202).
- Відбарвленє** – Выцвѣтаніе. 7 (59).
- Відбивання** – Отраженіе. 9 (12); 63 (81).
- Відбивна гулька** – Отбивной бугорокъ. 10 (94).
- Відбивний** – Отражательный. Г. С.
- Відбите** – Отраженіе. 41 (30.100).
- Відбитий** – Отраженный. 82 (18).
- Відбиток** – Оттискъ, отпечатокъ. 19 (276).
- Відбіжний** – Центробѣжный. 49 (11.243).
- Відбій** – Прибой. 41 (50).
- Відблеск** – Отблескъ. 41 (39).
- Відблиск** – Отблескъ. Г. С.
- Відбляск** – Отблескъ. 17 (1.204).
- Відбудівник, відбудовальник** – Возстановитель (хим.). 9 (6).
- Відвал** – Отваль. 19 (255); 49 (289).
- Відверненє** – Обращеніе, обращеніе вспять. 23 (114); 41 (3); 42 (15).
- Відводненє** – Осушеніе, дренированіе. 6 (171); 41 (57); 42 (7); 43 (270).
- Відвоглоглий** – Отсырѣлый. Г. С.
- Відвоглогнути** – Отсырѣть, сдѣлаться влажнымъ. 17 (1.208).
- Відволожувати, відволожити** – Увлажнять, увлажнить. 49 (1.208).
- Відволожуватися** – Отсырѣвать. Г. С.
- Відворот** – Обращеніе. 41 (117).
- Відворотний** – Обратный. 23 (251).
- Відворотно** – Обратно. 45 (166).
- Відвохлий** – Отсырѣвший. 17 (1.208).

- Відгадати** – Разгадать. Г. С.
Відгалуженє – Отвѣтвление. 41 (42).
Відгиленє – Отвѣтвление, развѣтвление. 41 (42); 42 (8).
Відграватися – Происходить. 13 (7).
Віддаленє – Разстояніє. 23 (3).
Віддалений – Отдаленный. 23 (2).
Віддаль – Разстояніє. 19 (252); 32 (9); 40 (7).
Відділання – Воздѣйствіє, реакція. 49 (11.139).
Відділений – Отдѣленный, отшнурованный. 41 (41).
Від’ємний – Отрицательный. 12 (18); 32 (11).
Відживлення – Оживленіє. Г. С.
Відживший – Ожившій. 42 (16).
Віджилый – Ожившій. Г. С.
Віджитє – Оживленіє. 42 (11).
Віджувач – Жвачное. 23 (51).
Відзнак – Признакъ. 22 (4); 60 (40).
Відзначати – Отмѣчать. Г. С.
Відзначити – Отмѣтить. Г. С.
Відкіт – Покатость. 19 (87).
Відклад – Отложеніє. 11 (9); 26 (8); 27 (27); 29 (30).
Відкладання – Отложеніє. Г. С.
Відкладовий – Отложенный. Г. С.
Відкласти – Отложить. Г. С.
Відклін – Отклоненіє. 42 (48).
Відклон – Отклоненіє. 40 (64).
Відклоненє – Отклоненіє, склоненіє (магн.). 41 (3.41.52); 42 (8).
Відклонюватися – Отклоняться. 43 (276).
Відколоти – Отколоть. Г. С.
Відколюванє – Отслаиваніє, отщепленіє. 41 (40).
Відкопати, відкопувати – Откопать, откапывать. 17 (1.216).
Відкривати – Вскрывать, обнажать. 49 (1.52.265).
Відкривка – Обнаженіє. 42 (4); 43 (14).
Відкритий – Обнаженный. 43 (253); вскрытый. Г. С.
Відкриття – Открытіє. Г. С.
Відкришуванє – Отслаиваніє. 41 (40).
Відлеглий – Талый. 19 (106); обширный. 27 (27).
Відлив – Слѣпокъ. 32 (44).
Відлив – Отливъ. 41 (55).
Відлинити – Отхлынуть. Г. С.
Відложенє – Отложеніє. 40 (54); 41 (41); 42 (16.239).
Відложити – Отложить. 32 (90).
Відлом – Обломокъ. 43 (44); 64 (11).
Відломок – Обломокъ. 19 (211); 29 (30); 49 (1.264).
Відлу́пуванє пластинками – Отслаиваніє. 41 (40).
Відлу́пування платівчасте – Отслаиваніє пластинчатое. Г. С.
Відлу́щуванє – Отщепленіє, десквамація. 41 (53).
Відлущений – Отщепленный. Г. С.
Відмерзати – Оттаивать. 19 (275).
Відмерлий – Отмершій. Г. С.
Відмерти – Отмереть. Г. С.
Відміл – Отмель. 17 (1.219).
Відміль – Мель. 41 (47).
Відміна – Различіє, видоизмѣненіє, фація. 32 (39); 46 (155); 58 (6.43); 61 (1).
Відмінок – Видъ. 49 (1.35).
Відміренє – Отмѣриваніє. 41 (3).
Відмірник – Параметръ. 32 (7).
Відміряння – Отмѣриваніє. Г. С.
Відмолжений – Омоложенный. 42 (15).
Відмолдження – Омолаживаніє. Г. С.
Відмолоднілий – Омоложенный. 42 (8).
Відмулений – Отмученный. Г. С.
Відмулювання – Отмучиваніє. Г. С.
Відмолодніє – Омолаживаніє. 43 (281).
Віднімання – Вычитаніє. 35 (3).
Відновити – Возстановить. Г. С.
Відновлений – Омоложенный, обновленный. 42 (8).
Відновлюючий – Возстановительный (хим.). 45 (165).
Відновляти – Возобновлять. 49 (1.43).
Відновний – Возстановительный. Г. С.
Відновник – Возстановитель. Г. С.
Віднога – Отрогъ, развѣтвление, рукавъ. 11 (9); 17 (1.221); 19 (272); 47 (223); 49 (1.298. – 11.145); 64 (2).
Відножина – Отрогъ. 11 (9); 47 (223).
Відноcina – Отношеніє. 42 (59).
Відносна вохкість – Относительная влажность. 45 (165).
Відносний – Относительный. Г. С.
Відносно – Относительно. Г. С.
Відношення – Отношеніє. Г. С.
Відокиснювати – Раскислять. 13 (77).
Відокремленє – Отдѣльнє. 41 (41); 58 (22).
Відокремлений – Отдѣльный. Г. С.
Відокремлюванє у стовпи – Столбчатая отдѣльность. 58 (24).
Відокремлювати – Обособлять. 49 (1.267).
Відокремлюватися – Отделяться, выделяться (хим.). 22 (5).
Відорванє – Отрываніє. 32 (73).
Відосередковий – Центробѣжный. Г. С.
Відосередний – Центробѣжный. 9 (39); 23 (159); 36 (11); 40 (104); 49 (11.243).
Відосередній – Центробѣжный. 45 (165).

- Відосередність** – Эксцентричность. 35 (14); 41 (11).
- Відосібнений** – Обособленный. 40 (111).
- Відособнене** – Изоляция. 41 (138).
- Відпарь** – Окно, незамерзающее мѣсто на болоте. 17 (1.222).
- Відплив** – Стокъ, отливъ, теченіе, истокъ. 17 (1.223); 23 (15); 36 (11); 40 (108.111); 41 (40.53); 49 (11.194); 58 (79).
- Відповідний** – Соответствующий. Г. С.
- Відповідний кут** – Соответственный уголъ. Г. С.
- Відпорний** – Стойкій. 43 (19).
- Відпорність** (на що) – Сопротивляемость, стойкость. 43 (19).
- Відприск** – Отпрыскъ, отрогъ. 23 (79).
- Відприскуванє** – Отслаиваніе, отщепленіе. 41 (40).
- Відприснений** – Отщепленный. 32 (96).
- Відпровадженє** – Отводъ, спускъ. 6 (171).
- Відривання** – Отрываніе. Г. С.
- Відривний** – Отрывной. 41 (41).
- Відринуті** – Отхлынуть. Г. С.
- Відрід** – Видъ. 49 (1.35).
- Відріжнати** – Отличать. Г. С.
- Відріжнатися** – Отличаться. Г. С.
- Відрізати** – Отрѣзать. Г. С.
- Відрізна** – Абсцисса. 41 (3).
- Відрізувати** – Отрѣзывать. Г. С.
- Відсвіт** – Отраженіе. 9 (12); 17 (1.228).
- Відсвітний** – Отсвѣчивающий. Г. С.
- Відсвічувати** – Отсвѣчивать. Г. С.
- Відсипанє** – Запруживаніе. 41 (40).
- Відслід** – Отпечатокъ, слѣдъ. 17 (1.229).
- Відслоненє** – Обнаженіе. 42 (4); 43 (14).
- Відслонений** – Обнаженный. 23 (273); 32 (126); 37 (69).
- Відслонювати** – Обнажать, открывать. 49 (1.293); 64 (7).
- Відслонюватися** – Обнажаться. 43 (87.246).
- Відслоняти** – Обнажать. 32 (90).
- Відсонічний** – Тѣновой. 41 (103).
- Відстань** – Разстояніе. 19 (252); 23 (3).
- Відступ** – Разстояніе, отклоненіе, отступленіе. 32 (16); 41 (42); 49 (11.141).
- Відступанє** – Отступаніе. 42 (16).
- Відступний рух** – Отступаніе. 39 (75).
- Відсвѣжений** – Освѣженный. 42 (10).
- Відтавати** – Оттаивать. Г. С.
- Відтворений** – Реставрированный. 58 (90).
- Відтиск** – Отпечатокъ, оттискъ. 53 (9); 58 (62).
- Відтінок** – Оттѣнокъ. 43 (12).
- Відтулина** – Отверстіе. Г. С.
- Відтяти** – Отрѣзать. 32 (114).
- Відхил** – Отклоненіе, отличіе. 41 (3); 49 (1.293).
- Відхиленє** – Отклоненіе. 41 (3).
- Відхилення** – Отклоненіе. 9 (22).
- Відхилення** – Склоненіе (магнитное). Г. С.
- Відхлинуги** – Отхлынуть. 19 (277).
- Відчинений** – Открытый. 7 (4).
- Відчлененє** – Отчлененіе. 41 (40).
- Відчленування** – Отчлененіе. Г. С.
- Відшибок** – Останецъ, свидѣтель. 43 (5).
- Відшлифований** – Отшлифованный. Г. С.
- Відшнурований** – Отшнурованный. Г. С.
- Відщепок** – Осколокъ. 10 (90).
- Вієристий** – Вѣерообразный. 41 (60).
- Вік** – Эра, возрастъ. 23 (17); 40 (110); 49 (1.43); 58 (45).
- Вікнина** – Прорубъ, воронка, водоворотъ, окно на болотѣ. 17 (1.237).
- Вікно** – Отверстіе шахты, отверстіе въ скалѣ (отъ вывѣтриванія), круглое эвзоріонное озерцо, провальный ключъ. 2 (38); 39 (57); 41 (99.110).
- Вікновина** – Окно, незаросшее мѣсто на озерѣ или болотѣ. 17 (1.237).
- Віковий** – Вѣковой. 49 (1.70).
- Вільга** – Влажность. 39 (70).
- Вільгість** – Влажность. 48 (22).
- Вільгнути** – Отсырѣвать, дѣлаться влажнымъ. 19 (82).
- Вільгость** – Сырость, влажность. 19 (101).
- Вільготний** – Сырой, влажный. 19 (101).
- Вільхованя** – Почва желтая, разсыпчатая, хорошая. 8 (80).
- Віск земний** – Озокеритъ. 59 (31).
- Вістрє** – Остріе. 41 (106).
- Вістря** – Остріе. 32 (18).
- Вісь** – Ось. 7 (4); 11 (5); 23 (3); 32 (17).
- Вісь симетрії** – Ось симметрії. Г. С.
- Вітер гальний** – Фень (въ Татрахъ). 23 (117).
- Вітка** – Протокъ, отрогъ. 19 (183.272).
- Вітриоль** – Купоросъ. 13 (68); 32 (25).
- Вітріне** – Вывѣтриваніе. 23 (21); 32 (31); 40 (80); 58 (72).
- Вітріоль** – Купоросъ. 63 (51).
- Вітріти** – Вывѣтриваться. 6 (194); 32 (44).
- Вітровий** – Вѣтряный. 17 (1.242).
- Вітровий шлюф** – Эоловая шлифовка. 41 (126).
- Вітроголь** – Сѣрная кислота. 19 (15).
- Вітряний** – Эоловый. 48 (9).
- Вітряний** – Вѣтряный. Г. С.
- Віщування** – Предсказаніе. Г. С.
- Віщувати** – Предсказать. Г. С.
- Вказівка** – Индексъ. 41 (16).
- Вказівник** – Указатель. Г. С.
- Вкарбований** – Врѣзанный. 23 (165).
- Вклад** – Включеніе. 43 (47).

- Вкрапління** – Вкрапленіє, включеніє. 61 (12); 62 (49).
- Вкривати** – Покрывать. 32 (133).
- Вкритий** – Покрытый. 66 (3).
- Власний** – Собственный. Г. С.
- Властивий** – Качественный. 9 (14).
- Властивий** – Свойственный, присущий. Г. С.
- Властивість** – Качество. 9 (14).
- Властивість** – Свойство. Г. С.
- Влив** – Впаденіє. 49 (1.48).
- Вливатися** – Впадать. 19 (101).
- Влім** – Проломъ, надломъ, вторженіє. 41 (55).
- Влоговина** – Впадина, падъ, логовина, сѣд-
ловина, углубленіє. 14 (6); 19 (76). 101. 102.
138; 49 (1.48).
- Влоговина** – Котловина. Г. С.
- Влогвинний** – Котловинный. Г. С.
- Вломовий** – Проломный, надломный, интру-
зивный. 41 (55).
- Вломок** – Обломокъ. 19 (211).
- Влука** – Углубленіє. 19 (138).
- Влучати** – Попадать. Г. С.
- Влучити** – Попасть. Г. С.
- Влучний** – Мѣткій. Г. С.
- Влучаючий** – Включающий. 41 (133).
- Вміст** – Вмѣстимость, содержаніє. 41 (62.145).
- Вмістимість тепла** – Теплоемкость. 41 (124).
- Вмістище** – Вмѣстилище. 39 (59).
- Внесок** – Предложеніє. Г. С.
- Внїшний** – Внѣшний. 41 (46).
- Вносити** – Заключатъ, дѣлать выводъ. 43 (276).
- Внутро** – Внутренность. 41 (58).
- Вогкий** – Влажный. 19 (82).
- Вогкість** – Влажность, сырость. 19 (101);
62 (49).
- Вогневий** – Огненный. 49 (1.273).
- Вогневідпорність** – Огнеупорность. Г. С.
- Вогневідпорний** – Огнеупорный. Г. С.
- Вогнетривалий** – Огнеупорный. 49 (1.273);
61 (7); 62 (67).
- Вогнетривкість** – Огнеупорность. Г. С.
- Вогнетривкий** – Огнеупорный. Г. С.
- Вогньовий** – Огневой. 15 (30).
- Вогняний** – Огневой. 15 (30).
- Вогняно-плинний** – Огненно-жидкій. 58 (20).
- Водень** – Водородъ. 9 (6); 22 (14); 46 (155);
49 (1.40); 63 (43).
- Воднистий** – Водянистый, водный. 49 (1.40);
58 (39).
- Водовбираємість** – Водоемкость. 31 (47).
- Водовміст** – Водность, богатство водою. 41
(125).
- Водовмісткість** – Водоемкость. Г. С.
- Водовмістний** – Водоносный. 32 (112).
- Водоворот** – Водоворотъ. 41 (107).
- Водовтягальний** – Гигроскопическій. 9 (8).
- Водовтяганє** – Водоемкость. 31 (29).
- Водограй** – Фонтанъ. 9 (38); 19 (175); 32 (86).
- Вододіл** – Водораздѣлъ. 23 (114); 42 (6); 59
(31); 64 (1).
- Вододільний** – Водораздѣльный. 39 (56).
- Водоем** – Водоемъ. 6 (115).
- Водозбір** – Водный бассейнъ. Г. С.
- Водозбір** – Бассейнъ, водоемъ. 11 (3); 17
(1.247); 19 (16); 22 (14); 47 (223); 49 (1.8).
- Водойма** – Бассейнъ. 19 (16); 41 (124); 49
(1.8).
- Водокис** – Гидратъ. 13 (69).
- Водомежа** – Водораздѣлъ. 44 (41).
- Водомет** – Фонтанъ. 19 (175).
- Водомий** – Промойна, рытвина. 11 (10.11);
17 (1.247); 19 (203); 47 (223).
- Водонасичченість** – Водоемкость. 31 (54).
- Водоносний** – Водоносный. 22 (14).
- Водопад** – Водопадъ. 19 (87); 32 (98).
- Водопадна лінія** – Линія паденія. 41 (60).
- Водопадотворець** – Образователь водопада.
42 (7).
- Водопілля** – Наводненіє, приливъ, разливъ.
17 (1.247); 19 (244); 49 (11.124).
- Водоплив** – Ключъ, источникъ. 41 (110).
- Водопостачання** – Водоснабженіє. 30 (8).
- Водоприск** – Фонтанъ. 49 (1.40).
- Водопровід** – Водопроводъ. 54 (26).
- Водорий** – Рытвина, вымоина, промоина,
водомина, размывъ. 11 (11); 19 (123. 207.
282); 47 (223); 49 (1.40.11.125).
- Водорозділ** – Водораздѣлъ. 27 (27); 44 (41).
- Водорост** – Водоросль. 58 (86).
- Водоспад** – Водопадъ. 17 (1.247); 19 (87);
23 (80); 44 (32); 49 (1.40); 55 (14); 72 (5).
- Водостан** – Стояніє воды. 41 (94).
- Водостеч** – Водостокъ. 41 (101).
- Водостій** – Стоячая вода. 19 (86); 49 (1.39).
- Водосток** – Бассейнъ рѣки. 41 (64).
- Водотеча** – Теченіє воды, потокъ, ключъ, ис-
точникъ. 17 (1.247); 19 (111.134); 41 (110);
49 (11.68).
- Водоток** – Русло. 19 (281).
- Водотока** – Русло. 11 (10); 17 (1.247); 49
(11.145).
- Водотриск** – Бьющій ключъ. 41 (110).
- Водоясний** – Водянопрозрачный. 7 (62).
- Водяна жила** – Водяная жила. Г. С.
- Водяне серце** – Медуза. 19 (233).
- Водяний** – Водяной, водянистый, водный.
11 (4); 17 (1.247); 19 (86.87); 60 (4).
- Водянистий** – Водянистый. 19 (86).
- Водянопрозорий** – Водякопрозрачный. Г. С.
- Воздух** – Воздухъ. 13 (16); 17 (1.248); 44
(25); 37 (16); 40 (6).
- Воздуховий** – Воздушный. 17 (1.248).

Воздушна труба – Смерчъ. 32 (116).
Воздушний – Воздушный, эоловый. 13 (2); 41 (59.89).
Возлобок – Покатость. 17 (1.248).
Возморс – Взморье, побережье моря. 41 (84).
Волога – Сырость, влажность. 19 (101); 41 (62).
Волок – Перетаскивание. 41 (105).
Волокнистый – Волокнистый. 13 (74); 32 (36); 41 (61); 43 (44).
Волокнуватий – Жилковатый, волокнистый. 19 (222); 31 (81); 49 (1.44).
Волосний – Волосной. 41 (73).
Волосність – Волосность. 49 (1.44).
Волосоватий – Волосообразный. 7 (55).
Воня – Запахъ. 43 (44).
Воняк – Вонючий известнякъ. 41 (112).
Ворота – Ворота. 32 (109).
Ворушило – Рычагъ. 63 (59).
Востанне – Окончательно. 43 (269).
Востоковець – Восточный вѣтеръ. 41 (95).
Восходящий – Восходящий. 54 (21).
Вохкий – Сырой, влажный. 17 (1.257); 19 (82.101); 49 (138).
Вохкість – Сырость, влажность. 9 (5); 17 (1.257); 19 (101); 45 (165); 48 (23); 49 (1.38); 54 (2).
Вохкнути – Отсырѣвать. 19 (82).
Вохко – Сыро, влажно. 17 (1.257).
Вохка спека – Влажный зной. Г. С.
Вохковина – Сырое мѣсто. Г. С.
Вохкуватий – Сыроватый. 19 (101).
Вохра – Охра, желтая глина. 17 (1.257); 46 (155).
Впад – Впадение. 49 (1.48).
Впаданє – Падение. 23 (7).
Впадати – Впадать. 49 (1.48).
Впадина – Впадина. 23 (125).
Впадний кут – Входящий уголъ. 32 (17).
Впиратись – Вторгаться. 49 (1.54).
Вписаний – Вписанный. 35 (7).
Вписаний кут – Вписанный уголъ. Г. С.
Впитувати – Впитывать. 48 (23).
Вплавлений – Аллювиальный. 41 (55).
Впливати – Впадать. 19 (101); 49 (1.48).
Впорядкованє – Расположение. 41 (43); 43 (21).
Вприск – Включение. 41 (65).
Вприск плинний – Включение жидкости. 41 (65).
Вприск склистий – Включение стекла. 41 (70).
Вприск скляний – Включение стекла. Г. С.
Вприслий – Вкрапленный. 7 (55).
Вприснений – Вкрапленный. 13 (98); 23 (190); 32 (34).

В пробігу – Впродолжение. 32 (18).
В протиставленню (до чого) – Въ противуположность (чему). 43 (257).
Впуклений – Вогнутый. 37 (32).
Вражений – Пораженный. Г. С.
Вріз – Выемка (ж. д.), врѣзь. 32 (146); 41 (85); 43 (247).
Врожай – Урожай. 49 (11.230); 57 (40).
Врожайний – Урожайный. 19 (159).
Врослий – Вросший; задерненный. 7 (54); 42 (5).
Вросток – Вкрапление, вростокъ. 41 (56).
Вруб – Врѣзь. 42 (5).
Всебічний – Всесторонний. 51 (23).
Всезелений – Вѣчнозеленый. 32 (132); 41 (137).
Всеєвіт – Вселенная. 41 (37).
Всеєвітний – Мировой, всемірный. 32 (73).
Всисальний – Всасывающий. 9 (7).
Всисати – Всасывать. 9 (7); 49 (1.51).
Всисний – Всасывающий. Г. С.
Всихати – Усыхать. 19 (165).
Всмоктуватися – Всасываться. 44 (37).
Всосувати – Впитывать. 31 (54).
Всохлий – Усохший. 19 (162).
Вспучиванне – Вспучивание. 61 (2).
Вспучінне – Вспучивание. 61 (3).
Вспятний – Обратный. 41 (68); 42 (6).
Всякати – Впитываться, просачиваться. 13 (54); 22 (111); 58 (40).
Всякающий – Просачивающийся. 43 (106).
Втискання – Вторжение. Г. С.
Втискатися – Проникать, вторгаться. 32 (18).
Вторинна ера – Вторичная эра. Г. С.
Вторинне уложення – Вторичное залегание. Г. С.
Второграняк – Призма 2-го рода; деутеропризма. 7 (17.49).
Второпіраміда – Пирамида 2-го рода. 32 (11).
Второстриця – Пирамида 2-го рода. 7 (15).
Втрата – Потеря. 31 (25); 41 (87).
Втрученє – Вторжение, интрузія. 44 (78).
Втручений – Втиснутый, интрузивный. 43 (229).
Втягати – Поглощать, впитывать, всасывать. 9 (25); 49 (1.48.51).
Вугілля – Уголь. 17 (1.258); 19 (139).
Вугіль – Уголь. 17 (1.258); 19 (139); углеродъ. 63 (43).
Вугластий – Угловатый, граненый. 17 (1.258); 19 (138).
Вуглева кислота – Углекислота. Г. С.
Вуглевий – Угольный. 9 (36).
Вуглевий двоокис – Углекислый газъ. 11 (11).
Вуглевмісний – Угленосный. Г. С.
Вуглеводень – Углеводородъ. 9 (36); 46 (155).

Вуглеквас – Углекислота. 9 (36).
Вуглеквасний – Углекислый. 9 (36); 54 (10); 61 (2).
Вуглекислий – Углекислый. 22 (6).
Вуглекислощ (ж. р.) – Углекислота. 22 (8).
Вуглець – Углеродъ. 9 (36); 19 (138); 49 (11.220); 63 (44).
Вугління – Обугливание. Г. С.
Вугліти – Обугливаться. 9 (21).
Вуглянь – Карбонатъ. 49 (11.220); 63 (48).
Вугляний – Угольный. 19 (139).
Вугляний квас – Углекислота. 19 (138).
Вугляновий – Углекислый. 49 (11.220).
Вузина – Проливъ. 41 (50); 32 (114).
Вузлик – Комокъ глины. 17 (1.259).
Вузлуватий – Узловатый. 17 (1.259).
Вузол гірський – Горный узелъ. 39 (52).
Вузьмина – Русло. 17 (1.259); 19 (281).
Вулкан – Вулканъ. 11 (4); 19 (93).
Вулканична бомба – Вулканическая бомба. Г. С.
Вулканичний пісок – Вулканический песокъ. Г. С.
Вулканізм – Вулканизмъ. 23 (20).
Вулканічна жорства – Вулканический песокъ, лапилли. 41 (87).
Вулканічний – Вулканический. 40 (105).
Вустриця – Устрица. 49 (11.232).
Вустрична черепашка – Устричная раковина. Г. С.
Вустричний – Устричный. Г. С.
Въязи – Шейные позвонки. 49 (11.46).
Въязкий – Вязкій. 54 (8).
Възкість – Вязкость. 9 (7).
Възнити – Держать взаперти
Вязок – Позвонокъ. 45 (165).

Г

Габа – Волна. 59 (32).
Габро – Габбро. 41 (66).
Гад – Пресмыкающееся. 32 (132).
Гадинець – Змѣвикъ, серпентинъ. 32 (62); 41 (109); 58 (11).
Газ – Газъ. 17 (1.264); 19 (143); 49 (1.73); 61 (2); 63 (8).
Газовий – Газовый. 22 (2); 58 (4).
Газуватий – Газообразный. 9 (7).
Галапасний – Паразитный. 23 (62); 32 (79).
Галапасний кратер – Паразитный кратеръ. 32 (79).
Галеніт – Галенить. 32 (28).
Галенит – Галенить. 63 (51).
Галснїт – Галенить. 28 (29); 64 (17).
Галка – Шарикъ. 43 (228).
Галочка – Галька, шарикъ. 43 (92).

Галун – Квасцы. 9 (14); 13 (74); 32 (4); 49 (1.165).
Галунна – Квасцовая земля. 49 (1.165).
Галунова скала – Квасцовый камень. 41 (42).
Галуняк – Квасцовый камень. 49 (1.165).
Галька – Галька. 44 (55); 49 (1.73).
Гальман – Галмей. 13 (88); 32(53); 63 (51).
Гальоїд – Галоидъ. 41 (74).
Гамада – Гаммада. 41 (74).
Гамарня – Металлоплавильный заводъ. 9 (11); 17 (1.269).
Гамарство – Металлургия, плавильное искусство. 17 (1.270).
Гамарський – Металлоплавильный. 17 (1.270); 19 (100).
Гамула – Лава. 19 (64).
Ганоїд – Ганоидъ. Г. С.
Ганчарська глина – Глина гончарная. Г. С.
Гард – Забора каменная. 17 (1.273).
Гаріль – Шлакъ. 9 (40).
Гас – Газъ. 19 (143).
Гаснути – Потухать. Г. С.
Гаснути – Угасать, погасать. 19 (137. 272).
Гатний – Плотинный. 41 (65).
Гатунок – Видъ, сортъ. 46 (155); 49 (1.35).
Гать – Плоти́на. 6 (172); 41 (51); 64 (6).
Гачистий – Крючковатый. 7 (58).
Гачкуватий – Крючковатый. Г. С.
Гвинтуватий – Винтообразный. 9 (5).
Геданіт – Геданить. 53 (5).
Гейзер – Гейзеръ. 11 (4).
Гезір – Гейзеръ. 32 (86); 41 (70).
Гексагональний – Гексагональный. Г. С.
Гелефлінта – Геллефлинта. 41 (74).
Гексакітетраєдр – Гексакітетраэдръ. Г. С.
Гелій – Гелій. Г. С.
Гель – Гелій. 41 (15).
Гематит – Гематить. 41 (74).
Гемієдрична форма – Геміэдрическая форма. Г. С.
Гемієдричний – Геміэдрический. Г. С.
Геміпіраміда – Гемипирамида. Г. С.
Геогнозія – Геогнозія. 41 (69).
Геода – Жеода. 32 (35); 41 (69); 43 (30).
Геоїд – Геоидъ. 41 (69).
Геологія – Геологія. 29 (29).
Геотектоніка – Геотектоника. 41 (69).
Геотермічний градієнт – Геотермическій градієнтъ. Г. С.
Герметичний – Герметическій. Г. С.
Герцинський – Герцинскій. 41 (75).
Гіаліт – Гіалить. 13 (98).
Гібрид – Помѣсь. Г. С.
Гідрографія – Гирографія. 41 (77).
Гідрологія – Гидрологія. 41 (77).
Гилка – Притокъ. 19 (183).

- Гинкий** – Гибкій. 2 (38).
Гиперстен – Гиперстенъ. 41 (77).
Гипсометрія – Гипсометрія. 41 (77).
Гирло – Устье. 11 (10); 19 (164); 39 (64); 41 (65); 44 (41); 47 (223).
Гігроскопічний – Гигроскопическій. 9 (6).
Гідрат – Гидратъ. Г. С.
Гідрогель – Гидрогель. Г. С.
Гідройдний поліп – Гидроидный полипъ. Г. С.
Гідрожель – Гидрогель. 9 (8).
Гідрозоль – Гидрозоль. 9 (8).
Гідрополіп – Гидроидный полипъ. 58 (83).
Гідростатичний – Гидростатическій. 54 (21).
Гідросфера – Гидросфера. 13 (1); 23 (15).
Гілка – Вѣтвь. Г. С.
Гілка – Притокъ. 14 (47).
Гін – Струя. 41 (113).
Гіперболя – Гипербола. 35 (14).
Гіперстен – Гиперстенъ. 29 (30).
Гіпокристалічний – Гипокристаллическій. Г. С.
Гіпоріний – Гиппуритовый. 58 (77).
Гіпотенуза – Гипотенуза. Г. С.
Гіппурітний – Гиппуритовый. 53 (98).
Гіпурітовий – Гиппуритовый. Г. С.
Гіпо – Гипсъ. 9 (8); 28 (29); 31 (81); 41 (70); 43 (17); 49 (1.75); 54 (10); 63 (47); 44 (16).
Гірка – Горка. 19 (156).
Гірка сіль – Горькая соль. 32 (114).
Гіркий – Горькій. 9 (8).
Гірло – Устье. 17 (1.286); 62 (66).
Гірловий – Устьевой. 17 (1.286).
Гірний – Горный, верхній. 17 (1.286); 19 (158); 41 (47).
Гірний кристал – Горный хрусталь. 32 (32).
Гірниця – Каменоломня. 17 (1.286).
Гірничий – Горный. Г. С.
Гірничий компас – Горный компасъ. Г. С.
Гіря – Копь. Г. С.
Гірницький компас – Горный компасъ. 41 (82).
Гірська вохкість – Каррієрная (горная) влажность. 41 (47).
Гірська група – Горная группа. Г. С.
Гірська країна – Горная страна. Г. С.
Гірська олія – Горное масло. Г. С.
Гірська гряда – Кристаллическій кряжъ. 61 (11).
Гірська порода – Горная порода. 10 (91); 24 (50); 31 (3); 34 (33); 18 (13); 46 (155); 48 (5); 51 (24); 54 (2); 61 (6).
Гірський – Горный. 11 (5); 17 (1.286); 49 (158); 49 (1.81).
Гірський корк – Горная пробка. 32 (61).
Гірський кристалъ – Горный хрусталь. 9 (39); 13 (95); 31 (8).
Гірський масив – Горный массивъ. Г. С.
Гірський перехід – Горный переваль. Г. С.
Гірський кристаль – Горный хрусталь. 31 (8); 9 (39); 13 (95).
Гірський причілок – Горный отрогъ. 42 (5).
Гірський схил – Горный склонъ. Г. С.
Гір'я – Горы. 17 (1.286).
Главберова сіль – Глауберова соль. Г. С.
Главконітовий – Главконитовый. Г. С.
Гладкий – Гладкій. 7 (59); 49 (1.75).
Глей – Глина, иль. 13 (8); 17 (1.288); 19 (148.306); 23 (17); 32 (63); 47 (223); 49 (1.76); 31 (17).
Глейкий – Клейкій, вязкій, илистый. 17 (1.288); 19 (306).
Глейовий – Иловой. 19 (306).
Глейовина – Глинистая земля, почва. 17 (1.288); 19 (139); 49 (1.76 – 11.263).
Глек – Котель, котлообразная впадина. 23 (25); 41 (71); 43 (141).
Глессіт – Глесситъ. 53 (5).
Глеюватий – Глинистый, иловатый. 17 (1.288); 19 (306); 48 (16).
Глеюватий ґрунт – Глинистая почва. 19 (139).
Глиб – Глубина. 9 (8); 17 (1.288); 19 (148); 49 (1.76).
Глиба – Залежь. 41 (64).
Глибень – Глубина. 17 (1.288).
Глибина – Глубина. 17 (1.288); 54 (18).
Глибинний – Глубинный. 51 (25).
Глибиня – Глубина. 17 (1.288); 19 (148).
Глибінь – Глубина. 17 (1.288); 22 (14).
Глибокий – Глубокій. 17 (1.288); 19 (148); 49 (1.76).
Глибокість – Глубина. 17 (1.288); 19 (148); 49 (1.76).
Глибоко – Глубоко. 17 (1.288).
Глибочезний – Очень глубокий. 19 (148).
Глибоченний – Очень глубокий. 17 (1.289); 19 (148).
Глибочинь – Глубина. 49 (1.76).
Глибочиня – Глубина. 19 (148).
Глибочінь – Глубина. 19 (148).
Глива – Глина. 1 (135).
Гливкий – Илистый. 41 (88).
Глижа – Обрывъ подводный. 17 (1.289); 49 (1.268).
Глий – Иль. 41 (88).
Глин – Алюміній. 41 (42).
Глина – Глина. 17 (1.289); 19 (148); 49 (1.76).
Глинець – Алюміній. 9 (3); 17 (1.289); 49 (1.3).
Глинина – Частица глины. 17 (1.289).
Глининка – Глины частица. Г. С.
Глинистий – Глинистый. 6 (118).
Глиниско – Глинище. 8 (80).

- Глинище** – Глинище. 8 (80); 17 (1.289); 19 (148); 24 (92).
- Глинище** – Залежь глины. 31 (54).
- Глинка** – Глина, фарфоровая глина. 17 (1.289).
- Глинковатий** – Глинистый. 6 (34); 23 (22).
- Глинковий** – Глинистый. 32 (133); 58 (8).
- Глинкуватий** – Глинистый. 11 (4); 27 (27); 47 (223).
- Глинкувато-лупаковий** – Глинисто-сланцевой. 28 (29).
- Глинозем** – Глиноземь. 31 (25).
- Глинцовий** – Алюминіевый. 9 (3); 49 (1.3).
- Глиняк** – Глина, пелить, глинистый сланець. 32 (128); 41 (96.105).
- Глиняний** – Глиняный. 17 (1.289); 19 (148).
- Глиняний лупець** – Глинистый сланець. 60 (3).
- Глинястий** – Глинистый; цвѣта желтой глины. 17 (1.289); 19 (148); 41 (88); 19 (1.76).
- Глинястий грунт** – Глинистая почва. 19 (139).
- Глинястий лупак** – Глинистый сланець. Г. С.
- Глинястий лупець** – Глинистый сланець. 60 (3).
- Глинясто-вапнястий** – Глинисто-известковый. Г. С.
- Глицевий** – Хвойный. 11 (12).
- Глиця** – Хвоя. 38 (20); 46 (155).
- Глицяний** – Хвойный. 53 (9).
- Глібокий** – Глубокий. 49 (1.76).
- Гліп** – Фукоидь. 58 (51).
- Гліна** – Водоросль. 32 (118).
- Глінія** – Водоросль. 59 (84.86).
- Глінт** – Глинтъ. 23 (215).
- Глодянка** – Каменная соль. 9 (14); 17 (1.290); 34 (77).
- Глот** – Жерло, кратеръ. 23 (20).
- Глубина** – Глубина. 41 (118).
- Глубинний** – Глубинный. 41 (47); абиссальный. 41 (129).
- Глубінь** – Глубина. 23 (16); 41 (118).
- Глубокість** – Глубина. 23 (20); 41 (118).
- Глубокоморський** – Глубинный. 41 (118).
- Глузюватий** – Неоднородный, комковатый. 17 (1.291).
- Глуш** (ж. р.) – Глушь. 23 (102).
- Гльоб** – Шарь, глобусъ. 13 (2); 23 (27); 32 (2).
- Гльобігеріновий намул** – Глобигериновый иль. 41 (71).
- Гльобулїт** – Глобулитъ. 41 (71).
- Глявберска сіль** – Глауберова соль. 13 (52); 32 (42); 49 (11.181).
- Глявконїт** – Главконить. 10 (92); 59 (74).
- Глявконїтний** – Главконитовый. 10 (91).
- Глявконїтовий** – Главконитовый. 41 (12).
- Гляд** – Видь. 41 (46).
- Гляцяльний** – Гляціальный. 23 (149); 40 (94).
- Гляціальний** – Гляціальный. 41 (59).
- Гматний** – Гибкий. 9 (8).
- Гнайс** – Гнейсь. 23 (17); 32 (35); 40 (78); 41 (45); 43 (23); 58 (15); 64 (9).
- Гнайсовий** – Гнейсовый. 23 (41).
- Гнейс** – Гнейсь. 27 (27); 31 (99); 43 (24.46); 54 (5); 61 (9).
- Гнейсовий** – Гнейсовый. 6 (61).
- Гнетимий** – Пластичный. 32 (128).
- Гнилий** – Гнилой. 9 (8); 17 (1.293).
- Гниловід** – Лѣсное болото. 17 (1.293).
- Гниловоди** – Незамерзающее болото. 41 (147); 49 (1.21).
- Гните** – Гнієніє. 32 (21).
- Гнитевий** – Гнилостный. 9 (8).
- Гниття** – Гнієніє. 9 (8); 63 (57).
- Гніздище** – Горсть. 41 (53); 58 (37).
- Гніздо** – Горная группа. 41 (47); горсть. 41 (76).
- Гній** – Навозъ. Г. С.
- Гнійний** – Удобрительный. 22 (22).
- Гнітучий** – Подавляющий. Г. С.
- Гноєнє** – Удобрєніє. 41 (133).
- Гноїння** – Удобрєніє. 22 (22).
- Гнучкий** – Гибкий. 7 (59); 12 (10); 53 (6).
- Говбур** – Водоворотъ. 17 (1.296).
- Голиця** – Вершина. 41 (47).
- Голищ** – Гольшъ. 44 (55).
- Голобира** – Бесплодная земля. 8 (80).
- Головатень** – Вершина. 41 (47).
- Головиця** – Истокъ рѣки. 41 (65).
- Головище затоки** – Вершина залива. Г. С.
- Головище заливу** – Вершина залива. 42 (5).
- Головний круг** – Большой кругъ (шара). 35 (10).
- Головниця** – Выходъ ключа. 41 (99).
- Головоног** – Головоногое. 32 (132).
- Голодний грунт** – неплодородная почва. 6 (57).
- Голоедричний** – Голоэдрический. Г. С.
- Голонасінний** – Голосѣмянный. Г. С.
- Голос** – Звукъ. 63 (78).
- Голубий** – Голубой. 7 (61); 15 (8); 23 (1); 40 (93).
- Гольт** – Гольтъ. 41 (66); 58 (99).
- Гомогенний** – Гомогенный, однородный. 41 (123).
- Гомосейста** – Гомосейста. 41 (76).
- Гондванський** – Гондванский. 41 (136).
- Гоніометр** – Гоніометръ. Г. С.
- Гончарка** – Гончарная глина. 31 (21).
- Гончарський** – Гончарский. 43 (260); 54 (8).
- Гора** – Гора. 19 (156).
- Горб** – Холмъ, бугоръ. 6 (99.143); 11 (12); 19 (51.184); 59 (31).
- Горбастий** – Холмистый. 11 (12); 19 (51.184); 47 (223).

- Горби** – Холмистая мѣстность. 19 (120).
Горбик – Бугоръ. 19 (51).
Горбистий – Холмистый. 41 (76).
Горбковатий – Холмистый. 6 (5).
Горбоватий – Выпуклый. 11 (4); холмистый. 23 (100); 41 (76).
Гербовий – Холмистый, бугровой. 19 (51); 41 (76).
Горбовина – Выпуклость, выпуклина. 11 (4); 47 (223).
Горбок – Холмикъ, повышение, бугоръ. 6 (3); 9 (51); 54 (5).
Горище – Гора. 19 (156).
Горизонтація – Определѣніе горизонтовъ, ярусовъ (геол.). 43 (89).
Горіла гора – Вулканъ, сопка. 11 (4).
Горіла могила – Сопка. 19 (63.93).
Горілий камень – Янтарь. 54 (3).
Горінне – Горѣніе. 61 (3).
Горіння – Горѣніе, сгораніе. 9 (8); 19 (16); 22 (4).
Горіще – Возвышенность, горная страна. 41 (67); 42 (11).
Горішний – Верхній. 41 (47); 43 (249).
Горішньокрейдвий – Верхнемѣловой. Г. С.
Горло – Устье. 23 (84); 32 (104); 41 (65).
Горловище – Устье. 23 (148).
Горн – Очагъ. 41 (60).
Горний хрусталь – Горный хрусталь. 51 (24).
Горнило – Очагъ. 41 (60).
Горнище – Очагъ. 41 (60.87).
Горовий – Горный, нагорный. 19 (135.158); 49 (1.81).
Горовина – Нагорье. 19 (135); 49 (1.219).
Горовистий – Гористый. 49 (1.81).
Горорізьба – Рельефъ, пластика. 23 (13); 49 (11.140).
Горотвір – Горная порода. 9 (8); 11 (5); 34 (76); 47 (223); 49 (11.62); 60 (3).
Горотвірчий – Горообразующій. 23 (178).
Горотворний – Горообразующій. 23 (36); 32 (135).
Гороутворюючий – Горообразовательный. 38 (13).
Гороховик – Пизолить, гороховый камень. 32 (50); 41 (44).
Горошинець – Пизолить. 41 (58).
Горошкуватий – Зернистый. 48 (6).
Горою – Вверху. 43 (246).
Горст – Горсть. 23 (18).
Горувати – Преобладать, брать перевѣсъ. 43 (47).
Горшкивець – Горшечный камень. 58 (11).
Горшковий – Горшечный. 31 (18).
Горшкови́на – Горшечный камень; 13 (101); 41 (118).
Горшок велитнів – Исполиновый котель. 23 (25).
Горюка – Гора. 19 (156).
Горючість – Горючесть. Г. С.
Горючий – Горючий. Г. С.
Горяна порода – Горная порода. 48 (94).
Горяний – Горный, гористый, нагорный. 14 (53); 15 (90); 19 (135.158); 49 (1.81).
Горяч (ж. р.) – Теплота. 32 (25).
Горячо – Зной, жаръ. 40 (10); 58 (25).
Гострий – Ёдкій. 49 (11.255).
Гострий луг – Ёдкая щелочь. 45 (165).
Гостроверхий – Островерхій. 19 (252).
Гостроківчастий – Остроконечный. Г. С.
Гострокутний – Остроугольный. 35 (4).
Гострорубий – Острореберный. Г. С.
Готівка – Присутствие. 31 (65.67).
Гоц – Водопадъ. 59 (31).
Гра барв – Игра цвѣтовъ. 7 (63).
Гра красок – Игра цвѣтовъ. 32 (34).
Гра світла – Игра свѣта. 7 (3).
Грабен – Грабень. Г. С.
Гравій – Гравій. 48 (9).
Гравітація – Тяготѣніе. 63 (13).
Градівка – Мелкая галька. 2 (38); 41 (101).
Градiєнт – Градiєнтъ. 23 (10).
Градiєнт – Градiєнтъ. 41 (72); 54 (4).
Грайморе – Прибой. 41 (50).
Грана – Ребро, край. 7 (3); 41 (49.80); верхъ, верхушка. 41 (62).
Гранат – Гранатъ, вениса. 19 (163); 41 (72); 49 (1.31.84).
Гранатовий – Гранатовый. 19 (163).
Грандіозний – Грандіозный. 39 (59).
Гранене – Отшлифовываніе, огранка. 32 (18).
Гранистий – Многогранный. 19 (105).
Гранит – Гранить. 49 (1.84).
Гранитний – Гранитный. 71 (8).
Гранитовий – Гранитный. 49 (1.84).
Границя – Граница, предѣль. 23 (30); 32 (107); 35 (8); 41 (72).
Граничний – Предѣльный. 35 (8).
Граніт – Гранить. 27 (27); 31 (3); 41 (48); 43 (23); 54 (5).
Гранітiт – Гранитить. 41 (72).
Гранітний – Гранитный. 6 (55).
Гранка – Ребро. 41 (80).
Гранофир – Гранофиръ. 41 (72).
Гранувати – Гранить. Г. С.
Гранулiт – Гранулитъ. 41 (48).
Гранчак – Брекчія. 41 (60); 58 (17).
Гранча́ста рінь – Пирамидальный валунъ. 41 (80).
Гранчастий – Многогранный, граненый. 19 (105.163); 49 (1.84).

- Гранчестий** – Угловатый. 8 (80).
Грань – Грань. Г. С.
Грань – Межа. 19 (97); ребро, край 32 (5); 41 (72.80).
Граня – Грань. 49 (1.84).
Граняк – Призма. 7 (17); 32 (36).
Граняк – Пирамидальный валунъ. 41 (80).
Граптоліт – Граптолитъ. 58 (88).
Гратковий – Рѣшетчатый. 41 (67).
Граткові гори – Развѣтвленные горы. 41 (101).
Гратчастий – Рѣшетчатый. 49 (11.147).
Графіт – Графитъ. 41 (72); 49 (1.84); 61 (1).
Графічний – Графическій. 7 (4).
Гребінь – Гребень (горы). 23 (38); 42 (6).
Гребля – Плотины. 23 (56).
Греблевий – Плотинный. 23 (114); 41 (64).
Гребля – Плотины. 40 (91); 41 (51).
Гребляний – Плотинный. Г. С.
Грегит – Скопление валуновъ. 41 (49).
Гремлячий – Гремучій. 22 (14).
Грехіт – Щебень. 41 (107).
Гризун – Грызунъ. 58 (80).
Грімучий – Гремучій (газъ). 9 (9).
Гріти – Согрѣвать, нагрѣвать. 19 (57).
Грознистий – Гроздьеvidный. 32 (37).
Грознуватий – Гроздьеvidный. 7 (55).
Громада – Группа. 7 (55); 41 (73).
Громадита – Нагромождать. 40 (112).
Громадка – Друза. 32 (46).
Громадний – Групповой. 41 (73).
Громова стрілка – Белемнитъ. 32 (144).
Громовина – Электричество. 19 (222); 41 (57).
Громовинний – Электрический. Г. С.
Громош, громуш – Ледниковый галечникъ. (Луцьк. і Ков. пов.).
Громучий – Гремучій (газъ). 9 (9).
Гросуляр – Гроссуляръ. Г. С.
Грота – Пещера. 59 (31); 64 (12).
Грубий – Толстый, мощный. 13 (11).
Грубість – Толщина, мощность. 9 (18); 58 (9).
Грубозернистий – Грубозернистый, крупно-зернистый. 23 (175); 42 (102); 64 (12).
Грубозернистий – Грубозернистый. Г. С.
Грубощірий – Толстокожий. 58 (80).
Грубшати – Утолщаться. 12 (8).
Груда – Комъ, глыба. 19 (31); 41 (106); 49 (1.77).
Грудястий – Комковатый. 48 (6).
Грудка – Комокъ. 19 (31).
Грудковатий, грудуватий – Комковатый. 19 (30).
Гружавина – Топкое мѣсто, трясина. 8 (64); 49 (11.215).
Груз – Крупный песокъ, щебень, гравій, га-
 лечникъ. 7 (57); 19 (217); 23 (22); 32 (70); 41 (62); 43 (245).
Грузло – Друза. 7 (55); 32 (46).
Грузовий – Щебневой. Г. С.
Грузота – Трясина. (11.215).
Грузь – Тина, трясина. 19 (112.127).
Грузький – Тинистый, топкій. 19 (112.306); 49 (11.210); 62 (56).
Грузько – Топко. Г. С.
Грузявина – Трясина. 19 (127).
Грузявина – Мѣсто топкое. Г. С.
Грунище – Вершина, каменная скала. 6 (176.177); 41 (47.62).
Грунт – Почва, земля, материкъ. 14 (4); 19 (93.132.282); 30 (11); 48 (5); 49 (11.71); 51 (24); 52 (38); 54 (18); 57 (39).
Грунтавага – Уровень (приборъ). 19 (159).
Грунтівний – Коренной. 49 (1.174).
Грунтова вода – Почвенная, грунтовая вода. 41 (73).
Грунтова морена – Поддонная, основная морена. 23 (23); 40 (97).
Грунтовага – Ватерпасъ, уровень. 63 (13).
Грунтовой – Почвенный. 19 (140); 22 (14); 54 (1).
Грунтотворний – Почвообразующій. Г. С.
Грунтоусовання – Оползень. 26 (3).
Грунтоутворюючий – Почвообразующій. 26 (6); 30 (11).
Грунь – Вершина, хребетъ. 41 (47); 59 (31); 64 (1).
Група – Группа. 41 (47).
Груповий – Групповой. Г. С.
Грушковатий – Грушевидный. 32 (38).
Грюкотнява – Грохотъ. 15 (65).
Гряда – Гряда. 11 (5); 43 (12).
Грязь – Грязь. 41 (105); 49 (1.87).
Грядиця – Граница. 11 (5); 19 (163).
Грядничити – Граничить. 19 (163).
Грядчатий – Многогранный. 19 (105).
Грянъ – Ребро. 19 (163).
Губка – Губка. Г. С.
Губковатий – Губчатый. 9 (9).
Губчак – Губка. 58 (32).
Губчастий – Губчатый. 32 (126); 43 (96).
Гузирь – Ущелье безъ выхода. 19 (171).
Гук – Порогъ, водопадъ. 64 (6).
Гулястий – Шишковатый. Г. С.
Гумус – Гумусъ. 41 (77).
Гумусовий – Гумусовый. Г. С.
Гуркіт – Грохотъ. 39 (60).
Гуронський – Гуронскій. 41 (77).
Гуртовий – Валовой. 20 (13).
Гуснути – Сгущаться. 37 (96); 49 (11.158).
Густий – Плотный, сплошной. 7 (56); 32 (49.125).

Густоплавкість – Тугоплавкість. 31 (9).
Густота – Плотність. 13 (2); 40 (2); 41 (9); 45 (165).
Гущавий – Скрытнокристаллический, криптоморфный. 7 (56).

Д

Давленє – Давление. 41 (54).
Давління – Давление. 44 (28); 48 (28).
Давнекрісталічний – Древне-кристаллический Г. С.
Дайк – Дайк. 51 (24).
Далекість – Дальность. 41 (46).
Далечина – Разстояние. 19 (252).
Далечинь – Разстояние. 44 (9); 19 (252).
Данісн – Датский ярус. 41 (52).
Данський поверх – Датский ярус. Г. С.
Даховатий – Крышеобразный. 43 (242).
Даховий лупак – Кровельный сланец. 58 (50).
Дацит – Дацит. 41 (51).
Дашник – Дома. 7 (24).
Дашник перекутні довгої – Макродома. 7 (24).
Дашник перекутні коротшої – Брахидома. 7 (24).
Двадцятьчотиростінник дельтоїдний – Дельтоидный икоситетраэдр. 7 (7).
Дванадцятикутник – Двѣнадцатиугольник. Г. С.
Дванайцятистінник – Двѣнадцатигранник. 32 (13).
Дванайцятистінник пятикутний – Пентагональний додекаэдр. 7 (9).
Дванайцятистінник ромбний – Ромбический додекаэдр. 9 (6).
Двиг – Поднятіє. 41 (75).
Двигненє – Поднятіє. 41 (75); 42 (9); 43 (242).
Двигнений – Поднятый, приподнятый. 41 (75); 42 (9).
Двигнява – Трясина. 19 (127).
Двійний – Двойной. 41 (54).
Двійникъ – Двойникъ. 49 (1.90).
Двійчатка – Діатомея. Г. С.
Двір – Дворъ. 10 (90).
Двобарвність – Дихроизмъ. 7 (62).
Двобічний – Двусторонний. 59 (75).
Двобічно-опуклий – Двоковыпуклый. 45 (165).
Двограняк – Двукрайникъ. 42 (16).
Дводишний – Двожодышущій. 32 (132); 58 (64).
Двойчатий – Двустворчатый. 11 (5).
Дволомність – Двойное преломление. 32 (47).
Дволомність промінів – Лучепреломление двойное. Г. С.

Дволосняковий – Двуслюдистый. 41 (71).
Двоокис кремніця – Кремневой ангидридъ. 9 (16).
Двоокись – Двоуокись. 9 (9).
Двопрозябцевий – Двудольный. 32 (132); 68 (50).
Двостінний – Двугранный. 35 (9).
Двостінник – Пинакоидъ. 7 (17); 32 (8).
Двоаяк – Двойникъ. 7 (54); 32 (16).
Двоаякова площина – Двойниковая плоскость. Г. С.
Двоаяковий – Двойниковый. Г. С.
Двоаяковий зросляк – Двойникъ сростанія. Г. С.
Двосірчак угля – Сѣрнистый углеродъ. 32 (21).
Дебелина – Толщина, плотность. 17 (1.365).
Дебер – Оврагъ. 41 (105).
Дебіт – Дебетъ. 54 (20).
Дебра – Утесъ, ущелье, оврагъ. 23 (23.136); 41 (105); 42 (9).
Дебринець – Дикій потіокъ. 41 (126).
Дебриця – Оврагъ. 41 (105).
Дебрь – Дебря. 17 (1.365).
Дебря – Впадина. 32 (99).
Дебрянець – Дикій потіокъ. 41 (126).
Девон – Девонъ. 23 (18); 32 (132); 41 (53).
Девонський – Девонский. 32 (135).
Девонський – Девонский. 54 (25).
Девтропризма – Деутеропризма. Г. С.
Деградація – Деградация. 41 (52).
Дескційний стіжок – Конусъ аллювія, делювія. 41 (52).
Деклінація – Отклонение, склонение (магн. стр.). 41 (3.52).
Дельта – Дельта. 41 (52); 44 (42).
Дельтовий – Дельтовый. Г. С.
Дельтоїдний – Дельтоидный. Г. С.
Дельтоїдний ікоситетраедр – Дельтоидный икоситетраэдр. Г. С.
Делювій – Делювий. 29 (30).
Делювійний – Делювіальний. 27 (27).
Делювіяльний – Делювіальний. Г. С.
Денний – Донный. 49 (1.101).
Дендріт – Дендритъ. Г. С.
Денна морена – Поддонная морена. Г. С.
Дейний – Поддонный. Г. С.
Денудация – Денудация. 23 (21).
Денудацийний – Денудационный. 41 (52); 42 (4).
Денудация – Денудация. 39 (56).
Депресия – Депрессія. 23 (44); 40 (59).
Дерва – Обрывъ. 4 (19).
Деревастка – Дендритъ. 7 (55).
Деревина – Древесная растительность. 41 (47).

Деревиста рослинність – Древесная растительность. Г. С.
Деревна рослинність – Древесная растительность. Г. С.
Деревистий – Деревяティストый, древовидный. 32 (67); 32 (132); 49 (11.263).
Деревляний – Деревянный. 13 (17).
Деревний – Древесный, деревянистый. 13 (21.98); 32 (34); 53 (8).
Деревчастий – Древообразный. 7 (55).
Деревянный – Деревянный. 31 (5).
Дерегуватий – Зубчатый. 17 (1.369).
Деркий – Шероховатый. 17 (1.371).
Дернина – Дернь. 41 (144).
Десквамація – Десквамація. 41 (53).
Дестилляція – Перегонка. Г. С.
Деструкційний – Разрушительный. 23 (89).
Деструкція – Деструкція. 41 (53).
Дефляція – Развѣваніе. 41 (52); 43 (269).
Джерело – Источник, родник, ключ, источник, верховье. 9 (13); 11 (6); 17 (1.375); 19 (316); 49 (11.142); 53 (4); 54 (5); 55 (14).
Джерело – Жерло, кратер. 17 (1.375); 19 (46); 49 (1.178).
Джерело щави – Углекислый источник. 11 (6).
Джерельний – Ключевой, родниковый. 17 (1.375).
Джереляний – Ключевой, родниковый. 17 (1.375).
Джерелястий – Богатый источниками. 17 (1.375).
Джерелястий – Родниками богатый. Г. С.
Джигра – Ржавчина. 9 (29).
Журчати – Журчатъ. 41 (101).
Дзвінкий – Звонкій. 63 (49).
Дзьоб – Клювъ. 32 (144).
Дзюр – Ключ, источник, родник. 17 (1.380).
Дзюритися – Струиться. 19 (90).
Дзюркотати, дзюркотіти – Журчатъ, струиться. 17 (1.380); 19 (90).
Дзюрчання – Журчаніе. 17 (1.380).
Дзюрчати – Журчатъ. 17 (1.380).
Диас – Диасъ. 41 (55).
Дизюнктивний – Дизъюнктивный. 39 (54).
Дикарь – Камень. 17 (1.383).
Дилувійний – Дилувіальный. 23 (25).
Димарь – Дымовая труба. Г. С.
Димний – Дымчатый. 41 (105).
Димовик – Дымчатый кварцъ. 13 (95); 32 (33).
Динамічний – Динамическій. 32 (75).
Динамометаморфізм – Динамометаморфізмъ. Г. С.
Динамометаморфоза – Динамометаморфізмъ. 41 (55).

Директриса – Директрисса. Г. С.
Дисльокація – Дислокація. 40 (105).
Дихавиця – Болотистое мѣсто. 17 (1.385).
Дихроїзм – Дихроизмъ. Г. С.
Дицеразовий – Дицератовый. Г. С.
Диямант – Алмазь. 23 (53); 32 (18).
Діамант – Алмазь. 17 (1.386); 49 (1.3).
Діамантовий – Алмазный. 17 (1.386); 49 (1.3).
Діаметер – Діаметръ. 35 (6).
Діаметр – Діаметръ. 11 (5); 54 (18).
Дізлокований – Дислоцированный. 29 (30).
Дізюнктивний – Дисъюнктивный. 38 (14).
Дійний – Дѣйствующій. 23 (30).
Дійство – Реакція (хим.). 32 (111).
Діл – Низъ, низина, долина. 6 (178); 17 (1.391); 19 (190.198); 49 (1.100); 58 (41).
Діл – Водораздѣлъ. 41 (40.104).
Діланс – Вліяніе, дѣйствіе, дѣятельность. 12 (9); 58 (28); 64 (13).
Ділати – Дѣйствовать, вліять. 12 (7); 32 (88).
Дільний – Низменный. 17 (1.391).
Дільниця – Участокъ. Г. С.
Ділювій – Дилувій. 32 (132).
Ділювіум – Дивювій. 64 (13).
Ділювіальний – Дилувіальный. 40 (88); 41 (53); 43 (22).
Дінозавр – Динозавръ. 58 (100).
Діоптер – Див. прозір.
Діорит – Діоритъ. 32 (124).
Діоріт – Діоритъ. 41 (53).
Діра – Отверстіе. 42 (11).
Діркастий – Пористый. 41 (98); 43 (32).
Діркатий – Скважистый. 49 (11.163).
Діркатість – Скважность. 9 (31); 49 (11.163).
Діркуватий – Дырчатый, ноздреватый, скважистый. 17 (1.392); 19 (28).
Діркуватість – Скважность. 19 (28).
Дірчавіти – Ноздреватѣтъ. 19 (201).
Дірчастий – Скважистый. 19 (28); 32 (49); 49 (11.163).
Дірчатість – Скважистость. 49 (11.163); 9 (31).
Дірчатиця, дірчатка – Фораминифера. 32 (87.144).
Діслоцірований – Дислоцированный. 54 (24).
Дісльокаційний – Дислокаціонный. 41 (53).
Дісльокація – Дислокація. 39 (54); 41 (53); 43 (239).
Дісперзія – Дисперсія. 41 (9).
Діставатися – Попадати, добиратися. 32 (72).
Дістатися – Попастъ, добратися. 23 (222).
Дицеразний – Дицератитовый. 58 (99).
Діябаз – Диабазъ. 32 (124); 41 (53); 58 (104).
Діягенеза – Дијагенезисъ. 41 (53).
Діягенезис – Дијагенезисъ. Г. С.
Діагональний – Диagonalный. 41 (53).

- Діагоналя** – Диагональ. Г. С.
Діалітичний – Диалитический. 41 (53).
Діяляг – Діаллагъ. 41 (53).
Діамант – Алмазь. 63 (8).
Діання – Дѣйствіе. Г. С.
Діяс – Діасъ. 23 (18); 32 (132); 58 (103).
Діатомея – Діатомея. Г. С.
Доба – Вѣкъ, эра, возрастъ (геол.). 32 (131.132); 41 (42).
Добірний – Избирательный. 41 (3).
Добуватися – Вырываться, выходить. 43 (122).
Добуваючий – Добывающий. 61 (15).
Добуток – Произведение (ариом.). 35 (7).
Довгастий – Продолговатый. Г. С.
Довгисть – Долгота. 17 (1.401); продолжительность. Г. С.
Довгота – Длина. 7 (3); 23 (3); долгота. Г. С.
Довгорічний – Многолѣтній. Г. С.
Довготривалий – Продолжительный, прочный. 40 (72).
Довгохвостний – Долгохвостый. 58 (90).
Довести – Доказать. 49 (1.98).
Довжений – Продольный. 32 (109).
Довжина – Долгота (геогр.), длина. 11 (4); 41 (65); 44 (19); 59 (31); 63 (5).
Довід – Доказательство. 35 (3).
Довіз – Доставка. 42 (12).
Довільний – Произвольный. 13 (3).
Довіяти – Довѣять, долетѣть, достигнуть. 17 (1.401).
Доводити – Доказывать. 49 (1.98).
Догідний – Удобный. Г. С.
Доггер – Догеръ. 41 (54).
Додавання – Сложение (ариом.). 35 (3).
Додаткова барва – Дополнительный цвѣтъ. Г. С.
Додатний – Положительный. 32 (11).
Додаток – Примѣсь, добавление. 31 (11).
Додержати кроку (кому) – Удержаться наравнѣ (съ кѣмъ). 43 (281).
Докір – Упрекъ. Г. С.
Доконалий – Совершенный. 7 (57).
Долець – Борозда, морщина. 41 (66).
Долеріт – Долерить. 41 (54).
Доливанє – Доливание. 13 (3).
Долина – Долина. 17 (1.416); 19 (190); 49 (1.100).
Долинистий – Низменный. 17 (1.416).
Долиниця – Старческая долина. 43 (137).
Долинище – Старая долина. 23 (191); 41 (116).
Долинкуватий – Низменный. 17 (1.416).
Долинний – Долинный. 17 (1.417).
Долиновий – Долинный. 17 (1.417); 39 (72).
Долинчастий – Низменный. 17 (1.416).
Долинчатий – Низменный. 17 (1.416).
Долів – Внизъ, внизъ по теченію. 17 (1.417).
Доліна – Карстовый проваль. 41 (54).
Долішний – Нижній. 23 (23).
Долішньотретинний – Нижнетретичный. Г. С.
Долом – Внизу. 42 (246); 43 (105).
Доломіт – Доломитъ. 31 (71).
Доловати – Залегать внизу. 43 (92).
Дольоміт – Доломитъ. 13 (11); 40 (104); 41 (54); 43 (94); 59 (101).
Дома – Дома. Г. С.
Доміс – Примѣсь. 31 (63).
Домішка – Примѣсь. 41 (47).
Донний – Донный. 41 (49).
Доокружний – Окружающий, окрестный. 40 (83).
Доосередний – Центростремительный. 23 (159); 40 (104); 42 (7); 49 (11.243).
Доплив – Притокъ. 11 (10); 17 (1.424); 19 (183); 39 (63); 40 (87); 59 (31); 64 (1).
Доповнення – Дополнение. 51 (24).
Доповняюча барва – Дополнительный цвѣтъ. 41 (11).
Допомога – Содѣйствіе. Г. С.
Допомогти – Помочь. Г. С.
Доривочний – Отрывочный. 12 (6).
Дорід – Урожай. 49 (11.230).
Доріжка – Дорожка. Г. С.
Дорогоцінний – Драгоценный. 32 (66).
Досвід – Опытъ, экспериментъ. 9 (22); 22 (3); 18 (1.427).
Досвідний – Опытный. 9 (22).
Досвідчений – Опытный. Г. С.
Досипний – Насыпной. 19 (140).
Досередковий – Центростремительный. 49 (11.243).
Досконалість – Совершенство. 36 (20).
Дослід – Изслѣдование. 9 (13); 35 (4); обслѣдование. Г. С.
Дослідженість – Изслѣдованность. 51 (23).
Досліджений – Обслѣдованный. Г. С.
Дослідження – Изслѣдование. 51 (23); обслѣдование. Г. С.
Досліджувати – Обслѣдовать. Г. С.
Досонечний – Солнечный, обращенный къ солнцу. 6 (73).
Досоняшний – Обращенный къ солнцу. Г. С.
Достава – Доставка. 41 (124).
Доставлюванє – Доставка. 40 (10).
Достовірний – Достовѣрный. 43 (274).
Дотик – Касаніе, прикосновение, оцупъ. 31 (10); 35 (6).
Дотикатися – Прикасаться. Г. С.
Дотична (лінія) – Касательная. 49 (1.164).
Дотичний – Соответствующій, касательный. 35 (6); 43 (86).

Доторкання – Осязаніє. 54 (17).
Доторкатися – Прикастаться. Г. С.
Дошивка – Дождевая вода. 32 (31).
Дошовитий – Дождливый. 54 (4).
Драгва – Топь, топкое мѣсто. 17 (1.439).
Драгвина – Топь, трясина. 19 (118.127).
Драглий – Студенистый. 9 (34).
Драглина – Топь, трясина. 17 (1.439); 19 (127).
Драглинастий – Топкій. 17 (1.439).
Драглистий – Студенистый. 9 (34).
Драгно – Грязь, болото. 17 (1.439).
Драговина – Трясина, топь. 19 (127); 49 (11.211).
Древина – Древесина. 46 (155).
Дреговина – Болото. 41 (147).
Дрегованс – Дренажное. 6 (208).
Дренаж – Дренажъ. Г. С.
Дренуючий – Дренающий. 26 (8).
Дристуха – Плывунъ. 17 (1.443).
Дрібковий – Крупинчатый. 17 (1.443).
Дрібний – Мелкозернистый. 19 (98); мелкій. Г. С.
Дрібнити – Мельчить. Г. С.
Дрібнистий – Микроморфный. 7 (56).
Дрібність – Мелкота. 10 (94).
Дрібно – Мелко. Г. С.
Дрібновид – Микроскопъ. 41 (91).
Дрібногляд – Микроскопъ. 9 (18); 19 (102); 49 (1.203).
Дрібнозернистий – Мелкозернистый. 19 (116).
Дрібок – Крупинка, кусочекъ. 17 (1.444).
Дрібонький – Мелкій. 43 (252).
Дрібчастий – Крупинчатый. Г. С.
Дрібчатий – Крупинчатый. 17 (1.444).
Дріжова – Трясина. 17 (1.445).
Дріфт – Дрифтъ. 41 (56).
Дробина – Частица. 32 (44).
Дробити – Мельчить, размельчать, измельчать. 49 (1.201); 11.125).
Дробуватий – Крупинчатый. 17 (1.446).
Дроганс – Колебание, содрогание, сотрясение, пульсация, дрожание. 32 (48); 40 (72); 41 (49.98).
Дрожанс – Сотрясение. 12 (4).
Дроска – Шрамъ, трещина. 41 (106).
Дроска скельна – Трещина скалы. 41 (70).
Дротоватий – Проволокообразный. 7 (55).
Другорядне зложище – Вторичное залегание. 42 (247); 43 (27).
Другорядний – Вторичный. 31 (11).
Другосвітна доба – Вторичная эра. 41 (109).
Друза – Друза. Г. С.
Друмлін – Друмлинь. 41 (54).
Дрягва – Зыбунъ на болотѣ. 76 (190).
Дрягвина – Трясина. 19 (127).

Дрягнути – Просыхать, усыхать, высыхать. 17 (1.450).
Дряговина – Болотистое мѣсто, болото. 17 (1.450); 41 (147).
Дувка – Паяльная трубка. 32 (24).
Дуга – Дуга. 10 (97); 35 (6); 41 (66).
Дугованс – Иризирование. 7 (63).
Дуговатий – Дугообразный; радужный. 7 (63); 41 (60).
Дуговий – Радужный. 37 (34).
Дуговина – Спектръ. 40 (68); 41 (3).
Дудик – Дутикъ (въ глинь). 17 (1.453).
Дудка – Трубка. Г. С.
Дудчастий – Полый. 9 (25).
Дужий – Крупный. 28 (29).
Дужний – Дугообразный. 49 (1.108).
Думанс – Мышление. 36 (6).
Дутчастий – Полый. 49 (11.54).
Духовина – Рыхлая почва. 41 (49).
Дуча – Трещина. 41 (82); шахта. 41 (93).
Дучей, дучейка – Трещина. 41 (82).
Дучка – Буровая скважина. 41 (49); трещина, щель. 41 (82).
Душець – Азотъ. 49 (1.2).
Удушливий – Удушливый. 9 (37).
Дюна – Дюна. Г. С.
Дюрова криниця – Буровая скважина. 26 (13).

Е

Еволюційний – Эволюционный. Г. С.
Еворзія – Эворзія. 41 (60).
Евстатичний – Эвстатический. 41 (60).
Екватор – Экваторъ. Г. С.
Еквівалентність – Эквивалентность. Г. С.
Екзараційний – Экзарационный. 39 (57).
Екльогіт – Эклогитъ. 41 (57).
Еклятантний – Блестящий. 43 (20).
Екскурзіонувати – Экскурсировать. 43 (86).
Екскурсія – Экскурсія. 29 (29).
Екскурсувати – Экскурсировать. Г. С.
Ексогенічний – Экзогенный. 23 (20).
Ексогенний – Экзогенный. 41 (60).
Експерімент – Экспериментъ. Г. С.
Експльо́зья, експльо́зія – Взрывъ, извержение. 13 (57); 41 (60).
Експозиція – Экспозиція. 41 (60).
Екстрем – Крайность. 41 (60).
Ексцентриситет – Эксцентриситетъ. Г. С.
Ексцентричний – Эксцентрический. 35 (6).
Ексцентричність – Эксцентричность. Г. С.
Електрика – Электричество. 9 (3); 19 (222).
Електричний – Электрический. 19 (222).
Електричність – Электричество. 19 (222); 63 (27).

Електропровідність – Электропроводность. 61 (3).

Елемент – Элементъ. 22 (20).

Елеолітовий – Элеолитовый. 41 (67).

Елипса – Эллипсъ. 35 (14); 41 (10).

Елювій – Элювий. 43 (25).

Елювіальний – Элювиальный. 41 (57).

Елястичність – Эластичность, упругость. 41 (57); 63 (9).

Емаль – Эмаль. Г. С.

Емалю – Эмаль. 9 (4).

Еманация – Эманация. 41 (10).

Емульзия – Эмульсия. 13 (3).

Ендогенічний – Эндогенный. 23 (20).

Ендогенний – Эндогенный. Г. С.

Енергія – Энергия. 41 (10); 55 (14).

Еозойський – Еозойский. 41 (57).

Еокен – Эоцень. 32 (132); 58 (97).

Еолітний – Эоловый. 58 (83).

Еолічний – Эоловый. 42 (262); 43 (26).

Еолове піддашшя – Ниша эоловая. Г. С.

Еолове шліфування – Шлифовка эоловая. Г. С.

Еоловий – Эоловый. Г. С.

Еоловий витвір – Образование эоловое. Г. С.

Еольний – Эоловый. 41 (42).

Еольська творба – Эоловое образование. 23 (113).

Еоцен – Эоцень. 40 (108); 41 (57).

Еоценовий – Эоценовый. Г. С.

Еоценьський – Эоценовый. 64 (12).

Епігенетичний – Эпигенетический. 41 (54).

Епідот – Эпидотъ. 41 (57).

Епізод – Эпизодъ. 42 (7).

Епіцентр – Эпицентръ. 41 (58).

Епоха – Эпоха. 32 (131); 41 (10).

Ера – Эра. 23 (17); 49 (11.256).

Ервілієвий – Эрвиллиевый. 43 (17).

Ервілійний – Эрвиллиевый. Г. С.

Ерозія – Эрозия. 23 (21); 32 (116).

Ерозійна основа – Эрозийный базисъ. 42 (5).

Ерозійний – Эрозийный. 39 (57); 41 (59).

Ерратік – Ледниковое отложение. 43 (26).

Ерратичний – Эрратический. 41 (59); 43 (24).

Ерратичний брус – Валунъ. 41 (49).

Еруптивний – Изверженный. 40 (109).

Ерупція, ерупція – Извержение. 40 (68); 41 (59).

Ерупційний канал – Каналь эрупційный. Г. С.

Естуар, естуарія – Эстуарий. 23 (170).

Ефузивна поволока – Покровъ эффузивный. Г. С.

Ефузивний – Эффузивный. Г. С.

Єдиний – Единственный. Г. С.

Єзвіро – Глубокая водомоина въ горахъ. 17 (1.466).

Ємність (солі) – Содержание (соли). 41 (102).

Єрик – Протокъ, каналъ (въ плавняхъ). 17 (1.468); 44 (49).

Єство – Существо. 32 (87).

Ж

Жабрині – Раковинки моллюсковъ въ озерномъ лесѣ. (Луцьк. пов.).

Жабячка – Беззубка. 4 (12).

Жадеїт – Жадеитъ. Г. С.

Жара – Жара. 41 (75).

Жарити – Накаливать. 32 (19).

Жаровий – Раскаленный. 32 (72).

Жарота – Жара. 41 (75).

Жбир – Скала, гора, возвышенность. 17 (1.477).

Жбирь – Рѣчной наносъ, мель, островъ. 17 (1.476); 41 (65).

Желедниця – Глетчеръ. 49 (1.76).

Желіжень – Желѣзный шпатъ, сферосидеритъ. 41 (56).

Желістий – Желѣзистый. 19 (217); 41 (32).

Желінець – Желѣзный шпатъ, сферосидеритъ. 41 (56).

Желізняк – Желѣзный. 19 (217).

Желізний блест – Желѣзный блескъ. 41 (74).

Желізняк – Желѣзнякъ, желѣзный шпатъ, сферосидеритъ. 41 (56.74).

Желізо – Желѣзо. 32 (135); 41 (56).

Желізовець – Желѣзнякъ. 32 (39); гематитъ. 41 (74).

Желізоцьвітник – Кустистый арагонитъ. 32 (50).

Жеода – Жеода. Г. С.

Жерелинець – Натечный арагонитъ, накипь, капельникъ, туфъ. 32 (50); 40 (84); 41 (44.109).

Жерело – Источникъ, родникъ, ключъ, истокъ. 19 (316); 23 (185); 40 (83); 41 (65.98); 49 (1.168); 64 (1).

Жереловище – Область источниковъ. 23 (114).

Жерельний – Родниковый, ключевой. 64 (4).

Жерельний потік – Верховье. 64 (5).

Живе срібло – Ртуть. 17 (1.481); 19 (100.277); 41 (98); 49 (11.143).

Живетень – Подпочва. 19 (71).

Живець – Пахатная почва, подпочва. 8 (82); 19 (71); 49 (11.39); источникъ, ключъ. 17 (1.481); 19 (316); 49 (1.168).

Живий – Текучий. 19 (108).

Живина – Существо. 13 (4).

Живити – Питать. 37 (5).

Живиця – Смола. 32 (68); 58 (11).
Живичний – Смолистий. 7 (60); 32 (68).
Живленне – Питаніє. 39 (75).
Живло – Стихія. 49 (11.193).
Живловий – Стихийный. 49 (11.193).
Живописний – Живописный. 32 (101).
Животина – Животное. 22 (1); 58 (44).
Животинний – Животный. Г. С.
Животинний світ – Животный міръ. Г. С.
Живосрібловий – Ртутный. Г. С.
Жизний – Плодородный, плодоносный, тучный. 11 (9); 17 (1.484); 47 (223).
Жила – Жила минеральная. 7 (57); 17 (1.484); 19 (221); 28 (29); 41 (66); 61 (12); источник. 17 (1.484); 19 (316).
Жилавий – Твердый, жесткий. 17 (1.484).
Жилка – Жила. 19 (221).
Жилкастий – Жилковатый. 7 (62).
Жилова гірська порода – Жильная горная порода. Г. С.
Жилове зложище – Жильная залежь. Г. С.
Жиловий – Жильный. Г. С.
Жиловий шток – Жильный штокъ. Г. С.
Жилові води – Грунтовые воды. 48 (99).
Жилочка – Жила. 19 (221).
Жилкуватий – Жилковатый. 19 (222).
Жилчастий – Жилковатый. 7 (62).
Жильна вода – Грунтовая вода. 19 (86); 49 (1.39).
Жильний – Жильный. 61 (6).
Жирний – Жирный. 9 (11); 54 (8).
Житє – Жизнь. 32 (133).
Жмурки – Зыбь, рябь. 19 (289); 49 (11.148).
Жовта глина – Лессь. 49 (11.264).
Жовта мідь – Желтая мѣдь. Г. С.
Жовтавий – Желтоватый. 32 (30).
Жовтизна – Желтизна. 31 (25).
Жовтілля – Охристый лимонитъ. 8 (81).
Жоліб, жолоб – Долина глубокая и узкая. 17 (1.490); ложбина. Г. С.
Жолоб – Жолобъ. Г. С.
Жолобина – Яма, долина, жолобъ. 8 (81); 17 (1.490); 32 (32); 41 (40).
Жолобити – Выпахивать. Г. С.
Жолобиця – Жолобъ. 17 (1.490).
Жолобленє – Выдабливание, выпаживание, размывание, эрозия. 32 (97); 40 (99); 41 (59); 42 (7).
Жолоблячий – Эродирующий. 40 (102).
Жолубуватий – Выемчатый, желобчатый. 17 (190).
Жорен – Жерновъ. 19 (11); (1.162).
Жорло – Русло. 41 (64).
Жорно – Жерновъ. Г. С.
Жорновий камінь – Камень жерновой. Г. С.
Жорства – Жорства, песокъ, гравій, дресва.

9 (8); 19 (34); 41 (72); 43 (24); 47 (223); 49 (1.83.107).
Жорстовий – Щебневой. Г. С.
Жорстка вода – Жесткая вода. 22 (16).
Жорсткість – Жесткость. 45 (165).
Жувач – Жвачное. 58 (80).
Жужелиця – Шлакъ, окалина. 5 (29); 9 (10); 17 (1.492); 19 (213); 32 (64); 45 (165); 23 (134); конкреція. 29 (30).
Жужлеватий – Шлаковидный. 7 (57).
Жужлевий – Шлаковый. 32 (39).
Жужлястий – Шлаковый. 41 (105).
Жулавець – Гранитъ. 41 (72).
Жупа – Солеварня, соляная копь. 2 (38); 9 (15); 17 (1.492); 19 (61); 41 (102).
Жупище – Яма, гдѣ была соляная копь. 17 (1.492).
Журчати – Журчать. 41 (101).

3

Забара – Замедленіє. Г. С.
Забарвлений – Окрашенный. 7 (60); 32 (135).
Забарвлення – Окраска. Г. С.
Забережжя – Забережье. 9 (225).
Забережний – Зарѣчный. 19 (262).
Заболочений – Заболоченный. 30 (10).
Заболочування – Заболачивание. 51 (24).
Забора – Забора, порогъ. 17 (11.7); 41 (113); 44 (41).
Забруднений – Загрязненный. Г. С.
Забруднення – Загрязнение. 54 (6).
Забруднювати – Загрязнять. Г. С.
Забурхати – Забурлить. 19 (227).
Забучавити – Затвердѣть (о почвѣ). 17 (11.11).
Забущувати – Забурлить. 19 (227).
Завал – Занось, проваль. 41 (56.103); обваль. Г. С.
Завала – Проваль, осыпь. 41 (56); 49 (1.288).
Заваленє – Проваливание. 32 (44).
Завалє – Осыпь, скопление щебня. 41 (107); 42 (14).
Завалитися – Обвалиться, обрушиться. 17 (11.12).
Заваловий – Обваловый. Г. С.
Заваль – Обваль, скопление щебня. 41 (107); 49 (1.260).
Завалювання – Обваливание. 17 (11.11).
Завалювати – Обрушивать. 49 (1.268).
Завалюватися – Обваливаться, обрушиваться. 17 (11.12).
Завважати – Замѣчать. Г. С.
Завезиско – Проваль. 17 (11.14).
Завезлиско – Проваль, оползень. 17 (11.14); 41 (102).

- Зависимый** – Зависимый. 40 (16).
Зависимість – Зависимость. 43 (238).
Заводненє – Обводнение. 30 (9).
Заводь – Заливь. 17 (11.21); 19 (247).
Заволікати, заволокти – Обволакивать, обволочь. 19 (206).
Заволокти (хмарами) – Обложить. Г. С.
Заворот – Заливь. 17 (11.22); извилина. 19 (294).
Заворотень – Колѣно, изгибъ рѣки. 17 (11.22).
Заворушенє – Нарушение, смятие. 40 (75).
Зав'язковий – Покрытосѣмянный. С. Г.
Завязь – Обваль, оползень. 41 (102.121).
Загадочний – Загадочный. 43 (259).
Загал – Сумма, итогъ, результатъ. 41 (59).
Загальний підсумок – Общій итогъ. Г. С.
Загартувати – Закалить. 9 (11).
Загасання – Угасание. Г. С.
Загасати – Затухать, потухать, угасать. Г. С.
Загаснути – Погаснуть, угаснуть. 19 (272).
Загата – Запруда. Г. С.
Загати – Запрудить. 23 (26).
Загатний – Запрудный. Г. С.
Загаченє – Запруживание. 41 (40).
Загачування – Запруживание. Г. С.
Загиб – Изгибъ, извилина. 23 (18.231); 41 (48).
Загибанє – Гибель. 58 (103).
Загин – Изгибъ. 41 (50).
Загинка – Складка. 41 (60).
Загірря – Загорье. 19 (234).
Заглиб – Углубление. 11 (11).
Заглибина – Углубление. 19 (138).
Заглиблення, заглиб заглиба – Углубление. 32 (111); 54 (5); 58 (34).
Заглибина – Углубление, глубина, впадина. 13 (1); 32 (3); 41 (47.87); 42 (5).
Заглибнине відложене – Отложение во впадинѣ. 42 (5).
Заглибинний – Котловинный. 41 (47).
Заглубленє, заглиблення – Впадина, углубление. 19 (138); 40 (45); 58 (23).
Загоратися – Загораться. 6 (2).
Загострити – Заострить. 19 (205).
Загострювати – Заостривать. 19 (205).
Задача – Задача. 35 (3).
Задвійне ломанє лучів – Двойное лучепреломление. 7 (62).
Задернитися – Одерниться. 43 (29).
Задернований – Задерненный. Г. С.
Задихати – Пахнуть. 2 (36).
Задище – Страна, лежащая позади. 41 (101).
Задумливий – Удушливый. 9 (37).
Засдно-зелений – Вѣчнозеленый. 23 (69).
Зажестинь – Фокусное разстояние. 49 (11.237).
Зажигальце – Зажигательное стекло. 41 (7).
Зазначати – Обозначать, помѣчать. 43 (252).
Зазначений – Обозначенный. Г. С.
Зазначення – Обозначение. Г. С.
Зазначити – Отмѣтить. Г. С.
Зайвий – Лишний. Г. С.
Займистий – Легко воспламеняемый. 9 (16).
Заїз – Запруда. 41 (125).
Закал, закала – Трещина, скважина. 17 (11.45).
Закалумученє – Взмучивание. 31 (54).
Закаменілий – Окаменѣлый. 32 (33).
Закаменіти, закам'яніти – Окаменѣть. 17 (11.45).
Закам'яніти – Закаменѣть. Г. С.
Закид – Упрекъ, возражение. 43 (289).
Закидати – Засыпать. 19 (268).
Закинутий – Покинутый. 27 (28).
Закис – Закись. 9 (12); 49 (1.128); 54 (14).
Закінченє – Окончание. 58 (90).
Закіп – Шахта. 2 (38); 41 (103); 49 (11.250).
Заклад – Залежь, отложение. 27 (27); 28 (29).
Заклекотіти – Забурлить. 19 (297).
Заключати – Заключать, содержать въ себѣ. 32 (131); 40 (4); 43 (31); заключать (выводить заключение). 31 (17); 43 (237).
Заклученє – Заключение, выводъ. 32 (121); 40 (16).
Заколот – Нарушение, катастрофа. 40 (101); 41 (7); 42 (4); 43 (20); 58 (41).
Заколотіти – Встряхнуть. 13 (3).
Заколочонє – Встряхивание. 13 (3).
Закопанець – Холмикъ. 4 (19).
Закосок – Заливь рѣки. 17 (11.53).
Закрайок – Край, окраина. 17 (11.54).
Закраска – Окраска. 23 (11); 58 (50).
Закрашенє – Окрашивание. 32 (39).
Закрашений – Окрашенный. 13 (11); 43 (252).
Закрижнілий – Оледенѣлый. 19 (237); 49 (1.279).
Закріплення – Закрѣпление. 26 (8).
Закріпненє (скалы) – Затвердѣвание (горной породы). 41 (70).
Закруглений – Округленный. 39 (57).
Закруглення – Округление. Г. С.
Закруглюватися, закруглятися – Округляться, округлиться. 19 (52).
Закрут – Поворотъ, изворотъ, изгибъ, извилина, мѣандръ, излучина, перегибъ, оборотъ, завитокъ. 17 (11.55); 23 (101); 32 (102); 41 (48.89); 42 (9); 49 (1.150.152 – 11.7); 58 (75); 64 (6).
Закруток – Кранъ. 13 (4).
Закручений – Извилистый. 42 (6).
Закрючка – Извилина. 17 (11.55).
Закуритися – Задымиться. 19 (238).
Закутувати – Окутывать. 27 (27).
Залеглий – Залегающий. 26 (5).

Залеглість – Залеганіє. 60 (1).
Заледа – Ледяная кора. 9 (16); 41 (56).
Заледенілий – Оледенѣвшій. 40 (106).
Залеж – Залеганіє. 60 (8).
Залив – Заливъ, заводь. 13 (80); 19 (230.247); 41 (46); 44 (55).
Залива – Разливъ, половодье. 41 (65).
Заливати – Заливать, наводнять. 19 (131.147).
Заливна лука – Лугъ пойменный. Г. С.
Заливний – Заливной. 41 (50).
Залити – Залить, наводнить, затопить. 19 (131.247).
Заліж – Залежь. 61 (1).
Залізистий – Желѣзистый. 19 (217).
Залізна руда – Желѣзная руда. Г. С.
Залізний – Желѣзный. 19 (217); 62 (3).
Залізний блиск – Пирить. 63 (50); блескъ желѣзный. Г. С.
Залізний скалинець – Желѣзный шпатель. Г. С.
Залізняк – Желѣзнякъ, желѣзная руда. 9 (10); 17 (11.59); 19 (218); 49 (1.116); 65 (24).
Залізо – Желѣзо. 9 (10); 19 (218); 22 (18); 46 (155); 49 (1.116).
Залізовина – Желѣзная руда. 17 (11.59).
Залізуватий – Желѣзистый. 9 (10); 49 (1.116); 54 (14).
Залізувато-вохряний – Желѣзисто-охристый. Г. С.
Залізяний – Желѣзный. 17 (11.59).
Залізясто-охристый – Желѣзисто-охристый. 28 (29).
Залім – Изгибъ, поворотъ, изломъ, перегибъ, переломъ. 17 (1.59); 41 (50); 49 (11.7); 58 (34).
Залляти – Залить. 19 (247).
Залозистий – Желѣзистый. 19 (217).
Залом – Тектоническая впадина, изгибъ, поворот, преломленіє. 17 (11.59); 32 (85); 49 (11.79).
Заломати – Преломлять. 9 (26).
Заломанє – Преломленіє. 32 (47); 41 (7).
Заломистий – Изгибистый, излучистый. 17 (11.60).
Заломлення – Преломленіє. 63 (85).
Заломлювати – Преломлять. 9 (26); 32 (18).
Заломлюватися – Преломляться. Г. С.
Залучастий – Занозистый. 7 (58).
Залучати – Включать. 49 (1.37).
Зальбанд – Зальбанда. 41 (102).
Заляг – Залежь. 34 (77).
Заляганє – Залеганіє. 24 (48).
Залягати – Залегать. 17 (11.62); 31 (43); 34 (78); 39 (66); 48 (6); 60 (3); 61 (9); 62 (37).
Залягти – Залечь, налечь (на что), покрыть собою. 17 (11.62); 23 (190).
Залютований – Запаянный. Г. С.

Замерзанє – Замерзаніє. 41 (68).
Замерзанія – Замерзаніє. 17 (11.64).
Замерзати – Замерзать. 17 (11.64).
Замерзлий – Замерзшій, мерзлый. 17 (11.64).
Замерзти – Замерзнуть. 17 (11.64).
Замет – Сугробъ. Г. С.
Замітний – Замѣчательный. 40 (92).
Замічати – Замѣчать. 32 (17); 43 (122).
Замкнений – Замкнутый, безсточный. 7 (4); 39 (59); 41 (108); 58 (63).
Замороженіє – Замерзание. 31 (28).
Заморозь – Мерзлота, мерзлая почва. 41 (56).
Замотаний – Запутанный. 40 (70); 42 (10).
Замулений – Засоренный аллювіємъ. 41 (47).
Замулинець – Иль, трепель. 58 (8.31).
Замулити – Занести иломъ. 17 (11.70); 19 (232.306); 49 (1.155).
Замулитися – Быть занесеннымъ иломъ. 17 (11.70).
Замулок – Иль, скопленіє ила. 41 (105).
Замулювати – Заносить иломъ. 17 (11.70).
Замулюватися – Заноситься иломъ. 17 (11.70).
Замуцкуватий – Затвердѣлый. 17 (11.70).
З'анальогізувати – Сравнить, сопоставить. 43 (32).
Зандр – Зандръ. 41 (103).
Занечищений – Загрязненный. 58 (8).
Занечищати – Загрязнять. 49 (1.125).
Заниканє – Исчезновение. 58 (98).
Заноситись мулом – Покрываться тиною. 19 (112).
Зануренє – Погруженіє. 42 (15).
Занурений – Погруженный, затопленный. 41 (44).
Занятися – Вспыхнуть. 49 (1.53).
Заокругленє – Округленіє, округленность. 41 (129); 43 (28).
Заокруглений – Округленный, окатанный. 43 (247).
Заокруглення – Окатываніє. Г. С.
Заокруглити – Округлить. Г. С.
Заокруглювати – Окатывать, округлять. Г. С.
Заокруглюватися – Округляться. Г. С.
Заосмотрений – Снабженный. 13 (3).
Запад – Впадина, проваль, впаденіє, опусканіє. 27 (28); 41 (41.56.60).
Западанє – Опусканіє. 32 (95); 41 (85); 58 (34).
Западанєся – Проваливаніє. 40 (93).
Западання – Пониженіє, опусканіє. 9 (26); проваливаніє. Г. С.
Западати – Опускаться, понижаться. 40 (62); 43 (20).
Западатися – Проваливаться, обваливаться, опускаться. 17 (11.74); 23 (18); 32 (88); 58 (40).

Западений – Опустившийся, провалившийся. 41 (109).
Западень – Углубление, впадина. 17 (11.74).
Западина – Впадина, грабень, провалъ. 11 (4); 17 (11.74); 23 (15); 32 (84); 47 (223); 43 (101); 49 (1.48); 54 (5); падъ, провалина. Г. С.
Западинний – Провальный, опустившийся. 23 (18); 41 (109).
Западне озеро – Озеро замкнутое въ плавняхъ. 17 (11.75).
Западный – Западный. 43 (13).
Западня – Западина, глубокая долина. 17 (11.75).
Западовий – Провальный, опустившийся. 12 (22); 32 (85); 41 (56); 42 (13); 58 (38).
Запалати – Запылать. 19 (260).
Запалахкотіти – Запылать, вспыхнуть. 13 (17); 19 (260).
Запалый – Впалый, опустившийся. 19 (101); 41 (109); 49 (1.48); запавшій. Г. С.
Запалити – Зажечь. 19 (238).
Запальний – Горючий, воспламеняющийся. 9 (8); 13 (111); 17 (11.75); 32 (68); 64 (15).
Запас – Запасъ. Г. С.
Запастися – Провалиться, обвалиться. 17 (11.74).
Запах – Запахъ. Г. С.
Запертий – Замкнутий. 41 (47).
Запилене – Запыливание. 41 (131).
Запір – Плоти́на. 41 (102).
Запірний – Плотинный. 41 (102).
Записоч – Насыпь песку у рѣки. 17 (11.80).
Заплава – Поемный лугъ, пойма. 19 (79).
Заплавний – Пойменный. Г. С.
Запливати – Заноситься иломъ, тиною. 19 (112).
Заплутаний – Запутанный. Г. С.
Запобіжний – Предохранительный. 9 (26).
Запобічи – Помочь. 12 (5).
Запора – Запруда. 41 (125).
Запорище – Заграждение, запруда, плотина. 23 (26).
Запоровий – Запрудный. 41 (111).
Запорошити – Запылить. Г. С.
Запорошування – Запыливание. Г. С.
Запотряс – Землетрясение. 41 (47).
Заправа – Цементъ. 32 (49).
Зарва – Обрывъ, глыба земли. 41 (19); 17 (11.99); 41 (42); 49 (1.268).
Зарис – Контуръ, очертание. 3 (222); 11 (6); 49 (1.303).
Зарисованєся – Опре́дле́ние, обозначение. 43 (242).
Зарисований – Очерченный. Г. С.
Зарисовувати – Очерчивать. Г. С.

Зарисувати – Поцарапать. 13 (22).
Заріне – Галечникъ. 41 (106).
Зарінка – Скопление гальки. 23 (135).
Зарінок – Галечникъ, скопление камешковъ, нагромождение гальки. 2 (39); 17 (11.90); 23 (179); 41 (69).
Зарінче – Скопление, нагромождение гальки. 41 (106).
Зарічний – Зарѣчный. 19 (262).
Зарічок – Рукавъ рѣки. 17 (11.90); 19 (279).
Заріччя – Зарѣчье. 19 (263).
Заружжа – Солончакъ. 17 (11.91).
Засада – Основание. 40 (108).
Засадний – Основной (хим.). 9 (33).
Засадничий – Коренной. 49 (1.174).
Засилювати – Питать. 64 (8).
Засипати – Засыпать. 19 (268).
Засичене – Насыщение. 41 (103).
Засів – Посѣвъ. Г. С.
Засібний – Плодородный. 6 (57).
Засівати – Усѣивать. 19 (165).
Засіяний – Усѣянный. Г. С.
Заскїрна вода – Грунтовая вода. 40 (85); 41 (73).
Заскїрний – Грунтовой. 41 (73).
Заскоритіти – Покрывтсья корой. 49 (1.174).
Засмаленне пустельне – Пустынный загаръ. 39 (58).
Засмалення пустині – Загаръ пустынный. Г. С.
Засмічення – Засорение. 51 (24).
Засмоктувати, засмоктати – Засасывать, сплывать, дѣлатъ твердымъ. 17 (11.98).
Засмокчувати – Всасывать. 49 (1.51).
Засновний – Основной. 23 (126).
Засова – Оползень. 41 (102).
Засолене – Соленость, содержание соли. 40 (20); 41 (102).
Заспа – Островокъ, холмъ. 41 (76).
Заспи – Песчаные заносы, заструги. 41 (103).
Застигати – Остывать. 13 (1).
Застиглий – Застывшій. 13 (1); 17 (11.101).
Застряга – Трясина. 49 (11.215).
Заступати – Запѣщать. 13 (70).
Заступлений – Представленный. 58 (70).
Заступлення – Запѣщение. Г. С.
Заступник – Представитель, запѣститель. 58 (80).
Засува – Оврагъ. 41 (105).
Засуватися, засунутися – Ссыпаться, засыпаться. 17 (11.103).
Засуха – Засуха. 41 (55).
Засяг – Рядъ, полоса. 23 (191).
Затвердінне – Отвердѣвание. 61 (3).
Затвердіти – Затвердѣть, отвердѣть. 17 (11.105).

Затвердлий – Затвердѣлий, отвердѣлий. Г. С.
Затвердлість – Затвердѣлость, затвердѣніе. 19 (269).
Затверднення – Затвердѣніе. Г. С.
Затверднути – Отвердѣть. 19 (256).
Затворений – Замкнутый. 7 (4).
Затемрітися – Потемнѣть, стемнѣть. 17 (11.105).
Затиле – Задняя страна. 41 (101).
Затише – Безвѣтріе. 41 (79).
Затока – Обрывъ; заливъ, губа, бухта, заводь. 2 (38); 6 (24); 11 (5); 17 (11.108); 19 (169.230.247.55); 41 (50); 44 (55); 49 (1.131); 59 (5).
Затопити – Потопить, залить. 19 (137.247).
Затоплений – Запаянный. 13 (16); затопленный. 42 (7).
Затопленне – Затопленіе. 30 (9).
Затоплювати – Потоплять, заливать. 19 (135.247).
Затопляти – Наводнять, затоплять. 19 (131).
Заточина – Бухта рѣчная. 41 (64).
Затряс – Зыбунъ. 41 (49).
Затужавити – Уплотниться. 9 (37).
Затужавілий – Затвердѣлый. Г. С.
Затужавлення – Затвердѣніе. Г. С.
Затухати, затухнути – Затухать, потухнуть. 19 (272).
Захитане – Колебаніе. 58 (38).
Захисна корка – Корка защитная. Г. С.
Захисна кора пустині – Защитная корка пустыни. Г. С.
Захистний – Защитный. 41 (145).
Захмаренне – Облачность. 40 (80).
Заховане – Поведеніе. 12 (16).
Заховання – Сохраненіе. 49 (11.189).
Заходень – Пришелець. Г. С.
Заходець – Пришелець. 49 (11.95).
Заходити – Возникать. 49 (1.42).
Захололий – Остывшій. Г. С.
Захоронний – Предохранительный. 9 (26).
Зацікавлення – Интересъ. 49 (1.156).
Заціп – Отвердѣваніе. 32 (123).
Зачерк – Очертаніе. 41 (121).
Зачеркувати – Чертить. 37 (18).
Зачеркнений – Начерченный, обозначенный. 43 (45).
Зачислювати – Причислять. 43 (99).
Зачіпні точки – Исходные пункты. 58 (40).
Зашибанець – Валунъ. 23 (25); 32 (110); 41 (49); 43 (23).
Зашкалубина – Трещина, впадина. 41 (110); 49 (1.48).
Зашкорупитися – Покрыться корою. 49 (1.174).
Зашкорупіти – Корою покрыться. Г. С.

Зашкурна вода – Подпочвенная вода. 19 (71.86); 17 (11.118).
Збавлятися – Изсякать. 49 (1.154).
Збагатчення – Обогащеніе. 27 (28).
Збагнути – Постичь. 43 (104).
Збереження – Сохраненіе. Г. С.
Збірний – Коллективный, сборный. 58 (81).
Збитий – Плотный, сплоченный, сплошной. 7 (56); 13 (74); 41 (69); 43 (252); 49 (11.187).
Збіг – Сліяніе, стеченіе, совпаденіе. 19 (39.83); 47 (223); 49 (11.178.193).
Збігатися – Совпадать (съ чѣмъ). Г. С.
Збіжний – Сходящійся. 42 (9).
Збільшення – Увеличеніе. Г. С.
Збір – Сборъ. 20 (13).
Збірка – Собраніе, коллекція. 13 (10).
Збірна – Складка. 19 (172); 49 (11. 164).
Збірний – Сборный. 41 (84).
Збірнище – Скопленіе. 41 (43).
Збіч – Склонъ. 2 (39); 6 (11.143); 13 (8); 17 (11.125); 41 (40); 42 (8); 43 (153); 59 (31).
Зближений – Сходный. 40 (109).
Збовчування – Взбалтываніе. 31 (55).
Збогачувати – Обогащать. 32 (96).
Зборище – Скопленіе. 41 (43).
Збочевий – Боковой, склоновый. 41 (63); 43 (92).
Збочене – Отклоненіе. 41 (3).
Збрідє – Мѣсто ниже брода. 41 (66).
Збрідь – Иль. 41 (105).
Зброя – Оружіе. Г. С.
Звал – Нагроможденіе. 23 (23); 41 (120).
Звалище – Проваль. 49 (11.97).
Зваркий – Сварочный. 7 (59).
Зваркість – Способность свариваться. 7 (59).
Зведений – Сводный. Г. С.
Звено – Звено. 23 (105).
Звертальний – Обратный. 9 (21).
Зверть – Бездна. 41 (40).
Зверхній – Наружный. 13 (2); 19 (163).
Зверхність – Поверхность. 39 (73).
Звесть – Кальцитъ. 41 (79).
Звивання – Извивъ. 19 (294).
Звивастий – Извилистый. 17 (11.129).
Звиватися – Извиваться. 19 (294).
Звижка (баром.) – Максимумъ (баром.). 41 (89).
Звинений – Свернутый. 58 (74).
Звислий льодовик – Висячій ледникъ. 39 (72).
Звисник – Обрывистый берегъ. 17 (11.130).
Звихненє – Отклоненіе. 41 (46).
Звівати – Свѣивать. 19 (14).
Звід – Сводъ, сводка; сводъ (неба). 19 (12); 40 (2); 41 (70).
Звіздковане – Астеризмъ. 7 (63).

Звінкий – Звонкий. 43 (118).

Звір – Оврагъ, лощина, ложбина, тѣсна, каньонъ. 17 (11.132); 41 (105); 42 (9); 43 (100).

Звіра – Сводка, свѣрка. 49 (11.154).

Звіреність – Растянутость. 7 (54).

Звіринність – Фауна. 59 (31).

Звірокамень – Зооморфоза. 23 (56).

Звіря – Животное. 53 (31).

Звітрілий – Вывѣтрѣлый. 23 (21); 41 (123); 64 (12).

Звітріне – Вывѣтриваніє. 32 (33); 41 (123); 43 (24); 58 (8).

Звітрюватися – Вѣвѣтриваться. Г. С.

Звіяти – Свѣять. 19 (14).

Звіювати – Свѣивать. Г. С.

Зводка – Сводка. 51 (23).

Звой, звін – Оборотъ, завитокъ. 58 (74).

Зволок – Спускъ (съ горы). 17 (11.135).

Звончак – Клинкеръ. 31 (40).

Зворот – Поворотъ, измѣненіє, оборотъ. 19 (52); 41 (107); 46 (155).

Зворотний – Обратный, поворотный, возвратный. 9 (21); 41 (117); 49 (1.41).

Зворотник – Позвоночникъ; тропикъ. 49 (11.46.214).

Звохчений – Смоченный, увлажненный. 32 (45).

Звохчити, звохчувати – Смочить, увлажнить. 13 (33); 49 (11.219).

Звугленє – Обугливаніє. 59 (11).

Звугліти – Обуглиться. 9 (21).

Звуглювання – Обугливаніє. Г. С.

Звук – Звукъ. Г. С.

Звязкий – Вязкій. 7 (59).

Звязкість – Вязкость; 7 (59) связность. Г. С.

Звязъ – Связь. 32 (90); 40 (17).

Згаслий – Потухший. 19 (272).

Згаснути – Потухнуть. 19 (272); погаснуть. Г. С.

Згиб – Флексура. 41 (63).

Згин – Сгибъ. Г. С.

Згідний – Согласный. Г. С.

Згіре – Склонъ. 41 (40).

Згірний – Нагорный. 17 (11.138).

Згірно – Круто. 8 (81).

Згірок – Холмикъ. 17 (11.138).

Згірря – Холмикъ, взгорье, скатъ, покатошь, наклонъ, отлогость, нагорье. 17 (11.138); 19 (28.75.87.148.266); 38 (14).

Згірья – Возвышенность. 11 (4); 49 (1.41).

Зглядний – Относительный. 32 (130); 40 (20); 43 (32).

Зглядом (чого) – Относительно. 32 (71).

Згносний – Унавоженный. 6 (290).

Згоранне – Сгораніє. 31 (54).

Згорати – Сгорать. 61 (2).

Згористий – Покатый, наклонный, отлогий. 17 (11.140); 19 (28.86.148.266); 23 (199); 49 (1.224).

Згористість – Покатость, отлогость. 19 (87.266).

Згористо – Покато. 17 (11.140).

Згорільний – Пригорѣлый. 7 (60).

Згорненє – Скопленіє. 41 (103).

Згортка – Складка. 41 (60); 49 (11.164).

Згризанє – Коррозія. 41 (83).

Згромадження – Сгромаждєніє. Г. С.

Згромаджувати – Сгромаждать. 49 (11.156).

Згусати – Сгущаться. 22 (14).

Згущатися – Уплотняться. Г. С.

Згущенє – Уплотненіє, конденсація. 41 (82); 46 (155).

Здавка – Плоскость сдвига. 7 (57).

Здавленє – Сдавливаніє, сдавленность. 41 (104).

Здання – Воззрѣніє, мѣнєніє. 49 (1.42).

Здвиг – Скопленіє. 49 (11.165).

Здвиженє – Возвышеніє, поднятіє. 41 (59).

Здвижений кратер – Кратеръ поднятія. 41 (59).

Здвиж – Трясина. 17 (11.143).

Здвиженє – Возвышеніє, поднятіє. 41 (59).

Здвиговина – Трясина. 17 (11.143).

Здержанє – Сдерживаніє. 6 (172).

Здимати – Вздывать. 9 (5).

Здичавіння – Одичаніє. Г. С.

Здичінє – Одичаніє. 41 (113); 42 (15).

Здіб – Видъ, образъ; основная форма (крист.). 41 (69.79).

Здібність – Свойство, способность. 61 (1).

Здіймання – Съемка (плана). 19 (100).

Здіймати – Снимать. Г. С.

Здінь – Горшечный камень. 41 (118).

Здобич – Добываніє. 31 (32).

Здобуваннє – Добываніє. 61 (4).

Здобування – Добываніє. 22 (4).

Здогад – Догадка. 32 (74).

Здогадуватись – Догадываться. 43 (104).

Здолинок – Углубленіє. 17 (11.146).

Здригання – Содроганіє. Г. С.

Здрібнити – Измельчить. 49 (1.152).

Здувати – Сдывать, свѣивать. 19 (14); 32 (117).

З'єднанє – Соединеніє (хим.). 31 (29).

Зеленець – Зеленокаменная порода. 41 (73); 43 (24); діабазъ. 58 (13).

Зеленка – Зеленая земля. 41 (73).

Зеленкуватий – Зеленоватый. 28 (29).

Зеленцевий – Зеленокаменный. 41 (73).

Зелістий – Желѣзистый. 58 (100).

Зелістий метеорит – Желѣзный метеоритъ. 41 (10).

- Залізний** – Желѣзный. 13 (11); 41 (56).
Залізний скалець – Желѣзный шпатель. 41 (56).
Залізняк – Желѣзнякъ. 58 (5).
Залізо – Желѣзо. 41 (56).
Землетрус – Землетрясеніє. 12 (11); 23 (62); 32 (77); 41 (47.58); 44 (69); 54 (18).
Землетрясенє – Землетрясеніє. 12 (12); 40 (72); 41 (47); 58 (38).
Землистий – Землистый. 43 (96); 49 (1.44).
Земля – Земля, почва. 19 (282); 41 (49).
Земляна олія – Нефть. 17 (11.149).
Земляне вугалля – Каменный уголь. 49 (1.162).
Земляне серце – Слюда. 19 (236).
Земляний – Земляной, земной, землистый. 17 (11.149); 62 (49).
Земляний вугіль – Каменный уголь. 72 (31).
Землястий – Землистый. 10 (94); 32 (39); 53 (10).
Земна мазь – Горное масло. 32 (68).
Земна смола – Асфальт. 64 (12); 17 (11.149).
Земний – Земной. 11 (5); 17 (11.149).
Земний віск – Озокеритъ. 32 (69).
Земний стовп – Свидѣтель, останецъ. 41 (58).
Земнистий – Землистый. 32 (30).
Земноводник – Земноводное. 32 (132).
Земська кора – Земная кора. 41 (10).
Земський – Земной. 40 (1); 41 (11.58).
Зеоліт – Цеолитъ. 41 (127).
Зеренце – Зернышко. 32 (23).
Зеркало – Уровень (моря, озера). 32 (114); 41 (90); 43 (246).
Зернастість – Зернистость. 7 (54).
Зернистий – Зернистый. 31 (81); 64 (11).
Зернястий – Зернистый. 7 (56); 49 (1.145).
Зернястість – Зернистость. Г. С.
Зерова точка – Точка нуля. 41 (94).
З живого срібла – Ртутный. 19 (277).
Зикзак – Зигзагъ. 32 (15).
Зимний – Холодный. 12 (8); 32 (33); 41 (73).
Зимніти – Охлаждаться. 12 (8).
Зібгання – Смятіє. Г. С.
Зібгатися – Скомкаться. Г. С.
Зібраний – Съемный. 19 (100).
Зів – Жерло, пропасть. 41 (105).
Зі вні – Извнѣ. 58 (4).
Зівнішній – Внѣшній; экзогенный. 41 (60).
Зигзаг – Зигзагъ. Г. С.
Зигзагуватий – Зигзагообразный. Г. С.
Зігнуто – Изгибъ. 45 (165).
Зігнутий – Согнутый. Г. С.
Зігрѣти – Согрѣть. 19 (57).
Зіроподібний – Зіяющий. 60 (4).
Зірчастий – Звѣздчатый. 35 (6).
Зіставленє – Сопоставленіє. 58 (84).
Зіступаючий – Нисходящий. 41 (89).
Зіступний – Нисходящий. Г. С.
Зісув – Сдвигъ. 41 (128).
Зісувати – Сдвигать. 32 (99).
Зісуненє – Сползаніє. 43 (305).
Зіткнення – Соприкосновеніє. 9 (33); 63 (34).
Зіходити – Восходитъ. 49 (1.48).
Злагіднений – Смягченный. Г. С.
Злагіднення схилу – Приведеніє склона къ отлогому виду. Г. С.; смягченіє склона. Г. С.
Злагіднення (склону, збока) – Смягченіє, приведеніє къ отлогой формѣ. 42 (4); 43 (18).
Злазити – Вспалзывать. 49 (1.52).
Зламання – Сломка. 19 (40).
Зламати – Сломать. С. Г.
Зламатися – Сломаться. Г. С.
Злégлий – Слегшійся. Г. С.
Зледенілий – Оледенѣлый. 41 (56); 49 (1.279).
Зледіне – Оледенѣніє. 23 (25).
Зледеніння – Оледенѣніє. 49 (1.279).
Зледеніти – Оледенѣть. 49 (1.279).
Зледоватілий – Оледенѣлый. 58 (83).
Злива – Ливень. 32 (111); 41 (97); 63 (23).
Зливання – Сліяніє. 19 (39).
Зливище – Сліяніє. 23 (15).
Зливний – Ливневой, проливной. 32 (101).
Зливок – Слитокъ, сліяніє, стеченіє. 19 (39.83).
Злий – Скудный, неплодородный, плохой (о почвѣ). 6 (149).
Злипок – Конгломератъ. 39 (56).
Злишковий – Реликтовый. 41 (100).
Злишний – Излишний. 12 (10).
Злім – Изломъ, обломокъ, глыба. 23 (20); 41 (50); 43 (18).
Зліпак – Конгломератъ. 11 (6); 47 (223).
Зліппиво – Цементъ. 32 (126).
Зліппинець – Ортштейнъ. 41 (95).
Зліпленець – Конгломератъ. 64 (7).
Зліплений – Сцементированный. 23 (17).
Зліпленнє – Слипаніє. 31 (29).
Зліплювання – Слипаніє. Г. С.
Зліпняк – Конгломератъ. 23 (17); 32 (127); 41 (83); 43 (16); 58 (16).
Зліпнякуватий – Конгломератовый. 43 (96).
Злобок – Вершина. 11 (4); 47 (223).
Зложє – Залежъ. 43 (98).
Зложений – Сложный, составной. 7 (55); 32 (1); 58 (6).
Зложений вид – Комбинація (крист.). 32 (16).
Зложище – Залежъ, накопленіє, залеганіє. 42 (12); 43 (25.92).
Зложність – Сложеніє, структура. 41 (114).
Зложня – Составная часть; сложеніє. 41 (48); 42 (261); 43 (32).

Злом – Переломъ. Г. С.

Злом – Изломъ, зигзагъ, сломка, обломокъ. 7 (58); 11 (5); 19 (40.294); 27 (28); 43 (92); 47 (223); 49 (1.152).

Зломина – Плоскость излома. 7 (58).

Зломити – Сломать. Г. С.

Зломитися – Сломаться. Г. С.

Зломова площина – Изломная плоскость. Г. С.

Зломова розколина – Изломная трещина. Г. С.

Зломовий – Изломный. Г. С.

Зломковий, зломовий, зломний – Обломочный. 7 (57).

Зломок – Обломокъ. 17 (11.160).

Злотистий – Золотой, золотистый. 17 (11.161); 49 (1.147).

Злото – Золото. 9 (12); 17 (11.101); 19 (283).

Злудень – Апатить. 7 (58).

Злука – Соединение, слияние. 13 (5); 58 (75).

Злучати – Соединять. 13 (6).

Злучатися – Соединяться. Г. С.

Злучений – Соединенный. Г. С.

Злучення – Соединение. 9 (32).

Злучитися – Соединиться. Г. С.

Зляганий – Слегшийся. 17 (11.162).

Злютований – Спаянный. Г. С.

Змагане – Стремление. 36 (10).

Змальовання – Изображение. 9 (13).

Змелювання – Измалывание. 49 (1.152).

Зменчатися – Уменьшаться. 43 (105).

Зменшати – Уменьшать. 32 (73).

Зменшене – Уменьшение. 40 (100).

Зменшений – Уменьшенный. Г. С.

Змерзання – Смерзание. Г. С.

Змершавілий – Отмерший, умерший. 32 (64.96).

Змершавіти – Отмереть, сгнить. 32 (118).

Змивати, змити – Смывать, смыть. 19 (48); 49 (11.174); 54 (18).

Змив – Смывь. Г. С.

Змивання – Смывание. Г. С.

Змитий – Смытый. Г. С.

Змиття – Смывь. Г. С.

Змісвик – Змѣвикъ. 41 (109).

Зміна – Измѣнение, перемѣна. 9 (13); 41 (49); 49 (1.152).

Змінералізований – Минерализированный. 32 (17).

Змінливий – Измѣнчивый. 9 (13).

Змінна – Перемѣнная величина. 35 (8).

Змінна величина – Перемѣнная величина. Г. С.

Змінний – Перемѣнный. 9 (23).

Змінник – Параметръ. 35 (13).

Змінчивий – Измѣнчивый. 43 (103).

Змінчивість – Измѣнчивость. 40 (12).

Зміняти барву – Мѣнять цвѣтъ. Г. С.

Змір – Измѣрение; глазомѣръ. 41 (5); 49 (1.152).

Змірєний – Измѣримый. Г. С.

Змірний – Измѣримый. 49 (1.152).

Змірити – Смѣрить. Г. С.

Зміряти, зміряти – Измѣрять, измѣрить. 19 (48).

Зміст – Вмѣстимость, содержание (въ %). 41 (62.145); 43 (98).

Змісь – Смѣшеніє. 31 (81).

Зміцняти – Усиливать. Г. С.

Змішане – Смѣшеніє. 41 (65).

Змішаний – Смѣшанный. Г. С.

Змішання – Слияние. 19 (39).

Змішування – Смѣшиваніє. Г. С.

Зморозь – Точка замерзания. 41 (68).

Змочений – Смоченный. Г. С.

Змочити – Смочить. Г. С.

Зморшка – Складка. 49 (11.164).

Зморшки – Рябь. 49 (11.148).

Змулене – Смывание. 41 (41).

Змулити – Занести иломъ. 49 (1.155).

Змутніння – Помутнѣніє. 9 (26).

Зм'якшений – Смягченный. Г. С.

Знадіб – Матеріаль. 9 (18).

Знак – Признакъ. 49 (11.85); знакъ. Г. С.

Знаменитий – Замѣчательный. Г. С.

Знамя – Признакъ. 41 (139); 43 (223).

Знарядде – Орудіє. 10 (97).

Знахідка – Находка. 10 (90).

Значник – Координата. 35 (13).

Знеутралізоване – Нейтрализация. 13 (71).

Знесений – Смытый. 42 (4).

Знісєння – Сносъ, снесение. Г. С.

Знеслий – Возвышенный. 49 (1.41).

Знижений – Опустившийся. Г. С.

Зниження – Понижение. Г. С.

Знижка – Минимумъ (баром.). 41 (89).

Знижування – Опусканіє. Г. С.

Знижувати – Понижать. Г. С.

Знижуватися – Опускаться, понижаться. Г. С.

Знизити – Понизить. Г. С.

Знизитися – Опуститься. Г. С.

Зникання – Исчезновение. Г. С.

Зникущо – Исчезающе. 7 (56).

Знимка – Съёмка. 41 (5.30); 43 (18).

Знищення – Уничтожение. 19 (155).

Знівельований – Сравненный, нивеллированный. 23 (67).

Знімати – Снимать. Г. С.

Знімок – Снимокъ. 19 (100).

Зносити – Смывать. 42 (6).

Зношене – Снесение, сносъ, денудация. 23 (81); 41 (42).

Знятий – Снятий. 19 (100).
Зображати – Изображать. 37 (76).
З’ображенє – Изображеніє. 43 (118).
Зображення – Изображеніє. 9 (13).
Зигнутий – Изогнутый. 54 (24).
Зовні – Снаружи. Г. С.
Зовнішній – Наружный. Г. С.
Зола – Зола, щелочь, подзолъ. 17 (11.178); 49 (11.34); 61 (2).
Золота руда – Золотоносная розсыпь. 19 (275).
Золота копня – Приискъ золотой. Г. С.
Золотастий – Золотистый. 7 (61).
Золотий – Золотой. 17 (11.178); 19 (284).
Золотий пісок – Золотоносная розсыпь. 19 (275).
Золотнисте розсипище – Золотоносная розсыпь. Г. С.
Золотнистий – Золотоносный. Г. С.
Золото – Золото. 9 (12); 17 (11.178); 19 (283).
Золотоносний – Золотоносный. 41 (136).
Золя – Растворъ, разсолъ. 32 (113).
Зомкла – Оврагъ, ущелье. 41 (105).
Зонвий – Зональный. Г. С.
З’ораний – Вспаханный. 6 (167).
Зоря – Звѣзда. 11 (8).
Зотлілий – Истлѣвший. 17 (11.181).
Зотління – Тлѣніє, истлѣваніє. 17 (11.181); 22 (13).
Зотліти – Истлѣть. 17 (11.181).
Зпадистий – Отлогій. 47 (224).
Зписати, зписувати – Счерчивать, счертить. 19 (99).
Зраджувати – Обнаруживать, проявлять. 43 (243).
Зразковий – Образцовый. Г. С.
Зредукований – Редуцированный, уменьшенный. 43 (16).
Зриватися – Обрываться. 14 (4).
Зрисувати – Счертить. 19 (99).
Зрівнанє – Уравниваніє. 23 (5).
Зрівноважити – Уравновѣситься. 9 (37).
Зрізаний – Срѣзанный. Г. С.
Зрізок – Срѣзь. 19 (76).
Зрізувати – Срѣзывать. Г. С.
Зрісток – Сростокъ. 10 (92).
Зрішенє – Дислокація, складчатость. 64 (13).
Зродство – Сродство (хим.). 9 (34).
Зрослий – Сросшийся. 41 (52).
Зросляк – Двойникъ сростанія. 7 (54); 32 (16).
Зростати – Возрастать. 64 (1).
Зросткуватий – Сростковатый. Г. С.
Зросток – Сростокъ. Г. С.
Зрошення – Орошеніє. 49 (1.283).
Зрошення – Орошеніє. 11 (8).
Зруйнування – Разрушеніє, уничтоженіє. 19 (155).

Зручний – Удобный. Г. С.
Зрушати – Сдвигать. Г. С.
Зрушатися – Сдвигаться. 12 (10).
Зрушенє – Сдвиганіє. 12 (12).
Зрушитися – Дрогнуть, сдвинуться. 17 (11.185).
Зрушувати – Сдвигать. Г. С.
Зсихати – Изсыхать. 17 (11.186).
Зсов – Оползень. 30 (10).
Зсовувати, зсовуватися – Сдвигать, сдвигаться. 17 (11.186).
Зсохнути – Изсохнуть. 17 (11.186).
Зступати – Опускаться. 23 (13).
Зступатися, зступитися – Осѣдать, осѣсть. 17 (11.187).
Зступний – Нисходящий. 49 (1.257).
Зсув – Оползень. 23 (182).
Зсувка – Плоскость сдвига. 7 (57).
Зсувний – Оползневый. Г. С.
Зсунути, зсунутися – Сдвинуть, сдвинуться. 17 (11.186).
Зтираннє – Стираніє. 31 (56).
Зубчастий – Зубчатый. 7 (55); 41 (127).
Зугарний – Годный, способный. 43 (278).
Зугленє – Обугливаніє. 32 (17).
Зуглений – Обугленный. 32 (67).
Зужитє – Изнашивание. 41 (41).
З’ужити – Снести, уничтожить, использовать. 58 (41).
Зьвіринний – Животный. 58 (44).
Зьвіринність – Животный мірь. 32 (132); 41 (61).
Зьвіря – Животное. 32 (134); 58 (90).
Зябри – Жабры. Г. С.
Зяви – Жабры. 58 (64).
З’явище – Явленіє. 54 (20).

И

Иглястий – Хвойный. 59 (31).
Ил – Глина. 31 (128).
Илак – Глинистый сланецъ. 41 (105); 43 (221).
Иловець – Пелить. 41 (96).
Иловий лупак – Глинистый сланецъ. 41 (105).
Ириця – Ящерица. 32 (140).
Ирух, ируха – Ящеръ. 32 (138.147).
Искриш заліза – Пирить, желѣзный колчеданъ. 63 (50).

І

Іглоскірець – Іглокожеє. 58 (32).
Іглястий, іголчастий, іголчатий – Игольчатый. 7 (54); 32 (25).
Ігра барв – Ігра цвѣтовъ. 32 (58).

Ідентифікувати – Отождествлять. 43 (107).
Извержений – Изверженный. 51 (24).
Изгасання – Угасание. 19 (137).
Иззовні – Извне, снаружи. 32 (4.74).
Изобата – Изобата. 41 (78).
Изогипса – Изогипса. 41 (79).
Изогона – Изогона. 41 (79).
Изоклінальний – Изоклиальный. 41 (79).
Ізоляція – Изоляция. Г. С.
Ізомерний – Изомерный. 61 (1).
Ізосейста – Изосейста. 41 (79).
Ізостазія – Изостазия. 41 (79).
Ізразцовий – Изразцовый. 31 (46).
Ікло – Клык. Г. С.
Ікринець, ікровець – Икрыной камень. 41 (101); 58 (8).
Ікровцеватий – Икрыной. 58 (10).
Ікрянець – Икрыной камень. Г. С.
Іл – Глина, иль. 13 (14); 32 (21).
Ілисто-вапнястий – Глинисто-известковый. 43 (12).
Іловий – Глинистый. 7 (60); 40 (109).
Іловий дупак – Глинистый сланец. 32 (129).
Ілолупак – Глинистый сланец. 40 (104).
Ілястий – Глинистый. 7 (60).
Ілюзійний – Призрачный. Г. С.
Іменно – Именно. 32 (137).
Імовірність – Вѣроятность. 40 (21).
Інгресійний – Ингрессионный. 23 (15); 41 (77).
Індекс – Индекс. 41 (16).
Індивідуум – Индивидуум. Г. С.
Інерція – Инерция. 63 (64).
Інекція – Инъекция. 41 (77).
Іноцерам – Иноцерам. 43 (99).
Інсоляція – Инсоляция. 41 (78).
Інтензія – Интенсивность. 41 (61); 43 (237).
Інтенсивність – Интенсивность. Г. С.
Інтергляціальний, інтергляціальний – Интергляціальный, межледниковый. 40 (97); 41 (78).
Інтерес – Интерес. Г. С.
Інтермітивний – Прерывный, перемежающийся. 42 (7).
Інтрузія – Интрузия. 41 (78).
Інтрузивний – Интрузивный. Г. С.
Іодистий – Иодистый. 54 (13).
Іраціональний – Иррациональный. Г. С.
Іржа – Ржавчина. 9 (29); 49 (11.141); 54 (14).
Іржавець – Болото ржавое. 49 (1.21).
Іржавити – Ржавѣть. 49 (11.141).
Ірізування – Иризирование. Г. С.
Іррадіація – Иррадиация. 41 (16).
Іскрик – Карбункул. 49 (1.163).
Іскринець – Колчедан. 41 (81).
Іскриш – Колчедан. 32 (23).

Ісмарагд – Изумруд. 23 (234).
Істий – Настоящий, действительный. 41 (71).
Істота – Существо. Г. С.
Істочаючий – Истошающий (почву). 6 (73).
Істощений – Истощенный. 6 (151).
Іхтіозавр – Ихтиозавр. 58 (100).
Іякитовий – Гиацинтовокрасный. 7 (61).

Ї

Їдке вапно – Известь ѣдкая. Г. С.
Їдкий – Ёдкий. 22 (8).
Їж – Еж. 58 (88).
Їжа – Пища. Г. С.
Їжинець – Морской еж. 32 (141); 43 (99).

Й

Ймовірність – Вѣроятность. 41 (100).
Йод – Иод. 13 (3); 32 (4).
Йодак – Иодистое соединение. Г. С.
Йодид – Иодистое соединение. Г. С.
Йодистий – Иодистый. 9 (13).
Йодід – Иодистое соединение. 63 (93).

К

Каблук – Извилина, дуга (горь). 23 (2.110).
Каблучковатий, каблучкуватий – Кольцеобразный, дугообразный. 19 (29); 49 (1.108).
Кавчук – Каучук. 32 (22).
Кадовб – Остов. 23 (19); 32 (82).
Кадовбовий – Остовный. 40 (105).
Казан – Котел, впадина вывѣтривания. 39 (57).
Казаноманітний – Котлообразный. 54 (22).
Кайпер, кайпр – Кейпер. 32 (132); 41 (81); 58 (92).
Каїніт – Каинит. 22 (22); 41 (79).
Кал – Иль (въ соленыхъ озерахъ). 49 (1.155).
Калабана – Лужа, стоячая вода, озерцо. 23 (285); 43 (262).
Калабатина – Топкое мѣсто. 17 (11.209).
Каламут – Мутность. 42 (9).
Каламутитися – Мутиться, мутнѣть. 17 (11.209); 19 (117).
Каламутний – Мутный. 17 (11.209); 32 (102); 53 (6).
Каламутність – Мутность. Г. С.
Каламуть – Муть. 22 (9); 31 (54).
Калі – Кали. 63 (48).
Калій – Калій. 41 (79); 63 (48).
Калійний – Калійный. 9 (13).
Кальдера – Кальдера. 41 (51).
Кальцит – Кальцит. 64 (9).
Кальцій – Кальцій. 41 (51).

Кальціт – Кальцитъ. 28 (29); 41 (79); 43 (44).
Калюжа – Луга. 6 (196).
Калюжний – Болотистый. 17 (11.212).
Камбр – Кембрій. 32 (132); 58 (50).
Камбрійський – Кембрійскій. 40 (104).
Камбрій – Кембрій. 23 (18); 41 (51).
Каменарня – Каменоломня. 19 (6); 49 (1.162).
Каменец – Гравій. 8 (81).
Каменистий – Каменистый. 6 (38); 17 (11.212).
Каменище – Каменистое пространство. 6 (176).
Каменіти – Окаменѣвать. 17 (11.212).
Каменный – Каменный. 17 (11.212).
Каменолім – Каменоломня. 43 (31).
Каменоломня – Каменоломня. 19 (6).
Камень – Минераль. 44 (28).
Каменяста пустеля – Каменистая пустыня. Г. С.
Каменяста пустиня – Каменистая пустыня. Г. С.
Каменястий – Каменистый. 49 (1.161).
Каменястий ґрунт – Каменистая почва. Г. С.
Камера – Камера. Г. С.
Камінець – Камешекъ. 19 (6); 49 (162).
Каміне – Камни. 40 (62).
Камінистий – Каменистый. 19 (5).
Камінна сіль – Каменная соль. 32 (41); 64 (16).
Камінний – Каменный. 17 (11.213); 19 (5); 41 (111); 49 (11.264).
Камінний вугілля – Каменный уголь. 54 (3); 57 (44).
Камінний дощ – Каменный дождь. 41 (34).
Камінно-вугляний – Каменноугольный. 58 (53).
Каміння – Камни. 19 (5.6); 49 (1.162); 51 (24).
Камінь – Камень. 17 (11.213); 19 (5.6); 49 (1.162); 50 (148).
Каміньчик – Камешекъ. 19 (6).
Камінюка – Камень. 17 (11.213); 19 (6).
Камінючка – Камешекъ. 19 (6).
Камінюччя – Камни. 17 (11.213).
Камінястий – Каменистый. 19 (5).
Кам'яний дощ – Дождь каменный. Г. С.
Кам'яніти – Каменѣть. 49 (1.162).
Кам'яніти – Окаменѣвать. Г. С.
Кам'яне вугілля – Каменный уголь. Г. С.
Кам'яне ядро – Каменное ядро. Г. С.
Кам'янка – Каменная соль. 49 (11.181).
Кам'яна сіль – Каменная соль. 19 (5.61).
Камяне серце – Слюда. 19 (44); 24 (90); 49 (11.172).
Камянний – Каменный. 9 (14); 19 (5); 32 (33); 41 (111); 49 (1.162).

Камянний вугілля, камянний уголь – Каменный уголь. 41 (111); 62 (3).
Камянище – Каменоломня. 17 (11.214).
Камянїти – Каменѣть. 19 (6).
Камянка – Каменная соль. 19 (5.61); 49 (1.162).
Камяновугільний – Каменноугольный. 39 (56); 62 (27).
Канал – Каналь. Г. С.
Канїон, каньон – Каньонъ. 23 (148); 40 (107); 41 (51).
Каолин, каолін – Каолинъ. 9 (8); 63 (49).
Каолїнізований – Каолинизированный. 27 (27).
Каолїнізування – Каолинизирование. 27 (28).
Капельник – Капельникъ, сталактитъ. 41 (109).
Капельниковий – Капельниковый. 7 (55).
Капілярний – Волосной, капиллярный. Г. С.
Капілярність – Волосность, капиллярность. Г. С.
Капка – Капля. 17 (11.127).
Каплинцевий – Капельниковый. 41 (119).
Каписто-плинний – Капельножидкій. 7 (59); 63 (8).
Каплястий – Каплеобразный. 7 (56).
Кар – Карръ. 41 (50); 42 (4).
Каракатиця – Каракатица. Г. С.
Карб – Врѣзь. Г. С.
Карбон – Карбонъ. 23 (18); 32 (132); 41 (51).
Карбонат – Карбонатъ. 63 (48).
Карбонський – Каменноугольный. 40 (105).
Карбункул – Карбункулъ. Г. С.
Кар'єр – Каррьеръ. 31 (30).
Кар'єрова вохкість – Влажность каррьерная. Г. С.
Карінь – Желѣзная руда. 19 (217).
Каріоль – Сердоликъ. 19 (22).
Кармазиновий – Алый, малиновокрасный. 7 (61); 49 (1.3).
Карналїт – Карналлитъ. 22 (22); 41 (80).
Карниста руда – Желѣзная руда. 19 (217).
Карніз – Карнизъ. 43 (95).
Карра – Карръ. 41 (80).
Карстова країна – Карстовая область. Г. С.
Карстовий – Карстовый. 54 (18).
Карта – Карта. 24 (85); 39 (52).
Картинуватий – Четырехугольный. 17 (11.223).
Каситерит – Касситеритъ. 13 (44); 63 (52).
Каскада, катаракт – Водопадъ. 23 (80); 41 (80); 49 (1.164).
Катастрофа – Катастрофа. Г. С.
Катастрофальний – Катастрофический. 23 (182).
Катет – Катеть. Г. С.

Качористий – Синій. 7 (61).
Кашиця – Фашина. 42 (5).
Квадерний – Квадерный. Г. С.
Квадрат – Квадратъ. 35 (6); 49 (1.165).
Квадратний – Тетрагональний, квадратный. 7 (4).
Квадратовий тетраedr – Квадратный тетраedrъ. Г. С.
Кварц – Кварцъ. 31 (72); 41 (98); 49 (1.165).
Кварцевий – Кварцевый. 31 (72).
Кварцит, кварцит – Кварцитъ. 23 (103); 29 (30); 41 (98); 43 (24.225).
Кварцовий – Кварцевый. 49 (1.169).
Квас – Кислота. 9 (3); 45 (165); 49 (1.167).
Квасний – Кислый. 9 (14).
Квестія – Вопросъ. 43 (268).
Келехуватий – Чашеобразный. Г. С.
Кембрій – Кембрій. Г. С.
Кембрійський – Кембрійскій. Г. С.
Кеніон – Каньонъ. 32 (134).
Кенозойскій – Кенозойскій. 23 (18); 32 (132).
Кенозоїчний – Кенозойскій. 40 (105).
Кеноман – Сеноманъ. 58 (77.98).
Кератофир – Кератофиръ. 41 (81).
Керезина – Церезинъ. 13 (114).
Керниця – Колодезь. 32 (113); 41 (50).
Керсантіт – Керсантитъ. 41 (81).
Кертичина, кертовина – Кротовина. 41 (22); 49 (1.181).
Кефальопод – Головоногое. 58 (51.90).
Кидатися, кинутися – Впадать, впасть, кинуться. 19 (237).
Киндибал – Нефть густая. 2 (38).
Киновар – Киноварь. 32 (30); 63 (52).
Кипіне – Кипѣніе. 32 (33).
Кипіння – Кипѣніе. 17 (11.238); 19 (14); 63 (16).
Кипіти – Кипѣть. 17 (11.238); 19 (14).
Кипучий, кипячий – Кипучій, кипящій. 17 (11.239); 19 (14).
Кипячість – Кипучесть. 19 (14).
Кипячка – Нефть. 2 (38); 32 (68); 41 (58); 59 (31).
Кисенний – Кислородный. 9 (14); 19 (15).
Кисень – Кислородъ. 9 (14); 11 (6); 19 (15); 22 (4); 41 (103); 49 (1.167); 63 (42).
Кислий – Кислый. Г. С.
Кислість – Кислота, кислотность. 9 (15); 19 (15).
Кислорід – Кислородъ. 19 (15).
Кислота – Кислота. Г. С.
Кислоти – Кислоты. Г. С.
Кислотний – Кислотный. Г. С.
Кислотовідпорний – Кислотоупорный. Г. С.
Кислощ, кислощ – Кислота. 22 (7).
Кислощі – Кислота. 9 (15); 19 (15).
Кислощний – Кислотный. 22 (7).
Кислявий – Кисловатый. 9 (14).

Кисневий – Кислородный. Г. С.
Китиця – Нефть. 2 (38).
Китиця – Гора со снѣгомъ лишь на вершинѣ. 17 (11.241).
Китіль – Валунъ. 58 (83).
Кичера, кичеря, кичірка – Вершина, безлѣсная гора. 41 (47); 59 (31).
Кишеневато – Въ видѣ кармановъ. 43 (47).
Кишеня звітрювання – Вывѣтриванія карманъ. Г. С.
Кишковець – Ангидритъ. 32 (44).
Кількість – Количество. 9 (15); 54 (27).
Кількостний – Количественный. 35 (3).
Кімса – Комъ, кусокъ земли. 17 (11.244).
Кін – Уголь. 4 (19); 7 (3).
Кіндибал – Земляной воскъ. 41 (58).
Кінська сила – Лошадиная сила. 9 (17).
Кінцева морена – Конечная морена. 23 (26); 39 (60); 40 (98); 41 (57); 43 (33).
Кінцевий – Конечный. 35 (7); концевой. Г. С.
Кінчастий – Остроконечный. 19 (253).
Кінчатий – Остроконечный. 17 (11.245); 19 (253).
Кінчик (суші) – Мысль. 41 (87).
Кінчина – Окончаніе. 23 (20).
Кіпінне, кіпіння – Кипѣніе, вскипаніе. 31 (29); 61 (3).
Кіпніти – Таять. 17 (11.245).
Кістка – Кость. 9 (15).
Кістковий – Костяной. 49 (1.176).
Кістний – Костистый. 58 (56).
Кістносkeletalний – Костистый. 32 (132).
Кістяк – Скелеть. 49 (1.164).
Кістяний – Костяной. 9 (15).
Кітел – Котель. 12 (7).
Кітловатий, кітлуватий, кітловий – Котлообразный. 32 (75); 41 (51.101).
Кітловина – Котловина. 17 (11.246); 23 (16); 32 (81); 40 (102); 41 (17); 43 (266); 64 (3).
Кітловинний – Котловинный. 41 (47).
Клавза – Келья. 64 (2).
Кладня – Залежь. 23 (38).
Класифікувати – Классифицировать. Г. С.
Кластична гірська порода – Горная порода кластическая. Г. С.
Клейкий – Клейкій. Г. С.
Клекотати – Кипѣть. 19 (14).
Клекотіти – Клокотать. 19 (19).
Клекотливий – Бурлящій. Г. С.
Клепний – Ковкій. 7 (59).
Клесовий – Зигзагообразный. 41 (127).
Клива – Трещина. 8 (81); вершина. 41 (47).
Клик – Бивень. 49 (1.16).
Клин – Остріе, клинъ. 58 (90); 63 (63).
Клиніні – Подводные камни. 49 (1.162).
Клиноватий – Угловатый. 49 (11.220).

Клиняк – Сфеноидъ, квадратный тетраэдръ. 7 (16).
Кліваж – Кливажъ. 42 (243).
Клінодіагоналя – Клинодіагональ. Г. С.
Клінометер – Клинометръ. 41 (82).
Клітинистий, клітинний, клітчастий – Клітчастый. 41 (127).
Кліщі – Клещи. Г. С.
Кліщики – Клещи. 32 (24).
Кло – Ребро, грань, гребень. 17 (11.252); множ. ч. кли-клыки, бивни. 58 (82).
Клохтіти – Сильно кипѣть. 17 (11.253).
Клубистий – Кучевой. 41 (51).
Клясіфікація – Классификація. 41 (81).
Клястичний – Кластическій. 41 (69); 43 (230).
Клясувати – Классифицировать. 9 (15).
Ковбана – Рытвина, котловина, яма, проваль. 11 (11); 17 (11.260); 54 (19); 47 (223).
Ковбир – Глубокое мѣсто рѣки. 64 (6).
Ковбота – Яма (въ болотѣ, рѣкѣ). 17 (11.261).
Ковбур – Яма (въ водѣ). 17 (11.261).
Ковдоба – Озерцо. 17 (11.261).
Ковдобина – Углубленіе, вымоина. 11 (11); 19 (123); 47 (223).
Ковкість – Ковкость. 9 (15).
Ковний – Ковкій. 7 (59).
Коефіцієнт – Коэффициентъ. Г. С.
Колективний – Коллективный. Г. С.
Колекція – Коллекція. Г. С.
Колибанс – Колебание. 40 (7.101).
Колибень – Маятникъ. 41 (76).
Коливальний – Колебательный. 9 (15).
Коливаннє, коливання, колихання – Колебание, уклонение. 9 (15); 38 (16); 39 (75); 49 (1.171); 54 (4).
Коливатися – Колебаться. Г. С.
Колінуватий – Извилистый. 19 (294); 49 (1.150).
Коліно – Колѣно, изгибъ, выгибъ, извилина (рѣки). 19 (115.269.294); 42 (4).
Коліновий, колінуватий – Колѣнчатый, извилистый. 17 (11.269); 41 (82).
Колінчастоніг – Членистоногое. Г. С.
Колір – Цвѣтъ. 61 (4); 62 (49).
Коло – Кругъ. 9 (16); 11 (6); окружность. 19 (237); 35 (6).
Коловертень, коловертъ – Водоворотъ. 17 (11.270); 19 (86).
Коловий – Круговой. 9 (16).
Коловорот – Круговоротъ, оборотъ. 22 (14).
Колода – Глыба. 41 (49).
Колодязь – Колодезь, родникъ. 11 (3); 41 (50).
Колоідальний – Коллоидальный. 61 (5).
Колонада – Колоннада. Г. С.
Колооборот – Круговоротъ, оборотъ. 34 (73).
Колчадан – Колчеданъ. 41 (81).

Кольор – Цвѣтъ. 60 (3).
Колюмнада – Колоннада. 32 (54).
Колучий – Ъдкій (на вкусъ). 7 (60).
Колучка – Игла, шипъ. 43 (99); 58 (72.88).
Комаха – Насѣкомое. 32 (138).
Комахойдний – Насѣкомоядный. 52 (38).
Комбінація – Комбинація. Г. С.
Комет, комета – Комета. 11 (6); 41 (18).
Комин – Эрупціонный каналъ. 41 (59).
Комірка – Камера. 58 (88).
Комірковатий – Пещеристый. 58 (10).
Комірковий – Многокамерный. 58 (88).
Коміркуватий – Ячеистый, многокамерный. 19 (11.259).
Комора – Ниша, камера. 32 (100); 41 (79).
Компас – Компасъ. 11 (6).
Комплекс – Комплексъ. 23 (192); 41 (104); 43 (249).
Конатий – Угловатый. 4 (19).
Конгломерат, конгльомерат, конгльомерат – Конгломератъ. 40 (82); 41 (83); 61 (1).
Конгломератовий – Конгломератовый. Г. С.
Кондензація – Конденсація. 41 (82).
Кони́чний – Коническій. 9 (15).
Конкреція – Конкреція. 41 (83).
Консеквентний – Консеквентный. Г. С.
Констеляція – Созвѣздіе. 32 (71).
Конституційна вода – Конституціонная вода. 9 (6).
Контактова метаморфоза – Контактный метаморфизмъ. 41 (83).
Контактовий – Контактный. 41 (83).
Контактовий метаморфізм – Контактный метаморфизмъ. Г. С.
Контіне́нт – Континентъ. 41 (62).
Контіне́нтальний – Континентальный. 41 (53).
Контур – Контуръ. 40 (113).
Конус – Конусъ. 9 (15); 19 (33); 39 (57).
Конусний, конусоватий – Конусообразный. 9 (15); 71 (5).
Конусовий – Конусный. 19 (33).
Концентричний – Концентрический. 35 (6); 61 (1).
Коняча сила – Лошадиная сила. 9 (17).
Координата – Координата. Г. С.
Координація – Координація. Г. С.
Копалина – Минераль, ископаемое. 19 (103.310); 23 (118); 49 (1.203.307.11. 264); 59 (31).
Копальневий – Рудничный. Г. С.
Копальний – Ископаемый. 19 (310); 23 (61); 32 (139); 49 (1.156).
Копальня – Копь, рудникъ, пріискъ. 9 (15); 11 (10); 19 (187.278); 24 (92); 31 (21); 32 (1); 41 (48); 49 (1.174. 11.144); 54 (3); 58 (45).

Копанка – Яма копанная. 10 (92).
Копитний, копитовий – Копытный. 58 (81).
Копіт – Пыль. 41 (111).
Копня – Копь, каррьеръ. 31 (84); 41 (48).
Копотячий – Коптящій. 32 (69).
Копроліт – Копролитъ. 43 (98).
Копула – Куполь. 40 (68).
Копуластий, копулистий – Куполообразный. 41 (54.84); 41 (10); 43 (100).
Кора – Кора. 11 (5); 41 (84); 49 (1.174).
Кораблик – Наутилусъ. 32 (146).
Корабликоватий – Наутилусовый. 58 (51).
Коралевий – Коралловый. 17 (11.283); 19 (34); 23 (20); 32 (143); 41 (83); 43 (230); 58 (69).
Коралевий ріф – Коралловый рифъ. Г. С.
Коралі – Кораллы. 17 (11.282); 19 (34).
Кораль – Коралль. 11 (6); 32 (135); 49 (1.174).
Коральовий – Коралловый. 11 (6).
Корг – Глыба. 41 (106).
Кордіеріт – Кордіеритъ. 41 (51).
Корито – Ложе (рѣки), русло, впадина, мулда, трогъ. 10 (91); 19 (281); 32 (89); 41 (92); 42 (9); 44 (40); 47 (223); 49 (11.145).
Коритуватий – Кoryтообразный. Г. С.
Корінний – Коренной. 26 (9); 27 (28); 53 (9); 60 (4).
Корк – Пробка. 13 (3).
Корка – Корка. 28 (29).
Короватий – Коркообразный. 7 (56).
Коропавий – Шероховатый. 17 (11.287).
Коротконог – Брахиопода, плеченогое. 58 (51).
Короткохвостий – Короткохвостый. Г. С.
Короткохвостий – Короткохвостый. 58 (90).
Коррозія – Коррозія. 41 (83).
Корунд – Корундъ. 41 (83).
Корченє – Сжатіє, сокращеніє. 32 (84); 41 (18.83); 58 (33).
Корчикуватий – Кустообразный. 7 (55).
Коса – Коса, мель. 11 (6); 19 (97).
Косина – Діагональ. 35 (6); 49 (1.94).
Косинець – Треугольникъ. 17 (11.290).
Космічний – Космическій. 41 (10).
Косогір – Откосъ, косогоръ. 11 (9); 17 (11.291); 19 (40); 41 (40); 47 (223).
Косогранник – Скаленоздръ. 32 (14.46).
Косошарівний – Діагонально-слоистый. 27 (27).
Костяний – Костяной. 49 (1.176).
Кота – Изогипса, горизонталь. 43 (21).
Котел – Котель, каррь. 41 (50); 42 (4).
Котел велитнів – Исполіновий котель. 41 (101).
Котити – Катить. Г. С.
Котломанітний – Котлообразный. 54 (19).
Краб – Крабъ. 58 (90).
Красвид – Ландшафтъ. 43 (100); 54 (18).

Край – Предѣль, край, область, берегъ, страна, ребро. 9 (26); 11 (7); 17 (11.298); 19 (87.163); 49 (11.139).
Крайкий – Ковкій. 7 (59).
Крайнебо – Горизонтъ. 59 (32).
Крайність – Крайность. 41 (60).
Крайобраз, крайовість – Ландшафтъ. 49 (1.186).
Кріна – Область, страна, ландшафтъ. 11 (8); 19 (87); 41 (54).
Крайна подонної морени – Моренный ландшафтъ. 41 (73).
Крайне ледовище – Материковый ледникъ. 58 (30).
Кран – Кранъ. Г. С.
Крапка – Точка. Г. С.
Крапкований – Точечный, пунктирный. Г. С.
Краплиння – Превращеніє въ капли. 63 (21).
Крапліти – Стгущаться въ капли. Г. С.
Краплястий – Капельножидкій. Г. С.
Краплисто-плинний – Капельножидкій. Г. С.
Крапля – Капля. 17 (11.300).
Краплястий – Каплеобразный. Г. С.
Крапочка – Пятнышко. 10 (94).
Крапчастий – Крапчатый. 7 (61).
Красистий – Цвѣтной. 7 (60).
Краска – Цвѣтъ. 31 (14); 32 (1); 40 (92); 43 (12).
Краснозірка – Красная крымская соль. 17 (11.300).
Красовий – Карстовый. 40 (85); 41 (80); 43 (101).
Красовина – Карстовая область. 23 (137).
Кратер – Кратеръ. 11 (6); 23 (20); 41 (83); 49 (1.177).
Крейда – Мѣль. 9 (19); 17 (11.302); 22 (8); 23 (18); 28 (29); 31 (73); 41 (84); 49 (1.212); осадокъ углекислой извести. 22 (9).
Крейдовий, крейдяний – Мѣловой. 17 (11.302); 19 (119); 28 (29); 43 (12); 49 (1.212); 54 (13); 64 (4).
Крейдянка – Копь мѣла. 17 (11.302).
Креймах – Кремешокъ. 49 (1.179).
Креля – Большая льдина. 17 (11.302); 41 (56).
Крем – Кремній. 41 (109).
Кременина – Кусокъ кремня; кремнистое мѣсто. 17 (11.302).
Кременистий – Кремнистый. 17 (11.302).
Кременистка – Діатомея. 58 (8.32).
Кремения – Кремнистый сланецъ. 13 (11).
Кремінець – Кремній; кремешокъ. 9 (16); 10 (94); 49 (1.179).
Кремінистий – Кремнистый. 32 (34); 49 (1.179).
Креміниця – Кварць, кремнекислота, кремнеземъ. 9 (14); 34 (114); 43 (102); 49 (1.179).

- Кремінічна земля** – Кизельгурь. 41 (81).
Кремінічний – Кварцевый, кремнистый. 9 (14); 32 (34).
Кремінка – Кварць, кремнеземь. 9 (4); 31 (14.30); 41 (81); 49 (1.179).
Кремінковий – Кварцевый. 9 (14); 31 (31).
Кремінний – Кремневой. 17 (11.302); 49 (1.179).
Кремінний двоокис – Кремневой ангидридъ. 9 (16).
Кремінний квас – Кремневая кислота. 9 (16).
Кремінний лупак – Кремнистый сланець. 43 (249); 58 (8).
Кремінник – Силикатъ. 9 (31).
Кремінниця – Кремнеземь. 41 (81).
Кремнчик – Кремешокъ. 49 (1.179).
Кремнь – Кремень, кремній, кварць. 9 (15); 10 (94); 17 (1.302); 19 (46); 41 (62); 49 (1.179); 58 (7.13); 63 (8).
Кремняк – Силикатъ. 9 (31).
Кремнястий лупак – Кремнистый сланець. Г. С.
Кремнистий – Кремнистый. 29 (30).
Кремнистковий намул – Діатомовый аллювій. 41 (53).
Кремній – Кремній. 22 (21).
Кремнозем – Кремнеземь. 31 (25).
Кремняковий – Кремнистый. 13 (96).
Кремьова кислота – Кислота кремневая. Г. С.
Кремьовий – Кремневой. 13 (94).
Кремьян – Силикатъ. 13 (99); 32 (56); 41 (109).
Кремьяний – Кремневой, кремнистый. 10 (94); 41 (81).
Кремьянистий – Кремнистый. 6 (177).
Кремьянка – Кремнеземь. 32 (87).
Кремьяновий, кремьянуватий – Кремнистый. 43 (18); 60 (8).
Кремьях – Кремень. 41 (62).
Кремьяха – Галька. 65 (14).
Кремінний – Кремневой. 10 (90).
Кремнистка – Діатомея. 32 (34).
Кресень – Пирить. 32 (24); 41 (98); кремень. 41 (62); 58 (288).
Креслення – Черченіє. Г. С.
Креслити – Чертить. Г. С.
Кретацейскій – Мѣловой. 40 (85).
Крива – Кривая. Г. С.
Кривий – Кривой. 35 (3).
Кривина – Кривая. 41 (84); кривизна. 17 (11.304); 41 (19).
Кривокутник – Косоугольникъ. 49 (1.176).
Кривуля – Зигзагъ. 11 (5).
Кривулястий – Зигзагообразный. 17 (11.305).
Крига – Ледъ, ледяная глыба, льдина, покровъ. 15 (5); 17 (11.305); 19 (69); 32 (108); 41 (56); 42 (10); 49 (1.193).
Кригоплав – Ледоходъ. Г. С.
Крижана річка – Глетчеръ. 19 (69).
Крижаний – Ледяной, ледовитый. 11 (7); 15 (5); 17 (11.304); 19 (69).
Крижевий – Квадратный. 17 (11.305).
Крижина – Льдина, айсбергъ. 15 (18); 17 (11.305); 19 (81); 41 (56); 49 (1.193).
Крижинка – Льдинка. 19 (81).
Крижище – Льдина. 41 (119).
Крижніти – Леденѣть. 19 (68).
Крилатий – Крылатый, летающій. 58 (92).
Крило – Крыло (складки). 41 (64); 43 (238).
Кримка – Крымская соль. 17 (11.306); 19 (61).
Криниця – Ключъ, родникъ, источникъ. 17 (11.306); 41 (50); 49 (11.142).
Криничаний – Родниковый. 17 (11.306).
Криничина – Источникъ, верховье. 6 (131); 41 (99).
Криничиско, криничище, криничовина – Выходъ ключей. 8 (67); мѣсто, богатое ключами. 17 (11.307); жерло источника. 19 (232).
Криничуватий – Богатый родниками. 17 (11.307).
Кринишна вода – Ключевая вода. 49 (1.39).
Кринишний – Родниковый, ключевой. 19 (273); 49 (11.142).
Криптодепресія – Криптодепрессія. 41 (84).
Кристалічний – Кристаллическій. 9 (16).
Кристалізація – Кристаллизация. 49 (1.180).
Кристалізовати, кристалізувати – Кристаллизироваться. 32 (31); 13 (5); 49 (1.180).
Кристаліт – Кристаллитъ. 41 (84).
Кристалічна порода – Кристаллическая порода. Г. С.
Кристалічний лупак – Кристаллическій сланець. Г. С.
Кристалічний – Кристаллическій. 40 (82); 49 (1.180); 54 (24).
Кристалъ – Кристаллъ, хрусталь. 17 (11.307); 28 (29).
Кристалъна скала – Кристаллическая порода. 41 (70).
Кристалъний – Кристаллическій. 13 (5); 32 (5); 58 (46).
Кристалъний лупак – Кристаллическій сланець. 32 (129).
Кристалъографічний – Кристаллографическій. 61 (1).
Критонасінний – Покрытосѣмянный. 58 (57).
Крихкий – Хрупкій, рыхлый, разсыпчатый. 2 (38); 7 (59); 31 (31); 32 (23); 47 (223); 49 (11.130.146); 58 (36).
Крихкість – Хрупкость, разсыпчатость. 46 (155); 48 (20).

- Криця** – Сталь. 34 (86).
Крицяк – Сидеритъ. 32 (50).
Криш – Горшечный камень. 2 (38).
Кришец – Дома (крист.). 7 (24).
Кришити – Дробить, крошить, мельчить, размельчать. 49 (1.107.181.201. – 11.125.133).
Кришиться – Крошиться. 32 (135).
Кришний – Хрупкий. 7 (59).
Криштал – Кристаллъ. 19 (48).
Кришталеви – Кристаллический, кристаллоидный, хрустальный. 17 (11.308); 19 (48); 49 (1.180).
Кришталлина – Кристаллъ. 19 (48).
Кришталізаційна вода – Вода кристаллізаційна. Г. С.
Кришталійна вода – Кристаллізаційна вода. 9 (6).
Кришталічний – Кристаллический. 39 (55).
Кришталъ – Кристаллъ, хрусталь. 7 (54); 9 (16); 17 (11.307); 19 (48); 22 (46); 49 (1.180); 63 (11).
Кришталъний – Хрустальный. 9 (39).
Кришталъографічний – Кристаллический (sic). 24 (87.90).
Кришталювання – Кристаллізація. 19 (48).
Кришталюватися – Кристаллізуватися. 19 (48).
Кривавник – Сердоликъ. 19 (22).
Кривлеви – Покровный. 41 (52).
Кривля – Покровъ. 23 (12); 41 (49.143); 43 (90).
Кривля леднякова – Ледниковый покровъ. 23 (25).
Крізький – Прозрачный. 17 (11.309).
Кріноіда – Криноида. 58 (88).
Кріноідовий – Криноидный. 43 (222).
Кріпка водка – Азотная кислота. 9 (3).
Кріпкий – Крѣпкій, твердый. 12 (10); 19 (107); 27 (28).
Кріптоморфний – Криптоморфный. Г. С.
Кровель – Гематитъ. 41 (74).
Кровяночервоний – Кровянокрасный. 7 (61).
Крокодилъ – Крокодилъ. 32 (144).
Крома – Перегородка. 41 (104).
Кротовина – Кротовина. 49 (1.181).
Крохкий – Хрупкий. 53 (6).
Круг – Кругъ. 9 (16); 11 (6); 35 (6).
Круглий – Круглый. 54 (1).
Кругліти – Округляться. 17 (11.312).
Кругловий – Круговой. 9 (16).
Кругляк – Валунъ. 10 (91); 11 (4); 19 (63); 48 (104); 49 (1.28); 59 (31); круглышъ. 19 (52); вершина. 41 (47); бараний лобъ. 41 (102).
Круглякова країна – Ландшафтъ бараньихъ лбовъ. 41 (102).
Кругляковатий – Валунный. 10 (91).
Круглястий – Округленный, шарообразный. 17 (11.312); 53 (5).
Кругобіг – Круговоротъ, циркуляція. 19 (190); 41 (84).
Круговий вирізок – Секторъ. 35 (6).
Круговий відрізок – Сегментъ. 35 (6).
Круговорот – Круговоротъ. 41 (84).
Кружало – Округность. 15 (76).
Кружалок – Шаръ. 60 (8).
Кружене – Вращение, обращение, круговоротъ. 41 (84); 58 (4).
Кружіль – Конусъ. 19 (33).
Кружінъ – Округность. 9 (21); 49 (1.279).
Кружлятися – Вращаться. 58 (4).
Крупкий, крупнистий, крупчастий – Крупчатый, зернистый. 17 (11.314); 32 (108).
Крустаці – Ракообразные. 58 (90).
Крутиж – Водоворотъ. 64 (6).
Крутизна – Крутизна, обрывъ. 41 (40).
Крутий – Крутой, стремистый, утесистый, обрывистый. 11 (3); 19 (53.88.166.220).
Крутило, крутіж, крутінь, крутія – Водоворотъ, омутъ. 17 (11.315); 19 (86); 41 (113); 42 (6); 49 (1.40); 59 (31).
Круто – Круто. 17 (11.315).
Крутоберегий, крутобережний – Крутобережный. 17 (11.315); 19 (53).
Крутобережжя – Крутой берегъ. 17 (11.315).
Крутобережисто – Обрывисто. 17 (11.315).
Крутобокий – Обрывистый. 17 (11.315); 41 (111).
Крутовина – Обрывистый склонъ, спускъ. 11 (11); 17 (11.315); 47 (223).
Крутогорий – Съ крутыми горами. 17 (11.315).
Крутоярый – Овражистый, обрывистый. 11 (8); 17 (11.315); 47 (223).
Крух – Руда. 41 (56).
Крухий – Хрупкий. 9 (39); 64 (7).
Крухова сіль – Каменная соль. 17 (11.315).
Круча – Круча, обрывъ, обрывистый склонъ, крутизна, стремнина, утесъ, омутъ, яма въ рѣкѣ. 11 (11); 17 (11.315); 19 (88.166.220.238); 72 (5); 41 (61).
Кручія – Водоворотъ (подлѣ мели). 17 (11.316).
Круш – Руда, металлъ. 9 (29); 17 (11.316).
Крушатися – Крошиться. 12 (10).
Крушець – Драгоценный камень, руда, минераль. 23 (18); 41 (59); 49 (1.203).
Крушний – Хрупкий, ломкий. 2 (38); 7 (59); 9 (17); 49 (1.191).
Крушніти – Крошиться. 6 (194).
Кряж – Кряжъ, холмъ. 11 (5); 17 (11.316); 38 (21); 41 (48); 47 (223); 54 (24).
Кряжові гори – Скалистые горы. 19 (27).

Куб – Кубъ. 35 (10).
Кубик – Кубикъ. 34 (77).
Кубічний – Кубическій. 28 (29).
Кубло – Гнѣздо (минер.). 24 (90); 31 (25).
Кубний – Кубическій. 35 (11).
Кугава – Ущелье, пропасть, обрывъ. 17 (11.318); 41 (61).
Кулистий – Шаровой, шарообразный. 13 (1); 58 (24.72).
Кулька – Шарикъ. Г. С.
Кульм – Кульмъ. 41 (84).
Кульмінаційний – Кульминаціонный. 41 (84).
Куля – Шаръ. 9 (40); 11 (12); 19 (208); 35 (10).
Куляста окремість – Отдѣльность шаровая. Г. С.
Кулясте відокремленє – Шаровая отдѣльность. 41 (41).
Кулястий – Шаровидный, сферическій. 19 (97.207).
Кулястість – Шарообразность. Г. С.
Купа – Куча, груда, группа. 17 (11.325).
Кура, курево – Пыль. 19 (225).
Курити – Пылить. 19 (225).
Курний – Пыльный. Г. С.
Курний вугіль – Коптящій каменный уголь. 57 (44).
Курява – Пыль, пыльная буря. 19 (225); 41 (111); 49 (11.115).
Кусень – Самородокъ. 53 (3).
Кусохвостий – Короткохвостый. 32 (141).
Кут – Уголь. 7 (4); 17 (11.332); 35 (4); 39 (54); 49 (11.221).
Кут – Внутренній уголь. Г. С.
Кутесик – Прямоугольный треугольникъ. 17 (11.333).
Кутоватий – Угловатый. 49 (11.220).
Куток – Внутренній уголь; часть села. 17 (11.333).
Кутомір – Гоніометръ, угломѣръ. 7 (4); 32 (5); 35 (4).
Куховарська сіль, кухонна сіль – Поваренная соль. 9 (25); 32 (4).
Кучугура – Дюна, барханъ, куча, холмъ, холмистая мѣстность. 11 (5); 17 (11.335); 19 (120); 41 (54); 43 (29); 44 (57); 49 (1.8).
Кшталт, кшталът – Образъ, видъ, форма. 17 (11.336); 49 (11.237).

Л

Лабайстер – Алебастръ. 17 (11.336).
Лабіальний – Лабіальный. 41 (86).
Лабрадор – Лабрадоритъ. 31 (3).
Лава – Лава. 9 (16); 11 (7); подводная гряда, отмель, мель, подводная терраса, подводный баръ. 17 (11.337); 23 (16.20); 40

(115); 41 (47); рифъ. 41 (47); уступъ, толща. 19 (164); 43 (44); рядъ. 58 (53).
Лава піскова – Подводное песчаное возвышеніе. 59 (31).
Лавистий – Глыбообразный. 41 (41).
Лавиця – Мель, пересыпь, насыпь, толща. 23 (124.192); 32 (104); 43 (104).
Лавиця коралева – Коралловый рифъ. 23 (285).
Лагідний – Отлогій, мягкій. 7 (59); 23 (7.88).
Лагоджений – Смягченный. 23 (53).
Лагодження – Приготовление. Г. С.
Лагуна – Лагуна. 11 (7).
Лаз – Луговая руда. 41 (126).
Лак – Лакъ. 9 (16).
Лакмус – Лакмусъ. 22 (7).
Ламаний – Ломанный. 35 (4).
Ламати – Ломать. Г. С.
Ламатися – Ломаться, преломляться, разламываться, переламываться. 17 (11.343).
Ламкий – Ломкій. 9 (17); 49 (1.191).
Ланка островна – Цѣпь острововъ. 49 (11.244).
Ланц – Цѣпь. 41 (78).
Ланцовий – Хребтовый. 32 (103).
Ланцюг, ланцюх – Цѣпь. 19 (192); 23 (19); 37 (12); 40 (104); 58 (36); 64 (4).
Ланцюг островів – Острововъ цѣпь. Г. С.
Лата – Штанга. 41 (12).
Лебайстер, лебастер – Алебастръ. 17 (11.349); 49 (13).
Лебастровий – Алебастровый. 49 (1.3).
Легеня – Легкое. Г. С.
Легкий – Легкій. 22 (16).
Легкотопкий – Легкоплавкій. 9 (16); 31 (15).
Легкотопний – Легкоплавкій. Г. С.
Леденіти – Леденѣть. 19 (68).
Ледий – Неплотородный. 6 (144).
Ледище – Ледяное поле. 41 (56).
Ледівець – Ледникъ. 10 (91); 40 (95).
Ледівцевий, ледниковий – Ледниковый, глетчерный. 40 (24.95); 41 (70).
Ледняк – Ледникъ. 6 (177); 23 (12.23); 32 (108); 41 (67); 59 (31); 64 (13).
Ледняковий – Ледниковый, гляціальний. 32 (108); 42 (7).
Ледова гора – Айсбергъ. 32 (110).
Ледова доба – Ледниковая эпоха. 41 (57); 43 (23).
Ледова эпоха – Ледниковая эпоха. 64 (13).
Ледова поволока – Ледниковый покровъ. 23 (191).
Ледовець – Глетчеръ, ледникъ. 19 (6); 41 (67); 49 (1.76.187).
Ледовий – Ледяной, ледниковый. 19 (352); 23 (12); 40 (66.91.96); 41 (56).

Ледовиця – Ледникъ. 41 (71).
Ледовище – Ледяное поле. 41 (56); ледниковый покровъ. 41 (77); ледникъ. 58 (81).
Ледозвал – Лавина. 49 (1.185).
Ледяний – Ледяной. 19 (69); 41 (56).
Ледянка – Каменная соль. 19 (61).
Лежача фалда – Лежачая складка. 40 (107).
Лежба – Положеніє, залеганіє, форма залеганія, залежь. 42 (4); 41 (86); 43 (32.247).
Лежень – Лежачій бокъ, подножіє. 41 (88); 43 (100.258).
Лежневий – Подстилающий. 43 (260).
Лейцит – Лейцитъ. Г. С.
Лейцитит – Лейцититъ. Г. С.
Лейцитовий – Лейцитовый. Г. С.
Лейцитифір – Лейцитифиръ. Г. С.
Лелавка, леланя – Подзолъ. 8 (81).
Лелійци – Кринодеи. 58 (52).
Лелія – Лилия. 32 (132); 58 (52).
Лемінг – Леммингъ. 32 (151).
Лента – Лента. 41 (46).
Лес – Лесъ. 10 (91); 58 (83); 60 (4).
Лес суходольний – Лесъ наземный. Г. С.
Лесуватий – Лесовидный. Г. С.
Летивіти – Улетучиваться. 32 (29).
Летучий – Летучій. 23 (43); 43 (28).
Леть – Круглая скала. 8 (81).
Летючий – Летучій. 9 (16); 43 (29); 53 (6).
Летючий пісок – Летучій песокъ. 6 (172); 41 (64).
Лехки – Легкія. 58 (64).
Левціт – Лейцитъ. 41 (88).
Левцітіт – Лейцититъ. 41 (88).
Левцітовий – Лейцитовый. 41 (88).
Левцітофир – Лейцитифиръ. 41 (88).
Легенда – Поясненіє, легенда (карты). 41 (21).
Леоніди – Леониды. 41 (26).
Лес – Лесъ. 23 (26); 32 (117); 40 (102); 41 (88); 58 (31.96).
Лес сухоземний – Наземный лесъ. 41 (87).
Лесовий – Лесовый. 23 (26); 41 (88); 43 (25.32.47).
Лиман – Лиманъ, озеро. 17 (11.359); 19 (64); 32 (105); 40 (102); 41 (88).
Лиманний – Лиманный, озерный. 17 (11.359).
Лиманик – Часть лимана. 17 (11.359).
Лимановий – Лиманный. 41 (88); 43 (232).
Линія – Линія, черта. 17 (11.359); 49 (1.189).
Липкий – Липкій. Г. С.
Липковата земля – Вязкая почва. 17 (11.360).
Липковатий – Липкій, вязкій. 17 (11.360).
Лисак – Обнаженный берегъ. 17 (11.361).
Лисаня – Голая гора. 17 (11.361).
Лисовець – Яшма. 19 (228); 49 (11.259).

Листуватий – Слоеватый. 49 (11.170).
Листуватість – Слоеватость. 9 (32).
Листвяний – Лиственный. 47 (223).
Листковий, листкуватий – Лиственный, пластинчатый, слоеватый. 32 (67); 41 (49); 49 (11.170).
Листкуватість – Слоеватость. 9 (32).
Листоватий – Листоватый. 41 (41).
Листовий пересув – Пластовой сдвигъ. 41 (49).
Листуватий – Листообразный. Г. С.
Листяний – Лиственный. 11 (7).
Литий – Эффузивный. 41 (120).
Литися – Течь. 19 (111).
Лишка – Остатокъ. Г. С.
Лишок – Излишекъ. 20 (25); избытокъ. Г. С.
Лишковий – Остаточный. Г. С.
Лишак, лищик – Слюда. 49 (11.172); 64 (12).
Лищиковий – Слюдяной. 49 (11.168).
Лівобережжя – Лѣвобережье. 26 (12).
Лігніт – Лигнитъ. 53 (9).
Лід – Ледъ. 19 (69).
Лідит, лідіт – Лидить. 32 (33); 41 (81).
Лійка – Воронка. 41 (58).
Лійкастий, лійковатий, лійкуватий – Воронкообразный. 17 (11.368); 40 (87); 43 (106); 49 (1.46); 54 (18).
Лік – Лекарство. 15 (6).
Лілея – Лилия. Г. С.
Лім – Изломъ, трещина излома, сбросъ. 23 (18); 32 (85.90); 41 (50.87); 42 (7).
Лімбургіт – Лимбургитъ. 41 (88).
Ліміт – Предѣлъ. 35 (8).
Лімний – Изломный, сбросовый. 41 (50); 43 (14.266).
Лімнологічний – Лимнологическій. 51 (24).
Лімнологія – Лимнологія. 41 (88).
Лімоніт – Лимонитъ. 28 (29); 32 (25); 41 (50); 43 (12).
Лінійний – Линейный. 9 (17).
Лінія – Линія. 9 (17); 35 (3).
Лінія спаду – Линія паденія. Г. С.
Ліп – Гончарная глина. 41 (118).
Ліпаріт – Липаритъ. 41 (88).
Ліпарітовий обсидіан – Липаритовый обсидіанъ. Г. С.
Ліпарітовий смолич – Липаритовый обсидіанъ. 41 (88).
Ліпиво – Цементъ. 43 (18).
Лісистий – Лѣсистый. 40 (9).
Лісковець – Яшма. 9 (41).
Лісове болото – Болото лѣсное. Г. С.
Лістковий – Лиственный. 32 (132).
Літавець – Падающая звѣзда, метеоритъ. 17 (11.371); 19 (280).
Літеплий – Тепловатый. 41 (87).

- Літепло** – Тепловая вода. 17 (11.371).
Літність – Возраст. 48 (5).
Літографний – Литографскій. 32 (123).
Літографський – Литографскій. Г. С.
Літоїдіт – Литоидитъ. 41 (88).
Літологічний – Литологическій. 10 (93).
Літологія – Литология. 41 (88).
Літоральний – Береговой, прибрежный. 43 (228); 41 (88).
Літосфера – Литосфера. 13 (1).
Літотамнісвий – Литотамніевый. 43 (17).
Літофіза – Литофиза. 41 (88).
Літучий – Летучій. 51 (24).
Ліяс – Ліась. 32 (132); 40 (108); 41 (88); 58 (100).
Лоб – Крупная галька. 8 (67).
Лоб верстви – Голова пласта. 41 (104).
Лобак – Крупная галька. 7 (57).
Лобище – Галечникъ, скопленіе галекъ, валуновъ. 7 (57); 41 (49); 8 (67).
Лобяк – Крупная галька, валунъ, глыба. 41 (49.69); 43 (25.46.248).
Ложбина – Ложбина. 41 (48).
Ложбище – Ложе, русло, мѣсто выхода источниковъ. 40 (87); 41 (64); 42 (14); 64 (3).
Ложе, ложище – Русло, ложе (рѣки). 36 (9); 49 (11.145).
Ломання – Ломка. 17 (11.376).
Ломистий – Ломкій. 41 (50).
Ломити – Ломать, разламывать, размывать. 17 (11.376).
Лопати – Лопать. 13 (55).
Лосняк – Слюда. 9 (32); 41 (71); 49 (11.172); 58 (11).
Лосняковий – Слюдяной, слюдистый. 40 (78); 49 (11.172).
Лосняковий лупак – Слюдяной сланецъ. 32 (129).
Лоснячий – Блестящій. 32 (32).
Лотка – Мульда, впадина. 41 (92); 42 (7).
Лоток – Жолобъ. 32 (89).
Лоточина – Русло. 41 (64).
Лоть – Мульда. 42 (15).
Лощина – Впадина, логовина. 14 (4); 19 (1.76).
Лояк – Талькъ. 13 (101); 41 (116).
Лояковий – Тальковый. 58 (11).
Луг – Щелочъ, щелокъ. 9 (40); 19 (218); 32 (32); 45 (165); 49 (11.255).
Луг – Подзолъ. 49 (11.34).
Луг – Лугъ. 19 (79); 50 (148).
Луговатий – Щелочной. 7 (59); 9 (41); 49 (11.255); 63 (47).
Луговатість – Щелочность. 9 (41); 49 (11.255).
Луговой – Луговой. 19 (79).
Луговина – Щелочъ. 49 (11.255); 63 (47).
Луда – Обманка. 9 (21).
Лужний – Щелочной. 24 (101); 45 (165); 61 (5).
Лук – Дуга. 23 (2); 40 (76); 41 (66).
Лука – Лугъ (пойменный), изгибъ рѣки. 17 (11.380); 19 (79); 59 (31).
Луковатий – Кривой, изогнутый. 17 (11.381).
Луковато – Дугообразно. 37 (20).
Луковый – Дугообразный. 49 (1.108).
Луковина – Излучина, изгибъ, выгибъ. 17 (1.152. – 11.381).
Лукоморе – Морской заливъ. 41 (90).
Лукуватий – Дугообразный. 49 (1.108).
Лупак – Сланецъ. 9 (31); 11 (11); 23 (17); 28 (29); 39 (55); 40 (78); 41 (45); 47 (224); 54 (3); 58 (7); 61 (6); 64 (3).
Лупак – Шиферъ. Г. С.
Лупакова глина – Глина сланцеватая. Г. С.
Лупаковий – Сланцеватый. 58 (11).
Лупаковий йлак – Сланцеватая глина. 32 (129).
Лупакуватий – Сланцеватый. Г. С.
Лупакуватість – Сланцеватость. Г. С.
Лупати – Раскалывать по спайности. 32 (18).
Лупецъ – Сланецъ, шиферъ. 9 (31); 19 (38); 47 (224); 49 (11.168.252); 60 (3).
Лупливий – Хрупкій. 64 (12).
Лупний – Спайный, чешуйчатый. 32 (32); 58 (8).
Лупність – Спайность, слоеватость, сланцеватость. 7 (57); 32 (18); 41 (105); 43 (243).
Лупок – Сланецъ. 19 (38).
Лупцеватий, лупцевий – Сланцеватый, сланцевой. 19 (38); 49 (11.168).
Луска – Чешуя, чешуйка. 13 (12); 19 (199); 41 (106); 58 (52); 61 (1); 64 (12).
Лускатий, лусковатий – Чешуйчатый. 7 (54); 9 (40); 41 (106); 58 (11).
Лусковецъ – Ящеръ. 49 (11.259).
Лусковий – Чешуйчатый. 32 (61).
Лусняк – Слюда. 31 (63).
Лусочка – Чешуйка. 32 (20).
Лусочковатий – Чешуйчатый. 13 (74).
Лусткий – Слоистый. 19 (40).
Луч – Лучъ, радіусъ. 32 (18); 35 (6); 37 (9).
Лучак – Актинолитъ. 41 (112).
Лучатися – Случаться, встрѣчаться. 12 (11); 32 (22).
Лучевик – Актинолитъ. 13 (100); 32 (61); 41 (42).
Лучистий – Лучистый. 32 (38).
Лучістість – Способность лучеиспусканія. 41 (46).
Лучковий – Излучистый. 49 (1.152).
Лучний – Луговой. 19 (79).
Лушпина – Кожица. 12 (9).
Луца – Слюда. 9 (32).

Лущене – Десквамація, отщеплення чешу-
ями. 40 (80); 41 (41).
Льодник – Ледникъ. 19 (69).
Льодниковий – Ледниковый. 48 (97).
Льодова сіль – Каменная соль. 19 (5.11);
49 (1.162. – 11.181).
Льодове поле – Ледяное поле. Г. С.
Льодовець – Ледникъ, глетчеръ. 9 (16); 11 (4);
44 (31); 59 (31).
Льодовий – Ледяной. 11 (7); 17 (11.384); 19
(69).
Льодовик – Ледникъ, глетчеръ. 9 (16); 11
(4); 38 (13); 39 (62); 47 (223).
Льодовикова поволока – Материковый
ледникъ; ледниковый покровъ. Г. С.
Льодовикова епоха – Ледниковая епоха.
Г. С.
Льодовикове корито – Трагъ. Г. С.
Льодовиковий – Ледниковый. 9 (16); 11 (7);
47 (223); 53 (4); 54 (110); глетчерный. Г. С.
Льодовиковий млин – Ледниковая мель-
ница. Г. С.
Льодовиковий ріняк – Галечникъ ледни-
ковый. Г. С.
Льодовиковий стіл – Ледниковый столъ.
Г. С.
Льодовище – Ледникъ. 48 (104); мѣсто быв-
шаго ледника. 59 (31).
Льокальний – Мѣстный. 40 (102); 43 (236).
Льос – Лессъ. 24 (92); 26 (11); 29 (30); 31 (27);
44 (26); 48 (82).
Льосовий – Лессовый. 31 (46).
Льосоподібний – Лессовидный. 26 (7); 27
(27); 29 (30).
Льох – Яма, пещера. 17 (11.385).
Любайстер – Алебастръ. 17 (11.385).
Любайстровий – Алебастровый. 17 (11.385).
Любастер, любастр – Гипсъ. 9 (8); 11 (4);
47 (224).
Любрика – Красный мѣль. 9 (15); 19 (119).
Люка – Пробѣль, перерывъ. 43 (97).
Люпа – Лупа. 41 (21).
Лютівка – Паяльная трубка. Г. С.
Лютувальна дудка – Паяльная трубка. 9 (23).
Лябораторія – Лабораторія. 31 (4.9).
Лабрадор – Лабрадоръ. 32 (125).
Лябрадоріт – Лабрадоритъ. 41 (86).
Лява – Лава. 23 (20); 32 (33); 41 (87); 49
(1.185).
Лявина – Лавина. 32 (108); 41 (71); 49 (1.185).
Лявовий – Лавовый. 41 (87).
Лявrentийський – Лаврентьевскій. 40 (104).
Лягуна – Лагуна. 23 (93); 41 (44); 58 (63).
Лягуновий – Лагуновый. 23 (170); 41 (86).
Лякколіт – Лакколить. 40 (68); 41 (86).
Ляпілі – Лапилли. 41 (87).

Ляпіс – Ляписъ. Г. С.
Ляснути – Лопнуть. 50 (150).
Лятерит, лятеріт – Латеритъ. 23 (22); 40
(110); 41 (87).
Ляха – Гряда. 17 (11.393).

М

Маар – Мааръ. 40 (71); 41 (89).
Мавполюд – Приматъ; обезьяна челоуѣко-
образная. Г. С.
Магаденський – Маделенскій. 10 (94).
Магма – Магма. 41 (89).
Магн – Магній. 41 (89).
Магнезіний – Магнезіальный. Г. С.
Магнезія – Магнезія. 22 (10); магній. 9 (17).
Магнес – Магнитъ. 9 (17); 17 (11.396); 19
(87); 49 (1.196).
Магнесовий – Магнитный. 9 (17); 19 (87).
Магнесувати – Намагничивать. 17 (11.396);
19 (87).
Магнет – Магнитъ. 63 (24).
Магнетизм – Магнетизмъ. 7 (59).
Магнетит – Магнетитъ. 41 (89); 63 (50).
Магнетний – Магнитный. 32 (40); 41 (42).
Магнетний желѣзняк – Магнитный желѣз-
някъ. 41 (89).
Магнетувати – Намагничивать. Г. С.
Магнецъ – Магній. 9 (17).
Магнит – Магнитъ. 19 (87).
Магнитний – Магнитный. 19 (87).
Магнитувати – Намагничивать. 19 (87).
Магній – Магній. 22 (10).
Магнійний – Магнѣвый. Г. С.
Магніт – Магнитъ. 9 (17); 17 (11.395).
Магнітний – Магнитный. 9 (17); 17
(11.395).
Магновий – Магнезіальный. 32 (60); магні-
евый. 41 (51).
Магура – Высокая гора, вершина. 17 (11.396);
41 (47).
Мазъ – Каменноугольная смола. 32 (67).
Майдан – Селитряный заводъ. 19 (21).
Майжерівня – Пенеплень. 41 (61).
Макадамізоване – Шоссированіе (дорогъ).
43 (23).
Макітра – Котловина. 17 (11.399); 49 (1.177).
Маковиця – Вершина горы. 17 (11.400); 41
(47).
Макорт – Котловина. 11 (6).
Макортети – Малыя котловины. 47 (224).
Макорти – Котловины. 17 (11.400); 47 (224).
Макотерть – Котловина. 11 (6); 17 (11.400).
Макродома – Макродома. Г. С.
Макропінакоід – Макропинакоидъ. Г. С.
Макропіраміда – Макропирамида. Г. С.

- Макуховатий** – Ноздреватый, пористый. 17 (11.400).
- Малахіт** – Малахитъ. 22 (19).
- Маління** – Уменьшеніе. Г. С.
- Маліти** – Уменьшаться. Г. С.
- Маловіде** – Межень. 41 (94).
- Малпа** – Обезьяна. 58 (81).
- Мальм** – Мальмъ. 41 (89).
- Малыхит** – Малахитъ. 63 (51).
- Мамонт** – Мамонтъ. 34 (34); 44 (26).
- Мамут** – Мамонтъ. 10 (90); 20 (119); 32 (151); 49 (11.264); 38 (82).
- Мамутова глина** – Лессъ. 43 (259).
- Мамутовий, мамутячий** – Мамонтовий. 10 (90); 43 (107).
- Манган** – Марганецъ. 32 (38); 41 (89); 54 (13).
- Мангановий** – Марганцовый. 27 (27).
- Мандрівна надма** – Подвижная дюна. 41 (124).
- Манія** – Сурикъ. 49 (11.200).
- Мапа** – Карта. 11 (6); 49 (1.164).
- Марганецъ** – Марганецъ. 9 (17).
- Маргель** – Мергель, рухлякъ. 9 (29); 19 (99); 32 (49); 49 (1.20); 19 (11.145); 58 (16); 64 (7).
- Маргельовий, марглевий** – Мергельный. 19 (99); 49 (1.201).
- Маревний** – Кажущійся. 9 (13).
- Мари** – Маары. 58 (23).
- Марказит** – Маркаситъ. 43 (12).
- Мармор** – Мраморъ. 69 (18); 17 (11.406); 49 (1.210); 58 (10).
- Марморовий, марморяний** – Мраморный. 17 (11.406); 19 (114).
- Мармур** – Мраморъ. 9 (18); 13 (11); 17 (11.406); 22 (8); 23 (137); 63 (47).
- Мармуровий** – Мраморный. 17 (11.406); 19 (114).
- Мармуток** – Глина (особаго рода). 17 (11.406).
- Марніти** – Вырождаться, ослабѣвать. 58 (44).
- Маровний** – Кажущійся. 9 (13).
- Мароква** – Трясина, топь, болото. 17 (11.407).
- Масив** – Массивъ. 27 (27); 40 (105).
- Масивний** – Массивный. Г. С.
- Масивність** – Массивность. 23 (28).
- Маслак** – Кость (фаланга). 10 (92).
- Маслянка** – Глина мергельная, жирная, бѣлая. 9 (18); 17 (11.408).
- Масний** – Жирный. 6 (162); 7 (59).
- Масовий** – Массовый, массивный. 23 (17); 32 (125); 40 (104).
- Массив** – Массивъ. 40 (106); 54 (24).
- Массивний** – Массивный. 54 (24).
- Масштаб** – Масштабъ. 54 (21).
- Материк** – Материкъ, коренная порода. 34 (76); 41 (62).
- Материковий** – Коренной. Г. С.
- Материнський** – Материнскій. 48 (5).
- Материця** – Маточный растворъ. 7 (54).
- Матерній, матірний** – Материнскій. 23 (121); 49 (1.199).
- Материя, матерія** – Вещество. 22 (2); 31 (11); 37 (50); 49 (1.33); 53 (7); 63 (7).
- Матовий** – Матовый. 17 (11.411); 31 (10).
- Маятник** – Маятникъ. 40 (90); 41 (76).
- Меандер** – Мѣандръ. 41 (89); 42 (8).
- Меандровий пролім** – Мѣандровый прорывъ. 42 (6).
- Медіана** – Линія средняя. Г. С.
- Медіа́на** – Медіана. Г. С.
- Медовець** – Кальцитъ медоваго цвѣта. 43 (19).
- Межа** – Предѣлъ, граница, межа. 9 (26); 11 (5); 19 (97).
- Межгірря** – Междугорье. 59 (31).
- Межеводдя** – Перешеекъ. 19 (234).
- Межибрид** – Мѣсто между двумя бродами. 41 (66).
- Межигірний** – Междугорный. 19 (97).
- Межигірря** – Долина, ущелье. 17 (11.415); 19 (171).
- Межигір'я** – Межгорье. Г. С.
- Межигірський** – Междугорный. 17 (11.415).
- Межигі́ря** – Долина. 19 (190).
- Межиземний** – Материковый. 41 (40).
- Межильодовикова епо́ха** – Межледникова́я эпо́ха. Г. С.
- Межильодовиковий** – Межледниковый. Г. С.
- Мезиморря** – Перешеекъ. 19 (33).
- Межирі́че, межирі́чка, межирі́ччя, межирі́чче, межирі́чче, межирі́ччя** – Междурѣчье, водораздѣлъ. 11 (4); 17 (11.415); 19 (97); 23 (41); 27 (27); 44 (41); 47 (224); 49 (1.40); 59 (31).
- Межувати** – Граничить. 19 (163).
- Межуючий** – Сопредѣльный. 51 (24).
- Мезозойский, мезозойський, мезозойчний** – Мезозойскій. 23 (18); 32 (132); 40 (105); 41 (91).
- Мелайник** – Ломкій шиферъ. 17 (11.416).
- Мелений** – Молотый. 32 (20).
- Мелілі́т** – Мелилитъ. 41 (91).
- Меляфир, меляфі́р** – Мелафиръ. 41 (91); 58 (50).
- Менілі́т** – Менилитъ. 64 (5).
- Менілі́товий** – Менилитовый. 43 (245).
- Мент** – Моментъ. 9 (18).
- Ментовий** – Моментальный. 9 (18).
- Менчанс, меньшанс** – Уменьшеніе. 40 (100); 41 (89).
- Мергелевий** – Мергельный. Г. С.

Мергель – Мергель, рухлякъ. 9 (18); 11 (7); 31 (80); 41 (91); 53 (12); 54 (3).
Мергельний – Мергельный. 10 (92).
Мергелястий – Мергелистый. 47 (224).
Мерзлий – Мерзлый. 19 (100).
Мерзнєнє – Замерзание. 58 (29).
Меркурія – Ртуть. 17 (11.418).
Мертвиця – Подпочва каменистая. 8 (82); 41 (121).
Мертвяк – Бесплодная почва. 23 (89).
Мет – Прозкція. 35 (14); 41 (4).
Метал – Металлъ. 17 (11.149); 19 (100).
Металевий, металєвий, металистий, металічний – Металлическій. 7 (60.62); 9 (18); 17 (11.419); 19 (100); 49 (1.202); 62 (3).
Металоїд – Металлоидъ. 9 (18).
Металооброблюючий – Металлообрабаты-
ваючий. 62 (4).
Металь – Металлъ. 9 (18); 19 (100); 49
(1.202).
Метальний, металъовий – Металлическій.
7 (60); 27 (28); 32 (14).
Метальоїд – Металлоидъ. 13 (72); 32 (17).
Металюргічний – Металлургическій. 61 (3).
Метаморфічний, метаморфний – Мета-
морфическій. 41 (70).
Метаморфоза – Метаморфоза. Г. С.
Метаморфоза – Метаморфизмъ. 41 (91).
Метаморфозм – Метаморфизмъ. 41 (70).
Метаморфоза зіткнення – Контактowy
метаморфизмъ. 41 (83).
Метеор – Метеоритъ. 32 (61); 37 (82); 41 (22).
Метеорит, метеоріт – Метеоритъ. 41 (22);
51 (24).
Метода – Методъ. 7 (4).
Метод – Методъ. Г. С.
Механичний – Механический. 22 (14).
Мигдалуватий – Миндалевидный. Г. С.
Мигла – Обрывъ. 41 (40).
Миготанє барв – Игра цвѣтовъ. 7 (63).
Миготати – Сверкать, отсвѣчивать, мерцать.
17 (11.422).
Миготіння – Мерцаніє, сверканіє. 17 (11.422).
Миготіти – Сверкать, мерцать. 17 (11.422).
Миготливий – Блещущій, сверкающій.
17 (11.422).
Мигтіння – Мерцаніє, сверканіє. 17 (11.422).
Мігтіти – Мерцать, сверкать. 17 (11.422).
Мигтячий – Мерцающій, отсвѣчивающій,
сверкающій. 7 (60).
Мигунєць – Падающая звѣзда. 17 (11.422).
Мидлястий – Мылообразный. 41 (102).
Миловатий – Мылообразный. Г. С.
Мікроскоп – Микроскопъ. 19 (102).
Мінерал, мінераль – Минераль. 17 (11.426);
19 (103); 59 (31).

Мінеральний – Минеральный. 17 (11.426).
Минувшина – Прошедшее. 36 (7).
Минуле – Прошедшее. Г. С.
Мисковатий – Тарелкообразный. 41 (55).
Мислення – Мышленіє. Г. С.
Мисчівка – Синяя глина (изъ которой дѣла-
ются миски). 17 (11.428).
Миттьовий – Моментальный. Г. С.
Мід – Мѣдь. 17 (11.430).
Мідний – Мѣдный. 17 (11.430); 19 (119); 41
(84).
Мідний крух – Мѣдная руда. 41 (84).
Мідь – Мѣдь. 9 (19); 19 (119); 49 (1.212);
63 (8).
Мідяна руда – Мѣдная руда. Г. С.
Мідянець – Купритъ. 32 (37); 63 (51).
Мідяний – Мѣдный. 9 (19); 17 (11.430); 19
(119); 49 (1.212).
Міжземний – Материковый. 41 (40).
Міжліднік – Межледниковая эпоха. 58 (96).
Міжледняковий – Межледниковый. 41 (78).
Мікдалцевий – Миндалевидный. 41 (53).
Мікроклін – Микроклинь. 41 (91).
Мікроліт – Микролитъ. 41 (91).
Мікроморфний – Микроморфный. Г. С.
Мікроскоп – Микроскопъ. 41 (91); 49
(1.203).
Мікрофельзит – Микрофельзитъ. 41 (91).
Мілина – Мель. 11 (7); 17 (11.431); 19 (97);
41 (1.201).
Міліти, мілішати – Мелѣть. 17 (11.431); 19
(99).
Мілкий – Мелкій, мелководный, неглубокій.
17 (11.431); 19 (98); 23 (15); 32 (136); 49
(1.200).
Мілко – Мелко. 17 (11.431).
Мілковіддя, мілководдя – Мелководье. 17
(11.431); 19 (98).
Мілководий – Мелководный. Г. С.
Мілководний – Мелководный. 43 (17).
Мілоч (ж. р.) – Мель. 17 (11.431).
Мілчак – Трепель. 58 (8).
Мілший – Болѣе мелкій. 6 (163).
Міль – Мель. 41 (47); иль. 41 (105).
Мінєнє – Отливъ (цвѣта). 7 (63).
Мінерал – Минераль. 9 (18); 11 (7); 32 (1);
41 (83).
Мінерал фітогеновий – Минераль фито-
генный. Г. С.
Мінералізація – Минерализация. 54 (21).
Мінераль – Минераль. 49 (1.203).
Мінеральний – Минеральный. 49 (1.203).
Мінєта – Минетта. 41 (91).
Мінливий – Измѣнчивый. 9 (13).
Мінливість – Измѣнчивость. 9 (13).
Міньба – Отливъ (цвѣта). 7 (63).

Міокен, міоцен – Міоцень. 32 (132); 40 (108); 41 (91); 43 (16); 58 (92).
Міоценовий, міоценський – Міоценовий. 23 (78); 43 (21); 54 (31); 64 (12).
Міренс – Измѣреніє. 7 (4); 12 (17); 32 (5).
Мірило – Масштабъ. 11 (7); 41 (22).
Мірно – Умѣренно. 23 (186).
Міродайний – Правящий. 58 (53.78).
Міряння – Измѣреніє. 49 (1.152).
Міряти – Мѣрять, измѣрять. 19 (48).
Міст – Мость. 42 (6).
Містити – Содержать, заключать. 31 (25); 49 (1.128).
Місткість – Емкость. 9 (10).
Містонаходження – Мѣстонахождение. 31 (7.16.24.31).
Містородження – Мѣсторождение. 31 (43).
Місцевий – Мѣстный. 31 (24); 42 (7); 43 (257).
Місцевість – Мѣсторождение. 60 (5); мѣстность. Г. С.
Місцезародок – Мѣсторождение. 31 (23.31).
Місце знаходження – Мѣстонахождение. 53 (9).
Місце народження – Мѣсторождение. 34 (80); 60 (8).
Місценаходження – Мѣстонахождение. 31 (41).
Місцеперебування – Мѣстонахождение. 31 (71).
Місцеродження – Мѣсторождение. 53 (12); 57 (45).
Міткий – Мѣткій. 40 (89).
Мітла – Хвостъ кометы. 41 (8).
Міцний – Твердый. 19 (107).
Міцність – Мощность. 31 (20).
Міць кінська – Лошадиная сила. 45 (165).
Міцький – Прочный. 49 (11.110).
Мішанець – Помѣсь. Г. С.
Мішанє – Смѣшиваніє, перемѣшиваніє. 13 (2.5).
Мішанина – Смѣсь, помѣсь. 13 (3); 49 (11.56); 63 (10).
Млак, млака – Топь, трясина, болотистая мѣстность. 6 (171); 17 (11.435); 19 (118); 23 (191.199).
Млаковатий – Болотистый. 23 (200); 41 (49).
Млаковина – Топь, болото. 6 (115); 19 (118); 23 (33).
Млаковитий – Болотистый. 8 (82).
Млий – Матовый. 7 (60).
Млинець ледниковий – Мельница ледниковая. 23 (24).
Млинське камінс – Жерновъ. 64 (11).
Млинський камень – Жерновъ. 32 (128).
Мнимий – Мнимый. 42 (299).

Многобарвність – Многоцвѣтность, плеохроизмъ. 7 (61.62).
Многобічний – Многосторонний. 19 (105).
Многокомірковий – Многокамерный. Г. С.
Многократний – Полисинтетический. 32 (58).
Многокутний – Многоугольный. 49 (1.205).
Многокутник – Многоугольникъ. 35 (6); 49 (1.205).
Многорічний – Многолѣтний. 51 (25).
Многостін – Многогранникъ. 49 (1.204).
Многостінний – Многогранный, поліэдрический. 35 (9); 41 (41); 49 (1.204).
Многостінний кут – Многогранный уголъ. Г. С.
Многостінник – Многогранникъ. 35 (10).
Мнякий – Мягкий. 22 (6).
Могутний – Мощный. 10 (98).
Могутність – Мощность. 41 (89); 43 (16).
Моделювання – Моделировка. Г. С.
Моква – Топь. 19 (118).
Мокляк – Болото. 6 (171); 17 (11.439); 23 (26).
Мокрий – Сырой, мокрый. 19 (101).
Мокрина – Мокрое мѣсто, болото. 17 (11.440).
Мокровина – Болото, сырое мѣсто. 6 (2.4).
Молекула, молекула – Молекула. 9 (18); 63 (7).
Молодикуватий – Полулунный. Г. С.
Молоння – Измалываніє. 49 (1.152).
Молоток – Молотокъ. 32 (18).
Моляса – Моласса. 41 (93); 58 (97).
Момент – Моментъ. Г. С.
Моногенний – Моногенный, однородный. 41 (123).
Моногеновий – Моногенный. Г. С.
Моноклінальний – Моноклиальный. 41 (92).
Моноклінічний – Одноклиномѣрный. Г. С.
Монокліноєдричний – Моноклиноэдрический. Г. С.
Монтування – Монтировка. Г. С.
Морена – Морена. 11 (7); 23 (23); 41 (92); 47 (224).
Моренний – Моренный. 53 (13).
Моренний глей – Моренная глина. 43 (23).
Моренова глина – Глина моренная. Г. С.
Мореновий – Моренный. Г. С.
Мореновий краєвид – Ландшафтъ моренный. Г. С.
Моретрус – Моретрясеніє. Г. С.
Мороква – Болото. 6 (86.172.194); незамерзающее мѣсто на болотѣ. 8 (42); трясина. 17 (11.446).
Морська затока – Заливъ морской. Г. С.
Морська піниця – Пѣнка морская. Г. С.

Морське залізо – Магніть. 19 (87); 17 (11.446).
Морські течії – Морські течення. Г. С.
Морський – Морской. 17 (11.446).
Морський трус – Моретрясеніє. 41 (108).
Морфологія – Морфологія. 32 (2); 41 (92).
Морщенє – Сморщиваніє. 40 (105).
Московит – Мусковитъ. 32 (59).
Мосяж – Желтая мѣдь. 9 (19).
Мосяжний – Латунножелтый, бронзовый. 7 (61); 32 (22).
Мосяжножовтий – Латунножелтый. Г. С.
Мофета – Мофетта. 41 (91).
Моховатка – Мшанка. 23 (21); 32 (122); 43 (103).
Мочар – Топь, болото, тундра. 17 (11.450); 19 (128); 64 (8).
Мочара – Болото. 6 (65).
Мочариниць – Бурый желѣзнякъ, болотная руда. 41 (50.114); 32 (38); 58 (8).
Мочари – Соленыя озерца. 48 (95).
Мочарі – Топь. 59 (31).
Мочарний – Болотный. 6 (152).
Мочароватий, мочаруватий – Болотистый. 17 (11.450); 23 (132).
Мочєра – Болото. 64 (14).
Мочи́ло – Стоячая вода. 2 (39).
Мо́щеня – Мощеніє. Г. С.
Мо́щність – Мо́щность. 53 (10); 54 (29); 60 (3); 61 (12).
Мразниця – Лѣсная топь, болото. 17 (11.451).
Мраковина – Туманность. 32 (71).
Мрамор – Мраморъ. 32 (39).
Мрачність – Туманность. 49 (11.216).
Мрячний – Сырой. 19 (101).
Мука – Крахмаль. 13 (117).
Мул – Илъ, тина. 6 (7); 17 (11.453); 19 (112.306); 23 (124); 41 (105); 49 (1.156).
Мула – Каолинъ. 9 (14); 46 (155); 49 (1.76).
Мулавина – Намывное отложение, аллювий, илъ, иловатый осадокъ. 23 (30.191); 41 (105).
Мулевий, мулистий – Илистый. 17 (11.454); 19 (306); 48 (16); 49 (1.155).
Мулитися – Заноситься иломъ. 17 (11.454).
Му́лкий – Илистый, тинистый. 17 (11.454); 19 (112.306).
Му́лковатий – Иловатый. 19 (306); 49 (1.155).
Му́ловий – Иловой. 19 (306).
Му́льда – Му́льда. Г. С.
Мур – Каменная стѣна. Г. С.
Мура – Горный потокъ. 23 (182).
Мурава – Дернь. 41 (136).
Мурак – Пиролюзить. 32 (37); 63 (46).
Муріг – Дернь. 49 (1.93).
Мусковіт – Мусковитъ. 41 (93).
Муст – Илъ рѣчной. 41 (65).

Мусування – Броженіє. 9 (4); 63 (54).
Мусувати – Бродить. 9 (4); кипѣть. 19 (14).
Мусуючий – Бурлящій. 54 (14).
Мут – Муть. 19 (117).
Мутний – Мутный. 17 (11.456).
Мутник – Мутный ручей. 17 (11.456).
Мутність – Мутность. Г. С.
Мутняк – Сепія, каракатица. 32 (146).
Муть – Муть. Г. С.
Мучка – Крахмаль. 13 (117); 32 (39).
Мушлевий, мушльоватий, мушльовий – Раковинный, раковистый. 32 (21.122); 43 (96); 49 (11.131).
Мушля – Раковина. 49 (11.131); 58 (49); устричная раковина Г. С.
М'яка вода – Вода мягкая. Г. С.
М'який – Мягкій. 49 (1.214).
М'якун – Моллюскъ. 5 (5); 49 (1.207).
М'ягка вода – Мягкая вода. 46 (155).
М'який, мякий – Мягкій. 63 (3.8).
М'якун – Моллюскъ. 32 (132).
М'ясночервоний – Мясокрасный. 7 (61); 32 (35).
М'ясоїд – Хищный, плотоядный; креодонтъ. 32 (148); 58 (80).
М'ясочервоний – Мясокрасный. Г. С.
М'яти – Мять. Г. С.

Н

Набіганє – Побѣжалость. 7 (62).
Набережжа – Набережная. Г. С.
Набережний – Набережный. Г. С.
Набіглий – Побѣжалый. 7 (62).
Набіглість – Побѣжалость. Г. С.
Набоковатий – Покатый. 19 (87).
Набрєні́лість – Вздутіє. 43 (123).
Набубнявілий – Вспученный. Г. С.
Набубнявіти – Вспучивать. Г. С.
Набубнявлення – Вспучиваніє. Г. С.
Навага – Давленіє. 23 (23).
Навал – Нагроможденіє. 49 (11.158); наносъ. Г. С.
Навантажування – Нагрузка. Г. С.
Наверствєнс, наверстування – Напластованіє, наслоєніє. 9 (19); 19 (166); 49 (1.232).
Наверстований – Напластованный. Г. С.
Наверствування – Напластованіє, наслоєніє. Г. С.
Наверствувати – Напластовать. Г. С.
Наверха – На поверхности. 23 (225).
Наверхний – Переметный, трансгрессивный. 41 (36).
Навершення – Нагроможденіє. 49 (1.219).
Навивати – Навѣвать. 49 (1.217).

- Нависень** – Крутой берегъ. 49 (1.16).
Навівання – Навѣваніе. 49 (1.217); 51 (24).
Навівати – Навѣвать, наметать. 19 (153); 40 (94).
Навідненє – Наводненіе. 6 (162).
Навіз – Навозъ. 6 (25).
Навій – Навѣваніе. 49 (1.217).
Навітряний – Навѣтреный. 38 (17).
Навіювання – Навѣваніе. Г. С.
Навіювати – Навѣвать. 49 (1.217).
Навіяний – Навѣянный. 43 (28).
Навіяти – Навѣять, намести. 19 (153).
Наводненє, наводнюванє – Орошеніе, обводненіе. 23 (33.40).
Навоженє – Унаваживаніе, удобреніе. 6 (125.190); 13 (15).
Наволока – Наносный иль. 19 (306); 49 (1.155).
Наворот – Возвратъ. 23 (190); 41 (79).
Навперемінний – Поперемѣнный. Г. С.
Навсторч – Отвѣсно, вертикально. 45 (166).
Навстоячки – Стойма. Г. С.
Навтіліди – Наутилиды. 58 (90).
Навхрест – Накрестъ. 32 (47).
Нагальний – Внезапный. 41 (75).
Нагельфлю – Нагельфлю. Г. С.
Нагиб – Изгибъ. 41 (48).
Нагірний – Горный, нагорный. 17 (11.476); 19 (135).
Нагірья, нагіря – Нагорье. 19 (135); 49 (1.219).
Наглинок – Желтая глина на каолинѣ (Полешки). 31 (43); зеленый суглинокъ на синей глині (Кіевъ). П. Т.
Наглядний – Наглядный. 9 (19).
Нагніт – Давленіе. 49 (11.262).
Нагода – Случай. 43 (36).
Нагонасінний – Голосѣмянный. 32 (132); 58 (76).
Нагористий – Холмистый. 10 (184).
Нагризати – Разѣдать. 32 (32).
Нагрівання – Нагрѣваніе. 9 (19).
Нагрівати, нагріти – Нагрѣвать, нагрѣть. 19 (57).
Нагромадження, нагромодження – Нагроможденіе. 49 (1.219); 51 (24); 54 (24).
Нагромаджувати – Нагромождать. Г. С.
Надбережжа – Побережье. 17 (11.480).
Надбережний – Береговой, набережный. 17 (11.480); прибрежный. 49 (11.81).
Надвигання – Надвиганіе, наступаніе. 60 (9).
Надвижка – Излишекъ, избытокъ. 13 (53).
Наземний – Надземный. 52 (38).
Надимати – Вздывать, вспучивать. 9 (5); 49 (1.53).
Надійний – Надежный. 26 (14).
Надльодовиковий – Надледниковый. 39 (60).
Надма – Дюна. 23 (47); 32 (116); 41 (48); 42 (13); 43 (29).
Надмір – Избытокъ. 32 (119).
Надокис – Перекись. Г. С.
Надірність – Крайность. Г. С.
Надмовий – Дюнный. 41 (54).
Надморський – Приморскій. Г. С.
На дотик – На ощупъ. Г. С.
Надра – Нѣдра. 24 (48).
Надрізанє, надточенє – Надрѣзываніе. 42 (4).
Надрічковий – Прирѣчный. Г. С.
Надрічний – Прирѣчный. Г. С.
Надув – Дюна. 6 (172); 23 (73); навѣваніе. 23 (113).
Надувати – Навѣвать. 23 (26).
Надхлоровий – Хлорный. Г. С.
Наждак – Наждакъ. 9 (19).
Найвеличавіший – Самый величественный. 64 (2).
Найвчасніший – Самый древній. 40 (110).
Найпростіше – Простѣйшее. Г. С.
Накип – Накипь. Г. С.
Накінешник – Наконечникъ. 15 (20).
Накладовий – Наложенный. Г. С.
Наклін, наклон – Наклонъ. 32 (109); 41 (77).
Наклоненє – Наклоненіе. 32 (5).
Наконечна морена – Конечная морена. 41 (57).
Наконечний – Конечный, концевой. 41 (57); 42 (7).
Наконечник – Пинакоидъ. 7 (19).
Наконечник перекутні довгої – Макропинакоидъ. 7 (24).
Наконечник перекутні короткої – Брахипинакоидъ. 7 (24).
Наконечниця – Терминанта. 41 (41).
Наконечно – Окончательно. 43 (271).
Накопиченє – Накопленіе, нагроможденіе. 58 (19).
Накопичувати – Накоплять, нагромождать. 23 (191); 32 (103).
Накорінок – Происхожденіе. 41 (129).
Накреслений – Начерченный. Г. С.
Накреслити – Начертить. 49 (1.237).
Накрив – Покровъ, покровная глыба. 41 (52.120).
Накривна скиба – Глыба покровная. Г. С.
Накривний – Кроющій, покровный. 41 (52.120).
Накритися – Совмѣститься (геом.). 35 (4).
Налет – Налетъ. 7 (57); 32 (27).
Налистування – Наслоеніе. 9 (19).
Наложений – Эпигенетическій. 42 (7).

- Нальот** – Налеть. 48 (96).
Налягати – Налегать. 49 (1.225).
Налягающий – Налегающий. 29 (30).
Налягти – Налечь. Г. С.
Наляжный – Налегающий. Г. С.
Намести – Намести. 19 (153).
Намет – Навъянный осадокъ, нагромождение. 23 (258).
Наметаний кряж – Валунъ. 41 (49).
Наметене – Навѣвание. 32 (116).
Наметень, наметняк – Валунъ. 23 (190); 32 (110); 40 (99); 41 (49); 43 (18).
Наметневий – Валунный. Г. С.
Намив – Нанось. 47 (224).
Намиваний – Намывной, наносный. 49 (1.227).
Намивати – Намывать. 19 (154); 49 (1.227).
Намивний – Намывной. 19 (154).
Наміл – Иль. 41 (105).
Наміт – Сугробъ. 49 (11.198).
Намігати – Наметать, навѣвать. 19 (153); 49 (1.217).
Наміш – Смѣсь. 49 (11.174).
Намул – Нанось, иль, тина. 9 (19); 11 (7); 19 (112.306); 23 (17); 32 (103); 47 (224); 41 (65); 49 (1.186.227); 68 (20).
Намула – Иль рѣчной. 41 (65).
Намуловий, намульний – Наносный, осадочный. 9 (19); 11 (7); 47 (224); 60 (3).
Намулювати, намуляти, намулити – Намывать, намыгъ, заносить иломъ. 17 (1.504); 19 (154).
Нанесений – Наносный. 49 (1.227).
Нанос – Нанось. 23 (188); 40 (97); 41 (43); 48 (9).
Наносити – Наносить, намывать. 19 (154); 49 (1.227).
Наочний – Наглядный. Г. С.
Напирати – Напирать. Г. С.
Напівпрозорий – Полупрозрачный. 49 (11.53).
Напір – Наступаніе (ледника). 58 (96).
Наплав, наплавина – Нанось, аллювий. 23 (56); 32 (22); 41 (42).
Наплавний – Намывной, наносный, аллювиальный. 23 (23); 32 (23); 41 (42); 43 (245); 64 (13).
Напластованє – Напластованіе. 24 (90); 41 (44).
Напластовувати, напластувати – Напластовывать, напластовать. 19 (158).
Напластування – Наслоение, напластованіе. 19 (166); 24 (89).
Наплив – Нанось. Г. С.
Напливний, наплинний – Наносный. 9 (19); 11 (7); 49 (11.264).
Напливний – Намывной. Г. С.
Наплинок – Нанось. 9 (19); 11 (7); 17 (11.510); 47 (224); 49 (1.227).
Напняте – Напряжение, натяжение. 41 (110).
На поверхні – На поверхности. Г. С.
Наповерхність, наповерхня – Область, пространство, площадь. 41 (44.63).
Наповнити – Наполнить. Г. С.
Напор – Напоръ. 54 (21).
Напруга, напруженє, напруження – Напряжение. 9 (19); 32 (88); 49 (1.230); 61 (4).
Напряж – Простирание. 43 (45).
Напряжний – Направляющий. 41 (101).
Напучілий – Вздутый. 41 (44).
Напучність – Вздутіе. Г. С.
Напучувати – Вздывать. Г. С.
Напучуватися – Вздываться. Г. С.
Нарис – Абрисъ. 49 (1.1); эскизъ. Г. С.
Нарисувати – Начертить. 9 (20).
Наріжник – Мысь. 43 (95).
Нарінок – Гравій. 58 (43).
Нарослий – Наросшій. 7 (54).
Нарушенє – Нарушеніе. 24 (90).
Насад – Осадокъ. 58 (79).
Насадженє – Насаживаніе. 41 (45).
Насаджений – Насаженный. 41 (44).
Насадовий – Отложженный. 41 (43).
Насип – Насыпь. 6 (13); 41 (45).
Насипаний – Насыпной. 49 (1.234).
Насипати, насипати – Насыпать. 19 (170).
Насиповий – Насыпной. 41 (45); 42 (4); навъянный. 43 (269).
Насит – Насыщеніе. 9 (20); 32 (4).
Наситити, насичити – Насыщать, насытить. 9 (20); 49 (1.234).
Насичений, насичений – Насыщенный. 11 (4); 13 (5); 22 (15); 23 (13); 54 (31); 58 (103).
Насичення – Насыщеніе. Г. С.
Наскорупленє – Обволакиваніе. 7 (56).
Наслѣдовний – Подражательный. 7 (55).
Наслѣдок – Послѣдствіе. Г. С.
Наслѣдок окремості – Отдѣльность. Г. С.
Насовати – Надвигать. 19 (136).
Насовування – Надвиганіе. 19 (136).
Наставанє, настанє – Наступленіе. 41 (45); 43 (242).
Настіл – Потолокъ. 54 (18).
На сторч – Отвѣсно, вертикально. 49 (1.31).
Наступ – Наступаніе. 41 (71).
Наступання – Наступленіе. Г. С.
Наступати – Слѣдовать. Г. С.
Насув, насування – Надвиганіе, шарріажъ, сдвигъ. 19 (136); 41 (120); 58 (37).
Насувати, насунути – Надвигать, надвигать. 19 (136).
Насунене – Надвиганіе, шарріажъ. 41 (120).

Насвѣтленє – Инсоляція. 41 (78).
Натечний – Натечный. 7 (56); 32 (34); 41 (109); 54 (15).
Натирання – Натирание. Г. С.
Натиск – Давление. 49 (11.262); 58 (24); напорь. Г. С.
Натискати – Напирать. Г. С.
Натоптєнь – Ледь (изъ снѣга). 17 (11.527).
Натр – Натрий. 9 (20).
Натрій – Натрий. 22 (6); 41 (93).
Натрійний – Натриевый. Г. С.
Натрон – Натрѣ. 63 (48).
Натуга, нату́жність – Напряженность, интенсивность, напорь. 40 (7); 41 (61); 49 (1.307. – 11.265).
Наточний – Натечный. 28 (29).
Натяг, натяження – Натяжение. 9 (20).
Натятий – Притупленный. 32 (42).
Нафта – Нефть. 9 (20); 19 (196); 23 (38); 43 (44); 49 (1.255); 32 (68); 58 (11); 62 (76); 64 (15).
Нафтовий, нафтяний – Нефтяной. 19 (196).
Нахил, нахилєнє – Наклонъ, склонъ, уклонъ. 26 (13); 41 (25.55.77); 44 (34); 58 (18); 64 (11).
Нахилєння – Наклонение. Г. С.
Нахилєно – Наклонно. 40 (101).
Нахилий, нахилистий – Наклонный, покатый. 17 (11.530); 19 (87).
Нахило – Наклонно, покато. 17 (11.530).
Нахильний – Наклонный. 9 (19).
Нахилєння – Наклонение. 9 (19).
Нахилѣтися – Наклоняться. Г. С.
Нахідка – Находка. 51 (24).
Находження – Нахождение. 54 (29).
Находище – Мѣстонахождение. 43 (245).
Нахта – Нефть. 17 (11.532).
Нахтовий – Нефтяной. 17 (11.532).
Начерк – Очертаніє. 23 (110).
Начертаний – Исчерченный. 58 (82).
Начинєнє – Орудіє. 10 (94).
Начиння – Сосудъ. Г. С.
Начільна морєна – Конечная морєна. 40 (97).
Начільний – Фронтальный, передовой. 41 (123).
Нашагирний – Нашатырный. 22 (8).
Небіль – Крупный песчаникъ. 17 (11.537).
Небозвод – Небосводъ. 40 (6).
Небосклін – Небосклонъ. 32 (116).
Невдобний – Неудобный. 48 (7).
Неверстуватий – Неслоистый. Г. С.
Невидимий, невидний – Невидимый. 13 (2); 36 (4).
Невимірний – Неизмѣримый. Г. С.; ирраціональний. 35 (5).
Невиснажний – Неизсякаемый. Г. С.

Невитравний – Неизгладимый. 49 (1.244).
Невичерпаний, невичерпливий – Неисчерпаемый, неизсякаемый. 19 (185); 49 (1.245); 54 (20).
Невичерпанність – Неисчерпаемость. 54 (21).
Невичерпність – Неисчерпаемость. Г. С.
Невірний – Невѣрный. 43 (254).
Невпізнаність – Неузнаваемость. Г. С.
Неврожайний – Непогодородный, безплодный. 6 (64).
Невтралізація – Нейтрализация. 13 (71).
Негативний – Отрицательный. Г. С.
Негорючий – Негорючий. Г. С.
Недеї – Дикія вершины горъ. 59 (32).
Недогідний – Неудобный. Г. С.
Недоїмка – Дефицитъ, недостатокъ. 41 (103).
Недоквас – Недокись. 9 (20).
Недокис – Закись. Г. С.
Недóкис – Недокись. Г. С.
Недосконалість – Несовершенство. Г. С.
Недостача – Недостатокъ. 27 (28).
Недра – Нѣдра. 57 (44).
Незайманий – Дѣвственный. 49 (1.110).
Незакрашений – Неокрашенный. 32 (4).
Незаокруглений – Неокатанный. 43 (259).
Незаперечний – Неопровержимый. 19 (1.247).
Незгідне наверстєвання – Несогласное напластованіє. Г. С.
Незгідне уверстєванє, уложєнє – Несогласное напластованіє. 41 (86); 43 (258).
Незгідний – Несогласный. 41 (85).
Незгідність – Несогласіє. 41 (59).
Нездатна земля – Неудобная земля. 57 (37).
Незмірєний – Неизмѣримый. Г. С.
Незмірний – Неизмѣримый. 19 (185).
Незрячий – Незамѣтный. 43 (120).
Незугарний – Неизящный, некрасивый. 58 (82).
Нейтралізація – Нейтрализация. 22 (21).
Нейтральний – Нейтральный. Г. С.
Нектон – Нектонъ. 41 (93).
Некрасистий – Безцвѣтный. 7 (62).
Немислимий – Немыслимый. 43 (270).
Ненастанний – Безпрестанный, непрерывный. 64 (2).
Необізнаний – Неосвѣдомленный. 58 (74).
Неоген – Неогенъ. 32 (132).
Неогеновий – Неогеновый. 54 (31).
Неозначений – Неопредѣленный. 35 (3).
Неозойський – Неозойскій. 41 (93).
Неозорний – Необозримый. Г. С.
Неоком – Неокомъ. 41 (93).
Неомірний – Неизмѣримый. 19 (185).
Непалкий – Негорючий. Г. С.

- Непаристий** – Нечетный. 35 (11).
Неперепустний – Непроницаемый. 23 (167).
Непізнанє – Неузнаваемость. 43 (272).
Неплідний – Бесплодный. 49 (1.12).
Неплідність – Бесплодие. 23 (126).
Неплодовитий – Непопородный. 23 (149).
Неповоротність – Неповоротливость. 58 (64).
Неповорушно – Неподвижно. 37 (92).
Неподвижно – Неподвижно. 54 (1).
Непоінформований – Неосвѣдомленный. Г. С.
Непорушений – Дѣвственный. 49 (1.110).
Непорушний – Неподвижный. 49 (1.249).
Непофарбований – Неокрашенный. Г. С.
Непохитний – Незыблемый, устойчивый. 9 (37); 49 (1.244. – 11.232).
Непочатий – Дѣвственный. 49 (1.110).
Непроглядний – Непроглядный, безпросвѣтний. Г. С.
Непрозорий – Непрозрачный. 7 (62); 54 (7); 61 (1).
Непроникавий – Непроходимый. 23 (93).
Непроникливий – Непроницаемый. 45 (166); 54 (2).
Непроникливість – Непроницаемость. 9 (20); 63 (11).
Непропускальний – Непроницаемый. 41 (70).
Непроривний – Непрерывный. 23 (28).
Нерівність – Неровность, неравенство. 41 (121).
Нерівнобічний – Неравносторонний. 32 (7).
Нерівномірність – Ассиметрія. 41 (44).
Нерість – Горная порода, окаменѣлость. 41 (66.69).
Неробучка – Каменистая подпочва. 8 (82).
Неродючий – Бесплодный. 49 (1.12); неплодородный. Г. С.
Нерозпускаємий, нерозпускальний, нерозчиняльний – Нерастворимый. 9 (20); 19 (192); 32(111); 41(121).
Нерозчинний – Нерастворимый. Г. С.
Нерозчинність – Нерастворимость. Г. С.
Нерозчиняльність – Нерастворимость. 9 (20).
Нерозпускальний, нерозпускний – Нерастворимый. 9 (20); 27 (28); 55 (6).
Нерозпускальність – Нерастворимость. 9 (20).
Нерост – Минераль. 59 (31).
Нерухомий – Неподвижный. 11 (8).
Нерухомо – Неподвижно. Г. С.
Несиметричний – Несимметрический. Г. С.
Несовершеність – Несовершенство. 7 (54).
Несомірний – Несимметрический. 7 (3).
Неспалимий – Негорючий, несгораемый. 32 (61).
Неспинний, неспиняльний – Безостановочный. 9 (4).
Неспільномірний – Несоизмѣримый. 35 (4).
Несплямлений – Незапятнанный. 32 (61).
Несповненє – Незаполненность. 7 (54).
Несповненість – Незаполненность. Г. С.
Несталий – Неустойчивый. 49 (1.255).
Нестійність – Неустойчивость. 43 (289).
Нетеча, нетіч – Стоячая вода. 2 (39); 6 (196); 19 (86); 41 (111); 49 (1.39).
Нетопкий – Неплавкий. 9 (20).
Нетра – Дебря. 41 (150).
Нетри, нетрі – Дебри. 59 (32); 71 (7); нѣдра. 31 (52); 62 (3).
Нетривкість – Непрочность. Г. С.
Нетривкий – Нестойкий, непрочный. Г. С.
Нетрівалий – Непрочный. 9 (20).
Нетрівалість – Непрочность. 9 (20).
Нетря – Пуща. 19 (223).
Неуверстований – Неслоистый. 43 (263).
Неужиток – Неудобная земля. 6 (176); 23 (118).
Неутральний – Нейтральный. 41 (103).
Нефелін – Нефелинъ. 41 (93).
Нефріт – Нефритъ. 41 (93).
Нефтяний – Нефтяной. 19 (196).
Нехта – Нефть. 72 (31); 19 (196).
Нехтяний – Нефтяной. 17 (11.561); 19 (196).
Нехтянка – Нефтяной колодезь. 17 (11.561).
Нецковатий – Корытообразный. 43 (297).
Нечистий – Нечистый. Г. С.
Нива – Пашня. Г. С.
Нижнетретичний – Нижнетретичный. 54 (31).
Низ – Подошва (горы). 19 (70); низовье (рѣки). 19 (198); низменность. 23 (23).
Низень – Низина. 41 (94).
Низина – Низина, низменность. 6 (64.175); 11 (8); 19 (198); 47 (224); 49 (1.256); котловина. 19 (41); долина. 19 (190); 49 (1.100).
Низинний – Низинный, нижний. 32 (332).
Низкоділ – Низина, низменность. 17 (11.563); 19 (198); 41 (94); 47 (224); 49 (1.236).
Низовий – Низовой (по течению рѣки). 17 (11.563).
Низовина – Низменность, низина. 17 (11.563); 19 (198); 49 (1.256); 53 (12); 54 (5).
Низовинний – Низменный. Г. С.
Низовка – Юго-Западный вѣтеръ. 17 (11.563).
Низов'я – Низовье. 17 (11.563).
Низок – Ниша. 42 (11).
Низота – Низина. 41 (94).
Низький – Низменный. 19 (198).
Нізькодільний – Низменный. Г. С.

Нирковатий – Почковидный. 13 (101); 32 (37).
Нищительний – Разрушительный. 49 (11.127).
Нищити – Разрушать, уничтожать. 19 (155).
Нівелювання – Нивеллирование. Г. С.
Нівелюючий – Нивеллирующий. 23 (16).
Нівеляція – Нивеллирование. 41 (94).
Нідра, нідро – Нідра. 41 (58); 52 (38).
Ніжний – Нѣжный. 12 (17).
Ніздрюватий – Ноздреватый. 19 (201).
Ніша – Ниша. 39 (57).
Новооживлений – Омоложенный. 42 (8).
Новотвір, новоутвір – Новообразование. 49 (11.265); 54 (16).
Ноній – Нониусъ. 41 (25).
Ноніус – Нониусъ. Г. С.
Нора – Пещера. 41 (76); нора. Г. С.
Норит – Норить. 41 (94).
Нормаль – Нормаль. 35 (5).
Нормальний – Перпендикулярный. Г. С.
Нормалю – Перпендикуляръ. Г. С.
Носоріг – Носорогъ. 58 (96).
Ночва – Впадина, ванна. 42 (16).
Нужденний – Бѣдственный. 32 (151).
Нуклеус – Нуклеусъ. 10 (94).
Нульса точно – Точка нуля. 41 (94).
Нуліпоровий – Нуллипоровый. 43 (17).
Нуль – Нуль. 35 (8).
Нумулітовий – Нуммулитовый. 23 (41).
Нурт – Водоворотъ, омутъ. 17 (11.573); 49 (1.40); струя. 41 (113).
Нурта – Пучина, бездна. 11 (10); 17 (11.573).
Нутро – Внутренность. 12 (4); 23 (8.18).

О

Оаз, оаза, оазіс – Оазисъ. 11 (8); 14 (9); 41 (94).
Обвал – Обваль. 41 (48).
Обвалитися – Обвалиться. 17 (111.3).
Обвалований – Окруженный валомъ. 41 (121).
Обвальный – Происшедшій отъ обвала. 41 (48).
Обвалькувати – Облѣпить глиной. 17 (111.3).
Обвалювання – Обваль. 19 (205); 49 (1.260).
Обвалюватися – Обваливаться. 17 (111.3).
Обведений – Объемлемый. Г. С.
Обвівати – Обвѣвать. 19 (206).
Обвіватися – Быть обвѣваемымъ. 17 (111.4).
Обвід – Контуръ. 17 (111.4); 23 (231); окружность. 35 (8); 37 (9); 23 (113); обхватъ. 41 (121).
Обвідний – Объемлющий. Г. С.
Обвітрінс – Вывѣтриваніе. 23 (97).
Обвіяти – Обвѣять. 19 (206).
Обвіятися – Быть обвѣяннымъ. 17 (111.4).

Обводнення – Обводнение. 26 (4).
Обводовий кут – Вписанный уголъ. 35 (7).
Обволікання – Обволакивание. Г. С.
Обволікати, обволікти – Обволакивать, покрывать. 17 (111.4).
Обвуглюватися – Обугливаться. 34 (79).
Обгинати – Огибать. 19 (206).
Обголення – Обнажение. 51 (24).
Обголитися – Обнажиться. 17 (111.6); 19 (214).
Обголювати – Обнажать. 17 (111.5).
Обгорілий – Обожженный. 10 (94).
Обдувати, обдути – Обвѣвать, обвѣять. 19 (206).
Обернений – Обратный. 35 (3).
Обертальний – Вращательный. 9 (9).
Обертання – Вращение. 9 (7).
Обертатися – Превращаться. 53 (5).
Обектив – Объективъ. 41 (26).
Обєм – Объемъ. 12 (8); 32 (31); 37 (63); 41 (123); 43 (253); 45 (165); 58 (3); 63 (5).
Обємистий – Обширный. 23 (108).
Об'ємний – Объемлющий. Г. С.
Об'ємовий – Объемный. Г. С.
Обильність – Обиліе. 23 (175).
Об'йом – Объемъ. 48 (13).
Обіг – Оборотъ. 9 (21).
Обігнути – Обогнуть. 19 (206).
Обіймаючий – Объемлющий. 35 (5).
Обілятий – Орошенный. 23 (159).
Обітря – Воздухъ. 49 (1.41).
Обіч – Склонъ. 41 (40).
Обкачаний – Окатанный. 60 (8).
Обкласти – Обложить. Г. С.
Обкутаний – Окутанный. 66 (3).
Облаз – Обрывъ, стремнина, крутизна. 17 (111.13); 41 (61); склонъ. 41 (88).
Область – Область. 23 (85); 41 (40); 60 (1); бассейнъ рѣки. 41 (64).
Облачковатий – Облачный. 7 (61).
Облегченс – Разгрузка. 41 (57).
Обледеніти – Оледенѣть. 19 (237).
Облий – Цилиндрической. 9 (39).
Облім – Изломъ, сбросъ. 40 (105); 41 (40).
Обловатий – Цилиндрической. 7 (56).
Облога – Залежь. 31 (53).
Облом – Разломъ. 23 (185).
Обломити, обломитися – Обломать, обломаться. 17 (111.15).
Облямовувати, облямувати – Окаймлять. 17 (111.16).
Облямування – Окаймление. Г. С.
Облямуватися – Окаймляться. 17 (111.17).
Обмежити, обмежувати – Ограничить. 19 (228).
Обмежник – Элементъ ограничения. 7 (3).

- Обмілина** – Отмель. Г. С.
Обміліти – Обмелѣть. 19 (213).
Обміль – Мель. 19 (98); 23 (106); 49 (1.201).
Обмір – Измѣреніє. 45 (166); 49 (1.152);
 об'ємь. 49 (1.271).
Обміть – Стремнина, водоворотъ. 17 (111.19).
Обнажений – Обнаженный. 42 (6).
Обнаження – Обнаженіє. 49 (1.265).
Обнижати, обнижатися – Понижать, понижається. 32 (113); 42 (6).
Обниженє, обниження – Пониженіє, опусканіє. 9 (26); 23 (13); 32 (73); 40 (79); 41 (85).
Обнижуватися – Понижається. 64 (2).
Обніг – Подножіє, подошва. 41 (67).
Обніж, обніжа, обніжа – Подножіє, подошва. 41 (67); 59 (32).
Обніжа, обніжок, обнога – Подножіє, подошва. 23 (74); 41 (66.67); 42 (6); 59 (32).
Обнятий – Объемлемый. 35 (5).
Ободистий – Согнутый, дугообразный. 17 (111.21).
Оболока, оболочка – Оболочка. 41 (16.89); 43 (99.261).
Оболона – Оболочка. Г. С.
Оболонь, оболоня – Пойма рѣки. 11 (10); 19 (79.230).
Оборотний – Обратимый. Г. С.
Оборотова вісь – Ось вращенія. Г. С.
Оборотова ось – Ось вращенія. 32 (72).
Оборотовий – Вращательный. 49 (11.262).
Обоч, обоча – Склонъ. 41 (40).
Обочень – Боковая стѣна. 41 (109).
Обочок – Склонъ. 41 (40).
Обпукати – Выстукать. 12 (5).
Образ – Изображеніє. 41 (7); 63 (37).
Образоватися – Образоваться. 61 (6).
Обрамленє – Окаймленіє. 41 (121).
Обрамлювати – Окаймлять. 43 (120).
Обрив – Обрывъ. 17 (111.24); 41 (42); 42 (6); 54 (9); обломокъ, отторженецъ. 23 (23).
Обриватися – Обрываться. 54 (24).
Обрис – Очертаніє, абрисъ. 39 (59); 41 (121); 49 (1.1).
Обрідний – Рѣдкій, разрѣженный. 47 (224).
Обрій – Горизонтъ. 11 (5); 14 (27); 59 (32).
Обрісник – Лишай. 32 (96); 41 (134).
Обробіток, обробка – Обработка. 22 (1); 48 (5).
Оброблений – Обработанный. Г. С.
Обруб – Ребро. 19 (163); участокъ. Г. С.
Обручковий – Кольцевой. 41 (30).
Обрушуватися – Обрушиваться. 54 (28).
Обсеквентний – Обсеквентный. Г. С.
Обсидіян – Обсидіанъ. 32 (126).
Обсидіяновий – Обсидіановый. Г. С.
Обсипаний – Осыпавшийся. 41 (121).
Обсипанє, обсипання – Осыпаніє. 11 (9); 47 (224).
Обсипатися – Обвалиться, осыпаться. 19 (205.221).
Обсідіян – Обсидіанъ. 41 (95).
Обставина – Условіє, обстоятельство. 32 (151); 43 (276).
Обсуванє – Оползаніє, сползаніє. 43 (226.247).
Обсуватися – Осовываться, сползать. 17 (111.28); 23 (218).
Обсуненє – Оползень. 41 (48).
Обсунутися – Осунуться, оползти. 17 (111.28); 43 (92).
Обсушений – Осушенный. 6 (162).
Обсяг – Об'ємь. 17 (111.29); 31 (54); 45 (166); 49 (1.271); 61 (2); область, пространство, площадь. 31 (6); 41 (44.53).
Обсяг трусу – Область сотрясенія. Г. С.
Обсяговий, обсяжний – Объемный. 9 (3).
Обточенє – Окатанность, окатываніє. 43 (28).
Обточений – Окатанный. 42 (246); 43 (46).
Обточити, обточувати – Обточить, обтачивать. 17 (111.29); 44 (55).
Обтяженє – Нагрузка. 41 (47); 42 (8).
Обуритися, обурюватися – Обрушиваться, обваливаться. 17 (111.30).
Обумовлювати – Обусловливать. 61 (7).
Обхвачувати – Обхватывать. 60 (5).
Обчеркувати – Очерчивать. 15 (76).
Обчисленє, обчислення, обчислюванє – Вычисленіє. 35 (3); 41 (123); 36 (17).
Обчисляти – Вычислять. 32 (74).
Обшар, обшир – Пространство. 19 (210); 64 (2).
Обширий – Обширный. Г. С.
Обширість – Обширность. Г. С.
Обширність – Обширность. 19 (223).
Обширь – Пространство, об'ємь. 17 (111.32).
Обьєм – Об'ємь. 35 (11); 49 (1.271).
Овальний – Овальный. 43 (101).
Овид – Горизонтъ. 37 (5); 40 (6).
Овія – Атмосфера. 41 (44); оболочка. 41 (89).
Оглаженный – Отшлифованный. 32 (35).
Огладка – Полировка. 32 (118).
Огляд – Осмотръ. Г. С.
Оглядовий – Обзорный. 43 (86).
Огнева, огнепальна гора – Огнедышащая гора. 19 (227).
Огнедихатий, огнедишучий, огнежерлий – Огнедышущий. 17 (111.36); 19 (227).
Огненно-плинний, огненно-рідкий – Огненножидкий. 23 (17); 65 (11).
Огнепальний – Горючий. 17 (111.36).

Огнетревалий, огнетривалий, огнетривалий – Огнеупорный. 9 (21); 31 (4); 32 (64); 46 (155).
Огнетривкість – Огнеупорность. 24 (90).
Огниво – Серія (геол.). 43 (17).
Огнистий – Огненный. 13 (55); 17 (111.36).
Огнистоплинний – Огненножидкий. 32 (40).
Огніще, бгніще – Очагъ. 41 (58); фокусъ. 9 (38); 35 (14); 41 (7); 49 (11.237).
Огняний – Огненный. 32 (80).
Оголений – Обнаженный. 39 (57).
Оголений берег – Берегъ обнаженный. Г. С.
Оголенне, оголення – Обнаженіе. 31 (65); 49 (1.265).
Оголити, оголювати – Обнажить, обнажать. 19 (214).
Огорнений – Окутанный. Г. С.
Огортати – Окутывать. Г. С.
Огранити – Ограничь. Г. С.
Ограничений – Ограниченный. 13 (8); 40 (107).
Огранка – Огранка, шлифовка. 32 (18).
Ограновувати – Огранивать. Г. С.
Огрива – Топливо. 19 (117).
Огріванє, огрівання – Нагрѣваніе. 7 (63); 9 (11); 13 (5).
Огрівати, огріти – Нагрѣвать, нагрѣть. 19 (57).
Огріє – Нагрѣваніе. 32 (75).
Огріття – Нагрѣваніе. 9 (11).
Одбиток – Оттискъ, отпечатокъ. 19 (276).
Одвал – Отваль, обрывъ. 19 (255); 41 (42).
Одведення – Отводъ. Г. С.
Одвершок – Конецъ долины. 49 (1.100).
Одвісний – Отвѣсный. 27 (28).
Одвітний – Соответствующій. 32 (39).
Одинарний – Одностворчатый. 11 (8); 47 (224).
Одиниця – Единица. 9 (10).
Одинокий – Единственный. 32 (149); 43 (106).
Одкидьки – Отбросы. 48 (39).
Одлеглість – Разстояніе. 19 (252).
Одломок – Обломокъ. 19 (211).
Одмерзати, одмерзти – Оттаивать, оттаять. 19 (275).
Одміна – Видоизмѣненіе, разновидность. 49 (1.35. – 11.126).
Одмучений – Отмученный. 61 (5).
Однobarвий – Одноцвѣтный. Г. С.
Одновартісний – Одноэквивалентный. 13 (60).
Однога – Отрогъ. 19 (272).
Однoдвoсний – Квадратный (крис.). 7 (5).
Одноклітинний – Одноклѣточный. 58 (88).
Однокольоровий – Одноцвѣтный. 53 (5).

Одномасний – Одноцвѣтный. 17 (111.41).
Одноосередочний – Концентрический. 35 (6).
Однопрозябцевий – Однодольный. 32 (132).
Однорамений – Одноплечный. 63 (61).
Однородний – Однородный. 41 (69).
Односкісний – Моноклинический. 7 (5).
Одностайний – Однородный, цѣльный, плотный. 17 (111.42); 41 (69); 58 (6); 13 (74).
Односторонний кут – Соответствующій уголъ. 35 (5).
Однотриосний – Гексагональный. 7 (5).
Одноцільний – Однородный. 13 (3); 41 (64); массивный. 58 (13).
Одрізок – Отрѣзокъ. 35 (3).
Одсіювання – Отсѣиваніе. 48 (9).
Одскалина – Обрывъ. 41 (61).
Одстоюватися – Отстаиваться. 61 (4).
Одтинок – Отрѣзокъ. 35 (3).
Одтінок – Оттѣнокъ. 9 (22).
Одхилення, одхилання – Отклоненіе. 9 (3); аберація. 9 (3); 51 (25).
Одхлинити – Отхлынуть. 19 (277).
Одчинений – Открытый, вскрытый. 29 (30).
Ожеледдя, ожеледе – Фирнь. 11 (9); 41 (62).
Оживленє – Оживленіе. 42 (11).
Озаренє – Освѣщеніе. 41 (48).
Оземлє – Почва. 41 (49).
Озер, озари – Озь, озы. 23 (216); 41 (44).
Озерний – Озерный. 32 (136); 41 (86).
Озерниця – Лиманная, озерная соль. 17 (111.44); 19 (61); 49 (11.181).
Озеро – Озеро. 19 (233); 50 (148).
Озеровий – Озерный. Г. С.
Озеровина – Озерная впадина. 40 (98).
Озеровище – Озеро высохшее. Г. С.
Озерце – Озерцо. 19 (233).
Озерявина – Высохшее озеро. 17 (111.45).
Озірка – Озерная соль. 19 (61); 49 (11.181).
Озірний – Озерный. 42 (10).
Ознак, ознака – Признакъ. 17 (111.45); 30 (5); 49 (11.85); опредѣленіе. 9 (23).
Означенє, означуванє, означення – Обозначеніе, опредѣленіе. 9 (21); 32 (47); 41 (3.44); 43 (272); 58 (43).
Означений – Опредѣленный. 41 (125).
Означити – Опредѣлить. 32 (130); 58 (43).
Озокерит – Оцокерить. 41 (58).
Озублений – Зубастый. 58 (76).
Озябленє – Охлажденіе. 12 (9).
Окаймленє – Окаймленіе. 41 (121).
Окаменизна, окаменілість – Окаменѣлость. 32 (130); 41 (66); 49 (1.277); 51 (24).
Окаменіти, окам'яніти – Окаменѣть. 19 (233).
Окапи – Соляной натекъ. 2 (38).

- Окапник** – Натекъ, сталактитъ. 32 (34); 41 (109).
- Окапниковий** – Натечный. Г. С.
- Оквас** – Окисель. 9 (21).
- Оквасальник** – Окислитель. 9 (21).
- Оквасання** – Окисленіе. 9 (21).
- Океанічний** – Океанический. 41 (40).
- Окис** – Окись. 9 (21); 22 (4); 31 (10); 49 (1.277); 61 (2).
- Окисанє, окисленє, окислення** – Окисленіе. 9 (21); 58 (39); 61 (2).
- Окисли** – Окислы. 22 (6).
- Окислість** – Окись. 60 (5).
- Окисляльщик** – Окислитель. 9 (21).
- Окисляти** – Окислять. 49 (1.277).
- Окисненє, окиснення** – Окисленіе. 13 (31); 22 (13).
- Окисник** – Окислитель. Г. С.
- Окислюватися** – Окисляться. 13 (66).
- Окись** – Окись. 60 (4).
- Окільний** – Окружной, окружающій. 41 (101).
- Окладкуватий** – Плотный. 17 (111.47).
- Околиця** – Мѣстность. 6 (10.39.218).
- Околичний, окольний** – Окрестный, периферическій. 40 (84); 41 (50).
- Окост** – Плодородный солонецъ. 48 (96).
- Окравок** – Краина. 23 (26).
- Окрайний** – Краинный, периферическій. 23 (16); 32 (121); 41 (47.74); 42 (8).
- Окраїна** – Краина. 43 (118).
- Окремий** – Отдѣльный. Г. С.
- Окремина** – Отдѣльность. 39 (58); 47 (224).
- Окремішний** – Отдѣльный. 7 (54); своеобразный, особый. 43 (105).
- Окремішник** – Отдѣльный кристаллъ. 7 (54).
- Окремнілий, окремньований** – Окремнѣлый. 29 (30); 60 (8).
- Окреслений** – Очерченный. 54 (20).
- Окресний** – Окрестный. 41 (143).
- Окрижанілість, окриження** – Оледенѣніе. 11 (8); 39 (52); 47 (224).
- Окрижніти** – Оледенѣть. 19 (237).
- Окритонасінний** – Покрытосѣмянный. Г. С.
- Окришина, окришник** – Обломокъ. 13 (13); 23 (21); брекчія. 32 (127); 41 (50).
- Окришталюватися** – Окристаллизоваться. 19 (236).
- Окрімність** – Отдѣльность. 11 (9).
- Округа** – Районъ. 19 (256).
- Округлавий, округластий** – Округленный. 23 (25.175).
- Округлість** – Шарообразность. 19 (208).
- Округляти** – Окатывать. 49 (1.277).
- Окружати** – Обходить вокругъ. 37 (68).
- Окруженє** – Окрестность. 43 (271).
- Окружність** – Окружность. 11 (8).
- Окрух** – Обломокъ. 58 (6).
- Окруховий** – Обломочный. 58 (6).
- Окрушинець** – Обломочная, кластическая горная порода. 41 (69); 58 (6).
- Окрушинки** – Обломки. 43 (24).
- Октаєдр** – Октаэдръ. Г. С.
- Октант** – Октантъ. 41 (28).
- Окуляр** – Окуляръ. 41 (26).
- Оледоватіє** – Оледенѣніе. 58 (82).
- Оливо** – Свионецъ. 9 (30); 19 (11); 49 (11.153); 63 (51); олово. 17 (111.52); 19 (237).
- Оливьяний** – Свинцовый. 19 (11).
- Оливянець білий** – Бѣлая свинцовая руда. 63 (51).
- Олив'яний** – Оловянный. 17 (111.52); 19 (237); свинцовый. 49 (11.154).
- Оливяний блиск** – Свинцовый блескъ. 9 (30).
- Оливянка** – Отвѣсъ. 63 (13).
- Оливяно-сирий** – Оловянно-сѣрый. 61 (1).
- Олівін** – Оливинъ. 41 (95).
- Олігокен** – Олигоценъ. 32 (132); 58 (97).
- Олігокляс** – Олигоклазъ. 41 (95).
- Олігоцен** – Олигоценъ. 40 (108); 41 (95).
- Олігоценовий** – Олигоценовый. Г. С.
- Олігоцєнський** – Олигоценовый. 63 (2).
- Олій** – Масло. 13 (112).
- Олій скельний** – Нефть. 58 (11); 59 (31).
- Олія** – Масло. Г. С.
- Оловистий** – Свинцовый. 7 (61).
- Олово** – Олово. 32 (135); 62 (87).
- Оловяний** – Свинцовый. 7 (61).
- Оманка** – Обманка. 32 (28).
- Ометист** – Аметистъ. 19 (227).
- Оминути** – Избѣжать. 12 (4).
- Омут** – Омуть. 41 (107).
- Оолітовий** – Оолитовый. 43 (96).
- Опад, опад** – Осадокъ (атм.). 9 (22); 11 (3); 22 (14); 23 (10); 44 (67); 54 (2); 59 (32); паденіе. 40 (62).
- Опаданє** – Осажденіе (хим.). 32 (114); опусканіе. 40 (79).
- Опадати** – Падать, понижаться. 43 (236).
- Опадка** – Впадина, углубленіе. 17 (111.54).
- Опадок** – Осадокъ. 48 (33).
- Опалевий** – Опаловый. 43 (98).
- Опаленнє** – Обжиганіе. 31 (19).
- Опаль** – Опаль. 13 (98); 41 (95).
- Опалювати** – Отапливать. Г. С.
- Опаляти, опалити** – Обжигать, обжечь. 17 (111.55).
- Опар, опарь** – Незамерзающее мѣсто на болотѣ; продушина во льду; оттелина. 8 (68); 17 (111.55); 19 (276); 49 (1.213); паръ. 41 (54).

Опертий – Основанный, опирающийся. 40 (106).
Опертися – Сопротивляться. 32 (96).
Опинитися – Очутиться. 54 (10).
Опиратися – Сопротивляться. Г. С.
Описаний – Описанный (геом.). 35 (7).
Описовий – Описательный. 41 (5).
Опір – Сопротивленіє. 31 (29); 40 (69); 49 (11.183).
Опірений – Оперенный. 58 (68).
Опірставити – Сопротивляться. Г. С.
Оповзень – Оползень. 54 (8).
Опока – Мергель. 13 (11); 28 (29); 32 (49); 41 (91); 43 (12); 59 (32); лессь. 9 (16); 60 (4); мѣль. 9 (19); 41 (84).
Ополистий – Плотный, толстый, широкий. 17 (111.59).
Ополонка – Прорубь. Г. С.
Опора – Опора. 54 (18).
Опочистий – Мергелистый. 6 (58).
Опрацьований – Обработанный. Г. С.
Опрацювання – Обработка. Г. С.
Опроміненє, опромінюванє – Инсоляція. 41 (110).
Опук, опука – Выпуклость, крымская соль. 17 (111.61); 19 (127).
Опуклий – Выпуклый; сферический. 9 (7); 11 (4); 19 (97.127); 35 (3); 49 (164); 65 (6).
Опуклість – Выпуклость. 9 (7); 19 (127); 44 (17).
Опускання – Опускание. 17 (111.61).
Опускатися, опуститися – Опускаться, опуститься. 17 (111.61).
Орган – Органъ (геол.). 41 (95).
Органичний – Органический. 9 (22).
Орний – Пахатный. 48 (6).
Орошенє – Орошение. 41 (130).
Ортодіагоналя – Ортодиагональ. Г. С.
Ортакляз – Ортоклазъ. 32 (17).
Ортоклязовий – Ортоклазовый. 41 (95).
Ортокляс – Ортоклазъ. 41 (95).
Ортоцератит – Ортоцератитъ. Г. С.
Ортоцератитовий – Ортоцератитовый. Г. С.
Ортштейн – Ортштейнъ. Г. С.
Оруже – Оружіє. 32 (33).
Орядивина – Жирная почва. 4 (20); 41 (49).
Осад – Осадокъ. 9 (22); 12 (8); 32 (51); 41 (65); 41 (1.284); отложеніє. 41 (41); 43 (17).
Осаджанє, осаджуванє, осаджування – Осаждение, отложеніє. 9 (22); 40 (82); 41 (41); 58 (42).
Осадочний – Осадочный. 9 (22); 23 (17); 31 (14); 32 (25); 49 (1.284); 58 (6).
Осадок – Осадокъ. 54 (13); 61 (5).
Освітлений – Обсѣдованный. 27 (27).
Осень – Солнечная сторона. 41 (110).

Осередковий – Центральный. Г. С.
Осередний – Центральный. 41 (8.51); внутренний. 35 (5).
Осередок – Центръ. 11 (12); 19 (189); 35 (4); 54 (22); ядро (раковины). 43 (19).
Осередок тягару – Тяжести центръ. Г. С.
Осередок тяготи – Центръ тяжести. 63 (57).
Осетр – Осетръ. 31 (135).
Осип – Осыпь. Г. С.
Осипання – Осыпаніє. Г. С.
Осипатися – Осыпаться. Г. С.
Осипище – Осыпь. Г. С.
Осїдати, осїсти – Осѣдать, осѣсть. 19 (254).
Оскїлок – Осколокъ. 19 (247).
Оскленє – Остеклованіє. 58 (25).
Осклівець – Ганоидъ. 32 (132).
Осклівцевий – Ганоидный. 58 (92).
Оскомелок – Осколокъ. 19 (247).
Осліпляючий – Ослѣпительный. 13 (56).
Осмотрений – Снабженный. 40 (17).
Осмотрити (в що) – Снабдить (чѣмъ). 43 (280).
Основа – Основаніє. 13 (71); 35 (4); базись. 41 (47); базопинакоидъ. 32 (21); фундаментъ. 41 (121); щелочь. Г. С.
Основа ерозійна – Базись эрозии. 42 (7).
Основна маса – Основная масса. 41 (73).
Основна морена – Морена основная. Г. С.
Основний – Основной (хим.). 9 (33); 22 (7); 32 (33); 41 (73); исходный. 42 (4).
Основний двостїнник – Базопинакоидъ. 32 (10).
Основність – Основательность. 43 (127).
Основно – Основательно. 43 (45).
Особень – Особь, индивидуумъ. 32 (17).
Особина – Особь. Г. С.
Особливий – Особый. Г. С.
Осовуватися – Опалзывать. Г. С.
Осонє – Солнечная сторона. 41 (110).
Осталий – Остальной. 32 (113).
Останковий – Остаточный. 42 (12).
Останок, останки – Остатокъ, остатки. 10 (98); 11 (8); 41 (90); 58 (42).
Остаточно – Окончательно. Г. С.
Остиганє – Остываніє. 37 (96); 41 (40).
Остигати – Остывать, охлаждаться. 12 (8).
Остигнути – Остыть, охладиться. Г. С.
Остилий – Остывший, охладѣвший. 19 (280).
Остоятись – Удержаться. 43 (282).
Острига – Устрица. 32 (149).
Остриця – Пирамида. 7 (15); острая вершина. 23 (75); устрица. 58 (72).
Остриця перекутні довгої – Макропирамида. 7 (22).
Остриця перекутні короткої – Брахипирамида. 7 (22).

Остричний – Устричний. 58 (89).
Острів, остров – Островъ. 11 (8); 19 (252); 44 (42); 50 (148).
Острінь – Острая вершина. 41 (110).
Остробережний – Острокрайний, остробережний. 43 (18.93).
Островець – Островокъ. 15 (5).
Островистість – Островность. 41 (78).
Островище – Мѣсто бывшего острова. 17 (111.72).
Островність – Островность. 41 (78).
Острогранный – Острореберный. 7 (58).
Острокінчастий – Острореберный. 7 (58).
Острошовб – Острая вершина. 42 (5).
Остуда, остуджене – Охлаждение, остываніе. 9 (22); 13 (5); 23 (18); 40 (8); 41 (40).
Остуджувати – Остуживать, охлаждать. Г. С.
Остуджуватися – Охлаждаться. 12 (8).
Остудити – Охладить. 9 (22).
Осув – Оползень. Г. С.
Осування – Оползання. Г. С.
Осуватися – Оползать, осовываться. Г. С.
Осувний – Оползневый. Г. С.
Осунутися – Оползти, осунуться. Г. С.
Осушений – Осушенный. Г. С.
Осушення – осушеніе. 26 (10).
Осциляция – Колебание. 40 (100).
Освітлене – Освѣщеніе. 41 (47).
Осьмистінник – Октаэдръ. 7 (5); 13 (23); 32 (4).
Осятер – Осетръ. Г. С.
Отвердіти – Отвердѣть. 17 (111.75).
Отвертий – Открытый. 7 (4); 58 (63).
Отвір – Отверстіе, дыра, скважина. 19 (256); 40 (87); 42 (11).
Отвір свідровий – Буровая скважина. 49 (11.163).
Отвірниця – Фораминифера. 58 (32).
Оток, отока – Валунъ. 41 (69); 58 (29).
Ототожнювати – Отождествлять. Г. С.
Оточак, оточень – Галька. 7 (57); 64 (13); валунъ. 41 (69).
Отруй – Ядъ. 32 (28).
Отрута – Ядъ. Г. С.
Отрутний – Ядовитый. Г. С.
Оформований – Сформированный. 28 (29).
Охаба, охабиско – Стоячая вода, лужа, болото, старое русло, старица. 2 (39); 17 (111.78); 41 (42.64).
Охабище – Оврагъ. 41 (100).
Охолодження – Охлаждение. 9 (22).
Охолоджувати, охолодити – Охлаждать, охладить. 9 (22); 40 (100).
Охолоджуватися – Охлаждаться. Г. С.
Охололий – Охлаждѣвший. Г. С.
Охолонуті – Охладиться. 19 (280).

Охоплювати – Охватывать. Г. С.
Охоронна кора – Защитная корка. 41 (107).
Охоронний – Защитный. 41 (107).
Охра – Охра. 31 (20).
Оцінка – Оцѣнка. 41 (3).
Оцупіти – Отвердѣть. 17 (111.81).
Очерк – Очертаніе. 41 (121).
Очитанс – Начитанность. 40 (3).
Очищений – Очищеніе. Г. С.
Очищення – Очищенный. Г. С.
Ошліфувати – Ошлифовать. Г. С.
Ошліховати – Ошлифовать, огранить. 19 (228).

П

Павлячкувато набіглий – Побѣжалый въ видѣ павлиняго хвоста. 7 (62).
Паводь – Разливъ, половодье. 19 (94.244).
Павучастий – Паукообразный. 49 (11.4).
Павукувате – Паукообразное. Г. С.
Павукуватий – Паукообразный. Г. С.
Пага – Выемка. 41 (66).
Пагірчастий – Холмистый. 19 (184).
Пагорок – Холмъ, пригорокъ, бугоръ. 17 (11.86); 19 (51.184); 49 (11.84).
Пад – Низина, впадина, терраса. 17 (111.86); 19 (51.184); 49 (11.84).
Паданс, падання – Паденіе. 9 (23); 41 (60).
Падати – Падать, впадать. 19 (101).
Падина – Падь, долина. 17 (111.81).
Падичій – Водопадъ. 17 (111.86).
Паділ – Долина. 17 (111.86).
Падінне – Паденіе. 29 (30).
Падуча зоря – Звѣзда падающая. Г. С.
Падуча звѣзда – Падающая звѣзда. 41 (34).
Падь – Склонъ, логовина. 19 (76); 41 (40).
Пажор – Акула. 58 (56.92).
Палене вапно – Ъдкаая известь. 32 (49).
Палений – Обожженный. 13 (74); 17 (111.88); 22 (10).
Паленс, палення – Горѣніе. 13 (17); сгараніе, сжиганіе, выжиганіе, обжиганіе. 17 (111.89); 49 (11.157).
Палеоген – Палеогень. 29 (30); 32 (132).
Палеогеновий – Палеогеновый. 54 (31).
Палеозойський, палеозойський, палеозойчий – Палеозойскій. 23 (18); 32 (132); 41 (95); 40 (105); 47 (223).
Палеолітичний – Палеолитическій. 10 (90).
Палеоморфологічний – Палеоморфологическій. 43 (234).
Палеоморфологія – Палеоморфологія. 43 (16).
Палеонтологія – Палеонтологія. 32 (130).

- Палеоцен** – Палеоцень. 41 (95).
Паливо – Топливо. 9 (36); 31 (94).
Палити – Топить. Г. С.
Палити – Жечь, обжигать, сожигать. 17 (111.89).
Паличкуватий – Палкообразный, ортоцератитовый. 58 (52.90).
Палкий – Горючий, легко воспламеняемый. 9 (16); 17 (111.89); 49 (1.82).
Палко – Горячо, жарко. 17 (111.89).
Палуба – Пустота, впадина. 17 (111.89).
Пальний – Горючий, сгораемый. 13 (111); 49 (11.157).
Пальність – Сгораемость, горючесть. 9 (30); 49 (11.157).
Пальовий – Свайный. 49 (11.152).
Палянична лява – Блинообразная лава. 41 (63).
Памула – Иль, тина. 17 (111.91).
Панва – Гніздо, впадина. 41 (96).
Пантелеріт – Пантеллеритъ. 41 (95).
Панцерник – Броненосецъ. 49 (1.23).
Панцеровий – Панцырный. Г. С.
Панцирний – Панцырный. 32 (132).
Папороть – Папоротникъ. 32 (132); 58 (57).
Пара – Паръ. 9 (22); 11 (4); 37 (49); 63 (8).
Параболя – Парабола. 35 (14).
Парагоніт – Парагонитъ. 41 (95).
Паразитний – Паразитный. Г. С.
Паразитний кратер – Паразитный кратеръ. Г. С.
Паралелепіпед – Параллелепипедъ. Г. С.
Паралелепіпедальний – Параллелепипедальный. Г. С.
Паралелізація – Параллелизация. Г. С.
Паралелограм – Параллелограммъ. Г. С.
Паралельний – Параллельный. 11 (9).
Паралельно – Параллельно. 61 (1).
Паралелізм – Параллельность. 40 (105).
Параметр – Параметръ. Г. С.
Паристий – Четный. 35 (11); 45 (166).
Паристокопитний – Парнокопытный. 32 (148).
Паристокопитовий – Парнокопытный. Г. С.
Парний – Четный. Г. С.
Парованс – Испареніе. 13 (52); 32 (114).
Паровати – Испаряться. 32 (6.114); 40 (20).
Паросток – Отпрыскъ. Г. С.
Парость – Отпрыскъ. Г. С.
Пароутворення – Парообразование. Г. С.
Партія – Часть. 43 (90).
Парування – Испареніе, парообразование. 9 (22); 19 (312); 49 (1.157).
Парувати – Испаряться. 22 (2).
Паруватий – Парообразный. 9 (22).
Пас – Поясъ. 27 (27).
Пасемистий, пасистий, пасматий – Полосатый. 17 (111.99); 32 (35).
Пасмо – Цѣпь (горная), гряда, полоса. 11 (5); 24 (87); 32 (150); 38 (13); 39 (53); 41 (47); 47 (224); 49 (1.87. – 11.244); 59 (32); 64 (1).
Пасмовий – Хребтовый. 32 (134).
Пасмуга – Цѣпь (горная). 23 (24).
Пасмуговатість – Ленточность, полосатость. 41 (45).
Пасок – Поясокъ, черта. 32 (35).
Патина – Патина. 10 (94).
Пауковець – Паукообразное. 32 (38).
Пахнути – Пахнуть. Г. С.
Пахощі – Запахъ. 53 (7).
Паща – Жерло. 49 (1.116).
Паялка, паяльна трубка – Паяльная трубка. 41 (89); 61 (2).
Певний – Опреѣленный. Г. С.
Певно – Опреѣленно. Г. С.
Пегматіт – Пегматитъ. 41 (96).
Пекельний камінь – Ляписъ. 49 (1.162).
Пеліт – Пелить. 41 (96).
Пелягичний – Пелагическій. 41 (96.137).
Пемза – Пемза. 41 (48).
Пенеplen – Пенеplenъ. Г. С.
Пенеplena – Пенеplenъ. 41 (96); 42 (4); 43 (242).
Пенеplенізація – Образование пенеplена. 43 (270).
Пенітентес – Пенитентесъ. Г. С.
Пенний – Коренной, главный. 41 (111).
Пентагональний додекаедр – Додекаэдръ пентагональный. Г. С.
Пень – Усѣченное геометрическое тѣло. 35 (10); глыба, штокъ, залежь. 41 (49.68); 58 (8); стебель. 58 (89).
Ператний – Цикадовый. 32 (132).
Первень – Элемента (хим.). 32 (17); 41 (57); 58 (6); 63 (42).
Первинне уложення – Залеганіе первоначальное. Г. С.
Первинний – Первичный. Г. С.
Первичний, первісний, первітний – Первичный, первобытный. 10 (96); 23 (17); 31 (11); 49 (1.174. – 11.5).
Первісний – Первоначальный. Г. С.
Первісток – Элементъ (хим.). 35 (5).
Первовік – Начало вѣковъ. 17 (111. 107).
Первовічний – Первоначальный. 49 (11.5).
Первограняк – Призма 1-го рода, протопризма. 7 (17.48).
Первозданный – Первозданный. 17 (111.107).
Первозвір, первозвирятко – Простѣйшее животное. 58 (32.55.88).
Первоостриця – Пирамида 1-го рода. 7 (15).

Первopідстава – Первое основание, базисъ. 17 (111.107).

Первopіраміда – Пирамида 1-го рода. 32 (11).

Перворост – Водоросль. 32 (149).

Перворядне зложище – Первоначальное залеганіє. 43 (92).

Первостайний – Первобытний. 49 (11.5).

Первостворений – Первозданный. 49 (11.5).

Перворотний – Первозданный. Г. С.

Перебалочок – Лощинка. 17 (111.108).

Перебарвлюватися – Выцвѣтатъ, менять цвѣтъ. 7 (62).

Перебій – Водопадъ, порогъ. 41 (80); 64 (7).

Перебути – Перебытъ. Г. С.

Переважати – Преобладать. 40 (80).

Переважний – Подавляющий. Г. С.

Перевал, переваленє – Переваль. 38 (22); 39 (52); 44 (35); перебрось. 41 (120).

Перевалля – Оврагъ обрывистый. 17 (111.110).

Переверстований – Перепластованный. Г. С.

Переверстований (чим) – Переслаивающийся (съ чѣмъ). Г. С.

Переверстовування – Перепластованіє, переслаиваніє. Г. С.

Перевершенє, перевишенє – Превышеніє. 41 (36); 42 (14).

Перевищувати – Превышать. Г. С.

Перевідкладання – Переотложеніє. Г. С.

Перевідкладений – Переотложенный. Г. С.

Перевірний – Повѣрочный. Г. С.

Перевірочний – Провѣрочный. 9 (25).

Переводитись – Вымирать. 49 (1.62).

Переводня – Вымирающая, измельчавшая порода. 49 (1.152).

Перегаченє – Запруживаніє. 41 (40).

Перегин – Перегибъ. Г. С.

Перегинання – Перегибъ. 49 (11.7).

Перегін – Перегонка. Г. С.

Переуглубленє – Переуглубленіє. 42 (14); 43 (306).

Перегиблений – Переуглубленный. Г. С.

Перегній – Перегной. 10 (91); 48 (16); 49 (11.7); 62 (55).

Перегороджений (чим) – Переслаивающийся (съ чѣмъ). 64 (3).

Перегородка – Перегородка. Г. С.

Перегрітий – Перегрѣтый. Г. С.

Передавання – Передача. 63 (15).

Передання – Передача. Г. С.

Передбачати – Предвидѣтъ. Г. С.

Передгірний – Предгорный. 19 (149).

Передгірря, передгірья – Предгорье. 19 (149); 49 (11.75).

Передгліцяльний – Предледниковый. 43 (33).

Передестильованє – Перегонка. 13 (5).

Передиратися – Прорываться. 64 (14).

Передище – Передняя область. 41 (123).

Переділє – Водораздѣлъ. 41 (104).

Передісторичний – Доисторическій. 32 (33).

Передльодовиковий – Предледниковый. 54 (31).

Передоліна – Поперечная долина. 8 (82); 49 (1.100).

Передсказанє – Предсказаніє. 12 (18).

Передсказати – Предсказать. 12 (18).

Передюрійський – До-юрскій. 40 (93).

Перед'юрський – До-юрскій. Г. С.

Пережарений – Перегрѣтый. 32 (73).

Пережити – Пережить. Г. С.

Пережувач – Жвачное. 32 (148).

Переуглиблений – Переуглубленный. 39 (60).

Переісточенє – Превращеніє. 7 (56).

Перекаламутити – Взмутить, помутить. 17 (111.120).

Перекал – Оврагъ. 19 (226).

Перекид – Перебрось. Г. С.

Перекидний – Переметный. 49 (11.11).

Перекис – Перекись. 9 (23); 19 (18); 22 (5).

Перекіт – Сводъ. 19 (13).

Переконання – Убѣжденіє. Г. С.

Перекоп – Перешеекъ. 41 (36).

Перекочувати – Перекатывать. Г. С.

Перекрій – Разрѣзъ, сѣченіє, профиль. 10 (92); 17 (111. 122); 23 (45); 58 (23); 64 (11).

Перекутня – Діагональ. 35 (6); 49 (1.94); ось. 32 (10).

Перекутня позема – Ортодіагональ. 7 (31).

Перекутня скісна – Клинодіагональ. 7 (31).

Перелавленє – Переотложеніє, переслаиваніє. 41 (121); 42 (258); 43 (108).

Перелавлений – Переотложенный, переслоенный. 43 (258).

Перелазити – Перепалзывать. 49 (11. 12).

Переливний – Переливной. 32 (112); 41 (120); 42 (14).

Перелицьованє – Превращеніє. 41 (121).

Переложенє – Переотложеніє. 1 (121).

Перелом – Изломъ, переломъ. 19 (294); 24 (88); преломленіє. 63 (85).

Переломанє – Преломленіє, рефракція. 41 (7.30).

Переломлюватися – Переламываться. Г. С.

Перемагати – Преодолювать. Г. С.

Перемежка – Промежутокъ. 54 (7).

- Перемежок** – Промежутокъ. Г. С.
Переміль – Мель. 17 (11.126).
Переміна – Перемѣна, превращеніє. 41 (70).
Перемінятися, перемінитися – Превращаться, превратиться. 43 (272); 58 (39).
Перемішний – Смѣшанный. 17 (111. 127).
Перемішування – Перемѣшиваніє. Г. С.
Переміщенє – Перемѣщеніє. 41 (65); 42 (11).
Перемога – Преодоленіє. Г. С.
Перемулина – Болото. 4 (21).
Перенесенє – Переносъ. 41 (119).
Перенизина – Поперечная долина. 4 (21).
Переніс – Переносъ. 9 (23); 41 (119).
Переносити – Превышать. 43 (296).
Переноситися – Передвигаться. 32 (191).
Переношення – Переносъ. 9 (23).
Переобраз, переобразование – Преобразование, метаморфоза, параморфоза. 7 (56); 41 (121); 49 (1.202).
Переохолодження – Переохладженіє. 9 (23).
Перепилювати – Перепиливать. Г. С.
Перепиляти – Перепиливать. 49 (11.12).
Переповзати – Переползати, перепалзывать. Г. С.
Переповняти – Переполнять. 54 (22).
Переповнювати – Переполнять. Г. С.
Переполовинення – Раздѣленіє пополамъ. 35 (5).
Перерва, перерванє – Перерывъ. 42 (15); 43 (95).
Переривний – Прерывной. Г. С.
Перерібка – Переработка. 58 (33).
Переріз – Разрѣзъ, пересѣченіє. 19 (76); 32 (7).
Перерізувати – Прорѣзывать. 49 (11.13).
Перероблювання – Переработка. Г. С.
Пересаджений – Прорѣзанный. 43 (92).
Пересип – Пересыпъ. 32 (104); 44 (42).
Пересит – Пересыщеніє. 9 (23).
Пересичення – Пресыщеніє. Г. С.
Пересищений – Пересыщенный. 9 (23).
Пересичення – Пересыщеніє. 9 (23).
Пересікати – Пересѣкать. Г. С.
Пересіч – Разрѣзъ. Г. С.
Пересічений – Пересѣченный. Г. С.
Пересіч – Пересѣченіє, сѣченіє. 35 (4); 41 (55); 49 (11.15).
Пересічний – Пересѣкающійся. 7 (3); средний. 41 (55); (54) 6.
Перескок – Перебросъ. 41 (120).
Переспа – Насыпъ. 41 (45).
Пересталенє – Возгонка. 13 (81).
Перестуда – Переохладженіє. 9 (23).
Перестуження – Переохладженіє. Г. С.
Пересув – Передвиженіє. 9 (23); сдвигъ. 41 (49.76); 58 (34); горный проходъ. 41 (57).
Пересування верстов – Шарріажъ. 23 (179).
Пересунений – Сдвинутый. Г. С.
Пересування – Передвиженіє. 9 (23); сдвиганіє. Г. С.
Пересувати – Сдвигать. Г. С.
Пересуватися – Перемѣщаться. 23 (8); передвигаться. Г. С.; сдвигаться. Г. С.
Пересуненє – Передвиженіє, перемѣщеніє. 40 (112); 41 (65.101); 43 (273).
Пересунути – Сдвинуть. Г. С.
Пересунути – Сдвинуться, передвинуться. Г. С.
Пересушуватися – Просушиваться. 50 (149).
Пересвідчитися – Удостовериться. 32 (5).
Пересяканє – Просачиваніє. 58 (39).
Пересякати – Просачиваться. 23 (22).
Пересяклий (чим) – Пропитанный (чѣмъ). 64 (15).
Переташенє – Перетаскиваніє, перемѣщеніє. 42 (15).
Перетвір, перетворенє, перетворення – Превращеніє. 9 (26); 22 (14); 45 (166).
Перетворення – Преобразование. Г. С.
Перетворитися – Превратиться. Г. С.
Перетворюватися – Превращаться. Г. С.
Перетепленє, перетепльність – Теплопроводность. 41 (124).
Перетин – Пересѣченіє. 35 (4); разрѣзъ. Г. С.
Перетинати – Перерѣзывать, пересѣкать. 49 (11.13.15).
Перетиснутися – Пробраться, продвинути. 32 (33).
Перетік – Протокъ. 19 (212); 49 (11.109).
Перетікати – Протекать. 49 (11.108).
Перетічка – Протокъ. 19 (212).
Перетлівати – Перетлѣвать. 9 (24).
Перетлівший – Перетлѣвшій. 9 (24).
Перетоплюванє – Переплавленіє. 31 (38).
Перетравлювати – Переваривать. 32 (1).
Перетревати – Перебыть, пережить. 43 (297).
Перетрухати – Перетлѣвать. 9 (24).
Перетрухлий – Перетлѣвшій. 9 (24).
Перетягання – Перетаскиваніє. Г. С.
Перетятий – Пересѣченный. Г. С.
Переузлє – Узелъ. 23 (199).
Перехватнє уложенє – Переметное, трансгрессивное залеганіє. 41 (86).
Перехватний – Переметный, трансгрессивный. 41 (60).
Перехід – Переходъ, переваль, проходъ (горный). 23 (47); 32 (134); 27 (28); 41 (120).

- Перехідний** – Переходной. 41 (54.120).
Перехідність – Доступность, проходимость. 41 (150).
Переходовий – Переходной. 41 (120).
Перехоплювання – Перехватывание. 54 (11).
Перехресне уложення – Залегание перескающее. Г. С.
Перехресний – Перескающийся. Г. С.
Перехресте – Перекрестъ. 41 (55).
Перехрестник – Двойникъ проростанія. 7 (54).
Перехрещений – Пересъченый. Г. С.
Перехрещення – Пересъчение. Г. С.
Перехрещувати – Перекрещивать, пересъкать подъ прямимъ угломъ. 43 (238).
Перешиб – Пересъчение. 41 (55).
Перешибати – Пересъкать, проръзывать. 32 (45).
Перешибне уложеннє – Перескающее залегание. 41 (86).
Перешийка – Перешеекъ. 41 (86).
Перешкода – Препятствие. 42 (4).
Переярок – Поперечный оврагъ. 11 (8).
Период, периода, періода – Періодъ. 23 (114); 32 (131); 43 (16).
Перистий – Пестрый. 24 (94); 31 (17); 46 (155).
Периферія – Периферія. 23 (106).
Періодит – Перидотитъ. 41 (96).
Період третинний – Періодъ третичный. Г. С.
Періферичний, періферний – Периферическій. 41 (74); 42 (8).
Перламутровий – Перламутровый. Г. С.
Перлинець – Перлитъ. 41 (96).
Перловий – Перламутровый. 7 (60).
Перм – Пермская система. 23 (18).
Перманентність – Перманентность. Г. С.
Пермська система – Пермская система. Г. С.
Пермський – Пермскій. 41 (96); 54 (27).
Перпендикуляр – Перпендикуляръ. Г. С.
Перпендикулярний – Перпендикулярный. Г. С.
Перстеновий – Кольцевой. 41 (30).
Перстень – Кольцо. 32 (48).
Перстень метеорів – Кольцо метеоритовъ. 41 (23).
Перстеноватий – Кольцеобразный. 32 (73).
Пертє – Напоръ, стремленіе. 41 (58.100).
Перть – Тропинка гъшеходная. 41 (56. 100).
Перун – Громъ. 41 (49).
Пестрий – Пестрый. 32 (132); 40 (105); 41 (56).
Петрографія – Петрографія. 41 (96).
Печера, печеря – Пещера, нора. 11(9); 17 (111.149); 19 (36); 23 (64); 40 (84); 41 (49); 49 (11.18).
Печеркуватий – Пещеристый. Г. С.
Печерний – Пещерный. 17 (111.149); 19 (36); 32 (132); 41 (76); 49 (11.18); 58 (82).
Печівка – Печная глина. 32 (64).
П'єдестал – Пьедесталь. Г. С.
Пижмовець – Мускусный быкъ. 23 (34).
Пил – Пыль. 17 (111.150); 19 (225); 23 (26); 32 (109); 49 (11.115).
Пилина, пилинка, пилиночка – Пылинка. 17 (111.150); 19 (225).
Пилистий – Зубчатый, пылчатый (гребень). 41 (102).
Пилити – Пылить. 19 (225).
Пилка – Пылинка. 17 (111.151); пила. 10 (96).
Пилкуватий – Пылчатый. Г. С.
Пилова буря – Буря пыльная. Г. С.
Пиловий – Пыльный. 41 (111).
Пилок, пилочка, пилочок – Пылинка. 17 (111.150.151); 19 (225).
Пилуватий – Пылевидный. Г. С.
Пиль – Пыль. 41 (111).
Пилюга – Пыль, облако пыли. 17 (111.150); 19 (225).
Пилюжина, пилюжинка – Пылинка. 17 (111.151).
Пилюра – Пыль. 19 (225).
Пилястий – Пыльный; пылевидный. 42 (261); 43 (32).
Пирамида, піраміда – Пирамида. 35 (10); 49 (11.18).
Пиріт – Пиритъ. 41 (98).
Пирожитися – Вздуться. 17 (111.152).
Пироксен – Пироксенъ. 41 (45).
Писаний граніт – Письменный гранитъ. 41 (106).
Писаристість – Способность писать. 7 (61).
Писарська крейда – Пишущій мѣль. 32 (49); 58 (74).
Писарський лупак – Аспидный сланецъ. Г. С.
Писень – Графитъ. 32 (20).
Письмовець – Письменный гранитъ. 58 (13).
Питимий – Питевой. 9 (24).
Питний – Питевой. Г. С.
Питома вага – Вѣсъ удѣльный. Г. С.
Питома гірська вохкість – Карріерная влажность. 13 (54).
Питомий – Собственный. 32 (70).
Питомий тягар – Удѣльный вѣсъ. 9 (37); 13 (2); 49 (11.223); 63 (14).

- Півверстовий** – Полуверстный. 19 (96).
Південник – Меридіанъ. 49 (1.201).
Півколо – Полуокружность. 35 (6).
Півкристалічний – Полукристаллическій. Г. С.
Півкристалний – Полукристаллическій. 43 (220).
Півкруг – Полукругъ. Г. С.
Півкругляк – Вершина. 41 (47).
Півкуля – Полушаріе. 11 (9).
Півметалевий – Полуметаллическій. Г. С.
Півметалний – Полуметаллическій. 32 (39).
Півмісяцеватий – Полулунный. 32 (116).
Північний олень – Сѣверный олень. 10 (98).
Півостриця – Гемипирамида. 7 (31).
Півострів – Полуостровъ. 49 (11.53); 59 (32).
Півсолоний – Солоноватоводный. 41 (50).
Півстінний – Геміэдрический. 32 (13).
Півтінъ – Полутѣнь. 41 (14); 49 (11. 53).
Під – Низъ, низкое мѣсто, западина; степное блюдце. 11 (7); 17 (111.158); 47 (224).
Підбудуванє – Фундаментъ. 41 (121).
Підвалина – Цоколь, пьедесталь. 41 (110).
Підведенє, підвисшенє – Поднятіе, повышеніе. 40 (79.100); 41 (104).
Підвишений – Возвышенный. 19 (88).
Підвітрянний – Подвѣтренный. 19 (132); 38 (17).
Підводний – Подводный. 17 (111.161).
Підгірє – Предгорье; подошва горы. 6 (193); 23 (137); 41 (67).
Підгірний, підгірній – Подгорный. 17 (111.162); 19 (61).
Підгірок, підгірє, підгірря, підгірья, підгір'я – Подгорье, склонъ, подошва горы. 17 (111.163); 19 (61); 39 (56); 44 (30); 49 (33.38.11).
Підглибляти – Углублять. 17 (111.163).
Підгорочка – Подгорье, бугоръ у подошвы горы. 17 (111.163).
Підгостренний – Приостренный. Г. С.
Підгрунт, підгрунтє, підгрунття, підгрунтя – Подпочва. 9 (25); 19 (71); 26 (5); 30 (11); 34 (33); 41 (121); 48 (6); 49 (11.31).
Підгрунтова вода – Вода подпочвенная. Г. С.
Підгрунтовий – Подпочвенный. 19 (71); 49 (11.39).
Піддашє – Большая золотая ниша. 39 (57).
Піддвиженє – Поднятіе. 41 (75).
Піддвижений – Приподнятый. 41 (44).
Підземельний, підземний – Подземный. 13 (10); 17 (111.165); 19 (63); 49 (11.34); 52 (38); 54 (4).
Підзол, підзоль – Подзолъ. 23 (226); 44 (36).
Підзолистий – Подзолистый. 57 (39).
Під'єм – Подъемъ. Г. С.
Під'йом – Подъемъ. 48 (25).
Підірвати – Подорвать, подрывать. 17 (111.177).
Підковуватий – Подковообразный. 9 (25); 49 (11.34).
Підлеглий – Подчиненный, второстепенный. 39 (56).
Підлежний – Подстилающий. Г. С.
Підледняковий – Подледниковый, субгляціальний. 42 (8).
Підложе, підложє, підложжа – Почва, подстилка, подпочва; ложе. 40 (102); 41 (49.62.121); 59 (32).
Підльодний – Подледный. 17 (111.171); 49 (11.35).
Підльодовиковий – Подледниковый, субгляціальний. Г. С.
Підлягати – Подвергаться. Г. С.
Підмивання – Подмываніе. Г. С.
Підмивати – Подмывать. 34 (33).
Підмила – Иль. 17 (111.171).
Підмінка – Псевдоморфоза. 7 (56); 32 (25).
Підмоклий – Болотистый, мокрый. 6 (146.172); 23 (124).
Підморський – Подморскій. 40 (115).
Підмулювати – Подмывать. 23 (124).
Піднесенє – Поднятіе. 23 (13); 41 (75).
Піднесений – Поднятый; приподнятый. Г. С.
Піднести – Приподнять. 40 (68).
Підниз – Подпочва. 49 (11.39).
Підніжє, підніжжа, підніжжя, підніжок – Подножіе. 17 (111.173); 23 (38); 41 (67); 54 (8).
Підноситися – Подниматься. Г. С.
Підношенє, підняття – Поднятіе. 17 (111.173); 19 (88); 32 (95); 40 (78); 41 (75).
Піднятий – Поднятый. Г. С.
Підняття – Подъемъ. Г. С.
Підойма – Рычагъ. 9 (29); 63 (51).
Підошва – Подошва; подпочва. 19 (71); 41 (110); 49 (11.39).
Підпадати (під що) – Подвергаться. Г. С.
Підповерх – Подъярусъ. 43 (87).
Підподіл – Подраздѣленіе. 9 (25).
Підполоч – Подмываніе (берега). 41 (120).
Підпора – Опора. Г. С.
Підпорядкований – Подчиненный. Г. С.
Підпорядковувати – Подчинять. 43 (127).
Підпочва – Подпочва. 43 (252).
Підправка – Удобреніе. 6 (57).
Підрив – Подрываніе, подмываніе. 41 (120.121); врѣзь. 42 (5).

- Підривати** – Подрывать. 17 (111.177).
Підри́те – Подры́тіє. 41 (121).
Підри́тий – Подры́тий. 41 (121).
Підро́зділ – Подраздѣленіє. Г. С.
Підрядний – Подчиненный, второстепенный. 41 (64).
Підсі́вка – Песчаная глина. 1 (135); песчаный лессь. 18 (857).
Підскі́рна вода – Грунтова́я вода. 32 (110).
Підсно́ва – Фундаментъ. 41 (121).
Підсподо́к – Песчаная подпочва. 44 (24).
Підста́ва – Базисъ, основаніє, фундаментъ. 7 (4); 17 (111.180); 41 (121); 43 (58); пьедесталь. Г. С.
Підсти́лаючий – Подсти́лаю́щий. 60 (9).
Підсту́паючий – Восходя́щий, поднима́ющий. 32 (113); 41 (84).
Підсту́пний – Восходя́щий, поднима́ющий. Г. С.
Підсу́мок – Ито́гъ. Г. С.
Підсу́ненє – Надвига́ніє. 41 (45).
Підхлористий – Хлорноватистый. Г. С.
Підхолме́ – Подо́шва холма. 41 (66).
Підчи́нений – Подчиненный. 42 (5).
Підшу́рна вода – Подпочвенная вода. 19 (71.86).
Пізо́літ – Пизолитъ, гороховый камень. 41 (58).
Пі́йма – Пойма. 41 (120); разливъ рѣки. 19 (244); 49 (11.124).
Пікрі́т – Пикри́тъ. 41 (96).
Пі́на – Пѣна. Г. С.
Пінако́йд – Пинакоидъ. 61 (1).
Піні́стий – Пѣнистый. 41 (104).
Пі́ниця – Пѣнка морская. 32 (62).
Пі́нявий – Пѣнистый. Г. С.
Піра́мида, піра́міда – Пирамида. 13 (24); 39 (59).
Піра́міда́льний наметень – Валунъ пирамидальный. Г. С.
Піра́ргірі́т – Пираргиритъ. 63 (52).
Піри́т, пірі́т – Пиритъ. 28 (29); 43 (225); 54 (30); 63 (50).
Піро́ксен – Пироксенъ. 32 (60).
Піро́люзит, піро́люзі́т – Пиролюзитъ. 27 (28); 32 (37); 57 (45); 63 (46).
Піро́сфера – Пиросфера. 13 (1).
Піря́стий – Перистый. 41 (51).
Піря́сто – Перисто. 43 (151).
Піскі́вець – Песчаникъ. 40 (82); 43 (16).
Піскі́вцевий – Песчаниковий. 43 (282).
Піско́ва за́спа – Заносъ песчаный. Г. С.
Піско́вання, піско́вати́ця – Песчаная почва. 8 (82); 11 (9); 17 (111.187); 47 (224).
Піско́вець – Песчаникъ. 11 (9); 19 (34); 40 (82); 41 (103); 47 (224); 49 (11.17); 54 (3).
Пісковий – Песчаный, песочный. 11 (9); 17 (111.187); 19 (34); 49 (11.17).
Пісковик – Песчаникъ. 23 (17); 41 (103); 43 (17); 58 (16).
Пісковиковий – Песчаниковий. Г. С.
Пісковина – Песчаная почва, супесь. 6 (172); 19 (95); 41 (103).
Піско́виця, піско́вище – Песчаная площадь. 41 (103); 49 (11.17).
Піскува́тий – Песчаный, песчанистый. 10 (92); 11 (9); 17 (111.188); 19 (34); 49 (11.17).
Піскува́то-глиня́стий – Песчано-глинистый. Г. С.
Піскува́ха – Песчаная низина. 11 (9); 17 (111.188).
Пі́скун – Песчаная почва. 9 (24).
Після́льодовенний, після́льодовиковий – Послѣледниковый. 10 (93); 26 (11).
Після́третичний, після́третний – Послѣтретичный. 27 (27); 39 (56); 54 (13).
Після́третя́ доба – Послѣтретичный періодъ. 60 (4).
Пі́сний – То́щій, неплодородный (о почвѣ). 6 (57.151).
Пі́сок – Песокъ. 17 (111.188); 19 (34); 49 (11.17).
Пі́сочаний – Песчаный. 17 (111.188).
Пі́сочний, пі́сошний – Песочный. 19 (34).
Пі́сочок – Песочекъ. 17 (111.188).
Пі́счак – Псаммитъ. 41 (98).
Пі́счаний – Песчаный. 42 (12); 57 (39).
Пі́счано – Песчано. 6 (118).
Пі́счаноглини́стий – Песчаноглинистый. 6 (118).
Пі́счастий – Песчаный, песчанистый. 6 (11.132); 43 (94).
Пі́щина, пі́щинка – Песчинка. 14 (26); 19 (34); 41 (103); 49 (11.17); песчаная площадь. 41 (103).
Пі́счуга – Песчаная площадь, глубокий песокъ. 19 (34); 41 (103.145).
Пі́чурка – Мелкая золо́вая ни́ша. 39 (57).
Пі́чурка ви́вітрюва́ння – Карманъ вывѣтриванія. 47 (224).
Пі́чурка зві́трення – Ни́ша ви́вѣтْرِиванія. Г. С.
Пі́щане́ць – Песчаная почва. 17 (111.190).
Пі́щаний – Песчаный. 23 (71).
Пі́щани́к – Песчаникъ. 14 (4).
Пі́щаниця – Супесь. 19 (95).
Пі́шуга – Глубокий песокъ. 17 (111.190); 49 (11.17).
Пла́в – Половодье. 41 (65); трясина. 49 (11.215); наносъ. 41 (43).
Пла́вання – Плаваніє. Г. С.
Пла́вба – Плаваніє. 40 (21).

- Плавень** – Плавикъ, плавиковый шпатъ. 7 (58); 32 (42); 41 (65); струя. 41 (113).
- Плавецъ** – Ластъ. 58 (71).
- Плавё, плавя** – Болотистая мѣстность, плавни. 41 (141).
- Плавневий скалинець** – Плавиковый шпатъ. Г. С.
- Плазун** – Безхвостая ящерица. 32 (147); пресмыкающееся. Г. С.
- Плай** – Тропинка. 41 (144).
- Планий** – Ровный. 6 (11.19).
- Плаский** – Плоскій. 9 (24).
- Пласт** – Пластъ. 41 (104); 54 (22); 61 (1).
- Пластичний** – Пластичный. Г. С.
- Пластичність** – Пластичность. 31 (38).
- Пластивя** – Пластъ, слой. 17 (111.191).
- Пласковатий** – Пластинчатый. 7 (55).
- Пластковатість** – Пластинчатость, пластоватость. 7 (57).
- Пластовецъ, пластовик** – Снѣгъ клочковатый. 41 (106).
- Пластовий** – Слоистый. 41 (104).
- Плат** – Пластъ, слой. 49 (11.20.170).
- Платівка** – Чешуйка. 61 (1); пластинка. Г. С.
- Платівчастий** – Пластинчатый. Г. С.
- Платівчастість** – Пластинчатость. Г. С.
- Платок** – Слой, пластъ. 17 (111.192).
- Платочок** – Тонкая пленка. 13 (42).
- Плащева лежба** – Плащеобразное залеганіе. 43 (108).
- Плащеватий** – Плащеобразный. 43 (32).
- Площина** – Плоскость, равнина. 19 (45.230); 49 (11.22.118).
- Плащувате уложення** – Залеганіе плащеобразное. Г. С.
- Плейстосейста** – Плейстосейста. Г. С.
- Плейстоцен** – Плейстоцень. Г. С.
- Плекане** – Разведеніе (растений). 32 (104).
- Плеохроїзм** – Плеохроизмъ. Г. С.
- Плескатий, плесковатий, плескуватий** – Плоскій, приплюснутый. 10 (95); 15 (63); 17 (111.194); 39 (57).
- Плесо** – Плесо, озеро, протокъ. 17 (111.194); 19 (212.233); 41 (65); 64 (6).
- Плезіозавр** – Плезиозавръ. 58 (100).
- Пленер** – Пленерь. 58 (98).
- Плив, плія** – Теченіе. 41 (65).
- Пливун** – Летучій песокъ. 41 (64); плывунъ. 62 (52).
- Пливучий** – Текучій. 32 (31); 40 (109); плывучій. 41 (103).
- Плиний** – Жидкій. 9 (11); 54 (4).
- Плисковатий** – Плоскій. 17 (111.195).
- Плита** – Плита. 7 (57); 17 (111.196); 19 (43); 32 (99); 43 (253).
- Плиткий** – Мелкій, неглубокій. 6 (116); 23 (16); 32 (149); 40 (98); 41 (63); мелководный. 49 (1.200).
- Плитний** – Плиткообразный. 17 (111.196).
- Плитняк** – Плитнякъ. 19 (43).
- Плитняковий, плитовий** – Плитняковый, плиткообразный. 17 (111.196); 19 (43); слоистый. 58 (69).
- Плиточка** – Пластинка. 28 (29).
- Плиття** – Плиты. 17 (111.196).
- Плитуватий** – Плиткообразный. Г. С.
- Плівка** – Пленка. Г. С.
- Плідний** – Плодородный. 23 (43).
- Пліна** – Осколокъ. 41 (110).
- Плінистий** – Обломочный. 41 (50).
- Пліокен, пліоцен** – Плиоцень. 29 (30); 32 (132); 40 (110); 41 (97); 43 (253); 58 (96).
- Плістосейста** – Плейстосейста. 41 (97).
- Плістоцен** – Плейстоцень. 41 (97); 43 (263).
- Плодучий** – Плодородный. 11 (9).
- Плосінь** – Плоскость, равнина. 17 (111.197).
- Плоский** – Плоскій. 23 (28); 35 (3); 40 (106).
- Плоскінь** – Низина. 41 (63).
- Плоскість** – Плоскость. 41 (63).
- Плосковерстований** – Горизонтально-наслоенный. 40 (101).
- Плоскозгіре** – Плоскогорье. 41 (97).
- Плоскозгірний** – Плоскогорный. 23 (58).
- Плоскозгірний простір** – Плоскогорье 23 (219.220).
- Плоскоскибовий** – Плоскоглыбовый. 41 (115).
- Плотний** – Плотный. 27 (28).
- Площа** – Плоскость, площадь. 7 (3); 19 (43); 20 (4); 24 (85); 31 (31); 32 (3); 35 (3); 40 (44); 41 (63); 46 (155); 57 (36); низина. 41 (63).
- Площавина** – Плоскость. 41 (63).
- Площевий** – Плоскостной. 35 (4).
- Площина** – Плоскость. 7 (3); 11 (9); 14 (3); 17 (111.197); 19 (43.230); 41 (63); 46 (155); 72 (4).
- Площина зростання** – Плоскость сростанія. Г. С.
- Площина пересуву** – Плоскость сдвига. Г. С.
- Площинка** – Площадка. 10 (95).
- Площинь, площовина** – Низина. 19 (43.230); 41 (63).
- Плювіальний** – Плювиальный. 41 (97).
- Плюский, плюсклий, плюсковатий** – Плоскій, сплюснутый, сморщенный, приплюснутый. 17 (111.198).
- Плющити** – Сплюсчивать. 19 (71).
- Плягіокляс** – Плагіоклазъ. 41 (97).
- Пляж** – Пляжъ. Г. С.
- Плямистий, плямлений, плямовитий, плямуватий** – Пятнистый. 7 (61); 17 (111.199).

- Плямочка** – Пятнышко. Г. С.
Плянiмeтeр – Планиметр. 41 (97).
Плянктон – Планктон. 41 (97).
Пластика – Пластика. 40 (97); 41 (97); 43 (243).
Плястичний – Пластический. 43 (102)
Плястичність – Пластичность. 41 (97).
Плятина – Платина. 49 (11.20).
Плято – Плато. 39 (57); 41 (83).
Пляшковий – Бутылочный. 63 (48).
Побгатиcя – Сложиться складками, скомкаться. 17 (111.201).
Побереже, побережжа, побережжя, побережина – Побережье, прибрежье, низовье; набережная; 6 (8.197); 10 (91); 17 (111.201); 79 (28.126.159.235); 40 (112); 42 (10); 49 (11.24); 58 (34).
Побережний, побережній – Береговой, побережный. 17 (111.201); 19 (28); 41 (85); 42 (6); 49 (1.16)
Побiл – Бѣлая глина. 17 (111.203); 24 (95).
Побiльшeнє, побiльшення – Увеличение. 9 (36); 41 (37).
Побiчний – Боковой, побочный, второстепенный. 32 (5); 42 (11); 41 (93).
Поборeнє – Преодоление. 41 (144).
Поборювати – Преодолевать. 32 (97).
Побочина – Боковая стѣна. 41 (109).
Повала – Покров. 41 (52).
Поверх – Поверхность. 10 (91); 17 (111.210); 19 (50); ярус. 49 (11.258); этаж. Г. С.
Поверхневий, поверхнний – Поверхностный. 41 (63.94).
Поверхня – Поверхность, площадь. 11 (9); 19 (50); 35 (3); 41 (12.63); 49 (11.26); 54 (18); 63 (5).
Поверховий, поверховний – Поверхностный, наружный. 9 (2); 19 (50.163); 26 (14); 27 (27); 49 (11.26).
Повзало – Оползень. 8 (82).
Повздожний – Продольный. 11 (10); 41 (87).
Повиватися – Извиваться. 19 (294).
Повигинаний – Согнутый, извилистый. 32 (90).
Повид – Вид, образ. 41 (69).
Повикручуваннй – Извилистый, изогнутый. 43 (107).
Повиполокуваннй – Размытый. 43 (150).
Повитися – Извиваться. 19 (294).
Повишений – Возвышенный. 19 (88).
Повищення – Повышение, возвышение. 19 (88).
Повiд, повiддя, повiдє, повiдь – Половодье, разлив. 19 (94.244); 41 (75); 49 (11.124); 51 (24).
Повiдь – Наводнение. Г. С.
Повiльний – Медленный, постепенный. 41 (75).
Повiнний – Половодный, разливной. 41 (75.120).
Повiнь – Половодье, разлив. 41 (75); 49 (11.124); наводнение. Г. С.
Повiтровий – Воздушный. 49 (1.41).
Повiтря – Воздух. 11 (4).
Повiтряний – Воздушный. Г. С.
Повновiдє – Половодье. 41 (75).
Повностiнний – Полногранный, голоэдрический. 7 (4).
Повностiнник – Полногранник. 7 (4).
Поводження – Поведение. Г. С.
Поволiкати – Обволакивать, облекать, покрывать. 32 (27).
Поволiкатися – Обволакиваться, покрываться. 64 (12).
Поволока – Налет. 7 (56); покров. 23 (180).
Поволочистий – Коркообразный. 7 (56).
Поволочний – Покровный. Г. С.
Поворiт, поворот – Поворот. 17 (111.226); 19 (52).
Повставати – Возникать. 49 (1.42).
Повстанє – Происхождение, образование. 32 (147); 40 (102).
Повськуха – Черная вязкая глина. 1 (135).
Повторний – Повторный, вторичный. 7 (56); 9 (7); 60 (4).
Повторюванє – Повторение. 43 (269).
Повхта – Болото. 8 (69).
Погасання – Угасание. 19 (137).
Погаслий – Угасший, потухший. 17 (111.231); 23 (36).
Погаснути – Угаснуть. Г. С.
Погiй – Прибой. 23 (53); 41 (50).
Погiйна затока – Залив прибойный. Г. С.
Погiйна лiнiя – Линия прибоя. 42 (5).
Погiйна нора – Ниша прибоя. 42 (5).
Погiйно горло – Прибойный рукав устья. 42 (5).
Погiйний залив – Прибойный залив. 42 (6).
Погiйний пiдрив – Прибойный врьз. 42 (5).
Погiрє – Склон горы. 41 (47).
Поглиблення – Углубление. 54 (4).
Поглиналинний – Поглотительный. 9 (25)
Поглинати – Поглощать. 9 (25).
Поглублюванє – Углубление. 43 (306).
Поглублювати – Углублять. 23 (218).
Погляд – Воззрение. 49 (1.42).

Погній – Удобрєніє. 6 (94); 32 (39).
Поголовастий – Покатый, пологій. 17 (111.233).
Погорблений, погористий – Холмистый. 6 (5); 19 (184); 42 (265); 43 (58).
Погризений – Разъѣденный. 7 (54).
Подаватися в зад – Отступать. 23 (191).
Подавляющий – Подавляющий. 43 (28).
Подавний – Древній. 23 (76).
Податливий, податний – Податливый, нестойкій. 12 (10); 43 (20).
Податлівість – Податливость, нестойкость. 43 (91).
Подвійне заломлення – Двойное преломленіє. С. Г.
Подвійний – Двойной. 32 (6); 40 (107).
Поди – Степная блюдца, низменные мѣста, долины. 17 (111.240).
Подібувати – Встрѣчать. 32 (20).
Подина – Низина. 17 (111.241).
Подібний – Подобный (геом.). 35 (8); сходный. Г. С.
Подібність – Подобіє (геом.). 35 (8).
Поділ, поділля – Низменность, долина. 17 (111.241); 19 (190.198); 41 (63); 49 (1.100).
Поділ – Раздѣленіє, классификація. 41 (64.81).
Поділка – Масштабъ. 41 (22).
Подільність – Дѣлимость. 63 (7).
Подіркуватий – Ноздреватый, скважистый, пористый. 17 (111.242); 19 (28.117.201).
Подірчавити – Сдѣлаться ноздреватымъ. 19 (201).
Поднесенє – Повышеніє, поднятіє. 58 (34).
Подоба – Форма, видъ, образъ. 41 (10.66.69); 43 (102).
Подовжна морена – Продольная морена. 39 (60).
Подовжний, подовжній – Продольный. 17 (111.243); 39 (53.60).
Подонка – Маточный растворъ. 41 (93).
Подонний – Донный, поддонный. 41 (72.73).
Подробити – Измельчить. 49 (1.152).
Подряпаний – Поцарапанный. Г. С.
Подряпати – Исцарапать. 49 (1.159); поцарапать. Г. С.
Подсол – Подзолъ. 40 (102).
Посдинчий – Простой. 7 (4); 32 (1).
Поємність тепла – Теплоемкость. 41, (124); 45 (166).
Пожива – Пища. 22 (2); 32 (1.120); 63 (55).
Поживок – Питаніє. 39 (63).
Пожиточний – Полезный. 32 (34).
Позакруглювати – Округлить. 17 (111.255).
Позамулювати – Занести иломъ. 17 (111.257).

Позамулюватися – Быть занесеннымъ иломъ. 17 (111.257).
Позапилювати – Запылить. 17 (111.257).
Позверховний – Поверхностный 17 (111.262).
Позвіювати – свѣять. 19 (14).
Поздмухувати – Сдуть. 17 (111.263).
Поздовжна морена – Морена продольная. Г. С.
Поздовжний – Продольный 32 (8).
Позем – Уровень. 32 (108); 40 (100); 41 (52); 64 (13); этажъ, ярусъ, горизонтъ (геол.). 43 (12); 58 (33.45); 64 (9).
Поземелє, поземлє – Рельефъ. 41 (69); 42 (10); 43 (58).
Поземельний – Земной, сухопутный. 41 (87).
Поземий – Горизонтальный. 13 (7); 19 (158); 43 (13); 49 (1.81); 58 (33).
Поземий наконечник – Протопинакоидъ 7 (24).
Поземний – Горизонтальный. 11 (5); 17 (111.204); 39 (54); 45 (166).
Поземниця – Ватерпасъ. 63 (13).
Поземно – Горизонтально. 17 (111.264); 54 (5).
Поземо – Горизонтально. Г. С.
Поземо верстований – Горизонтально наслоенный. Г. С.
Позитивний – Положительный Г. С.
Позірний – Кажущійся. 9 (13); 40 (108).
Позмірювати – Смѣрять. 19 (48).
Познак – Признакъ. 49 (11.85); 58 (80).
Позначати – Обозначать. Г. С.
Позначений – Обозначенный. Г. С.
Позначення – Обозначеніє. Г. С.
Позплічний – Сплошной. 19 (71).
Пойманий – Пойменный. 57 (39).
Показчик – Указатель. Г. С.
Покам'яніти – Окаменѣть. 19 (233).
Покидь – Отбросъ. 54 (26).
Покинений – Покинутый. Г. С.
Покіт – Скатъ. 17 (111.272); 49 (11.163).
Поклад – Отложеніє. 13 (10); 28 (29); 31 (10); 32 (130); 43 (250); 47 (224); 53 (3); 64 (3); залежь, штокъ. 32 (3); 41 (59); 54 (11); 58 (9); 59 (32); мѣсторожденіє. 9 (19); 41 (86); 49 (1.213); слой, пласть. 9 (32); 49 (11.20.170); ярусъ. 49 (11.258).
Покладний хід – Жильная залежь. 41 (86).
Покладовинис – Отложеніє. 47 (224).
Покост – Лакъ. 32 (68).
Покот – Боковой откосъ. 41 (108).
Покотистий, покочастий – Покатый. 19 (28.86.87).
Покраєний – Изрѣзанный. Г. С.

Покрив, покрива, покривало – Покровъ. 32 (125); 40 (86); 41 (52).
Покривлений – Искривленный. 7 (54).
Покришити – Измельчить. 49 (1.152).
Покришка, покров, покрыва – Покровъ. 23 (113); 27 (27); 39 (66.74); 49 (11.49).
Покровений – Покрытый. 17 (111.279).
Покровець – Покровъ. 49 (11.49).
Покровний – Покровный. 29 (30).
Покручений – Извилистый. 33 (27).
Покутничий сніг – Пенитентесь. 41 (51).
Пола – Скала, каменная плита. 8 (82); 17 (111.281).
Полавлений – Раздѣленный на толщи. 43 (118).
Полевий скалець, полевий шпат, полевик – Полевой шпатъ. 9 (25); 31 (11); 32 (56); 41 (61).
Полегшення – Облегчение. Г. С.
Полегшувати – Облегчать. Г. С.
Поледовый – Послѣдниковый. 23 (169).
Полеза – Проталина. 41 (106).
Полессовий – Послѣлессовый. 43 (92).
Полива – Эмаль. 32 (54).
Поливода – Половодье, разливь. 19 (94.244).
Полип – Полипь. 19 (93).
Полишений – Оставленный. 42 (12).
Полишка – Остатокъ. 40 (91).
Поліг – Низина, низменность у рѣки. 17 (111.281); 41 (94).
Полігенний – Полигенный. 41 (97).
Полієдричний – Поліэдрический. Г. С.
Полірник – Трепель. 41 (97).
Поліровка, полірування – Полировка. 49 (11.51); 53 (3); 61 (8).
Полірувати – Полировать. 19 (213).
Полісинтетичний – Полисинтетический. Г. С.
Половий – Палевый. 49 (11.2).
Половинити, половити – Дѣлить пополамъ. 32 (5); 35 (5).
Половинний – Геміэдрический. 32 (66).
Половіддя, половідє, половідь – Половодье, разливь. 19 (244); 41 (75).
Полог – Пойма. 17 (111.286); 19 (239).
Пологи – Степная низменность. 19 (198); 47 (224).
Пологий – Отлогій, покатый; горизонтальный. 17 (111.286); 23 (28); 43 (32).
Положенє, положення, положінє – Положеніе. 10 (92); 23 (27); 32 (130); 40 (101); 54 (22).
Положений – Расположенный. Г. С.
Положистий – Покатый, отлогій. 19 (87); 40 (103).
Положистість – Отлогость. Г. С.

Положисто – Отлого. Г. С.
Поломистий – Пламенный. 7 (62).
Полоненє – Перехватываніе, захватъ, плѣненіе. 42 (5); 43 (88).
Полонений – Захваченный. 42 (7).
Полонина – Горный лугъ, горное пастбище. 11 (10); 17 (11.287); 19 (230); 41 (42); 64 (19); плоскогорье. 19 (35); 44 (29).
Полонинний – Горнолуговой. 17 (111.287).
Полонинний вітер – Фень. 41 (65).
Полонистий – Покатый. 17 (111.287).
Полонка – Вакка. 41 (123); прорубь. Г. С.
Полоса – Полоса, зона, поясъ (минер.). 7 (4); 23 (10); 41 (39.46); 43 (124).
Полосний, полосовий – Зональный. 7 (4); 41 (91).
Полость – Полость. 60 (4).
Полугірє – Пригорокъ. 41 (43).
Полуденник – Меридианъ. 41 (91).
Полумья – Пламя. 31 (11).
Полум'яний – Пламенный. Г. С.
Полупаний – Потрескавшийся. 43 (104).
Полупрозорий – Полупрозрачный. 7 (62).
Полустінний – Геміэдрический. 7 (4).
Полустінник – Геміэдрическая форма. 7 (4).
Получатися – Получаться. 61 (3).
Получені цівки – Сообщающіеся сосуды. 58 (41).
Получений – Соединенный. 32 (114).
Получитися – Соединиться. 32 (136).
Польє – Польє (карст.). 41 (97).
Польовий – Полевой. 49 (11.50).
Польовий скалинець – Полевой шпатъ. Г. С.
Польовий шпат – Полевой шпатъ. 31 (3); 34 (76); 44 (28).
Польодовиковий – Послѣдниковый. Г. С.
Полюс – Полюсь. 11 (9); 19 (98); 34 (80).
Полягати – Залегать. 28 (29).
Полярний – Полярный. 66 (3); 19 (99); 41 (73); 66 (3).
Помаранчевий – Апельсинно желтый. 7 (61).
Помилка – Ошибка. Г. С.
Помило, помия – Подмываніе. 41 (120).
Поміліти, помілышати – Обмелѣть. 19 (213); 49 (1.265).
Помілкй – Мелковатый. 19 (98).
Помір – Измѣреніе. 41 (47); 45 (166).
Помірний – Пропорциональный. 49 (11.104); умѣренный. 11 (9); 44 (74); 59 (32).
Помірно – Умѣренно. Г. С.
Поміряти – Смѣривать. 19 (48).
Поміст – Гребень (горнаго хребта). 43 (272).
Поміткй – Наблюдательный. Г. С.
Помітно – Замѣтно. 43 (4).

Помічанє – Замѣчаніє, наблюденіє. 43 (86).
Помічательний – Наблюдательный. 41 (5).
Поміченє – Наблюденіє. 41 (6); 58 (27).
Поморє – Побережье моря. 41 (85).
Поморський – Приморскій. 41 (63).
Поморщитися – Поморщиться. Г. С.
Помотаний – Запутанный. 7 (55); 23 (179).
Пом'якчити, пом'якшити – Смягчить, размягчить. 17 (111.300).
Понамітати – Намести. 19 (153).
Понасувати – Надвигать. 19 (136).
Пониженє, понизє, пониззя – Пониженіє, низина, низменность, низовье. 29 (30); 41 (94); 49 (1.256. 11.256).
Понизити – Понизить. 31 (19).
Пониманє – Пониманіє. 43 (231).
Понор – Проваль. 41 (80); 42 (12).
Понористий – Изрытый, неровный. 17 (111.312).
Понтичний – Понти́йскій Г. С.
Понти́ський – Понти́ческий. 54 (31).
Понятє – Понятіє. 58 (43).
Поодинокий – Отдѣльный. 32 (13).
Попелистий, попельний, попелястий – Пепельный, пепельносы́рый. 7 (61); 119 (9.103); 41 (44).
Попелястий – Пепельный. Г. С.
Попельгосірий – Пепельносы́рый. Г. С.
Попереділюваний (чим) – Переслаивающийся (съ чѣмъ). 43 (119).
Поперемінне верстованє – Переслаиваніє, перепластовываніє. 41 (125); 43 (95).
Поперемінний – Поперемѣнный. 32 (16); 41 (116).
Поперемінність – Переमेжаемость, чередованіє, переслаиваніє. 40 (82).
Поперетинаний – Пересѣченный, порѣзанный. 43 (102).
Поперечна лава – Баррієрный рифъ. 41 (47).
Поперечна лунність – Кливажъ. 43 (243).
Поперечний – Поперечный. 11 (9).
Поперечник – Поперечникъ, діаметръ. 9 (26); 11 (5); 35 (6).
Попідземний – Подземный. 19 (63); 49 (11.34).
Попілляняк – Подзолъ. Г. С.
Попілляняновий – Подзолистий. Г. С.
Попел, попіл – Пепель. 17 (111.331); 19 (10); 23 (20).
Попередність – Предшествованіє. Г. С.
Поперемінний – Перемежающийся. Г. С.
Поплава – Торфяникъ. 41 (150).
По при (чого) – Вмѣстѣ, рядомъ (съ чѣмъ). 43 (258).
Попроломлюваний – Пересѣченный. 43 (241).

Попсований – Испорченный. 10 (95).
Пора – Пора. Г. С.
Порепаний – Потрескавшийся. Г. С.
Поривання – Стремленіє. Г. С.
Пориватися – Стремиться. Г. С.
Поризаний – Разрѣзанный. 42 (5).
Порисований – Поцарапанный, исчерченный, покрытый шрамами. 32 (109); 64 (13).
Порисований лобяк – Валунъ со шрамами. 41 (69).
Порисований наметень – Валунъ со шрамами. Г. С.
Порисованість – Исцарапанность. Г. С.
Порисувати – Исчертить. 49 (1.159).
Поритий – Изрытый. Г. С.
Порівняння – Сравненіє, параллелизація. 19 (5).
Поріг – Порогъ. 17 (111.344); 41 (80); 42 (6).
Порізаний – Пересѣченный. 40 (109); изрѣзанный. Г. С.
Порізнений – Разрозненный. 9 (28).
Поріче, порічина, порічка – Побережья́, рѣ́чная долина, порѣ́чье. 6 (30.141); 23 (124); 41 (64.121); 49 (11.63).
Пороватий – Пористый. 23 (81).
Пороговина – Ступенчатая страна. 41 (114).
Порог – Порогъ. 23 (90); 32 (97).
Пороготворець – Порогодѣлатель. 42 (6).
Порода – Порода. 19 (118); 28 (29); видъ. 41 (66.135); родъ. 41 (130).
Порожище – Порогъ, вздутьє. 41 (87).
Порожनावий – Полый. Г. С.
Порожнеча, порожнина, порожнява – Пустота, полость, впадина. 11 (9); 39 (57); 47 (224); 49 (11.114).
Порожнява – Полость. Г. С.
Порожнявий – Полый. Г. С.
Порозкопувати – Раскопать. 19 (257).
Порозливатися – Растечься. 19 (264).
Порозмивати – Размыть. 17 (111.348).
Порозний – Пористый. 9 (26); 54 (8).
Порозність – Пористость. 9 (26); 42 (21).
Порозривати – Разрыть, раскопать. 19 (257).
Порозтікатися – Растечься. 19 (264).
Порост – Водоросль. 49 (1.40).
Порох – Пыль, порошокъ. 7 (57); 19 (225); 22 (13); 23 (22); 40 (5); 41 (111); 48 (8); 49 (11.115).
Порохлявий – Пылевидный. 48 (10).
Порохнавка, порохник – Пахатная почва. 41 (42); 58 (10).
Порохницє – Черноземъ сыпучій, легкій, мало урожайный. 8 (83).
Порохнячка – Почва, гумусъ, перегной. 6 (178.199); 23 (21.227); 41 (77).
Порохуватий – Пылевидный. Г. С.

- Порошина** – Пылинка. 19 (225); 49 (11.115).
Порошинка – Пылинка. Г. С.
Пороштити – Пылить. 19 (225).
Порошок – Порошокъ. 9 (26); 22 (18); 31 (81); 49 (11.63).
Порошкуватий – Порошкообразный. Г. С.
Порошний – Пыльный. Г. С.
Порскливий, порський – Хрупкій. 7 (59).
Поруватий – Пористый. 41 (98).
Поруватість – Пористость. 63 (12).
Порушати – Нарушать. 49 (11.231).
Порушатися – Двигаться. 32 (71).
Порушення – Нарушение. 49 (1.231).
Порфир, порфір – Порфиръ. 41 (72); 31 (3); 49 (11.63).
Порфирит – Порфиритъ. 41 (98).
Порхкий – Землистый. 7 (58).
Порховина – Пахатная почва, гумусъ, перегной. 32 (1); 41 (42).
Порховинний – Гумусовый. 41 (77).
Порцелян – Фарфоръ. 63 (49).
Порцеляниця, порцелянка – Каолинъ. 32 (63.124); 41 (98).
Порцелянова глина – Глина фарфоровая. Г. С.
Порцеляновий – Фарфоровый. 31 (43).
Посерединний – Срединный. 39 (73); 47 (224).
Посирий – Сыроватый. 19 (101).
Посів – Посѣвъ. 20 (13).
Послідки – Остатки. 11 (8); 47 (224).
Послідовний – Послѣдовательный. Г. С.
Послідок – Результатъ. 46 (156).
Пбспіль – Сплошь. Г. С.
Постава – Положеніе. 58 (33).
Поставлений рубя – Поставленный на голову. 39 (54).
Постачання – Снабженіе, доставленіе. 51 (24).
Постепенно – Постепенно. 32 (72).
Постій – Стояніе, покойное состояние, стационарная фаза. 41 (71).
Постійність – Постоянство, перманентность. 41 (143).
Постумний – Вторичный. 28 (29).
Поступ – Наступаніе. 41 (71).
Поступати – Подвигаться. 64 (4).
Поступовий – Поступательный. 9 (9); постепенный. Г. С.
Постягане – Доставка. 43 (255).
Посуватися – Перемищаться, двигаться. 40 (113); подвигаться. Г. С.
Посуд – Посуда. 24 (87); 31 (105).
Посудина – Сосудъ. 13 (3); 32 (17).
Посуха – Засуха. 14 (3); 32 (113); 41 (55).
Посушний – Пустынный. 42 (4).
Посьвіт – Мерцаніе, блескъ, сіяніе. 41 (105).
Потамольогичний – Потамологическій. 51 (24).
Потамольогія – Потамология. 41 (65).
Потанути – Растаять. 19 (78.132).
Потас – Калій. 32 (58); 41 (79); 63 (48).
Потасовий – Калійный. 32 (4); 58 (59).
Поташ – Поташъ. 22 (2).
Потаяти – Растаять. 19 (78).
Потвір – Чудовище. 58 (64).
Потемсея – Дебря лѣсная. 41 (150).
Потемніти – Стемнѣть. Г. С.
Потеплий – Тепловатый. Г. С.
Потиранє – Натираніе. 7 (63).
Потік, лоток, потічок – Потокъ, ручей, течение. 6 (10); 17 (111.378); 19 (34); 41 (46); 49 (11.68); 58(41); 59 (32); 64 (5).
Потока – Руслó. 19 (281).
Потоковий – Поточный. 19 (135).
Поточина – Ручеекъ. 4 (21); 17 (111. 381); русло, ложе. 19 (281); 41 (46).
Поточний – Текущий, проточный. 19 (108).
Потрапити – Попасть. Г. С.
Потрапляти – Попадать. Г. С.
Потретинний період – Послѣтретичный періодъ. Г. С.
Потретичний – Послѣтретичный. 54 (29).
Потрісканий – Растрескавшийся. 32 (90).
Потрясенє – Сотрясеніе. 40 (74); 41 (59).
Потухлий – Потухший. 19 (272).
Потяглий – Отлогій, пологій. 19 (256); 38 (14); 39 (59).
Потьмаритися – Потемнѣть. Г. С.
Пофалдованє – Складчатость. 64 (13).
Пофалдований – Складчатый. 32 (133).
Пофалдуватися – Сложиться складками. Г. С.
Пофарбування – Окрашивание. Г. С.
Похибка – Ошибка. 41 (9).
Похил, похиленє – Наклонъ, уклонъ, склонъ. 19 (148); 41 (50); 43 (21.243); 49 (1.224).
Похилий – Наклонный. 19 (138); 35 (4); 49 (1.224); 54 (22).
Похилина, похилість – Наклонъ. 19 (148); скатъ. 49 (11.163).
Похилистий – Наклонный. 19 (148).
Похилість – Покатость. Г. С.
Похило – Наклонно, отлого. 23 (22); 54 (5).
Похилятися – Склоняться, наклоняться. 54 (22).
Походженнє – Происхождение. 41 (129).
Походити – Происходить. Г. С.
Походистий – Отлогій. 17 (111.388).
Походний – Производный. 7 (57).
Пбхолодний – Холодноватый. Г. С.
Похолонуті – Поглотить. 12 (13).

- Похребтина** – Позвоночный столбъ, спинные позвонки. 45 (165); 49 (11.46).
- Похропавіти** – Поморщиться. 12 (9).
- Похта** – Болото. 8 (69).
- Поцілений** – Пораженный. 32 (89).
- Початковий** – Начальный, первоначальный. 11 (7); 49 (11.5).
- Початок** – Истокъ, верховье (рѣки) 11 (10).
- Почва** – Почва. 6 (11.212); 23 (191); 32 (64); 41 (45); 43 (247).
- Почвенний** – Почвенный. 41 (49).
- Почвознавство** – Почвовѣдѣніе. 41 (49).
- Почковатий** – Почковатый, почковидный. 7 (55).
- Пошрамлений** – Покрытый шрамами. Г. С.
- Пошрамленість** – Исцарапанность. Г. С.
- Поширений** – Распространенный. Г. С.
- Поширення** – Распространение. Г. С.
- Поширювати** – Расширять. 54 (28).
- Пошматований** – Разорванный. 41 (85); 44 (303).
- Пошрамлене** – Исцарапанность, покрытие шрамами. 43 (19).
- Пошрамлений лобяк** – Валунъ со шрамами. 41 (69).
- Пощербити** – Выщербить. 43 (272).
- Поява** – Явление. 58 (34).
- Пояс** – Пояс, зона. 11 (9); 41 (39.67).
- Пояснене** – Легенда (карты). 41 (21).
- Правдивий** – Вѣрный. 37 (3).
- Правило** – Правило. Г. С.
- Правильний** – Правильный. 7 (3); 35 (7).
- Правильність** – Правило, законъ. 13 (63).
- Праглинковий** – Древній глинистый. 58 (47).
- Прагора** – Древняя гора. 32 (134).
- Пражити** – Накалывать. 32 (17).
- Празьвірятко** – Простѣйшее животное. 58 (84).
- Пралупак** – Древній сланецъ. 32 (129); филлитъ. 41 (96); 64 (9).
- Пралюдина** – Доисторическій человекъ. Г. С.
- Прародич** – Предокъ. 32 (146).
- Прастарий** – Древній. 32 (132).
- Прати** – Напирать. 12 (7).
- Прачоловік** – Первобытний, доисторическій чоловѣкъ. 43 (280); 58 (96).
- Предвиджувати** – Предвидѣть. 12 (14).
- Предложеніе** – Предложеніе. 31 (19).
- Предок** – Предокъ. Г. С.
- Представитель** – Представитель. 32 (144).
- Представлене** – Изображеніе. 41 (69).
- Представлений** – Представленный. Г. С.
- Представляти** – Представлять. 64 (2).
- Представник** – Представитель. Г. С.
- Преображене** – Преобразование. 12 (8); превращеніе. 32 (147).
- Прибережжа, прибережжя** – Побережье. 19 (47); 49 (11.24).
- Прибережжа** – Прибрежье. Г. С.
- Прибережний** – Прибрежный, побережный. 6 (163); 19 (47); 40 (90).
- Прибій** – Прибой. 19 (159); 40 (115); 49 (11.81); 53 (9); 54 (3).
- Прибійна гирлова відога** – Прибойный рукавъ (въ устьѣ). Г. С.
- Прибійна затока** – Заливъ прибойный. Г. С.
- Прибійна нора** – Ниша прибойная. Г. С.
- Прибійний підрив** – Врѣзь прибойный. Г. С.
- Прибік, прибіч** – Боковая часть, боковой откосъ. 41 (108.109).
- Прибічник** – Сторонникъ. Г. С.
- Приблизний** – Приблизительный. 7 (4).
- Приболоток** – Край болота. 49 (1.21).
- Привабливість** – Привлекательность. Г. С.
- Привал** – Выступъ скалы. 41. (62).
- Привищений** – Возвышенный. 49 (1.41).
- Пригідний, пригожий** – Пригодный. 23 (11); 31 (23); 32 (104).
- Пригірє, пригорок** – Холмъ, предгорье. 19 (184); 40 (109).
- Пригорілий** – Пригорѣлый. Г. С.
- Приготування** – Приготовление. Г. С.
- Придатний** – Пригодный. Г. С.
- Призма** – Призма. 35 (10); 63 (59).
- Прийняти** – Принять, допустить. 43 (90).
- Приклад** – Примѣненіе. 31 (25).
- Прикладний** – Прикладной. 51 (23).
- Приклонник** – Сторонникъ, приверженець. 433 (288).
- Прикмета** – Признакъ. 97 (63); 53 (6).
- Прикметний** – Присущій, свойственный. 43 (18); качественный. 9 (14).
- Прикрашений** – Украшенный. 32 (98).
- Прикрий беріг** – Крутой берегъ. 47 (224).
- Прилагоджене** – Приготовление. 41 (44).
- Прилад, приладдя** – Приборъ. 9 (26); 32 (89); 48 (10).
- Приладжене** – Монтровка. 41 (24).
- Прилежний** – Прилегающій. 23 (169); 41 (74).
- Прилежник** – Катеть. 35 (4).
- Прилив** – Приливъ. 41 (65).
- Прилідок** – Тонкій ледъ. 41 (56).
- Прилученє** – Присоединеніе, причлененіе. 42 (15).
- Прилучений** – Причлененный. 41 (55).
- Прилучений острів** – Причлененный островъ. 42 (4).

- Прильодовиковий** – Приледниковый, перилляціальний. 39 (60).
- Приляганє** – Приставаніє. 7 (59).
- Примінекнє, приміненє** – Примѣненіє. 31 (19); 41 (43).
- Примінити** – Приспособити. 32 (150).
- Приміс, примішка** – Примѣсь. 9 (27); 31 (63); 41 (47); 54 (11).
- Примішкозий** – Добавочный. 41 (42).
- Приморє** – Взморье, побережье морское. 41 (84).
- Примулина** – Иль наносный. 17 (111.428).
- Примулити** – Занести иломъ. 17 (111.428).
- Примусовий** – Вынужденный, принудительный. 41 (89).
- Принагідний** – Пригодный, удобный. 43 (269).
- Принада** – Привлекательность, красота. 43 (91).
- Принадність** – Привлекательность. Г. С.
- Прийиження** – Пониженіє. 27 (29).
- Прийиновленє** – Приспособленіє. 41 (43).
- Припадати на що** – Приходиться, приурочиваться. 43 (240).
- Припадати до чого** – Совпадать съ чѣмъ. 49 (11.173).
- Припадистий** – Пологий, отлогий; низменный. 17 (111.430); 19 (198. 266).
- Припадковість** – Случайность. 43 (21).
- Припадливий** – Низменный. 17 (111.430).
- Припадъ** – Низменность, черноземъ съ вязкой глиной. 17 (111.431); 19 (198).
- Припай** – Пляжъ. 17 (111.431).
- Припайий** – Приуроченный. Г. С.
- Припарок** – Зной влажный. 41 (75).
- Припас** – Запасъ. 43 (262).
- Припинення** – Прекращеніє. Г. С.
- Припирати** – Прикасаться, граничить. 43 (242).
- Припізнє** – Замедленіє. 42 (16).
- Припічкуватий** – Крутобережный. 19 (53).
- Приплив** – Притокъ. 19 (283); приливъ. 11 (9); 36 (11); 41 (65).
- Приплюснений** – Приплюснутый. Г. С.
- Приплющити** – Сплющить. 19 (71).
- Прирінити** – Нанести гальку. 8 (69).
- Приріст** – Прирость. 40 (19); 41 (86).
- Прирічка** – Притокъ. 60 (2).
- Прирічний** – Прирѣчный. 23 (64).
- Приряд** – Приборъ. 12 (17).
- Прискалка, прискалок** – Выступъ скалы, боковая скала, уступъ. 17 (111.438); 19 (164); 41 (62).
- Прискорє** – Ускорєніє. 42 (5).
- Прискоряти** – Ускорять. 19 (161).
- Прислїн** – Горный проходъ. 41 (57).
- Прислон** – Горный обрывъ. 17 (111. 438).
- Приставання** – Совмѣщеніє. Г. С.
- Пристайний** – Совмѣстимый. Г. С.
- Пристайність (геом.)** – Совпаденіє, совмѣщеніє. 35 (3).
- Пристати** – Совмѣститься. Г. С.
- Пристїн** – Отвѣсный берегъ. 17 (111.442).
- Пристосований** – Приуроченный. 27 (27).
- Пристосовання, пристосування** – Примѣненіє. 9 (26); 53 (4).
- Пристосування** – Приспособленіє. Г. С.
- Пристрій** – Приборъ, аппаратъ. 45 (166); 49 (1.4).
- Приступ** – Доступъ. 13 (16).
- Приступок** – Уступъ (горный). 19 (164); 39 (54); 4 7 (224).
- Притїнок** – Отгѣнокъ. 9 (22); полутѣнь. 41 (14).
- Приток, притока** – Притокъ. 19 (183); 23 (76); 38 (13); 42 (5); 43 (102); 44 (44); 70 (15).
- Притулений** – Прислоненный. 54 (22).
- Притупленє** – Притупленіє. 42 (4).
- Притуплений** – Притупленный. Г. С.
- Притупляти** – Притуплять. Г. С.
- Притяганє** – Притяженіє. 36 (10); 37 (11); 40 (69.100).
- Прихилений** – Прислоненный. Г. С.
- Прихильник** – Приверженець. Г. С.
- Причілок** – Горный выступъ, мысь. 41 (48); 42 (14); 43 (95).
- Причинок** – Матеріаль. 58 (3).
- Причипність** – Прилипаніє. 7 (59).
- Причислений** – Приуроченный. 60 (3).
- Приярок** – Отрогъ оврага. 17 (111.455).
- Прімат** – Примать, обезьяна челоуѣкообразная. Г. С.
- Прїрва** – Пропасть, пучина, бездна. 11 (10); 49 (1.10); 59 (31); прорывъ, промоина, проваль. 19 (203); 42 (8); 49 (11.97).
- Прїсний** – Прѣсный. 19 (217); 49 (11. 112).
- Прїсть** – Бездна, глубина. 41 (40.113).
- Пробївка** – Пробирка. 32 (4).
- Пробїй** – Водопадъ. 41 (80).
- Проблем, проблем** – Проблема. 36 (6); 43 (268).
- Проблема** – Проблема. Г. С.
- Пробуртїти** – Пробуравить. 19 (191).
- Провал** – Горный проходъ, переваль. 23 (131.176); 41 (57).
- Провалє** – Зазубрина. 41 (103).
- Провалина** – Проваль. 17 (111.458); зазубрина. 41 (103).
- Проваллє, провалля** – Оврагъ. 10 (91); 11 (8); 17 (111.459); 47 (224); грабень. 39 (55); пропасть. 17 (11.459); 49 (11.104); ущельє.

11 (11); 44 (30); проваль. 19 (192.205); 49 (11.97); 54 (18).
Проваль – Зазубрина. 41 (103).
Провальний – Провальный. 54 (11).
Провалюватися – Проваливаться. 54 (18).
Провертач – Сверло. 10 (96).
Проверсток – Пропласток, прослойка. Г. С.
Провертiти – Просверлить. 58 (41).
Провід тепла – Теплопроводность. 41 (124).
Провідна копалина – Ископаемое руко-
 водящее. Г. С.
Провідна лінія – Директрисса (геом.). 35
 (14); руководящая линия. 41 (88).
Провідна скаменілість – Руководящая
 окаменѣлость. 43 (12).
Провідний – Руководящий, путеводный. 41
 (88); 49 (11.114.145); 58 (88): направляю-
 щий. Г. С.
Провідний викоп – Руководящее ископае-
 мое. 58 (45).
Провідник – Проводникъ (физ.). 63 (19).
Провідність – Проводимость. Г. С.
Провірчувати – Пробуравливать. 19 (191).
Провірювати – Провѣрять. 37 (3).
Проводження – Проводимость. 63 (19).
Проводити рису – Проводить черту. Г. С.
Проводитися – Производится. 60 (6).
Проводство тепла – Теплопроводность. 7
 (63).
Проголина – Трещина, дыра. 40 (29); 41
 (89); пробѣль. Г. С.
Прогін – Діаметр, поперечникъ.
 49 (1.94. – 11.60).
Прогній – Незамерзающее мѣсто на бо-
 лотѣ; заливная низменность; топь. 17
 (111.462); 19 (198); солончаковая топь. 23
 (236).
Прогноїна – Трясина. 17 (111.462); 19 (127).
Прогулька – Прогулка. 43 (279).
Продертися – Прорваться. Г. С.
Продіркуватий – Скажистый. 19 (29).
Продовженє – Продолженіє. 32 (135); 43
 (239).
Продолинка – Долинка. 41 (115).
Продув – Тяга. 22 (4); струя. 32 (67).
Продукт – Продуктъ. Г. С.
Продуктивність – Производительность.
 Г. С.
Продукція – Производительность. 62 (10).
Проекція – Прозѣкція. Г. С.
Прозірати – Проглядывать. 23 (261).
Прозір – Діоптръ. 41 (9).
Прозірний, прозорий, прозористий –
 Прозрачный. 7 (62); 31 (63); 53 (3).
Прозорість – Прозрачность. 53 (5).
Прокаливанє – Прокаливаніє. 31 (25).

Пролив – Проливъ. 32 (80).
Проліг – Горная долина, проходъ. 41 (48.57);
 49 (1.100).
Пролім, пролом – Изломъ, трещина. 19
 (97); 32 (21); 43 (96); 58 (38).
Пролім – Проломъ. Г. С.
Проліт – Діаметр. 49 (1.94).
Проломина – Плоскость излома. 7 (58).
Проломний, проломовий – Сбросовой. 40
 (107); 58 (37); разрушительный. 58 (7).
Проломовий – Проломный. Г. С.
Проломувати – Прорывать. 43 (152).
Пролупа – Плоскость спайности. 7 (57).
Промежина – Промежуточная полоса. 41
 (136); пробѣль. Г. С.
Промежність – Разстояніє, промежутокъ
 60 (8.9).
Променистий – Лучистый. 9 (17); 55 (14).
Промивальня – Приискъ золота. 32 (135).
Промивина – Промоина. 19 (203).
Промити – Промыть. Г. С.
Проміжка – Пробѣль, пустота, дыра. 41
 (89).
Проміжний – Промежуточный. 43 (95).
Проміністий, промінний – Лучистый,
 лучеобразный. 9 (17); 45 (166).
Проміністість – Лучеиспускания способ-
 ность. Г. С.
Проміністо – Лучеобразно. 40 (106).
Промінниця – Радиоларія. 58 (32).
Проміноломність – Лучепреломленіє. Г. С.
Промінь – Лучъ. 9 (17); 35 (3).
Промінь заломлення – Лучепреломленіє.
 9 (9).
**Проміньованє, промінюванє, проміню-
 вання** – Лучеиспусканіє. 19 (17); 40 (5);
 41 (46); 63 (19).
Проміньоватий – Лучеобразный. Г. С.
Проміньовато – Лучеобразно. Г. С.
Промінястий – Лучистый, радіальний. 41
 (99); 61 (1); 63 (19).
Промір – Поперечникъ, діаметр. 9 (92); 35
 (6); 37 (50); 43 (249).
Пронизина – Промоина. 19 (203).
Проникальний, проникливий – Прони-
 цаемый. 9 (27); 54 (3).
Проникальність – Проницаемость. 9 (27).
Пронора – Пещера. 41 (76).
Пропастистий – Крутой. 64 (4).
Пропасть – Пропастъ. 23 (214).
Пропиліт – Пропилить. 41 (98).
Пропласток – Пропластокъ. 61 (1).
Пропорційний – Пропорціональний. Г. С.
Пропуск – Проходъ горный. 23 (52).
Пропускальний, пропускаючий – Про-
 ницаемый. 40 (86); 41 (55); 58 (40).

- Пропускальність** – Проницаемость. 41 (55).
Пропустність – Проницаемость. 23 (227).
Прорватися – Прорваться. Г. С.
Проривати – Прорывать. Г. С.
Прориватися – Прорываться. Г. С.
Прорив – Прорыв. Г. С.
Проріз – Разрѣзъ, профиль, сѣченіе. 7 (4); 23 (25); 32 (99); 41 (10.55); 43 (16).
Прорізаний – Прорѣзанный. Г. С.
Прорізувати – Прорѣзывать. Г. С.
Проросток – Двойникъ проростанія. 32 (17).
Проросток двояковий – Двойникъ проростанія. Г. С.
Просвердлити, просвердлювати, просверлити, просверлювати – Пробуравить. 19 (191).
Просвітлястий, просвітчастий, просвітчатий – Просвѣчивающій. 2 (39); 7 (62).
Просвітляти – Просвѣчивать. 13 (29).
Просвічувати – Просвѣчивать. Г. С.
Просвічуючий – Просвѣчивающій. 31 (11).
Просліджене – Прослѣживаніе. 43 (22).
Прослідити – Изслѣдовать. 31 (27).
Прослой – Прослой. 54 (16).
Просмик – Проходъ горный. 41 (57).
Просмоктуватися – Просачиваться. 54 (1).
Просохлий – Высохшій. 32 (150).
Просочування – Просачиваніе. 48 (22).
Просочуватись – Просачиваться. 49 (11.105); 54 (2).
Простежений – Прослѣженный. 29 (30).
Простеження – Прослѣживаніе. Г. С.
Простеленне – Простираніе. 29 (30).
Простиглий – Охлаждѣвшій. Г. С.
Простий – Простой. Г. С.
Простір – Пространство. 12 (8); 14 (3); 19 (210); 23 (3.27); 31 (34); 32 (9.72); 35 (3); 36 (5); 41 (44); 45 (166); 58 (4); 63 (7).
Простіранне – Простираніе. 29 (30); 61 (12).
Простовати – Стремиться. 35 (8).
Простовісний – Вертикальный, отвѣсный. 53 (33).
Простокутник – Прямоугольникъ. 49 (11.112).
Простолінійний – Прямолинейный. 49 (11.112).
Простопад – Перпендикуляръ. 35 (4).
Простопадний – Перпендикулярный, вертикальный, отвѣсный. 35 (4); 45 (16); 49 (1.31); 59 (32).
Простор, просторинь – Пространство, разстояніе. 19 (210.152); 45 (16).
Просторий – Просторый. Г. С.
Просторість – Протяженность. 63 (7).
Просторовий – Пространственный. 35 (3).
Просторовість – Протяженность. Г. С.
Просторомбний – Ромбическій. 7 (5); 13 (24); 32 (7).
Просторонище, просторонь – Пространство. 10 (90); 19 (210); 42 (13); 64 (8).
Простягання, простягання – Простираніе. 11 (10); 39 (54); 47 (224).
Простягатися – Простираться. 32 (90).
Протяжний – Отлогій и длинный. 17 (111.483).
Протяжність – Протяженіе. 23 (252).
Просунутися – Продвинуться. Г. С.
Просуш – Засуха. 41 (55).
Просушений – Осушенный. 6 (171).
Просушуватися – Просушиваться. Г. С.
Проякати – Пропитывать, просачиваться. 13 (54); 36 (15); 58 (40).
Прояклий – Пропитанный. 13 (2).
Проталина – Отталины. Г. С.
Протеробас – Протеробазъ. 41 (98).
Протечина – Рукавъ рѣки. 41 (64).
Проти (чого) – Относительно. Г. С.
Противний – Противоположный. 35 (3).
Протиділати – Противодѣйствовать. 43 (241).
Протидіяти – Противодѣйствовать. Г. С.
Протилежний – Противулежащій. 35 (6); противоположный. Г. С.
Протилежний – Гипотенуза. 35 (4).
Протилежність – Противостояніе. 49 (11.109).
Противпрямка – Гипотенуза. 35 (4).
Противпрямний – Обсеквентный. 41 (64).
Протистояння – Противостояніе. Г. С.
Протичка – Остріе для прокалыванія. 10 (96).
Протік – Стокъ. 41 (101).
Протікати – Протекать. 49 (11.108).
Протікаючий – Проточный. 41 (109).
Протічок – Ручей, ручеекъ. 17 (111.485).
Протогіновий – Протогиновъ. 41 (98).
Протока – Проливъ; рукавъ рѣки. 11 (10); 17 (111.485); 59 (5).
Протопінакоїд – Протопинакоидъ. Г. С.
Протопризма – Протопризма. Г. С.
Проточний – Текущій, проточный. 17 (111.485); 44 (40).
Протяг – Протяженіе. 17 (111.478); разстояніе. 19 (252); тяга. 63 (18).
Протяглий, протягнутий – Пологій, отлогій. 17 (111.487); 19 (94); 27 (27).
Протяглий горб – Уваль. Г. С.
Профіль – Профиль. 23 (22); 49 (11.109).
Прохідність – Проходимость. Г. С.
Проходода – Охлажденіе. 32 (123).
Проходити – Проникать. Г. С.

Прочерть – Зазубрина. 41 (103).
Прочіл, прочолок – Вершина горы. 4 (21); 17 (111.490); 41 (47).
Прояв, проява – Явлення. 32 (47); 41 (59).
Проявлюватися – Проявляться. 58 (74).
Пруг – Ребро, грань, черта. 17 (111.493); 19 (197); 49 (11.139).
Пругастий – Исчерченный, ребристый. 7 (62); 58 (98).
Пруд – Течение, струя. 6 (197); 41 (113).
Прудкість – Скорость. 9 (31); 54 (7).
Прудковід, прудковод – Быстрина. 17 (111.493); 19 (56).
Пруживий, пружиноватий, пружистий – Упругий. 32 (63); 45 (166); 63 (9).
Пруживість, пружинна вдача, пружинуватість – Упругость. 9 (37); 45 (166); 63 (9).
Пруживоплинний – Газообразный. 7 (59).
Пружистість, пружість, пружність – Упругость; напряжение. 9 (37); 49 (11.229); 63 (76).
Пружка – Черта. 19 (197).
Пружкатість – Штриховка. 7 (54).
Пружковатий – Исчерченный. 32 (31).
Пружок – Штрих. 32 (58).
Прутчастий – Столбчатый. 7 (56); 32 (43).
Прям – Отвѣсъ. 40 (64).
Прямий – Прямой. 35 (4).
Прямка – Катеть. 35 (4).
Прямний – Результирующий. 42 (8); консеквентный. 41 (64).
Прямовий, прямовисний, прямовісний – Вертикальный; отвѣсный, перпендикулярный. 23 (13.28); 40 (99); 41 (37.44); 43 (16.101); 59 (32); 63 (13); 64 (3).
Прямовисна відокремність леса – Вертикальная отдельность леса. Г. С.
Прямовисно – Вертикально, отвѣсно. Г. С.
Прямовісна лунність – Вертикальная отдельность. 43 (32).
Прямокутний – Прямоугольный. 35 (4).
Прямокутний трикутник – Прямоугольный треугольник. Г. С.
Прямокутник – Прямоугольник. 35 (6).
Прямолінійний – Прямолинейный. 41 (60).
Пряморіжок – Ортоцератит. 32 (132).
Прямувати – Стремиться, направляться. 35 (8).
Прямцем – По прямой линии. 23 (253).
Псаміт – Псаммит. 41 (98).
Псевдоморфо́за – Псевдоморфоза. 28 (29).
Псефіт – Псефит. 41 (98).
Пструговик – Форелленштейнь. 41 (65).
Птероподовий – Птероподовый. 41 (98).
Пукал – Грязь, иль (соляных озер). 17 (111.498).

Пукати – Лопать, растрескиваться. 12 (7); 13 (8).
Пукатий, пукластий – Выпуклый. 19 (127); 23 (175); 32 (18); 37 (6).
Пульсація – Пульсация. Г. С.
Пумекс – Пемза. 32 (136).
Пурнути – Провалиться, потонуть. 50 (150).
Пуста – Пушта (венг.). 41 (98).
Пустара – Пустыня. 23 (14); пустырь. 32 (102).
Пустельний – Пустынный. 17 (111.500); 19 (221); 39 (57); 49 (11.114).
Пустельність – Пустынность. Г. С.
Пустельностеповий – Пустынно-степной. Г. С.
Пустеля – Пустыня. 11 (10); 17 (111.500); 19 (221); 38 (13); 48 (3); 49 (11.114); 72 (9).
Пустинність – Пустынность. 23 (126).
Пустинностеповий – Пустынно-степной. Г. С.
Пустиня – Пустыня. 11 (10); 14 (3); 17 (111.501); 19 (221); 23 (8); 32 (116).
Пустир – Пустырь. Г. С.
Пустка – Пустырь. Г. С.
Пустота – Пустота. 28 (29).
Пухир – Пузырь. Г. С.
Пухлий – Рыхлый, мягкий. 6 (55); 17 (111.502); 49 (11.146).
Пучина – Бездна, пучина. 41 (40).
Пучнявий шовб – Выпуклая вершина. 41 (99).
Пуща – Пустыня. 6 (140); 66 (3).
Пьезометричний – Пьезометрический. 54 (21).
Пьявушник – Брюхоногое. 4 (12).
Пьястись – Вспалывать. 49 (1.52).
Пядич – Стволъ. 32 (132).
П'ята гори – Подошва горы. 49 (11.38).
Пятикутний – Пятиугольный. 17 (111.506); 32 (13).
Пятитися – Пятиться, отступать. 32 (99); 43 (271).
Пячене – Отступаніе. 41 (71); 42 (16); 43 (275).

Р

Равлик – Улитка. Г. С.
Равликова черепашка – Раковина улитки. Г. С.
Радіолярія – Радиоларія. Г. С.
Радіальний – Радиальный. Г. С.
Радіально-лучистий – Радиально-лучистый. 28 (29).
Радіально-промінястий – Радиально-лучистый. Г. С.

- Радіант** – Радіантъ. 41 (29).
Радіус – Радиусъ. Г. С.
Развалиновато-писаний – Съ рисункомъ въ родѣ развалинь. 7 (62).
Разпоразний, разуразний – Непрерывный. 9 (4).
Район – Районъ. Г. С.
Ракувате – Ракообразное. Г. С.
Ракушка – Раковина улитки. 19 (150); жемчужница. 19 (218); раковина. 19 (256).
Рамено – Сторона угла (геом.). 35 (4); рукавъ рѣки. 49 (11.145).
Раменоног – Плеченогое. 58 (88).
Рамя – Отрогъ горный, вѣтвь. 23 (29.46); 32 (115); заливъ. 32 (115); лучъ морской звѣзды. 58 (88).
Раковина – Торфъ. 8 (70).
Рапа – Скала. 41 (61).
Рапавий – Шероховатый. 43 (12).
Рапаківі – Рапакиви. 41 (100).
Рафа – Рифъ. 23 (21).
Рафінування – Рафинировка. Г. С.
Рафоватий, рафовий – Рифовый. 23 (20); 58 (67).
Рафотворний – Рифообразующий. 58 (35).
Раффіновка – Рафинировка. 61 (5).
Рахва – Рифъ. 49 (11.141).
Раціональний – Раціональний. Г. С.
Рватися – Стремиться. Г. С.
Рвачкий – Порывистый. 14 (4).
Реакція – Реакція. 22 (14).
Ребро – Ребро. 41 (48); 49 (11.139).
Ревіт – Прибой. 41 (50).
Регеляція – Смерзаніє. 41 (100).
Регулювати – Регулировать. Г. С.
Редукований – Редуцированный. Г. С.
Результат – Результатъ. Г. С.
Рейки – Рельсы. 19 (236).
Релєф, релієф, рельеф – Рельефъ. 26 (5); 27 (27); 29 (30); 38 (15); 39 (56); 40 (106); 48 (5); 51 (24); 54 (5).
Реліктовий – Реликтовый. 41 (100).
Ремегавець – Жвачное. Г. С.
Рен – Сѣверный олень. 32 (151); 41 (144); 58 (96).
Репа – Скала. 41 (61).
Репрезентований – Представленный. Г. С.
Репрезентувати – Представлять. 32 (132).
Ресідуа – Остатки. 43 (300).
Реставрований – Реставрированный. Г. С.
Рет – Реть. 41 (101).
Ретушований – Ретушированный. 10 (94).
Ретязь – Цѣпь. 41 (81).
Рефлексийний – Отражательный. 7 (3).
Рефлексія – Отраженіє. 41 (30).
Рефракція – Преломленіє. 41 (30); рефракція. Г. С.
Решта – Остальной. Г. С.
Рештка – Остатокъ. 40 (110).
Рештковий – Остаточный, реликтовый. 40 (94).
Ржа – Ржавчина. 9 (29); 22 (13); 32 (38); 49 (11.141).
Ржавити – Ржавѣть. Г. С.
Ржавінє – Ржавленіє. 13 (43).
Ржія – Болото съ лимонитомъ. 41 (140).
Рибний смок – Рыбоящеръ. 58 (92).
Рибоящур – Рыбоящеръ. Г. С.
Рильцевий лупак – Аспидный сланецъ. 58 (50).
Рина – Гравій. 9 (8).
Ринда – Торфяникъ. 41 (144).
Ринути – Течь. 19 (111).
Ринучий – Проточный. 23 (114).
Ринь – Гравій, рѣчная галька. 17 (IV.17); 19 (6).
Риньовка – Горный ключъ. 17 (IV.17).
Риоліт – Риолитъ. 41 (101).
Рипа – Промоина, рывтина; обрывъ, утесъ, скала. 17 (IV.17); 41 (61.121); 42 (10).
Рипа – Рифъ. 41 (101).
Рис, риса – Черта, чертежъ; жолобъ. 7 (62); 9 (40); 19 (197); 32 (24); 58 (12.40).
Риса – Штрихъ. Г. С.
Рисування – Черченіє. 35 (4).
Рисувати – Проводить черту, чертить. 9 (40); 32 (18).
Рисунок – Чертежъ. 19 (197).
Ритва – Рывтина. 19 (282).
Рити – Рыть. Г. С.
Риф – Рифъ. 41 (52).
Рифовий – Рифовый. 43 (151).
Рифотворний – Рифообразующий. 32 (147).
Рихлий – Рыхлый. 54 (2).
Рів – Ровъ, каналъ. 6 (28.124); 17 (11.19); 23 (16).
Рівень – Уровень. 9 (37); 17 (IV.19); 19 (159); 54 (2).
Рівнаннє, рівнання – Уравненіє (матем.). 9 (37); 35 (13); 45 (166).
Рівний – Ровный, согласный. 41 (40).
Рівник – Экваторъ. 32 (73); 36 (11); 37 (18); 40 (8).
Рівнина – Равнина. 6 (41); 11 (10); 17 (IV.19); 19 (230); 41 (55); 49 (11.118).
Рівність – Ровность. 41 (55).
Рівнобіжний – Параллельный. 11 (9); 32 (8); 35 (5).
Рівнобіжник – Параллелограммъ. 35 (6); 49 (11.3); параллель (геогр.). 40 (63).
Рівнобіжність – Параллельность. Г. С.

Рівнобіжно – Параллельно. 49 (11.3).
Рівнобіжно-прутчастий – Параллельно-столбчатий. 7 (56).
Рівнобіжностінний – Параллелепипедальний. 41 (41).
Рівнобіжностінник – Параллелепипедь. 32 (3); 35 (10).
Рівнобіжно-стовбчастий – Параллельно-столбчатий. Г. С.
Рівнобічний, рівнобокий – Равносторонний. 35 (4); 49 (11.118).
Рівновага – Равновѣсіє. 40 (58).
Рівноважний – Эквивалентный. 41 (4).
Рівновіковий – Одновозрастний. 43 (13).
Рівновіковість – Одновозрастность. 43 (44).
Рівнодальний, рівнолежний – Параллельний. 11 (9); 19 (5).
Рівнодовгий – Равный по длинѣ. 32 (7).
Рівнозначний – Эквивалентный. Г. С.
Рівнозначність – Эквивалентность. Г. С.
Рівнолежник – Параллель (геогр.). 19 (5); 37 (18); 49 (11.3).
Рівнолежно – Параллельно. 49 (11.3).
Рівнолежностін – Параллелепипедь. 49 (11.3).
Рівномірний – Равномѣрный. 63 (65).
Рівноосевий – Равноосный. Г. С.
Рівноосний – Равноосный. 7 (5); 32 (6).
Рівноплечий – Равноплечный. 63 (60).
Рівнораменний – Равнобедренный. 32 (13); 35 (4); 49 (11.118); равноплечный. 63 (60).
Рівнорядний – Эквивалентный. 43 (18).
Рівночинний – Равнодѣйствующий. Г. С.
Рівня, рівнява – Равнина, поверхность. 12 (23); 17 (IV.19); 19 (230); 41 (40.55); 42 (4); 49 (11.118).
Рівчак – Промоина, рывтина. 19 (123.203); 47 (224).
Ріг – Мысь. 11 (7); 41 (87); 47 (224); 49 (1.212); 59 (32); ребро. 19 (163); многогранный уголь. 35 (9); уголь. Г. С.
Рід – Родъ. 41 (49); 58 (73); видъ. 41 (66); 49 (1.35).
Рідкий – Рѣдкій; жидкій. 9 (11); 11 (11); 22 (2); 63 (8); 61 (4).
Ріжкатий – Многоугольный. 19 (105); 49 (1.205); угловатый. Г. С.
Ріжниця – Различіє. 11 (10).
Ріжновідпорний – Неравностойкій. 43 (95).
Ріжногранник – Скаленоэдръ. 7 (46).
Ріжнообразність – Разнообразіє. 40 (109).
Ріжноосевий – Разноосный. Г. С.
Ріжноосередочний – Эксцентричный. 35 (6).
Ріжноосний – Ромбическій; (крист.). 7 (5); 32 (6).

Ріжнородність – Разнородность. 43 (256).
Різ – Разрѣзь. 7 (31).
Різець – Рѣзецъ. 10 (96).
Різка – Складка. 64 (13).
Різнобарвний – Разноцвѣтный. 49 (11.13).
Різнобічний – Неравносторонний. 23 (251).
Різноманітний, різностайний – Разнообразный. 49 (11.126).
Різностать – Разновидность. 11 (10); 47 (224); 49 (11.126).
Різьба – Рельефъ, пластика поверхности, скульптура, моделировка. 23 (30); 32 (106); 40 (103); 42 (12).
Різьблений – Скульптурный. 41 (110).
Різьб'ярство – Скульптура. Г. С.
Різьб'ярський – Скульптурный. Г. С.
Рій – Рой. 41 (7).
Ріка – Рѣка. 19 (284).
Рікомет, рікометія, рікометнище – Скопление гальки. 41 (106).
Рілля, ріль – Пахатная почва, пашня. 23 (64); 32 (34); 48 (6); 57 (37).
Рільний – Пахотный. 40 (86).
Ріна, рінак, рінець – Галька, галечникъ; валунъ. 2 (39); 7 (57); 23 (17); 32 (102).
Ріниста земля – Каменистая почва. 8 (83).
Рінистий, рінуватий, рінявий, ріняний, рінястий – Галечный. 6 (100.105); 17 (IV.24); 41 (69).
Рінище – Галечникъ, скопление галекъ, крупный песокъ, аллювій, галька. 41 (69); 43 (23.144); 59 (32).
Рінь – Галька рѣчная, галечникъ. 2 (39); 19 (6); 23 (22); 32 (102); 41 (64.69); 42 (246); 49 (26); крупный песокъ, гравій. 17 (IV.24); 32 (33); 58 (43); валунъ. 7 (57); гольшъ. Г. С.
Ріняк – Галька рѣчная, галечникъ. 19 (6); 41 (69.101); 64 (13); крупный песокъ, гравій. 58 (43); валунъ. 7 (57).
Ріняковий – Галечный. Г. С.
Рінячина – Галька. 2 (39).
Ріса – Складка. 41 (60).
Рістня – Растительность. 32 (80.132).
Ріфотворний – Рифообразующий. Г. С.
Річ – Вещество. 61 (1).
Річак – Рукавъ рѣки. 19 (279).
Річечка – Рѣчка. Г. С.
Річиско, річище – Русло; покинутое русло рѣки; старица. 11 (10); 17 (IV.25); 19 (281); 41 (42.64); 49 (11.145); 59 (32).
Річка – Рѣка, рѣчка. 19 (284); 44 (15).
Річкова віднога – Рѣчной рукавъ. Г. С.
Річковий, річний – Рѣчной. 19 (284).
Річковий витік – Рѣчной истокъ. Г. С.
Річна віднога – Рѣчной рукавъ. Г. С.

Річна заточина – Рѣчная бухта. Г. С.
Річно-ледовий – Флювіогляціальний. 40 (98).
Ріяс – Ріасъ. 41 (101).
Ріясовий – Ріасовый. 23 (170).
Робити висновок – Заключать, виводить заключение. Г. С.
Ров, ровистий запад – Грабенъ. 23 (18); 58 (37).
Ровень – Уровень. 32 (76); равнина. 41 (55).
Ровінь – Равнина. 17 (IV.26); 41 (55).
Ровки – Доисторическія копи, каменоломни. П. Т. (Овручск. у.).
Рогівцевий – Роговиковый. 43 (225).
Рогова свитня – Роговая обманка. 32 (61); 41 (42).
Роговик – Роговикъ. 41 (76); 43 (245).
Роговиковий – Роговиковый. Г. С.
Роговинний – Роговиковый. 61 (8).
Роговосвітневий лупак – Роговообманковый сланецъ. Г. С.
Родимець – Самородокъ. 49 (11.150).
Родимий – Самородный. 49 (11.150).
Родник – Родникъ. 41 (98).
Родовище – Мѣсторожденіе. 49 (11.264).
Родючий – Плодородный. 54 (18).
Родючість – Плодородіе. 48 (5).
Рожевий – Розовый. 7 (61); 53 (6).
Розбити – Раздробленіе. 23 (121).
Розбіжний – Расходящийся. 41 (67); 42 (9).
Розбіжність – Расхождение. Г. С.
Розбіжно-пручастий – Вѣрообразно-столбчатый. 7 (56).
Розбір – Анализъ. 49 (1.3); 35 (4).
Розбірати – Анализировать. 49 (1.3).
Розбовтуватися – Разбалтываться. 61 (5).
Розвал – Щебенъ. 41 (62).
Розвалюватись – Распадаться. 49 (11.133).
Розвертепа – Зіяющая впадина, яма. 8 (70).
Розвиленє – Развилаина. 41 (64).
Розвилка – Развилаина. Г. С.
Розвилюватись – Развиваться, раздвояться. 11 (10); 47 (224).
Розвинений – Развернутый. 58 (76).
Розвинути – Развиться. 32 (135).
Розвитковий – Послѣдовательный, постепенный, еволюційний. 43 (92).
Розвівання – Развѣваніе. 51 (24).
Розвіватися – Развѣваться. 22 (2).
Розвідка – Изслѣдованіе, изысканіе, развѣдка. 40 (9); 43 (16); 49 (1.154); 51 (24).
Розвідочний – Развѣдочный. 27 (28).
Розвір – Оврагъ. 41 (105).
Розвіювання – Развѣваніе. 39 (57).
Розвіювати – Развывать. 49 (11.121).
Розводнений розчин – Разведенный растворъ. Г. С.

Розв'язанє, розв'язання, розв'язок – Рѣшеніе, разрѣшеніе. 9 (29); 42 (4); 39 (3); 42 (4).
Розв'язати – Разгадать. 32 (13).
Розгалужений – Развѣтвленный. 64 (3).
Розгалужуватись – Развѣтвляться. 11 (10); 47 (224).
Розгляд – Разсмотрѣніе. Г. С. .
Розглядини – Осмотръ, разсмотрѣніе. 43 (20).
Розгорнений – Развернутый. Г. С.
Розгрань – Пробѣль. 41 (89).
Роздавленє – Раздавливаніе. 41 (104).
Роздвоюватися – Раздвоятся. Г. С.
Розділ – Распредѣленіе. 40 (22).
Роздол, роздолє, роздолля – Низменность, низина, долина. 17 (IV.43); 23 (65); 41 (63).
Роздолинє – Расчлененіе долинами. 42 (14).
Роздрібненє, роздроблення – Раздробленіе. 23 (62); 41 (44); 60 (6).
Роздрібнений – Раздробленный. Г. С.
Роздрібнити – Раздробить. Г. С.
Роздрібняти – Раздроблять. Г. С.
Роздробити – Раздробить. Г. С.
Роздроблений – Раздробленный. Г. С.
Роздробляти – Раздроблять. Г. С.
Роздушенє – Раздавливаніе. 31 (54).
Розжарє – Раскаленность. 13 (1).
Розжарений – Раскаленный. 13 (1); 32 (72).
Розжаруватись – Раскаляться. 37 (97).
Роззявина, роззяпина – Расщелина, отверстие. 17 (IV.45); 19 (268).
Роз'їдати – Разѣдять. Г. С.
Роз'їдений – Разѣденный. Г. С.
Розірваний – Разорванный. Г. С.
Розкаль – Топь. 23 (130).
Розквіт – Расцвѣтъ. Г. С.
Розкиданий – Разбросанный. Г. С.
Розкинений – Разбросанный. 43 (27).
Розкіл – Расколина, трещина. 41 (110).
Розклад, розкладанє – Разложеніе, анализъ. 13 (5); 22 (14); 41 (113); 49 (1.3); 63 (41).
Розкладати – Разлагать, анализировать. 9 (28); 32 (87); 49 (1.3); 58 (39).
Розкладатись – Разлагаться. 22 (13).
Розкладний – Діалитическій. 41 (53).
Розколина, розколюватина – Расколина, разсѣлина, трещина. 19 (123.253); 49 (11.130.214).
Розколювати – Раскалывать. 49 (11.132).
Розколюка, розколятина – Расщелина, разсѣлина, трещина. 19 (123.268).
Розкопування – Раскопка. Г. С.
Розкопувати, розкопати – Раскапывать, раскопать. 19 (257).

Розкотистий – Покатий. 19 (87).
Розкришити – Раздробить. 32 (22).
Розкрушений – Раздробленный. 23 (192).
Розлазитися – Расползаться. Г. С.
Розламуватися – Разламываться. Г. С.
Розлив, розлива – Разливъ, половодье. 19 (94); 49 (11.124).
Розливатися, розлитися – Растекаться, растечься. 19 (264).
Розлім – Разломъ. Г. С.
Розлог – Пространство. 19 (210).
Розлогий – Просторный, широкий; отлогий. 17 (IV.48); 47 (224).
Розлом – Изломъ, преломление. 49 (11.75); 53 (6).
Розмаяти – Развѣять. 49 (11.121).
Розмежене – Раздѣление. 43 (87).
Розмив – Размывъ. Г. С.
Розмиване, розмите – Размывание. 40 (86); 43 (27); 60 (9).
Розмивати, розмити – Размывать, размыть. 19 (245); 49 (11.125).
Розмитий – Размытый. Г. С.
Розмір – Размѣръ. 32 (133); 49 (11. 126).
Розміщене – Размѣшеніе, распределение. 23 (10); 40 (71); 43 (26).
Розмокати – Размокать. 49 (11.125).
Розпад, розпадане – Распадение, разложение. 41 (127); 45 (166); 49 (11.133).
Розпадатись – Распадаться. 49 (11. 133).
Розпадина, розпалина, розпарина – Разсѣлина. 19 (253); 49 (11.130. 214).
Розпалений – Раскаленный. Г. С.
Розпалення – Прокаливание, раскаленность. Г. С.
Розпаляти – Раскаливать. 49 (11.132).
Розпахане – Разрыхление. 41 (44).
Розпечений – Раскаленный. 25 (8).
Розпечення – Раскаленность. Г. С.
Розпикати – Раскалять. 49 (11.132); накаливать. Г. С.
Розплава – Тающий ледъ. 41 (56).
Розпластований – Напластованный. 31 (11).
Розплескування – Расплющивание. Г. С.
Розпливність – Расплывчатость. 7 (59).
Розповзатись – Расползаться. 49 (11.133).
Розповсюд, розповсюдження – Распространение. 49 (11.135).
Розповсюднений – Распространенный. 32 (43).
Розподіл – Распределение. Г. С.
Розполіг – Расположение. Г. С.
Розполіскувати – Размывать. 49 (11.125).
Розпорський – Хрупкий. 7 (59).
Розпросторення – Расширение, распространение. 11 (10); 49 (11.135).

Розпростори долин – Расширение долинъ. 47 (224).
Розпружність, розпрямність – Упругость, напряжение, давление, расширяемость. 23 (20); 49 (11.138); 58 (24); 63 (76).
Розпуклина – Трещина. 41 (58).
Розпускане – Растворение. 41 (88).
Розпускатися – Растворяться. 58 (39).
Розпуст – Распусканіе. 63 (11).
Розпускаємий, розпустливий, розпустний, розпушальний – Растворимый. 19 (264); 32 (111); 54 (19); 58 (40).
Розпушений – Разрыхленный. Г. С.
Розпушення – Разрыхление. Г. С.
Розпущене – Растворение. 41 (88); 58 (39).
Розпущений – Растворенный. 32 (113).
Розривати, розрити – Разрывать, разрыть. 19 (257).
Розрити – Разрыть. Г. С.
Розріджений – Разрѣженный. 23 (8); 32 (71).
Розріджений розчин – Разведенный растворъ. 32 (38).
Розріджене – Разрѣжение, разведение. 45 (155).
Розріз – Разрѣзь. 27 (28); 29 (29); 30 (9); 39 (60); 54 (8).
Розрізаний – Разрѣзанный. Г. С.
Розрізувати – Разрѣзывать. Г. С.
Розроба, розробка, розробленне розроблення – Разработка. 27 (28); 31 (31); 49 (11.127); 60 (6); копь. 60 (8).
Розробляти – Разрабатывать. 49 (11.127).
Розрух – Разрушение. 24 (90).
Розсип – Береговая мель. 17 (IV.56); розсыпь, щебень. 28 (29); 38 (22); 41 (107).
Розсипини, розсипище – Розсыпь. 6 (100); 49 (11.143).
Розсипчастий – Разсыпчатый. Г. С.
Розсипчастість – Разсыпчатость. Г. С.
Розсипчатий – Разсыпчатый. 28 (29).
Розсівання – Разсѣивание; aberrация. 9 (3).
Розсілина – Разсѣлина, трещина. 41 (48).
Розсіянє – Разсѣивание. 41 (9).
Розслід – Изслѣдование. 43 (22); 58 (3).
Розслідити – Изслѣдовать. 12 (6).
Розсоха – Развила. Г. С.
Розставка – Дислокація. 41 (53).
Розсунений – Растянутый. 32 (4).
Розтавати, розтанути, розтаяти – Таять, растаять, раствориться. 19 (132.315); 22 (12).
Розталый – Растаявший. Г. С.
Розташований – Расположенный. Г. С.
Розтворюване – Растворение. 23 (22).
Розтворюватися – Растворяться. 32 (31).
Розтектися – Растечься. 19 (264).

Розтерливий – Разсыпчатый. 7 (59); 49 (11.130).
Розтертий окришник – Брекчія тренія. 41 (100).
Розтиральний – Растирающий. 43 (103).
Розтікання – Растекание. Г. С.
Розтікатися – Растекаться. 19 (264).
Розтока – Растекание, бифуркація. 19 (265); 41 (48).
Розтоп – Таяніє. 9 (35).
Розтопистий – Плавкий. 19 (40).
Розтопитися – Расплавиться. Г. С.
Розтоплений – Расплавленный. Г. С.
Розтоплення – Расплавление. 49 (11.134).
Розтоплювати – Расплавлять. 49 (11.134).
Розтоплятися – Плавиться. Г. С.
Розторощенє – Разрушение, раздробление. 41 (127).
Розточє – Водораздѣль. 23 (113); 49 (1.305).
Розтяг – Растяжение. 49 (11.137).
Розтягатиcя – Простираться. 64 (3).
Розтягливий, розтяжний – Тягучий, растяжимый. 7 (59); 9 (36); 19 (131); 49 (11.137); 63 (9.51).
Розтяглість – Растянutosть, протяжение. 23 (71); 41 (45).
Розтягненє – Растяжение. 41 (113).
Розтягнений – Растянутый. Г. С.
Розтягненість – Растянutosть. Г. С.
Розтяжність – Тягучесть. 9 (36).
Розтятий – Разрѣзанный, прорѣзанный. 42 (5).
Розхил – Расхождение. 35 (4).
Розхильність грані – Краевой уголь (крист.). 7 (3).
Розходженє – Распространение. 41 (66).
Розходження – Расхождение. Г. С.
Розцьвіт – Расцвѣтъ. 58 (75).
Розчин – Растворъ. 13 (4); 19 (264); 22 (15); 32 (3); 45 (165); 49 (11.136); 54 (14); 66 (10).
Розчинений – Растворенный. Г. С.
Розчинення, розчинюванє, розчинюваннє – Растворение. 11 (10); 47 (224); 49 (11.136).
Розчинитися – Раствориться. Г. С.
Розчинний – Растворимый. 19 (264); 49 (11.136).
Розчинник, розчиняльник – Растворитель. 13 (4); 49 (11.136); 63 (11).
Розчинність – Растворимость. 13 (52); 19 (264); 49 (11.136).
Розчиняння – Растворение. 19 (264).
Розчиняти, розчинятися – Растворять, растворяются. 22 (15); 49 (11.136).
Розчленєнє, розчленованє – Расчленение. 23 (170); 41 (49); 42 (14).

Розчленений, розчленований – Расчлененный. 23 (28); 42 (10).
Розшибнений – Растянутый. 32 (4).
Розшир, розширенє, розширеннє, розширність – Расширение, распространение. 7 (63); 11 (10); 31 (9); 41 (130); 47 (224).
Розширений – Распространенный. 58 (61).
Розширливість – Расширяемость. Г. С.
Розширність – Расширяемость. Г. С.
Розширювати – Расширять. Р. С.
Розщеплення – Разложение. 63 (88).
Розщепувати – Раскалывать.
Розщип, розщипленє – Расщепление, трещина; дисперсія. 41 (9.110).
Ромб – Ромбъ. 35 (6).
Ромбичний додекаєдр – Додекаэдр ромбический. Г. С.
Ромбний, ромбовий – Ромбический. 7 (4); 32 (9).
Ромбовий – Ромбический. Г. С.
Ромбовий порфир – Ромбический порфиръ. 41 (101).
Ромбоедр – Ромбоэдръ. Г. С.
Ромбоїдовий – Ромбоидальный. 7 (4).
Ромбостінник – Ромбоэдръ. 7 (46); 32 (14).
Ропє – Маточный растворъ. 46 (156); нефть густая, темная. 2 (38); 32 (68); 41 (68); 64 (12); разсолъ. Г. С.
Ропище . – Мѣсторождение нефти. 64 (15).
Ропша – Торфъ. 9 (36); 11 (11); 34 (79); 49 (11.211).
Росколина, росколюватина – Расщелина, трещина. 14 (7); 17 (IV.67); 19 (275); 28 (29); 39 (74).
Роскопи – Раскопка. 49 (11.133).
Роскотистий – Покатый. 17 (IV.63).
Рослина – Растение. 19 (264).
Рослинне вкриття – Покровъ растительный. Г. С.
Рослинний – Растительный. 19 (265).
Рослинність – Растительность. 19 (265).
Роспад – Распадение. 9 (28); 27 (27); 29 (30).
Роспадина, роспалина – Разсѣлина, трещина. 17 (IV.70); 19 (275).
Роспалюватися, роспикатися – Раскаляться. 14 (9).
Росплескати – Расплющить. 34 (88).
Росповсюджиннє – Распространение. 27 (28).
Росположення – Расположение. 54 (22).
Роспруженнє – Расширение. 61 (3).
Роспускальний – Растворимый. 9 (29); 54 (10).
Роспускальність – Растворимость. 9 (29).
Роспускання – Растворение. 54 (10).
Роспускати, роспускатися – Растворять, растворяются. 53 (6); 54 (28).

Роставання – Растваиваніє. 63 (16).
Ростворений – Растворенный. 48 (38).
Ростина – Растеніє. 19 (264); 32 (17).
Ростинна крівля – Растительный покровъ. 41 (143).
Ростинний – Растительный. 19 (265).
Ростинність – Растительность. 19 (255).
Ростинокамень – Фитоморфоза. 7 (56).
Ростічка – Небольшая поперечная долина. 17 (IV.79).
Ростопити – Расплавить. 9 (20).
Ростоплюватися – Расплавляться. 53 (6).
Ростъ – Растительность. 11 (10); 19 (265); 47 (224).
Ростяг, ростяження – Растяжение. 9 (29).
Ростяжність – Растяжимость. 9 (29).
Ртуть – Ртуть. 22 (20); 32 (22); 41 (98); 62 (87).
Руб – Ребро. 19 (263); 35 (9); 49 (11. 139); край (ребро крист.). Г. С.
Руба поставлені верстви – Вертикально поставленные пласты. Г. С.
Руба поставлені шари – Поставленные вертикально пласты. 47 (225).
Рубець – Край, рубежъ. 41 (68).
Рубин – Рубинъ, яхонтъ. 49 (11.144. 259).
Рубиновий – Рубиновый, яхонтовый. 49 (11.259).
Рубіж – Граница, рубежъ. 38 (14).
Рубіжний – Пограничный, рубежный. 38 (1).
Рубін – Рубинъ. 19 (227).
Рубовий кут – Краевой уголь. Г. С.
Рубристий – Ребристый. Г. С.
Рубчастий – Граненый. 17 (IV.85); 19 (153); 49 (11.84).
Руда – Руда. 11 (10); 13 (11); 17 (IV.65); 62 (3); ржавое болото. 17 (IV.85).
Рудафина – Болотная вода. 41 (92).
Руда вода – Желѣзистая вода. 19 (86).
Рудий – Рыжий. 32 (151).
Рудка – Ржавое болото. 17 (IV.85).
Рудневий – Рудничный. Г. С.
Рудний – Рудный. 19 (278); 27 (28).
Рудник – Рудникъ. 19 (278); 41 (48); рудокопъ. 17 (IV.85).
Рудницький – Рудничный. 19 (278).
Рудня – Желѣзодельательный заводъ. 9 (11); 17 (IV.85); копь руды, рудникъ. 11 (10); 17 (IV.85); 19 (217. 278); 41 (48); 49 (1.174).
Рудобрунявий – Бурокоричневый. 43 (104).
Рудожовтий – Бурожелтый. 19 (278).
Рудокопальня, рудокопи, рудокопня – Рудникъ, приискъ, копь. 41 (48); 49 (11.144); 19 (187.278).
Рудявина – Ржавое болото. 17 (IV.85).
Рудяк – Орпштейнъ. 54 (16).

Рудяна жила – Жила рудная. Г. С.
Рудяний – Рудный. Г. С.
Рудянка – Болотная руда. 41 (114).
Руйнувати – Разрушать, уничтожать. 19 (155).
Руйнування – Разрушение. Г. С.
Руйнуючий – Разрушительный. 40 (76); 49 (11.127).
Руйницький – Разрушительный. Г. С.
Рукав – Рукавъ (рѣки). 19 (265); 23 (222).
Руль – Суглинокъ. 1 (135).
Рум, руміш – Щебень. 19 (217); 32 (49); 41 (107).
Румовиско, румовище – Розсыпь, развалина. 23 (41); 58 (82); 64 (14).
Румовище скельне – Щебень розсыпь. 41 (63).
Румошина – Мѣловая почва. 41 (84); мергельная почва. 41 (91); щебень, жорства, розсыпь. 43 (14).
Румушина – Щебень, розсыпь. 32 (49).
Рурка – Трубка. 32 (21).
Русло – Русло. 32 (98).
Руське серце – Слюда. 19 (44).
Рутиль – Рутиль. 41 (102).
Рухлива рівновага – Подвижное равновѣсіє. 45 (166).
Рухляк – Мергель. 9 (18); 11 (7); 19 (99); 23 (42); 41 (91); 43 (12); 49 (1.201).
Рухляковий – Мергельный. 19 (99).
Рухомий – Подвижной. 9 (28); 41 (89).
Рухомий луч – Радіусъ-векторъ. 35 (11).
Ручай – Ручей. 17 (IV.90); 19 (281); 41 (46).
Ручка – Ручка, 10 (96).
Рябий – Пестрый. 29 (30).
Ряд – Слой, пласть. 19 (40); рядъ. 32 (133).
Рядом – Сплошь. 19 (71).
Ряса – Складка. 41 (60).
Ряж – Дернъ. 49 (1.93).

С

Сага – Рѣчной заливъ, заводъ, губа. 11 (5); 17 (IV.95); 19 (169.230); 49 (1.131); 59 (31).
Саджа – Сажа. 32 (68).
Саджовий – Сажевый. 58 (11).
Сажа – Сажа. Г. С.
Сажовий – Сажевый. Г. С.
Салетра, салітра – Селитра. 9 (30); 13 (7); 17 (IV.97); 19 (21); 32 (42); 49 (11.159).
Салітровий – Селитряный. 19 (21).
Салітрянка – Селитровая влажная почва. 8 (83).
Саломьяк – Нашатырь. 49 (1.238).
Сальза – Сальза. Г. С.
Сальм'як – Нашатырь. Г. С.

Сальм'яковий – Нашатырный. Г. С.
Самітний – Одиночный. 41 (55).
Самобутний – Самобытный. 49 (11. 149); 54 (18).
Самовиливаючийся – Самоизливающийся. 54 (31).
Самозапалення – Самовозгорание. 9 (30); 49 (11.149).
Самозапальний – Самовозгорающийся. 13 (111).
Самопишучий – Самопишущий. 40 (17).
Саморідний – Самородный. 19 (3); своеобразный. 49 (11.155).
Саморідок – Самородокъ. 19 (3); 53 (3).
Самосвітний – Самосвѣтящийся. Г. С.
Самосвѣт – Самосвѣтящийся, самоцвѣтний. 19 (3).
Самотека, самотока, самотік – Безъимянная рѣчка; проточная вода; самотокъ. 19 (IV.86.101); 49 (1.39); 54 (21).
Самоцвіт – Драгоценный, самоцвѣтный камень. 19 (61); 49 (1.162. – 11.150).
Самоцвітний – Самоцвѣтный. Г. С.
Самоцвітний, самоцвѣтний – Самоцвѣтний. 19 (4.6); 49 (11.150).
Санідин – Санидинъ. 41 (103).
Сапонітовий – Сапонитовый. 43 (102).
Сардонік – Сардоникъ. 49 (11.151).
Сармат – Сарматъ. 28 (29).
Сарматський – Сарматскій. 28 (29); 54 (31).
Свердел, свердло, сверло – Буравъ. 11 (3); 49 (1.25); 54 (20).
Свердлений – Буровой. 54 (11).
Свердлення, свердлування, сверленє – Бурение. 26 (9); 43 (15); 49 (11.153); 54 (20).
Свердлований – Буровой. 26 (12).
Свердловий – Буровой. Г. С.
Свердловина – Буровая скважина. 26 (9); 29 (30).
Сверлена дуча, сверлена яма, сверлений отвір – Буровая скважина. 32 (75); 41 (49); 43 (14).
Сверлити – Буравить. 49 (1.25).
Сверління – Бурение. 49 (1.25).
Свинець – Свинець. 19 (11); 62 (85).
Свитня, світня – Обманка. 13 (43); 32 (29); 63 (51).
Свідер – Буравъ. 49 (1.25).
Свідок – Свидѣтель. 49 (11.153); останецъ. Г. С.
Свійство – Свойство. 32 (40.66).
Свійський – Прирученный, домашній. 14 (54).
Світило – Свѣтило. 49 (11.156).

Світити – Свѣтитъ. Г. С.
Світіння – Свѣченіє. Г. С.
Світличкуванє – Фосфоресценція. 7 (63).
Світло – Свѣтъ. 63 (82).
Світотеча – Лучеиспускание. 9 (17).
Сводний – Сводный. 31 (85).
Своєрідний – Своеобразный. Г. С.
Свояцтво – Сродство (хим.). 13 (25).
Сегмент – Сегментъ. Г. С.
Седіментарний – Осадочный. 40 (68).
Сейсмічний – Сейсмическій. 41 (108).
Сейсмологічний – Сейсмологическій. 12 (4).
Сейсмологія – Сейсмологія. 41 (58).
Секреція – Секреція. 41 (109).
Сектор – Секторъ. Г. С.
Секулярний – Вѣковой. 40 (75).
Селітра – Селитра. 22 (21).
Семянчак – Споровое растение. 32 (136).
Сенон – Сенонъ. 41 (109).
Сенонський – Сенонскій. 23 (45).
Сепія – Сепія. Г. С.
Серебний – Серебрянный. 19 (22).
Серебро – Серебро. 19 (22).
Середвага – Уровень (приборъ). 19 (159).
Середземний – Средиземный. 6 (27); 23 (4).
Середземноморський – Средиземноморскій. 26 (8); 43 (17).
Середнозернистий – Среднезернистый. 41 (91).
Середняк – Средняя линия. 35 (6).
Середовий – Внутренній. Г. С.
Середовище – Среда. 63 (67).
Середоточний – Центральный. 41 (51).
Середуща – Медіана. 35 (4).
Середущий – Средній. 6 (67).
Серія, серія – Серия. 32 (131); 41 (104).
Серір – Сериръ. 41 (109).
Серіцит – Серицитъ. 41 (109).
Серпентин – Серпентинъ, змѣвикъ. 49 (1.146).
Серпентина – Изгибъ рѣки, мѣандръ. 41 (109).
Серпентинізація – Серпентинизация. 41 (109).
Серповатий – Серповидный. 19 (22); 23 (73); 49 (11.160).
Серпулевий – Серпулевый. 43 (104).
Серсткий – Шероховатый. 7 (59).
Серце камяне – Слюда. 46 (155).
С'ємка – Съемка. 51 (24).
Сивуха – Синяя глина. 43 (30).
Сиеніт, сиеніт – Сиенитъ. 32 (124); 41 (45); 43 (24).
Сильвін – Сильвинъ. 41 (114).
Силюр – Силуръ. 23 (18).

- Силюрський** – Силурійський. 43 (24).
Симетральна вісь – Ось симетрії. 35 (4).
Симетричний, симетричний – Симметрический. 7 (3); 49 (11.162); 58 (75).
Симетрія, симетрія – Симметрия. 32 (5); 35 (4); 49 (11.162).
Синій – Синий. 49 (11.162).
Синій камінь – Мѣдный купоросъ. 17 (11.213); 19 (26).
Синій квас – Синильная кислота. 19 (26).
Синкліналь, синкліналя – Синклиналь. 23 (19); 43 (240).
Синьоватий, синявий – Синеватый. 32 (72); 43 (102); 49 (11.162); 60 (3).
Синявосивий – Синеватосѣрый. 7 (61).
Синявосірий – Синеватосѣрый. Г. С.
Синяк – Синий камень. 19 (26).
Синя кислота – Кислота синильная. Г. С.
Сип, сипень – Щебень. 41 (107).
Сипець – Сыпучее тѣло. 19 (101).
Сипкий – Сыпучий. 9 (35); 17 (IV.122); 19 (101.289); 49 (11.202).
Сипкість – Сыпучесть. 19 (101).
Сиповий – Щебневой. 41 (107).
Сиповий вахляр – Вѣрообразная осыпь, конусъ осыпанія. 42 (7).
Сипогреблевий – Запруженный щебнемъ. 41 (107).
Сиравість, сирість – Сырость. 19 (101).
Сирівець, сировина – Сырой матеріаль. 31 (8); 32 (39); сырецъ. 62 (3).
Сирець – Сырецъ. Г. С.
Сироватий – Сѣроватый. 19 (101).
Сировина – Матеріаль сырой. Г. С.
Сировиця – Разсолъ, соляной растворъ. 2 (38); 41 (110); 64 (16).
Систем – Система. 23 (31).
Ситець – Мелкая галька, гравій, крупный песокъ, жорства. 8 (70); 23 (23); 32 (127); 41 (72); 42 (9); колчеданъ. 41 (81).
Ситний – Плодородный (о почвѣ). 6 (116).
Сито – Сито. 48 (8).
Ситовий – Пористый. 19 (117).
Ситцева пустиня – Щебневая пустыня. 41 (81).
Сияк – Благородный опаль. 13 (98); 32 (34).
Сівба – Посѣвъ. Г. С.
Сівкий – Сыпучий. 17 (IV.125); 19 (101).
Сідерит – Сидеритъ. 41 (32).
Сідло – Сѣдловина, антиклиналь. 19 (102); 23 (19); 41 (43.103); 43 (239).
Сідловий – Антиклинальный. 41 (43).
Сідловина – Сѣдловина. Г. С.
Сієніт – Сієнитъ. 23 (92).
Сікач – Бивень. 32 (151).
Сілкий – Солёный. 19 (60).
Сілур – Силуръ. 28 (29).
Сілурійський, сілурський – Силурійський. 26 (8); 28 (29); 54 (25).
Сіль – Соль. 17 (IV.126); 19 (61); 49 (11.181).
Сільний – Солёный, соляной. 6 (15); 13 (14.56); 17 (IV.126); 19 (61); 49 (11.181).
Сільний квас – Соляная кислота. 32 (22).
Сілюр – Силуръ. 32 (132); 41 (109); 58 (105).
Сілюрський – Силурійський. 58 (50).
Сіметричний – Симметрический. 19 (25).
Сіра – Сѣра. 17 (IV.127).
Сіра вака – Сѣрая вакка. 41 (72).
Сіравий – Сѣроватый. Г. С.
Сіречка – Сѣрая почва. 8 (83).
Сірий – Сѣрый. 19 (103).
Сірка – Сѣра. 9 (36); 19 (103); 22 (6); 41 (107); 49 (11.203); 53 (6).
Сіркавий – Сѣрнистый. 63 (45).
Сіркан – Купоросъ, сульфатъ. 32 (43).
Сірковатий, сірковий – Сѣрнистый. 13 (67); 49 (11.204).
Сірковий – Сѣрный. 13 (67); 22 (7); 49 (11.204).
Сірковистий – Сѣрнистый. 22 (6).
Сірководень – Сѣроводородъ. 9 (35); 22 (19); 11.204); 54 (13).
Сірководневий – Сѣроводородный. 64 (12).
Сіркуватий – Сѣрнистый. 54 (14).
Сірник – Спичка. 32 (22).
Сіровик – Сѣрая вакка. 32 (128); 41 (72); 58 (48.53).
Сірозем, сіроземля – Сѣрая почва; супесокъ болотный. 17 (IV.128); 19 (237).
Сіруватий – Сѣроватый. 29 (30).
Сірчак – Сульфидъ. 9 (34); 41 (114); 49 (11.181); 54 (30); сѣрнистый. Г. С.
Сірчак вапня – Кальцій сѣрнистый. Г. С.
Сірчак вугльця – Сѣрнистый углеродъ.
Сірчак вугля – Сѣрнистый углеродъ. Г. С.
Сірчак вапу – Сѣрнистый кальцій. 32 (21).
Сірчан – Сульфатъ. 9 (34); 41 (114); 49 (11.181); сѣрный. Г. С.
Сірчан натра – Сѣрноокислый натрій. 54 (12).
Сірчан натрія – Натрій сѣрноокислый. Г. С.
Сірчана кислота – Кислота сѣрная. Г. С.
Сірчаний – Сѣрный. 11 (6); 17 (IV. 128); 19 (103); 49 (11.204); 63 (43).
Сірчаний квас – Сѣрная кислота. 19 (15).
Сірчано-жовтий – Сѣрно-желтый. 53 (5).
Сірчастий, сірчатий – Сѣрнистый. 9 (34); 17 (IV.128); 19 (103); 63 (45).
Сірчень – Сульфидъ. 9 (34); 41 (114).
Сірчистий – Сѣрноватистокислый. 9 (35); сѣрнистый. 19 (103); 49 (IV. 203).
Сірячковий – Темносѣрый. 19 (108).

- Сістема** – Система. 11 (10).
Сітка – Сѣть. 11 (4).
Сітчатий – Фасеточный. 58 (90).
Сіть – Сѣть. 40 (86); 44 (19).
Січний – Сѣкущий. 35 (6).
Скала – Горная порода. 13 (10); 6 (212); 23 (18); 32 (1); 41 (59); 58 (5); скала. 41 (61).
Скалець – Полевой шпатъ. 13 (98); 32 (47); 41 (56.61); 58 (10); 63 (49).
Скаленоедр – Скаленоэдръ. Г. С.
Скалє – Щебень. 41 (62).
Скалина – Горная порода. 41 (69).
Скалинєць – Полевой шпатъ. 9 (25); 41 (61); 63 (49).
Скалинцевий – Шпатовый. Г. С.
Скалиця – Скала. 32 (107).
Скалка – Обломокъ, осколокъ. 10 (95); 19 (247); кристалль льда. 19 (48); 49 (1.180).
Скалкуватий – Острореберный. 17 (IV.130).
Скалля – Скалы, обломки скаль, камни. 17 (IV.131).
Скалознавство – Петрографія. 41 (70).
Скалотвірний – Пороодообразующий. 58 (88).
Скалоточна скалька – Сверлящий моллоскъ. 43 (98).
Скалоточний – Сверлящий камни, камнеточець. 43 (98).
Скалуба, скалубина – Скважина, трещина. 17 (IV.131); 19 (28.123); 23 (136.181); 41 (110).
Скалька – Двустворчатая раковина. 43 (17).
Скальковий – Раковинный, раковистый. 7 (58); 32 (33); 53 (6).
Скальний – Скалистый, утесистый. 17 (IV.131).
Скальний олій – Горное масло, нефть. 17 (IV.131); 32 (68).
Скальцевий – Шпатовый. 58 (8).
Скальчак – Раковинный известнякъ. 41 (93).
Скальчастий – Раковистый. 7 (58).
Скаменіість, скам'яніість, скамянніість – Окаменѣлость. 7 (57); 9 (21); 11 (8); 19 (233.241); 36 (8); 39 (66); 41 (66); 43 (246); 47 (224); 49 (246); 58 (33).
Скам'яніти, скам'яніти – Окаменѣть. 17 (IV.13); 19 (24); 49 (1.127).
Скамяннілий, скам'янілий – Окаменѣлый. 19 (241); 34 (34).
Скаралупник – Ракообразное. 49 (11.131).
Скарупчастий – Раковистый. 7 (56).
Скважина – Скважина. 54 (23).
Скелевий, скелистий – Скалистый. 17 (IV.133); 19 (27); 49 (11.163).
Скелет – Скелеть. Г. С.
Скелище – Каменные горы. 41 (62).
Скелі – Скалы. Г. С.
Скельна порода – Горная порода. 23 (17.175).
Скельна пустиня – Каменистая пустыня. 41 (62).
Скельне румовище – Розсыпь, щебень. 41 (70).
Скельний – Скальный. 17 (IV. 133); скалистый. 23 (23); каменистый. 23 (71); 41 (62).
Скеля – Скала, утєсь. 17 (IV. 133); 19 (27.166); 39 (58); 41 (61); 49 (11.163); 54 (23); 69 (7); 72 (5).
Скелястий – Скалистый. Г. С.
Скиб – Глыба, пласть, толща. 11 (5); 19 (40.116); 23 (18); 32 (90); 41 (41); 49 (1.77).
Скибовий – Глыбовый. Г. С.
Скибовина – Сбросовая, глыбовая страна. 23 (110).
Скибуватий – Глыбообразный. Г. С.
Скибчатий – Пластовый. 19 (40).
Скид – Сбросъ, изломъ. 11 (11); 41 (50); 42 (7); 47 (224).
Скидання – Изверженіє. 19 (294).
Скидний – Сбросовый. 11 (11); 39 (55); 47 (224).
Скидова країна – Сбросовая страна. Г. С.
Скидовий – Сбросовый. Г. С.
Скік – Порогъ, камень въ рѣкѣ. 43 (20).
Скільковий – Количественный. 9 (15).
Скірка – Кожица. 32 (99).
Скісне верстування – Диагональная слоистость. Г. С.
Скісний – Наклонный, косой. 17 (IV.135); 58 (33); диагональный. Г. С.
Скісно – Косо, наклонно. 13 (10); 54 (5).
Скісно верстований – Диагонально на- слоенный. Г. С.
Скіснокутник – Косоугольникъ. Г. С.
Скіснокутній – Косоугольный. Г. С.
Скісноромбний – Моноклиноэдрический. 7 (5); 13 (74); 32 (12.56).
Склад – Составъ, соединеніє (хим.). 17 (IV.136); 22 (8); 31 (16); строеніє. 61. (1); сложеніє. Г. С.
Складання – Составленіє. Г. С.
Складати – Составлять. Г. С.
Складєнь, складник, складовина – Составная часть. 7 (56); 13 (3); 32 (35); 41 (48); 43 (120).
Складений – Составленный. Г. С.
Складка – Складка. 41 (43); сгибъ. 49 (11.157).
Складованє – Складчатость. 41 (61).
Складний – Сложный. 17 (IV.137); 54 (25).
Складня – Строеніє, структура. 7 (56); 32 (55.149).

Складовий – Составной. 17 (IV.136).
Складчастий, складчатий – Скадчатый. 11 (11); 38 (13); 39 (54); 47 (224).
Склезь – Стѣна каменная. 41 (62).
Склеп, склепінє, склепіння, склеплення – Сводь. 19 (12.13); 41 (70); 49 (11.155).
Скливо – Стекло. 32 (65).
Склинений – Приостренный. 7 (12).
Склистий – Стекловатый, стеклянный. 7 (60); 32 (67); 41 (70); 58 (13).
Склиця – Эмаль. 9 (41).
Склін, склон – Склонь. 23 (36); 40 (101).
Склінний – Склоновый. 41 (40).
Скло – Стекло. 9 (34); 17 (IV.137); 19 (82); 49 (11.193).
Скловатий – Стекловатый, стекловидный. 9 (34); 49 (11.193).
Склоновий – Склоновый. 41 (40).
Скловатий – Стекловидный. Г. С.
Скляний – Стеклянный. 9 (60); 19 (82).
Скляний опаль – Гіалить. 32 (34).
Сковерненє – Отклонение. 41 (46).
Скойка – Беззубка, жемчужница, раковина. 4 (12); 19 (218.256); 49 (11.131).
Скок – Сбрось. 43 (20).
Скомбінований – Сложный. 40 (107).
Скопувати – Вскapyвать. 49 (1.52).
Скорий – Скорый. 26 (14).
Скоринка – Корка. 39 (58); 54 (15).
Скорість, скорость – Скорость. 9 (31); 40 (19); 41 (66).
Скорлупа – Кора. 58 (34).
Скорода – Борозда. 49 (1.22).
Скорочення – Сокращение. Г. С.
Скорочуватися – Сокращаться. Г. С.
Скорупа – Кора. 37 (60); 58 (40).
Скорупний, скоруповий – Раковинный, раковистый. 41 (41); 58 (75).
Скорчнтися – Съеживаться. Г. С.
Скосистий – Наклонный. 17 (IV.141).
Скосогір – Косогорь, покатошь. 17 (IV.141); 19 (40).
Скосокутний – Косоугольный. 35 (4).
Скота – Пещера. 33 (5).
Скочениця – Валунь. 41 (69).
Скочистий – Покатый. 17 (IV.141).
Скочуватися – Скатываться. 39 (60).
Скрайний – Крайний. 23 (115).
Скрапливий – Капиллярный. 9 (14).
Скрапливість – Капиллярность. 9 (9).
Скраплиння – Сжижение. Г. С.
Скраплюватися – Сгущаться въ капли. Г. С.
Скребачка – Скребокъ. 10 (96).
Скремєний, скремєний – Окремнѣлый. 43 (27).
Скринька – Ящикъ. Г. С.

Скристалізований – Кристаллический, окристаллизованный. 7 (3); 32 (3).
Скристалізуватися – Окристаллизоваться. Г. С.
Скритий – Скрытый. Г. С.
Скритно-кристалічний – Скрытокристаллический. 28 (29).
Скритоцьвіт – Тайнобрачное растение. 58 (49).
Скріплення – Скрѣпленіє, крѣпленіє. 60 (8).
Скріплення – Скрѣпленіє. Г. С.
Скріпляти – Скрѣплять, усиливать. 43 (297).
Скропленє – Сжижение. 13 (5).
Скроплюватися – Сгущаться въ капли. 36 (15).
Скрут – Поворотъ, изгибъ рѣки. 8 (70).
Скрута – Крайность. Г. С.
Скученє – Скрученность. 41 (119).
Скручений – Свернутый. 58 (90).
Скрученість – Скрученность. Г. С.
Скручуватися – Отклоняться. 23 (8).
Скульптура – Скульптура. Г. С.
Скупень – Друза. 32 (37).
Скуплений – Скученный. 32 (25).
Скупність – Сцѣпленіє; смѣсь. 9 (18); 63 (7).
Скупня – Агрегатъ, группа. 7 (4.55); друза. 32 (28).
Скупчений – Скученный. Г. С.
Скупчення – Аккумуляція. 9 (3); скопленіє, накопленіє. Г. С.
Скупчувати – Накоплять. Г. С.
Скус – Вкусъ. 7 (59).
Скуток – Результатъ. 31 (19).
Слабий – Больной. 12 (5).
Слабнути – Ослабѣвать. Г. С.
Славнозвісний – Знаменитый. 32 (123).
Сланець – Сланецъ. 38 (13).
Сланцевий – Сланцеватый. 31 (15).
Слезитися – Сочиться. 19 (68).
Слимак – Улитка; спиральная раковина. 19 (150); 58 (49).
Слимакова черепашка – Раковина улитки. Г. С.
Слимаковато – Спирально. 37 (101).
Слимача хижка – Раковина улитки. 8 (70).
Слідний – Результирующий. 42 (8).
Слїдувати – Слѣдовать. 40 (6).
Слїпий – Слѣпой. 41 (49).
Слїй, слой – Слой. 23 (18); 32 (133); 41 (64); 43 (99); банка. 13 (54).
Слїй – Пласть. Г. С.
Слудва – Рифъ. 41 (101).
Случайний – Случайный. 7 (57).
Случайно – Случайно. 32 (72).
Слюда – Слюда. 31 (63); 44 (28).
Смага – Загарь. 49 (1.123).

- Смак** – Вкусъ. 7 (59); 32 (42).
Смарагд – Изумрудъ. 9 (13); 17 (IV.156); 19 (305); 23 (53); 32 (66); 49 (1.154).
Смарагдовий – Изумрудный. 19 (305).
Смарованє – Смазка. 32 (20).
Смереківка – Бѣловатая, неплодородная почва (подзолъ). 8 (83).
Смерч – Смерчъ. Г. С.
Смок – Ящеръ. 32 (132); 58 (63).
Смола – Смола. 53 (6).
Смолич – Смоляной камень, обсидіанъ. 32 (126); 41 (62).
Смоличевий – Обсидіановый. 41 (96).
Смоляний камінь – Камень смоляной. Г. С.
Смолястий – Смолистый. Г. С.
Смородець – Амміакъ. 9 (3).
Смуга – Поясъ, полоса, зона. 11 (9), 41 (49).
Смугнастий – Полосатый. 53 (5).
Смугна́стість – Полосатость. Г. С.
Смужавина – Желѣзистая вода. 19 (86).
Смужатість – Ленточность, полосатость. 41 (46).
Смулець – Каменная соль. 41 (112).
Снаряд – Органъ. 32 (1); орудіє. 32 (33).
Снасный – Остовный. Г. С.
Снасть – Остовъ, скелетъ. Г. С.
Сніг – Снѣгъ. 11 (3).
Снігова лінія – Линія снѣговая. Г. С.
Снігова межа – Снѣговая линия. 23 (114).
Сніговий – Снѣговой, снѣжный. 41 (106).
Сніговиско, сніговище – Снѣжное, фирновое поле. 6 (196); 32 (108).
Снідь – Побѣжалость. 32 (54).
Снопистий – Снопообразный. 41 (66).
Снопуватий – Снопообразный. Г. С.
Совершенний – Совершенный. 7 (57); 32 (41).
Сод – Натрій. 32 (58); 41 (93); 63 (48).
Сода – Сода. 63 (48).
Содаліт – Содалитъ. 41 (110).
Содержування – Содержание. 27 (28).
Содовий – Натрієвий. 32 (57).
Солеварня – Солеварня. 19 (60).
Солець – Натрій. 9 (20).
Солинець – Галоидная соль. 32 (41); галоидъ. 41 (44).
Солистий – Соляной. 13 (14).
Солище – Буровая скважина на соленую воду. 41 (102).
Солодка вода – Вода прѣсная. Г. С.
Солодкий – Прѣсный. 19 (217); 49 (11.112).
Соломистий – Соломенно-желтый. 7 (61).
Соломисто-жовтий – Соломенно-желтый. Г. С.
Солоненький – Солоноватый. 19 (61).
Солонець, солонище, солончак – Солончакъ. 9 (33); 17 (IV.167); 19 (61); 41 (102); 49 (11.180).
Солоний – Солёный. 19 (60); 23 (12); 41 (102); 49 (11.181).
Солониця – Соляная копь. 9 (15); 11 (6); 19 (61); 49 (1.174).
Солоність – Солёность. 19 (60); 49 (11.181).
Солоніти – Дѣлаться солёнымъ. 19 (60).
Солонішати – Дѣлаться солёнѣ. Г. С.
Солонка, солянка – Соляной ключъ, разсоль. 17 (IV.167); 41 (102).
Солонкуватий – Солоноватый. Г. С.
Солонкуватоводний – Солоноватоводный. Г. С.
Солонцюватий – Солончаковый. 17 (IV.167).
Солотвина – Мокрый солончакъ. 8 (83).
Сольфатара – Сольфатара. 41 (110).
Соляна кислота – Кислота соляная. Г. С.
Соляний, сольовий – Соляной. 19 (61); 22 (8); 49 (11.181); 54 (11).
Соляний окапник – Натекъ соляной. Г. С.
Солярня – Солеварня. 19 (60).
Сомірний – Симметрический. 7 (3).
Сондованє – Зондированіє, глубомѣрное изслѣдованіє. 40 (59).
Сонічний, соняшний – Солнечный. 22 (14); 32 (72); 41 (82).
Сопка – Сопка, грязевой вулканъ, сальза. 19 (63.93).
Сопля, сопляк – Сосулька, натекъ, сталактитъ. 13 (86); 32 (48.68); 41 (57.109).
Сопляковатий, сопляковий – Натечный. 7 (56); 13 (85); 32 (38).
Сопух – Кратеръ, жерло. 19 (46); 49 (1.178).
Сопуха – Сопка, грязевой вулканъ, сальза. 19 (63.93).
Сорокосьмистінник – Сорокавосьмигранникъ. 7 (8); 13 (23).
Сорт – Сортъ. Г. С.
Сортованє, сортування – Сортировка, отмучиваніє. 41 (108); 49 (11.184).
Сорядна – Координата. 41 (19).
Сотка – Сотня. 32 (89).
Сотня – Сотня. Г. С.
Сочинник – Коэффициентъ. 41 (71).
Сочевия – Чечевица. Г. С.
Сочка – Линза, чечевица, двояковыпуклое стекло. 32 (34); 41 (21); 63 (91).
Сочкуватий – Чечевицеобразный. 49 (11.247).
Сошовий – Шоссейный. 31 (117).
Спад – Уклонъ. 11 (11); 41 (40.67); склонъ. 41 (68); 59 (31); стокъ. 19 (39.84); паденіє. 26 (9); 39 (54); 41 (11).
Спадання – Стокъ. 19 (39).
Спадаючі звѣзди – Падающія звѣзды. 37 (82).

- Спадина** – Ступень. 41 (114).
- Спади́стий** – Покатый, наклонный. 19 (148); 49 (1.224); отлогий. 11 (9); 17 (IV.172); 19 (266); 49 (1.294); крутой. 32 (97); 54 (24).
- Спади́стість** – Наклонъ, покатость, отлогость, скатъ. 19 (87.148.266); 41 (41); 49 (11.163).
- Спадова лінія** – Линія паденія. Г. С.
- Спайні́сть** – Спайность. 28 (29); 61(1).
- Спалене, спалення** – Горѣніе, сожиганіе. 32 (20); 40 (69); 49 (11.160).
- Спалений** – Сожженный. Г. С.
- Спалювати** – Сожигать. Г. С.
- Спарі́ння** – Испареніе. 48 (29).
- Спаря́ти** – Испарять. 48 (23).
- Сперте** – Запруда. 41 (102).
- Спиж** – Бронза. 9 (4).
- Спижевий, спіжевий** – Бронзовый, шпейсово-желтый. 7 (60); 32 (24).
- Спинні хребти** – Позвонки спинные. Г. С.
- Співгромада** – Сообщество. 51 (25).
- Співді́ланс** – Содѣйствіе. 43 (89).
- Співосередній** – Концентрический. 32 (48).
- Співосередно** – Концентрически. 13 (1).
- Співрядні́сть** – Координація. 19 (173).
- Спід** – Низъ, нижня часть, подошва горы. 19 (70); 43 (257); 49 (11.38); уклонъ. 47 (224).
- Спідна, спідня морена** – Донная, поддонная, основная морена. 32 (110); 41 (73); 39 (60).
- Спідний** – Нижній, донный. 41 (49).
- Спідняк** – Нижнее основаніе. 35 (6).
- Спій** – спай. 41 (68).
- Спійні́сть, спійня** – Сцѣпленіе. 7 (57); 9 (34); 63 (10).
- Спіканнє** – Спеканіе. 31 (40).
- Спільномі́рний** – Соизмѣримый. 35 (7).
- Спінель** – Шпинель. 41 (110).
- Спіра́льний** – Спиральный. Г. С.
- Спіра́льно** – Спирально. Г. С.
- Сплав** – Сплавъ. 9 (34); 32 (22); ливень. 41 (97).
- Сплавленє** – Плавленіе, таяніе. 41 (41); смывъ. 43 (272).
- Сплескати** – Сплющивать. 9 (34).
- Сплив** – Сліяніе, стеченіе. 11 (11); 19 (39.83); 41 (128); 47 (224); 49 (11.193).
- Спло́щенє** – Сплющенность, уплощеніе. 332 (72); 41 (3); 58 (4).
- Сплющуватися** – Уплющатся. 23 (185).
- Сплюснені́сть** – Сплющенность. Г. С.
- Сплюснути, сплющити, сплющувати** – Сплюснуть. 19 (71).
- Сповз** – Оползень. 42 (6).
- Сповзання** – Спалзываніе, сползаніе. Г. С.
- Сповзати** – Спалзывать. 49 (1.280; 11.186).
- Сповзти** – Сползти. Г. С.
- Сповидний** – Ложный, кажущійся. 41 (98).
- Сповний** – Голозѣдрический. 7 (4).
- Сповнити** – Наполнить. 22 (10).
- Споводувати** – Обусловливать. 7 (62).
- Сподом** – Внизу. 43 (104).
- Споє́ний** – Спаянный. 32 (20).
- Споживання** – Потребленіе. Г. С.
- Споживляти** – Питать. 49 (11.19).
- Споживок** – Потребленіе. 20 (22).
- Спо́кій** – Покой, спокойствіе. Г. С.
- Сполі́кувати** – Смывать. 58 (40).
- Сполоканий** – Размытый. 32 (134).
- Сполокуванє** – Смываніе. 41 (41).
- Сполокувати, сполокати** – Смывать, выщелачивать. 13 (8); 23 (74); 32 (94).
- Сполука, сполучення** – Комбинація (крис.). 7 (4); 9 (32); соединеніе (хим.). 13 (62); 22 (13); 43 (255); 58 (8); 63 (40); сочетаніе. 54 (12.24).
- Сполуківий тягар** – Атомный вѣсь. 13 (27).
- Сполучати** – Соединять. Г. С.
- Сполучатися** – Соединяться. 22 (6).
- Сполучене начиння** – Сообщающіеся сосуды. Г. С.
- Сполучений** – Сообщающійся, соединенный. 54 (23).
- Сполучення** – Сліяніе, сочетаніе. Г. С.
- Сполучний** – Совмѣстимый. 9 (32).
- Сполучні́сть** – Связность. 63 (9).
- Спопелі́ти** – Испепелить. 19 (312); 49 (11.187).
- Спопелити** – Испепелить. Г. С.
- Спорій** – Значительный. 13 (10).
- Споріднення** – Сродство (хим.). 9 (34).
- Спорова або розроднева рослина** – Споровое растеніе. Г. С.
- Спорожнювання** – Опоражниваніе. Г. С.
- Спорохняві́ння** – Гніеніе, истлѣваніе. 63 (57).
- Спорошкований** – Порошкообразный. 32 (21).
- Спорошкувати** – Обратить въ порошокъ. 9 (26); 49 (11.63).
- Спорудженє** – Выработка, составленіе. 43 (86).
- Спостереження** – Наблюденіе. 51 (24).
- Спостережливий** – Наблюдательный. Г. С.
- Спохилий** – Покатый, наклонный. 17 (IV.187).
- Спохів** – Покатость. 49 (11.266).
- Спохово** – Погато. 49 (11.266).
- Спочивати** – Покоиться. 32 (133).
- Справді́шний** – Дѣствительный, настоящій. 37 (6).
- Справжній** – Настоящій. Г. С.

- Справлений** – Обработанный. 6 (125); 23 (216).
- Спрецізоване** – Определение, обследование. 43 (94).
- Спричинений** – Вызванный, произведенный. 23 (114).
- Спричинити** – Вызвать, обусловить. 43 (281).
- Спроба** – Опыт. 45 (166).
- Спроваджувати** – Приносить, доставлять. 23 (115).
- Спрощення** – Упрощение. Г. С.
- Спудзянка, спурдзянка** – Рыхлая, неурожайная песчаная почва. 8 (84).
- Спуск** – Скатъ. 19 (28).
- Спусковатий** – Наклонный. 9 (148).
- Спустошенє** – Опустошение. 40 (76).
- Спущковатілий** – Разрыхленный. 6 (57).
- Спунхїти** – Сдлаться рыхлымъ. 17 (IV.192).
- Сребло, сребро, срібло** – Серебро. 17 (IV.194); 19 (22); 49 (11.160).
- Срібlistий, сріблястий** – Серебристый. 9 (31); 32 (124); 49 (11.160).
- Срібний, срібняний** – Серебряный. 17 (IV.193); 19 (22); 41 (109).
- Сріж** – Ледъ рѣчной. 8 (71).
- Ссавець** – Млекопитающее. 32 (132); 58 (60).
- Став** – Прудъ. 6 (7.172); 41 (117).
- Ставовий** – Прудовой. 6 (163).
- Ставроліт** – Ставролитъ. 41 (111).
- Стадія** – Стадія. 42 (7).
- Стала** – Постоянная. 41 (83).
- Стала сонїчна** – Солнечная постоянная. 40 (5).
- Сталактитовий** – Сталактитовый. 28 (29).
- Сталий** – Неподвижный, постоянный. 32 (71).
- Сталина** – Материкъ почвы. 6 (96); 49 (1.198).
- Сталяміт** – Сталагмитъ. 41 (111).
- Сталяктїт** – Сталактитъ. 41 (111); 49 (11.191).
- Стан** – Состояние. 58 (4); положение. Г. С.
- Стан спокою** – Покойное состояние. Г. С.
- Стан скупности** – Физическое состояние. 13 (2).
- Становити** – Составлять. Г. С.
- Становище** – Стоянка. 10 (90); положение. Г. С.
- Стантіснїт** – Стантієнитъ. 53 (5).
- Старечий** – Старческий. 42 (9).
- Старинний** – Старинный. 32 (132).
- Старокристалічний** – Древнекристаллический. 64 (2).
- Старосуша** – Древній материкъ. 42 (4).
- Стать** – Форма, видъ. 41 (66).
- Стационарна фаза** – Станціонарная фаза. Г. С.
- Стверділий** – Отвердѣлый. 17 (IV.201); 40 (83); 19 (256).
- Ствердіти** – Отвердѣть. 17 (IV.201).
- Ствердлий** – Отвердѣлый. Г. С.
- Стверднути** – Отвердѣть. Г. С.
- Стегокефал** – Стегоцефаль. 32 (140); 58 (92).
- Стежка** – Дорожка, тропинка. 41 (66).
- Стеклистий** – Стекловидный. 19 (82).
- Стекуни** – Однопроходныя. 41 (141).
- Стеля** – Потолокъ. 32 (111).
- Степ** – Степь. 17 (IV.202); 19 (83); 40 (83); 49 (11.193).
- Степа** – Крутая скала. 8 (84); бездна. 41 (40).
- Степенний** – Ступенчатый. 41 (68).
- Степенник** – Скала. 8 (58).
- Степенуватися** – Быть, стать постепеннымъ. 43 (127).
- Степень (муж. р.)** – Степень. 32 (72); ступень. 23 (175); 32 (131); 41 (114.140).
- Степень геотермічний** – Геотермическій градієнтъ. 23 (20).
- Степовий** – Степной. 19 (82); 49 (11. 193).
- Степовопустинний** – Пустынноstepной. 43 (29).
- Стермо** – Покатость, крутизна. 41 (41).
- Стерте, стиранє** – Абразія. 41 (41).
- Стесана гора** – Столовая гора. 23 (60).
- Стик** – Касаніє. 35 (6); соприкосновение, спай. Г. С.
- Стикання** – Соприкосновение. Г. С.
- Стикатися** – Касаться, соприкасаться. 32 (137); 43 (97).
- Стинати** – Срѣзывать, притуплять. 32 (14).
- Стинатися** – Сгущаться, отвердѣвать. 32 (31); 64 (12).
- Стирчати** – Торчать. 64 (3).
- Стискання** – Сдавливание, сжиманіє. Г. С.
- Стиснеє** – Сдавливание, сдавленность. 41 (104).
- Стична площа** – Плоскость сростанія. 32 (143).
- Стичний** – Касательный. 35 (6); тангенціальный. 41 (117).
- Стичок** – Ущельє. 19 (171).
- Стїг, стїжок** – Конусъ. 9 (15); 19 (33); 23 (37); 32 (75); 35 (10); вершина. 41 (47).
- Стїжковатий, стїжковий** – Коническій, конусообразный. 9 (15); 64 (3).
- Стїкій** – Стойкій, устойчивый. 63 (58).
- Стїйкість** – Стойкость, устойчивость. 63 (58).
- Стїк, сток** – Стокъ. 41 (101); 49 (11. 194).
- Стїкання** – Стечение. 19 (83).
- Стїл ледняковий** – Ледниковый столъ. 41 (71).

- Стіна** – Грань, плоскость (крист.). 7 (3); 32 (5); стѣна каменная. 41 (63); дайкъ. 42 (6).
- Стіна зложення** – Плоскость сrostанія. 7 (54).
- Стінка** – Плоскость. 32 (3).
- Стіч** – Жолобъ, ложбина стока, стокъ. 41 (40.74.101).
- Стовпове відокремленне** – Столбчатая отдѣльность. 41 (41).
- Стовпцеватий, стовпцевий** – Столбчатый. 32 (44.57).
- Стовпчаста окремість** – Отдѣльность столбчатая. Г. С.
- Стовпчастий** – Столбчатый. Г. С.
- Стойма** – Стоймя. 54 (19).
- Стоковище, сточище** – Область стока, басейнъ рѣки. 23 (113); 41 (64); 42 (15); водороздѣль. 59 (31).
- Столище, столова гора** – Столовая гора. 23 (101); 41 (115).
- Стоп, стопленина** – Сплавъ. 9 (34); 13 (46); 63 (51).
- Стопа** – Футъ. 41 (12); подошва горы. 41 (67).
- Стопити** – Сплавить, расплавить. 9 (34); 17 (IV.210).
- Стопитися** – Расплавиться, растаять, сплавиться. 17 (IV.210).
- Стоплене** – Расплавление, растаиваніе. 23 (20); 40 (97).
- Стоплений** – Расплавленный, растаявший. 40 (98).
- Сторона** – Страна. 19 (87).
- Сторч** – Отвѣсно. 49 (1.290).
- Сторч** – Перпендикуляръ. Г. С.
- Сторчовий** – Перпендикулярный, вертикальный, отвѣсный. 11 (4); 35 (4); 45 (168); 49 (1.290).
- Стобянка** – Стоянка. Г. С.
- Стояння** – Стояніе. Г. С.
- Стоячий** – Стоячий. 19 (86).
- Стратовулкан** – Стратовулканъ. 41 (105).
- Стреміти** – Торчать. 10 (93).
- Стрема** – Обрывъ, крутизна, стремнина. 17 (IV.215).
- Стрегавиця, стригавка** – Топкое болото, трясина. 8 (71); 17 (IV.215).
- Стрижень** – Быстрина рѣки. 19 (56); 49 (1.25); русло, ложе. 19 (281); 44 (40).
- Стримування** – Сдерживаніе. Г. С.
- Стріж** – Ледь рѣчной. 8 (71).
- Стрілиця** – Водороздѣль. 49 (1.40).
- Стріличка** – Вершина. 65 (12).
- Стрілкуватися** – Кристаллизоваться. 19 (48); 49 (1.180).
- Стріла** – Склонъ. 41 (44).
- Стрім** – Обрывъ. 42 (6).
- Стрімкий** – Крутой, отвѣсный, вертикальный. 23 (25); 43 (18); 63 (13); стремнистый. Г. С.
- Стрімкий беріг** – Берегъ обрывистый. Г. С.
- Стрімко** – Круто. 32 (83).
- Стрімкоспадистий** – Крутосклонный. 43 (126).
- Стрімниця** – Отвѣсь. 63 (13).
- Стрімчак** – Утесъ. 19 (166).
- Стрімчастий** – Утесистый. Г. С.
- Стріп** – Наклонъ, склонъ. 41 (74).
- Стріховий риф** – Барьерный рифъ. 41 (105).
- Стрічка** – Лента. Г. С.
- Стром, строма, стромина, стромовина** – Обрывъ, крутизна, стремнина. 11 (11); 17 (IV.218); 19 (88); 41 (113); утесъ. 19 (166); 47 (225); 49 (1.181).
- Стромотворець** – Обрыводѣлатель. 42 (6).
- Стропа** – Куча щебня. 41 (107).
- Струг, струга, стружок** – Ручей, струя. 17 (IV.218); 19 (281); 41 (46); 49 (11.146); бухта, заливъ. 23 (129).
- Струї морські** – Морскія теченія. 40 (50).
- Структура** – Структура. Г. С.
- Струманистість** – Крутизна. 41 (111).
- Струменевий, струменистий** – Ручьевоy. 19 (281).
- Струмень, струмїнь** – Потокъ, ручей, струя, токъ. 17 (IV.219); 19 (90.134.281); 49 (11.6.145); 63 (35).
- Струмина** – Теченіе. 41 (113); крутизна. 43 (91).
- Струмистість** – Крутизна. 41 (111).
- Стумінястий** – Струйчатый. Г. С.
- Струмковий** – Ручьевоy. Г. С.
- Струмовина** – Быстрина. 55 (15).
- Струмок** – Ручей. Г. С.
- Струмок, струмочок** – Ручей, ручеекъ, струя, потокъ. 17 (IV.219); 19 (90.134.281); 41 (46); 54 (9).
- Струс** – Сотрясеніе. 19 (67).
- Струя** – Струя, потокъ, теченіе. 8 (84); 19 (96); 23 (8.15); 41 (44.59); 58 (18); циркуляція. 63 (17).
- Стрясати, стрясти** – Сотрясать, стрясти. 19 (67).
- Стрясене** – Сотрясеніе. 32 (81).
- Студений** – Холодный. 64 (17).
- Студень, студїнь** – Стужа, холодъ. 32 (151); 63 (14).
- Стужавіти** – Затвердѣть. 17 (IV.221).
- Стулитися** – Съеживаться. Г. С.
- Ступенний** – Ступенчатый. 41 (50); 42 (14).
- Ступень, ступїнь** – Степень, градусъ. 9 (9); 31 (9); 35 (7); 41 (35); 45 (166); 49 (1.83); уступъ. 42 (7).

- Ступінь** – Ступень. Г. С.
Ступінь широти – Градусь широти. Г. С.
Ступнево – Постепенно. Г. С.
Стяжка – Лента. Г. С.
Стяга – Полоса, гряда горь, кряжъ. 31 (3); 49 (1.87.182).
Стягаться – Сокращаться, съезживаться. 13 (1); 23 (18).
Стягающий – Вяжущий. 7 (59).
Стяжка – Лента. 41 (46).
Стягий – Притупленный, усъчепный, сръ-занный. 7 (12); 32 (75); 35 (10); 42 (5).
Субгляціальный – Субгляціальный. Г. С.
Сублимат – Сулема. Г. С.
Субстанция – Вещество. 32 (111).
Субтропічний – Подтропический, субтропический. 41 (73); 58 (81).
Сув – Обрывъ, обваль. 41 (48); 42 (10).
Сув сніговий – Лавина. 41 (73).
Сувзасмнини, сувідносини – Соотношение. 47 (224).
Сугак – Сайга. 49 (11.149).
Суглинок – Суглинокъ. 19 (93); 49 (11.198); 57 (39); лессъ. 23 (26); 32 (117); 41 (88).
Сугроб – Холмъ, пригорокъ. 17 (IV. 225); 41 (43).
Судинний – Сосудистый. 58 (49).
Судолінка – Боковая долина. 43 (246).
Сузір'я – Созвѣздіе. Г. С.
Сукотати – Размывать, подмывать. 17 (IV.227).
Сукровиця – Разсолъ. 41 (110).
Сукромий – Отдѣльный, свободный, рых-лый. 41 (74).
Сукромий груз – Рыхлый щебень. 41 (74).
Сукцинит – Сукцинитъ. 53 (5).
Сулема – Сулема. 49 (11.199).
Сульфат – Сульфатъ. Г. С.
Сульфід – Сульфидъ. Г. С.
Сума – Сумма, итогъ, общій результатъ. 41 (59).
Сумежний, суміжний – Смежный. 19 (45); 35 (4).
Сумежний – Сопредѣльный. Г. С.
Суміш, сумішка – Смѣсь. 9 (18); 22 (5); 23 (21); 58 (74).
Сумішна скала – Сложная горная порода. 41 (69).
Сумішна часть – Составная часть. 41 (69).
Сумішний – Составной. 41 (69).
Сунутися – Двинуться, передвинуться. 37 (17).
Суперечність – Противорѣчіе. 32 (120).
Супісковий – Супесчаный. Г. С.
Супіскуватий – Супесчаный. 17 (IV.229); 19 (95).
Супісок – Песчаная почва, супесокъ. 17 (IV.229); 19 (95.140); 41 (103).
Суплаш – Сплошь. 17 (IV.230); 19 (71).
Супокій, супочинок – Покой, спокойствие. 32 (80.81).
Супроводити – Сопровождаютъ. Г. С.
Супровождати – Сопровождаютъ. 23 (231).
Супротивлятися – Сопротивляться. Г. С.
Сурмик – Сурьма. 9 (34); 49 (11.200).
Сурмиковий – Сурьмяной. 9 (34).
Сурмистий – Сурьмянистый. 9 (34).
Сурядність – Координація. Г. С.
Сусілка, сусілка – Сосулька. 19 (66); 41 (57).
Суспіль – Сплошь. 19 (71).
Суспільство – Сообщество. Г. С.
Суставний – Составной. 23 (38).
Сутич, сутіч – Сліяніе, стеченіе. 19 (39.83); 41 (128).
Сутінок, сутінь – Полутѣнь. 41 (14); 49 (11.53).
Суточки – Тѣснина. 19 (130).
Суть – Суть. 12 (5).
Сухість – Сухость. 49 (11.200).
Сухменне – Сухая почва. 41 (119).
Сухмень – Засуха. 41 (55).
Суховій – Суховѣй. Г. С.
Суховійниця, суховія – Суховѣй. 41 (114).
Суходіл, суходолє – Суша, континентъ, ма-терикъ. 11 (11); 19 (32.93.96); 41 (86); 44 (20); 53 (9); 59 (32); 72 (3).
Суходільний – Материковый; наземный. Г. С.
Суходільний льодовик – Материковый ледникъ. Г. С.
Суходольний – Сухопутный. 58 (49.55).
Сухозем, сухоземлє, сухопутє – Суша. 41 (52.86).
Сухоземний, сухопутний – Сухопутный. 19 (97); 32 (138); 40 (99); 41 (48); наземный, материковый. 32 (149); 41 (87).
Сухопутъ – Суша. 41 (62).
Суцільний – Сплошной. 19 (71); 43 (249); 45 (166).
Суцільно-кристалічний – Голокристалли-ческий. Г. С.
Суцільно-кристальний – Полногранный, голоэдрический. 41 (114).
Суша – Суша, материкъ. 23 (8); 41 (62); 58 (42); сушь, засуха. 19 (97).
Сфалдованє – Образование складокъ, склад-чатость. 23 (30).
Сфалерит – Сфалеритъ. 63 (51).
Сфеноїд – Сфеноидъ. Г. С.
Сферічний – Сферический. 19 (97).
Сфероліт – Сферолитъ. 41 (110).

Сферосидерит, сферосідерит – Сферосидеритъ 43 (246); 64 (18).
Сферосидеріт – Сферосидеритъ. Г. С.
Сформований – Сформированный. С. Г.
Сформуватися – Оформиться. Г. С.
Схвилювати – Всхолмить. 49 (1.54).
Схил, схилок – Склонъ, наклонъ, уклонъ, спускъ, скатъ. 17 (IV.237).
Схил – Скатъ. Г. С.
Схилистий, схильний – Наклонный. 17 (IV.237); 49 (1.224).
Схилятися – Склоняться. Г. С.
Схильчивий – Податливый. Г. С.
Схильчивість – Податливость. Г. С.
Схід – Ступень. 41 (114).
Східці – Ступени. 43 (95).
Східчастий – Ступенчатый. Г. С.
Сховзанє – Скольженіє. 41 (61).
Сховзний – Происшедший отъ скольженія. 42 (8).
Сходистий – Покатый. 17 (IV.236).
Сходовий – Ступенчатый. 42 (14).
Сцементований – Цементированный. Г. С.
Сціпенити – Отвердѣть. 13 (1).
Сціпенілий – Отвердѣвший. 13 (1).
Свѣдок – Свидѣтель. 23 (89); 41 (127); 42 (11).
Свѣтляний – Свѣтовой. 32 (18.47.67).
Свѣтло – Свѣтъ. 32 (46).
Свѣтлованє – Игра свѣта. 7 (63).
Свѣтовий – Міровой. 58 (4).
Свѣченє – Свѣченіє. 41 (90).
Сьогочасний – Современный. 39 (52).
Сягати – Достигать. 23 (8); 32 (95); 43 (253).
Сяєво – Сіяніє. 15 (31); 41 (46).
Сяйво – Сіяніє. Г. С.

Т

Табличковатий, табличковий – Пластинчатый. 13 (74); 32 (43).
Тал – Проталина. 41 (106).
Талий – Талый. 19 (106).
Таловина – Отталины, проталины. Г. С.
Тальк – Талькъ. 41 (116); 49 (11.205).
Тама – Запруда. 49 (1.135).
Тамувати – Запруживать. 49 (1.136).
Тангенціальний – Тангенціальный. Г. С.
Танення – Таяніє. Г. С.
Танути – Таять. 17 (IV.246); 19 (78.132); растворяются. 22 (15).
Тань – Глубина. 41 (118).
Татри – Скалистыя дебри. 8 (84).
Тафля, тахля – Плита. 19 (43); 23 (30).
Тафони – Тафони. Г. С.
Таючий – Тающій. 41 (56).

Таянє – Таяніє. 23 (23); 32 (109); 40 (60); 41 (41); 43 (33).
Таяти – Таять. 19 (78.315); 23 (7).
Твань, тванюка – Илъ, тина. 19 (112.306); 49 (1.155).
Тванюватий – Тинистый. Г. С.
Твар, тварина – Животное. 32 (90); 65 (24).
Тваринний – Животный. Г. С.
Тваринний світ – Животный миръ. Г. С.
Тверда вода – Жесткая вода. 46 (155).
Твердження – Аксиома. 35 (3); утверждение. Г. С.
Твердий – Твердый. 19 (107).
Твердість, твердота – Твердость. 8 (58); 19 (107); 32 (18); 43 (102); 58 (11.12); 60 (6).
Твердіти, твердішати, тверднути – Отвердѣвать. 17 (IV.251); 19 (256.269); 32 (39); 49 (1.289).
Тверднення – Отвердѣваніє. 63 (19); затвердѣваніє. Г. С.
Твірна, творча лінія – Образующая (геом.). 35 (10).
Творба – Образование, созиданіє. 23 (103); 41 (47); 58 (3).
Творчий – Творческий. 52 (38).
Текти – Течь. 19 (111).
Тектоніка – Тектоника. 23 (59).
Тектонічний – Тектоническій. 23 (18); 41 (54).
Текучий – Проточный, текущій. 19 (57.108.213).
Текучка – Нефть. 17 (IV.252); 41 (58); 64 (12).
Темний – Темный. Г. С.
Темниця – Темная камера. 63 (93).
Темнобрунатний – Темнобагровый. 19 (108).
Темножовтий – Темножелтый. 19 (108).
Темнорожевий, темноружовий – Темно-розовый. 19 (108).
Темноруденький – Темнорыжеватый. 19 (108).
Темнорудий – Темнорыжий. 19 (108).
Темнорудявий – Темнорыжеватый. Г. С.
Темносірий – Темносѣрый. 19 (108).
Темночервоний – Темнокрасный. 19 (108); темнобагровый. Г. С.
Тенетра – Дебря лѣсная. 41 (150).
Тентакуліт – Тентакулитъ. 43 (222).
Теплина, теплиця, тепличина – Теплый клочъ, терма. 2 (39); 23 (154); 39 (85); 54 (6); 64. (9).
Теплі води – Минеральныя воды. 19 (86).
Теплість, тепло, теплота – Теплота. 19 (109); 49 (11.207); 63 (14).
Теплове промінювання – Теплоиспусканіє. Г. С.
Теплоємність – Теплоемкость. Г. С.

- Теплозорість** – Теплопрозорність. 9 (35); 11 (11).
- Тепломір** – Термометр. 63 (16).
- Тепломісткість** – Теплоємність. 9 (35); 61 (3).
- Теплопровідність** – Теплопровідність. Г. С.
- Теплотворна здібність** – Теплопроизводительная способность. 45 (166).
- Теплотворна здатність** – Способность теплопроизводительная. Г. С.
- Теплотеча** – Теплоиспускание. 9 (35).
- Тераса** – Терраса. 42 (4).
- Терези** – Вѣсы. 9 (7).
- Терен** – Страна, область. 23 (111).
- Терма** – Терма. Г. С.
- Термінанта** – Терминанта. Г. С.
- Термометр** – Термометр. Г. С.
- Терпка вода** – Жесткая вода. 45 (155).
- Терпкий** – Жесткий, терпкий. 7 (59); вяжущий. Г. С.
- Терпкість** – Жесткость. Г. С.
- Терте, тертя** – Трение. 36 (11); 63 (67).
- Тесівниця** – Гладкая скала. 4 (22); 17 (IV.258); 41 (61).
- Тесовий** – Квадерный. 58 (74).
- Тетартоседричний** – Тетартоседрический. Г. С.
- Тетартопіраміда** – Тетартопирамида. Г. С.
- Тетрагональний** – Тетрагональный. Г. С.
- Тетраедр** – Тетраэдр. Г. С.
- Тетраедрит** – Тетраэдрит. 63 (52).
- Тетракісгексаедр** – Тетракисгексаэдр. Г. С.
- Тефрит** – Тефрит. 41 (117).
- Теч** – Жидкость. 13 (3).
- Теча, течва** – Течение. 19 (111); 32 (102); 41 (47); 43 (249); жидкость. 68 (8).
- Течєя, течій, течія** – Ручей, поток, течение. 11 (11); 19 (111.134); 17 (IV.259); 49 (11.68); 59 (32); ток. 46 (159).
- Течний** – Жидкий. 32 (31).
- Типово** – Типично. 38 (14).
- Тирса** – Опилки. 9 (22).
- Тиск, тисненє, тиснення** – Давление. 7 (63); 9 (9); 11 (5); 13 (51); 23 (8.19); 40 (8.13); 41 (44.54); 54 (7); 63 (68).
- Тік** – Ток. Г. С.
- Тілистий** – Массивный. Г. С.
- Тіло** – Тѣло. 35 (3); 63 (7).
- Тінь** – Тѣнь. 63 (83).
- Тіньовий** – Тѣневой. 7 (36).
- Тіснина** – Тѣснина, горный проход. 19 (130); 41 (57).
- Тління** – Тлѣние. 63 (57).
- Товставий, товстий** – Жирный. 6 (125); 7 (59); 13 (11); 32 (34.67). 43 (30).
- Товтра** – Толтра, 23 (21); 43 (150).
- Товчковий** – Толчковый. 41 (112).
- Товчок** – Толчек. 40 (72); 41 (112).
- Товщ** – Жирь. 32 (63).
- Товща, товша, товщина** – Толща. 19 (116); 22 (14); 39 (63); 54 (8); толщина, мощность. 41 (89); 43 (16); 54 (29); 60 (8).
- Толок** – Поршень. 63 (24).
- Толуб** – Массив горный. 41 (67).
- Томбак** – Красная мѣдь. 9 (19).
- Тоналіт** – Тоналит. 41 (118).
- Тонко-верстуватий** – Тонкослоистый. Г. С.
- Тонкодрібний** – Тонкоизмельченный. 61 (5).
- Тонкоплитчастий, тонкослоїстий, тонкошаристий** – Тонкослоистый. 32 (135); 58 (45); 60 (4).
- Тоня** – Глубина. 41 (118).
- Топаз** – Топаз. 49 (11.210); 51 (24).
- Топелиско, топелище, топило** – Топь. 23 (74); 41 (85.86).
- Топити** – Топить. 15 (36).
- Топитися** – Таять, плавиться. 19 (315); 32 (40).
- Топкий** – Плавкий. Г. С.
- Топкість** – Плавкость. Г. С.
- Топкова сіль** – Соль изъ раствора. 32 (41).
- Топленєся** – Таяние. 40 (17).
- Топленна** – Расплавленные вещества. 45 (167); 49 (11.134).
- Топлення, топлення, топлінне** – Таяние; плавление. 9 (24.34); 31 (29.54); 9 (11.134); 63 (16).
- Топливо** – Топливо. 15 (96).
- Топник** – Флюс, пламень. 13 (31).
- Топнистий** – Легкоплавкий. 9 (16); 32 (187).
- Топність** – Плавкость. 7 (63).
- Топоровець** – Нефрит. 58 (11).
- Топун (муж. р.)** – Топь. 23 (236).
- Торбач, торбун** – Сумчатое животное. 19 (95); 32 (132); 56 (80).
- Торбинкуватий** – Сумчатый. Г. С.
- Торбинчатий** – Сумчатый. 19 (95).
- Торбун** – Животное сумчатое. Г. С.
- Торошити** – Раздроблять. 32 (96).
- Торс, торф** – Торф. 8 (71); 9 (36); 11 (11); 49 (11.211); 51 (24); 62 (53).
- Торфище, торфовище, торфяник** – Торфяник. 6 (64); 32 (68); 40 (94); 43 (263); 59 (32); 62 (67).
- Торфовий, торхвяний** – Торфовый. 19 (119).
- Тотожний** – Тождественный. 23 (7); 43 (87).
- Точити** – Катить, перекачивать. 23 (182).
- Точитися** – Течь, струиться. 19 (90.11).
- Точка** – Точка. 35 (3).
- Точка опертя** – Точка опоры. 23 (54).
- Точка опори** – Опоры точка. Г. С.
- Точка підпори** – Опоры точка. Г. С.

- Точка тягару** – Центр тяжести. 58 (52).
Точкований – Точечный, пунктирный. 7 (61).
Травертин – Травертинъ. 32 (50); 41 (79).
Травистий – Травянистый, травяной. 41 (72.136).
Травити – Вытравлять. 49 (1.154).
Травник – Дерьнъ. 41 (136).
Трансгресийний – Трансгрессивный. 23 (15).
Трансгресия – Трансгрессія. 32 (138).
Транспортир – Транспортиръ. Г. С.
Трапез, трапеза – Трапеція. 23 (29); 32 (18); 35 (6).
Трапезоїдний – Трапецоидальный. 35 (6).
Траплятися – Встрѣчаться. Г. С.
Трас – Трассъ. 41 (119).
Трасовинний – Трясинный. 19 (127).
Трахит – Трахитъ. 41 (73).
Тривання – Продолжительность. 23 (6); 32 (89).
Тремтіння – Сотрясеніе. 40 (73).
Тресковатість – Трещиноватость. 60 (6).
Третинний – Третичный. Г. С.
Третинні поклади – Отложенія третичныя. Г. С.
Третинний, третішний, третішний – Третичный. 10 (91); 23 (18); 32 (132); 43 (16); 49 (11.213); 53 (3); 54 (13); 57 (78); 64 (9).
Треторяд – Третичный періодъ. 40 (106); третичныя отложенія. 43 (14).
Треторядний – Третичный. 40 (94); 43 (14).
Третя доба – Третичный період. 60 (3.4).
Трибарвність – Трихроизмъ. 7 (62).
Трибічний – Трехсторонний. 49 (11.213).
Тривалість – Вязкость. 9 (7).
Тривкий – Прочный. Г. С.
Тривкість – Прочность. Г. С.
Тригональний додекаедр – Додекаедръ тригональный. Г. С.
Тригранчак, триграняк – Трехкрайникъ. 41 (54.98).
Тригранястий – Трехгранный. 49 (11.213).
Трикліноедричний – Триклиноэдрический. Г. С.
Трикутний – Треугольный. 49 (11.213).
Трикутник – Треугольник. 35 (4); 49 (11.213).
Трильобіт – Трилобитъ. 32 (132); 58 (49).
Трина – Опилки. Г. С.
Триосьмистінник – Триакисоктаедръ. 7 (7).
Трипля – Трепель. 9 (36); 32 (34); 41 (97).
Трирубчак – Трехкрайникъ. Г. С.
Трисісний – Триклиноэдрический. 7 (5); 32 (13).
Трихроїзм – Трихроизмъ. Г. С.
Тричотиростінник – Тригональный додекаедръ. 7 (11).
Трияс, тріяс – Триас. 23 (18); 40 (108); 41 (119); 58 (101).
Тріванс – Продолжительность. 41 (110).
Тривкість – Стойкость. 31 (4).
Трідиміт – Тридимитъ. 41 (119).
Трійливий – Ядовитый. 32 (80).
Трільобіт – Трилобитъ. 43 (222).
Тріск – Трескъ. 32 (21).
Тріскати – Трескаться, лопаться. 12 (21); 32 (42.81).
Тріскучка – Трескучая каменная соль. 41 (82).
Тріснути – Треснуть, лопнуть. Г. С.
Трістя, трісця – Трасина, топь. 17 (IV.285).
Тріхіт – Трихитъ. 41 (119).
Тріщина – Трещина. 19 (123); 41 (111); 42 (243); 43 (14).
Тріянісоктаедр – Триакисоктаедръ. Г. С.
Тріясовий, тріяський – Триасовый. 32 (132); 58 (61).
Тропик – Тропикъ. Г. С.
Тропикальний, тропічний – Тропический. 41 (81); 58 (80).
Троска – Шлакъ. 9 (40); 17 (IV.287).
Трояк – Тройникъ. 7 (54); 32 (17).
Труба воздушна – Смерчъ. 40 (18).
Трубка – Трубка. Г. С.
Труп – Трупъ. 38 (17).
Трупішіння – Гніеніе. 63 (57).
Трус – Трясеніе, сотрясеніе, землетрясеніе. 11 (5); 17 (IV.290); 19 (127.282); 54 (18).
Трус землі – Землетрясеніе. 23 (61).
Трусна область – Область сотрясенія. 41 (107).
Трусознавчий – Сейсмологический. 12 (4).
Трусомір – Сейсмометръ. 12 (4).
Трут – Падающая звѣзда. 17 (IV.290).
Труш – Гравій, щебенъ; осыпь. 23 (89.179).
Трущоба – Горный проходъ. 41 (57).
Трьохбоковий – Трехгранный. 17 (IV.291).
Трясавина, трясавиця, трясовина – Трасина, топь, зыбунъ. 17 (IV.292); 19 (127); 41 (86).
Трясенє землі – Землетрясеніе. 12 (3).
Тугий – Твердый. 64 (13).
Тужавити – Густѣть, сгущаться. 9 (9).
Тужавіння – Затвердѣваніе. Г. С.
Тужавіти – Затвердѣвать. Г. С.
Туманність – Туманность. 49 (11.216).
Тупограний, тупокінчастий – Тупореберный. 7 (58).
Тупокутний – Тупоугольный. 35 (4); 49 (11.216); 53 (5).
Тупорубовий – Тупореберный. Г. С.
Тур – Туръ. Г. С.
Туркус – Бирюза. 32 (56).

Турмалін – Турмалинь. 41 (120).
Турмаліновий – Турмалиновий. 41 (120).
Турнаш – Лыдина. 41 (56).
Турон – Туронь. 41 (120).
Туф – Туфь. 23 (20); 41 (120); 58(10).
Тучити – Удобрять. 49 (11.221).
Тучний – Жирный, плодородный. 7 (59); 17 (IV.298); тучный. Г. С.
Тхнути – Пахнуть. Г. С.
Тьмавий – Темный. 7 (61).
Тяг – Простирание. 41 (113); тяга. Г. С.
Тягар – Вѣсь. 9 (7); тяжесть. 19 (132); 63 (13).
Тягар атомний – Вѣсь атомный. 9 (8).
Тяглистий, тягучий – Тягучий. 19 (131).
Тяглистість – Тягучесть. Г. С.
Тягость, тягота – Тяжесть. 19 (132); 32 (85); 63 (12).
Тяготіне – Тяготѣние. 41 (4).
Тягунець – Магнить. 19 (87).
Тягучість – Тягучесть. 19 (131).
Тягучкий – Тягучий. Г. С.
Тяж, тяжа, тяжар, тяжесть, тяжина – Тяжесть. 9 (9.36); 19 (132); 40 (64).
Тяження – Тяготѣние. 9 (36); 49 (11.217).
Тяжень – Барить. 32 (44).
Тяжіти – Давить. 32 (108).
Тяжкий – Тягучий. 7 (59); тяжелый. 19 (131).
Тятива – Хорда. 35 (6).

У

Убіч, убіччя, убоче – Косогорь, скать, бокъ, сторона. 2 (39); 6 (69); 17 (IV.307); 19 (29); 41 (40); 44 (30).
Убічний – Крутобокий. 17 (IV.307).
Убування – Убывание. 40 (11).
Увага – Замѣчаніе. Г. С.
Увал – Уваль. 23 (220).
Уверствленє, уверстованє – Наслоение, напластование. 23 (18); 41 (124); 43 (13).
Уверстований – Слойный. 64 (9).
Увзглядняти – Принимать во внимание, учитывать. 40 (113).
Уводненє – Обводнение, орошение. 47 (225).
Угасання – Угасание. 19 (137).
Угасати – Угасать. 19 (197).
Угель, угілля – Уголь. 19 (139).
Угин – Вогнутость. 49 (1.39).
Углатий – Угловатый, многогранный, граненый. 19 (105.138.163.230); 33 (26).
Углевий, угльовий – Угольный, каменно-угольный. 19 (139); 32 (132.138).
Углеводень – Углеводородь. 13 (105).
Угленосний – Угленосный. 43 (228).
Углець – Углеродь. 19 (138); уголь. 19 (139).
Углибляти – Углублять. 19 (138).

Угляр – Карбонатъ. 32 (46); 41 (80); 58 (10).
Углярний – Каменноугольный. 41 (51).
Угнійний – Удобрительный. Г. С.
Угнітати – Мять. 32 (63).
Угнітний – Пластичный. 32 (64); податливый. Г. С.
Угнітність – Податливость. Г. С.
Угноєний – Унавоженный. Г. С.
Угноїння – Удобрение. 9 (37); 19 (143); 49 (11.222).
Угноювання – Унаваживание. Г. С.
Угноювати – Удобрять. 19 (190); 49 (11.221).
Угнутий – Вогнутый. 9 (5); 39 (59); 49 (1.39).
Угнутість, угнуття – Вогнутость, прогибъ. 9 (27); 49 (1.31).
Уголь – Уголь. 19 (139).
Угорі – Вверху. 10 (91).
Угрунтовати – Обосновать. 43 (276).
Удар, ударенє, ударення – Ударь. 19 (141); 32 (3); 40 (74); 41 (112); 53 (6).
Ударовий – Ударный. 41 (112).
Уділ – Участокъ. 19 (170); участие. 58 (73).
Удільна вага – Удѣльный вѣсь. 31 (90); 48 (11); 61 (1); 62 (10).
Удобрення – Удобрение. 19 (143).
Узагальненє, узагальнення – Обобщение. 39 (54); 41 (13); 43 (265); 46 (1.266).
Узбереже, узбережжа, узбережжя, узберіже – Побережье. 19 (159); 23 (183); 41 (69); 49 (11.81); 59 (32).
Узбережна мілина – Береговая мель. Г. С.
Узберіжний – Побережный. 41 (69).
Узбіч, узбічча, узбоче, узбочі – Скать, покатошь, склонъ, откосъ. 11 (9); 17 (IV.323); 39 (57); 47 (225); 59 (31).
Узвіз, узвоз – Ввозъ, подъемъ; горный проходъ; оврагъ, ущелье. 17 (IV.323); 41 (57.105).
Узвіз – Спускъ, косогорь. Г. С.
Узгірє, узгірря, узгірья, узгір'я – Склонъ, откосъ, плоскогорье, пригорокъ. 6 (12); 10 (90); 11 (9); 19 (43); 17 (IV.323).
Узглядняти, узгляднювати – Учитывать, принимать во внимание. 43 (58.128).
Узгрянничє, узгрянничя – Пограничное мѣсто. 11 (7); 47 (225).
Узковерстований – Тонкослойный. 63 (3).
Узмор'я – Морское побережье. Г. С.
Узрічє – Побережье рѣчное. 41 (121).
Уйма – Уменьшение. 41 (89).
Указник – Указатель, индексъ. 49 (1.155).
Укісний – Диагональный, косой. 49 (1.94).
Укісно – Косо. 39 (55).
Уклад – Система, расположение, устройство. 7 (5); 41 (43).
Укладатися – Залегать. Г. С.

- Укластися** – Залечь. Г. С.
Укос – Откосъ. 47 (229).
Укосистий – Покатый. 19 (87).
Уламок – Обломокъ. 14 (4); 17 (IV.333); 49 (1.264); 53 (6).
Улегченє – Облегченіє. 43 (280).
Улекшати – Облегчать. 32 (112).
Уліг – Отложеніє. 7 (56).
Улітання – Улетучиваніє. 49 (11.225).
Улігати – Улетучиваться. 49 (11.225).
Улога, улоговина – Котловина, впадина, углубленіє. 11 (6); 17 (1.334). 19 (41.138); 39 (53); 47 (225); 49 (1.177); 64 (3).
Улогвистий, улогий – Жолобообразный; ровный, плоскій; отлогій. 17 (IV. 334).
Улоговинний – Котловинный. Г. С.
Уложєнє, уложення – Залєганіє, расположеніє; отложеніє; напластованіє. 7 (56); 32 (90); 41 (43.86); 41 (258); 43 (20); 53 (4).
Уложений – Расположенный. 40 (106); залєгающій. Г. С.
Уложитися – Залечь. Г. С.
Уломок – Обломокъ. 10 (92); 17 (IV.335); 19 (211).
Улягати – Подвергаться. 12 (8); 64 (13).
Умірений, уміркований – Умѣренный. 23 (9); 40 (23); 58 (29).
Умови залєжів – Условія залєганія. 60 (8).
Унагляднювати, унаочнювати – Дѣлать нагляднымъ. 9 (19); 13 (65).
Уношенє – Сносъ. 41 (41).
Упад – Паденіє. 9 (23); 41 (60); 43 (20); 49 (11.1); 64 (11).
Упадати – Падать. 19 (111).
Упадова лінія – Лінія падєнія. 41 (60).
Упередність – Предшествованіє. 42 (4).
Уплив – Теченіє. 19 (111).
Упливати – Уплывать. 19 (156).
Управа рілі – Обработка почвы. 23 (11).
Управильняти, правильняти – Регулировать, урегулировать. 23 (42); 40 (86).
Управляти – Воздѣлывать. 23 (104).
Управний – Пахатный. 13 (9).
Упрощєнє – Упрощеніє. 42 (15).
Упругість – Упругость. 41 (57).
Урванє – Перерывъ, прекращеніє. 41 (41).
Урвистий – Обрывистый, утесистый. 19 (88.166).
Урвисто – Обрывисто. Г. С.
Урвисько, урвище – Обрывъ, утєсь. 17 (IV.350); 19 (88.166.220); 41 (61); 59 (32).
Урегулювання – Урегулюваніє. 26 (14).
Урегулювати – Урегулировать. Г. С.
Уриватися – Обрываться. 43 (14).
Уривчастий – Отрывочный. Г. С.
Уров – Обрывъ. 41 (61).
Уродливий, урожайний – Урожайный, плодородный. 19 (43.59); 23 (20); 32 (64).
Урожайність – Плодородіє. 19 (43).
Усихати – Усыхать. 19 (131.165).
Усіяний – Усыянный. 54 (18).
Ускисний, ускісний – Косой, діагональний. 41 (53); 43 (85).
Ускісне верстование – Косая, діагональная слоистость. 41 (53); 43 (119).
Ускісноромбний – Дельтоидный. 7 (31).
Ускок – Водопадъ. 17 (IV.356).
Услівє, условина – Условіє. 32 (65.119).
Условлювати – Обусловливать. 23 (7).
Услосєнє – Наслоєніє. 23 (119).
Усохнути – Усохнуть. 19 (131).
Успішний – Успѣшный. 51 (19).
Уставанє – Вычеркиваніє, выглаживаніє. 41 (46).
Уставленє – Установка, постановка. 41 (5); 42 (12).
Усталений – Установленный. 43 (16).
Устє – Устьє; 33 (11); 32 (144); 40 (88); 41 (65); 42 (11); 13 (250); 64 (16).
Устєвий – Устьевой. 41 (65).
Устєрічний – Дельтовый, солонатово-водный. 58 (74).
Устоюватися – Отстаиваться. Г. С.
Устриця – Устрица. 19 (164); 43 (44).
Устрицевий – Устричный. 43 (17).
Устрій – Устройство. 36 (3); 37 (103).
Уступ – Уступъ. 19 (164); глава книги. 40 (82).
Уступанє, уступленє – Отступаніє. 23 (191); 40 (96); 42 (242); 43 (33); 64 (13).
Уступати – Отступать. 23 (25); 40 (96).
Уступливий – Податливый. Г. С.
Уступливість – Податливость. Г. С.
Устя – Устьє. 17 (IV.360).
Усув – Оползень. 41 (102).
Усуванє – Удаленіє, устрєненіє. 41 (40).
Усувати – Устранять. Г. С.
Усувний – Оползневый. 41 (102).
Усунення – Устрєненіє, удаленіє. Г. С.
Усунути – Устрєнить. 12 (6).
Усунутися – Оползти, сползти. 64 (6).
Усхнути – Усохнуть. 49 (1.154).
Усякати, усякнути – Всасываться, впитываться. 17 (IV.361).
Утасний – Скрытый. 63 (20).
Утвір, утворєння – Образованіє, отложеніє, формація. 9 (21); 11 (8); 29 (30); 32 (131); 49 (1.267); 58 (9).
Утворєний – Составленный. 64 (3); произведенный, образованный. Г. С.
Утворити – Произвести. Г. С.
Утворитися – Образоваться. Г. С.
Утворюватися – Производиться. Г. С.

Утес – Утесъ. 23 (175); 41 (61).
Утікати – Впадати, втекатъ. 19 (101).
Утриматися – Удержаться. Г. С.
Ухилюваннє – Уклоненіє. 38 (16).
Ухилання – Уклоненіє. Г. С.
Уход – Устье. 41 (65).
Уходити (за кого, що) – Сойти (за кого, что). 43 (278).
Участь – Участіє. Г. С.
Ушийок – Перешеекъ. 17 (IV.371).
Ущелина, ушіле – Ущельє. 19 (171); 23 (141).
Ущільнення – Уплотненіє. Г. С.
Ущільнятися – Уплотняться. 9 (37).
Ущовб – Стѣна каменная. 41 (62).
Уявний – Мнимый. Г. С.

Ф

Фавна, фауна – Фауна. 41 (61); 58 (44).
Фаза – Фаза. 41 (24).
Фактор – Факторъ. Г. С.
Фаланга – Фаланга. Г. С.
Фалд, фалда – Складка. 12 (10); 23 (19); 32 (89); 40 (107); 41 (60); 23 (160).
Фалдистий – Складчатый. 49 (11.164).
Фалдованє – Складчатость, образованіє складокъ. 23 (19); 32 (133); 41 (61); 58 (36).
Фалдовий – Складчатый. 40 (104); 58 (36).
Фалдовина – Складчатая область. 23 (110).
Фалдуватися – Собираться въ складки. 40 (105).
Фалса – Береговой обрывъ. 42 (7).
Фарба – Краска. 31 (11).
Фахова вага, фаховий тягар – Удѣльный вѣсъ. 9 (37); 53 (5).
Фацета – Фасетка, площадка. 42 (7).
Фацетовий – Фасеточный. Г. С.
Фациєс, фациєс – Фация. 41 (60); 43 (13).
Фашина – Фашина. Г. С.
Фаянсова глина – Глина фаянсовая. Г. С.
Фельдшпат – Полевой шпатъ. 41 (61).
Фельзитовий – Фельзитовый. 41 (62).
Фен – Фень. 23 (55); 41 (65).
Фенологичний – Фенологическій. 51 (25).
Фенологія – Фенологія. 41 (96).
Ферментація – Броженіє. Г. С.
Ферментувати – Бродить. Г. С.
Филліт, филіт, філіт – Филлитъ; минераль растительнаго происхожденія. 13 (103); 41 (96); 58 (46); 64 (9).
Филя – Волна. 32 (106).
Филистий – Волнообразный. 7 (56); волнистый. 23 (170); 41 (121).
Фйорд, фйорд – Фйордъ. 41 (62); 44 (66).
Фйордовий – Фйордовый. 40 (113).
Фіговий – Фиговый. 32 (132).

Фізичний стан – Состояніє физическое. Г. С.
Фільтер – Фильтръ. Г. С.
Філософ – Философъ. 32 (72).
Фіолетний – Фиолетовый. 32 (4).
Фірн – Фирнь. 11 (12); 32 (109); 41 (62).
Фірнове поле – Поле фирновое. Г. С.
Фітоморфоза – Фитоморфоза. Г. С.
Фіялковий – Фиолетовый. 45 (167).
Флексура – Флексура. 23 (18); 41 (63); 43 (237).
Флішевий – Флишевый. 43 (241).
Фльора – Флора. 10 (94); 58 (44).
Флювіогляціальний – Флювиогляціальний. 43 (46).
Флюїдальний – Флюидалный. 41 (64).
Флюоріт – Флюоритъ. 41 (65).
Фокальне віддалення – Разстояніє фокусное. Г. С.
Фокус – Фокусъ. 41 (7).
Фоліюшна глина – Суковальная глина. 32 (64).
Фоноліт – Фонолитъ. 41 (96).
Фонтал, фонтан – Фонтанъ. 19 (175); 49 (11.237).
Форамініфера – Фораминифера. Г. С.
Фореленштейн – Форелленштейнъ. Г. С.
Форма – Форма. 49 (11.237).
Форма уложення – Форма залеганія. Г. С.
Формация, формація – Формация. 32 (138); 41 (51).
Формула – Формула. Г. С.
Фосільний – Ископаемый. 43 (29).
Фосфат – Фосфатъ. Г. С.
Фосфор – Фосфоръ. 19 (176); 22 (11).
Фосфоран – Фосфатъ. 41 (96).
Фосфоресценція – Фосфоресценція. Г. С.
Фосфорит, фосфоріт – Фосфоритъ. 54 (15); 57 (45); 60 (1).
Фукоід – Фукоидъ. Г. С.
Фумароля – Фумароля. 41 (66).
Фундамент – Фундаментъ. Г. С.
Функція – Функція. 35 (11).
Фут – Футъ. Г. С.

Х

Халькедон – Халцедонъ. 41 (51); 43 (246).
Халькедоновий – Халцедоновый. 43 (18).
Халькопирит – Халькопиритъ. 63 (51).
Хвилистий, хвилюватий, хвилястий – Волнистый, волнообразный. 9 (6); 17 (IV.392); 19 (90); 38 (16); 49 (1.44).
Хвиля – Волна. 9 (6); 17 (IV.392); 59 (32).
Хвисткий – Гибкій. 9 (8).
Хвіялковий – Фиолетовый. Г. С.

Хвойний – Хвойный. 11 (12).
Хвощ – Хвошц. 32 (132).
Хвоя – Хвоя. 38 (22).
Хемічний, хімічний – Химический. 22 (14); 32 (2).
Хемія – Химія. 49 (11.239).
Хибкий – Неустойчивый, шаткий. 49 (11.265).
Хижак – Хищный. Г. С.
Хижка – Раковина брюхоногого. 5 (31).
Хижний – Хищный. Г. С.
Хитанне, хитання – Колебание. 9 (15); 20 (19); 26 (9).
Хитний, хитливий – Шаткий, неустойчивый; колебательный. 9 (15); 41 (85).
Хід рудний – Жила рудная. 41 (59).
Хідна скала – Жильная порода. 41 (66).
Хідний пеня – Жильный шток. 41 (66).
Хідник – Тротуар. 32 (137).
Хідня, ходня – Жила. 41 (59.66).
Хімічний – Химический. 54 (18).
Хімічний зміст – Химический состав. 61 (4).
Хлянь – Бездна, 41 (40); проваль. 42 (12).
Хлипавка – Клапант. 45 (167).
Хлор – Хлор. 9 (39).
Хлорак – Хлорид. Г. С.
Хлорид – Соединение хлористое. Г. С.
Хлористий – Хлористый. 9 (39); 54 (13).
Хлорний, хлоровий – Хлорный. 9 (39).
Хлороватий – Хлорноватый. 9 (39).
Хлороватистий – Хлорноватистый. 9 (39).
Хлоровий – Хлорноватый. Г. С.
Хлороводень – Хлороводород. 9 (39).
Хльор – Хлор. 13 (55); 41 (51); 49 (11.239); 63 (46).
Хльорак – Хлористое соединение. 13 (55).
Хльорид, хльорід – Хлорид. 41 (51); 63 (93).
Хльоритовий, хльоритний – Хлоритовый. 13 (11); 32 (40).
Хльоричний – Хлористый. 49 (11.237).
Хльоріт – Хлорит. 41 (51); 43 (102).
Хльорітовий – Хлоритовый. 41 (51).
Хльороводень – Хлористый водород. 13 (56); 49 (11.239).
Хмарний – Облачный. 53 (5).
Ховп – Холм. 8 (72).
Ходня рудна – Жила рудная. 41 (59).
Холм, холмець, хом, хомець – Холм, холмик. 19 (184); 41 (76).
Холмистий – Холмистый. 23 (206).
Холмовина – Холмистая мѣстность. 23 (125); 41 (76).
Холод – Холод. Г. С.
Холодний – Холодный. Г. С.
Холоднеча – Стужа. Г. С.
Холодник – Холодильник. 13 (6).

Холодячий – Охлаждающий. 7 (60).
Холонення – Остывание. Г. С.
Холонуті – Застывать, остывать. 32 (123).
Хомики – Ключки чернозема между солонцами. 19 (61).
Хондріт – Хондрит. 41 (8).
Хорда – Хорда. Г. С.
Хреб – Позвонок. 49 (11.46).
Хребет, хревт – Хребет. 11 (12); 19 (186); 23 (16); 38 (13); 39 (53); 41 (48); 42 (6); 47 (225).
Хребетна тварина – Животное позвоночное. Г. С.
Хребетник, хребовець – Позвоночное животное. 32 (132); 49 (11.46); 58 (52).
Хребовий – Позвоночный. 49 (11.46).
Хроб, хробак – Червь. 3 (21); 32 (134); 58 (51).
Хробуватий – Шероховатый, неровный. 17 (IV.415).
Хром – Хром. 41 (51).
Хроповатість – Шероховатость. 7 (54).
Хрястка – Хрящ. Г. С.
Хрястковий – Хрящевой. Г. С.
Хрястний, хрястносkeletalний – Хрящевой. 32 (132); 58 (75).
Хрящ – Щебень, гравий. 11 (12); 9 (40); 39 (60); 47 (225); 48 (15).
Хрящовий – Хрящевой. Г. С.
Худий – Неплодородный, тощий. 7 (54).

Ц

Царська вода – Царская водка. 32 (22).
Цвіт – Налет, выпѣтъ. 46 (156).
Цвітуховатий – Похожий на цветную капусту. 7 (55).
Цебеніти – Течь. 19 (111).
Цегельня – Кирпичный завод. 9 (11); 31 (111).
Цегла – Кирпич. 9 (14); 31 (13).
Цекіт – Розсыпь. 32 (100); 41 (49); щебень. 41 (68).
Цемент – Цемент. Г. С.
Ценоман – Сеноман. 32 (145); 41 (51); 43 (238).
Ценоманський – Сеноманский. 23 (45).
Центер, центр, центро – Центр. 11 (12); 19 (189); 35 (6).
Центральний – Центральный. 23 (27).
Цетробіжний – Центробѣжный. 9 (39).
Центроване – Центрирование. 41 (8).
Центротяжний – Центростремительный. 9 (39).
Церезин – Церезин. Г. С.
Цехштайн – Цехштейн. 41 (127).

Цехштейн – Цехштейнъ. Г. С.
Цикадовий – Цикадовый. Г. С.
Цикль – Кругъ. 23 (17); цикль. 41 (51).
Циліндер, циліндр – Цилиндръ. 22 (4); 35 (10).
Циліндричний – Цилиндрический. Г. С.
Цина – Олово. 9 (21); 49 (1.279); 63 (51).
Циндра – Опилки желѣзные. Г. С.
Цинк, цинок – Цинкъ. 22 (16); 49 (11. 243); 63 (51).
Цинковий – Цинковый. 49 (11.243).
Цинобра – Киноварь. 9 (14); 63 (40).
Циновий камінь, циняк – Оловянный камень. 9 (22); 32 (36); 63 (52).
Циновосірий – Оловянносѣрый. Г. С.
Цирк – Циркъ. 23 (149); 39 (67); 42 (4).
Цирковий – Цирковый. 41 (51).
Циркуляція – Циркуляция. 63 (17).
Цитриновий – Лимонножелтый. 32 (6).
Цитриновожовтий – Лимонножелтый. Г. С.
Цівка – Струя. 19 (90).
Цідило – Фильтр. Г. С.
Цідильце – Фильтр. 32 (4).
Цідитися – Сочиться. 19 (68).
Цікль – Цикль. 39 (59).
Цілива, цілик – Подпочва. 19 (71).
Цілина – Нетронутая почва, цѣлина. 19 (139.191); 49 (11.71); материкъ, суша. 41 (62).
Цілинний – Дѣвственный. 49 (1.110).
Цілиця – Поваренная соль. 64 (10).
Цілка – Выемка. 41 (104).
Цілковитий – Полный. 64 (13).
Цілостігний – Полногранный. 32 (14).
Цільний – Цѣльный. Г. С.
Ціна – Олово. 19 (237).
Цінамоцвітний – Коричневый. 27 (27).
Цінок, ціннок, цінь – Цинкъ. 9 (40); 62 (86); 19 (190); олово 19 (237).
Цінковий, ціновий – Цинковый. 19 (190); оловянный. 19 (237).
Цінність – Цѣнность. 48 (6).
Цінобра – Киноварь. 49 (1.166).
Цінований – Оловянный. 19 (237).
Цінування – Оцѣнка. Г. С.
Ціпеніти – Отвердѣвать. 37 (96).
Ціпкий – Твердый. 58 (4); 63 (8).
Ціпненє, ціпнення – Отвердѣваніє. 58 (4); 63 (19).
Ціркон – Цирконъ. 41 (127).
Ціха – Признакъ, качество, характеръ. 43 (106).
Цмоковина – Топь. 19 (127); 49 (11.211).
Цовта – Глыба. 17 (IV.435); 49 (1.306; 11.262).
Цокіл – Цоколь, пьедесталь. 41 (68).
Цоколь – Цоколь Г. С.

Ч

Чавун – Чугунъ. 61 (4); 62 (3).
Чагарь – Кустарникъ. 33 (22).
Чамур – Известь съ пескомъ. 9 (12).
Чардак – Палуба. Г. С.
Часовий – Временный. 41 (78).
Частина – Часть. Г. С.
Частинка – Частица. 45 (167).
Частинний, частковий – Частичный. 9 (40); 13 (7).
Частка – Молекула, частица. 9 (18.40); участокъ 19 (170).
Частокіл – Частоколь. 38 (18).
Частнокристалльний – Гипокристаллическій. 41 (114).
Часточка – Молекула, частица. 45 (167).
Часть – Часть. 40 (102).
Чатина, чатиня – Хвоя; хвойная порода. 11 (12); 46 (156); 49 (11.239).
Чатинний, четинний – Хвойный. 32 (132); 38 (15); 46 (156); 59 (25).
Чашевий – Чашеобразный. 41 (103).
Чашка – Черепъ. 41 (145).
Чвертковий – Тетартоздрический. 7 (4).
Чвертьколо – Квадрантъ. 35 (12).
Чвертьостриця – Тетартопирамида. 7 (41).
Челюсть – Челюсть. 49 (11.245).
Червона вохра – Красная охра. Г. С.
Червонавий – Красноватый. 32 (30).
Червоний лежень – Красный лежень. 41 (101).
Червониця – Красная охра. 8 (84).
Червонозем – Красноземъ, терра росса. 41 (117).
Червонястий – Красноватый. Г. С.
Червонячка – Красная охра. 8 (84).
Чергування – Чередуваніє. 54 (22).
Чердак – Палуба. 21 (46).
Черен – Охристый песокъ. 31 (43); ядро. 41 (81); 42 (16).
Череп – Черепъ. 41 (145); 49 (146).
Черепаха – Черепаха. 19 (196); 32 (144).
Черепашечка – Ракушка. Г. С.
Черепашка – Раковина. 17 (IV.456); 34 (77); 19 (256).
Черепашковий – Раковинный. Г. С.
Черепашковий вапняк – Известнякъ раковинный. Г. С.
Черепашкуватий – Раковистый. Г. С.
Черепашчатий вапняний камінь – Раковинный известнякъ. 44 (37).
Черепок, черепушка – Раковина, ракушка, устрица. 17 (IV.456); 32 (2); 44 (27).
Черлениця – Красная охра. 8 (84).
Чернилиця – Каракатица. 58 (49).

Черпуха – Беззубка. 4 (12).
Чертанс – Черченіє. 41 (17).
Четверичний, четвертичний, четвертіш-ний – Четвертичний. 10 (93); 23 (18.55); 32 (132); 58 (96); 64 (9).
Четверокутник – Четырехугольник. 49 (11.247).
Четвертинний – Четвертичний. Г. С.
Чималий – Крупный. Г. С.
Чинник – Дѣятель, факторъ. 40 (106); 49 (11.236); 58 (71).
Чиньба – Дубленіє. 24 (97).
Чистовід – Чистая вода. 49 (11.261).
Чільна морена – Конечная, фронтальная морена. 23 (191); 32 (108); 41 (57); 64 (13).
Чільний – Фронтальный, конечный. 23 (23).
Чіпкий – Цѣпкій Г. С.
Чіпкість – Вязкость. Г. С.
Чісник – Чеснокъ. 32 (26).
Член – Періодъ. 58 (45).
Членистий – Расчлененный. 23 (28).
Членоног – Членистоногое. 58 (49).
Чоло – Край (ледника). 32 (109).
Чоловіко-малпа – Приматъ, челоукообразная обезьяна. 58 (96).
Чоповатий – Шишкообразный. 7 (56).
Чернозем, черноземля – Черноземъ. 13 (9); 19 (140.196); 23 (227); 24 (92); 41 (107); 44 (25); 48 (82); 57 (39).
Черноземельний – Черноземный. Г. С.
Черноземний – Черноземный. 19 (196).
Чоркуха – Черная жирная глина. 17 (IV.472); 24 (95).
Чортів палець, чортов палець – Белемнитъ. 1 (45); 19 (27).
Чортові клюви – Зубы акулы *Oxirrhina Mantelli*. 1 (46).
Чортові ладошки – Двустворчатая раковина *Catillus Cuvieri*. 1 (45).
Чортові уточки – Раковина плеченогаго *Terebratula carnea*. 1 (45.46).
Чорторий – Рытвина; водоворотъ. 19 (282); 49 (1.40).
Чотирикутник, чотирікутник – Четырехугольникъ 7 (6); 19 (199).
Чотирікутний – Четырехугольный. 19 (199).
Чотиростінний – Четырехгранный. Г. С.
Чотиростінник – Тетраэдръ. 7 (10).
Чотирошестистінник – Тетракигексаэдръ. 7 (6).
Чотирьохбічний – Четырехсторонний. 27 (28).
Чотковий – Четкообразный. 41 (101).
Чоткуватий – Четкообразный Г. С.
Чужоїдний – Паразитный. Г. С.
Чужорідний – Чужеродный. Г. С.
Чуркало – Бьющій ключъ. 41 (110).

Ш

Шадровий – Трещиноватый. 17 (VI.148).
Шапковий (риф) – Баррієрний (рифъ). 41 (105).
Шар – Пласть, слой. 9 (32); 11 (9); 17 (IV.485); 19 (40); 22 (14); 27 (27); 31 (11); 39 (54); 48 (5); 49 (11.20); 60 (3); 62 (52); шаръ. 19 (208); 60 (3); 65 (5).
Шарий – Сѣрый. 19 (103).
Шарівний, шаровий – Слоистый, пластовой. 27 (27); 61 (6).
Шаріяж – Шарріажъ. Г. С.
Шаруванс – Наслоєніє, напластованіє. 31 (43).
Шарудінне – Шелестъ. 39 (60).
Шаршавий – Шероховатый. 19 (210).
Шаршавість – Шероховатость. 19 (210).
Шафір – Сапфиръ. 19 (227); 32 (35); 49 (151).
Шахт, шахта – Шахта, 19 (208); 41 (103).
Шахтний – Шахтовый. 26 (9).
Шахтовий – Шахтовый. Г. С.
Шашель – Древооточецъ. 49 (1.107).
Швидковіддя – Быстрая вода. 49 (11.261).
Шелестіння – Шелестъ. Г. С.
Шерех – Ледъ, ледяная кора, 19 (69); 41 (56).
Шерехатість – Шероховатость. 7 (54).
Шерешене – Ледоходъ. 41 (56).
Шерешень, шершінь – Ледъ (со снѣгомъ). 19 (69).
Шерсткий, шершавий – Шероховатый. 19 (210); 49 (11.251); 63(19).
Шерстність – Шероховатость. 19 (210).
Шестибічний – Шестисторонний. 32 (59).
Шестикораль – Шестилучевой коралль. 58 (88).
Шестикутний – Шестиугольный. 19 (211).
Шестикутник – Шестиугольникъ. 19 (211).
Шестираменний – Шестилучевой. 32 (59).
Шестистінний – Гексагональный. 7 (4).
Шестистінник – Кубъ. 7 (5); 13 (5); 32 (3).
Шестичотиристінник – Гексакistetраэдръ. 7 (12).
Шестін – Шестигранникъ. 49 (11.251).
Шестіньоватий – Шестигранный. 49 (11.251).
Шєви – Щелочные источники. 64 (12).
Шєри – Шхеры. 41 (109); 42 (13).
Шиб – Шахта. 49 (11.250).
Шиб – Скважина. 13 (113).
Шибцева сіль – Каменная соль. 41 (112).
Шийка, шия – Перешеекъ. 19 (33); 23 (27); 41 (86); проливъ. 23 (15).
Шийні хребти – Позвонки шейные. Г. С.
Шипіт – Порогъ, быстрина. 23 (104); 41 (113); 64 (7).

Ширення – Распространение. 63 (18).
Ширина – Широта (геогр.). 23 (3); 32 (108); 41 (7); 42 (246); ширина. Г. С.
Ширинний – Широтный. 41 (7).
Ширинний степень – Градусь широты. 41 (7).
Ширіння – Распространение. 49 (11.135).
Широкий – Широкий. Г. С.
Широкість – Ширина. 49 (11.252).
Широта – Широта (геогр.). 41 (7); 44 (19).
Широтовий – Широтный. Г. С.
Широчінь – Ширина. 39 (64).
Шишковий – Голосѣмянный, хвойный. 58 (49).
Шишкуватий – Шишкообразный. Г. С.
Шкалбовина, шкалеба, шкалубина – Разсѣлина. 19 (253).
Шкаралупа – Кора. 12 (6); раковина. 32 (2.122).
Шкаралупник – Ракообразное. 3 (19); 32 (134); трилобитъ. 32 (132).
Шкаралупня – Скопление раковинъ. 43 (107).
Шкаралуща – Кора. 41 (84); раковина. 43 (19).
Шкарлатний – Красный. 7 (61).
Шкарлупистий – Раковинный, раковистый. 41 (41).
Шкарпа – Крутизна. 41 (59).
Шкарубкий – Жесткий, шероховатый. 17 (IV.499).
Шкарупа – Кора. 49 (1.174).
Шкепите – Камни, обломки камней. 17 (IV.500).
Шкіц – Эскизъ. 49 (11.256).
Шкло – Стекло. 9 (34); 19 (82).
Шкляний – Стекланный. 31 (97).
Шлак – Шлакъ. 61 (2).
Шліра – Шлирь. 41 (105).
Шліф – Шлифъ. 41 (54).
Шліфований – Шлифованный. Г. С.
Шліфования – Шлифовка. 19 (213).
Шлифування – Шлифовка, отшлифовывание. Г. С.
Шліфувати – Шлифовать. Г. С.
Шліхований – Шлифованный, граненый. 19 (163).
Шліховати, шліхувати, шлюфовати – Шлифовать, гранить. 19 (163.213.228); 49 (1.84.; 11.253).
Шліхування – Огранка, шлифовка. 49 (1.84).
Шлям – Иль, грязь. 17 (IV.504).
Шляхотний – Благородный. 23 (20).
Шмарагд – Изумрудъ. 19 (305).
Шмарагдовий – Изумрудный. 19 (305).
Шматочок – Кусочекъ. Г. С.

Шмергель, шміргель – Наждакъ. 9 (19); 23 (37); 32 (36); 49 (1.222).
Шовковий – Шелковый. 7 (60).
Шовковистий – Шелковистый. 49 (11.251).
Шорохан – Трахить. 41 (119).
Шоса, шосе – Шоссе. 49 (11.253); 57 (46).
Шостистінний – Шестигранный. Г. С.
Шостистінник – Кубъ. 35 (10).
Шосування – Шоссирование. Г. С.
Шпак – Сортъ каменной соли. 41 (112).
Шпаковатий – Темносѣрый. 19 (103. 108).
Шпара – Скважина, трещина, расщелина, пора. 19 (28.123.268.275); 23 (12); 46 (156); 48 (25); 49 (11. 163.214).
Шпараговозелений – Спаржевозеленый. Г. С.
Шпарина – Трещина. 19 (123); 32 (34).
Шпараговий – Спаржевозеленый. 7 (61).
Шпаруватий – Скважистый. Г. С.
Шпаруватість – Скважистость, скважность. Г. С.
Шпат – Шпать. 49 (11.253).
Шпилекъ, шпиль, шпильок, шпин, шпича – Холмъ, бугоръ, вершина, верхушка, утесъ. 11 (4); 17; (IV.510); 19 (51.76); 38 (13); 41 (47); 49 (1.32.–11.233.240); 59 (32); 64 (2); утесъ. 59 (32).
Шпилькова порода – Порода хвойная. Г. С.
Шпильковий – Хвойный. 32 (67).
Шпильовий – Холмистый, бугристый. 19 (51).
Шпилястий – Холмистый. 17 (IV.510); острокопечный. 19 (253); 23 (165); 39 (57); островерхій Г. С.
Шпіальтер – Цинкъ. 17 (IV.511).
Шпінель – Шпинель. Г. С.
Шрам – Шрамъ. 41 (106); 39 (60); 40 (97); 41 (106).
Шруба – Винтъ. 40 (63).
Штанга – Штанга. Г. С.
Штирогранястий – Четырехгранный. 17 (IV.514).
Штирь – Буравъ. 49 (1.25).
Штих – Пласть. 19 (40).
Шток – Штокъ. Г. С.
Штола – Штольня. 41 (112); впадина. 17 (IV.514); скала. 17 (IV.514); 41 (61).
Штоле – Большіе камни. 17 (IV.514); щербень. 41 (62).
Штольня – Штольня. 49 (11.253).
Штрихування – Штриховка. 11 (12).
Штріх – Штрихъ. Г. С.
Штучний – Искусственный. 61 (3).
Шум – Водоворотъ. 19 (86); 40 (74); 41 (40); 66 (8); пѣна. Г. С.
Шумування – Брожение. 9 (4).
Шумувати – Бродить. 9 (4).

Шура – Буря. 50 (150).
Шурувалки – Комья глины. 17 (IV.519).
Шурф – Шурфъ. 27 (28).
Шутер, шутрище, шутровиско – Гравій, жорства, галечникъ; наносъ, аллювій. 23 (113); 40 (82); 43 (244. 250); 59 (32).
Шхери – Шхеры. 11 (12).

Щ

Щаблястий – Ступенчатый. 49 (11.198).
Щав, щава – Кислый источникъ, минеральная вода. 9 (6); 17 (IV.522); 32 (86).
Щебінъ – Щебень. 48 (9).
Щеблеватий, щеблевий – Ступенчатый. 23 (63); 41 (111); 43 (242); 58 (37).
Щелепа – Челюсть. Г. С.
Щелина – Разсѣлина. 19 (268); 49 (11.130.214).
Щелинистий, щілинистий – Трещиноватый. 43 (44); 49 (11.214).
Щелистість – Трещиноватость. 41 (70).
Щелоч – Щелочь. 31 (11).
Щеля – Щель, трещина. 23 (102).
Щерба, щербина, щербок – Зазубрина. 19 (219); 41 (103).
Щира скала – Свѣжая горная порода. 43 (14).
Щирецъ – Грубый песокъ, гравій; нетронутая, подпочва. 5 (31); 17 (IV. 526); 19 (71).
Щит, щитище – Гребень, вершина. 41 (72); 49 (11.84).
Щілина щілінка – Скажина, расщелина, трещина, щель. 19 (28.268); 23 (20); 28 (29); 40 (105); 41 (33); 42 (5); 43 (14); 49 (11.255); 54 (5); 58 (41).
Щілинний – Трещинный. Г. С.
Щілинність – Пористость. 63 (12).
Щілиновий – Трещинный. 41 (45).
Щілистий – Скажистый. Г. С.
Щілістість – Скажность, скажистость. Г. С.
Щільний – Герметическій. 45 (167); плотный. 61 (2).
Щільність – Плотность. Г. С.
Щіточка – Друза. 13 (44).
Щовб, щовба – Верхушка, утесъ, скала. 17 (IV.529); 32 (82); 41 (47); 42 (13); 43 (100); 49 (11.163.233).
Що виснажує – Истошающий. Г. С.
Щока – Челюсть. 32 (144); 58 (76).
Щолоч – Щелочь. 22 (4); 31 (26.35).
Що оточує – Окружающий. Г. С.

Ю

Юра (муж. р.) – Юра. 32 (143); 58 (99).
Юрайський – Юрский. 23 (19); 32 (132); 58 (67); 54 (13); 58 (67).

Я

Явище – Явление. 32 (72); 41 (59).
Ядеїт – Жадеитъ. 58 (11).
Ядерний – Зернистый; плодородный. 17 (IV.536).
Ядерність – Зернистость; крѣпость, плотность. 17 (IV.536).
Ядрені гори – Кристаллическія горы. 23 (189).
Ядреність – Массивность. 23 (28).
Ядро – Ядро. 41 (17); 49 (11.258).
Ядро камінне – Каменное ядро. 7 (57).
Ядряний – Зернистый. 17 (IV.580).
Язвина – Оврагъ, ущелье, нора. 17 (IV.536); 41 (105).
Язык – Языкъ. 19 (226); 23 (23); 32 (10); 39 (64); 41 (57); 49 (11.258).
Якинт – Гиацинтъ. 19 (227).
Якісний – Качественный. Г. С.
Ялова почва – Бесплодная почва. 23 (191).
Яловий – Бесплодный. 17 (IV.540); 19 (23); 49 (1.12).
Яма – Яма, провалина. 19 (192); 54 (18).
Янтар – Янтаръ. 19 (226); 32 (2); 41 (48); 51 (24); 53 (3); 62 (70).
Яр – Оврагъ. 11 (8); 17 (IV.541); 19 (226); 30 (10); 49 (1.272); 53 (12); каньонъ. 32 (98); 41 (51); 42 (13).
Ярко – Ярко. 32 (47).
Яркуватий, яркий – Овражистый, овражный. 17 (IV.542); 19 (226); 26 (5).
Ярок – Овражекъ; ручей. 17 (IV.543); 19 (51); оврагъ небольшой. Г. С.
Яруватий – Овражистый. Г. С.
Яруга – Оврагъ. 11 (8); 17 (IV.543); 32 (90); 41 (95); ущелье. 23 (30); 42 (9); долина. 23 (148).
Ясна – Блескъ (минер.). 9 (4).
Ясніти – Свѣтлѣть. Г. С.
Яснобурій – Свѣтлобурый. Г. С.
Яснокаштановатий – Свѣтлобурый. 49 (11.156).
Яспис, яспіс, яшма – Яшма. 19 (228); 32 (33); 41 (77); 43 (97); 49 (11.259); 57 (46); 58 (8); 82 (70).
Яспісовий – Яшмовый. 19 (228).
Яхонт – Яхонтъ. 19 (227).
Ящик – Ящикъ. 61 (5).
Ящик жабячий – Раковина беззубки. 8 (73).
Ящик слимаковий – Раковина улитки. 8 (73).
Яшірка – Ящерица. Г. С.
Яшур – Ящеръ. Г. С.

ВАТ «Поліграфкнига»
корпоративне підприємство ДАК «Укрвидавполіграфія»
03057 Київ, вул. Довженка, 3

Підп. до друку 16. 12. 2008. Формат 70×100/16. Папір офс. Друк офс.
Ум. друк. арк. 22,5. Наклад 1000 прим. Зам. № 8-699.